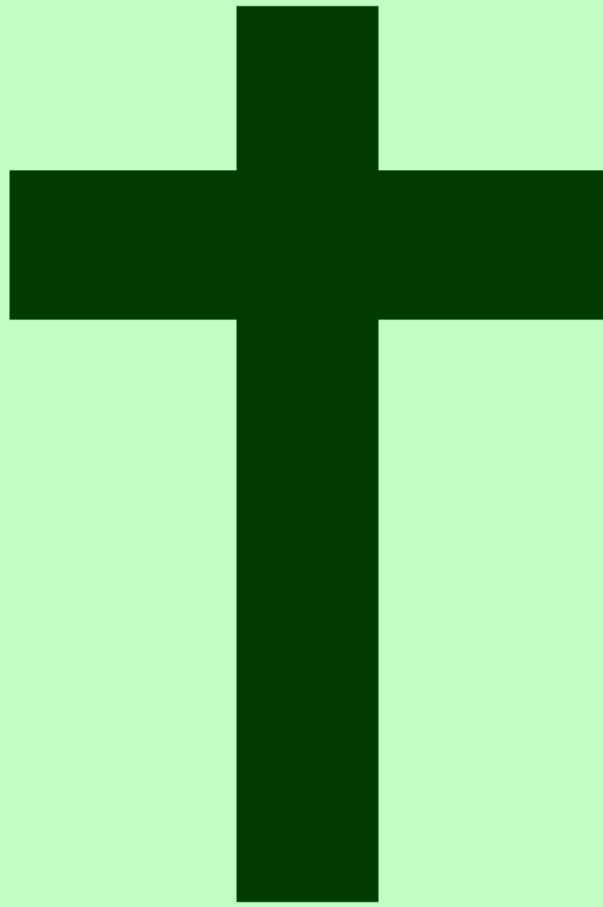

Teşitamenti Ikne
n'Ọnu Ikwere

New Testament in Ikwere

T̄ṣitamenti Ikne n'Ọnu Ikwere
New Testament in Ikwere

copyright © 2010 Wycliffe

Language: Ikwere

Translation by: Wycliffe

Ikwere – (ikw) Nigeria

The Iwerre language of Nigeria can also be spelled Ikwere and Ikwerrri. This language is spoken primarily by the Ikwere people who live in the Rivers State of Nigeria and is one of the many ethnic groups in the Niger Delta. There were more than 23,000 speakers of this language in 1973. There is also a considerable local interest in literacy and grammar.

Copyright Information

© 2010, The Nigeria Bible Translation Trust. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789076369

New

The New Testament

in Ikwere

© 2010, The Nigeria Bible Translation Trust. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 1 Mar 2019
c17ee3a1-1c7a-5c05-8e0f-5043e8228d89

Contents

Matiyu	1
Maki	43
Lukwu	69
Joni	113
Ernu Ele Izi	144
Ele Rom	180
1 Ele Korinti	197
2 Ele Korinti	213
Ele Galasia	224
Ele Efesosi	230
Ele Filipai	236
Ele Kolosi	241
1 Ele Tesalonika	245
2 Ele Tesalonika	249
1 Timoti	252
2 Timoti	257
Taitosi	261
Filemoni	263
Ele Hiburu	265
Jemisi	278
1 Pita	283
2 Pita	288
1 Joni	291
2 Joni	296
3 Joni	297
Judu	298
Okpume	300

Izi ọma lele kpa
Matiyu
 gbarụ a n'okwukwo
Nhne gbasiri okwukwo ka

Izi ọma lele kpa Matiyu gbarụ a n'okwukwo **nookwu** ọka izi ọma nụ Jizọsi bụ Nye Ọznohia Chiokike kweru mkwna a. Ọmumu Jizọsi nye Nazareti gwebnanyarnu ẹli-eze ikne n'ọwa, ke bụ ọchichi Chiokike. Izi ọma Matiyu neegesi ẹli-eze ikne ka hite nụ nhne Jizọsi, nye bụ Mezaya, znirni nụ nhne o mernu. Matiyu gesiri kpa Jizọsi mezuru kpakara nhne be gbarụ nụ Tẹsitamenti Ọknani gbasiri a. O gesiri nụ be murnu Jizọsi hite n'avnurnu ele eze. Nne a Meri bụ woknornokno máa nyerukna. Matiyu tukuparu ẹhni gba nụ ele bụo ele Ju nwernu igwe n'ẹli-eze Chiokike lele kpa ele Ju nwernu. O kwuru nhne gbasiri ẹnwu Jizọsi, olizọ n'ẹnwu a, nụ iwu o nyernu ele sno apna be zni kpakara ele zị n'ọwa izi ọma a.

Nhne zị n'okwukwo ka

Budnu wikoro Jizọsi (1:1---4:25)

Ikwu-ọnu Chiokike o kwuru n'olu rugwu (5:1---7:29)

Nhne o znirni, elulu nụ nhne berere nụ Galili (8:1---18:35)

Izne a dụ Jeruselem (19:1---20:34)

Ikwezu ipne-aznụ Jizọsi nụ rime Jeruselem (21:1---27:66)

Olizọ n'ẹnwu a (28:1-20)

Nye gbarụ okwukwo ka: **Matiyu (Livaị)**

Risi nhne o kwno gba a: O gesi nụ Jizọsi bụ Mezaya, nye gweyarụ ẹli-eze ke bụ ọchichi Chiokike n'ọwa.

Osnusno ọmumu Jizọsi
 (Luk 3:23-38)

¹ Okwukwo osnusno ọmumu Jizọsi Karaịsi, nnwọ Devidi, nnwọ Ebereham.

² Ebereham murnu Aziki, Aziki mụhia Jekọpu, Jekọpu mụhia Juda nụ rumu nne a. ³ Juda mụhia Pẹzezi nụ Zera, nne be bụ Tama, Pẹzezi mụhia Hezirọni, Hezirọni mụhia Ram, ⁴ Ram mụhia Aminadabụ, Aminadabụ mụhia Nasọni, Nasọni mụhia Salimoni, ⁵ Salimoni mụhia Boazi, nne a bụ Rehabụ, Boazi mụhia Obedi, nne a bụ Rutu, Obedi mụhia Jesi, ⁶ Jesi mụhia Eze Devidi.

Devidi mụhia Solomoni, nne a bụ nnwerne Uraya, ⁷ Solomoni mụhia Rehoboam, Rehoboam mụhia Abija, Abija mụhia Asa, ⁸ Asa mụhia Jehosafati, Jehosafati mụhia Joram, Joram mụhia Uzaya, ⁹ Uzaya mụhia Jotam, Jotam mụhia Ehazị, Ehazị mụhia Hezikaya, ¹⁰ Hezikaya mụhia Manase, Manase mụhia Amọni, Amọni mụhia Josaya, ¹¹ Josaya mụhia Jekonaya nụ rumu nne a. Ka bụ ige ele Babiloni vuru be la n'ẹli Babiloni.

¹² Nga be vukworu be zne nụ Babiloni, Jekonaya mụhia Seateli, Seateli mụhia Zerubabeli, ¹³ Zerubabeli mụhia Abiudu, Abiudu mụhia Eliakim, Eliakim mụhia Azọ, ¹⁴ Azọ mụhia Zadọku, Zadọku mụhia Akim, Akim mụhia Eliudu, ¹⁵ Eliudu mụhia Eleza, Eleza mụhia Matani, Matani mụhia Jekọpu, ¹⁶ Jekọpu mụhia Josefụ nzi Meri. Meri bụ nye murnu Jizọsi, nye be kwu Karaịsi.

¹⁷ Kpakara ẹbnurnu hite n'Ebereham dụ Devidi bụ nri ẹbnurnu nụ ẹno, hite nụ Devidi dụ nga be vuru be zne n'ẹli Babiloni bụ nri ẹbnurnu nụ ẹno, hite nụ nga be wuru nụ Babiloni dụ nụ ọmumu Karaịsi bụ nri ẹbnurnu nụ ẹno.

Ọmumu Jizọsi Karaịsi
 (Luk 2:1-7)

¹⁸ Ka bụ kpa be jiri mụ Jizọsi Karaịsi. Nga be kweru nụ Josefu jọolu nne a Meri,* nga be yáadnanyịna, be whnurnu nụ ọ zị rime hite n'Enine Nso. ¹⁹ Josefu bụ nzi a bụ ọmamarna badnụ, ọ chọla ọ kpasị a iwhnerne nụ ruwhnu ọhna, o pioru ọ gba a nnam nụ mgwugwa.

²⁰ Kọvu nga ọ zị naari kpakara nhne ka nụ mkpoma a, enine izi Nyenwe aị vakwnusiri a nụ mboro, kaa, “Josefu, nnwọ Devidi, ị tũko ogwnu o kwuru nnwerne i Meri, nnwọ ọ zị rime a hi n'aka Enine Nso. ²¹ Ọ joomuhia nnwọ rukna, i jookwu a Jizọsi, kwnornu nụ o jooznohia ele ke a nụ kpakara mmehie be.”

²² Ka bụ ma nhne Nyenwe aị kwuru hite n'ọnu nye ọwhnurninya mezu, ²³ “Otu woknornokno máa nyerukna jootu rime, ọ joomuhia nnwọ rukna, be jookwu a Imanueli,” ke bụ, “Chiokike zịnu aị.”

²⁴ Nga Josefu tnenyarnu nụ anyarna, o lizo, o mee kpa enine izi Nyenwe aị nyernu a iwu, o kwuru Meri nnwerne a. ²⁵ Kọvu ya nụ a dnányina dụ nga ọ muhiaru nnwọ rukna, ọ jita rewhna a Jizọsi.

2

Ele akọ varu

¹ Nga be murnu Jizọsi nụ Bẹtilehem n'ẹli Judiya, nga Erọdu bụ eze, ele akọ* hiri n'obosi ẹnam vaduru Jeruselem, ² neesikwa, “Ndaa hne ọ zị bụ nye be murnu, eze ele Ju? Kwnornu nụ a whnurnu mbọ a n'obosi ẹnam, a varu ma a kponu a risi ẹli.”

³ Nga Eze Erọdu nurnu nhne ka, mkpoma laru a mini, ya nụ kpakara ele zị nụ Jeruselem. ⁴ Nga o sukwukotaru kpakara ele risi ariohna nụ ele zni iwu ele Ju, ọ sịkwa be hne be joomu Karaịsi wam.

⁵ Be kanu a nụ Bẹtilehem n'ẹli Judiya, ọ bụ kpa be gbaru a n'okwukwo hite n'ọnu nye ọwhnurninya, kaa,

⁶ “Ji Bẹtilehem, n'ẹli Juda,
 ị zila matị kakwo n'esilawuru risi ẹli Juda rịa rịa,
 kwnornu nụ hite nụ ji hne nye risi jeehi whuya,
 nye jooznu ele ke m Izireli lele atnurnu.”

⁷ Nga Erọdu sukwuru ele akọ wam nụ mgwugwa, ọ sịkwahia be nga mbọ wam whuyaru iwhne. ⁸ Ọ kanu be zne Bẹtilehem, kaa, “Anu zne piosi nnwọ ikne wam rikne, nga anu piohiaru a, anu va kanu m, m jeezne kponu a risi ẹli masi.” ⁹ Nga be nurnu oka Eze Erọdu, be whoga, le mbọ wam ke be whnurnu n'obosi ẹnam neezne nụ ruwhnu be dụ nga ọ varu gwuzoru n'olu hne nnwọ wam zị. ¹⁰ Nga be whnurnu mbọ wam, be nwudnarnu k'agida.

¹¹ Be bna nụ rime oro, whnu nnwọ ikne wam, ya nụ Meri nne a, be dna n'ẹli kponu a risi ẹli. Be kpume igbe ekwnu be, nyee a nkesi, golu, franki-isensi nụ maa. ¹² Chiokike ọ be aka nụ nsni nụ mboro be lálnakwadia ke Erọdu, be garu apna berere la ẹli be.

Be gbazne n'ẹli Ijipiti

¹³ Nga be laru, enine izi Nyenwe aị mernu Josefu whnu a anya nụ mboro, kaa, “Lizo, kwuru watakiri wam nụ nne a gbazne Ijipiti, daziri nụ pii dụ nga me jaakanu ị, kwnornu nụ Erọdu joo pio nnwọ wam ma o gbu a.” ¹⁴ O lizo, kwuru nnwọ wam nụ nne a n'abalị gbazne Ijipiti. ¹⁵ Be zị n'Ijipiti tem Erọdu nwuma, ma nhne Nyenwe aị kwuru hite n'ọnu nye ọwhnurninya a mezu, “M sukwuharu m nnwọ m hite Ijipiti.”

Erọdu gburu rumu takiri

¹⁶ Nga Erọdu whnurnu nụ ele akọ wam nyernu a mkpari, o weru ẹhni k'agida, o zizne ele ogwnu kaa be gbu kpakara rumu rukna zị nụ Bẹtilehem ma ẹli zị be ndundu, hite nụ ele gbaru awha lawuru ya ẹli. Ka bụ hite n'ige wam ọ sịkwahiaru oka n'ọnu ele akọ wam.

¹⁷ N'ige wam bụ hne be mezuru nhne Jerimaya nye ọwhnurninya kwuru, naakaa,

¹⁸ “Be nurnu akpiri nụ rime ẹli Rama,

* 1:18 Mọbu ogbasi ọmu n'aka ke neegesi nụ aka ji a. * 2:1 Ele akọ: bụ ele nọmu nhne gbasiri mbọ.

naakwna ẹkwana nū okne oḡba mkpe,
Recheli naakwnanu rumu a ẹkwana,
o kwéle be kasi a mkpoma kwnornu nū be zíma.”

Be hiri n'Ijipiti yahna

¹⁹ Nga Erọdu nwurnu, enine izi Nyenwe aḡ mernu Josefu whnū a anya nū mboro n'Ijipiti, ²⁰ kaa, “Lizọ kwuru nnwọ wam nū nne a zne n'ẹli Izireli, ele noopio budnu a nwunam.”

²¹ O lizọ kwuru nnwọ wam nū nne a, va n'ẹli Izireli. ²² Kọvu nga o nurnu nū Akelosi nnwọ Erọdu bu eze Judiya nū ngadna nda a, o tūru ogwnu o zne pji. Nga Chiokike dọru a aka nū nsni nū mboro, Josefu tūhnasna zne Galili. ²³ Be zne wuru n'ẹli matị be kwu Nazareti, ma nhne be kwuru hite n'ọnu nye owhnurninya mezu, “Be jookwu a nye Nazareti.”

3

Ikwu-ọnu Jōni Nye Wụ Mini

(Mak 1:1-8; Luk 3:1-18; Jōn 1:19-28)

¹ N'ige wam Jōni Nye Wụ Mini varu nọkpo okwo ikwu-ọnu Chiokike n'ẹli-ikpa ke Judiya, ² naakaa, “Anu tūhnasna mkpoma, kwnornu nū ẹli-eze Chiokike zị ndundu.”

³ Jōni bu nye wam Azaya nye owhnurninya kwuru oka gbasiri a, naakaa, “Akpiri otu badnu nọkpo okwo n'ẹli-ikpa, naakaa,

‘Anu mekwata apna Nyenwe aḡ,
anu mee apna a sni asni.’ ”

⁴ Jōni wogwu iwo be jiri rijni akpukpo anohia be kwu kameli mee, ajni o snu n'ikwnu bu akpukpo anohia, wiri a bu igwurube nū mono ebeka ohia. ⁵ Ele Jeruselem nū kpakara ele Judiya nū kpakara ele wugwu nū ngeri Osimini Jodani gburugburu whokwnusiri a, ⁶ o wu be mini n'Osimini Jodani, be nookwuhia mmehie be.

⁷ Kọvu nga o whnurnu agida ele Farisi nū ele Sadusi hne be naava ma o wu be mini, o kanu be, “Anu eburnu agwo, nyele kannu anu, anu gbanahoru ovu owe ehni Chiokike ke jaava? ⁸ Anu mi mkpuru ke jeegesi nū anu tūhnasnarnu mkpoma hite nū mmehie. ⁹ Anu riko nū rime anu, naakaa, ‘Ebereham bu nda aḡ,’ me kanu anu nū Chiokike nwernu rikne mee kpakara akaworugwu ka ghọ rumu Ebereham. ¹⁰ Kitna, be tukwasilam ehni gwe n'ikwnu kpakara isisi, ke bu nū be joogbudna isisi obula ke minyala mkpuru oma, be jootubna a nū rime bekwnu.

¹¹ “M ji m mini nọowu anu mini ke neegesi nū anu tūhnasnarnu mkpoma hite nū mmehie anu, kọvu nye kagwu m rikne naava n'aznu m, nye me dugwo n'owhudnahie chiru okoro-ochi a, nye wam jeeji Enine Nso nū bekwnu nọowu anu mini. ¹² Nye nhne owhusna ikpa zị n'aka a, o jowhusna ikpa a nkari, o jaachikota ikpa a yisi n'obna a, kọvu o jeeji bekwnu ke chni ehni rnesnama ruznurnuznu ikpa.”

Ọwuwu mini Jizosi

(Mak 1:9-11; Luk 3:21,22)

¹³ N'ige wam, Jizosi hiri nū Galili vadu Osimini Jodani znekwnusi Jōni ma o wu a mini. ¹⁴ Kọvu nū Jōni kwéle a, o kaa, “O zị m mkpa i wu m mini, ji n'iwhuru i, i naavakwnusi m?”

¹⁵ Jizosi kanu a, “Gharu a kpam kitna, kwnornu nū o buru oma kpam ma a mezu kpakara nhne buru oma n'omume.” Jōni gharu a.

¹⁶ Nga Jōni wuru Jizosi mini, ngangam o hiri nū mini nọowhuya, le, oligwe kpumernu, Jizosi whnū Enine ke Chiokike hne o neewhedna lele nduru, neebekwasi a. ¹⁷ Otu akpiri hiri n'oligwe, naakaa, “Ka bu Nnwọ m me whnurnu n'anya, nhne a masiri m.”

4

Ornurna Jizosi

(Mak 1:12,13; Luk 4:1-13)

¹ Enine Nsọ duru Jizọsi zne n'ẹli-ikpa ma Ekwensu rna a ọrnurna. ² Nga o vukworu ọnu nri ọbochi ẹno iwhnehnie nọ abali, wiri gwnurnu a. ³ Nye ọrnurna wam vakwnusiri a, kanu a, “Ọ buru nọ i bu Nnwọ Chiokike, kanu akaworugwu ele ka be ghọ brẹdi.”

⁴ Jizọsi saru a, “Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘Ọ bọo brẹdi bu nhne badnu jeeri kpọi ziri budnu, kovu nọ ọ bu kpakara ikwu-ọnu ke hiri n'ọnu Chiokike whuya.’ ”

⁵ Ekwensu kwuru a zne Jeruselem, ẹli-ohna nsọ, gwuzote a n'olu towa Ọro Nsọ Chiokike, ⁶ ọ kanu a, “Ọ buru nọ i bu Nnwọ Chiokike, gbudna ẹhni i n'ẹli hna, kwnornu nọ be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa,

‘O jeenye ele enine izi a iwu gbasiri i,
be jeegheru i n'aka be,
ma i gharu ọ kpọbi ọchi i nọ rugwu.’ ”

⁷ Jizọsi saru a, “Berere kwno, be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘I rnako Nyenwe i Chiokike i ọrnurna.’ ”

⁸ Berere kwno, Ekwensu kwuru a zne rugwu zi n'olu k'agida, gerisi a kpakara ẹli-eze ke ọwa nọ igwugwu be. ⁹ Ọ kanu a, “M jeenye i kpakara nhne ka, ọ buru nọ i jaadna n'ẹli kponu m risi ẹli.”

¹⁰ Jizọsi saru a, “Whoga m nọ ruwhnu m, Setani, kwnornu nọ be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘I jookponu Nyenwe i, Chiokike i risi ẹli. Ọ bu ya kpọi bu nye i jeekpenu.’ ”

¹¹ Ige wam Ekwensu sigbasiri Jizọsi, ele enine izi vakwnusiri a, neeznenu a izi.

*Jizọsi panizoru ẹnu a
(Mak 1:14,15; Luk 4:14,15)*

¹² Nga Jizọsi nurnu nọ be yisiri Joni n'ikelu, ọ lahna Galili. ¹³ Ọ whoga nọ Nazareti zne wuru nọ Kapanom, ke zi nọ ngeri osimini, n'ẹli Zebuloni nọ Nafitali, ¹⁴ ma oka be kwuru hite n'ọnu Azaya nye ọwhnurninya mezu, kaa,

¹⁵ “Ẹli Zebuloni nọ ẹli Nafitali,
n'apna okne osimini,
n'aznu Osimini Jodani,
Galili ẹli ele bọo ele Ju.

¹⁶ Ele wu n'ochichiri
whnunam agida iwhne,
ele wu n'ẹli ẹnuw kpusnigwu
bu ele iwhne ọomukwasi.”

¹⁷ Hite n'ige wam Jizọsi panizoru ọokpo okwo, naakaa, “Anu tuhna m kpona, kwnornu nọ ẹli-eze Chiokike zi ndundu.”

*Ele mbom sno apna Jizọsi
(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11)*

¹⁸ Nga Jizọsi neezne izne n'ọnu mini Osimini Galili, ọ whnu rumu nne lawuru, Saimoni nye be nookwu Pita nọ Anduru nwene a, hne be ọowu igbo n'osimini, kwnornu nọ be bu ele noogbu aznu. ¹⁹ Jizọsi kanu be, “Anu snornu m, m jeeme anu buru ele jookwuhia ele badnu lele kpa anu noogbu aznu.” ²⁰ Ngangam, be sigbasi igbo be sno a.

²¹ Nga o zneturu nọ ruwhnu, ọ whnurnu rumu nne lawuru berere, Jemisi nnwọ Zebidi nọ Joni nwene a, nọ Zebidi nda be. Be zi nọ rime ọgbo neemekwa igbo be. Jizọsi sukwu be. ²² Ngangam be sigbasi ọgbo wam nọ nda be sno a.

*Jizọsi znirni nhne,
gwọ ele nriria
(Luk 6:17-19)*

²³ Jizọsi znernu nọ kpakara Galili neezni nhne n'oro ọgbako ele Ju, ọokpo okwo izi oma ẹli-eze Chiokike, ọogwo ele nriria zi ọdo n'odo nọ ẹhni igbugbu zi ọdo n'odo n'esilawuru be. ²⁴ Ọtnutnu a gazuru kpakara Siriya, be kwuyanọ a kpakara ele naaria

nrīria n̄u ele ẹ̄hni igbugbu z̄i ọ̄do n'ọ̄do, n̄u ele n̄owhnusi anya, ele r̄enwu ōjo nwugwu, n̄u ele akwukwu n̄u ele ngeri ẹ̄hni be d̄onwurnu d̄onwu. Jiz̄osi gw̄o kpakara be.

²⁵ Aḡida ele badn̄u hi n̄u Galili, Dekapolisi n̄u Jeruselem n̄u Judiya n̄u azn̄u Osimini J̄odani snornu a.

5

Jiz̄osi znirni nhne
n'olu rugwu

¹ Nga Jiz̄osi whnurnu aḡida badn̄u wam, o p̄nezne n'olu rugwu, daz̄iri ẹ̄li, ele sno apna a vakwnusi a, ² ọ̄ pan̄izo neezni be nhne, naakaa,

Mkp̄oma ọ̄so n'ọ̄nu n'ezi
(Luk 6:20-23)

³ “Ọ̄wa ọ̄ma z̄inu ele mboni n̄u mkp̄oma,*
kwnornu n̄u ẹ̄li-eze Chiokike b̄u ke be.

⁴ Ọ̄wa ọ̄ma z̄inu ele naagba mkpe,
kwnornu n̄u be jaakasi be ovu.

⁵ Ọ̄wa ọ̄ma z̄inu ele z̄i enwerne n̄u mkp̄oma,
kwnornu n̄u ele kam jeekeh̄ia ọ̄wa.

⁶ Ọ̄wa ọ̄ma z̄inu ele wiri n̄ogwnu n̄u ele akp̄iri kp̄oga b̄ekwnu n'ome nhne b̄uru ọ̄ma,
kwnornu n̄u r̄uwho jeeji be.

⁷ Ọ̄wa ọ̄ma z̄inu ele nwernu obirizi
kwnornu n̄u be j̄odonu be obirizi.

⁸ Ọ̄wa ọ̄ma z̄inu ele z̄i r̄ichna n̄u mkp̄oma,
kwnornu n̄u be j̄owhnu Chiokike.

⁹ Ọ̄wa ọ̄ma z̄inu ele neeme udno,
kwnornu n̄u be jookwu be r̄umu Chiokike.

¹⁰ Ọ̄wa ọ̄ma z̄inu ele be naakpakna ẹ̄hni kwnornu imerne ọ̄ma,
kwnornu n̄u ẹ̄li-eze Chiokike b̄u ke be.

¹¹ “Ọ̄wa ọ̄ma z̄inu an̄u nga ele badn̄u jaakpari an̄u, neemekpa an̄u ẹ̄hni, nookwunu an̄u ọ̄nu ōjo, naaghagidne an̄u akebe aghalaghala z̄i ichne ichne kwnornu n̄u me.

¹² An̄u nwurnihoru, mkp̄oma s̄o an̄u n'ọ̄nu k'aḡida, kwnornu n̄u ọ̄gwo ẹ̄rnu an̄u z̄i aḡida n'oligwe. Ọ̄ b̄u kpa be jiri kpakna ele ọ̄whnurninya ele be an̄u ọ̄sno ẹ̄hni.

Ar̄ua n̄u iwhne
(Mak 9:50; Luk 14:34,35)

¹³ “An̄u b̄u ar̄ua ke ọ̄wa, k̄ovu ọ̄ b̄uru ar̄ua tuwhu ọ̄so n'ọ̄nu a, be jeeji k̄ini mee a ọ̄ so n'ọ̄nu? Ọ̄ z̄ia iru ọ̄ bnarn̄u berere, okwolem be tuwhu a n'ederezi, ele badn̄u z̄o a ọ̄chi.

¹⁴ “An̄u b̄u iwhne ke ọ̄wa. Mba wu n'olu rugwu b̄ootugwali. ¹⁵ Be z̄a n̄oomusi t̄onji b̄ita a n̄u mkpururu nk̄ita, tn̄unuma, n'olu nhne be b̄ita t̄onji, o neenye kpakara ele z̄i n'oro wam iwhne. ¹⁶ An̄u mee kpa iwhne an̄u jaazi noonwu n̄u ruwhnu ele badn̄u, ma be n̄owhnu ẹ̄rnu ọ̄ma an̄u, znarn̄i Nda an̄u ke z̄i n'oligwe.

Iwu Mozizi

¹⁷ “An̄u ch̄eko n̄u m varu m o lulu iwu Chiokike m̄obu nhne ele ọ̄whnurninya gbaru, m v̄age m o lulu be, m varu m o mezu be. ¹⁸ N'ezi, me kanu anu, tem oligwe nu owa whume, o za otu nhne obula zi mati, ke zikakworu mati ke be jeegweme n'iwu, du nga kpakara be jeemezu. ¹⁹ Nye obula ke joolulu otu nu rime iwu ele ka, o burubedi iwu ke kakwo mati, ke jeezni ele badnu kpam, be jookwu a nye kakwo mati n'eli-eze Chiokike. Kovu nye obula ke jaabita iwu, neezni be, nye wam bu nye be jookwu nye kakwo n'olu n'eli-eze Chiokike. ²⁰ Me naakanu anu, o buru nu agwa oma anu kala ke ele zni iwu nu ele Farisi mma, n'ezi, anu jaaabna n'eli-eze Chiokike.

Ovu owe ẹ̄hni

* ^{5:3} ke b̄u ele noopio Chiokike

²¹ “Anụ nūrnu nụ be kannụ ele gbaka, ‘I gbúko badnụ, nye ọbula ke gburu badnụ jaabna n'aka ikpe.’ ²² Kọvu me kanụ anụ, nye nwernu ovu ẹhni megidne nwene a jaabna n'ikpe. Nye ọbula ke jaakanụ nwene a, ‘Ọ zía iru i bnagwụ,’ jeenye ẹhni a n'aka ele eze-ikpe. Nye ọbula ke jaakaa, ‘Nye iwhnirniwhno,’ jeenye ẹhni a n'aka bẹkwnu ẹli rẹnwu. ²³ Kam kpayarụ, ọ bụru nụ i gweyarụ nkesi i nụ ruwhnu Chiokike n'ọjo ariohna, i chenwanya nụ nwene i karụ nụ i mernu a nhne ọjo, ²⁴ sigbasi nkesi i nụ pji nụ ruwhnu ojo ariohna, la, beru osno mee ma ji nụ nwene i ziri n'udno, yahna, nyega nkesi i.

²⁵ “Mee ma ji nụ nye kwu i neezne ikpe bụru oma wara wara, nga ji nụ ya zi n'apna, ma nye wam kwu i neezne ikpe gharụ o gweru i nyee n'aka nye risi ikpe, nye risi ikpe gweru i nyee n'aka nye neezne izi, be túbna i ikelu. ²⁶ Me kanụ i ezi ọka, i jọowhuya pji tem i kwuhmata kpakara iwai ipne-aznụ i jigwu.

Iznizni gbasiri ome oyi

²⁷ “Anụ nuna m nụ be kannụ ele gbaka, ‘I méko oyi.’ ²⁸ Kọvu nụ m naakanụ anụ, nụ nyerukna ọbula ke jeele nyerinya anya ọ masi a ma ya nụ nwerinya wam dnanyi, o mesilem a oyi nụ mkpoma a. ²⁹ Ọ bụru nụ anya akarikwnunga i jeeme i, i mee mmehie, ghnahia a, tuwhu a n'ẹhni i, kwnornu nụ ọ jaakanụ i mma nụ otu nhne zi i n'ẹhni whogaru, tñunuma be túbna kpakara ẹhni i nụ rime bẹkwnu ẹli rẹnwu. ³⁰ Ọ bụru nụ akarikwnunga i jeeme i, i mee mmehie, gbubime a, tuwhu a n'ẹhni i, kwnornu nụ ọ jaakanụ i mma nụ otu nụ nhne zi i n'ẹhni whogaru, tñunuma be jọtubna kpakara ẹhni i nụ rime bẹkwnu ẹli rẹnwu.

Ọgba nnam

(Mat 19:9; Mak 10:11,12; Luk 16:18)

³¹ “Be kakwnornu nụ, ‘Nye ọbula ke jaagba nnwerne a nnam, o nyega a okwukwo nnam.’ ³² Kọvu m naakanụ anụ, nye ọbula ke jaagba nnwerne a nnam, hne ọ búo nụ o mernu oyi, o neeme nyerinya wam bụru nye neeme oyi, nye ọbula ke jọolu nnwerne be gbarụ nnam bụ nye neeme oyi.

Okwe mkwna

³³ “Berere, anụ nuna m nụ be kannụ ele gbaka, kaa, ‘Bita mkwna i kweru, i lámna aznụ nụ o mee mkwna i kweru, kọvu mee nhne i kweru mkwna nụ ruwhnu Nyenwe ai.’ ³⁴ Kọvu me naakanụ anụ, anụ jí nhne ọbula dụ risi, anụ jí oligwe dụ risi, kwnornu nụ ọ bụ ngadna eze Chiokike. ³⁵ Anụ jí ọwa dụ risi, kwnornu nụ ikpechi otukwasi ọchi a, anụ jí Jeruselem dụ risi, kwnornu nụ ọ bụ ẹli-ohna ke eze kwu wam. ³⁶ I jí risi i dụ risi, kwnornu nụ i nwée rikne mee otu rukeri-ize ọ chna rịchna mọbu o ji riji. ³⁷ Kọvu ikwu-ọnu anụ bụru ‘Owe, m jeeme mee a,’ mọbu, ‘Ọza, m jéeme mee a.’ Kwnornu nụ nhne ọbula kariri ka hi nụ nye ojo wam.

Iznizni gbasiri omegwnarnu

(Luk 6:29,30)

³⁸ “Anụ nūrnu nụ be karụ, ‘Anyá lanụ anya, ize lanụ ize.’ ³⁹ Kọvu me naakanụ anụ, anụ mégwarnnụ ele mernu anụ nhne ojo. Nye ọbula ke gbọru i aka nụ nsni akarikwnunga, tñnasnanu a nsni berere. ⁴⁰ Ọ bụru nụ nye ọbula pioru o mesi i ọka ma ọ nahoru i iwo rime i, sigbasinu a iwo i ke olu masi. ⁴¹ Nye ọbula ke jeeme i ma i zne otu mañli, snornu a zne mañli lawuru. ⁴² Nyega nye ọbula nọorio i nhne, i gwákọ nye noopio ma i gbaznisi a nhne njọ.

Whnụ ele irno anụ n'anya

(Luk 6:27,28,32-36)

⁴³ “Anụ nuna m nụ be karụ, ‘Whnụ nye agbatibi i n'anya, sno nye irno i irno.’ ⁴⁴ Kọvu me naakanụ anụ, anụ whnụ ele irno anụ n'anya,† kpenu ele neemekpa anụ ẹhni okpukpe. ⁴⁵ Anụ mee kpa, anụ jọobu rumu Nda anụ ke zi n'oligwe, kwnornu nụ o neeme ma ẹhnam

† 5:44 Agwna okwukwo kamasiri: gozi ele nọovu anụ ọnu, menu ele sno anụ irno nhne oma

a n̄omukwasi badn̄u ojo n̄u badn̄u ọma, o neeme masi ma mini zokwasị ele ome mma n̄u ele ojo. ⁴⁶ Ọ b̄uru n̄u an̄u whn̄urnu ele wam n'anya b̄u ele n̄owhnu an̄u n'anya, kini b̄u ọgwo ẹnu an̄u? Ọ b̄u n̄u ele ọna nt̄u m̄ee kpam sa? ⁴⁷ Ọ b̄uru masi n̄u ọ b̄u r̄umu nwene an̄u kp̄oi b̄u ele an̄u neebekwu r̄whna, kini b̄u nhne an̄u mernu kar̄u ele berere? Ọ b̄u n̄u ele m̄aa Chiokike m̄ee kpam sa? ⁴⁸ An̄u j̄obu ele zuru ozu lele kpa Nda an̄u ke oligwe zuru ozu.

6

Iznizni gbasiri okesi nhne

¹ “An̄u whn̄u n̄u an̄u zá neeme nhne ọma an̄u n̄u ruwhnu badn̄u, ma be whn̄urnu an̄u. An̄u mee kpam, an̄u nw̄ee ọgwo ẹnu n̄u hne Nda an̄u ke oligwe zị.

² “Ke b̄u n̄u nga i n̄ornu ẹnu obirizi i, i j̄k̄o ọkwodu kp̄o okwo lele kpa ele ruwhnu law̄uru mee n'oro ọgbako ele Ju, ma n'apna, ma ele badn̄u ja be mma. Owe, m naakan̄u an̄u ezi ọka, be nwezulem ọgwo ẹnu ke be. ³ K̄ovu nga i n̄ornu ẹnu obirizi, i kw̄eko akarita i mah̄ia nhne akarikwnunga i neeme, ⁴ ma ẹnu obirizi i b̄uru nhne zị mgw̄ugwa. Nda i ke n̄owhnu nhne zị n̄u mgw̄ugwa j̄okwuhnata i.

Iznizni gbasiri okpukpe

(Luk 11:2-4)

⁵ “Nga an̄u neekpe okpukpe, an̄u m̄eko lele ele ruwhnu law̄uru, kwnornu n̄u ọ naamasị be o gwuzoru n'oro ọgbako ele Ju ma ngeri apna neekpe okpukpe ma ele badn̄u whn̄urnu be. Owe, m naakan̄u an̄u ezi ọka, be nwezulem ọgwo ẹnu be. ⁶ K̄ovu nga i neekpe okpukpe, bnazne n̄u rime ọro i, nga i gbas̄imernu mgbo i, kpenu Nda i ke zị n̄u mgw̄ugwa, Nda i ke n̄owhnu nhne zị n̄u mgw̄ugwa j̄okwuhnata i. ⁷ Nga an̄u neekpe okpukpe, an̄u kw̄eko aḡida ọka etekne, lele kpa ele m̄aa Chiokike mee, kwnornu n̄u be naari n̄u be j̄onu ogologo okpukpe be. ⁸ An̄u kp̄akwadia agwa lele be, kwnornu n̄u Nda an̄u magw̄u kpakara nhne ke zị an̄u mkpa, s̄u an̄u ke r̄io a.

⁹ “An̄u kpe okpukpe kpa,
'Nda aị ke zị n'oligwe,
r̄whna i b̄uru nhne zị ns̄o,

¹⁰ ẹli-eze i va,
be mee nhne i pioga,

kpa be mee a n'oligwe,
be mee a kpam n'owa.

¹¹ Nyega aị wiri tna,
ke joozunu aị ọbochi tna.

¹² Gbar̄unu aị nhne ojo a mernu,
lele kpa a naagbar̄unu ele mernu aị nhne ojo.

¹³ I ȳisi aị n̄u rime nhne ọrnurna,
k̄ovu d̄ohia aị n'aka nye ojo.' *

¹⁴ Ọ b̄uru n̄u an̄u gbar̄unu badn̄u ọgahie be, Nda an̄u ke oligwe jaagbar̄unu an̄u masi.

¹⁵ K̄ovu ọ b̄uru n̄u an̄u jáagbar̄unu badn̄u ọgahie be, Nda an̄u ke zị oligwe jáagbar̄unu an̄u.

Iznizni gbasiri ovu ọnu

¹⁶ “Nga an̄u noovu ọnu, an̄u m̄eko lele ele ruwhnu law̄uru, ele naagbar̄u ruwhnu, d̄onwuta ruwhnu ma ọ zị kpa ele badn̄u mah̄ia n̄u be noovu ọnu. Owe, m naakan̄u an̄u ezi ọka, be nwezulem ọgwo ẹnu be. ¹⁷ K̄ovu nga i noovu ọnu, gweru m̄ono te n̄u risi i, sn̄u ruwhnu i, ¹⁸ ma ele badn̄u ghar̄u ọ mah̄ia n̄u i noovu ọnu. K̄ovu Nda i nye n̄owhnu nhne zị n̄u mgw̄ugwa jaamah̄ia, Nda i j̄okwu i ọgwo.

* ^{6:13} Agwna ọkwukwo kwuru: kwnornu n̄u ẹli-eze b̄u ke i, ma iknernema, ma igwugwu, tim t̄om. Am̄im.

Èkwonu ke zì n'oligwe

(Luk 12:33,34)

¹⁹ “Anụ kpábitanu ẹhni anụ ẹkwonu n'ọwa, hne akịka nụ ajari naata, hne ele buznu neeliwa ọro nooznu buznu, ²⁰ kọvu anụ kpabitanu ẹhni anụ ẹkwonu n'oligwe, hne akịka nụ ajari zá naata, ele buznu zá neeliwa ọro nooznu buznu. ²¹ Kwnornu nụ hne ẹkwonu ì zì, bụ hne mkpoma ì jaazì masì.

Iwhne ke ẹhni

(Luk 11:34-36)

²² “Iwhne ke ẹhni bụ anya, ke bụ nụ ọ bụru nụ anya ì bụru oma, kpakara ẹhni ì jọbu iwhne iwhne. ²³ Kọvu ọ bụru nụ anya ì zìla bụdnu, kpakara ẹhni ì jeejipiya n'ọchichiri. Ọ bụru nụ iwhne ke zì ì n'ẹhni bụ ọchichiri, ọchichiri wam jaahna ezi.

Chiokike nụ ẹkwonu

(Luk 16:13; 12:22-31)

²⁴ “Ọ zá nye nwernu rikne bụru ọhi nda kwu lawuru. Ọ bụru kpam, o joosno otu irno, whnụ ke berere n'anya. Mọbu ọ jọsobisinu otu k'agida, ledna ibne a anya. Anụ jọbuli ọhi Chiokike nụ ọhi ẹkwonu.

²⁵ “Ka bụ nhne me kwono naakanụ anụ, anụ rígbuko ẹhni anụ n'oriri gbasiri bụdnu anụ, nhne anụ jeeri mọbu nhne anụ jọonwo, mọbu gbasiri ẹhni anụ iwo anụ joowo. Ọ búo bụdnu kakwo wiri? Ọ búo ẹhni kakwo iwo sa? ²⁶ Anụ le wọnunu ke oligwe, be ghá mkpuru, be gwemasia nhne n'ekwu, ọ zía nhne be chibna n'obna, kọvu Nda anụ ke oligwe nooznu be. Anụ búo nhne gburu okne onu ahia karu be? ²⁷ Ndaa nye n'esilawuru anụ nwernu rikne tükwasì nhne matì n'ogologo bụdnu a hite n'origbu ẹhni a?

²⁸ “Kini mernu anụ naarigbu ẹhni anụ gbasiri iwo anụ joowo? Anụ lekọm okoko zì n'ohia, kpa be nooso, be zá nọdogbu ẹhni be n'ernu, be kwné ikpe. ²⁹ Kọvu me kanụ anụ ọ bụbedi Solomoni n'iwhuru a, nụ kpakara igwugwu a, yíge eyi lele otu nụ rime be. ³⁰ Ọ bụru nụ Chiokike wosiri achara ke ohia iwo kpa, ke zì tna, ekile be túbna a n'ite bẹkwonu, ọ bụ nụ ọ jóowosi anụ iwo ke kakwo, anụ ele ọkwnata ovu matì? ³¹ Anụ rígbuko ẹhni anụ, naakaa, ‘Ndaa nhne a jeeri?’ mọbu, ‘Ndaa nhne a jọonwo?’ mọbu, ‘Ndaa nhne a joowo?’ ³² Kwnornu nụ kpakara nhne ele ka bụ nhne ele máa Chiokike noopio, Nda anụ ke oligwe magwu nụ kpakara nhne ka zì anụ mkpa. ³³ Kọvu anụ beru ọsno pio ẹlize Chiokike, nụ ome oma a, be jọtukwasinu anụ kpakara nhne ele ka. ³⁴ Kam kpayaru, anụ rígbuko ẹhni anụ n'oriri gbasiri ekile, ekile jaarhianu ẹhni a. Mmekpẹhni ke ọbochi ọbula zunnem a.

7

O kpe ele berere ikpe

(Luk 6:37,38,41,42)

¹ “Anụ kpé ikpe, ma Chiokike gharu o kpe anụ ikpe. ² Kwnornu nụ ikpe anụ kperu bụ nhne Chiokike jeeji kpe anụ, nhne anụ jiri tūnu nye berere bụ nhne Chiokike jeeji tūnu anụ. ³ Kìni kpayaru ì ji neele nhne matì ke zì n'anya nwene ì, kọvu ì zá naari oriri gbasiri igwe-isisi ke zì n'anya ì? ⁴ Ndaa kpa ì jeeji kanu nwene ì, ‘Nwene, sete me gweme nhne matì ke zì ì n'anya,’ ma, le, igwe-isisi zì n'anya ke ì? ⁵ Jì nye ruwhnu lawuru, beru ọsno gweme igwe-isisi ke zì n'anya ke ì, ngam, ì jọowhnusnama ọsno o gweme nhne matì wam n'anya nwene ì.

⁶ “Anụ nyéko nkita nhne zì nsọ, ọ zì be tūhnasna dọka anụ. Anụ túsako palì nụ ruwhnu ezni, ọ zì be zọkwasi be ọchi.

Rìo, pio, znu aka nụ mgbo

(Luk 11:9-13)

⁷ “Anụ rìo, be jeenye anụ, anụ pio, anụ jooopiohia, anụ znu aka n'onu-mgbo, be jaagbamanu anụ. ⁸ Kwnornu nụ nye ọbula ke nọorio, nọoriohia, nye noopio, noopiohia, nye nooznu aka nụ mgbo, be jaagbamanu a.

⁹ “Ndaa nda n'esilawuru anụ nye nnwọ a jọorio brẹdi, o nyee a akaworugwu? ¹⁰ Mọbu nụ ọ rịo a aznụ, o nyee a agwọ? ¹¹ Ọ bụru nụ anụ, anụ bụ ele ojo, magwụ kpa be nyee rụmu anụ nkesi bụru oma, ọ kọ bụru Nda anụ ke zị n'oligwe, ọ bụ nụ o jéenyee ele nọorio a nhne bụru oma? ¹² Kpakara nhne ke anụ pioru ma badnụ menu anụ, anụ menu masị ele badnụ kpm. Kwnornu nụ ka bụ nhne iwu nụ ele ọwhnurninya kwuru.

Apna zị nwọronwo

(Luk 13:24)

¹³ “Anụ garụ ọnu-mgbo ke zị nwọronwo bna. Kwnornu nụ ọnu-mgbo nụ apna wam ke noodubna badnụ nụ mwhu zị rude, ele naaga a masị zị agida. ¹⁴ Kọvu nụ ọnu-mgbo wam zị nwọronwo, apna wam ke noodubna nụ bụdnụ naara ẹhni nụ ọguga, ele noopohia zị ele nụ ele.

Isisi nụ mkpuru a

(Luk 6:43,44)

¹⁵ “Anụ zeru ele ọwhnurninya aghalaghala, ele naavakwnusi anụ n'iwo atnurnu, kọvu nụ rime be, be bụ edu nọdogbu atnurnu. ¹⁶ Anụ jaamahia be hite nụ mkpuru be neemi. Ele badnụ be nọoghohia mkpuru vaịni n'isisi akukara, mọbu mkpuru figi n'igwnu-ogna? ¹⁷ Kpm masị, omamarna isisi miga mkpuru oma, kọvu isisi bụo oma miga mkpuru ojo. ¹⁸ Omamarna isisi nwée rikne miji mkpuru ojo, isisi ojo nwée rikne miji mkpuru oma. ¹⁹ Isisi ọbula ke minyinala mkpuru oma, be jeegbudna a, túbna a nụ rime bẹkwu. ²⁰ Kam kpayaru, anụ jeehi nụ mkpuru be mahia be.

Ọdo aka nụ nsni

(Luk 13:25-27)

²¹ “Ọ bụo nye ọbula ke noosukwu m, ‘Nyenwe aị, Nyenwe aị,’ jaabna n'ẹli-eze Chiokike, okwolem nye neeme nhne Nda m ke zị n'oligwe noopio. ²² Agida badnụ jaakanu m n'ọbochi wam, ‘Nyenwe aị, Nyenwe aị, a jíle rẹwhna i whnụ ọwhnurninya? A jíle rẹwhna i chíhala ele rẹwu ojo? A jíle rẹwhna i rnu ẹrnu ndu-ẹhni zị ọdo n'odo?’ ²³ M jaakanu be, ‘M máam nye anụ bụ, anụ whọga nụ hne me zị, ele aruru-ẹli.’

Ntụ-ẹli lawuru

(Luk 6:47-49)

²⁴ “Nye ọbula ke nọonu kpakara ikwu-ọnu m neeme be, m jeeji a sninu nyerukna ke marnu nhne, nye wuru ọro a n'olu rugwu. ²⁵ Mini zo, mini-ẹli gba, ruwhere whe masị, kwana ọro wam, kọvu ọ dnána, kwnornu nụ ọ turu ntụ-ẹli a n'olu rugwu. ²⁶ Nye ọbula ke nọonu kpakara ikwu-ọnu m ka, ọ zá neeme be, m jeeji a sninu nye iwhnirniwhno, nye wuru ọro a n'olu rịzna. ²⁷ Mini zo, mini-ẹli gba, ruwhere whe masị, kwana ọro wam, ọro wam dna girigidim, tų ogwnu.”

Rikne Jizọsi

²⁸ Ọ dụ nga Jizọsi kwukworu kpakara ikwu-ọnu ka, nhne o znirni du kpa be hna ẹhni. ²⁹ Kwnornu nụ o neezni nhne lele nye nwernu rikne, ọ bụo lele ele zni iwu ele Ju.

8

Jizọsi gwọru nye nchnichna

(Mak 1:40-45; Luk 5:12-16)

¹ Nga Jizọsi hiri n'olu rugwu hiedna, igbudu ele badnụ snornu a. ² Otu nye naaria nchnichna vakwnusiri a, gbnun a mpnerne ọchi, kaa, “Nyenwe aị, ọ bụru nụ i pioru, i nwernu rikne mee m, m ziri rịchna.”

³ Jizọsi dọsnima aka kpatu a, kaa, “M pioru m, ziri rịchna.” Ngangam, nchnichna wam whọgaru n'ẹhni a. ⁴ Jizọsi kanu a, “Ọ zá nye ọbula i kanu, kọvu la, gweru ẹhni gesi nye ọkwa arịohna, gweru masị nhne Mozizi nyernu n'iwu kwa arịohna ma ọ bụru nhne akebe nyee be.”

*Jizọsi gwọru nnwọ izi
nye risi ọgwnu*

(Luk 7:1-10)

⁵ Nga Jizọsi bnanyarnu Kapanom, otu nye neechi otu riwhu ele ọgwnu vakwnusiri a, rjo a, ⁶ kaa, “Nyenwe ai, nnwọ izi m dnanyi gwu n'oro, otu ngeri ehi a nwurnu onwu, o zi n'igbugbu k'agida.”

⁷ Jizọsi kanu a, “M jaava, gwọ a.”

⁸ Nye wam neechi otu riwhu ele ọgwnu kanu a, “Nyenwe ai, m dufe m nu nye i jaabnanya oro a, kovu kwu oka kpoi, i jogwo nnwọ izi m. ⁹ Kwnornu nu m bu m nye zi nu mkpururu ochichi ele kakwo m, m nwernu m ele ọgwnu zi nu mkpururu m, me kanu nye ka, 'Zne,' o zne, m kanu nye berere, 'Vaa,' o vaa, m kanu nnwọ izi m, 'Mee ka,' o mee a.”

¹⁰ Nga Jizọsi nurnu oka ka, o duru a ehi, o kanu ele sno a n'aznu, “N'ezi, me kanu anu, m whnulele m okwnata ovu hna kpa, ma nu ovu nye Izireli. ¹¹ Me kanu anu nu agida badnu jeehi n'obosi ehi nam nu odidna ehi nam va, snornu Ebereham, nu Aziki, nu Jekopu, daziri eli n'eli-eze Chiokike, ¹² kovu nu be jaachibna ele kwesiri o bna n'eli-eze Chiokike nu rime ochichiri, hne be jaazi naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize.”

¹³ Jizọsi kanu nye wam neechi otu riwhu ele ọgwnu, “La, be menu i lele kpa i kweru.” Ehi buru nnwọ izi a oma ngangam.

Jizọsi gwọru ele nriria

(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)

¹⁴ Nga Jizọsi barnu oro Pita, o whurnu nne nnwerne a hne o dnanyi n'okpata naaria ehi orne bekwnu. ¹⁵ O nwugwuru a aka, ehi orne bekwnu wam sigbasi a, o lizo, bete neeznenu be izi.

¹⁶ N'ogbednachi, be kwuyanu a agida ele renwu ojo nwugwu, o ji ikwu-onu chihala ele renwu ojo, gwọ kpakara ele naaria nriria. ¹⁷ O gwọru be, ma nhne Azaya nye owhnurninya kwuru mezu, kaa,

“Ya n'iwuru a vumernu kpakara ehi igbugbu ai,
vuru masi nriria ai zi odo n'odo.”

Nhne o joowhu

ele sno Jizọsi

(Luk 9:57-62)

¹⁸ Nga Jizọsi whurnu agida ele badnu gharu a gburugburu, o kanu ele sno apna a ma be whe aznu osimini kiyari. ¹⁹ Otu nye zni iwu ele Ju vakwnusiri a, kanu a, “Nye-zni-nhne, m joosno i, penupe obula i neezne.”

²⁰ Jizọsi kanu a, “Edu nwernu mkpewu hne be dnanyi, onunu oligwe nwernu alikwu hne be zukwa inwe, kovu Nnwọ ke Badnu nwée hne o jaabita risi a.”

²¹ Nye ke berere n'esilawuru ele sno apna a, kanu a, “Nyenwe ai, kweru m me beru osno lite nda m.”

²² Kovu Jizọsi kanu a, “Sno m, gharu ele nwurnu onwu ma be lite ele nwurnu onwu ibne be.”

Jizọsi bigboru

ruwhere osimini

(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)

²³ Nga Jizọsi barnu nu rime ogbo, ele sno apna a sno a. ²⁴ Ngangam, okne ruwhere beteru ewhe n'olu osimini, ke mernu mini noowubna nu rime ogbo, kovu Jizọsi n'iwuru a neezni anyarna. ²⁵ Ele sno apna a vakwnusiri a, kpatnnya a, kanu a, “Nyenwe ai, dohia ai, a noowhu.”

²⁶ O kanu be, “Kini mernu anu notu ogwu, anu ele okwnata ovu mati?” O lizo, bigbo ruwhere osimini, ohna dna bii.

²⁷ O du kpa be hna ehi, be naakaa, “Nye ka bu odo badnu kini? Ruwhere nu okne osimini noobnotenu a nsni.”

Jizōsi gwōru
ele rukna lawuru

(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Nga ọ varu n'aka osimini kiyari n'eli ele Gadara, ele rukna lawuru ele renwu ojo nwugwu, ele hi nu hne be li iznu whuya, ele ruwhnu be tu ogwnu, ke kpayaru ọ za nye neewhe n'apna wam. ²⁹ Be siwama okokoba, kaa, "Aị nu ji nwekọgwu kini, Jizōsi, ji Nnwọ Chiokike? I varu ma i ta aị awnụwhnu hne ige aị yooduge?"

³⁰ Agida ezni zi hne zila ikere naata wiri. ³¹ Renwu ojo wam riasno a, kaa, "Ọ buru nu i chihala aị, zizne aị ma a bna nu rime ezni ele ka."

³² Ọ kanu be, "Anu zne." Be whuya, zne bna n'agida ezni wam, kpakara agida ezni wam gbadnaru nu ngwulangwu dnabna nu rime osimini, rinwu nu rime mini. ³³ Ele noznu be gbawhu, bna n'eli-ohna wam tnu si nhne be whuru, nu nhne mernu ele wam renwu ojo nwugwu. ³⁴ Kpakara ele eli wam whuya kwnusi Jizōsi. Nga be whuru a, be riasno Jizōsi ọ whoga n'eli be.

9

Jizōsi gwōru nye ehni a
donwurnu donwu

(Mak 2:1-12; Luk 5:17-26)

¹ Jizōsi bna nu rime ogbo, lahna aka osimini kiyari, va n'eli ke a. ² Be vyanu a otu nyerukna ke ngeri ehni a donwurnu donwu, dnanyi n'olu okpata, nga Jizōsi whuru okwnata mkpoma be, ọ kanu nye wam ngeri ehni a donwurnu donwu, "Mkpoma si i rikne, si nnwo m, be gbarunam ji kpakara mmehie i."

³ Agwna ele zni iwu ele Ju nesikwa nu mkpoma be, "Nyerukna ka nookwulu Chiokike."

⁴ Jizōsi mahiaru mkpoma be, ọ kanu be, "Kini kpahiaru anu naari oriri ka nu mkpoma anu? ⁵ Ndaa ke zi ewheke, ọ kaa, 'Be gbarunam ji kpakara mmehie i,' mọbu, ọ kaa, 'Lizo, zne izne?' ⁶ M jeegesi anu nu Nnwọ ke Badnu nwernu iknernema n'owa ọ gbaru mmehie." Ọ kanu nye wam ngeri ehni a donwurnu donwu, "Lizo, chiri etere i, la oro i."

⁷ Nyerukna wam lizo, la n'oro a. ⁸ Nga agida ele badnu whuru a, be tu ogwnu, znarni Chiokike, nye nyegarụ badnu iknernema nu kpa.

Jizōsi sukwuru Matiyo

(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Ọ du nga Jizōsi hiri nu pi neewhe, ọ whuru otu nye rehna a bu Matiyo, hne ọ dazi n'oro ntụ, ọ kanu a, "Sno m." O lizo snornu a.

¹⁰ Nga Jizōsi dazi neeri wiri n'oro Matiyo, agida ele ona ntụ nu ele mmehie varu snornu Jizōsi nu ele sno apna a neeri wiri. ¹¹ Nga ele Farisi whuru a, be sika ele sno apna a, "Kini mernu Nye-zni-nhne anu sno ele ona ntụ nu ele mmehie neeri wiri?"

¹² Nga Jizōsi nuru a, ọ kanu be, "Mkpa dibia ziko naakpa ele ehni buru oma, okwolem ele nriria. ¹³ Kọvu anu zne muhia nhne ka bu, 'M noopio obirizi, ọ buo ariohna.' Kwnornu nu m vage m o sukwu ele oma, kọvu ele mmehie."

Ajiji gbasiri ovu onu

(Mak 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ Ele sno apna Joni vakwnusiri Jizōsi sika a, "Kini kpayaru aị nu ele Farisi noovu onu ige obula, kovu ele sno apna i za noovu onu?"

¹⁵ Jizōsi saru be, "Ele be ziri va hne be nolu nnwerne ikne, be jaazi noodukwa ruwhnu hne be nu nye nolu nnwerne ikne zi? Kovu obochi vawa nga be jaanahoru be nye nolu nnwerne ikne, ige wam be joovu onu."

¹⁶ "Ọ za nye jeegweru mkpekele ikpe ikne dnusi n'iwo oknani, kwnornu nu ke ikne jodokahala nhne n'ehni iwo oknani, ọ jodoka ke kakwo agida. ¹⁷ Ọ zi masi nye jeegweru manya ikne gbasị n'olori akpukpo oknani, be mee kpam, olori wam jaagbawama, manya

nụ olori akpukpo whume etekne. Kọvu be gbasị manya ikne n'olori akpukpo ikne, kam jaabita be lawuru nkari.”

*Nnwọ rinya matị nụ
nwerinya ntụ ọvna*

(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ Nga ọ naakanụ be ọka ka, le, otu nye risi varu, kponu a risi ẹli, kaa, “Nnwọ m rinya nwunam kịna, kọvu va tukwasi a aka i, ọ jaazi bụdnu.” ¹⁹ Jizọsi lizọ, snornu a zne, ele sno apna a sno a masi.

²⁰ Otu nyerinya ke naaria ntụ ọvna nri nụ awha lawuru, garu a n'aznụ, kpatu onu iwo a aka. ²¹ Kwnornu nụ nyerinya kannu ẹhni a, “O buru nụ me kpatu onu iwo a aka kpoi, o jeeme ẹhni buru m oma.”

²² Kọvu nụ Jizọsi tuhnasarnu, whnu a, kanu a, “Nnwọ m rinya, mkpoma si i rikne, okwnata mkpoma i znhialam ji.” Be gworu nwerinya wam ngangam.

²³ Nga Jizọsi varu n'oro nye risi wam, whnu ele ji opi nọgwnu eri oli iznu nụ agida mkpakpo pji, ²⁴ ọ kanu be, “Anu whoga hna, kwnornu nụ nnwọ rinya matị ka nwuna onwu, kọvu nụ o neezni anyarna.” Be mu a rumu. ²⁵ Nga ọ chihalaru agida ele badnu wam, ọ bna nụ rime oro, nwugwu nnwọ rinya matị wam n'aka, nnwọ rinya matị wam lizọ. ²⁶ Ọnutnu a gazu kpakara ẹli wam.

Jizọsi gworu ele isni

²⁷ Nga Jizọsi hiri nụ pji whuya, ele isni lawuru snornu a, neesi lulo, naakaa, “Ji Nnwọ Devidi, donu ai obirizi.”

²⁸ Nga ọ bnarnu n'oro, ele isni lawuru wam vakwnusi a, Jizọsi sikwa be, “Anu kweru nụ m nwernu m rikne ọ gwọ anu?”

Be kaa, “Owe, Nyenwe ai.”

²⁹ Ọ kpatu be aka n'anya, kaa, “Lele kpa okwnata mkpoma anu nụ, o menu anu kpa.”

³⁰ Anya be snama. Jizọsi do be aka nụ nsni, kaa, “Whnu nụ ọ za nye anu kanu.” ³¹ Kọvu nga be whogaru, be wheke rehna Jizọsi kpakara ẹli wam.

Ọgwugwo nye mgbu

³² Nga be nọwhoga, be kwuyanụ Jizọsi nye mgbu ke renwu ojo nwugwu. ³³ Nga ọ chihalaru renwu ojo wam, nye mgbu wam kwuru oka, o du agida ele badnu ẹhni be, naakaa, “A whnulele nhne nụ kpa n'izireli.”

³⁴ Kọvu ele Farisi karu, “O ji rikne nye risi renwu ojo naachihala ele renwu ojo.”

Ele ẹrnu zi ele nụ ele

³⁵ Jizọsi neezneghari kpakara ẹli-ohna ma nụ mgbu neezni nhne n'oro ogbako be, nookpo okwo izi oma ẹli-eze Chiokike, nọgwo kpakara nriria nụ ẹhni igbugbu zi ọdo n'odo.

³⁶ Kọvu nụ nga ọ whnurnu agida ele badnu wam, ọ donu be obirizi, kwnornu nụ inwe gwuru be, be nwée rikne yinu ẹhni be aka, be gbasaru lele atnurnu nwée nye nọznu be.

³⁷ Ọ kanu ele sno apna a, “N'ezi, ogwe nhne ekwu zi agida, kọvu nụ ele ẹrnu zi ele nụ ele.

³⁸ Kam kpararu, anu rio Nyenwe ogwe nhne ekwu ma o zizne ele ẹrnu n'ekwu a.”

10

Ele izi nri nụ ẹbo

(Mak 3:13-19; Luk 6:12-16)

¹ Jizọsi sukwuru nri nụ badnu lawuru wam ele sno apna a. O nyee be rikne be chihala renwu ojo, gwọ masi kpakara nriria nụ ẹhni igbugbu zi ọdo n'odo. ² Ka bu rehna ele izi nri nụ ẹbo wam, nye mbom bu Sajmoni, nye be nookwu Pita, nụ Anduru nwene a, nụ Jemisi nnwọ Zebidi nụ Joni nwene a, ³ Filipu nụ Batolomi, Tomosi nụ Matiyo nye ona ntụ, Jemisi nnwọ Alifayosi nụ Tadiyosi, ⁴ Sajmoni nye zi n'esilawuru ele noonwu bekwnu nụ mkpoma, nụ Judasi Isikarioti, nye reru a.

Èrnu ele izi nri nù ẹbo

(Mak 6:7-13; 13:9-13; Luk 9:1-6; 21:12-17)

⁵ Jizọsi zihala nri nù badnù lawùru ka, dọ be aka nù nsni, kaa, “Anù znéko n'ẹli ele búo ele Ju, mọbu nù rime ẹli-ọhna ọbula ke ele Sameria. ⁶ Kọvu anù znekwnusi ele Izireli, ele nù lele rọmu atnurnu whuru owhu. ⁷ Nga anù neezne anù kanù be, ‘Ẹli-eze Chiokike zì ndundu.’ ⁸ Anù gwọ ele nriria, mee ele nwurnu ọnwu be hi n'ẹnwu lizo, anù gwọ ele nchnichna, anù chihala rẹnwu ojo. Anù nahiaru ewhu ewhu, anù nyee n'ewhu ewhu. ⁹ Anù jí iwai ọbula nù rẹkpa anù. ¹⁰ Anù jí rẹkpa n'izne anù, mọbu iwo lawùru, mọbu okoro-ọchi, mọbu mkpara, kwnornu nù nye ẹrnu kwesiri be nyee a wiri nù hne ọ nọornu ẹrnu.

¹¹ “Ẹli-ọhna ọbula, mọbu mgbu ọbula anù bnarnù, anù piohia ezi badnù nù rime a, daziri pji tem anù whoga. ¹² Nga anù bnarnù n'oro wam, anù kaa, ‘Udno zinu anù.’ ¹³ Ọ buru nù oro wam buru oma, udno anù jaadazinu a, kọvu nù ọ buru nù oro wam búo oma, udno anù jeehiehnakwnusi anù. ¹⁴ Nye ọbula ke nábnanyana anù, ke nuna ikwu-ọnu anù, anù jọowhoga n'oro wam mọbu n'ẹli-ọhna wam, lishnama ruznurnuznu ọchi anù. ¹⁵ N'ezi me naakanù anù, be jọdonu ẹli Sodom nù Gómora obirizi n'ọbochi ikpe karù ẹli-ọhna kị.

¹⁶ “Le, m neezihala anù lele atnurnu n'esilawùru edu, anù nwe akọ lele agwọ, kpa enwerne lele nduru.

¹⁷ “Kọvu anù ze ele badnù, kwnornu nù be jeegweru anù nyee n'aka ele ikpe, be jaapnià anù nhne n'oro ọgbako ele be. ¹⁸ Be jookwuru anù zne nù ruwhnu ele risi ọchichi nù ele eze kwnornu m, ma anù kanù be nhne gbasiri, ma ele búo ele Ju. ¹⁹ Kọvu nù nga be jeegweru anù nyee ele ikpe, mkpoma lákọ anù mini kpa anù jọogoru ọnu anù mọbu nhne anù jookwu, ige wam be jeenye anù nhne anù jookwu. ²⁰ Kwnornu nù ọ búo anù nookwu ọka, kọvu ọ bú Enine ke Nda anù nookwu ọka nù rime anù.

²¹ “Nwene jeegweru nwene a nyee ma be gbu a, nda jeegweru nnwọ a nyee, rọmu jeelizọ megidne ele murnu be, mee be nwuma. ²² Kpakara ele badnù joosno anù irno kwnornu nù rẹwhna m, Kọvu be jọoznohia nye ọbula ke jaaknata mkpoma dazigidne dù okwukwo kpakara nhne. ²³ Nga be kpagburu anù n'otu ẹli-ọhna, anù gbazne nù ke berere. Me naakanù anù ezi ọka, anù jáagazu kpakara ẹli-ọhna Izireli dù nga Nnwọ ke Badnù jaava.

²⁴ “Nye sno apna nye-zni-nhne jáaka nye zni a nhne. Ọhi jáaka nyenwe a. ²⁵ Ọ dulum nga nye sno apna nye-zni-nhne jọonu lele nye zni a nhne, nù ọhi ọ nù lele nyenwe a. Ọ buru nù be sukwuru nda nwe oro Bẹlizibolu, ọ bú nù be jóosukwu ele oro a karukwo?

Nye anù jọotu ogwnu a

(Luk 12:2-7)

²⁶ “Anù túko ogwnu be, kwnornu nù ọ zá nhne be kpusnirni okpusni ke be jóokpume, mọbu nhne zì mgwugwa ke be jáamahia. ²⁷ Nhne me kannù anù n'ọchichiri, anù kwu a n'iwhnehnie, nhne be tukasiri nù nsni, anù kwusa a n'olu oro. ²⁸ Anù tú ogwnu ele noogbu anọ-ẹhni, ele nwée rikne gbu mkpoma. Kọvu anù tú ogwnu nye wam ke nwernu rikne gbu mkpoma nù anọ-ẹhni nù bẹkwnu ẹli rẹnwu. ²⁹ Be zá neere wonzna lawùru otu mkpuru iwai matì? Kọvu otu nù rime be jáadna n'ẹli sù Nda anù kwéle. ³⁰ Kọvu nù kpakara rukeri-ize ke zì anù nù risi gwnurnu ogwnu. ³¹ Ogwnu tú anù, anù zì okne ọnu ahia karù agida wonzna.

O kwuhia nù ọ jù Karaìsi

(Luk 12:8,9)

³² “Nye ọbula ke jookwuhia m nù ruwhnu ele badnù, ọ bú ya bú nye me jookwuhia nù ruwhnu Nda m ke oligwe. ³³ Kọvu nye ọbula ke jọogonahoru m nù ruwhnu ele badnù, bú nye me jọogonahoru nù ruwhnu Nda m ke zì n'oligwe.

Ọ búo udno
kọvu ama-ọgwunu

(Luk 12:51-53; 14:26,27)

³⁴ “Anụ chéko nụ m varu m o gweya udno n'ọwa, m váge m o gweya udno, kọvu ama-ọgwunu. ³⁵ Kwnornu nụ m varu m o kewa 'nnwọ rukna nụ nda a, nnwọ rinya nụ nne a, nnwerne nnwọ nụ nne nzi a.

³⁶ Nye irno badnu jọbu ele ezi-nụ-oro a.’

³⁷ “Nye ọbula ke whnurnu nda a mọbu nne a n'anya karu m, kwésile m, nye whnurnu nnwọ a rukna mọbu nnwọ a rinya n'anya karu m, kwésile m. ³⁸ Nye ọbula ke vúrúle ọgba a sno m n'aznu, kwésile m. ³⁹ Nye ọbula ke noopio budnu a jootuwu a, nye tuwhuru budnu a kwnornu m, jooophia a.

Ọgwo ẹnu

(Mak 9:41)

⁴⁰ “Nye ọbula ke nabnanyarnu anu, nabnanyarnu m, nye nabnanyarnu m, nabnanyarnu nye ziyaru m. ⁴¹ Nye ọbula ke nabnanyarnu nye ọwhnurninya kwnornu nụ ọ bu nye ọwhnurninya, jaanahia masi ọgwo ẹnu nye ọwhnurninya. Nye nabnanyarnu nye mee mma kwnornu nụ ọ bu nye mee mma, jaanahia ọgwo ẹnu nye mee mma. ⁴² Nye ọbula ke jookwute otu nụ rime ele matị ka otu okiko mini jiri iyi kwnornu nụ ọ bu nye sno apna m, owe, me naakanu anu ezi oka, ọ jaanahiariri ọgwo ẹnu a.”

11

Jizọsi nụ Jọni
Nye Wụ Mini

(Luk 7:18-35)

¹ Nga Jizọsi nyekworu ele sno apna a nri nụ ẹbo wam iwu, o hiri nụ pji whoga, zne zni nhne, kpọ okwo izi oma kpakara ẹli-ohna zi be ndundu. ² Jọni nurnu n'oro ikelu kpakara ẹnu Karaisi nornu, o zizne agwna ele sno apna a. ³ Be sika a, “Ọ bu jiwa bu nye jaava, sọbu a le anya nye berere?”

⁴ Jizọsi saru be, “Anu lahna kanu Jọni kpakara nhne anu nurnu nụ nhne anu whnurnu, ⁵ ele isni nọowhnu osno, ele mgworo neezne izne, be neeme ele nchnichna be ziri richna, ele nsni inyo nnonu nhne, ele nwurnu onwu lizoru n'enwu, be neezni ele mboni izi oma. ⁶ Chiokike jọgozi nye ọbula ke jula m kwnornu nhne me mernu.”

⁷ Nga ele sno apna Jọni laru, Jizọsi bete naakanu agida ele badnu wam nhne gbasiri Jọni. Ọ sika be, “Kini bu nhne anu znernu ọ whnu n'eli-ikpa? Ekere achara ruwhere noovu? ⁸ Sọbu kini nhne anu znernu ọ whnu? Nyerukna wogwu iwo zi piali piali sa? Le, ele wogwu iwo zi piali piali zi n'oro ele eze. ⁹ Anu kanu m, kini bu nhne anu whogaru zne ọ whnu? Nye ọwhnurninya sa? Owe! Nye kakwo nye ọwhnurninya. ¹⁰ Nye ka bu nye be gbaru nhne gbasiri a n'okwukwo nsọ, kaa, 'Le, m neezizne nye izi m nụ ruwhnu i, nye jeemkwata apna i nụ ruwhnu i.’

¹¹ N'ezizne me kanu anu, n'esilawuru ele ele rinya murnu, ọ za nye ke kakwo Jọni Nye Wụ Mini, kọvu nye zikakworu matị n'eli-eze Chiokike kakwo Jọni. ¹² Hite n'ọbochi Jọni Nye Wụ Mini du kitna, be neeme eli-eze Chiokike nhne rikne, ele gbasiri rikne naagbali ọ bna nụ rime a. ¹³ Tem du n'ige Jọni, kpakara ele ọwhnurninya nụ iwu kwuru nhne gbasiri eli-eze Chiokike wam. ¹⁴ Ọ buru nụ anu jeekweru a, Jọni bu Elaija nye be gbaru nhne gbasiri a nụ ọ jaava. ¹⁵ Nye nwernu nsni, ọ nurnu.

¹⁶ “Ndaa nhne me jeeji sninu ebiri ka? Ebiri ka nụ lele rumu takiri dazigwu n'ahia, noosukwu ibne be ikwu, ¹⁷ be naakaa, 'A kwannu anu eri, anu tneeri, a gwnu eri mkpe,

anụ kwnána ẹkwana.’

¹⁸ Kwnornu nụ Jóni varu ríle wiri, ọ nwóge manya, be kaa, ‘O nwernu renwu ojo.’ ¹⁹ Nnwọ ke Badnụ varu, neeri wiri, nnonwo manya, be kaa, ‘Le, nye okne wiri, nụ nye nwọ okne manya, enyi ele ọna ntụ nụ ele mmehie.’ Ẹrnu ọma ke neehi nụ akoniche Chiokike whụya neegesi nụ akoniche bụru ọma.”

Ẹli-ọhna kwé ekwe

(Luk 10:13-15)

²⁰ Jizọsi bete ọ nyanu agida ẹli-ọhna onyinya hne ọ rnurnu agida ẹrnu kwnornu nụ be kwéle ọ tuhnasa mkpoma nụ mmehie be. ²¹ “Awhnụwhnu jaazinu i, ji Korazini, awhnụwhnu jaazinu i, ji Betesaida, ọ bụru nụ be rnurnu kpakara agida ẹrnu ndu-ẹhni ka nụ Taya nụ Saịdoni bụ ke be rnurnu nụ rime anụ, be znernu ọtuhnasa mkpoma agida ige wheru ewhe, daziri n'ikpe mkpe nụ rẹtnu. ²² Kọvu me kanu anụ, be jodonu Taya nụ Saịdoni obirizi n'ọbochi ikpe karu anụ. ²³ Ji n'iwhuru i masi, Kapanom, be jeegwelizo i olu du oligwe? Be jeegwedna i ẹli, du bekwu ẹli renwu. Ọ bụru nụ agida ẹrnu ndu-ẹhni be rnurnu nụ rime i nụ be rnurnu a nụ Sodom, o znernu adazi du ọbochi tna. ²⁴ Kọvu me kanu anụ, be jodonu ẹli Sodom obirizi n'ọbochi ikpe karu i.”

Ozukwa inwe

(Luk 10:21-22)

²⁵ N'ige wam Jizọsi karu, “Meka, Nda, Nyenwe oligwe nụ ọwa, kwnornu nụ i bigwaru nhne ele ka n'anya ele akọ nụ ele marnu nhne, kọvu i kpumennu be rumu takiri. ²⁶ Owe! Nda, meka, kwnornu nụ ọ bụru ọma kpam n'anya i.

²⁷ “Nda m yisiri kpakara nhne n'aka m. Ọ zá nye magwu Nnwọ wam, okwolem Nda. Ọ zị masi nye magwu Nda wam, okwolem Nnwọ a kpọi, nụ ele Nnwọ wam piuru o kpumenu a.

²⁸ “Anu vakwnusi m, anu ele nọdogbu ẹhni anu n'ernu, ele be vuteru ivu rinya, m jeeme anu zukwaru inwe. ²⁹ Anu ynarnu yokwu m* n'ili anu, anu mụhia nhne n'onu m, kwnornu nụ m bụ m nye zị wohnernerne nụ nye gwednarnu mkpoma n'eli, anu joopohia ozukwa inwe nụ mkpoma anu. ³⁰ Kwnornu nụ yokwu m gbú igbugbu, ivu m zị ewheke.”

12

Ajiji gbasiri

Ọbochi Ozukwa Inwe

(Mak 2:23-28; Luk 6:1-5)

¹ N'ige wam, Jizọsi naagawhe n'ekwu ikpa n'Ọbochi Ozukwa Inwe, wiri nọgwu ele sno apna a, be bete nọgho ikpa naata. ² Nga ele Farisi whurnu a, be kanu a, “Le, ele sno apna i neeme nhne kwésile n'iwu n'Ọbochi Ozukwa Inwe.”

³ Ọ kanu be, “Anu gwnuna nhne Devidi mernu nga wiri gwnurnu a, ya nụ ele snogwu a? ⁴ Ọ bnaznenu n'oro nsọ Chiokike ri bredi be bitaru nụ ruwhnu Chiokike, ke kwésile n'iwu nụ Devidi nụ ele sno a ri, okwolem ele okwa ariohna kwesiri o ri a? ⁵ Mọbu anu gwnuna n'iwu kpa ele okwa ariohna Chiokike ji neemeru Ọbochi Ozukwa Inwe n'oro nsọ Chiokike, kọvu ikpe mana be? ⁶ Kọvu me kanu anu nụ nye kakwo Ọro nsọ Chiokike zị hna. ⁷ Ọ bụru nụ anu mahjaru nhne ikwu-onu ka bụ, ‘M noopio obirizi, ọ búo ariohna,’ anu jáama ele ikpe mana ikpe. ⁸ Kwnornu nụ Nnwọ ke Badnụ bụ Nyenwe Ọbochi Ozukwa Inwe.”

Nyerukna aka

donwurnu donwu

(Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹ Jizọsi hi nụ pii whoga, bna n'oro ogbako ele Ju, ¹⁰ otu nwerukna aka donwurnu donwu zị pii. Be noopio nhne be jeeji bno Jizọsi nhne, be sikwa a, “Ọ bụru ọma n'iwu ọ gwọ nriria n'Ọbochi Ozukwa Inwe?”

* 11:29 Yokwu bụ isisi be knegidnenu n'ili anọ ọro ma be rnu ẹrnu be karu be mee.

¹¹ Jizọsi kanu be, “Ndaa nye nu rime anu ke jeenwe otu aturu, o buru nu aturu wam dnabna rime olulu n'Obochi Ozukwa Inwe, o bu o jonwugwu a, dha a? ¹² Badnu gburu onu karu aturu. Ka bu nu o buru oma o mee nhne oma n'Obochi Ozukwa Inwe.”

¹³ O kanu nye nyerukna wam, “Doshima aka i.” O doshima aka a, aka a buru oma lele aka a berere. ¹⁴ Ngam, ele Farisi whogaru gba iznuznu kpa be joogbu a.

Nnwọ izi Chiokike hohiaru

¹⁵ Nga Jizọsi mahiaru a, o hi nu pi whoga, agida badnu snornu a, o gwọ kpakara ehni igbugbu be. ¹⁶ O duru be aka nu nsni be meko ele badnu mahia nye o bu. ¹⁷ O mernu ka ma nhne be gbaru n'okwukwo nsọ hite n'onu Azaya nye owhnurninya mezu, ke kwuru, ¹⁸ “Le, ka bu nye izi m me hohiaru,

nye me whuru n'anya, nye nhne a noso m.

M jeeyisi Enine m nu rime a.

O jookpo okwo ikpe zi snam nu kpakara mba.

¹⁹ O jolu ogwu, o jesi lulo,

o za nye jonu akpiri a n'ederezi.

²⁰ O jagbaji ekere achara hipiagwu ehpia,

mabu whunime tonji nohio runwurnu,

tem o mee ikpe zi snam megbu.

²¹ Kpakara mba jeenwe olile anya nu rehna a.”

Jizọsi nu Belizibolu

(Mak 3:20-30; Luk 11:14-23)

²² Ige wam be kwuanu Jizọsi otu badnu renwu ojo nwugwu, nye kpuru isni, ke dnarnu mgbu, o gwọ a ehni igbugbu wam, nye mgbu wam kwuru oka, whnu masi osno. ²³ O duru agida ele badnu wam ehni, be kaa, “Nyerukna ka, o jobu Nnwọ Devidi sa?”

²⁴ Kovu nga ele Farisi nurnu a, be kaa, “Nwerukna ka neji rikne Belizibolu nye risi ele renwu ojo naachihala renwu ojo.”

²⁵ Nga Jizọsi mahiaru oriri be, o kanu be, “Eli-eze obula kewama megidne ehni a, jootubiri etekne, eli-ohna obula mabu oro obula ke kewaru megidne ehni a jogwuzoli.

²⁶ O buru nu Setani chihala Setani, o kewaru megidne ehni a, eli-eze a jaaga ola gwuzo?

²⁷ O buru nu m ji m rikne Belizibolu naachihala ele renwu ojo, nu rikne nyele bu hne ele ke anu ji naachihala be? Be jobu ele ikpe anu. ²⁸ Kovu o buru nu m ji m Enine ke Chiokike naachihala renwu ojo, le, eli-eze Chiokike dum anu ehni. ²⁹ Berere kwno, badnu jaaga ola bna n'oro nye dikne, nahoru a kpakara nhne n'aka rikne, o buru nu o bele osno kne dikne wam eriri? Nga wam o jeenwe rikne nahoru a nhne zi n'oro a.

³⁰ “Nye nu me zila, bu nye neemegidne m, nye snone m naachikota nhne, bu nye noobosa obosa. ³¹ Kwnornu nu ka, m naakanu anu, be jaagbarunu badnu mmehie nu okwulu obula be kwuluru, kovu nu be jagbarunu okwulu be kwuluru Enine Nso. ³² Nye obula ke jookwugidne Nnwọ ke Badnu, be jaagbarunu a, kovu nye obula ke jookwugidne Enine Nso, be jagbarunu a, o buo n'ige ka, mabu ige ke jaava.

Isisi nu mkpuru a

(Luk 6:43-45)

³³ “Anu mee isisi ma o buru oma, mee masi mkpuru a ma o buru oma, mabu mee isisi ma o buru isisi ojo, mee masi mkpuru a ma o buru mkpuru ojo. Kwnornu nu be mahia isisi hite nu mkpuru a. ³⁴ Anu eburnu agwo, anu jaaga ola kwu oka oma, hne anu bu ele ojo? Kwnornu nu nhne jipiyaru mkpoma bu nhne onu nookwu. ³⁵ Badnu oma hite n'ekwnu oma ke zi nu mkpoma a neegwehia nhne oma, badnu ojo hite n'ekwnu ojo ke zi nu mkpoma a neegwehia nhne ojo. ³⁶ Kovu me kanu anu, nu oka obula ele badnu nookwu ke bnagwo nu nhne, be jaasa ajiji a n'obochi ikpe. ³⁷ Kwnornu nu be jehite n'ikwu-onu i gwnusi i nu nye mee mma, hite masi n'ikwu-onu i maa i ikpe.”

*Nhne elekema ke Jona**(Mat 8:11,12; Luk 11:29-32)*

³⁸ Ige wam agwna ele zni iwu nū ele Farisi kanū a, “Nye-zni-nhne, a noopio ọ whnū nhne elekema n'aka i.”

³⁹ Jizōsi sarū be, “Ebiri ojo ke naagba ewhere noopio nhne elekema, ọ zá nhne elekema be jeenye a, okwolem nhne elekema Jona nye ọwhnurninya. ⁴⁰ Lele kpa Jona daziri ọbochi ẹto iwhnehnne nū abali nū ruwho aznū, ọ bụ kpa Nnwọ ke Badnū jaadazi nū rime ẹli ọbochi ẹto iwhnehnne nū abali. ⁴¹ Ele rukna Ninive joosno ebiri ka lizọ n'ikpe, be jaama be ikpe, kwnornu nū be tūhnasarnu mkpoma n'okpo okwo Jona. Kọvu le, nhne kakwo Jona zi hna. ⁴² Eze nyerinya Seba jeelizo ya nū ele ebiri ka bna n'ikpe, ọ jaama be ikpe, kwnornu nū o hiri n'osotoma ọwa va nurnu akoniche Solomon. Kọvu le, nhne kakwo Solomon zi hna.

*Renwu ojo hiehnarnu**(Luk 11:24-26)*

⁴³ “Nga renwu ojo hiri nū rime badnū whoga, o zneghari n'eli chna chna chna, noopio hne o joozukwa inwe, kovu ọ pihiala, ⁴⁴ ọ kaa, ‘M jaalahna n'oro m hne me hiri whuya.’ Nga ọ vaduru, ọ whnū nū ọ zá nye wu nū rime oro wam, nū be zasnarnū a, bkwata nhne nkari. ⁴⁵ O jeezne chiri renwu ojo esau ibne a ele nwernu risi rikne karū a, be bna wuru nū rime nye wam, onodi ipne-aznū ke nye wam johnasi bujo karū kpa ọ zi nū mbom. Ọ bụ kpa ọ jonu n'ebiri ojo ka.”

*Nne Jizōsi nū rumu nne a**(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)*

⁴⁶ Nga ọ nookwunu agida ele badnū wam oka, nne a nū rumu nne a varū gwuzoru n'ederezi noopio o kwunu a oka. ⁴⁷ Otu badnū kanū a, “Le, nne i nū rumu nne i gwuzogwu n'ederezi noopio i o kwunu i oka.” ⁴⁸ Jizōsi sarū a, “Nyele bụ nne m, ele kele bụ rumu nne m?”

⁴⁹ Ọ dosnima aka nū hne ele sno apna a zi, kaa, “Anū le nne m nū rumu nne m. ⁵⁰ Kwnornu nū nye obula ke jeeme nhne Nda m ke zi n'oligwe noopio, nye wam bụ nwene m rukna nū nwene m rinya, nū nne m.”

13

*Elulu nye ogha mkpuru**(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)*

¹ N'obochi wam Jizōsi whuyaru nū rime oro zne daziri ẹli nū ngeri osimini. ² Agida ele badnū gbakoru hne ọ zi, ke kpayarū o jiri bna nū rime ogbo, daziri ẹli, agida ele badnū wam gwuzoru nū mkpomkpo ẹli. ³ O ji elulu zi ọdo n'odo zni be agida nhne, kaa, “Otu nye ẹrnu ẹkwu znernu agha mkpuru. ⁴ Nga ọ naagha, agwna mkpuru dna nū ngeri apna, rumu onunu varū tuturu be ta. ⁵ Agwna mkpuru dnarnū n'eli rugwu, hne be nwée agida rizza, ngangam mkpuru wam fuhiaru, kwnornu nū be nwée agida rizza. ⁶ Nga ẹhnam wasiri, be chnanwu, kwnornu nū be nwée ẹgnugwu. ⁷ Agwna mkpuru berere dnarnū n'esilawuru igwnu, igwnu wam sohia, kpagbu be. ⁸ Agwna mkpuru berere dnarnū n'eli oma, be mji mkpuru otu riwhu, berere nri isunu, berere nri ẹto. ⁹ Nye nwernu nsni, ọ nurnu.”

*Nhne o kwno tnu elulu**(Mak 4:10-12; Luk 8:9,10)*

¹⁰ Ele sno apna a vakwnusi a, sika a, “Kini kpayarū i nookwunu be oka n'elulu?”

¹¹ Jizōsi sarū be, “Be mernu anū mahia nhne tugwaru otugwa ke eli-eze Chiokike, kovu nū ọ buo be. ¹² Nye obula ke nwernu nhne, be jeenye hnasị a, o jeenwe agida nhne, kovu nye ke nwée, be jaanahoru a ọ bubedi ke o nwernu. ¹³ Kam kpayarū, me notnunu be elulu. Be neele anya kovu be zá noowhnu, be noobno nsni, be zá nonu, be joghohia nhne. ¹⁴ Nhne Azaya nye ọwhnurninya kwuru gbasiri be mezu nū risi be, ke kwuru,

'Anụ jọonu kpọi, kọvu anụ jọomuhia rịa rịa,
anụ jọowhnu kọvu anụ jọoghohia rịa rịa.

¹⁵ Kwnornu nụ mkpọma ele ka gbasninem n'oto,
nsnị kposninem be masị.

Be kpusninem anya be,
ma be gharu o ji anya be whnu osno,
gharu o jiri nsnị be nurnu nhne,
gweru mkpọma be ghohia, ma be tūhnasna,
ma m gwọ m be.'

¹⁶ Anụ bu ele owa oma, kwnornu nụ anya anụ nọowhnu osno, nsnị anụ nọonu nhne.

¹⁷ N'ezị me kanu anụ, o gwnurnu agida ele owhnurninya nụ ele oma ogwnu o whnu nhne
anụ nọowhnu, kọvu nụ be whnuna, nụ o nurnu nhne anụ nọonu kọvu nụ be nuna.

Risi elulu

nye ogha mkpuru

(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ "Anụ bnote nsnị ma anụ muhia risi elulu nye ogha mkpuru wam. ¹⁹ Nye obula ke
nurnu ikwu-onu eli-eze Chiokike, kọvu o ghohiala a, nye ojo wam va, nahoru a nhne
be kpasiru nụ mkpọma a. Ka bu mkpuru ke be ghasiri nụ ngeri apna. ²⁰ Mkpuru ke be
ghasiri nụ rugwu bu ele nurnu ikwu-onu wam, ngangam be gweru snarnima nwugwu
a. ²¹ Kọvu nụ be nwée egwnugwnu nụ rime be, be dazi ige matị, nga mmekpehni mọbu
awhnuwhnu varu kwnornu nụ ikwu-onu wam, ngangam, be dnahnala aznu. ²² Mkpuru
ke be ghasiri n' esilawuru igwnu bu ele nurnu ikwu-onu wam, kọvu mmekpehni ke owa ka
nụ aghigho owhnu ekwu n'anya kpagburu ikwu-onu wam, o buru nhne mina mkpuru.
²³ Mkpuru ke be ghasiri n'eli buru oma, bu ele ke nurnu ikwu-onu wam, be ghohia a, be
mihia mkpuru k'ezị, otu riwhu, ke berere nri isunu, berere nri eto."

Elulu achara atna

²⁴ Jizosi tnuu be elulu berere, kaa, "Eli-eze Chiokike nū lele hne badnu kpasiru
mkpuru oma n'ekwu a. ²⁵ Nga ele badnu neezni anyarna, nye irno varu kpasị atna n'ekwu
wam, la. ²⁶ Nga mkpuru oma wam fuharu, o mii mkpuru, atna wam whoru iwhne. ²⁷ Ele
izi nye nwe ekwu wam vakwnusi a, kanu a, 'Nda-ai-kwu, i kpasila mkpuru oma n'ekwu
i? O zi hnele fuhia atna?"

²⁸ "O kanu be, 'Ka bu aka eru nye irno.'

"Ele izi a sikwa a, 'I pioru a zne whome be?"

²⁹ "O kanu be, 'Oza! O zi kpa anu zi noowho atna anu whokota ikpa. ³⁰ Anu gharu
be lawuru sokota du ige o gwe nhne n'ekwu, nga wam, m jaakanu ele neegwe nhne
n'ekwu be beru osno whome atna wam, kpukota be n'okwukwu, kpo be bekwnu. Kovu
anu chibna ikpa wam n'obna m.' "

Mkpuru mositadi nu

nhne whu bredi

(Mak 4:30-34; Luk 13:18-21)

³¹ Jizosi tnuu be elulu berere, kaa, "Eli-eze Chiokike nū lele mkpuru isisi be kwu
mositadi, ke badnu kpasiru n'ekwu a. ³² O bu n'ezị nū o zi matị kakwo kpakara mkpuru, o
gho isisi kakwo kpakara nhne be kpasiri n'ekwu, ke onunu oligwe naava nornu alikwu
nū nkala a."

³³ O tnuu be elulu berere, kaa, "Eli-eze Chiokike nū lele nhne whu bredi, ke nyerinya
gweru gwasị nū rime agida ikpa, tem kpakara a whu."

³⁴ Kpakara ikwu-onu ka bu ke Jizosi kwunnu igbudu badnu n'elulu. O kwugene be
ikwu-onu hne o jile elulu.

³⁵ "Ka bu ma nhne be kwuru hite n'onu nye owhnurninya mezu, ke karu,
'M jookpume onu m tnu elulu,
m jaakahia nhne be bigwaru abigwa

ke nga ọwa panizoru.’ ”

*Jizosi kowamarnu risi
elulu achara atna*

³⁶ Nga ọ ghasaru igbudu badnu wam, ọ bna nu rime ọro. Ele sno apna a vakwnusiri a, naakaa, “Kowanu ai risi elulu atna wam zi n'ekwu wam.”

³⁷ Ọ kaa, “Nye naagha mkpuru oma bu Nnwọ ke Badnu. ³⁸ Ekwu bu ọwa, mkpuru oma wam bu rumu eli-eze Chiokike, kovu atna wam bu ele ke nye ojo wam. ³⁹ Nye irno wam ke kpasiru be bu Ekwensu, ogwe nhne n'ekwu bu okwukwo ọwa, ele wam neegwe nhne n'ekwu bu ele enine izi. ⁴⁰ Lele kpa be nookpnokota atna wam nookpo be bekwnu, ọ bu kpa ọ jaazi n'okwukwo ọwa. ⁴¹ Nnwọ ke Badnu jeezihala ele enine izi a, be chikota n'eli-eze a kpakara ele naakpahia aruru-eli nu ele neeme mmehie. ⁴² Be jootubna be n'okne bekwnu wam hne be jaazi naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize. ⁴³ Ige wam ele mee mma joonwu lele ehnam n'eli-eze Chiokike Nda be. Nye nwernu nsni, ọ nurnu.

Elulu eto

⁴⁴ “Eli-eze Chiokike nu lele ekwnu be bigwaru n'ekwu, ke otu badnu whnurnu. O gweru nhne kpusnime a, gweru snarnima la, re kpakara nhne ọ nwernu, zuru eli wam.

⁴⁵ “Eli-eze Chiokike nu lele nye mgbama-ahia noopio pali oma. ⁴⁶ Nga ọ whnurnu otu pali gburu okne onu, o zne re kpakara nhne o nwernu, zuru a.

⁴⁷ “Berere kwno eli-eze Chiokike nu lele igbo be wusiri nu rime osimini, ke gburu agida aznu zi ọdo n'odo. ⁴⁸ Nga o jiru, be dohia a nu mkpomkpo eli, daziri eli hosu aznu ele ke buru oma nu rime nhne, tuwhume aznu ele ke buo oma. ⁴⁹ Ọ bu kpa ọ jaazi n'okwukwo ke ọwa, ele enine izi jowhuya, kewahia ele ojo n'ehni ele mee mma. ⁵⁰ Be jootubna ele ojo n'okne bekwnu, hne be jaazi naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize.”

⁵¹ Jizosi sikwaru be, “Anu ghohiaru kpakara nhne ka?”

Be kaa, “Owe.”

⁵² Ọ kanu be, “Nye zni iwu obula be znirni apna eli-eze Chiokike, nu lele nye nwe ọro nye hiri n'ekwnu a neegwehia nhne ikne nu nhne oknani.”

Be juru Jizosi nu Nazaręti

(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Nga Jizosi tnuworu elulu, o hiri nu pii whoga. ⁵⁴ Nga ọ varu n'eli ke aka a, neezni nhne n'oro ogbako be, ke kpayaru nhne o znirni duru be ehni, be kaa, “Ndaa hne nwerukna ka nwehiaru akoniche nu ernu ndu-ehni ka? ⁵⁵ Nyerukna ka ọ buo nnwo omenka ai? Ọ buo nne a bu nye be kwu Meri nu rumu nne a rukna, Jemisi, nu Josef, nu Saimoni nu Judasi? ⁵⁶ Rumu nne a rinya be zia n'esilawuru ai? Ndaa hne nwerukna ka nwehiaru kpakara nhne ka?” ⁵⁷ Be we ovu ehni megidne a.

Kovu Jizosi kanu be, “Okwolem nu eli ke a nu ezi-nu-oro a bu hne nye owhnurninya nwee oso anya.” ⁵⁸ Ọ rnuna agida ernu ndu-ehni nu pii kwnornu nu be nwee okwnata mkpoma.

14

Enwu Joni Nye Wu Mini

(Mak 6:14-29; Luk 9:7-9)

¹ N'ige wam Eze Erudu nye nechi Galili nurnu otnutnu gbasiri Jizosi. ² Ọ kanu ele neeznenu a izi, “Nyerukna ka bu Joni Nye Wu Mini, o hilem n'enwu lizo, ọ bu nhne mernu o nwernu rikne ka o ji noornu ernu ndu-ehni.”

³ N'ige wheru ewhe Erudu nwugwuru Joni, kne a eriri, yisi a n'oro ikelu kwnornu nu Erodiasi nnwerne Filipu nwene a rukna. ⁴ Kwnornu nu Joni kanu a, “Ọ buo oma n'iwu ọ lu nnwerne nwene i.” ⁵ Erudu pioru o gbu a, kovu ọ turu ogwnu ele Ju, kwnornu nu be kwegwu Joni bu nye owhnurninya.

⁶ Nga ọbochi ochenwanya ọmumu Erodu duru, nnwọ rinya Erodiasi neetne eri nū ruwhnu be, ọ sọru Erodu n'ọnu k'ezi, ⁷ o kwe a mkwna, kwesi a rikne nū o jeenye a nhne ọbula ọ jọorio. ⁸ Nne a zni a ezni ọ kaa, “Nyee m risi Jọni Nye Wụ Mini n'agbugba hna.”

⁹ O gburu eze igbugbu nū mkpọma, kovu kwnornu nū mkwna wam o kweru, nū ele ya nū be dazị neeri wiri, ọ karu be nyee a. ¹⁰ O zizne be gbuhia risi Jọni n'oro ikelu. ¹¹ Be vuya risi a n'agbugba, nyee nnwọ rinya wam, o nyee a nne a. ¹² Ele sno apna Jọni va, vuru iznu a, li a, be zne kanu Jizosi nhne mernu.

*Jizosi nyernu pokwu
badnu isne wiri*

(Mak 6:30-44; Luk 9:10-17; Jon 6:1-14)

¹³ Nga Jizosi nurnu a, o hiri nū piam whoga, ya nū nsnunu a bna n'ogbo zne hne koru owu. Kovu ele badnu piohiaru hne ọ zi, be hi nū kpakara eli-ohna wam snornu a n'ochi eli. ¹⁴ Nga Jizosi whuyaru n'ogbo whnu agida badnu, ọ donu be obirizi, gwọ ele ke naaria nriria. ¹⁵ Nga ọ duru ogbednachi, ele sno apna a vakwnusiri a, kaa, “Hna kogwu owu, ọbochi zneminem, zila ele ka ma be zne nū rime eli-ohna zne zuru nhne oriri.”

¹⁶ Jizosi kanu be, “Ọ zila mkpa nū be jaala, anu nyee be nhne be jeeri.”

¹⁷ Be kanu a, “Nhne a nwernu hna kwolem ike bredi isne nū aznu lawuru.”

¹⁸ Jizosi kanu be, “Anu chiyanu m be hna.” ¹⁹ Ọ kanu kpakara igbudu badnu wam daziri eli n'olu achara. O gweru ike bredi isne nū aznu lawuru wam, le anya n'oligwe, tu mmamma, nyawama be, nyee ele sno apna a, be gweru a nyee igbudu badnu wam. ²⁰ Kpakara be ri, riji ruwho, ele sno apna a tutukota ruvnuruvnu ke gwnarnu agwna, ke jihiaru nkita nri nū nkita lawuru. ²¹ Ele riri wiri wam bu pokwu ele rukna isne, be gweme ele rinya nū rumu takiri.

*Jizosi znernu izne
n'olu mini*

(Mak 6:45-52; Jon 6:15-21)

²² Ngangam Jizosi kanu ele sno apna a be bna n'ogbo, beru a osno whe aka osimini kiyari, ma o zila igbudu badnu wam. ²³ Nga o zilakworu igbudu badnu wam, o pnezne n'olu rugwu nū nsnunu a zne kpe okpukpe. N'ige ogbednachi, ya nū nsnunu a zi piam. ²⁴ Kovu nū ogbo wam zi ikere n'olu osimini, abaka-mini zi noovu a, kwnornu nū ruwhere neewhegidne a. ²⁵ Kovu n'onu osisi, Jizosi neezne izne n'olu mini ma ọ vakwnusi be. ²⁶ Nga ele sno apna a whnurnu a, hne o neezne izne n'olu mini, mkpoma whuru be, be tu ogwnu, si okokoba nū ọ bu renwu.

²⁷ Ngangam Jizosi kanu be, “Mkpoma si anu rikne, ọ bu mawa. Anu tuko ogwnu.”

²⁸ Pita sa a, “Nyenwe ai, ọ buru nū ọ bu jiwa, kanu m me vakwnusi i n'olu mini.”

²⁹ Jizosi kanu a, “Vaa.”

Pita hi n'ogbo hiedna, zne izne n'olu mini, neeznekwnusi Jizosi. ³⁰ Kovu nga ọ whnurnu okne ruwhere, ọ tu ogwnu, bete neemi, o siwama, “Nyenwe ai, znohia m.”

³¹ Ngangam Jizosi dosnihala aka a, nwugwuru a, kanu a, “Nye okwnata mkpoma mati, kini kpayaru i jiri nwe mkpoma lawuru?”

³² Nga be bnarnu nū rime ogbo, ruwhere wam whebiri. ³³ Ele zi nū rime ogbo wam varu kponu a risi eli, be naaka, “N'ezi, i bu Nnwọ Chiokike.”

*Jizosi gworu ele nriria
n'eli Genezareti*

(Mak 6:53-56)

³⁴ Nga be wheru aznu mini wam, be va du n'eli Genezareti. ³⁵ Ele rukna eli wam mahiaru Jizosi, be zihala nū kpakara eli kwuyanū a ele nriria. ³⁶ Be riasno a ma be kpatu onu iwo a aka kpoi. Ọ gworu kpakara ele kpaturu onu iwo a aka.

15

Omen'eli ke ele mbom
(Mak 7:1-13)

¹ Nga ele Farisi nū ele zni iwu ele Ju hiri nū Jeruselem vakwnusi Jizōsi, be sika a,
² “Kini kpayaru ele sno apna i zā naabita omen'eli ele mbom? Be zā nōokwo aka hne be ri wiri.”

³ Jizōsi saru be, “Kini kpayaru anu zā naabita nhne Chiokike nyernu n'iwu kwnornu omen'eli anu? ⁴ Chiokike karu, ‘Sobisinu nda i nū nne i,’ nū ‘Nye obula ke jovu nda a mōbu nne a onu, be gbu a.’ ⁵ Kovu anu karu nū nye obula ke jaakanu nda a mōbu nne a, ‘Nhne i jeerihia n'aka m bu nkesi me nyernu Chiokike,’ ⁶ o zima mkpa nū o jōsobisinu nda a mōbu nne a rīa rīa. Anu neeme ikwu-onu Chiokike nhne etekne kwnornu omen'eli anu. ⁷ Ele ruwhnu lawuru, Azaya nye owhnurninya kwuru ezi oka gbasiri anu nga o kwuru,

⁸ “Ele ka ji mgbele-onu etekne nōsobisinu m,
kovu nū mkpoma be zi ikere nū hne me zi.

⁹ Be nōokponu m risi eli n'etekne,
be neezni nhne badnu
nyernu n'iwu lele nū o bu iwu Chiokike.’ ”

Nhne neemeru badnu
(Mak 7:14-23)

¹⁰ Jizōsi sukwuru igbudu badnu wam, kanu be, “Anu bnote nsni, anu ghohia masi. ¹¹ O buo nhne barnu n'onu badnu bu nhne neemeru badnu, o bu nhne hi n'onu whuya bu nhne neemeru badnu.”

¹² Ele sno apna a vakwnusiri a, kanu a, “I mahiaru nū ele Farisi weru ehni nga be nuru oka wam?”

¹³ Jizōsi saru be, “Be joowhohala isisi obula ke Nda m ke oligwe kpasi. ¹⁴ Anu gharu be, be bu ele kpuru isni noodu ele kpuru isni. O buru nū nye isni noodu nye isni, be lawuru jaadnabna nū rime olulu.”

¹⁵ Pita kanu a, “Kowanu ai risi elulu ka.”

¹⁶ Jizōsi kanu be, “Anu nwée oghohia du kitna? ¹⁷ O bu anu ma a nū nhne obula ke barnu n'onu neezne nū ruwho, be nynohala a n'osoro? ¹⁸ Kovu nū nhne ke hiri n'onu whuya hi nū mkpoma whuya, ka bu nhne ke neemeru badnu. ¹⁹ Kwnornu nū hite nū rime mkpoma bu hne kpakara oriri ojo hi nōowhuya, ogbu badnu, ome oyi, ogba ewhere, oznu buznu, akebne aghalaghalala nū okaja ele berere. ²⁰ Nhne ele ka bu nhne meru badnu, kovu o ri wiri n'aka kwoge okwo meru badnu.”

Okwnata ovu otu nyerinya
(Mak 7:24-30)

²¹ Jizōsi hiri nū piam whoga, zne n'eli Taya nū Saidoni. ²² Otu nyerinya Kena, nye eli wam, whuyaru, siwama, “Nyenwe ai, Nnwọ Devidi, donu m obirizi, renwu ojo nwugwusi nnwọ m rinya aka rikne.”

²³ Jizōsi sala a nhne obula. Ele sno apna a vakwnusi a, riasno, kaa, “Chihala a, kwnornu nū o neesisno ai lulo.”

²⁴ Jizōsi saru, “Be ziyaru m kwnornu atnurnu whuru owu ke ele Izireli kpoi.”

²⁵ Nyerinya wam varu kponu a risi eli, kaa, “Nyenwe ai, yisinu m aka.”

²⁶ Jizōsi saru, “O buo oma o gweru wiri rumu takiri tūhalanu rumu nkita.”

²⁷ Nyerinya wam karu, “Owe, Nyenwe ai, kovu nū rumu nkita neeri agwna rurnuruvnu ke hi nū n'olu ikpechi ele nwe be naadna.”

²⁸ Ige wam, Jizōsi saru a, “Nyerinya, okwnata mkpoma i hna ezi, o dazinu i lele kpa i pioru.” Ngangam, ehni buru nnwọ a rinya oma.

Jizōsi gworu ele nriria

²⁹ Jizōsi hi nū p̄jam wh̄uya, va nū ngeri Osimini Galili. O pnezne n'olu rugwu, daz̄iri ẹli. ³⁰ Agida ele badnū vakwnusiri a, kwuru ele mgworo, nū ele isni, ele vu ọru, nū ele mgbu, nū agida ele naarīa nr̄iria zi ọdo n'ọdo va. Be kwubīta be n'ẹli n'ọchi Jizōsi, ọ gwọ kpakara be. ³¹ Ka kpayarū o duru ele badnū wam ẹhni, nga be whn̄urnu ele mgbu hne be kwuru ọka, ele vu ọru, ẹhni b̄uru be ọma, ele mgworo neezne izne, nū ele isni whn̄urnu ọsno. Be ja Chiokike ke Izirēli mma.

*Jizōsi nyernu pokwu
badnū ẹno wiri*

(Mak 8:1-10)

³² Jizōsi sukwu ele sno apna a, kaa, “M n̄odonu agida ele badnū ka obirizi, kwnornu nū me nū be daz̄ilam ọbochi ẹto k̄itna, be nwée nhne be jeeri, m j̄ezila be n'ọnu etekne, ọ zi be t̄ubo n'apna.”

³³ Ele sno apna a kanū a, “Ndaa hne a jeenweh̄ia br̄edi n'ẹli-ikpa ka ke jeeji igbudu badnū ka r̄uwho?”

³⁴ Jizōsi s̄ikwa be, “Anū nwernu ike br̄edi ele?”

Be sarū, “Esau, nū aznū mat̄i ele nū ele.”

³⁵ Jizōsi kanū igbudu badnū wam be daz̄iri ẹli. ³⁶ O gweru ike br̄edi ẹsau nū aznū wam, t̄u mmamma, ọ nyawama be, nyee ele sno apna a, ele sno apna gweru nyee igbudu badnū wam. ³⁷ Kpakara be ri, riji r̄uwho, be t̄utukota r̄uwnuruvnu ke gwnarnū agwna, nk̄ita ẹsau jip̄iyaru. ³⁸ Ele riri a b̄u pokwu ele rukna ẹno, be gweme ele rinya nū r̄umu takiri. ³⁹ Nga Jizōsi zihalaru ele badnū wam, ọ bna n'ogbo zne n'ẹli Magada.

16

Orio nhne elekema

(Mak 8:11-13; Luk 12:54-56)

¹ Ele Farisi nū ele Sadusi vakwnusiri Jizōsi naakpa a iru, kanū a, o gesi be nhne elekema hi n'oligwe. ² Ọ sarū be, “N'ogbednachi, anū naakaa, ‘Ruwhnu oligwe b̄uru ọma, kwnornu nū oligwe naachna ihie ihie.’ ³ N'osisi, anū naakaa, ‘Ruwhnu oligwe b̄uo ọma tna, kwnornu nū oligwe dugwu ruwhnu naachna ihie ihie.’ Anū magw̄u kpa be le ọwa nū ruwhnu oligwe anya gwnū nhne ọ j̄obu. K̄ovu ndaa kpa anū m̄aa ige ka? ⁴ Ebiri ọjo naagba ewhere, noopio nhne elekema, ọ zá nhne elekema be jeenye anū, okwolem nhne elekema Jona nye ọwhnurninya.” Ọ gharū be, wh̄oga.

*Nhne wh̄u br̄edi ke
ele Farisi nū ele Sadusi*

(Mak 8:14-21)

⁵ Nga ele sno apna a gawheru nū ngeri kiyari, be chezuru o gweru br̄edi. ⁶ Jizōsi kanū be, “Anya d̄u anū ẹli, anū neeze nhne wh̄u br̄edi ke ele Farisi nū ele Sadusi.”

⁷ Be n̄otnurita n'esilaw̄uru be, naakaa, “Ọ b̄u kwnornu nū a j̄ile br̄edi.”

⁸ Nga Jizōsi mah̄iaru a, ọ kaa, “Ele ọkwnata ovu mat̄i, k̄ini kpayarū anū ji nookwu n'esilaw̄uru anū nū anū nwée br̄edi? ⁹ Anū gh̄ohia k̄oriri, anū ch̄enwanyana ike br̄edi isne ke pokwu badnū isne, nū nk̄ita ele anū pnojiri? ¹⁰ M̄obu nga me keru ike br̄edi ẹsau ke pokwu badnū ẹno wam, nk̄ita ele anū pnojiri? ¹¹ K̄ini kpayarū anū gh̄ohiala nū ọ b̄uo br̄edi hne me naakaa? K̄ovu anū zeru nhne n̄owhu br̄edi ke ele Farisi nū ele Sadusi.”

¹² Nga be gh̄ohiaru nū ọ k̄ala be ze nhne n̄owhu br̄edi, k̄ovu be neeze iznizni ele Farisi nū ele Sadusi.

Pita kah̄iaru nye Jizōsi b̄u

(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³ Nga Jizōsi varū n'odoru ẹli Sizaria Filipaj, ọ s̄ikwa ele sno apna a, “Ele badnū be naakaa nū Nnw̄o ke Badnū b̄u nyele?”

¹⁴ Be kaa, “Agwna be kaa J̄oni Nye W̄u Mini, ele berere kaa Ẹlaija, ele berere kwno kaa Jerimaya m̄obu otu nyenum nū rime ele ọwhnurninya.”

¹⁵ O sɪkwa be, “Anụ n'iwuhuru anụ, anụ kanụ nụ m bụ m nyele?”

¹⁶ Saịmoni Pita kanụ a, “Ji n'iwuhuru i bụ Karaịsi wam, Nnwọ Chiokike zị bụdnu.”

¹⁷ Jizọsi kanụ a, “I bụ nye ọwa ọma, Saịmoni nnwọ Jona, kwnornu nụ anọ-ẹhni nụ ọvnarna kpúmennu i ya, okwolem Nda m ke zị n'oligwe. ¹⁸ Me kanụ i, nụ ji n'iwuhuru i bụ Pita, ọ bụ n'olu rugwu ka hne me joowu ọgbako ke m, iknernema ẹnwu jáaka a rikne rịa rịa. ¹⁹ M jeenye i snambị ke ẹli-eze Chiokike, nhne ọbula ke i knernu eriri n'ọwa Chiokike jeekne a eriri n'oligwe, nhne ọbula ke i tọmarnu n'ọwa, Chiokike jootoma a n'oligwe.”

²⁰ Ige wam Jizọsi dọ ele sno apna aka nụ nsni, be kánụkwadia nye ọbula nụ ọ bụ Karaịsi.

*Jizọsi kwuru ọka
gbasiri ẹnwu a*

(Mak 8:31---9:1; Luk 9:22-27)

²¹ Hite n'ige wam Jizọsi bete naakanụ ele sno apna a nụ o jeezneriri Jeruselem, ta agida awnụwhnu n'aka ele okno badnụ nụ ele risi ariohna nụ ele zni iwu ele Ju, be jọju a, gbu a, n'ọbochi ke ẹto, o jeehi n'ẹnwu lizọ.

²² Pita kwuhala Jizọsi ichne, bete naabnanụ a mbna, naakaa, “Chiokike kwé, Nyenwe aị, nhne ka jéeme i.”

²³ Kọvu Jizọsi tūhnasarnu kanụ Pita, “Zne n'aznụ m, Setani, i naadnasninu m apna. Kwnornu nụ i neeche echiche lele badnụ, ọ bụo lele Chiokike.”

²⁴ Ige wam Jizọsi kanụ ele sno apna a, “Ọ bụru nụ nye ọbula joosno m n'aznụ, o jọju ẹhni a, vuru ọgba a, sno m. ²⁵ Nye ọbula ke noopio ọ dọhia bụdnu a, jootuwu a, kọvu nye ọbula ke jootuwu bụdnu a kwnornu m, o joopiohia a. ²⁶ Mbnarna kini bụ nhne badnụ jeenwe, ọ bụru nụ o rihia kpakara ọwa n'iru, kọvu tuwhume bụdnu a? Kini bụ nhne badnụ jeeji gbanwo bụdnu a? ²⁷ Kwnornu nụ Nnwọ ke Badnụ jaava n'igwugwu ke Nda a, ya nụ ele enine izi a, ige wam o jọkwuhnata nye ọbula ọgwo ẹnwu nhne ọ rnurnu. ²⁸ N'ezi, me kanụ anụ, nụ agwna ele gwuzo hna jọonwu ẹnwu tem be whnụ Nnwọ ke Badnụ hne ọ naava chi lele eze.”

17

Onwoghari ke Jizọsi

(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)

¹ Nga ọbochi isunu whemernu, Jizọsi kwuru Pita, nụ Jemisi, nụ Jōni nwene a, yisinu ẹhni a, kwuru be whoga ichne, pne olu rugwu hna n'olu. ² O nwoghari nụ ruwhnu be, ruwhnu a noonwu lele ẹhnam, iwo a naachna lele iwuhne. ³ Be whnurnu Mozizi nụ Ẹlajia hne be nụ Jizọsi nookwurita ọka.

⁴ Pita kanụ Jizọsi, “Nyenwe aị, ọ bụru ọma a daziri hna, ọ bụru nụ i jeekwe, a wu ọro-ẹka ẹto hna, otu bụru ke i, otu ke Mozizi, otu ke Ẹlajia.”

⁵ Nga ọ kpu ọka ka n'ọnu, erumeru oligwe ke chnaga rịchna kpusnirni be, otu akpiri hiri n'erumeru oligwe wam dna, kaa, “Ka bụ Nnwọ m me whnurnu n'anya, nye nhne a masiri m, anụ bnonu a nsni.” ⁶ Nga ele sno apna a nurnu a, be dna, kpute ruwhnu n'ẹli, tū ogwnu k'agida.

⁷ Jizọsi vakwnusiri be, kpatu be aka, kaa, “Anụ lizọ, anụ tū ogwnu.” ⁸ Nga be lelizọru anya, ọ zá nye be whnurnu, okwolem Jizọsi kpọi.

⁹ Nga be hiri n'olu rugwu wam hiedna, Jizọsi dọ be aka nụ nsni, kaa, “Ọ zá nye anụ kanụ nhne anụ whnurnu tem Nnwọ ke Badnụ hi n'ẹnwu lizọ.”

¹⁰ Ele sno apna a sɪkwa a, “Kini kpayarụ ele zni iwu ele Ju jiri kaa nụ Ẹlajia jeebe ọsno va?”

¹¹ Jizọsi kanụ be, “Ẹlajia jeebe ọsno va n'ezi, ọ jaabikwata kpakara nhne. ¹² Kọvu me kanụ anụ nụ Ẹlajia valem, be máhiala a, be mee a kpa o jiri masi be. Ọ bụ masi kpa be jeeme Nnwọ ke Badnụ ta awnụwhnu n'aka be.” ¹³ Ige wam ele sno apna a ghohiaru nụ ọ kannu be ọka gbasiri Jōni Nye Wụ Mini.

Jizōsi gwọru wikoro rukna
(*Mak 9:14-29; Luk 9:37-43a*)

¹⁴ Nga be vakwnusiri igbudu badnụ wam, otu nyerukna vakwnusiri Jizōsi gbunu a mpnerne ọchi n'ẹli, ¹⁵ kaa, “Nyenwe aị, dọnu nnwọ m rukna obirizi, ọ naata awnụwhnu k'agida kwnornu nụ ọ naaria akwukwu, agida ige, ọ naadnabna bekwu, agida ige masi ọ dnabna mini. ¹⁶ M kwuyanụ a ele sno apna i, kọvu nụ be nwée rikne gwọ a.”

¹⁷ Jizōsi sarụ be, “Anụ ebiri ka nwée ọkwnata mkpọma, ele mkpọma hiri aghi, me nụ anụ jaadazi dụ ngele? Me jeesinu anụ mkpọma dụ ngele? Anụ kwuyanụ m nnwọ wam hna.” ¹⁸ Jizōsi bigbọ renwu ojo wam, o hi nụ rime a whuya, Jizōsi gwọ nnwọ wam ngangam.

¹⁹ Nga ele sno apna a vakwnusiri a ichne, be sika a, “Kini kpayarụ a nwéne rikne chihala renwu ojo wam?”

²⁰ Jizōsi kanụ be, “Kwnornu nụ ọkwnata ovu anụ zi matị. N'ezi me kanụ anụ, ọ buru nụ anụ nwernu ọkwnata ovu hna lele mkpuru mositadi, anụ jaakanụ rugwu ka, ‘Hi nụ hna zne hne berere,’ o jeezne, ọ zá nhne jaara ẹhni hne anụ zi.” [²¹ Kọvu nụ renwu ojo nụ kpa jọowhoga, okwolem hite n'okpukpe nụ ovu onu.]

Jizōsi kwukwnornu
ọka gbasiri ẹnwu a

(*Mak 9:30-32; Luk 9:43b-45*)

²² Nga Jizōsi nụ ele sno apna a gbakọru nụ Galili, Jizōsi kanụ be, “Be jeegweru Nnwọ ke Badnụ resi n'aka ele badnụ. ²³ Be joogbu a, kọvu n'ọbochi ke ẹto, o jeehi n'ẹnwu lizo.” O gbu ele sno apna a igbugbu k'agida.

Ntụ iwai Ọro Nso

²⁴ Nga Jizōsi nụ ele sno apna a vaduru Kapanom, ele naana iwai ntụ Ọro Nso Chiokike vakwnusiri Pita, sika, “Nye-zni-nhne anụ ọ zia nọtụ ntụ Ọro Nso?”

²⁵ Pita kaa, “Owe, ọ nọtụ.”

Nga be bnarnụ n'oro, Jizōsi beru osno sika Pita, “Saimoni, kini bu echiche i, ọ bu n'aka ele kele hne ele eze ọwa ka naarnụ ntụ ahia mọbu ntụ risi badnụ, n'aka rumu be mọbu n'aka ele izne?”

²⁶ Pita kanụ a, “N'aka ele izne.”

Jizōsi kanụ a, “Ọ buru kpam, rumu be zila nụ rime a. ²⁷ Kọvu ma a gharu o mee nhne jeewe be ẹhni, zne n'osimini, tusi ari aznu, gweru aznu obula beru osno whuya, nga i kpumernu onu a, i jowhnu otu mkpuru iwai, gweru a nyee be, ọ buru ke me nụ ji.”

18

Nyele kakwo ibne a?

(*Mak 9:33-37; Luk 9:46-48*)

¹ N'ige wam ele sno apna Jizōsi vakwnusiri a, sika a, “Nyele kakwo n'ẹli-eze Chiokike?”

² Jizōsi sukwu otu watakiri, gwuzote a n'esilawuru be. ³ Ọ kanụ be, “Me kanụ anụ ezi ọka, okwolem ma anụ tuhnasarnu lele rumu takiri, anụ jabna n'ẹli-eze Chiokike rja rja. ⁴ Nye obula ke jeegwedna ẹhni a lele watakiri ka, nye wam kakwo n'ẹli-eze Chiokike.

⁵ Nye obula ke jaanarnu otu watakiri nụ kpa nụ rewhna m, nanabnanya m.

Nhne jeeme badnụ mehie

(*Mak 9:42-48; Luk 17:1,2*)

⁶ “Kọvu nye obula ke jeeme ma otu nụ rime ele matị ka kwehjaru nụ me mehie, ọ jaakanụ a mma ọ buru be gweru okne rugwu ogwe-wiri nyasi a n'ili, migbu a nụ rime osimini. ⁷ Awnụwhnu jaazinu ọwa kwnornu nụ nhne ọrnurna ke neeme ele badnụ neeme mmehie. Ọ zi mkpa nụ ọrnurna jaava, kọvu awnụwhnu zinu nye wam ọrnurna jeehi n'aka a va. ⁸ Ọ buru nụ aka i, mọbu ọchi i, jeeme i, i mee mmehie, bihala a, tuwhume a, ọ kanụ i mma i bna nụ budnu buru nye mgworo mọbu vuru ọru, karu o nwernu aka

lawuru mọbu ọchi lawuru be tubna i nu bekwnu ẹli renwu chni echni. ⁹ Ọ buru masi nu anya i jeeme i, i mee mmehie, gweme a, tuwhume a, ọ kanu i mma i bna nu budnu nwernu otu anya, karu o nwernu anya lawuru be tubna i nu bekwnu ẹli renwu.”

Elulu atnuru whuru owu

(Luk 15:3-7)

¹⁰ Anu whnu nu anu zia neledna otu nu rime ele mati ka anya, kwnornu nu me kanu anu, n'oligwe ele enine izi be noowhnu ruwhnu Nda m ke zi n'oligwe anya ige obula. [¹¹ Kwnornu nu Nnwọ ke Badnu varu o znohia ele whuru owu.]

¹² Kini bu echiche anu? Ọ buru nu badnu nwernu otu riwhu atnuru, otu nu rime be kpawhu ori, o jaaghasa nri tolu nu tolu kiyari n'olu rugwu, zne noopio ke kpawhuru ori?

¹³ Me kanu anu ezi oka, nga o piohiaru a, o joonwudna nu risi a karu nu risi nri tolu nu tolu wam whule owu. ¹⁴ Kpam masi, o buo echiche Nda anu ke zi n'oligwe, nu otu nu rime ele mati ka joowhu etekne.

Nga nwene i mernu i nhne ojo

(Luk 17:3)

¹⁵ “Berere, o buru nu nwene i mee i nhne ojo, zne kanu a nhne o mernu i n'esilawuru ji nu ya kpai. Ọ buru nu o nuru nhne i karu, i rihialam nwene i n'iru. ¹⁶ Kovu o buru nu o nuna, kwuru otu badnu mọbu badnu lawuru yisinu ehni i, oka obula be kwuru joburu nhne ele akebne lawuru mọbu eto jeemesi rikne. ¹⁷ Ọ buru nu o kwile o bnonu be nsni, kanu ogbako Chiokike. Ọ buru nu o bnoge ogbako Chiokike nsni, gweru a lele nye ma Chiokike mọbu nye ona ntu.

¹⁸ “Me kanu anu ezi oka, nhne obula ke anu jeekne eriri n'owa, Chiokike jeekne a eriri n'oligwe, nhne obula ke anu jootoma n'owa, Chiokike jootoma a n'oligwe.

¹⁹ “Berere, me kanu anu, o buru nu anu badnu lawuru kwerikota nu nhne obula anu rioru n'owa, Nda m ke zi n'oligwe jeemezunu anu ya. ²⁰ Kwnornu nu hne badnu lawuru mọbu eto gbakoru nu rehna m, m zi m hnam n'esilawuru be.”

Elulu ohi ke nwee mkpoma obirizi

²¹ Pita vakwnusiri Jizosi sikwa a, “Nyenwe ai, mgba ele bu hne nwene m jeemehie megidne m, m gbarunu a? Du mgba esau sa?”

²² Jizosi kanu a, “M kagene m ji du mgba esau, kovu du nri esau mgba esau. ²³ Kam kpararu, be jeeji eli-eze Chiokike neesninu otu nye eze, nye pioru ma ya nu ele ohi a piakota iwai. ²⁴ Nga o beteru naapia, be kwyanu a otu badnu ke ji a nri pokwu talenti.*

²⁵ Kovu nu kpa o nwee rikne nookwu ogwo o ji, nyenwe a karu be re ya nu nnwerne a nu rumu a, nu kpakara nhne o nwernu, ma be kwuhnata ogwo o ji.

²⁶ “Ohi wam dnarnu n'eli kponu a risi eli, kaa, ‘Nyenwe m, knatanu m mkpoma, m jookwuhnata i kpakara nhne me ji i.’ ²⁷ Nyenwe ohi wam donu a obirizi, o sigbasi a, gbarunu a ogwo o ji a.

²⁸ “Kovu nu ohi wam whogaru, whnu otu nu rime ohi ibne a, ke ji a otu riwhu mkpuru iwai, o nwugwusi a rikne, whatasi a n'akpiri, naakaa, ‘Kwuhnata m nhne obula i ji m.’

²⁹ “Ohi ibne a dna n'eli riasno a, kaa, ‘Knatanu m mkpoma, m jookwuhnata i.’

³⁰ “O kwile, tnunuma, o gweru a tubna a n'oro ikelu, du nga o jookwuhnata a ogwo o rigwu a. ³¹ Nga ele ohi ibne a whnuru nhne mernu, o gbu be igbugbu k'agida, be zne tnusin nyenwe be kpakara nhne mernu. ³² Ige wam nyenwe ohi wam sukuru a, kanu a, ‘Ji ohi ojo, m gbarunu m i kpakara ogwo wam kwnornu nu i riasnornu m. ³³ Ọ bu nu i kwesile o donu ohi ibne i obirizi, lele kpa me jiri donu i obirizi?’ ³⁴ Nyenwe be weru ehni k'agida, o gweru a zizne n'oro ikelu ma be ta a awhnuwhnu du nga o jookwuhnata kpakara ogwo o jigwu a.

³⁵ “Ọ bu kpa Nda m ke oligwe jeeme anu, o buru nu nye obula nu rime anu jaagbarunu nwene a hite nu mkpoma a.”

* 18:24 nri pokwu talenti: ka whuyaru nhne nu lele agida pokwu ndasi mkpuru iwai.

19

Ogba nnam

(Mak 10:1-12)

¹ Nga Jizōsi kwukworu ọka ka, o hi nụ Galili whọga, zne n'ike ẹli Judiya n'aznụ Osimini Jodani kiyari. ² Igbudu ele badnụ snornu a, ọ gwọ be nrịria be pji.

³ Agwna ele Farisi vakwnusiri Jizōsi, naakpa a iru, kaa, “Ọ bụru ọma n'iwu nyerukna gba nnwerne a nnam kwnornu nụ nhne ọbula?”

⁴ Ọ saru be, “Anụ gwnuna nụ nye kpuru be hite n'ọpanizo ‘kpuru be nyerukna nụ nyerinya,’ ⁵ kaa, ‘Ka kpayaru, nyerukna jaagharu nda a nụ nne a, takwnusi n'ehni nnwerne a, be lawuru jọgho otu anọ-ehni?’ ⁶ Kam kpayaru, be buma badnụ lawuru, kovu otu anọ-ehni. Nhne Chiokike knekotaru, badnụ tọmana a.”

⁷ Be sika a, “Kini kpayaru Mozizi nyernu iwu, kaa be gba ọkwukwo nnam nye nyerinya, chihala a?”

⁸ Jizōsi kanu be, “Mozizi kweru ka kwnornu mkpoma ojo anu, kweru anu gba nnwerne anu nnam, kovu hite nụ mbom, ọ buo kpa ọ zi. ⁹ Me kanu anu, nye ọbula ke jaagba nnwerne a nnam, hne ọ buo nụ o neeme oyi, luru nnwerne berere, o neeme masi oyi.”*

¹⁰ Ele sno apna a kanu a, “Ọ bụru kpam n'esilawuru nyerukna nụ nyerinya, ọ ka mma badnụ gharu ọ lu nnwerne mọbu gbọ nzi.”

¹¹ Kovu Jizōsi saru be, “Ọ buo kpakara badnụ jeegweru ọka ka, okwolem ele Chiokike nyernu rikne. ¹² Kwnornu nụ agwna ele rukna bu okiri-badnụ hite nụ ruwho nne be, ọ zi masi ele badnụ ibne be meteru okiri-badnụ, ele ke berere bu ele meteru ehni be okiri-badnụ kwnornu eli-eze Chiokike. Nye nwernu rikne o gweru ọka ka, gweru a.”

Jizōsi goziri rumu takiri

(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Be kwuyanụ Jizōsi rumu takiri ma ọ tukwasi be aka a lawuru, kpenu be okpukpe. Kovu ele sno apna a bigboru ele kwuyaru be. ¹⁴ Kovu nụ Jizōsi kannu be, “Anu gharu rumu takiri ma be vakwnusi m, anu bnosi be, kwnornu nụ eli-eze Chiokike bu ke ele nụ kpa.” ¹⁵ Ọ tukwasi be aka a lawuru, hi nụ pji whoga.

Eze wikoro

(Mak 10:17-31; Luk 18:18-30)

¹⁶ Otu nyerukna vakwnusi Jizōsi, sika a, “Nye-zni-nhne, kini bu nhne ọma me jeeme ma m nwe m budnu kwó okwo?”

¹⁷ Jizōsi kanu a, “Kini kpayaru i neesikwa m nhne gbasiri nhne ọma? Ọ za nye bu nye ọma okwolem otu badnụ, bu Chiokike kpọi. Kovu ọ bụru nụ i piuru ọ bna nụ budnu, bita nhne Chiokike nyernu n'iwu.”

¹⁸ Ọ sika a, “Ndaa iwu kọ?”

Jizōsi kanu a, “I gbuko badnu, i meko oyi, i znuko buznu, i gbako akebe aghalaghala, ¹⁹ sobisinu nda i nụ nne i, i jowhnu nye agbatibi i n'anya lele ehni i.”

²⁰ Wikoro wam kaa, “M bitaru m kpakara iwu ele ka. Kini gwarnu berere me jeeme?”

²¹ Jizōsi kanu a, “Ọ bụru nụ i piuru nụ i joozu ozu k'ezi, la, re kpakara nhne i nwernu, kesi ele mboni, i jeenwe ekwnu n'oligwe, vaa, sno m.”

²² Nga wikoro wam nuru ikwu-onu ka, ọ la, naagbaru ruwhnu, kwnornu nụ o nwernu ekwnu k'agida.

²³ Jizōsi kanu ele sno apna a, “Me kanu anu ezi ọka, ọ jaara ehni nye nwernu ekwnu ọ bna n'eli-eze Chiokike. ²⁴ Berere kwno, me kanu anu, ọ zinu anohia be kwu kameli ewheke ọ gawhe n'anya alanga, karu nye nwernu ekwnu ọ bna n'eli-eze Chiokike.”

²⁵ Nga ele sno apna a nuru ọka ka, o du kpa be hna ehni, be sika, “Ndakwanu nye be jooznohia?”

* 19:9 Ọkwukwo berere kamasiri: Nye joolu nyerinya wam nga nzi a gbaru a nnam neeme masi oyi.

²⁶ Kọvu nù Jizọsi legidnernu be anya, kanù be, “Nù hne badnù zì be jéemeli a, kọvu be meli kpakara nhne hne Chiokike zì.”

²⁷ Pita sịkwa a, “Le, a sịgbasiri kpakara nhne a nwernu snornu i, kịni bụ nhne a jeekehia?”

²⁸ Jizọsi kanù be, “Me kanù anù ezi ọka, anù ele sno m, nga Nnwọ ke Badnù jaadazì nù ngadna eze ke igwugwu a n'owa ikne wam, anù n'iwuru anù joosno m daziri nù ngadna eze nri nù ẹbo neekpe ẹbnurnu nri nù ẹbo ke Izireli ikpe. ²⁹ Nye ọbula ke sịgbasiri ọro, mọbu rụmu nne rukna mọbu rụmu nne rinya, nda mọbu nne, mọbu rụmu, mọbu ẹkwu, kwnornu nù rẹwhna m, o jeekehia otu riwhu nhne ọ sịgbasiri, kehia masị bụdnù kwó okwo. ³⁰ Kọvu nù agida ele be ọsno jọobu ele ipne-aznù, ele ipne-aznù jọobu ele be ọsno.”

20

Elulu ele ọrnu ẹkwu vaịni

¹ “Eli-eze Chiokike nù lele otu nyerukna nwernu ẹkwu ke whọgaru n'ọnu ọsisi zne o gno ele ọrnu jọornunu a ọrnu n'ẹkwu vaịni a. ² Nga ya nù ele ọrnu wam kwekọtaru nù ọ jọokwu be otu mkpuru iwai n'ọbochi, o zizne be n'ẹkwu vaịni a.

³ “Ọ whọga masị nù nhne nù lele ọtnu-ige tolu n'ọsisi whnù ele berere nwée nhne be nọornu hne be gwuzogwu n'ederezi ahia. ⁴ Ọ kanù be, ‘Anù zne nù rime ẹkwu vaịni m, nhne dunnu anù bụ nhne me jeenye anù.’ ⁵ Be zne. Ọ whọga kwno nhne nù lele ọtnu-ige ke nri nù ẹbo, nù ọtnu-ige ke ẹto n'esilawuru iwnehnie, mee masị otu nhne wam. ⁶ Ọ whọga masị n'ọtnu-ige ke isne n'ogbednachi whnù ele berere hne be gwuzogwu n'ederezi ahia, ọ sịkwa be, ‘Kini kpayarù anù gwuzogwu hna kpakara ọbochi, ọ zá nhne anù nọornu?’

⁷ “Be kaa, ‘Kwnornu nù ọ zá nye gnornu aị ọrnu.’

“Ọ kanù be, ‘Anù zne n'ẹkwu vaịni m.’

⁸ “N'ogbednachi, nye nwe ẹkwu vaịni wam kanù nye risi ele ọrnu o sukwu ele ọrnu wam, kwù be ọgwo ọrnu be. Ọ panizo nù ele ipne-aznù dù nù ele be ọsno.

⁹ “Nga ele be gnornu ọrnu n'ọtnu-ige ke isne varù, be nahiaru otu badnù otu mkpuru iwai. ¹⁰ Kọvu nga ele be ọsno varù, be cheru nù be jaanahia ke kakwo, be nahia kwno otu badnù otu mkpuru iwai. ¹¹ Nga be nahiaru a, be takponu nye nwe ẹkwu. ¹² Be kaa, ‘Ele ipne-aznù ka rnurnu ọrnu otu ọtnu-ige, i kwuru aị nù be otu ọnu iwai, aị bụ ele vuru ivu rinya ke ọbochi tna neerne bẹkwu.’

¹³ “Kọvu ọ sarù nnim nù rime be, kaa, ‘Enyi m, m méhiele m i, me nù jì a kwékoritala nù m jeenye i otu mkpuru iwai? ¹⁴ Gweru ke bụ ke i, laba, ọ masiri m me nyee ipne-aznù lele kpa me nyernu i. ¹⁵ O kwésile n'iwu me gweru nhne m mee kpa me pioru sa? I neewe ẹhni kwnornu nù m neemenu ele badnù imerne ọma sa?’

¹⁶ “Kpam masị, ele ipne-aznù jeebe ọsno, ele be ọsno jọobu ele ipne-aznù.”

Jizọsi kwuru ọka gbasiri ọnwu a ke mgbà ẹto

(Mak 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Kpa Jizọsi neezne Jeruselem, o kwuru ele sno apna a nri nù ẹbo wam zne ichne nù ngeri apna. Ọ kanù be, ¹⁸ “Le, a neezne Jeruselem, be jeegweru Nnwọ ke Badnù nyewhete n'aka ele risi ariohna nù n'aka ele zni iwu ele Ju, be jaama a ikpe ọnwu, ¹⁹ be jeegweru a nyewhete n'aka ele bụo ele Ju, be jeeme a nhne mkpari, pnià a nhne, kpogidne a n'ogba, n'ọbochi ke ẹto, o jeehi n'ọnwu lizo.”

Aririo ke nne rụmu Zebidi

(Mak 10:35-45)

²⁰ Nne rụmu Zebidi vakwnusiri a, ya nù rụmu a rukna, kponu a risi ẹli, nọorio nhne n'aka.

²¹ Jizọsi sịkwa a, “Kini nhne i noopio?”

Ọ kanụ a, “Kweru rụmu m rukna lawuru ka daziri otu n'akarikwnunga i, otu n'akarita i n'eli-eze i.”

²² Jizọsi kanụ be, “Anụ máa nhne anụ ọọrio. Anụ jọonwoli okiko ke me ọọnwọ?”

Be kanụ a, “A nwernu rikne.”

²³ Jizọsi kanụ be, “Anụ jọonwo n'okiko m, kọvu ọ dazị n'akarikwnunga m nụ akarita m, ọ búo ke m n'onyege, kọvu nụ ọ bú ke ele Nda m bıkwatannu a.”

²⁴ Nga ele sno apna a nri ke gwnarnụ nurnu a, o we be ẹhni k'agida kwnornu rụmu nne lawuru ka. ²⁵ Jizọsi sukwukọta be, kanụ be, “Anụ magwụ nụ ele risi ele búo ele Ju neeme ele be ọnechi kpa ọ masiri be. Ele kwu be ji aka rikne ọnechi ele zị nụ mkpururu be. ²⁶ Ọ jáazị kpm n'esilawuru anụ. Kọvu nye piuru ọ búru nye kwu n'esilawuru anụ, ọ jọobu nye neeznenu anụ izi, ²⁷ nye ke piuru ọ búru nye mbom n'esilawuru anụ jọobu ọhi anụ. ²⁸ Lele kpa Nnwọ ke Badnụ váge ma be znenu a izi, kọvu ma o neeznenu ele berere izi, gweru masi búdnú a nyee ma ọ búru nhne ọgbahia agida badnụ.”

Jizọsi gwọru ele isni

(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ Kpa Jizọsi nụ ele sno apna a ọowhuya nụ Jeriko, agida ele badnụ noosno a. ³⁰ Ele rukna lawuru kpuru isni dazigwu nụ ngeri apna, nga be nurnu nụ Jizọsi neewhe, be si lulo, kaa, “Dọnu aị obirizi, Nyenwe aị, Nnwọ Devidi.”

³¹ Agida ele badnụ wam bigbọru be, kanụ be, be kpusni ọnu. Kọvu nụ be siwama k'agida, kaa, “Dọnu aị obirizi, Nyenwe aị, Nnwọ Devidi.”

³² Jizọsi gwuzoru, sukwu be, kaa, “Kini bú nhne anụ piuru me menu anụ?”

³³ Be kaa, “Nyenwe aị, a piuru ma i mee ma a whnụ ọsno.” ³⁴ Jizọsi dọnu be obirizi, ọ kpatụ be aka n'anya, ngangam be beteru ọ whnụ ọsno, be snornu a.

21

Jizọsi bnaznenu Jeruselem

(Mak 11:1-11; Luk 19:28-38; Jọn 12:12-19)

¹ Nga be vaduru Jeruselem ndundu, be duru Bẹtifagi, ke zị nụ Rugwu Olivu, Jizọsi ziznenu badnụ lawuru ele sno apna a. ² Ọ kanụ be, “Anụ zne nụ mgbu matị ke zị nụ ruwhnu anụ, ngangam anụ jọowhnu iyinya be kpokwnusiri, ya nụ nnwọ a, anụ tọma be, tọyanu m be. ³ Nye sịkwaru anụ nhne ọbula, anụ kanụ a, ‘Be zị Nyenwe aị mkpa,’ ngangam o jeenye anụ be.”

⁴ Ka bú ma nhne be kwuru hite n'ọnu nye ọwhnurninya mezu,

⁵ “Kanụ ele Zayoni,
‘Le, eze i naavakwnusi i,
ọ bú enwerne badnụ,
ọ dazigwu n'olu iyinya,
n'olu nnwọ iyinya.’ ”

⁶ Ele sno apna a zne mee kpa Jizọsi nyernu be iwu. ⁷ Be tọya iyinya wam nụ nnwọ a, wukwasi be iwo be, Jizọsi daziri n'olu be. ⁸ Igbudu ele badnụ gbata iwo be n'apna, ele berere gbubiharu nkala isisi, tusa be n'apna. ⁹ Igbudu badnụ ele neezne nụ ruwhnu a nụ ele snogwu a, neesi lulo, naakaa,

“Ozana* zinu Nnwọ Devidi!

Chiokike gọzi nye naava nụ rẹwhna Nyenwe aị,

Ozana nụ hne kakwo n'olu.”

¹⁰ Nga ọ bnanyarnụ nụ Jeruselem, kpakara ẹli-ọhna mernu imerne, naakaa, “Nyele bú nyerukna ka?”

¹¹ Igbudu ele badnụ wam naakaa, “Nyerukna bú Nye Ọwhnurninya wam, Jizọsi ke hi nụ Nazareti ke Galili va.”

* 21:9 N'ikwu-ọnu ele Hiburu, Ozana bú Znọhia!

Nhne Jizōsi mernu
n'Ọro Nsọ Chiokike

(*Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Jọn 2:13-22*)

¹² Jizōsi bna n'Ọro Nsọ Chiokike chihala ele neere, nọozu ahia n'Ọro Nsọ. O kpute ikpechi kpakara ele naagbanwo iwai ruwhnu n'ẹli, nọ ngadna ele neere nduru. ¹³ Ọ kanu be, “Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘Be jookwu ọro m ọro okpukpe,’ kọvu nọ anu mernu a ọ buru ọbna ele buznu.”

¹⁴ Ele isni nọ ele mgworo vakwnusi a n'Ọro Nsọ, ọ gwọ nriria be. ¹⁵ Kọvu nga ele risi ariohna nọ ele zni iwu ele Ju whnurnu kpakara ẹrnu ndu-ehni ọ nọornu, nọ rumu takiri neesi okokoba n'Ọro Nsọ, naakaa, “Ozana zinu Nnwọ Devidi,” o we be ẹhni k'agida.

¹⁶ Be sika a, “I nurnu nhne rumu takiri ka nookwu?”

Jizōsi kanu be, “Owe! Anu gwnuna nhne okwukwo nsọ kwuru, ‘Hite n'onu rumu takiri nọ rumu nọonwo rema, i mernu ọznarni dna ọdna.’ ”

¹⁷ Ọ gharu be, whoga, zne Bẹtani, daziri chi bọ.

Jizōsi vuru isisi
be kwu figi ọnu

(*Mak 11:12-14,20-24*)

¹⁸ N'osisi, nga Jizōsi hiri nọ Bẹtani naala Jeruselem, wiri gwnurnu a. ¹⁹ Nga ọ whnurnu isisi figi n'apna, ọ vadu a ẹhni, kọvu ọ whnuna mkpuru ọbula n'olu a, okwolem okwukwo budnu kpọi, ọ kanu isisi wam, “Mkpuru miko n'olu i tim tom.” Isisi figi wam kpọnwu ngangam.

²⁰ Nga ele sno apna a whnurnu a, o duru be ẹhni, be kaa, “Ndaa kpa isisi ka jiri kpọnwu ngangam?”

²¹ Jizōsi saru be, “Me kanu anu ezi oka, ọ buru nọ anu nwernu okwnata mkpoma, nwée mkpoma lawuru, ọ buo nhne be mernu isisi figi ka bu nhne anu jeemeli dai, kọvu ọ buru nọ anu jaakanu rugwu ka, ‘Lizo, dnabna osimini,’ o jeeme. ²² Kpakara nhne ọbula anu joorio n'okpukpe, anu jaanahia, ọ buru nọ anu nwernu okwnata mkpoma.”

Rikne Jizōsi

(*Mak 11:27-33; Luk 20:1-8*)

²³ Nga ọ bnanyarnu n'Ọro Nsọ Chiokike, ele risi ariohna nọ ele okno badnu ele Ju vakwnusiri a. Nga o neezni nhne, be sika a, “Rikne kini bu nhne i ji neeme nhne i neeme? Nyele nyernu i rikne i ji neeme kpakara nhne ka?”

²⁴ Jizōsi saru be, “M jaasika anu otu ajiji, ọ buru anu sa m, m jaakanu anu rewhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka. ²⁵ Ọwu mini Jọni o hi hnele va? O hi n'oligwe sa, mọbu n'aka badnu?”

Be kwu a n'esilawuru ẹhni be, kaa, “Ọ buru nọ a kaa, ‘O hiri n'oligwe,’ ọ jaasika ai, ‘Kini mernu anu kwéle a?’ ²⁶ Kọvu ọ buru a kaa, ‘O hi n'aka badnu,’ a nootu ogwnu ele badnu ka, kwnornu nọ kpakara badnu kweru nọ Jọni bu nye ọwhnurninya.” ²⁷ Be saru Jizōsi, “A máa.”

Jizōsi kanu be, “M jáaka masinu anu rewhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka.”

Elulu rumu rukna lawuru

²⁸ Jizōsi kanu be, “Kini bu nhne anu naari? Otu nyerukna nwernu rumu rukna lawuru, ọ znekwnusi ke mbom, kanu a, ‘Nnwọ m, zne ẹrnu tna n'ekwu vaini m.’

²⁹ “Ọ kaa, ‘M jeezne,’ omekwo, ọ tuhnasna mkpoma zne. ³⁰ Nda be znekwnusi ke ẹbo, kwu otu nhne wam, ke ẹbo kaa, ‘M jeezne, nyenwe m,’ kọvu nọ o znége.

³¹ “Nyele nọ rime be lawuru mernu nhne nda a pioru?”

Be kaa, “Nye ke mbom.”

Jizōsi kanu be, “Me kanu anu ezi oka, nọ ele ọna ntọ nọ ele naagba ewhere jeebe anu ọsno bna n'ẹli-eze Chiokike. ³² Kwnornu nọ Jọni varu gesi anu apna ome mma, anu kwéle, kọvu ele ọna ntọ nọ ele naagba ewhere kweruru. Nga anu whnurnu a, anu tuhnasana mkpoma, kweru a.

Elulu ele ernalu ɛkwu vaiɲi
(*Mak 12:1-12; Luk 20:9-19*)

³³ “Anu nurnu elulu berere, otu nyerukna zi ke nwernu ɛkwu, o kparu vaiɲi. O gba a mgbugba gburugburu, gwu igbodo hne be jaazi nozosna manya nu rime a, wu masi oro olu ele nse nu rime a. O gweru ɛkwu wam yisi n'aka ele jeelekota a, whoga zne n'eli berere. ³⁴ Nga ige o gho mkpuru duru, o ziznenu ele izi be znekwnusi ele ernalu ɛkwu wam, nahia be mkpuru ke dunnu a.

³⁵ “Ele ernalu ɛkwu wam nwugwu ele izi wam, pnia otu nhne, gbu otu, lo kwno ke berere akaworugwu. ³⁶ O zizne kwno ele izi berere ke kakwo ele ke mbom, be mee kwno be kpm. ³⁷ N'ipne-aznu o ziznenu nnwo a, kaa, ‘Be josobisinu nnwo m.’

³⁸ “Kovu nga ele ernalu ɛkwu wam whurnu nnwo wam, be gba iznuznu, kaa, ‘Ka bu nye jeeri mkpe nye nwe ɛkwu ka, anu va ma a gbu a, ri mkpe a.’ ³⁹ Be nwugwu a, gwehala a n'aznu ɛkwu vaiɲi wam, gbume a.

⁴⁰ “Nga nye nwe ɛkwu vaiɲi wam varu, kini bu nhne o jeeme ele ernalu ɛkwu wam?”

⁴¹ Be kanu a, “O jeeme ele ojo wam nwu enwu ojo, gweru ɛkwu vaiɲi a nyewhete n'aka ele ernalu ɛkwu berere ele jeenyehnata a mkpuru a n'ige a.”

⁴² Jizosi kanu be, “Anu gwnuna nhne be gbaru n'okwukwo nsu, ‘Akaworugwu ke ele noowu oro juru, kiyam gholam risi nsukala oro.

Ka bu ernalu Nyenwe ai,
o bu nhne ndu-ehni n'anya ai.’

⁴³ “Me naakanu anu nu be jaanahoru anu eli-eze Chiokike, nyewhete ele berere ke jaami mkpuru a. [⁴⁴ Nye obula ke jaadnakwasu akaworugwu ka, jaagbawa ibekala ibekala, kovu nye obula ke akaworugwu ka jaadnakwasu, o jeegweri a lele retnu.”]

⁴⁵ Nga ele risi ariohna nu ele Farisi nurnu elulu ele ka, be mahiaru nu o nookwu oka gbasiri be. ⁴⁶ Be noopio kpa be jeeji nowugwu a, kovu nu be turu ogwnu igbudu badnu wam, kwnornu nu be gweruru a nu nye ohnurninya.

22

Elulu olulu nnwerne
(*Luk 14:15-24*)

¹ Jizosi tukwnonu be elulu berere, kaa, ² “Be jeeji eli-eze Chiokike sninu otu nyerukna bu eze, ke mennu nnwo a rukna iriri olu nnwerne. ³ O zihala ele izi a be sukwu ele be ziri va n'iriri olu nnwerne wam. Kovu be kwela o va.

⁴ “O zihala ele izi a berere, kaa, ‘Kanu be nu m mekwatalam nhne iriri, be gbulem kpakara okne ehni m nu rumu nnwo ehni m be znurnu oznu, be mekwakwolem kpakara nhne, anu vanu m iriri olu nnwerne.’

⁵ “Kovu nu be lewhuru a anya, znenu ke be, otu nyenum n'ekwu a, ke berere n'ernalu a. ⁶ Ele gwnarnu nwugwu ele izi a mee be nhne iwhnerne, gbu be. ⁷ Eze wam weru ehni k'agida, o zizne ele ogwnu a, be zne gbumelele ogbu badnu wam, kpo eli-ohna be bekwnu.

⁸ “O kanu ele izi a, ‘M bikwatakwolem nhne iriri olu nnwerne, kovu nu ele me sukwuru kwesile. ⁹ Anu zne nu kpakara ngeri apna, sukwu kpakara badnu anu whurnu, be va ri wiri olu nnwerne ke m.’ ¹⁰ Ele izi wam whoga n'apna, sukwu kpakara badnu be whurnu, kpa be hna, ma ele ojo ma ele oma, oro olu nnwerne wam jipiyaru nu badnu.

¹¹ “Kovu nga eze wam bnanyarnu o lesi ele izne wam, o whurnu otu nyerukna ke woge iwo olu nnwerne. ¹² O sikwa, ‘Enyi m, ndaa kpa i jiri bnanya hna ma woge iwo olu nnwerne?’ Onu snirni a.

¹³ “Ige wam eze kannu ele izi a, ‘Anu kne a eriri ochi nu aka, gwehala n'ederezi, bita a n'ochichiri hne be jaazi naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize.’ ”

¹⁴ N'ochikota kpakara nhne n'otu, Jizosi kaa, “Be sukwuru agida badnu, kovu nu ele be hohiaru zi ele nu ele.”

Otu ntụ-eli

(Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵ Ige wam ele Farisi znernu gba iznuznu kpa be jeeme ma o hite n'ikwu-ọnu gbu nū mbịta be. ¹⁶ Be ziznenu a ele sno apna be nū ele dagwūnu Erọdu, kaa, “Nye-zni-nhne, a magwū nū ị bụ nye ezi ọka, nye neezni apna Chiokike n'ezi ọka, nū ị sọ badnū anya kwnornu nū ị lé badnū anya nū ruwhnu. ¹⁷ Kanū aị, kịni bụ echiche ị, ọ bụru ọma n'iwu a tū ntū nyee Siza, sọbu ọ bụo ọma?”

¹⁸ Kpa Jizọsi magwū nhne ọjọ be vu nū mkpọma, ọ sịkwa be, “Ndaa nhne anū kwno naakpa m iru, ele ruwhnu lawūru ka? ¹⁹ Anū gesi m mkpūru ịwai ntū.” Be gweyanū a otu mkpūru ịwai. ²⁰ Ọ sịkwa be, “Nyele nwe ruwhnu ka nū rẹwhna be gbakwasịri a?”

²¹ Be kaa, “Siza nwe.”

Ọ kanū be, “Anū nyee Siza nhne ke Siza, nyee masị Chiokike nhne ke Chiokike.”

²² Nga be nūrnū a, o duru be ẹhni, be whọga, gharū a lahna.

Ajiji gbasiri olizọ n'ẹnwu

(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ N'ọbochi wam masị, ele Sadusi vakwnusiri a, ka bụ ele karū nū olizọ n'ẹnwu zịla. Be sịkwa a, ²⁴ “Nye-zni-nhne, Mozizi karū, ‘Ọ bụru nū nyerukna nwū, nwée rụmu, nwene a rukna jọoluru nnwerne a mụhianu nwene a rukna rụmu.’ ²⁵ Kịtna, rụmu nne rukna ẹsau nū aị wuru hna, ke mbọm luru nnwerne, nwuma nwée nnwọ, ọ sịgbasinu nwene a rukna nnwerne a. ²⁶ Otu nhne wam mernu nwene a rukna ke ẹbo, nū ke ẹto, dū nū ke ẹsau. ²⁷ Omekwo kpakara be nwụkworu, nwerinya wam masị nwurnu. ²⁸ N'olizọ n'ẹnwu, nwerinya wam ọ jọobu nnwerne nyele nū rime ẹsau wam? Kwnornu nū kpakara be luru a nū nnwerne.”

²⁹ Jizọsi sarū be, “Anū gahieru apna, anū maa nhne be gbarū n'ọkwukwo nsọ, mọbu rikne ke Chiokike. ³⁰ Kwnornu nū n'olizọ n'ẹnwu, be lú nnwerne, be gbó nzi. Be jọonu lele ele enine izi zị n'oligwe. ³¹ Kọvu nhne gbasiri olizọ n'ẹnwu ke ele nwurnu ọnwu, anū gwnūna nhne Chiokike kannū anū? Ọ karū, ³² ‘Mawa bụ Chiokike ke Eberham, nū Chiokike ke Aziki, nū Chiokike ke Jekọpu?’ Chiokike bụo Chiokike ke ele nwurnu ọnwu. Ọ bụ Chiokike ke ele zị bụdnu.” ³³ Nga igbudu badnū wam nūrnū a, o du kpa be hna ẹhni n'iznizni a.

Iwu ke kakwo ibne a

(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Nga ele Farisi nūrnū nū Jizọsi mesnirni ele Sadusi ọnu, be gbakọru n'otu. ³⁵ Otu badnū nū rime be, bụ nye ọgwu iwu sịkwa a ajiji naakpa a iru. Ọ kaa, ³⁶ “Nye-zni-nhne, ndaa iwu ke kakwo kpakara Iwu Mozizi nyernu aị?”

³⁷ Jizọsi sarū a, “ ‘I jeegweru kpakara mkpọma ị, gweru kpakara mkpūru ovu ị, gweru kpakara ọriri ị, whnū Nyenwe aị Chiokike n'anya.’ ³⁸ Ka bụ iwu ke kakwo nū nhne mbọm be nyernu n'iwu. ³⁹ Iwu ke ẹbo nū lele ya, ‘I jọowhnu nye agbatibi ị n'anya lele ẹhni ị.’ ⁴⁰ Kpakara Iwu nū kpakara iznizni ele ọwhnurninya Chiokike knogwu aka n'iwu lawūru ka.”

Karaisi bụ nnwọ nyele?

(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Kpa ele Farisi gbakọru, Jizọsi sịkwa be, ⁴² “Kịni bụ echiche anū gbasiri Karaisi? Ọ bụ nnwọ nyele?”

Be kanū a, “Ọ bụ Nnwọ Devidi.”

⁴³ Jizọsi kanū be, “Kịni mernu Enine Chiokike jiri mee Devidi sukwu a ‘Nyenwe m’? Devidi karū,

⁴⁴ ‘Nyenwe aị kannū Nyenwe m,

Daziri eli n'akarikwnunga m,

tem dū nga me jaabịta ele irno ị

nū mkpururu ọchi ị lawūru.’ ”

⁴⁵ “Ọ bụru nụ Devidi sukwuru a ‘Nyenwe m,’ ndaa kpa o jeeji bụru kwno nnwọ a?” ⁴⁶ Be máa nhne be jaasa a. Hite n'ige wam ọ zíma nye nwernu anya rikne ọ sịkwa a ajiji berere.

23

Ele Farisi nụ

ele zni iwu ele Ju

(*Mak 12:38-40; Luk 11:37-52; 20:45-47*)

¹ Nga wam, Jizọsi kanụ agịda ele badnụ wam nụ ele sno apna a, ² “Ele zni iwu nụ ele Farisi ji rikne Mozizi neezni iwu. ³ Anụ bnote nsni, anụ mee nhne be karụ anụ mee, kọvu anụ kpákwadia agwa lele be. Kwnornu nụ be méé nhne be neezni. ⁴ Be noovute ele badnụ ivu rinya, kọvu be nwée rikne gweru otu mkpaka kpatụ ivu wam.

⁵ “Kpakara nhne be neeme bụ ma ele badnụ lekiri be. Be neeme rẹkpa akpukpo anọhia be biga iwu ziri rude, mee ọnu iwo be zị ogologo. ⁶ Ọ naamasị be ọ dazị nụ risi ngadna nụ ige iriri, ma nụ risi ngadna n'oro ọgbako ele Ju. ⁷ Ọ naamasị be ele badnụ neebekwu be ikwu n'ahia, ele badnụ noosukwu be, ‘Nye-zni-nhne.’

⁸ “Anụ kwéko be sukwu anụ ‘Nye-zni-nhne,’ kwnornu nụ otu nyenum bụ Nye-zni-nhne anụ, kpakara anụ bụ rụmu nda. ⁹ Anụ súkwu nye ọbula ‘nda’ n'owa, kwnornu nụ otu nyenum bụ nda anụ, Nda ke oligwe. ¹⁰ Be súkwu anụ ‘Nda-ai-kwu,’ kwnornu nụ otu nyenum bụ Nda-ai-kwu, ya bụ Karaịsi. ¹¹ Nye kwu n'esilawuru anụ jọobu nye izi anụ. ¹² Nye ọbula ke jeegwelizọ ẹhni a olu, be jeegwedna a ẹli, nye ọbula ke jeegwedna ẹhni a ẹli, be jeegwelizọ a olu.

¹³ “Awhnụwhnu zinu anụ, ele zni iwu nụ ele Farisi, ele ruwhnu lawuru. Anụ naagbasni mgbo ẹli-eze Chiokike nụ ruwhnu ele badnụ, anụ zá naabna, anụ kwé ele naabna be bna. [¹⁴ Awhnụwhnu zinu anụ, ele zni iwu nụ ele Farisi, ele ruwhnu lawuru. Anụ neeridna ọro ele rinya nzi be nwurnu, neekpe ogologo okpukpe ma ele badnụ whnụ anụ, anụ jeenwe ọmuma ikpe kakwo ele berere.]

¹⁵ “Awhnụwhnu zinu anụ, ele zni iwu nụ ele Farisi, ele ruwhnu lawuru, anụ neewhe okne osimini ma nụ ẹli etekne mee otu badnụ ọ bụru nye sno anụ kpenu Chiokike, nga anụ mernu a, anụ mee nye wam ọ bụru nye kwesiri o zne bẹkwu ẹli rẹnwu mgba lawuru karụ anụ.

¹⁶ “Awhnụwhnu zinu anụ ele ndu isni, ele karụ, ‘Nye ọbula ke jeegweru Ọro Nso Chiokike dụ risi, ọ zá nhne ọ bụ, kọvu nye ọbula ke jeeji golu zị n'Ọro Nso dụ risi jigwu ọgwo.’ ¹⁷ Anụ ele iwhnirniwhno whnú ọsno, ndaa ke kakwo, golu, sọbu Ọro Nso ke bítaru golu nso?

¹⁸ “Anụ karụ, ‘Nye ọbula ke jeeji ojo ariohna dụ risi, ọ zá nhne ọ bụ, kọvu nye ọbula ke jeeji nkesi zị n'olu a dụ risi jigwu ọgwo.’ ¹⁹ Ele whnú ọsno, ndaa ke kakwo, nkesi sọbu ojo ariohna ke bítaru nkesi wam nso? ²⁰ Kam kpayarụ, nye ji ojo ariohna dụ risi, ji a, nụ kpakara nhne zị n'olu a dụ risi. ²¹ Nye ji Ọro Nso Chiokike dụ risi, ji a, nụ Nye wu nụ rime a dụ risi. ²² Nye jimasị oligwe dụ risi, ji ngadna eze Chiokike, nụ nye dazị n'olu a dụ risi.

²³ “Awhnụwhnu zinu anụ, ele zni iwu nụ ele Farisi, ele ruwhnu lawuru, anụ nọkwu otu nga nụ nri nga ke mkpọro ọkwukwo nwernu ẹknarna oma, mịnti nụ anisi nụ kumi, anụ gharụ nhne zị rinya n'iwu, bụ ikpe zị snam, nụ obirizi, nụ ọkwnata mkpoma. Ọ zị mkpa nụ anụ zneru eme nhne ka nụ ke berere. ²⁴ Anụ ele ndu isni, anụ naazahala ndna, kọvu ro kameli.

²⁵ “Awhnụwhnu zinu anụ, ele zni iwu nụ ele Farisi, ele ruwhnu lawuru, anụ nọsnu aznụ okiko nụ ọkwu be ziri rịchna, kọvu nụ rime be jipiyaru nụ ọwho-anya nụ badnụ nwée rikne jikwaru ẹhni a. ²⁶ Ji nye Farisi kpuru isni, beru ọsno mee ma rime okiko nụ agbugba ziri rịchna, ma aznụ a bụru kwno nhne zị rịchna.

²⁷ “Awhnụwhnu zinu anụ, ele zni iwu nụ ele Farisi, ele ruwhnu lawuru, anụ nụ lele ilili be teru nznu, ke neegesi ẹhni a lele nhne marnụ mma n'iwhe, kọvu ọkpukpu ele nwurnu ọnwu nụ kpakara nhne zila rịchna jihiaru nụ rime a. ²⁸ Ọ bụ kpa anụ neegesi ẹhni anụ ele badnụ lele ele oma, kọvu ruwhnu lawuru nụ agwa ojo jihiaru nụ rime anụ.

²⁹ “Awhnūwhnu zīnu anū, ele zni iwu nū ele Farisi, ele ruwhnu lawūru, anū noowu ilili ele ọwhnurninya, bīkwata hne be liri ele ọma. ³⁰ Anū naakaa, ‘Ọ buri nū a zī n'ọbochi ele nda ai, a bo snóne be wūsi ọvnarna ele ọwhnurninya.’ ³¹ Kam kpayarū, anū naagbagidne ẹhni anū akebne, anū bī rumu ele gburu ele ọwhnurninya. ³² Anū mezute nhne ọtutu mmehie ke ele nda anū. ³³ Anū agwọ, anū ẹbnurnu okpu-ẹli, ndaa kpa anū jaagbanahọru ikpe ke bẹkwnu ẹli rẹnwu? ³⁴ M neeziyanu anū ele ọwhnurninya nū ele akoniche nū ele zni Iwu Mozizi. Kọvu anū joogbu agwna be, kpogidne be n'ogba, anū jaapniya agwna be nhne n'oro ọgbako anū, kpagbu be hite nū otu ẹli-ọhna dū ẹli-ọhna berere. ³⁵ Kam kpayarū, ọvnarna kpakara ele ọma be wuwuru n'owa jaadnakwasị anū, hite n'ọvnarna Ebeli nye ọma dū ọvnarna Zakaraya nnwọ Berekaya, nye anū gburu n'iketa hne zī nsọ nū ojo ariohna. ³⁶ Me kanū anū ezi ọka, kpakara nhne ka jaadnakwasị ebiri ka.

Jizọsi whnurnu
Jeruselem n'anya
(Luk 13:34,35)

³⁷ “Chei! Jeruselem, Jeruselem, jī ke noogbu ele ọwhnurninya, ke ji akaworugwu nọolo ele be ziyannu i. Mgba ele kpa me pioru ọ chikota rumu i lele kpa enwerne ọchichi neechikota rumu a nū mkpururu aka nkwa a lawūru, kọvu i kwéle. ³⁸ Le, be naaghasanū anū oro anū ma ọ tọbiri etekne. ³⁹ Kwnornu nū ka, me kanū, hite kītina, anū jọowhnu m berere dū nga anū jaakaa, ‘Chiokike gozi nye wam ke naava nū rẹwhna Nyenwe ai.’ ”

24

Be joolulu Oro Nsọ
Chiokike

(Mak 13:1,2; Luk 21:5,6)

¹ Jizọsi hi n'Oro Nsọ Chiokike whoga, ele sno apna a vakwnusi a neegesi a kpa be jiri wu Oro Nsọ Chiokike. ² Jizọsi kanū be, “Anū whnurnu kpakara nhne ka? Me kanū anū ezi ọka, otu akaworugwu jógwuzo n'olu ibne a, be jaakwnadna kpakara be n'ẹli.”

Mmekpẹhni nū
ọkpakna ẹhni

(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)

³ Nga Jizọsi daziri ẹli n'olu Rugwu Olivu, ele sno apna a vakwnusi a ichne, be kaa, “Kanū ai nga kpakara nhne ele ka jeeme. Kini jeegesi nū ọvuvu i zī ndundu, ya nū okwukwo ọwa?”

⁴ Jizọsi sarū be, “Anyā dū anū ẹli ọ zī nye ọbula duhie anū. ⁵ Kwnornu nū agida ele badnū jaava nū rẹwhna m, naakaa, ‘Mawa bī Karaisi,’ be jooduwu agida ele badnū. ⁶ Anū jọonu ọgwu nū ọnutnu ọgwu, kọvu mkpoma lá anū mini. Kpakara nhne ka jeebe ọsno mee, kọvu okwukwo yóoduge.

⁷ “Mba jeelizọ megidne mba, ẹli-eze jeelizọ megidne ẹli-eze, ọkwnunyo nū ẹli otne enye jaazi nū hne zī ichne ichne. ⁸ Kpakara nhne ka jọonu lele ọpanizo igbugbu ọmumu nnwọ.

⁹ “Ige wam be jeegweru anū nyee ma be kpakna anū ẹhni, gbu agwna anū, kpakara mba joosno anū irno kwnornu m. ¹⁰ Agida ele badnū jáabita ọkwnata mkpoma be, be jeere ibne be, sno ibne be irno. ¹¹ Agida ele ọwhnurninya aghalaghala jeelizọ masi, duwhu agida ele badnū. ¹² Kwnornu nū nhne ojo jaazi agida, ọwhnun'anya agida ele badnū jeeji iyi. ¹³ Kọvu be jọoznohia nye ọbula ke jaaknata mkpoma, dazigidne dū okwukwo kpakara nhne. ¹⁴ Be jọokpo okwo izi ọma ka ke gbasiri ẹli-eze Chiokike nū kpakara ọwa ma ọ buri nhne akebne nyee kpakara mba, ige wam okwukwo kpakara nhne jaava.

Awhnūwhnu ke
ele Jeruselem jaata
(Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)

¹⁵ “Anụ jọowhnu nhne ruru ọru ke neegweya gba ẹso n'ẹli hne o gwuzo nụ hne zị nsọ, ke Danẹli nye ọwhnurninya kwuru ọka gbasiri a. (Bno nsni, nye ọbula ke nọogwunu nhne ka, ghọhia a masi.) ¹⁶ Ige wam, ele zị nụ Judiya gbazne n'olu rugwu. ¹⁷ Nye zị n'olu ọro híedna ọ kwahala nhne zị n'oro a. ¹⁸ Nye zị n'ẹkwu lánna aznụ, chíri iwo a. ¹⁹ Awhnụwhnu jaazinu ele rinya zị rime nụ ele neechi nnwọ rẹma n'ige wam. ²⁰ Anụ kpenu Chiokike ọgba ẹso anụ búko n'ige okirika mọbu n'Ọbochi Ozukwa Inwe. ²¹ Kwnornu n'ige wam okne mmekpẹhni jaazị ke nụ lele ya zíkolele hite n'ọpanizo ọwa dụ kítna, owe, ọ jáazima berere. ²² Ọ bụru nụ be méne ọbochi wam ziri ichichi, ọ zá badnụ ọbula be jọznohiali, kọvu kwnornu nụ ele Chiokike hohiaru, o mernu ọbochi wam ziri ichichi. ²³ Ige wam ọ bụru nụ nye ọbula kanụ i, 'Le Karaịsi zị hna,' mọbu, 'Ọ zị pịari,' i kwé. ²⁴ Kwnornu nụ Karaịsi aghalaghala zị ọdo n'ọdo, nụ ele ọwhnurninya aghalaghala zị ọdo n'ọdo jọowho iwhne, nọornu agịda ẹrnu ndu-ẹhni nụ ẹrnu elekema zị ọdo n'ọdo, ma be duwhu ele Chiokike hohiaru ọ bụru nụ o jeekwe omume. ²⁵ Anụ bnote nsni, m bele m ọsno kanụ anụ.

²⁶ “Ọ bụru nụ nye ọbula kanụ anụ, 'Le ọ zị n'ẹli-ikpa,' anụ zné, mọbu 'Ọ zị nụ rime ọro matị,' anụ kwé. ²⁷ Kwnornu nụ lele kpa amụma oligwe neehi n'ọbosi ẹhnam dna nụ ọdidna ẹhnam, bụ kpa ọ jọonu nga Nnwọ ke Badnụ jaava. ²⁸ Henuhne ọbula iznu dnarnụ, idele jaagbakọ pịi.

Nnwọ ke Badnụ vawa

(Mak 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹ “Wara wara mmekpẹhni ka whemernu n'ọbochi wam, ẹhnam jaagba ọchichiri, ẹnwa jéenye iwhne a, mbọ ke oligwe jaadna, kpakara iknernema ke oligwe jooonio ohnio.

³⁰ “Ige wam, nhne elekema ke Nnwọ ke Badnụ jọowhuya iwhne n'oligwe, kpakara mba jaagbanụ a mkpe. Be jọowhnu Nnwọ ke Badnụ hne o naava n'erumeru oligwe n'iknernema nụ okne igwugwu. ³¹ Be jọogbu okne ọkwodu, o jeezihala ele enine izi a, be chíkotanu a ele ke Chiokike hohiaru hite nụ ruwhere ẹno k'owa, hite n'osotoma ọwa dụ n'osotoma berere.

Mụhia nhne hite n'isisi be kwu figi

(Mak 13:28-31; Luk 21:29-33)

³² “Anụ mụhia nhne hite n'isisi figi, nga nkala a zílám pịali pịali nooru ọkwukwo ikne, anụ mahia nụ nduru-mini zị ndundu. ³³ Kpam masi, nga anụ jọowhnu kpakara nhne ka, anụ mahia nụ ige wam zị ndundu n'ọnu-mgbo. ³⁴ Me kanụ anụ ezi ọka, ebiri ka jéewhe tem kpakara nhne ka mee. ³⁵ Oligwe nụ ọwa jaagawhe, kọvu ikwu-ọnu m jáagawhe rịa.

Ọ zá nye magwụ ọbochi wam

(Mak 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

³⁶ “Ọ zá nye magwụ ọbochi mọbu ọtnu-ige wam, ele enine izi ke oligwe mámasi, Nnwọ wam mámasi. Okwolem Nda m kpọi bụ nye magwụ ọbochi wam. ³⁷ Lele kpa ọ nụ n'ọbochi Noa, ọ bụ kpa ọ jọonu ige Nnwọ ke Badnụ jaava. ³⁸ Hne ọ dụ ige mgba-mini ẹli wam, ele badnụ zị neeri, nọonwo, nọolu nnwerne, nọogbo nzi, dụ n'ọbochi Noa bnaznenu nụ rime ọgbo. ³⁹ Be máa, tem mgba-mini ẹli wam va vuru kpakara be zne. Ọ bụ kpa ọ jaazị nga Nnwọ ke Badnụ jaava. ⁴⁰ Badnụ lawuru jaazị n'ẹkwu, be gweru otu ghasa ibne a. ⁴¹ Ele rinya lawuru jaazị neegwe wiri nụ hne be gwe wiri, be gweru otu ghasa ibne a.

⁴² “Kam kpayarụ, anụ neese nse, kwnornu nụ anụ máa ọbochi Nyenwe anụ jaava. ⁴³ Kọvu anụ mahia nụ ọ bụru nụ nye nwe ọro mahiaru ọtnu-ige nye buznu jaava, o znernu

ose ọro a, o béekwele be liwa ọro a. ⁴⁴ Kpam masị, anụ ziri nụ ojiknenu, kwnornu nụ Nnwọ ke Badnụ jaava ige anụ tuge anya a.

Ọhi ke kwesiri
ọ kwnata ovu

(Luk 12:41-48)

⁴⁵ “Nyele bu ọhi wam ke nwenu akoniche be kwesiri ọ kwnata mkpoma, nye nda a kwu mernu nye risi ele ọhi berere zi n'oro a ma o neenye be wiri n'ige kwesiri? ⁴⁶ Ọwa oma zinu n'ohi wam ke nda a kwu hiehnarnu whnu nụ o neeme kpa nda a kwu karu. ⁴⁷ Me kanu anu ezi oka, o jeeme a nye jeelekota kpakara ekwnu a. ⁴⁸ Kovu o buru nụ ọhi wam bu ọhi ojo, o kanu ehni a, ‘Nda m kwu joogbu okwnu,’ ⁴⁹ o bete naaligbu ele ọhi ibne a, snornu ele manya noogbu, neeri nonwo manya. ⁵⁰ Nda kwu ọhi wam jaava n'ige o tuge anya a, n'otnu-ige o ma. ⁵¹ O joogbubi a ichichi lawuru, mee ya nụ ele ruwhnu lawuru bna n'otu ogbo, hne be jaazi naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize.”

25

Elulu nri

rumu oknornokno

¹ “Ige wam be jeeji eli-eze Chiokike sninu nri rumu oknornokno ele chiri tonji be zne o kwnusi nye nolu nnwerne ikne. ² Isne n'esilawuru be bu ele iwhnirniwhno, isne bu ele nwenu echiche. ³ Ele iwhnirniwhno gweru tonji kovu be jile mono. ⁴ Ele nwenu echiche gweru tonji, gbaru mono n'olori gweru zne. ⁵ Nye nolu nnwerne ikne vage ngwa, anyarna turu kpakara be, be zni anyarna.

⁶ “N'esilawuru abali, be siri lulo, ‘Le nye nolu nnwerne ikne, anu whuya, zne kwnusi a.’

⁷ “Kpakara rumu oknornokno wam lizo, tulizo tonji be. ⁸ Ele iwhnirniwhno kanu ele nwenu echiche, ‘Anu nyebosi ai agwna mono anu, tonji ai neechi echni.’

⁹ “Rumu oknornokno wam nwenu echiche saru be, ‘Oza, mono a nwenu joozunu ai nu anu, anu zne n'aka ele neere mono zuru mono ke anu.’

¹⁰ “Kpa be znenu o zu mono, nye nolu nnwerne ikne varu, rumu oknornokno ele jiknenu snornu a bna n'iriri olu nnwerne. Be gbasni oro.

¹¹ “Omekwo rumu oknornokno iwhnirniwhno wam varu, nooznu aka n'onu-mgbo, naakaa, ‘Nyenwe ai, Nyenwe ai, gbamanu ai oro.’

¹² “Kovu o saru be, ‘Me kanu anu ezi oka, m maam ele anu bu.’

¹³ “Kam kpararu, anu ziri nu nse, kwnornu nu anu ma obochi wam mobu nga otnu-ige wam jobu.

*Elulu talenti**

(Luk 19:11-27)

¹⁴ “Berere kwno, be jeeji eli-eze Chiokike sninu otu nyerukna ke neezne izne, o sukwu ele ọhi a, gweru ekwnu a nyewhete be n'aka. ¹⁵ O nyernu otu badnụ talenti isne, nye berere talenti lawuru, nyee masi nye ke berere otu talenti. O nyernu nye obula lele kpa rikne a hna. O lizo zne hne o znezne. ¹⁶ Nye ke o nyernu talenti isne znenu ngangam noozu ahia, o nwehia mbnarna talenti isne berere. ¹⁷ Nye ke nahiaru talenti lawuru zne mee masi kpam, o nwehiaru mbnarna talenti lawuru berere. ¹⁸ Kovu nye ke nahiaru otu talenti znenu gwu eli, lite iwai nyenwe a.

¹⁹ “Nga agida ige whemernu, nyenwe ele ọhi wam varu ma ya nu be piakota nhne o nyernu be. ²⁰ Nye wam ke nahiaru talenti isne gweru talenti isne berere va, kaa, ‘Nyenwe m, i nyernu m talenti isne, kovu le, m nwehiaru m mbnarna talenti isne berere.’

²¹ “Nyenwe a kanu a, ‘I mekwaru nkari, ọhi oma, ke be kwesiri ọ kwnata mkpoma, i kwesiri be kwnata i mkpoma nu nhne ele nu ele, m jeeme i nye risi agida nhne. Vaa,

* 25:13 Talenti: N'ige mbom, ogwo ernu obochi bu otu mkpuru iwai. Otu talenti hna lele nri pokwu mkpuru iwai.

snornu Nyenwe i n'ovu oso n'onu a.' ²² Nye ke nahjaru talenti lawuru varu masi, kaa, 'Nyenwe m, i nyernu m talenti lawuru, le m nwehjaru m mbnarna talenti lawuru berere.'

²³ "Nyenwe a kanu a, 'I mekwaru nkari, ohi oma ke be kwesiri o kwnata mkpoma, i kwesiri be kwnata i mkpoma nu nhne ele nu ele, m jeeme i nye risi agida nhne. Vaa, snornu Nyenwe i n'ovu oso n'onu a.'

²⁴ "Nye wam ke nahjaru otu talenti varu, kaa, 'Nyenwe m, m maam nye i bu, nu i bu badnu aka-nchni, i neegwe nhne n'ekwu hne i kpala mkpuru, i naachikota nhne hne i ghala mkpuru. ²⁵ Kam kpayaru, ogwnu turu m, m gweruru m talenti i lite n'eli, le, gwehnarnu ke bu ke i.'

²⁶ "Nyenwe a saru a, 'Ohi ojo, nye ime-mgwu, i magwu nu m neegwe nhne n'ekwu hne me kpala mkpuru, naachikota nhne hne me ghala mkpuru? ²⁷ O buru oma, i znernu eyisi iwai m n'aka ele gbanwo iwai, nga me varu m znernu m anahoru iwai m nu mbnarna.

²⁸ " 'Anu nahia a talenti wam nyega a nye wam ke nwernu nri talenti. ²⁹ Kwnornu nu nye obula ke nwernu nhne, be jeenye, o nwehnasiru, kovu nye ke nwee, be jaanahoru a, o bubedi ke o nwernu. ³⁰ Anu tubna ohi ke bnage nu nhne wam n'ederezi, o bna n'ochichiri hne be jaazi naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize.'

Rumu owu nu aturnu

³¹ "Nga Nnwọ ke Badnu jaava n'igwugwu a, ya nu kpakara ele enine izi a, o jaadazi eli nu ngadna eze ke igwugwu. ³² Be jaachikota kpakara mba nu ruwhnu a, o jeekeme ele badnu n'esilawuru ibne be, lele kpa nye nooznu aturnu neekewahala aturnu n'esilawuru owu. ³³ O jaabita aturnu n'akarikwnunga a, bita owu n'akarita a.

³⁴ "Eze wam jaakanu ele zi a n'akarikwnunga, 'Anu va, ele Nda m goziri, anu kehia eli-eze be bitannu anu hite nga Chiokike kpuru owa. ³⁵ Kwnornu nu wiri gwnurnu m, anu nyernu m wiri, akpiri kpuru m bekwnu, anu nyernu m mini, m bu m nye izne, anu kwubnarnu m oro anu. ³⁶ M gbaru m eto, anu chita m ikpe, m rjaru m nriria, anu leru nriria, m zi m n'oro ikelu anu varu lekwa m.'

³⁷ "Ige wam ele oma wam jaakaa, 'Nyenwe ai, ndaa ige a whnurnu wiri noogwnu i, a nyega i wiri, mobu ige akpiri nookpo i bekwnu, a kwute i mini? ³⁸ Ndaa ige a whnurnu nu i bu nye izne, a kwubnanya i n'oro ai, mobu nu i gba eto, a chita i ikpe? ³⁹ Ndaa ige a whnurnu nu i naaria nriria mobu n'oro ikelu, a lekwa i?'

⁴⁰ "Eze wam jaasa be, 'Me kanu anu ezi oka, kpakara nhne anu mennu nye ka kakwo mati n'esilawuru rumu nda m, anu mennu me.'

⁴¹ "Nga wam, o jaakanu ele ke zi a n'akarita, 'Anu whoga hne me zi, ele be vuru onu, bna nu bekwnu noonwu tim tom ke be bitannu Ekwensu nu ele enine izi a. ⁴² Kwnornu nu wiri gwnurnu m, anu nyege m wiri, akpiri kpuru m bekwnu, anu kwutege m mini. ⁴³ M bu m nye izne, anu kwubnanyage m, m gbaru m eto, anu chitage m ikpe, m rjaru m nriria, m zi m n'oro ikelu, anu lekwa m.'

⁴⁴ "Be jaasa a masi, 'Nyenwe ai, ndaa ige a whnurnu nu wiri noogwnu i, mobu nu akpiri nookpo i bekwnu, mobu nu i bu nye izne, mobu nu i gba eto, mobu nu i naaria nriria, mobu nu i zi n'oro ikelu, a lekwa i?'

⁴⁵ "O jaasa be, 'Me kanu anu ezi oka, kwnornu nu anu mennu a otu nye ke kakwo mati n'esilawuru ele ka, anu mennu m.'

⁴⁶ "Ige wam be jeezne ta awhnuwhnu ke kwó okwo, kovu ele oma jaabna nu budnu kwó okwo."

26

Be gbaru iznuznu

o gbu Jizosi

(Mak 14:1,2; Luk 22:1,2; Jon 11:45-53)

¹ Nga Jizosi kwukworu kpakara oka ka, o kanu ele sno apna a, ² "Anu magwu nu obochi lawuru wheme nu Iriri Ogawhe jaazi, be jeegweru Nnwọ ke Badnu nyee ma be kpogidne a n'ogba."

³ Ige wam ele risi ariohna nū ele okno badnū ke ele Ju gbakoru n'obiri nye risi ariohna be nookwu Kayafasi. ⁴ Be gba iznuznu kpa be jeeji aghigho nwugwu Jizosi, gbu a. ⁵ Kovu be karu, “O jofu n'Iriri ka, o zi a kpasu ohna.”

Be teru Jizosi mono
nū Betani

(*Mak 14:3-9; Jon 12:1-8*)

⁶ Nga Jizosi zi nū Betani, n'oro Saimoni nye riaru nchnichna, ⁷ otu nwerinya bnanyarnu nye vu mono otute zi gburu okne onu ke nweru eknarna oma ke zi n'ite alabasi, o wusi mono otute ka nū risi Jizosi kpa o dazi eli neeri wiri.

⁸ Nga ele sno apna a whuru a, o we be ehni, be kaa, “Kini kparu be wuwuru mono otute ka etekne? ⁹ Be zneru o re mono otute ka agida iwai, nyee ele mboni.”

¹⁰ Kpa Jizosi maharu nhne be nookwu, o kanu be, “Kini kparu anu neemekpa nwerinya ka ehni? O uru eru oma n'ehni m. ¹¹ Anu nū ele mboni zi kpakara ige, kovu nū me nū anu jazi kpakara ige. ¹² O wusiri mono otute ka n'ehni m, o mernu a ma o bikwata m n'olili m. ¹³ Me kanu anu ezi oka, hne nū hne obula be joko okwo izi oma ka nū kpakara owa, be jookwuhia nhne nwerinya ka mernu, ma o buru nhne o chenwanya a.”

Judas kweruru
o re Jizosi

(*Mak 14:10,11; Luk 22:3-6*)

¹⁴ Ige wam otu badnū n'esilawuru ele sno apna a nri nū ebo wam, be kwu Judasi Isikarioti, zekwnusiri ele risi ariohna, ¹⁵ o sikwa be, “Kini bu nhne anu jeenye m, o buru me gweru a nyee n'aka anu?” Be kwu a nri siliva eto. ¹⁶ Hite n'ige wam, o bete o pio oghere o jeegweru Jizosi nyee be.

Jizosi nū ele sno apna a
riri Iriri Ogawhe

(*Mak 14:12-21; Luk 22:7-13; Jon 13:21-30*)

¹⁷ N'obochi mbom ke Iriri Bredi Whige Owhu, ele sno apna a vakwnusiri Jizosi, sikwa a, “Ndaa hne i pioru ma a mekwatanu i ma i ri Iriri Ogawhe?”

¹⁸ O kanu be, “Anu zne eli-ohna ka, zekwnusiri nye nū kpa, kanu a, ‘Nye-zni-nhne karu kpa, Ige m zi ndundu, me nū ele sno apna m jeeri Iriri Ogawhe n'oro i.’ ” ¹⁹ Ele sno apna a mee lele kpa Jizosi nyernu be iwu, be mekwata Iriri Ogawhe.

²⁰ N'ogbednachi, Jizosi nū ele sno apna a nri nū ebo wam daziri neeri wiri. ²¹ Kpa be neeri wiri, o kaa, “Me kanu anu ezi oka, otu badnū n'esilawuru anu jeere m.”

²² O gbu be igbugbu k'agida, kpakara be n'otu n'otu panizo naakanu a, “Nyenwe ai, o bu mawa sa?”

²³ Jizosi saru be, “Nye me nū a noosnukota aka n'otu agbugba wiri, nye wam jeere m. ²⁴ Nnwọ ke Badnū jaala lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ gbasiri a, kovu nū awnūwhnu jaazinu nyerukna wam be jeehi n'aka a re Nnwọ ke Badnū. O buru oma o buru be muna nyerukna wam.”

²⁵ Ige wam Judasi, nye reru a, kaa, “Nye-zni-nhne, o bu mawa sa?”
Jizosi saru a, “Ji n'iwuru i karu kpam.”

Wiri Anyasnu Nyenwe ai

(*Mak 14:22-26; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25*)

²⁶ Kpa be neeri wiri, Jizosi gweru bredi, tunu Chiokike mmamma, nyawama a, nyee ele sno apna a, kaa, “Anu gweru, ri, ka bu anu-ehni m.” ²⁷ O gweru okiko, tu mmamma, nyee be, kaa, “Kpakara anu nwọ nū rime a. ²⁸ Kwnornu nū ka bu onarna m ke oga-njo-ehni ke be nowusi kwnornu agida badnū ma be gbarunu be mmehie be. ²⁹ Me kanu anu, hite kitna m jonwoma manya hi n'isiri wani whuya ria ria tem du n'obochi me nū anu jonwo a ke ikne n'eli-eze nda m.”

³⁰ Nga be gwukparu eri, be whoga zne nū Rugwu Olivu.

*Jizōsi karu nū Pita
jōogonahoru a*

(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Jōn 13:36-38)

³¹ Nga wam, Jizōsi kanu be, “Kpakara anu jaagbakwo eso n'abalị tna, kwnornu nu be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa,

‘M joogbu nye nooznu atnuru,
atnuru a jaagbakemekwo.’

³² Kovu nga me hiri n'enwu lizo, m jeebe anu osno zne Galili.”

³³ Pita saru a, “O bubedi nu kpakara badnu gbanahoru i, m jaagba eso ria ria.”

³⁴ Jizōsi kanu a, “Me kanu i ezi oka, n'abalị ka, ige okne ochichi yaakwnana ekwna, i jōogonahoru m mgba eto.”

³⁵ Pita kanu a, “O burubedi nu o zi mkpa me sno i nwuma, m jōogonahoru i ria ria.” O bu masi kpa kpakara ele sno apna a kwuru.

*Jizōsi kperu okpukpe
nu Gese mani*

(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)

³⁶ Jizōsi nu be vaduru n'ekwu Gese mani, o kanu ele sno apna a, “Anu daziri hna, me zne kpe okpukpe nu piari.” ³⁷ O kwuru Pita nu rumu rukna Zebidi lawuru yisinu ehni a, o panizo o gbu a igbugbu nu o wute a nu mkpoma. ³⁸ O kanu be, “O noogbu m mkpoma m igbugbu k'agida du enwu, anu dazigidne hna, snornu m se nse.”

³⁹ O znetu nu ruwhnu mati, dna, kpu ruwhnu a n'eli, kpe okpukpe, kaa, “Nda m, o buru nu o kwe omume, ma okiko awhnuwhnu ka whenahoru m, kovu o buo nhne me pioru, kovu nhne i pioru.”

⁴⁰ O vakwnusi ele sno apna a, hne be neezni anyarna, o kanu Pita, “Kini, anu nwee rikne snornu m se nse otu otu-ige? ⁴¹ Anu se nse, neekpe okpukpe, o zi anu dnabna n'ornurna. Enine ke badnu zi bekwnu, kovu nu anọ-ehni zila rikne.”

⁴² O gharu be zne kwno berere ke mgba lawuru, kpe okpukpe, kaa, “Nda m, o buru nu okiko awhnuwhnu ka jeewhenahoru m, okwolem ma m nwornu m a, be mee nhne i pioru.”

⁴³ Jizōsi hiehna berere, whnu be neezni anyarna, kwnornu nu anya be zi rinya. ⁴⁴ O gharu be, zne kpe okpukpe ke mgba eto, nookwu koriri otu oka wam.

⁴⁵ Nga o hiehna hne ele sno apna a zi, o kanu be, “Anu zi koriri neezni anyarna, noozukwa inwe? Le, otu-ige ke m zi ndundu. Be neegweru Nnwọ ke Badnu resi n'aka ele mmehie. ⁴⁶ Anu lizo, ma a zne. Anu le, nye neegweru m nyee zi ndundu.”

Be nwudneru Jizōsi

(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jōn 18:3-13)

⁴⁷ Kpa Jizōsi kpu oka n'onu, le, Judasi, otu nu rime nri nu badnu lawuru wam varu, ya nu agida badnu ji ama-ogwnu nu okpiri. Be hi nu hne ele risi ariohna nu ele okno badnu ele Ju va. ⁴⁸ Judasi, nye wam reru a nyernu be nhne elekema, kaa, “Nye obula ke me joosnutu onu, nye wam bu ya, anu nwugwu a.” ⁴⁹ Ngangam, o znekwnusi Jizōsi, kaa, “Nye-zni-nhne, m bekwulem ji.” O snutu a onu.

⁵⁰ Jizōsi kanu a, “Enyi m, mee nhne i varu o mee.”

Be vakwnusi Jizōsi, be tukwasi a aka, nwugwusi a rikne. ⁵¹ Otu badnu nu rime ele sno apna Jizōsi dosnimarnu aka, mnihia ama-ogwnu a, gbu nye izi nye risi ariohna, bihala a nsni. ⁵² Jizōsi kanu a, “Mniohnasi ama-ogwnu i n'obo a, kwnornu nu kpakara ele gbu ama jaala n'ama. ⁵³ O bu nu i ma nu m nwernu m rikne kanu Nda m, o zianu m nhne kakwo lijoni * nri nu ebo ele enine izi a? ⁵⁴ Kovu me mee kpam, nhne be gbaru n'okwukwo nsọ nu o jeemeriri, ndaa kpa o jeemezu?”

⁵⁵ Ige wam, Jizōsi kanu agida ele badnu wam varu o nwugwu a, “Anu varu chiri ama-ogwnu nu okpiri o nwudne m lele nu bu m nye neemegidne iwu eli. Kpakara obochi m

* 26:53 Lijoni: bu pokwu ele ogwnu isunu.

daziri m n'Oro Nso Chiokike neezni nhne, anu nwudnene m. ⁵⁶ Kpakara nhne ka mernu ma nhne ele owhnurninya gbaru n'okwukwo nso mezu." Ige wam kpakara ele sno apna a ghasaru a, gbawhu.

Jizosi gwuzo nu ruwhnu
ele eze-ikpe

(*Mak 14:53-65; Luk 22:54,55,63-71; Jon 18:13,14,19-24*)

⁵⁷ Ele nwudnenu Jizosi duru a zne n'oro Kayafasi, nye risi ariohna, hne ele zni iwu nu ele okno badnu gbakogwu. ⁵⁸ Pita snornu a, be zitagwo ndundu. O bna nu rime ederezi nye risi ariohna, daziri eli n'esilawuru ele nse, ma o whnu risi nhne neeme.

⁵⁹ Ele risi ariohna nu kpakara ele eze-ikpe noopio ele akebne aghalaghala gbagidne Jizosi ma be gbu a. ⁶⁰ O bu n'ezi nu agida ele akebne aghalaghala whuyaru, kovu be nwée rikne piohia nhne.

N'ipne-aznu, badnu lawuru whuyaru, ⁶¹ be kaa, "Nyerukna ka karu nu o nwernu rikne kwadna Oro Nso Chiokike ka, wu a n'obochi eto."

⁶² Nye risi ariohna lizo sikwa Jizosi, "O za nhne i naasa? Kini bu akebne ka ele badnu ka naagbagidne i?" ⁶³ Kovu nu Jizosi kpusnirni onu. Nye risi ariohna kanu a, "M ji m Chiokike ke zi budnu kwusi a rikne, ma i kanu ai, ji n'iwuru i bu Karaisi, Nnwọ Chiokike."

⁶⁴ Jizosi saru a, "Owe! Ji n'iwuru i karu. Kovu me kanu anu, Hite kitna, anu jowhnu Nnwọ ke Badnu

hne o dazi n'akarikwunga Chiokike ke bu Dikne,
naava masi n'erumeru oligwe."

⁶⁵ Nye risi ariohna dowama iwo a, kaa, "O kwululem Chiokike, ndaa nhne a kwno noopio ele akebne berere? Anu nuru kpa o kwuluru Chiokike. ⁶⁶ Kini bu echiche anu?"

Be saru, "O kwesiri o nwu enwu."

⁶⁷ Ige wam be bete nogbu a onu mini, naapnia a nhne. Ele berere nogbo a aka, ⁶⁸ be kaa, "Whnu nu ai owhnurninya, Karaisi, nyele gboru i aka?"

Pita Gonahoru Jizosi

(*Mak 14:66-72; Luk 22:56-62; Jon 18:15-18,25-27*)

⁶⁹ Pita dazi n'ederezi, otu nnwọ oknornokno ele neezne izi vakwnusi a, kaa, "Ji nu Jizosi nye Galili sno masi."

⁷⁰ Kovu Pita goru nu ruwhnu kpakara be, kaa, "M maam nhne i naakaa."

⁷¹ Nga o whogaru n'onu-mgbo, nnwọ oknornokno berere whnu a, o kanu ele zi pii, "Nyerukna ka nu Jizosi nye Nazaręti sno."

⁷² Pita kwusi a rikne, go kwno berere, kaa, "M maam nyerukna ka."

⁷³ Ige matı berere, ele gwuzo ndundu vakwnusiri Pita, kanu a, "N'ezi, ji n'iwuru i bu otu badnu nu rime be, kwnornu nu ikwu-onu i neegwehia i iwhne."

⁷⁴ Ige wam o panizo nogogo ehni a ngugo, nodu risi, kaa, "M maam nyerukna ka." Ngangam, okne ochichi kwnarnu ekwna. ⁷⁵ Pita chenwanya ikwu-onu Jizosi kwuru, kaa, "Ige okne ochichi yaakwnana ekwna, i jogonahoru m mgba eto." O whoga ederezi kwna ekwna mkpuru ovu k'agida.

27

Be kwuznenu Paileti

Jizosi

(*Mak 15:1; Luk 23:1,2; Jon 18:28-32*)

¹ N'onu osisi, kpakara ele risi ariohna nu ele okno badnu ele Ju gbaru iznuznu, kpebi o gbu Jizosi. ² Be kne a eriri, duru a zne, gweru a nyewhete n'aka Paileti nye nechi.

Enwu Judasi
(Enu 1:18,19)

³ Nga Judasi nye reru a whnurnu nu be kperu Jizosi ikpe enwu, marnuhnini mernu a k'agida, o chihnalanu ele risi ariohna nu ele okno badnu nri siliva eto wam, ⁴ kaa, “M mmehiele m nu ogweru onarna nye ikpe mana resi anu.”

Be kanu a, “Ndaa ke gbasiri ai? Ki bu mkpa i.” ⁵ Judasi tusa iwai wam nu rime Oro Nso Chiokike, whoga, kpoebu ehni a.

⁶ Ele risi ariohna gweru kpakara iwai wam, kaa, “O megidnenu iwu ai o yisi iwai ka nu nhne be bita iwai n'Oro Nso Chiokike, kwnornu nu o bu iwai onarna.” ⁷ Be kpebi o gweru iwai wam zu eli ele kpu ite hne be jeeli ele izne. ⁸ Ka kpayaru be nookwu a Eli Onarna du tna. ⁹ Nhne ka mernu ma nhne Jerimaya nye owhnurninya kwuru mezu, “Be gweru

nri siliva eto

bu onu ahia

ele Izireli whnurnu onu a,

¹⁰ be gweru a zuya eli ele okpu ite,

lele kpa Nyenwe ai nyernu m n'iwu.”

Jizosi gwuzo nu

ruwhnu Paileti

(*Mak 15:2-5; Luk 23:3-5; Jon 18:33-38*)

¹¹ Kovu nu Jizosi gwuzo nu ruwhnu nye nechi echi, nye ochichi wam sikwa a, “I bu Eze ele Ju?”

Jizosi saru a, “Owe! Ji n'iwuru i karu kpam.”

¹² Nga ele risi ariohna nu ele okno badnu noobno a nhne, o sala be nhne obula. ¹³ Paileti sikwa a, “I nuna kpakara nhne be noobno i?” ¹⁴ Kovu nu Jizosi sala a oka obula, ke mernu o gbagwojiri nye ochichi anya k'agida.

Be marnu Jizosi

ikpe enwu

(*Mak 15:6-15; Luk 23:13-25; Jon 18:39---19:16*)

¹⁵ N'Iriri Ogawhe obula, nye nechi echi nesigbasinu be otu nye ikelu be rioru a. ¹⁶ Be nwernu otu nye ojo ke ohna marnu zi n'oro ikelu be nookwu Barabasi. ¹⁷ Nga igbudu badnu wam gbakoru, Paileti sikwa be, “Ndaa nye anu pioru me sigbasinu anu, Barabasi* sobu Jizosi, nye be kwu Karaisi?” ¹⁸ Paileti kwuru ka kwnornu nu o magwu nu be kwuyannu a Jizosi kwnornu owho-anya.

¹⁹ Kpa Paileti daziri nu ngadna ikpe a, nnwerne a ziznenu a izi, kaa, “Aka i zi nu nhne gbasiri nye mee mma wam, kwnornu nu m taru m agida awhnuwhnu nu mboro tna kwnornu a.”

²⁰ Kovu nu ele risi ariohna nu ele okno badnu sigidnenu igbudu ele badnu wam be rio a Barabasi, gbu Jizosi.

²¹ Paileti sikwa be, “Ndaa nye anu pioru me sigbasinu anu n'ehni badnu lawuru ka?”

Be kaa, “Barabasi.”

²² O sikwa be, “Kini bu nhne anu pioru me mee Jizosi, nye be kwu Karaisi?”

Kpakara be siwama, “Kpogidne a n'ogba.”

²³ Paileti sikwa, “Kini mernu? Kini bu nhne ojo ke o mernu?”

Be siwama okokoba ke kakwo, kaa, “Kpogidne a n'ogba.”

²⁴ Nga Paileti whnurnu nu o nwée rikne mee nhne obula, kovu agida ogbugbo dnarnu, o gweru mini kwọ aka a lawuru nu ruwhnu kpakara be, kaa, “Aka m zi richna n'onarna nwerukna ka, anu n'iwuru anu magwu nhne gbasiri a.”

²⁵ Kpakara be karu, “Onarna a zi nu risi ai, zi masi nu risi rumu ai.”

²⁶ Paileti sigbasinu be Barabasi. Nga o pniarnu Jizosi nhne, o gweru a nyewhete be ma be kpogidne a n'ogba.

* 27:17 Barabasi: Agwna okwukwo kwuru Jizosi Barabasi

Ele ọgwunu kpariri Jizosi
(*Mak 15:16-20; Jọn 19:2,3*)

²⁷ Ele ọgwunu nye ọchichi duru Jizosi zne n'ọbna ele ọgwunu hne kpakara odobiri ele ọgwunu gbarụ a gburugburu. ²⁸ Be tuma a iwo a, wosi a iwo ihie ihie. ²⁹ Be kpa okpu igwunu, kpusi a nụ risi, nyee a mkpara n'akarikwnunga, gbunu a mpnerne ọchi nụ ruwhnu a, kpari a, be kaa, "A bekwulem ji, Eze ele Ju." ³⁰ Be gbụ a ọnu-mini, gweru mkpara wam neeli a nụ risi. ³¹ Nga be kparikworu a, be tuma a iwo wam, wosi a kpakara iwo a, duru a zne ma be kpogidne a n'ogba.

Be kpogidnenu

Jizosi n'ogba

(*Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jọn 19:17-27*)

³² Nga be whuyaru, be whnurnu otu nwerukna Sirini, rewhna a bụ Sajmoni, be sigidne a ma o vuru ogba a sno be.

³³ Nga be vaduru hne be kwu Gologota, ke bụ "Hne Okpokoro Risi," ³⁴ be nyee Jizosi manya be gwarụ nhne lu nlulu. Kọvu nga Jizosi raturu a riro, o kwéle ọ nwọ a. ³⁵ Be kpogidne a n'ogba, ele ọgwunu ke iwo a n'esilawuru be nga be vukworu ogbanuchi. † ³⁶ Be daziri eli neese a. ³⁷ Be bitaru n'olu risi a nhne be bnornu a, "Ka bụ Jizosi, Eze ele Ju." ³⁸ Be kpogidnenu ele buznu lawuru nụ Jizosi n'olu ogba, otu badnụ n'akarikwnunga a, nye ke berere n'akarita a. ³⁹ Ele naagawhe naakaja a, neewhnuwhne risi, ⁴⁰ be kaa, "Ji nye naakwnadna Oro Nso Chiokike, wu a n'obochi eto, znohia ehni i. O buru nụ i bụ Nnwọ Chiokike, hi n'olu ogba hiedna."

⁴¹ O bụ masi kpa ele risi ariohna nụ ele zni iwu nụ ele okno badnụ naakpari a. ⁴² Be kaa, "O znohiaru ele berere, kọvu o nwée rikne znohia ehni a, ọ bụ eze Izireli, o hi n'olu ogba hiedna kitna, a jeekweru nụ a. ⁴³ O tukwasiri Chiokike mkpoma, ọ znohia a kitna, ọ buru nụ ọ masiri a, kwnornu nụ ọ karu, 'M bụ m Nnwọ Chiokike.'" ⁴⁴ O bụ masi kpa ele buznu wam be kpogidnenu be nụ Jizosi n'olu ogba zi masi naakpari a.

Enwu Jizosi

(*Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jọn 19:28-30*)

⁴⁵ Hite n'esilawuru iwhnehnie, ‡ ọchichiri gbasnirni kpakara eli wam dụ n'otnu-ige ke eto. § ⁴⁶ N'otnu-ige ke eto, Jizosi jiri okne nkoli siwama, kaa, "Eloi, Eloi, lama sabatani," ke bụ, "Chiokike m, Chiokike m, kini mernu i ghasaru m?"

⁴⁷ Agwna ele gwuzo ndundu nurnu a, be kaa, "O noosukwu Elaija."

⁴⁸ Ngangam, otu badnụ gba eso gweru sponji gbajite a nụ manya gbarụ oka, tukwasi a n'olu isisi, nyee a ma ọ nwọ. ⁴⁹ Ele berere kaa, "Gharu a, a lesi ma Elaija jaava ọ znohia a."

⁵⁰ Nga Jizosi jiri okne nkoli si okokoba berere, o nwebime inwe.

⁵¹ Ige wam ikpe obnosni ke Oro Nso Chiokike gbawaru ibekala lawuru hite n'olu dụ n'eli. Eli otne enye dnarnu, agida rugwu gbawaru. ⁵² Ilili kpumernu, agida ele nso hiri n'enwu lizo, ⁵³ be whuya nụ rime ilili. Nga Jizosi hiri n'enwu lizo, be bnazne nụ rime eli-ohna nso, gesi agida ele badnụ ehni be.

⁵⁴ Nga nye nechi otu riwhu ele ọgwunu nụ ele ọgwunu a zi neese Jizosi whnurnu eli otne enye nụ kpakara nhne mernu, be tu ogwunu k'agida, be kaa, "N'ezi, nyerukna ka buri Nnwọ Chiokike." ⁵⁵ Agida ele rinya zi masi hne zi ikere neelekiri, ele hi nụ Galili snornu Jizosi va, neeznenu a izi. ⁵⁶ N'esilawuru be bụ Meri Magidalini, nụ Meri nne Jemisi nụ Josefu, nụ nne rumu Zebidi.

Be liri Jizosi

(*Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jọn 19:38-42*)

† 27:35 Agwna okwukwo kwuru: Be mernu ka ma nhne be kwuru hite n'onu nye owhnurninya mezu, "Be keru iwo m n'esilawuru be, gweru iwo m vu ogbanuchi." ‡ 27:45 n'esilawuru iwhnehnie: okwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu § 27:45 otnu-ige ke eto: okwukwo ke mbom kwuru ige awa tolu

⁵⁷ Nga ogbednachi, otu nye eze be kwu Josefu, nye Arimatiya, nye sno apna Jizōsi, ⁵⁸ znekwnusiri Paileti, rjo a iznu Jizōsi. Paileti nyernu iwu be vute a iznu Jizōsi. ⁵⁹ Josefu vuru iznu wam, whu a n'ikpe abochna marnu mma, ⁶⁰ zne lite a nu rime ilili ikne ke aka a, ke o gwuwaru nu rime rugwu. O vuru otu rugwu hna ezi kpusni onu-mgbo ilili wam. ⁶¹ Meri Magidalini nu Meri kiyari zi ndundu, kete ruwhnu n'ilili wam.

⁶² N'ekile a, ke bu obochi ke sno obochi ojknernu, ele risi ariohna, nu ele Farisi gbakoru znekwnusi Paileti, ⁶³ kaa, "Nda-ai-kwu, a chenwanyarnu nu nye nduwu wam karu nga o zi budnu, 'Nga obochi eto whemernu, m jeehi n'enwu lizo.'" ⁶⁴ Kam kpayaru, nyee iwu ma be mesni ilili wam rikne du obochi eto, ma ele sno apna a gharu o znurnu a n'abali, kanu ele badnu nu o hiri n'enwu lizo. Aghalaghala ke ipne-aznu jaakakwo ke mbom."

⁶⁵ Paileti kanu be, "Anu zne, gweru ele ogwnu, be se, anu mesni ilili wam rikne kpa anu nwernu rikne o mee a." ⁶⁶ Be zne, mesni ilili rikne, kasi ilili a akara n'olu akaworugwu, bita masi ele nse.

28

Jizōsi lizoru n'enwu

(Mak 16:1-10; Luk 24:1-12; Jon 20:1-10)

¹ Nga Obochi Ozukwa Inwe whemernu, nga chi noobo n'obochi mbom n'ikwezu, Meri Magidalini, nu Meri kiyari varu lekasi ilili. ² Ngangam, eli ternu enye, enine izi Nyenwe ai hiri n'oligwe hiedna, vume akaworugwu wam, daziri eli n'olu a. ³ Ruwhnu a nu lele amuma, iwo a naachna lele mkpuru-mini. ⁴ Ogwnu turu ele nse wam, be ma ririri dna n'eli lele ele nwurnu onwu.

⁵ Enine izi wam kanu ele rinya wam, "Ogwnu tu anu, m maam nu anu noopio Jizōsi, nye be kpoqidnenu n'ogba. ⁶ O zila hna, kwnornu nu o hilem n'enwu lizo, lele kpa o kwuru. Anu va whnu hne be liru a. ⁷ Anu zne wara wara kanu ele sno apna a, nu o hilem n'enwu lizo, o belem anu osno neezne Galili, anu joowhnu a pii. Le, m bele m osno kanu anu." ⁸ Be gweru eso, gweru izne hi n'ilili wam gbawhu, be notu ogwnu, mkpoma nooso masi be n'onu k'agida. Be zne kanu ele sno apna a.

⁹ Jizōsi kwnusiri be kpa be neezne n'apna, o kanu be, "M bekwulem anu." Be bna a n'ochi lawuru, kponu a risi eli. ¹⁰ Jizōsi kanu be, "Ogwnu tuko anu, anu zne kanu rumu nda m, be zne Galili, o hne be joowhnu m."

Otnutnu ele nse

¹¹ Kpa ele rinya wam naala, agwna ele ogwnu wam neese ilili znenu n'eli-ohna kanu ele risi ariohna kpakara nhne mernu. ¹² Ele risi ariohna nu ele okno badnu gba iznuznu, be kwu be agida iwai. ¹³ Be kaa, "Anu kaa, 'Ele sno apna a varu n'abali nga a neezni anyarna znurnu iznu a.'" ¹⁴ O buru nu nye neechi echi nu a, a jeeme o kweru nu ikpe mana anu, anu jaaabna nu mmekpehni."

¹⁵ Ele ogwnu wam gweru iwai wam mee nhne ele risi ariohna nu ele okno badnu karu be mee. Be wheke otnutnu ka kpakara n'esilawuru ele Ju du tna.

Jizōsi mernu ele sno apna a

whnu a anya

(Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Jon 20:19-23; Ernu 1:6-8)

¹⁶ Ele sno apna a nri nu otu wam zne nu Galili n'olu rugwu lele kpa Jizōsi kanu be. ¹⁷ Nga be whnurnu a, be kponu a risi eli, kovu agwna be nwernu mkpoma lawuru. ¹⁸ Jizōsi vakwnusi be, kaa, "Be nyernu m kpakara rikne ke zi n'oligwe ma n'owa. ¹⁹ Anu zne nu kpakara owa mee ele badnu be buru ele sno apna m, nowu be mini nu rehna ke Nda, nu ke Nnwō nu ke Enine Nso. ²⁰ Anu zni be bita kpakara nhne me nyernu anu n'iwu. N'ezi, me nu anu zi kpakara ige du okwnukokwnu."

Izi ọma lele kpa
Makị
 gbarụ a n'okwukwo
Nhne gbasiri okwukwo ka

Izi ọma lele kpa Makị gbarụ a n'okwukwo **jiri mkpuru** oka ka panizo, “Opanizo izi ọma Jizosi Karaịsi, Nnwọ Chiokike.” Makị gesiri nụ Jizosi bụ badnụ ke nọornu ọnu ndu-ehni nụ nye nwernu rikne. Iknerema a whuyaru iwhne nụ nhne o znirni, nụ rikne megidne renwu ojo, nụ rikne o gbarunu ele badnụ mmehie. Jizosi kwuru ehni a Nnwọ ke Badnụ, nye varu o gweru budnu a nyee ma o dọhia ele badnụ hite nụ mmehie be.

Makị gbarụ nhne Jizosi mernu karu ikwu-onu o kwuru nụ nhne o znirni. O gbarụ nhne matị gbasiri Jōni Nye Wụ Mini, ọwuwu mini a, nụ ọrnurna Jizosi. O znernu nụ ruwhnu kwu nhne gbasiri ele sno apna Jizosi nụ ele irno a. N'ipne-aznụ okwukwo a, o kwuru gbasiri enwu Jizosi nụ olizo n'enwu a.

Nhne zị n'okwukwo ka

Opanizo izi ọma (1:1-13)

Enu Jizosi nụ rime Galili (1:14---9:50)

Jizosi znirni nhne rnu ọnu ndu-ehni nụ Judiya (10:1-52)

Hite nụ Galili dọ Jeruselem (11:1---15:47)

Olizo n'enwu Jizosi (16:1-8)

Jizosi gesiri ehni a, mekwo lahna oligwe (16:9-20)

Nye gbarụ okwukwo ka: **Makị**

Risi nhne o kwno gba a: O gesi nụ Jizosi bụ Nnwọ Chiokike, hite nụ ọnu ndu-ehni a.

Ikwu-onu Jōni
 Nye Wụ Mini

(**Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Jōn 1:19-28**)

¹ Opanizo izi ọma Jizosi Karaịsi, Nnwọ Chiokike. ² Lele kpa Azaya nye ọwhnurninya gbarụ a n'okwukwo, Chiokike karu,

“Bno nsni, le, m neezizne nye izi m nụ ruwhnu i,
 nye jeemkwata apna i.

³ Akpiri otu badnụ nọokpo okwo n'eli-ikpa, naakaa,
 ‘Anu mekwata apna Nyenwe a,
 anu mee ma apna a snirni asni.’ ”

⁴ Jōni Nye Wụ Mini bụ nye wam whuyaru iwhne n'eli-ikpa nọokpo okwo naakaa ele badnụ tuhnasna mkpoma ma be wu be mini, ma Chiokike gbarunu be mmehie. ⁵ Kpakara ele zị nụ mgbu Judiya nụ eli Jeruselem whokwnusiri a. O wu be mini n'Osimini Jodani, be nookwuhia mmehie be.

⁶ Jōni wogwu iwo rijni akpukpo anohia be kwu kameli. Ajni o snu n'ikwnu bụ akpukpo anohia. Wiri a bụ igwurube nụ mono ebeka ohia. ⁷ O nọokpo okwo naakaa, “Nye kakwo m rikne wawa n'aznu m, nye me kwesile o whudnahie eli toma eriri okoro-ochi a lawuru.

⁸ M ji m mini wu anu mini, kovu nụ nye wam jeeji Enine Nso nọowu anu mini.”

Ọwuwu mini Jizosi
 nụ ọrnurna a

(**Mat 3:13---4:11; Luk 3:21,22; 4:1-13**)

⁹ N'ige wam, Jizosi hiri nụ Nazareti ke zị n'eli Galili va, Jōni wu a mini nụ rime Osimini Jodani. ¹⁰ Ngangam Jizosi hiri nụ mini nọowhuya, o whnurnu oligwe hne o kpumernu, o whnu Enine Nso hne o neewhekwasị a lele nduru. ¹¹ Otu akpiri hiri n'oligwe kaa, “Ji bụ Nnwọ m me whnurnu n'anya, nhne i masiri m.”

¹² Ngangam Enine Nsọ wam duru a bna ẹli-ikpa. ¹³ Ọ zị n'ẹli-ikpa nri ọbochi ẹno. Ekwensu naarna a ọrnurna, ya nọ rumu anọhia zị. Kọvu nọ ele enine izi neeznenu a izi.

*Jizọsi sukwuru ele
noogbu aznụ*

(Mat 4:12-22; Luk 4:14,15; 5:1-11)

¹⁴ Nga be yisiri Jọni n'ikelu, Jizọsi znernu Galili neezni izi ọma Chiokike gweyarụ. ¹⁵ Ọ naakaa, “Ige zulem, ẹli-eze Chiokike zị ndundu, anụ tūhnasna mkpọma kweru izi ọma.”

¹⁶ Nga o znernu nọ ngeri Osimini Galili, ọ whnụ Saịmoni nọ Anduru nwene a rukna hne be zị nọowu igbo nọ rime osimini, kwnornu nọ be bụ ele noogbu aznụ. ¹⁷ Jizọsi kanụ be, “Anụ va sno m n'aznụ, m jeeme anụ bụru ele jọokwnuhia ele badnụ lele kpa anụ noogbu aznụ.” ¹⁸ Ngangam be sigbasi igbo be, sno a.

¹⁹ O zne nọ ruwhnu matị, ọ whnụ Jemisi nnwọ Zebidi nọ Jọni nwene a rukna zị n'ogbo berere, neemekwata igbo be. ²⁰ O sukwu be, ngangam be gharụ Zebidi nda be n'ogbo, ya nọ ele be gnornu ẹrnu, snornu a.

*Jizọsi chihalaru
renwu ojo*

(Luk 4:31-37)

²¹ Be nọ Jizọsi zne n'ẹli-ohna Kapanom bna n'oro ogbako ele Ju n'Ọbochi Ozukwa Inwe neezni nhne. ²² Nhne o neezni duru be ẹhni, kwnornu nọ o znirni nhne lele nye nwernu rikne, ọ bụo lele ele zni iwu ele Ju.

²³ Otu nwerukna renwu ojo nwugwu bnanyarnu nọ rime oro ogbako be, siwama, ²⁴ “Kini bụ nhne ai nọ ji nwekọgwu, Jizọsi nye Nazareti? I varu ma i gbumekwo ai? M maam nye i bụ, i bụ nye nsọ ke Chiokike.”

²⁵ Jizọsi bigboru a, kaa, “Kpusnime onu i, hi nọ rime a whuya.”

²⁶ Renwu ojo wam dosiri a rikne. O gweru okne nkoli si okokoba, hi nọ rime a whuya. ²⁷ O duru kpakara be ẹhni ke mernu be bete neesikwarita ẹhni be, “Ka bụ kini? Ọ bụ o zni nhne ikne sa? O nwernu rikne ke o ji nọtunu renwu ojo oka, be bnotenu a nsni.”

²⁸ Be tñsi ọtutnu a nọ kpakara ẹli Galili.

Jizọsi gwọru ele nriria

(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)

²⁹ Nga Jizọsi hiri n'oro ogbako ele Ju wam whuya, ya nọ Jemisi nọ Jọni, be bna n'oro Saịmoni nọ Anduru. ³⁰ Ige wam nne nnwerne Saịmoni dnanyi naaria ẹhni orne bekwnu, ngangam be kanu Jizọsi nhne gbasiri nwerinya wam. ³¹ O znekwnusi a, jiri a n'aka, dolizo a olu. Ngangam ẹhni orne bekwnu wam sigbasi a, o bete neeznenu be izi.

³² N'ogbednachi, nga ẹhnam dnarnu, be kwuyanụ Jizọsi kpakara ele nriria, nọ ele renwu ojo nwugwu. ³³ Kpakara ele zị n'ẹli wam gbakoru n'onu-mgbo neelekiri. ³⁴ Ọ gwọru agida ele nriria zị odo n'odo, ọ chimarnu agida renwu ojo. O kwéle renwu ojo kwu oka, kwnornu nọ be magwu nye ọ bụ.

*Jizọsi znirni izi ọma
nọ Galili*

(Luk 4:42-44)

³⁵ N'onu osisi, nga chi yobochnage, o lizo zne hne kọru owu, neekpe okpukpe. ³⁶ Saịmoni nọ ele ya nọ be zị noopio a. ³⁷ Nga be piohiaru a, be kanu a, “Kpakara ele badnụ noopio i.”

³⁸ Kọvu Jizọsi kanu be, “A jeezne n'ẹli ele ke berere ma m zni m be izi ọma, kwnornu ka bụ nhne me kwnornu va.”

³⁹ O zne nọ rime kpakara oro ogbako ele Ju zị nọ kpakara Galili neezni izi ọma, chihala masi renwu ojo.

Jizọsi gwọru nye nchnichna

(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)

⁴⁰ Otu nye naariya nchnichna vakwnusiri a, riasno a, gbunu a mpnerne ochi, kaa, “O buru nu i pioru, i nwernu rikne mee m ziri richna.”

⁴¹ Jizosi donu a obirizi, dosnima aka a, kpatu a, kaa, “M pioru m, ziri richna.”

⁴² Ngangam be gworu a nchnichna wam, o ziri richna.

⁴³ Jizosi doru a aka nu nsni k'agida chihala a. ⁴⁴ O kanu a, “O za nye obula i kanu, kovu la, gweru ehni i gesi nye okwa ariohna, gweru masi nhne Mozizi nyernu n'iwu kwa ariohna ma o buru nhne akebe nyee be nu i zi richna.” ⁴⁵ Kovu o whogaru bete notnunu ele badnu, neewheke oka wam, ke kpahiaru nu Jizosi nwema rikne berere o bna nu rime elihna hne ele badnu jowhnu a, kovu o zneru hne koru owu, ele badnu neehi penupe obula naavakwnusi a.

2

*Jizosi gworu nye ehni a
donwurnu odonwu*

(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

¹ Nga Jizosi lahnarnu n'eli Kapanom, kpa obochi ele nu ele whemernu, agida ele badnu nuru nu o zi n'oro. ² Agida ele badnu varu jipiya kpa o zima oghere zi, ma n'onu-mgbo. O zi masi nookwunu be ikwu-onu Chiokike. ³ Be vakwnusi a, vuyanu a otu nye ngeri ehni a donwurnu odonwu, badnu eno vu a. ⁴ Nga be nwée rikne du a ehni kwnornu nu agida ele badnu wam, be koma olu oro hne o zi. Nga be dokamarnu a, be vudna okpata ke nye ngeri ehni a wam donwurnu odonwu danyi. ⁵ Nga Jizosi whurnu okwnata ovu be, o kanu nye wam ngeri ehni a nwurnu onwu, “Nnwọ m, be gbarunam ji kpakara mmehie i.”

⁶ Kovu nu agwna ele zni iwu ele Ju dazi eli pii, zi neesikwa nu mkpoma be, ⁷ “Kini mernu nwerukna ka jiri kwu oka kpa? O kwululem Chiokike. Ndaa nye nwernu rikne o gbaru mmehie hne o buo Chiokike kpoi?”

⁸ Ngangam, Jizosi mahiaru nu rime enine a nu be zi naari oka wam nu rime mkpoma be, o sikwa be, “Kini kpahiaru anu naari oriri ka nu mkpoma anu? ⁹ Ndaa ke zi ewheke, o kanu nye ngeri ehni a donwurnu odonwu, ‘Be gbarunam ji kpakara mmehie i,’ mọbu o kaa, ‘Lizo, chiri etere i, zne izne.’ ¹⁰ M pioru m anu mahia nu Nnwọ ke Badnu nwernu rikne n'owa o gbaru mmehie.” Jizosi kanu nye wam ngeri ehni a donwurnu odonwu, ¹¹ “M ka m ji, lizo, chiri etere i, la oro i.”

¹² Ngangam, o lizo, chiri etere a, whoga nu ruwhnu kpakara be, o du kpakara be ehni, be znarni Chiokike, naakaa, “A whuilele nhne nu kpa.”

Jizosi sukwuru Livai

(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Jizosi whoga kwno berere nu ngeri Osimini Galili, agida ele badnu vakwnusiri a. O bete neezni be nhne. ¹⁴ Nga o neewhe, o whnu Livai nnwọ Alifayosi, hne o dazi n'oro ntụ. O kanu a, “Sno m.” O lizo snornu a.

¹⁵ O du nga Jizosi dazi neeri wiri n'oro Livai, agida ele ona ntụ nu ele mmehie snornu Jizosi nu ele sno apna a neeri wiri. Ige wam, ele sno a zi agida. ¹⁶ Nga ele zni iwu ele Ju ele bu ele Farisi whurnu nu ele mmehie nu ele ona ntụ sno a neeri wiri, be sikwa ele sno apna a, “Kini mernu o noosno ele ona ntụ nu ele mmehie neeri wiri?”

¹⁷ Nga Jizosi nuru a, o kanu be, “Mkpa dibia ziko naakpa ele ehni buru oma, okwolem ele nriria. M vage m o sukwu ele oma, okwolem ele mmehie.”

Ajiji gbasiri ovu onu

(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ O du nga ele sno Joni nu ele Farisi noovu onu, agwna ele badnu vakwnusi Jizosi sikwa a, “Kini mernu ele sno Joni nu ele sno ele Farisi noovu onu, kovu ele sno apna i za noovu onu.”

¹⁹ Jizosi saru be, “Ele varu hne be nolu nnwerne ikne be joovu onu hne nyerukna wam nolu nnwerne ikne nu be zi? Kpakara ige ke be nu nye nolu nnwerne ikne zi, be joovu

onu. ²⁰ Kọvu ọbochi wawa nga be jaanahọru be nye nọolu nnwerne ikne. Ọbochi wam be joovu onu.

²¹ “Ọ zá nye jeegweru mkpekele ikpe ikne dnusni n'iwo ọknani. O mene kpam, iwo ke ikne jọdokahala nhne n'ẹhni ke ọknani. Ọ jọdoka ke kakwo agịda. ²² Ọ zị masị nye jeegweru manya ikne gbasị n'olori akpukpo ọknani. O mene kpam, manya wam jaagbawama, manya nọ olori akpukpo whume etekne. Kọvu be gbasị manya ikne n'olori akpukpo ikne.”

Ajiji gbasiri

Ọbochi Ozukwa Inwe

(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)

²³ Ọ dụ n'otu Ọbochi Ozukwa Inwe, Jizọsi nọ ele sno apna a naagawhe n'esilawuru ẹkwu ikpa. Ele sno apna a bete ọ ghọ ikpa kpa be znezne. ²⁴ Ele Farisi kanu a, “Le, kini mernu be neeme nhne kwésile o mee n'Ọbochi Ozukwa Inwe?”

²⁵ Jizọsi saru be, “Anu gwnuna nhne Devidi mernu nga ọ zị nọ mmekpehni, nga wiri gwnuru a, ya nọ ele snogwu a? ²⁶ O bnazernu n'oro nsọ Chiokike, nga Abjata bu nye risi arịohna, o ri bredi be bitaru nọ ruwhnu Chiokike ke kwésile n'iwo o ri, okwolem ele okwa arịohna bu ele kwesiri n'iwo o ri a, o nyee masị ele nọ ya snogwu.”

²⁷ Ọ kanu be, “Chiokike mernu Ọbochi Ozukwa Inwe kwnornu badnu, be méne badnu kwnornu Ọbochi Ozukwa Inwe. ²⁸ Ọ nhne kpahiaru Nnwọ ke Badnu jiri buru masị Nyenwe Ọbochi Ozukwa Inwe.”

3

Nyerukna aka

donwurnu donwu

(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

¹ Jizọsi bna kwno berere n'oro ọgbako ele Ju, otu nwerukna aka donwurnu donwu zị pii. ² Ele Farisi zị neese a, ma ọ jọogwo a n'Ọbochi Ozukwa Inwe, ma be bno a nhne. ³ Ọ kanu nyerukna wam aka a donwurnu donwu, “Lizọ, gwuzoru nọ ruwhnu kpakara ele badnu.” ⁴ Ọ sikwa be, “Ọ buru oma n'iwo o mee nhne oma, mọbu o mee nhne buo oma n'Ọbochi Ozukwa Inwe? Ọ znọhia budnu mọbu o gbu ogbu?”

Kovu be nyasimernu bidim. ⁵ Nga o lekparu anya ngaramanga o we ehni, o nwe ovu ojo kwnornu nọ mkpoma ojo be. Ọ kanu nyerukna wam, “Dọsnima aka i.” Ọ dọsnima aka a, aka a buru oma lele kpa ọ zị nọ mbom. ⁶ Ele Farisi whoga, ngangam be nọ ele dagwunu Erọdu zne gbagidne a iznuznu, kpa be joogbu a.

Agida ele badnu

snornu Jizọsi

⁷ Jizọsi nọ ele sno apna a whogaru zne ngeri Osimini Galili. Agida ele badnu hi n'eli Galili snornu a, ma ele hi nọ Judiya, ⁸ ma ele hi n'eli Jeruselem, nọ eli Idumiya, ma n'obosi ehnam ke Osimini Jodani nọ gburugburu Taya nọ Saidoni, vakwnusiri Jizọsi nga be nurnu kpakara nhne o mernu. ⁹ Ọ kanu ele sno apna a be mee kpa otu ogbo matị jaaziri a ndundu kwnornu agida ele badnu wam, ọ zị be kpagbu a. ¹⁰ Ige wam, Jizọsi gworu agida ele nriria, ke kpahiaru agida ele nriria ojo zị ọdo n'odo nọokpu n'ehni a ma be kpatu a aka. ¹¹ Nga obula ele renwu ojo whnuru a, be dna n'eli nọ ruwhnu a, siwama, kaa, “Jiwa bu Nnwọ Chiokike.”

¹² Jizọsi dọ be aka nọ nsị be mékọ ele badnu mahia nye ọ bu.

Jizọsi horuru nri nọ

badnu lawuru ele izi

(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Jizọsi pnezne n'olu rugwu, sukwu ele o pioru. Be znekwnusi a. ¹⁴ Ọ horu ele rukna nri nọ ẹbo ma ya nọ be daziri, kwu be ele izi, ma o zihala be zne kpọ okwo izi oma, ¹⁵ o nyernu be rikne ọ chihala renwu ojo.

¹⁶ Ka bụ nri nụ badnụ lawuru wam ọ hōruru, Saịmoni, nye Jizōsi jiri rēwhna Pita, ¹⁷ nū Jemisi nnwọ Zebidi, nū Jōni nwene Jemisi, ọ jì kwno be rēwhna Banajisi, ke bụ rumu egbe oligwe, ¹⁸ nū Anduru, nū Filipu, nū Batolomi, nū Matiyu, nū Tōmosi, nū Jemisi nnwọ Alifayosi, nū Tadiyosi nū Saịmoni nye zị n'esilawuru ele noonwu bēkwnu nū mkpoma, ¹⁹ nū Judasị Isikarioti, nye reru a.

Jizōsi nū Bēlizibolu

(Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Jizōsi bna n'otu ọro, agida ele badnū jipiya kwno berere, ke kpayaru o nwée oghere ri wiri. ²¹ Nga rumu nne a nurnu a, be whoga ma be nwugwu a, kwnornu nū be karu, “Mkpoma a zule ozu.”

²² Agwna ele zni iwu ele Ju hiri nū Jeruselem va, kaa, “O nwernu Bēlizibolu, o ji rikne nye risi renwu ojo naachihala renwu ojo.”

²³ Jizōsi sukwukota be, tñunu be elulu zị ọdo n'odo, “Setani ọ jaachihalali Setani? ²⁴ Ọ bụru nū ẹli-eze kewama megidne ẹhni a, ẹli-eze wam jóogwuzoli. ²⁵ Ọ bụru masị nū ezinụ-oro kewama megidne ẹhni a, ezi-nụ-oro wam jóogwuzoli. ²⁶ Ọ bụru masị nū Setani lizoru megidne ẹhni a, kewama, o jóogwuzoli, ẹnwu a valẹm.

²⁷ “Ọ zá nye jaabnali n'oro nye dikne, naahoru a kpakara nhne a, ọ bụru nū o béle ọsno kne dikne wam eriri. Ige wam o jeenwe rikne naahoru a nhne zị n'oro a.

²⁸ “Owe! M naakanu anu ezi oka, Chiokike jaagbarunu rumu badnū kpakara aruru-eli be ruru nū oka ojo be nookwu, ²⁹ Kovu nye obula ke kwuru kwugidne Enine Nso jeenwe ogbarunu tim tom. Kwnornu nū nye wam rulam aruru-eli nwée ogbarunu okwnukokwnu.” ³⁰ Jizōsi kwuru ka kwnornu nū be naaka nū o nwernu renwu ojo.

Nne Jizōsi nū rumu nne a

(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Nne Jizōsi nū rumu nne a varu, be gwuzoru n'ederezi, ziznenu a izi, noosukwu a. ³² Agida ele badnū wam zị a gburugburu kanu a, “Le, nne i nū rumu nne i zị n'ederezi noopio i.”

³³ Jizōsi sikwaru be, “Nyele bụ nne m nū rumu nne m?” ³⁴ O lehnata anya ele dazi a gburugburu, kanu be, “Anu le nne m nū rumu nne m. ³⁵ Nye obula ke neeme nhne Chiokike noopio, nye wam bụ nwene m rukna nū nwene m rinya nū nne m.”

4

Elulu nye ogha mkpuru

(Mat 13:1-9; Luk 8:4-6)

¹ Jizōsi panizo neezni kwno nhne nū ngeri osimini. Agida ele badnū jihiaru hne ọ zị, ke kpayaru ọ bnazne n'ogbo, daziri ẹli. Kpakara igbudu badnū wam gwuzoru nū mkpomkpo ẹli. ² O ji elulu neezni be agida nhne zị ọdo n'odo. Nū nhne o neezni, ọ kaa,

³ “Anu bnote nsni, otu nye ẹnu ẹkwu znernu agha mkpuru. ⁴ Ọ dụ nga ọ naagha mkpuru, agwna mkpuru dnarnu nū ngeri apna. Rumu onunu tuturu be ta. ⁵ Agwna mkpuru dnarnu n'eli rugwu hne be nwée agida rizna, ngangam mkpuru wam fuhiaru, kwnornu nū be nwée agida rizna. ⁶ Kovu nga ẹhnam wasiri, be chnanwu, kwnornu nū be nwée ẹgnugwnu. ⁷ Agwna mkpuru berere dnarnu n'esilawuru igwnu, igwnu wam sohia, kpagbu a, ọ minyage mkpuru. ⁸ Agwna mkpuru berere dnarnu n'eli bụru oma, fuhia, nooso, naaba, mihia nri mkpuru ẹto, berere nri isunu, berere otu riwhu.”

⁹ Ọ kanu be, “Nye nwernu nsni ọ ji ọ nū nhne, ọ nurnu.”

Nhne o kwno tñu elulu

(Mat 13:10-17; Luk 8:9,10)

¹⁰ Nga Jizōsi nū ele sno apna a nri nū badnū lawuru wam zị, nū agwna ele berere, be sikwaru a nhne gbasiri agida elulu. ¹¹ Ọ kanu be, “Be mernu anu mahia nhne tugwaru otugwa ke ẹli-eze Chiokike, kovu ele zị n'ederezi, be naakanu be kpakara nhne n'elulu, ¹² ma

'Be neele anya kpọi, gharu o whnu,
 nonu nu nsni, gharu o ghohia,
 o zi be tuhna mkpoma hne Chiokike zi,
 nwehia ogbaru.' "

Risi elulu nye

ogha mkpuru wam

(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

¹³ Jizosi sikwa be, "Anu ghohiage elulu ka? Ndaa kpa anu jeeji ghohia kpakara elulu?
¹⁴ Nye ernu ekwu naagha mkpuru ghasiri ikwu-onu Chiokike. ¹⁵ Mkpuru ele ke dnarnu nu ngeri apna nu lele ele ke nurnu ikwu-onu wam, kovu nga be nurnu a, ngangam Ekwensu varu gweme oka wam nu mkpoma. ¹⁶ Mkpuru ke be ghasiri nu hne rugwu zi nu lele ele ke nurnu ikwu-onu wam, ngangam be gweru snarnima gweru a. ¹⁷ Kovu nu be nwée egwnugwnu, be dazi ige mati, omekwo, nga mmekpehni mọbu awnwhnu varu kwnornu nu ikwu-onu wam, ngangam be dnahnala aznu. ¹⁸ Mkpuru ke be ghasiri n'esilawuru igwnu nu lele ele ke nurnu ikwu-onu wam, ¹⁹ kovu mmekpehni ke owa ka, nu aghigho o whnu ekwnu n'anya, nu nkoli ke nhne berere, bnanyarnu, kpagbu ikwu-onu wam. O ghohne mina mkpuru. ²⁰ Mkpuru ke be ghasiri n'eli buru oma nu lele ele ke nurnu ikwu-onu wam, be narnu a, o mipiya nri mkpuru eto, berere nri isunu, berere otu riwhu."

Elulu tonji n'olu ikpechi

(Luk 8:16-18)

²¹ Jizosi kanu be, "Anu neegweya tonji bita a nu mkpururu nkita, mọbu nu mkpururu okpata? O buo n'olu nhne be bita tonji? ²² Kwnornu nu o za nhne be bigwaru abigwa, ke be jeeme o whuya iwhne, be jookpume kpakara nhne be kpusnirni okpusni. ²³ O buru nu nye nwernu nsni o ji o nu nhne, o nurnu."

²⁴ O kanu be, "Anu bnote nsni nkari nkari nhne anu nonu. Nhne anu jiri tunu nye berere bu nhne be jeeji tunu anu, be jeenye anu karukwo. ²⁵ Nye nwernu nhne bu nye be jeenye, nye nwée, be jaanahoru a, o bubedi ke o nwernu."

Elulu mkpuru nooso oso

²⁶ Jizosi kaa, "Eli-eze Chiokike nu lele nga badnu kpasiri mkpuru n'eli. ²⁷ O zni anyarna n'abali tnenya n'iwhnehnie, mkpuru wam fuhia, nooso, nye wam ma kpa o ji neeme kpam. ²⁸ Eli nu nsnu a neeme isisi nooso, naamihia mkpuru, ke mbom, o fuhia, omekwo igwugwere, omekwo ikpa karu aka ke hi n'igwugwere. ²⁹ Kovu nga ikpa wam karu, ngangam, o gweru ama bete o gbu ikpa kwnornu n'ige o gwe nhne n'ekwu dulam."

Mkpuru mositadi

(Mat 13:31,32,34; Luk 13:18,19)

³⁰ Jizosi kaa, "A jeeji kini gbu esni eli-eze Chiokike? Mọbu ndaa kpa a jeeji notnu elulu a? ³¹ O nu lele mkpuru isisi be kwu mositadi, ke, nga be kpasiri a n'eli, o bu mkpuru isisi zi mati kakwo kpakara mkpuru n'owa. ³² Kovu nga be kpasiri a, o sohia buru nhne kakwo kpakara nhne be kpasiri n'eli, wahia agida nkala hna ezi, ke mernu onunu nonu alikwu nu mkpururu idno a."

³³ Jizosi jiri agida elulu nu kpa nookwunu be ikwu-onu Chiokike, lele kpa be jonuli. ³⁴ O kwugene be ikwu-onu hne o jile elulu. Kovu nga ya nu ele sno apna a kpọi daziri, o kowanu be risi kpakara elulu ka.

Jizosi bigboru

ruwhere osimini

(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

³⁵ O duru n'ogbednachi, o kanu ele sno apna a, "Ngwa ma a whe aka osimini kiyari."
³⁶ Nga be whogaru n'igbudu badnu wam, be bnakwnusi Jizosi n'ogbo ke o zi, be nu ya snornu. Ogbo ele ke berere sno be. ³⁷ Okne abaka-mini lizo, mini nonwubna nu rime

ogbo wam, ke kpahjaru mini jihja n'ogbo wam. ³⁸ Kovu nu Jizosi zi n'aznu ogbo neezni anyarna n'olu nhne oche-risi. Be kpatnnya a, kanu a, "Nye-zni-nhne, o gbasila i nu a noowhu sa?"

³⁹ O tnenya, bigbo ruwhere, kanu okne osimini, "Udno! Daziri bii." Ruwhere whebiri, ohna dna bii. ⁴⁰ Jizosi kanu be, "Kini mernu anu notu ogwnu? O bu nu anu nwee okwnata mkpoma sa?"

⁴¹ Be turu ogwnu k'agida, be nesikwarita ehni be, "Nye ka bu nyele? Ke ruwhere nu okne osimini noobnotenu nsni?"

5

*Jizosi gworu nye
renwu ojo nwugwu*

(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Jizosi nu ele sno apna a vadu ngeri Osimini Galili kiyari, n'eli ele Gerasa. ² Nga o hiri n'ogbo whuya, otu nyerukna renwu ojo nwugwu hiri nu hne be li iznu kwnusi a. ³ O wu nu hne be li iznu, o zima nye nwernu rikne tu a ijigba, ⁴ kwnornu nu be tusilam a ijigba nu nhne ikelu agida ige, o gbajikwo ijigba, lijikwo nhne ikelu be tugwu a. O zima nye nwernu rikne mee anya dno a. ⁵ Ige obula, abali nu iwhnehnie o zi nu hne be li iznu ma n'olu rugwu, neesi okokoba, gweru akaworugwu buko nodowa ehni a ehni.

⁶ Kovu nga o whuru Jizosi nu hne zi ikere, o gba eso, kponu a risi eli. ⁷ O gweru okne nkoli si okokoba, naaka, "Kini bu nhne me nu ji nwekogu, Jizosi Nnwọ ke Chiokike Kakwo Nhne Dum Olu?" ⁸ Ka bu kwnornu nu Jizosi kannu a, "Hi nu rime a whuya, ji renwu ojo."

⁹ Jizosi sika a, "Kini bu rehna i?"

O kaa, "Rehna m bu Lijoni, kwnornu nu a zi agida." ¹⁰ O riasnosi Jizosi rikne o chihala be n'eli wam.

¹¹ Kovu agida ezni zi piam naata wiri nu ngeri rugwu zi ndundu. ¹² Kpakara renwu ojo wam riasno Jizosi, kaa, "Zizne ai nu rime ezni ma a bna nu rime be." ¹³ Jizosi kweru be, kpakara renwu ojo wam whuyaru zne bna nu rime ezni wam, kpakara rumu anohia wam, ke duru pokwu lawuru, gbadnarnu nu ngwulangwu ngeri mini, rinwu nu rime mini.

¹⁴ Ele nooznu be gbawhuru, tnu si a n'eli-ohna ma nu rime ekwu. Be va whnu nhne mernu. ¹⁵ Be vakwnusi Jizosi, whnu nye wam agida renwu ojo nwugwu nu mbom, hne o dazi eli, woru iwo, mkpoma a zumasiri ozu, be tu ogwnu. ¹⁶ Ele whuru a turu nhne mernu nye wam renwu ojo nwugwu nu odokwnu ezni wam.

¹⁷ Be bete riasno Jizosi o whoga nu ngeri eli be.

¹⁸ Nga o naabna nu rime ogbo, nye wam renwu ojo nwugwu nu mbom riasno a ma o snornu a la.

¹⁹ Jizosi kwéle. Kovu o kanu a "La n'oro i, lakwnusi ele ke i, tnu sinu be kpakara nhne Nyenwe ai mennu, nu kpa o donnu i obirizi."

²⁰ Nwerukna wam la, panizo notnu nu rime Dekapolisi nhne Jizosi mennu a, o duru kpakara ele badnu ehni.

*Nnwọ rinya matị nu
nwerinya ntụ ovnarna*

(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Nga Jizosi lahnarnu aznu bna n'ogbo du nu aznu osimini kiyari, agida ele badnu jihjaru nu hne o zi. O daziri nu ngeri osimini. ²² Otu nu rime ele risi oro ogbako ele Ju, nye rehna a bu Jariosi, varu, nga o whuru Jizosi, o dna n'eli n'ochi a, ²³ riasno a, kaa, "Nnwọ m rinya matị zi n'onu enwu, va soso tukwasi a aka i lawuru ma i dokia a, o ziri budnu."

²⁴ Jizosi snornu a zne. Agida badnu snornu a naakpagbu a.

²⁵ Otu nyerinya ke naaria ntụ ovnarna nri nu awha lawuru sno nu igbudu ele badnu wam, ²⁶ ke whuru agida awnuwhnu n'aka agida ele dibia, tuwhukwo kpakara nhne o nwernu, kovu o bna mbarna obula, o joru bujo ke agida. ²⁷ Nga o uru nhne gbasiri

Jizọsi, ọ va n'aznụ a n'igbudu badnụ wam, kpatụ iwo a aka,²⁸ kwnornu nụ ọ karụ, “Ọ bụru me kpatụ iwo a aka kpọi, o jeeme ẹhni bụru m ọma.”

²⁹ Ngangam ọvnarna a gbabiri, o metụ a n'ẹhni nụ be gwọlam a nrịria ojo wam. ³⁰ Ngangam Jizọsi mahiaru nụ rikne hilem n'ẹhni a whọga. Ọ tughnasna n'igbudu badnụ wam sịkwa, “Nyele kpaturu iwo m aka?”

³¹ Ele sno apna a kanụ a, “Ị whnurnu igbudu badnụ naadnagidne i, ị naakaa, ‘Nyele kpaturu m aka?’ ”

³² O le anya gburugburu ma ọ jọowhnu nye ke mernu nhne ka. ³³ Nwerinya wam, kpa ọ mahiaru nhne mernu a, ọ yahna n'ogwnu naama a ririri, dna n'ẹli n'ọchi a, kọwanu a kpakara ezi ọka zị a. ³⁴ Jizọsi kanụ a, “Nnwọ m rinya, ọkwnata mkpọma ị znọhialam jị, la nụ udno, nrịria ị la.”

³⁵ Nga Jizọsi kpụ ọka n'ọnu, ele hi n'oro nye risi ọro ọgbako ele Ju wam va, naakaa, “Nnwọ ị rinya nwunam. Ndaa ke ị naakpaknata Nye-zni-nhne ẹhni?”

³⁶ Jizọsi bnóge nsni nụ nhne be nookwu, ọ kanụ nye risi ọro ọgbako ele Ju wam, “Ị túko ogwnu, kweru kpọi.” ³⁷ O kwéle nye ọbula snornu a zne, okwolem Pita, nụ Jemisi nụ Jóni nwene Jemisi. ³⁸ Nga be vaduru n'oro nye risi ọro ọgbako ele Ju wam, ọ whnurnu mkpakpo, nụ agịda ele naakwna ẹkwna, neesi okokoba. ³⁹ Nga ọ bnaznenu, ọ sịkwa be “Ndaa nhne anụ naakpakponu, naakwna? Nnwọ rinya ka nwuna ọnwu, kọvu ọ zị n'anyarna.”

⁴⁰ Be mụ a rumu. Nga ọ chihalaru kpakara be, o kwuru nda watakiri wam nụ nne a nụ ele nụ ya sno bna nụ hne watakiri wam dnanyi. ⁴¹ Ọ nwugwuru watakiri wam n'aka, kanụ a, “Taliṭa kumi,” ke bụ, “Nnwọ rinya matị, m ka m jị, lizọ.”

⁴² Ngangam, nnwọ rinya matị wam lizọ, neezne izne (ọ gbarụ nri nụ awha lawuru). O duru be ẹhni k'agịda. ⁴³ Jizọsi dọ be aka nụ nsni ọ ziko nye mahia nhne mernu. Ọ kaa masị be nyee a nhne o ri.

6

Be juru Jizọsi nụ Nazareti

(Mat 13:53-58; Luk 4:15-30)

¹ Jizọsi hi hnam whọga, va n'ẹli a, ele sno apna a snornu a. ² Ọ dụ n'Ọbochi Ozukwa Inwe, ọ panizo o zni nhne n'oro ọgbako ele Ju. Nga be nurnu nhne o neezni, o duru be ẹhni, be neesikwa, “Ndaa hne nwerukna ka nwehiaru kpakara nhne ka? Kini bụ akoniche ke be nyernu a. Ndaa kpa o ji noornu kpakara ẹrnu ndu-ẹhni ka? ³ Ka ọ bụo nye ọkwankwa wam, nnwọ Meri, nụ nwene Jemisi nụ Josefụ, nụ Judasi, nụ Saimoni? Ọ bụo rumu nne a rinya zị n'esilawuru aị hna?” Be we ovu ẹhni megidne a.

⁴ Jizọsi kanụ be, “Okwolem nụ ẹli ke a nụ ezi-nụ-oro a, ma nụ esilawuru ele ke a, bụ hne nye ọwhnurninya nwée ọsobisinu.”

⁵ Ọ nrúlige ẹrnu ndu-ẹhni n'ẹli kị, okwolem nụ o bikwasiri ele nrịria ele nụ ele aka, me ẹhni siri be rikne. ⁶ Ókwe ekwe be duru a ẹhni.

Jizọsi zihalaru ele izi a nri nụ ẹbo

(Mat 10:5-15; Luk 9:1-5)

Jizọsi zne nụ rime ẹli-ọhna zị ichne ichne zị be ndundu, neezni nhne. ⁷ O sukwu ele izi nri nụ ẹbo wam, panizo neezihala be ẹbo ẹbo, nyee masị be rikne nụ hne renwu ojo zị. ⁸ O nyee be iwu be jikọ nhne ọbula n'izne be, okwolem mkpara, be jikọ nhne oriri, mọbu rẹkpa, mọbu iwai nụ rẹkpa iwo be. ⁹ Ọ karụ be woru okoro-ọchi, be wóko iwo lawuru. ¹⁰ Ọ kanụ be, “Anụ dazigidne n'oro ọbula anụ jaabna, tem anụ whọga n'ẹli wam. ¹¹ Hne ọbula be nábnanyana anụ mọbu bnóne nsni n'ikwu-ọnu anụ, anụ jọowhoga pịi, lisnama rịzna ke zị n'ọchi anụ, ma ọ bụru nhne akebne megidne be.”

¹² Be whọga nookwunu ele badnụ ikwu-ọnu Chiokike, be tughnasna mkpọma. ¹³ Be chihalaru agịda renwu ojo, tesi masị agịda ele naariya ariya mọno, me ẹhni siri be rikne.

Enwu Jōni Nye Wụ Mini
(*Mat 14:1-12; Luk 9:7-9*)

¹⁴ Eze Erọdu nurnu a, kwnornu nū rēwhna Jizōsi whọlam iwhe. Agwna badnū naakaa nū Jōni Nye Wụ Mini hilem n'ēnwu lizọ, ọ bụ nhne mernu kpakara rikne ka ji nọornu ọrnū ndu-ehni nū rime a. ¹⁵ Ele berere karū, “Ọ bụ Ẹlajia.”

Ele berere kaa, “Ọ bụ nye ọwhnurninya, lele otu nū rime ele ọwhnurninya gbaka.”

¹⁶ Kọvu Erọdu nurnu a, ọ kaa, “Ọ bụ Jōni Nye Wụ Mini, nye me biri risi, o lizọlam.”

¹⁷ Erọdu karū nū mbom be nwudne Jōni, kne a eriri n'oro ikelu kwnornu nū Erodiasi nnwerne Filipu nwene a, nye ọ luru. ¹⁸ Jōni kannū Erọdu, “Ọ bụo ọma n'iwu ọlu nnwerne nwene i.”

¹⁹ Erodiasi beteru o vunu Jōni irno nū mkpoma, o pioru o gbu a, kọvu nū o nwée rikne, ²⁰ kwnornu nū Erọdu tūru ogwnu Jōni. Ọ mahiaru nū ọ bụ nye mee mma nū nye zị nsọ, ọ bıkwata a nkari. Ige ọbula ọ nurnu ikwu-onu a, ọriri jihia mkpoma, kọvu nū o ji snarnima nurnu ikwu-onu a.

²¹ N'ipne-aznū, oghere whuyanū Erodiasi. Erọdu siri wiri o chenwanya omumu a. O sukwu ele nū ya sno nēechi, nū ele risi ogwnu nū ele risi ẹli Galili. ²² Nga nnwọ rinya Erodiasi bnanyarnū tne eri sọru Erọdu nū ele nū ya zị n'onu k'agida, eze kanū woknornokno wam, “Riọ m nhne ọbula masiri i, m jeenye i.” ²³ O kweru a mkwna kwesi a rikne, kaa, “Nhne ọbula i rioru m, m jeenye i, ọ bụbedi o keme ẹli-eze m ẹbo.”

²⁴ Ọ whoga sikwa nne a, “Kini bụ nhne me joorio?”

Ọ kanū a, “Risi Jōni Nye Wụ Mini.”

²⁵ Nnwọ rinya wam gba ẹso kwnusi eze, kanū a, “M choru m i nyee m risi Jōni Nye Wụ Mini n'agbugba kitna.”

²⁶ Ẹhni nwurnu eze, kọvu kwnornu mkwna wam o kweru nū ele ya nū be dazị neeri wiri, ọ māsila a ọ la aznū nū mkwna o kweru a. ²⁷ Ngangam, o zihala nye gbu badnū, nyee a iwu o bihia risi Jōni. O zne bihia risi Jōni n'oro ikelu. ²⁸ O vuya risi a n'agbugba, nyee a nnwọ rinya wam, nnwọ rinya wam nyee a nne a. ²⁹ Nga ele sno apna Jōni nurnu a, be va vuru iznu a lite.

Jizōsi nyernu pokwu
badnū isne wiri

(*Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Jōn 6:1-14*)

³⁰ Ele izi Jizōsi hiebnanyarnū hne Jizōsi zị, be tnusinū a kpakara nhne be mernu nū kpakara nhne be znirni ele badnū. ³¹ Kwnornu nū agida ele badnū naava, naala, oghere o ri wiri zila, Jizōsi kanū be, “Anū va ichne nū hne kọru owu, zukwaru inwe.” ³² Be nū nsnūnu be bna n'ogbo zne hne kọru owu.

³³ Agida badnū whnurnu nga be neezne. Be mahiaru be, be hi nū kpakara ẹli-ohna gweru ọchi gbakọ nū pịi, beru be osno dū. ³⁴ Nga Jizōsi whuyaru n'ogbo, ọ whnū igbudu ele badnū, ọ donu be obirizi, kwnornu nū be nū lele atnurnu nwée nye nọoznu be. Ọ panizo neezni agida nhne. ³⁵ Nga ọbochi znemirnu, ele sno apna a vakwnusi a, kaa, “Hna kọgwu owu, ọbochi zneminem. ³⁶ Zihala ele ka ma be zne nū rime ẹkwu ma nū rime ẹli-ohna zne zuru nhne oriri.”

³⁷ Kọvu Jizōsi kanū be, “Anū nyee be nhne be jeeri.”

Be sikwa a, “A jeezne zuya brēdi riwhu mkpuru iwai lawuru, nyega be, ma be ri?”

³⁸ Ọ sikwa be, “Anū nwernu ike brēdi ele? Zne lekasi.”

Nga be mahiaru, be kaa, “Ike brēdi isne, nū aznū lawuru.”

³⁹ Jizōsi kanū be mee kpakara be daziri ẹli nū mkpuru nū mkpuru n'olu achara budnu. ⁴⁰ Be daziri ẹli nū mkpuru nū mkpuru, ele otu riwhu nū ele nri isne. ⁴¹ Jizōsi gweru ike brēdi isne wam nū aznū lawuru wam, le anya n'oligwe, tū mmamma, nyawama ike brēdi isne wam, nyee ele sno apna a ma be nyee ele wam. O keme aznū lawuru wam n'esilawuru kpakara be. ⁴² Kpakara be ri, riji ruwho. ⁴³ Ele sno apna a tūtukota ruvnuruvnu brēdi nū aznū ke gwnarnū ke jihiaru nri nū nkita lawuru. ⁴⁴ Ele riri brēdi wam bụ pokwu ele rukna isne.

*Jizọsi znernu izne
n'olu mini*

(*Mat 14:22-33; Jọn 6:15-21*)

⁴⁵ Ngangam o mee ele sno apna a bna n'ogbo, beru a osno kwowhe aznu osimini du ẹli Betesaida, nga o neezila igbudu badnu wam. ⁴⁶ Nga o zilakworu be, o zne n'olu rugwu zne kpe okpukpe. ⁴⁷ N'ogbednachi, ogbo wam zi n'esilawuru okne osimini, ya nu nsnunu a zi n'olu ẹli. ⁴⁸ O whnu be hne be zi nodoli nokwo ogbo kwnornu nu ruwhere neewhegidne be. O vakwnusi be nu onu osisi neezne izne n'olu mini. O pio o whe be, ⁴⁹ kovu nga be whnurnu a hne o neezne izne n'olu osimini, o nu be lele renwu. Be si okokoba k'agida. ⁵⁰ Kpa kpakara be whnurnu a, mkpoma la be mini.

O kanu be, "Mkpoma si anu rikne, o bu mawa. Anu tuko ogwnu." ⁵¹ O pnekwnusi be nu rime ogbo, ruwhere wam whebiri. O duru kpakara be ẹhni k'agida. ⁵² Be ghoyage ẹnu ndu-ẹhni gbasiri ike bredi isne wam, mkpoma be ghoyagele a.

*Jizọsi gworu ele nriria
n'eli Genezareti*

(*Mat 14:34-36*)

⁵³ Nga be wheru, be vadu n'eli Genezareti kpokwnusi ogbo be. ⁵⁴ Kpa be whuyaru n'ogbo, ngangam agida ele badnu mahiaru Jizosi. ⁵⁵ Be gbazu kpakara ẹli wam, panizo noovuya n'okpata ele nriria penupe obula be nurnu o zi. ⁵⁶ Hne nu hne obula o bnaznenu, n'eli matj, mobu ẹli hna ezi, mobu n'ekwu, be dnanyita ele nriria n'ahja, be naariasno a ma be kpatu ke bu onu iwo aka. O gworu kpakara ele kpaturu onu iwo a aka.

7

*Omen'eli ke ele mbom
(Mat 15:1-9)*

¹ Nga ele Farisi nu agwna ele zni iwu ele Ju hiri nu Jeruselem vakwnusi Jizosi, ² be whnurnu nu ele sno apna a ji aka kpuru rune neeri wiri, ke bu aka be kwola okwo. ³ Ele Farisi nu kpakara ele Ju ri wiri hne be kwola aka nkari. Be naabita omen'eli ke ele mbom znirni be. ⁴ Be hi ahja yahna, be ri nhne obula hne be hniage ẹhni. O zi masi omen'eli berere ke be nahjaru, noosno, lele kpa be snu okiko, nu ite, nu okwu.

⁵ Ele Farisi nu ele zni iwu ele Ju sikwa Jizosi, "Kini kpayaru ele sno apna i za naabita omen'eli ele mbom? Be gweru aka be kwokwala nkari neeri wiri."

⁶ Jizosi saru be, "Azaya whnurnu owhnurninya gbasiri anu k'ezi, naakaa, anu bu ele ruwhnu lawuru, lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ, naakaa, 'Ele ka ji mgbele-onu etekne nosobisinu m, kovu mkpoma be zi ikere nu hne me zi.

⁷ Be nokponu m risi ẹli n'etekne, neezni nhne badnu nyernu n'iwu lele nu o bu iwu ke Chiokike.'

⁸ Anu naagharu iwu ke Chiokike, nwukwaru omen'eli ke badnu."

⁹ Jizosi kanu be, "Anu marnu ama gharu nhne Chiokike nyernu n'iwu ma anu bita omen'eli anu. ¹⁰ Kwnornu nu Mozizi karu, 'Sobisinu nda i nu nne i,' nu 'Nye obula ke jovu nda a mobu nne a onu, be gbu a.' ¹¹ Kovu anu karu nye obula ke jaakanu nda a mobu nne a, 'Nhne i jeerihia n'aka m bu Kobani' (ke bu nkesi o nyernu Chiokike) ¹² ige wam anu jeekwe o menu nda a mobu nne a nhne berere. ¹³ Anu neeme nhne ka neegweru ikwu-onu Chiokike neeme nhne etekne hite n'omen'eli ke anu, neenyewhete a n'aka ele berere. Nu agida nhne nu kpa anu neeme."

*Nhne neemeru badnu
(Mat 15:10-20)*

¹⁴ Jizosi sukwuru igbudu badnu wam berere kanu be, "Anu bnote nsni n'ikwu-onu m, anu ghohia a masi. ¹⁵ O za nhne ke hi n'ederezi bna nu rime badnu ke nwernu rikne meru

a. Kọvu nhne ke hiri nụ rime badnụ whụya bụ nhne neemeru badnụ.” [¹⁶ Nye nwernu nsnị o ji ọ nụ nhne ọ nurnu.]

¹⁷ Nga ọ gharuru agịda ele badnụ wam bna nụ rime ọro, ele sno apna a sịkwaru a ajiji gbasiri elulu wam. ¹⁸ Ọ saru be, “Ke bụ nụ anụ nwée oghohia? Anụ máa nụ nhne ke hiri n'ederezi bna nụ rime badnụ nwée rikne meru a? ¹⁹ Kwnornu nụ ọ bnána nụ rime mkpoma a, hne ọ bnarnu bụ ruwho a, be nynohala a n'osoro.” (Ka bụ ke Jizosi jiri kaa nụ kpakara wiri zị richna.)

²⁰ Jizosi zị koriri nookwu, “Nhne ke hiri nụ rime badnụ whụya bụ nhne neemeru badnụ. ²¹ Kwnornu nụ ọ bụ nụ rime mkpoma badnụ bụ hne kpakara ọriri ojo hi noowhuya, ome ọyi, oznu buznu, ogbu badnụ, ²² ome ọyi ele nwernu nnwerne nụ ele nwernu nzi, anyakwu, aruru-eli, aghigho, ogba ewhere, owho-anya, okaja, oknomokno, iwhnirniwhno, ²³ Kpakara nhne ojo ka hi nụ rime badnụ whụya, be meru badnụ.”

Okwnata ovu otu
nwerinya Sirofinisa

(Mat 15:21-28)

²⁴ Jizosi hi nụ rime pji whoga, zne n'eli zị Taya ndundu. Ọ bna n'otu ọro, ọ p'ole ele badnụ mahia, kọvu nụ be nwée rikne bigwa a. ²⁵ Ngangam, otu nyerinya ke nnwọ a rinya matị nwernu renwu ojo nurnu nhne gbasiri Jizosi, o varu dna n'eli n'ochi a. ²⁶ Nwerinya wam buo nye Ju, be muru a nụ Sirofinisa. Ọ riasno a ma ọ chihala renwu ojo wam n'ehni nnwọ a rinya. ²⁷ Jizosi kanu a, “Beru osno nyejite rumu takiri wiri ruwho, kwnornu nụ ọ buo oma o gweru wiri rumu takiri tūhalanu nkita.”

²⁸ Kọvu ọ saru, “Nyenwe ai, ọ bubedi rumu nkita ke zị nụ mkpururu ikpechi neeri ruvnuruvnu wiri rumu takiri.”

²⁹ Jizosi kanu a, “Kwnornu nụ nhne ka i kwuru, la, renwu ojo wam whogalam n'ehni nnwọ rinya.”

³⁰ Ọ la n'oro a, whnu nụ nnwọ a dnanyi n'olu okpata, nụ renwu ojo wam whogalam masi.

Jizosi gworu nye mgbu
nụ nsnị inyo

³¹ Jizosi whogaru nụ ngeri Taya gawhe n'esilawuru Saidoni, hi n'esilawuru eli Dekapolisi du Osimini Galili. ³² Be kwuyanụ a otu nyenum ke dnarnu mgbu ke nu nsnị, be riasno a ma o bikwasị a aka a. ³³ Jizosi kwuhala a n'esilawuru agida badnụ whoga ichne, ọ yisi mkpaka a nụ nsnị a lawuru, gbụ onu-mini, kpatu riro a aka. ³⁴ O lelizo anya n'oligwe, snu idne, kaa, “Efata,” ke risi a bu, “Kpume.”

³⁵ Ngangam nsnị a lawuru kpumernu, nhne knesnirni a riro tomarnu, o kwukwata oka. ³⁶ Jizosi kasinu be rikne be kanukwadia nye obula, kọvu kpa ọ naakanusinu be rikne bu kpa be neewheke a. ³⁷ O duru kpa be hna ehni k'agida, be naakaa, “O neeme kpakara nhne buru oma. O mernu ele nsnị inyo nụ nsnị, ele mgbu kwu oka.”

8

Jizosi nyernu
pokwu badnụ eno wiri

(Mat 15:32-39)

¹ N'ige wam nga agida ele badnụ gbakoru berere, be nwée masi nhne be jeeri. Jizosi sukwu ele sno apna a, kanu be, ² “M noodonu agida ele badnụ ka obirizi, kwnornu nụ me nụ be dazilam obochi eto, be nwée nhne be jeeri. ³ Ọ buru nụ me zihala be n'onu etekne, anya-aju joovu be n'apna, agwna be hi hne zị ikere va.”

⁴ Ele sno apna a sịkwa a, “Ndaa kpa badnụ jeeji nyeji ele badnụ ka wiri ruwho n'eli-ikpa hna?”

⁵ Ọ sịkwa be, “Anụ nwernu ike bredi ele?”

Be kaa, “Esau.”

⁶ Ọ kanu agida ele badnu wam daziri eli. O gweru ike bredi esau wam, tunu Chiokike mmamma, o nyawama be, nyee ele sno apna a be bete neenye ele badnu, ele sno apna a kesiri ele badnu wam wiri. ⁷ Be nwemasiri aznu matı ele nu ele, o tu kwno mmamma, kaa be nyee ele wam. ⁸ Be ri, ruwho ji be, be tutukota ruvnuruvnu bredi ke gwnarnu, ekperi nkita esau jihıaru. ⁹ Be duru pokwu eno, Jizosi zihala be. ¹⁰ Jizosi bna nu rime ogbo, ya nu ele sno apna a, be va nu eli Dalamanuta.

*Ele Farisi piuru
nhne elekema
(Mat 16:1-4)*

¹¹ Ele Farisi varu panizo nesikwa a ajiji, noopio nhne elekema hi n'oligwe, naakpa a iru. ¹² Ọ snu idne k'agida nu rime ovu a, kaa, "Kini kpahıaru ebiri ka noopio nhne elekema? N'ezi me kanu anu, o za nhne elekema be jeenye ebiri ka." ¹³ Ọ gharu be bna kwno nu rime ogbo whe aznu osimini kiyari.

*Nhne whu bredi
ele Farisi nu Erodu
(Mat 16:5-12)*

¹⁴ Ele sno apna a chezuru o gweru bredi, be ji otu ike bredi kpoi nu rime ogbo. ¹⁵ Jizosi kasinu be rikne, "Anya du anu eli, anu neeze nhne whu bredi ke ele Farisi nu Erodu."

¹⁶ Be notnurita n'esilawuru be, naakaa, "O bu kwnornu nu a jile bredi."

¹⁷ Nga Jizosi mahıaru a, o kanu be, "Kini kpahıaru anu naakaa nu anu jile bredi? Anu yoghoyage? Nduu otula anu sa? ¹⁸ Anu nwernu anya, anu whnu osno? Anu nwernu nsni, anu nu nhne? Anu gbadiyala? ¹⁹ Nga me keru ike bredi isne n'esilawuru pokwu badnu isne, nkita ele jihıaru nu ruvnuruvnu anu vulizoru?"

Be kaa, "Nri nu ebo."

²⁰ "Nga me keru esau nye pokwu badnu eno, ruvnuruvnu nkita ele bu nhne anu vulizoru?"

Be kaa, "Esau."

²¹ Ọ kanu be, "O bu nu anu yoghohiala koriri?"

*Jizosi gworu nye isni
nu Betesaida*

²² Jizosi nu ele sno apna a va n'eli Betesaida. Be kwuyanu a otu nye isni, riasno a ma o kpatu a aka. ²³ Ọ nwugwuru nye isni wam n'aka, duru a zne n'aznu eli-ohna wam. Ọ gbusi a onu mini n'anya, tukwasi a aka a lawuru, o sikwa, "O zi nhne i noowhnu?"

²⁴ O le anya n'olu, kaa, "M noowhnu badnu, kovu be nu lele isisi neezne izne."

²⁵ Jizosi tukwasi kwno a aka a lawuru n'anya a berere, o legidne anya, anya a buru oma, o whnusunama kpakara nhne nkari. ²⁶ O zihala a n'oro a, kanu a, "I lahnakwadia nu rime eli-ohna berere."

*Pita kahıaru nye Jizosi bu
(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)*

²⁷ Jizosi whoga, ya nu ele sno apna a bna nu kpakara eli-ohna matı zi ndundu Sizaria Filipai. Nga be zi n'apna, o sikwa ele sno apna a, "Ele badnu be naakaa nu me bu nyele?"

²⁸ Be saru a, "Agwna be naakaa Joni Nye Wu Mini, ele ke berere naakaa Elaija, ele ke berere kaa otu nu rime ele ohnurninya."

²⁹ Ọ sikwa, "Anu n'iwuru anu, anu kanu nu m bu m nyele?"

Pita saru a, "Ji n'iwuru i bu Karaisi wam."

³⁰ Ọ do be aka nu nsni, kaa, "O za nye anu kanu nhne gbasiri m."

*Jizosi kwuru oka
gbasiri enwu a*

(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

³¹ Jizosi panizo neezni be nhne, naakaa, "Nnwọ ke Badnu jaatariri agida awhnuwhnu, ele okno badnu nu ele risi ariohna nu ele zni iwu ele Ju jooju a, be gbu a, nga obochi eto

whemernu, o jeehi n'ẹnwu lizọ.”³² O kwuru ka kpa nye ọbula jọoghohia. Pita kwuhala a, naabnanu a.³³ Nga ọ tughnasarnu whnu ele sno apna a, ọ bigbo Pita, kanu a, “Zne n'aznu m, Setani, kwnornu nu i neeche echiche lele badnu, ọ buo lele Chiokike.”

³⁴ O sukwu igbudu badnu wam nu ele sno apna a, ọ kanu be, “Ọ buru nu nye ọbula joosno m n'aznu, ọ jooju ẹhni a, vuru ọgba a sno m.”³⁵ Nye ọbula ke noopio ọ dọhia budnu a jootuwu a, ọvụ nye ọbula ke jootuwu budnu a kwnornu m nu izi ọma, ọ jooznohia a.³⁶ Mbnarna kini bu nhne badnu jeenwe ọ buru nu o rihia kpakara ọwa n'iru tuwhume budnu a? ³⁷ Kini bu nhne badnu jeeji gbanwo budnu a? ³⁸ Nye ọbula ke iwhnerne m nu ikwu-ọnu m jootu n'ebiri ewhere nu aruru-eli ka, iwhnerne nye wam jootu Nnwọ ke Badnu nga ọ jaava n'igwugwu ke Nda a, ya nu ele enine izi a zi nsọ.”

9

¹ Jizọsi kanu be, “Me kanu anu ezi ọka, agwna ele gwuzo hna jọonwu ẹnwu tem be whnu ẹli-eze Chiokike hne o ji iknerna va.”

Onwoghari Jizọsi

(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)

² Nga ọbochi isunu whemernu, Jizọsi kwuru Pita, nu Jemisi, nu Joni duru be pnezne n'olu rugwu zi olu whoga ichne. O nwoghari nu ruwhnu be.³ Iwo a noonwu va-a-a ke ọ za nye zi n'owa ka jooznuli iwo ki.⁴ Be whnurnu ẹlaija nu Mozizi, be nu Jizọsi nookwurita ọka.⁵ Pita kanu Jizọsi, “Nda-ai-kwu, ọ buru ọma a daziri hna, ngwa ma a wu ọro-eka ẹto, otu buru ke i, otu ke Mozizi, otu ke ẹlaija.”⁶ Ogwnu turu be ke kpayarụ ọ maa nhne o nookwu.

⁷ Erumeru oligwe varu kpusti be, akpiri hiri nu erumeru oligwe wam whuya, kaa, “Ka bu Nnwọ m me whnurnu n'anya, anu bnotenu a nsni.”⁸ Kpurugadnam, nga be leru anya gburugburu, ọ za nye be whnurnu, okwolem Jizọsi kpoi.

⁹ Nga be hiri n'olu rugwu wam hiehna, ọ kasinu be rikne, be kanu nye ọbula nhne be whnurnu, tem Nnwọ ke Badnu hi n'ẹnwu lizọ.

¹⁰ Be bita nhne ka nu mkpoma be. Be nesikwa n'esilawuru ẹhni be, “Kini bu risi olizo n'ẹnwu?”¹¹ Be sikwa a, “Kini kpayarụ ele zni iwu ele Ju jiri kaa nu ẹlaija jeebe osno va?”

¹² Jizọsi saru be, “Ọ bu n'ezi nu ẹlaija jeebe osno va, bikwata kpakara nhne lele kpa ọ zi nu mbom. Kini mernu be gbaru a n'okwukwo nsọ gbasiri Nnwọ ke Badnu, nu ọ jaata agida awnwhnu, be ju masi a? ¹³ Ọvụ me kanu anu nu ẹlaija valem, be mee a kpa o jiri masi be, lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ gbasiri a,”

Jizọsi gworu nnwọ rukna

(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43a)

¹⁴ Nga Jizọsi nu badnu ẹto ele sno apna a vakwnusiri ele sno apna a ele berere, be whnurnu igbudu badnu gbaru be gburugburu, whnu masi ele zni iwu ele Ju hne be ọdogbuta.¹⁵ Ngangam o du kpa be hna ẹhni k'agida nga be whnurnu a, be gbazne, bekwu a.¹⁶ Jizọsi sikwa ele sno apna a, “Kini bu nhne anu nu be ọdogbuta?”

¹⁷ Otu nyenum nu rime igbudu badnu wam saru a, “Nye-zni-nhne, m kwuyannu m ji nnwọ m rukna ke nwernu renwu dnarnu mgbu.¹⁸ Penupe ọbula ọ nwugwuru a, o vudna a n'eli, ọ ọdogbo okoto n'onu, naata rukwnurnu-ize, roknete ẹhni. M kanu ele sno apna i ma be chihala a, ọvụ nu be nwée rikne.”

¹⁹ Jizọsi saru be, “Anu ebiri ke nwée okwnata mkpoma, me nu anu jaadazi du ngele? Me jeesinu anu ovu du ngele? Anu kwuyanụ m nnwọ wam hna.”

²⁰ Be kwuyanụ a nnwọ rukna wam. Nga renwu ojo wam whnurnu Jizọsi, ngangam, ọ dosi nnwọ rukna wam rikne. Ọ dna n'eli ọnotnurni a, ọ ọdogbo okoto n'onu.²¹ Jizọsi sikwa nda a, “Ndaa nga nhne ka beteru eme a?”

Ọ kaa, “Hite nga ọ bu nnwọ mati.²² Agida ige, ọ dọbnarnu a nu rime bekwnu ma nu rime mini ma o gbu a. Ọ buru nu o nwernu nhne i jeemeli, donu ai obirizi, yisinu ai aka.”

²³ Jizọsi kanu a, “I naakaa, ọ buru nu o nwernu nhne me jeemeli? Kpakara nhne jeemelinu nye nwernu okwnata ovu.”

²⁴ Ngangam, nda nnwọ watakiri wam siwama, “M kweru m, yisinu ókwe ekwe m aka.”

²⁵ Nga Jizọsi whnurnu nụ agida badnụ naagbaya, o bigbọ renwu ojo wam kaa, “Ji renwu ke dnarnụ mgbu nụ nsnị inyo, m neenye i iwu, hi nụ rime a whuya, i bnáma nụ rime a berere.”

²⁶ Renwu ojo wam si okokoba, dọsi a rikne, hi nụ rime a whuya. Nnwọ wam dna lele nye nwurnu onwu, ke kpayarụ agida badnụ jiri kaa, “Ọ nwunam we.” ²⁷ Kọvu Jizọsi nwugwuru a n'aka dolizo a, o lizo.

²⁸ Nga Jizọsi bnanyarnụ n'oro, ele sno apna a sịkwa a ichne, “Kini kpayarụ a nwéne rikne chihala renwu ojo wam.”

²⁹ Ọ kanụ be, “Renwu nụ lele ka jọowhoga nụ nhne obula, okwolem n'okpukpe.”*

Jizọsi kwukwnornu oka
gbasiri enwu a

(Mat 17:22,23; Luk 9:43b-45)

³⁰ Be hi nụ pii whuya gawhe n'esilawuru Galili. O kwéle nye obula mahia hne be zi,
³¹ kwnornu nụ o neezni ele sno apna a nhne, naakaa, “Be jeegweru Nnwọ ke Badnụ resi n'aka ele badnụ, be joogbu a, nga obochi eto whemernu, o jeeji n'enwu lizo.”

³² Kọvu nụ be ghohiala oka wam, ogwnu kwéle be sịkwa a nhne gbasiri a.

Nyele kakwo ibne a?

(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ Be vadu Kapanom, nga Jizọsi bnarnụ n'oro, o sịkwa be, “Kini bu nhne anụ nookwu n'apna?”

³⁴ Kọvu be mesnirni onu be, kwnornu nụ be nọdogbuta n'apna nye kakwo ibne a n'esilawuru be. ³⁵ Jizọsi daziri eli sukwu ele sno apna a nri nụ ebo wam. Ọ kanụ be, “Ọ buru nụ nye obula noopio o bu nye risi, o jọobu nye ipne-aznụ, nụ nye neeznenu kpakara ele badnụ izi.” ³⁶ O kwuru otu watakiri gwuzote a n'esilawuru be, o jiri a n'aka a, kanụ be, ³⁷ “Nye obula ke jaanarnụ otu nụ rime watakiri ka nụ rewhna m, nanarnụ m, nye obula ke jaanarnụ m k'ezi, o buo me bu nye o nanarnụ k'ezi, o bu nye ziyaru m.”

Nye zá neemegidne ai
dagwunu ai

(Luk 9:49,50)

³⁸ Jóni kanụ a, “Nye-zni-nhne, a whnurnu otu badnụ hne o naachihala renwu ojo nụ rewhna i, a bnosni a, kwnornu nụ o zá noosno ai.”

³⁹ Jizọsi kaa, “Anụ bnósni a, kwnornu nụ o zá nye jọornu ernu ndu-ehni nụ rewhna m, ke jaakaa m oka ojo ngwa ngwa. ⁴⁰ Nye zá neemegidne ai dagwunu ai. ⁴¹ M naakanụ anụ ezi oka, nye obula ke jookwute anụ otu okiko mini anụ nwọ kwnornu nụ anụ bu ele Karaisi jaanahariri ogwo ernu a.”

Nhne jeeme badnụ mehie

(Mat 18:6-9; Luk 17:1,2)

⁴² “Nye obula ke jeeme otu nụ rime ele matị ka mehie, bu ele kweru nụ me, o jaakanụ a mma nụ be gweru okne rugwu ogwe-wiri nyasị a n'ili, migbu a n'okne osimini.” ⁴³ Ọ buru nụ aka i jeeme i, i mee mmehie, gbubime a, o jaakanụ i mma o bna nụ budnu kwó okwo vuru oru karu o nwernu aka i lawuru bna nụ bekwnu eli renwu chni echni. [⁴⁴ Kị bu hne rukpurukpuru be nwụ onwu, bekwnu be chni echni.] ⁴⁵ Ọ buru masi nụ ochi i jeeme i, i mee mmehie, gbubime a, o jaakanụ i mma o bna nụ budnu kwó okwo nụ mgworo karu o nwernu ochi lawuru i, be tubna i nụ bekwnu eli renwu. [⁴⁶ Kị bu hne rukpurukpuru be nwụ onwu, bekwnu be chni echni.] ⁴⁷ Ọ buru masi nụ anya i jeeme i, i mee mmehie, gwupu a, o jaakanụ i mma o bna n'eli-eze Chiokike nwernu otu anya karu o nwernu anya lawuru be tubna i nụ bekwnu eli renwu. ⁴⁸ Kị bu hne rukpurukpuru be nwụ onwu, bekwnu be chni echni.

* 9:29 Agwna okwukwo kwuru: hite n'okpukpe nụ ovu onu.

⁴⁹ “Lele kpa a ji arua mee wiri so n'onu, o bu kpa Chiokike neeji bekwnu awnhwuhnu mee ele ke a buru ele agwa oma.

⁵⁰ “Arua buru oma, kovu arua tuwhu oso n'onu a, be jeeji kini mee a o so n'onu? Anu nwernu arua nu rime anu ma anu nu ibne anu ziri n'udno.”

10

Ogba nnam

(Mat 19:1-12; Luk 16:18)

¹ Jizosi whoga zne n'ike eli Judiya n'aznu Osimini Jodani kiyari, agida ele badnu jipiya kwno hne o zi. Lele kpa o mesi, o neezni be nhne.

² Agwna ele Farisi vakwnusi a, sikwa a, “O buru oma n'iwu nyerukna gba nnwerne a nnam?” Be naakpa a iru.

³ O sikwa be, “Kini bu nhne Mozizi nyernu anu n'iwu?”

⁴ Be kaa, “Mozizi kweruru nyerukna gba okwukwo nnam nyee nnwerne a, chihala a.”

⁵ Jizosi kanu be, “Kwnornu nu mkpoma ojo anu kpararu Mozizi gbaru iwu ka n'okwukwo. ⁶ Kovu hite n'opanizo okike owa, Chiokike kpuru be nyerukna nu nyerinya. ⁷ Kwnornu nu ka, nyerukna jaagharu nda a nu nne a, takwnusi n'ehni nnwerne a, ⁸ be lawuru jogho otu ano-ehni. Be buma badnu lawuru, kovu otu ano-ehni. ⁹ Nhne Chiokike knekotaru, badnu tomana a.”

¹⁰ Nga be bnarnu nu rime oro, ele sno apna a sikwa a ajiji gbasiri oka ka berere. ¹¹ O kanu be, “Nye obula ke jaagba nnwerne a nnam lu nnwerne berere, neemegidne a oyi.

¹² O buru masi nu nnwerne gba nzi a nnam, gboru nzi berere, o neeme masi oyi.”

Jizosi goziri rumu takiri

(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Ele badnu nookwuyanwu Jizosi rumu takiri ma o kpatu be aka, kovu ele sno apna a bigboru ele kwuyaru be. ¹⁴ Nga Jizosi whnurnu a, o we ehni k'agida, o kanu be, “Anu gharu rumu takiri ma be vakwnusi m, anu bnosi be, kwnornu nu eli-eze Chiokike bu ke ele nu kpa. ¹⁵ Me kanu anu ezi oka, nye obula ke jeejweru eli-eze Chiokike lele nnwo mati, o jabna nu rime a rja rja.” ¹⁶ O kwuru be n'aka a lawuru, tukwasi be aka a, gozi be.

Otu nye ochichi

(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)

¹⁷ Nga Jizosi whogaru n'apna, otu nyenum gbakwnusi a, gbunu a mpnerne ochi, sikwa a, “Omamarna Nye-zni-nhne, kini bu nhne me jeeme ma m kehja m budnu kwó okwo?”

¹⁸ Jizosi saru a, “Kini kpararu i noosukwu m nye oma? O za nye bu nye oma, okwolem otu badnu, bu Chiokike kpoi. ¹⁹ I maam kpakara nhne be nyernu n'iwu, i gbuko badnu, i meko oyi, i znuko buznu, i gbako akebne aghalaghala, i megbuko badnu, sobisinu nda i nu nne i.”

²⁰ O kanu a, “Nye-zni-nhne, kpakara nhne ka bu nhne me bitaru hite n'ikoro m.”

²¹ Jizosi leri a anya oma, kanu a, “Otu nhne gwnarnu i jeeme, la, re kpakara nhne i nwernu, kesi ele mboni, i jeenwe ekwnu n'oligwe, vaa, sno m.” ²² Ruwhnu gbaruru a n'oka wam, o la, naagbaru ruwhnu, kwnornu nu o nwernu ekwnu k'agida.

²³ Jizosi leri anya gburugburu, kanu ele sno apna a, “Le kpa o jiri ra ehni ele nwernu ekwnu o bna n'eli-eze Chiokike!”

²⁴ Oka wam du ele sno apna a ehni, kovu nu Jizosi ka masinu be, “Rumu m, le kpa o jiri ra ehni o bna n'eli-eze Chiokike. ²⁵ O zinu anohia kameli ewheke o gawhe n'anya alanga karu ele nwernu ekwnu o bna n'eli-eze Chiokike!”

²⁶ O du kpakara ele sno apna a ehni k'agida, be sikwarita ehni be, “Ndakwanu nye be joznohia?”

²⁷ Jizosi leri be anya kaa, “Hne badnu zi be jeemeli a, kovu o buo hne Chiokike zi. Be meli kpakara nhne hne Chiokike zi.”

²⁸ Pita panizo naakanu a, “Le, a sigbasiri kpakara nhne a nwernu, snornu i.”

²⁹ Jizọsi kanụ, “Me kanụ anụ ezi ọka, ọ zá nye ọbula ke sigbasiri ọro, mọbu rụmu nwene rukna, mọbu rụmu nwene rinya, mọbu nne, mọbu nda, mọbu rụmu, mọbu ẹkwu kwnornu m nụ izi ọma, ³⁰ ke jáanahia karụ riwhu nga riwhu n'ige ka, ọro nụ rụmu nwene rukna, nụ rụmu nwene rinya, nụ nne, nụ rụmu, nụ ẹkwu, be nụ mmekpẹhni masị, nụ bụdnu kwó okwo n'ige vagwụ nụ ruwhnu. ³¹ Kọvu agịda ele be ọsno jọobu ele ipne-aznụ, ele ipne-aznụ jọobu ele be ọsno.”

*Jizọsi kwuru ọka gbasiru
enwu a ke mgba ẹto*

(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)

³² Nga be zị n'apna neezne Jeruselem, Jizọsi neezne nụ ruwhnu be, o du ele sno apna a ẹhni, ele snogwu a n'aznụ nọtu ogwnu. O kwuru kwno nri nụ badnụ lawuru wam ichne, panizo naakanụ be nhne jeeme a. ³³ Ọ kanụ be, “A neezne Jeruselem, be jeegweru Nnwọ ke Badnụ nyewhete n'aka ele risi arịohna nụ n'aka ele zni iwu ele Ju, be jaama a ikpe enwu, gweru a nyee n'aka ele bụo ele Ju. ³⁴ Be jeeme a nhne rụmu, gbụ a ọnu mini, pnia nhne, gbu a, nga ọbochi ẹto whemernu o jeehi n'ẹnwu lizo.”

Arịrio rụmu Zebidi

(Mat 20:20-28)

³⁵ Jemisi nụ Jọni rụmu Zebidi, vakwnusi Jizọsi, rịo a, “Nye-zni-nhne, a nọorio ma i menu aị nhne ọbula a jọorio i.”

³⁶ Ọ sịkwa be, “Kini bụ nhne anụ noopio me menu anụ?”

³⁷ Be kanụ a, “Mee kpa a jaadaziri otu n'akarikwnunga i, otu n'akarita i, n'igwugwu i.”

³⁸ Jizọsi kanụ be, “Anụ máa nhne anụ nọorio. Anụ jọonwoli okiko ke me nọonwo? Mọbu be wụli anụ mini ke be nọowu m?”

³⁹ Be kanụ a, “A nwernu rikne.”

Jizọsi kanụ be, “Okiko me nọonwo bụ ke anụ jọonwo, mini be wuru m bụ ke be jọowu anụ. ⁴⁰ Kọvu ọ dazị n'akarikwnunga m nụ akarita m bụo ke m n'onnyega. Ọ bụ ke ele Chiokike bıkwatannu a.”

⁴¹ Nga ele sno apna a nri ke gwnarnụ nurnu a, be wesanụ Jemisi nụ Jọni ẹhni k'agịda. ⁴² Jizọsi sukwukọta be, kanụ be, “Anụ magwụ nụ ele be gwnurnu n'ele risi ke ele bụo ele Ju neeme ele be nẹchi kpa ọ masiri be, ele kwu be ji aka rikne nẹchi ele zị nụ mkpururu be. ⁴³ Kọvu ọ bụo kpam n'esilawuru anụ. Nye pioru ọ bụru nye kwu n'esilawuru anụ jọobu nye neeznenu anụ izi. ⁴⁴ Nye pioru ọ bụru nye mbom n'esilawuru anụ, jọobu ọhi kpakara anụ. ⁴⁵ Kwnornu nụ Nnwọ ke Badnụ váge ma be znenu a izi, kọvu ma o neeznenu ele berere izi, ma o gweru masị bụdnu a nyee, ma ọ bụru nhne ọgbahia agịda badnụ.”

*Jizọsi gwọru Batimọsi
nye isni*

(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ Be vadu Jeriko, nga Jizọsi nọowhoga nụ Jeriko, ya nụ ele sno apna a nụ agịda ele badnụ, Batimọsi nnwọ rukna Timọsi nye kpuru isni dazị nụ ngeri apna nọorio nhne.

⁴⁷ Nga ọ nurnu nụ ọ bụ Jizọsi nye Nazareti neewhe, ọ panizo neesi okokoba, naakwnakwu a, “Jizọsi, Nnwọ Devidi, dọnu m obirizi.”

⁴⁸ Agịda ele badnụ bigbọru a ma o kpusnime ọnu a, kọvu o siwama k'agịda, “Ji Nnwọ Devidi, dọnu m obirizi.”

⁴⁹ Jizọsi gwuzoru, kaa, “Anụ sukwu a.”

Be sukwu nye isni wam, kanụ a, “Mkpoma si i rikne, lizo, o noosukwu i.”

⁵⁰ Ọ chihwume iwo a, wulizo, kwnusi Jizọsi.

⁵¹ Jizọsi sịkwa a, “Kini bụ nhne i pioru me menu i?”

Nye isni wam kaa, “Nyenwe aị, mee ma m whnurnu m ọsno.”

⁵² Jizọsi kanụ a, “La, ọkwnata mkpoma i znohialam ji.”

Ngangam o bete ọ whnụ ọsno, snornu Jizọsi n'apna.

11

*Jizọsi bnazneru
Jeruselem*

(*Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Jọn 12:12-19*)

¹ Nga Jizọsi nụ ele sno apna a naavadu Jeruselem ndundu, n'ẹli Bẹtifagi nụ Bẹtani, be vadu nụ Rugwu Olivu, o zizne badnụ lawuru nụ rime ele sno apna a. ² Ọ kanụ be, "Anụ zne nụ mgbu matị ke zị nụ ruwhnu anụ, ngangam anụ naabna nụ rime a, anụ jọowhnu nnwọ iyinya be kpogwu eriri, ke ọ ziko nye daziri n'olu a, anụ toma a, toya hna." ³ Ọ zị nye sịkwaru anụ, "Kini mernu anụ neeme nhne ka?" Anụ kaa, "Ọ zị Nyenwe aị mkpa, o jeegwehnahe a kịtna."

⁴ Be znernu whnụ nnwọ iyinya be kpogwu n'ọnu-mgbo ọro zị n'apna, be topiya a. ⁵ Ele gwuzogwu pịi sịkwa be, "Kini bu nhne anụ neeme, nọoto nnwọ iyinya wam?"

⁶ Be kanụ be nhne Jizọsi karu, be gharu be. ⁷ Be toyanu Jizọsi nnwọ iyinya wam, wukwasi a iwo be n'olu a, ọ daziri n'olu a. ⁸ Agida ele badnụ gbata iwo be n'apna, ele berere nkala isisi ke be gbuharu n'ohia. ⁹ Ele neezne nụ ruwhnu nụ ele noosno, neesi okokoba, naakaa, "Ozana!

Chiokike gozi nye ke naava nụ rewhna Nyenwe aị.

¹⁰ Nhne be goziri ogozi bu ẹli-eze nda i Devidi!

Ozana nụ hne kakwo n'olu!"

¹¹ Jizọsi bna nụ rime Jeruselem, bnazne Ọro Nso, nga o lekworu kpakara nhne anya, kpa ọ bu ogbednachi, o whoga zne Bẹtani, ya nụ nri nụ badnụ lawuru wam, ele sno apna a.

*Jizọsi vuru isisi
be kwu figi ọnu*

(*Mat 21:18,19*)

¹² N'ekile a, nga be hiri nụ Bẹtani naava, wiri gwnuru Jizọsi. ¹³ Nga ọ whnuru isisi figi nụ hne zị ikere ke nwernu okwukwo budnu, o zne ma ọ zị nhne ọ jọowhnu n'olu a. Nga ọ vaduru a ẹhni, ọ whnuna nhne obula okwolem okwukwo budnu, kwnornu nụ ọ buo ige mkpuru figi. ¹⁴ Ọ kanụ isisi figi wam, "Ọ za badnụ obula jeeri mkpuru hi n'olu i berere." Ele sno apna a nurnu a.

*Nhne Jizọsi mernu
n'Ọro Nso Chiokike*

(*Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Jọn 2:13-22*)

¹⁵ Be vadu Jeruselem, Jizọsi bna Ọro Nso Chiokike panizo ọ chihala ele neere, nụ ele nọozu ahia n'Ọro Nso Chiokike. O kpute ikpechi kpakara ele naagbanwo iwai ruwhnu n'ẹli nụ ngadna ele neere nduru. ¹⁶ O kwéle badnụ obula vuru nhne gawhe Ọro Nso Chiokike. ¹⁷ O neezni nhne, naakaa, "Be gbaru a n'okwukwo nso, kaa, 'Be jookwu ọro m ọro okpukpe ke kpakara mba.' Kovu anụ mernu a ọ buru obna ele buznu."

¹⁸ Ele risi ariohna nụ ele zni iwu ele Ju nurnu a, pio kpa be joogbu a. Kovu nụ be turu ogwnu o mee a nhne obula, kwnornu nụ nhne o znirni duru agida ele badnụ ẹhni.

¹⁹ N'ige ogbednachi, Jizọsi whoga n'ẹli-ohna Jeruselem, ya nụ ele sno apna a.

Isisi figi wam kponwurnu

(*Mat 21:20-22*)

²⁰ Nga be neezne n'osisi, be whnụ isisi figi wam nụ ọ kponwunam du egwnugwnu a. ²¹ Pita chenwanya, kanu a, "Nda-ai-kwu, le isisi figi wam i vuru onu kponwunam."

²² Jizọsi saru be, "Anụ nwe okwnata ovu nụ Chiokike. ²³ N'ezi me kanu, nye obula ke jaakanu rugwu ka, 'Lizo, dnabna osimini,' ke nwée mkpoma lawuru, kovu nụ o kwerru nụ nhne o kwuru jeeme, o jeemenu a kpa. ²⁴ Kam kpayaru, me naakanu anu, nhne obula anu jorio n'okpukpe, kwerru nụ anu nwehialam a, ọ jọobu masi ke anu. ²⁵ Berere,

nga anụ gwuzoru neekpe okpukpe, anụ gbarūnu nye ọbula nhne ojo o mernu anụ, ma Nda anụ ke zị n'oligwe gbarūnu anụ kpakara nhne ojo anụ. [²⁶ Kọvu ọ bụru nụ anụ jáagbarūnu badnụ, Nda anụ ke zị n'oligwe jáagbarūnu anụ nhne ojo anụ.”]

Rikne Jizọsi

(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷ Be va kwno berere nụ Jeruselem. Nga Jizọsi neezneghari nụ rime Ọro Nsọ Chiokike, ele risi ariohna nụ ele zni iwu ele Ju nụ ele okno badnụ vakwnusiri a. ²⁸ Be sịkwa a, “Rikne kịni bụ nhne i ji neeme kpakara nhne ka? Ọ bụ nyele nyernu i rikne neeme i ji neeme be?”

²⁹ Jizọsi sarụ be, “M jaasịkwa anụ otu ajiji, anụ sa m, omekwo, m jaakanụ anụ rẹwhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka. ³⁰ Ọwu mini Jọni, o hiri n'oligwe mọbu n'aka badnụ? Anụ sa m.”

³¹ Be kwu a n'esilawuru be, kaa, “Ọ bụru nụ a kaa, ‘O hiri n'oligwe,’ ọ jaasịkwa aị, ‘Kini mernu anụ kwéle a?’ ³² Kọvu ọ bụru nụ a kaa, ‘O hi n'aka badnụ...’ ” (Be nọotu ogwnu ele badnụ kwnornu nụ kpakara badnụ kweru nụ Jọni bụ nye ọwhnurninya n'ezi.) ³³ Be sarụ Jizọsi, “A máa.”

Jizọsi kanụ be, “M jáaka masinu anụ rẹwhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka.”

12

Elulu ele ọrnu ọkwu vaịni

(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

¹ Jizọsi panizo nookwunu be ọka n'elulu, “Otu nyerukna kparụ vaịni, ọ gba a mgbugba gburugburu. O gwu igbodo hne be zosna mkpuru isisi. O wuru ọro olu ele nse, o gweru ọkwu wam yisi n'aka ele jeelekota a, whoga zne n'eli berere. ² Nga ige ọ ghọ mkpuru duru, o ziznenu ele ọrnu ọkwu wam otu ọhi, ma ọ nahia be agwna mkpuru hi n'ekwu wam. ³ Be nwugwu a, pnia nhne, zihala a n'aka etekne. ⁴ O zizne kwno ọhi berere, be liwa nye kị risi, mee kwno a nhne iwhnerne. ⁵ O zizne kwno nye berere, be gbu nye kị, nụ agida ele berere, be pnia agwna nhne, gbu agwna be.

⁶ “Nyerukna wam nwernu otu badnụ ke gwnarnụ, bụ nnwọ ọ whnurnu n'anya, o zizne a n'ipne-aznụ, kaa, ‘Be jọsobisinu nnwọ m.’

⁷ “Kọvu nụ ele ọrnu ọkwu wam kwuritaru n'esilawuru be, ‘Ka bụ nye jeeri mkpe nye nwe ọkwu ka, anụ va ma a gbu a, nhne mkpe a jọobu ke aị.’ ⁸ Be nwugwu a gbu a, tuwhume a n'aznụ ekwu wam.

⁹ “Kini bụ nhne nye nwe ọkwu wam jeeme? Ọ jaava, gbumekwo ele ọkwu wam, gweru ọkwu wam nyewhete n'aka ele berere. ¹⁰ Anụ gwnuna nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ, ‘Akaworugwu ke ele noowu ọro juru, kiyam gholam risi nsukala ọro.

¹¹ Ka bụ ọrnu Nyenwe aị, ọ bụ nhne ndu-ehni n'anya aị?”

¹² Be pio kpa be jonwugwu a, kwnornu nụ be mahiaru nụ be bụ ele o kwno tñu elulu ka. Kọvu nụ be tñru ogwnu agida ele badnụ wam, be gharụ a lahna.

Otu ntụ-eli

(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

¹³ Be ziznenu a agwna ele Farisi nụ ele dagwunu Erọdu ma be nwugwu a n'ikwu-onu a. ¹⁴ Be vaa, kanụ a, “Nye-zni-nhne, a magwu nụ i kwu ezi ọka, i sọ badnụ anya, kwnornu nụ i lé badnụ anya nụ ruwhnu, kọvu i neezni apna Chiokike n'ezi ọka, ọ bụru oma n'iwu a tñ ntụ nyee Siza, sọbu nụ ọ búo oma? A tñ sọbu a tñ?”

¹⁵ Jizọsi mahiaru ruwhnu lawuru be. Ọ kanụ be, “Anụ kwno kịni naakpa m iru? Gweyanụ m otu mkpuru iwai me ledu a anya.”

¹⁶ Be gweyanụ a, ọ sịkwa be, “Nyele nwe ruwhnu nụ rẹwhna ka?”

Be kaa, “Siza nwe.”

¹⁷ Jizọsi kanụ be, “Anụ nyee Siza nhne ke Siza, nyee masị Chiokike nhne ke Chiokike.”

O du kpakara be ẹhni nụ hne ọ zi.

Ajiji gbasiri olizọ n'ẹnwu

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

¹⁸ Ele Sadusi, ka bụ ele karụ nụ olizọ n'ẹnwu zá, vakwnusi Jizọsi, sịkwa a, ¹⁹ “Nye-zni-nhne, Mozizi gbarụ n'ọkwukwo nyee aị, kaa, ‘Ọ bụru nụ nwene rukna nyerukna nwụ, ghasa nnwerne a, kọvu nụ o nwée rụmu, nwene a rukna jooluru nnwerne a mụhianu nwene a rukna rụmu.’ ²⁰ Rụmu nne ẹsau zi, ke mbọm luru nnwerne nwụma, nwée nnwọ, ²¹ ke ẹbo kwuru a, ọ nwụ masị, o nwée nnwọ, ke ẹto masị otu aka wam. ²² Ele rukna ẹsau wam nwée nnwọ, n'ipne-aznụ kpakara be nụ nwerinya wam nwụkparu. ²³ N'olizọ n'ẹnwu, nyerinya wam ọ jọobu nnwerne nyele n'esilawuru be, kwnornu nụ be ẹsau luru a nụ nnwerne?”

²⁴ Jizọsi sarụ be, “Anụ gahieru apna, anụ máa nhne be gbarụ n'ọkwukwo nsọ, mọbu rikne ke Chiokike. ²⁵ Kwnornu nụ nga be jeehi n'ẹnwu lizọ, be lụ nnwerne, be gbọ nzi, kọvu nụ be nụ lele ele enine izi n'oligwe. ²⁶ Nụ nhne gbasiri olizọ n'ẹnwu ke ele nwurnu ọnwu, anụ gwnụna n'ọkwukwo Mozizi nụ hne be gbarụ nhne gbasiri isisi matị wam neerne bẹkwnu, kpa Chiokike jiri kanụ a, ‘Mawa bụ Chiokike ke Ebereham, nụ Chiokike ke Aziki, nụ Chiokike ke Jekọpu?’ ²⁷ Ọ bụo Chiokike ke ele nwurnu ọnwu, kọvu Chiokike ke ele zi bụdnu. Anụ naagahie apna k'agịda.”

Iwu ke kakwo ibne a

(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

²⁸ Otu nụ rime ele zni iwu ele Ju varụ, nụ hne be nẹsikwarita ẹhni be ajiji, ọ mahiaru nụ Jizọsi sakwarụ be nkari, o sịkwa a, kaa, “Ndaa ke bụ ke mbọm nụ kpakara nhne be nyernu n'iwu?”

²⁹ Jizọsi sarụ a, kaa, “Ke mbọm bụ ka, ‘Anụ bnote nsnị Izireli, Nyenwe aị Chiokike aị, Nyenwe aị bụ otu. ³⁰ I jọowhnu Nyenwe aị bụ Chiokike i n'anya, hite nụ kpakara mkpọma i, hite nụ kpakara enine i, hite nụ kpakara ọriri i, hite nụ kpakara iknernema i.’ ³¹ Ke ẹbo bụ ka, ‘I jọowhnu nye agbatibi i n'anya lele ẹhni i.’ Ọ zá nhne berere be nyernu n'iwu ke kakwo ka.”

³² Nye zni iwu ele Ju wam kaa, “Owe! Nye-zni-nhne, i kalam n'ezi nụ ọ bụ otu Chiokike, nụ ọ zá nye berere, okwolem ya, ³³ nụ ọ whnụ a n'anya hite nụ kpakara mkpọma i, hite nụ kpakara oghohia i, hite nụ kpakara iknernema i, nụ ọ whnụ nye agbatibi i n'anya lele ẹhni i, kakwo kpakara ariohna ọkporne bẹkwnu nụ ariohna berere.”

³⁴ Nga Jizọsi whnurnu nụ ọ sakwayarụ a lele nye nwernu akoniche k'ezi, ọ kanụ a, “I zila ikere nụ hne ẹli-eze Chiokike zi.”

Nga ka wheru, ọ zima nye berere nwernu rikne sịkwa a ajiji berere.

Karaisi bụ nnwọ nyele?

(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

³⁵ Nga Jizọsi neezni nhne n'Ọro Nsọ Chiokike, ọ sịkwaru, “Ndaa kpa ele zni iwu ele Ju jiri naakaa nụ Karaisi bụ Nnwọ Devidi? ³⁶ Enine Nsọ hiri n'ọnu Devidi kwu ọka, kaa, ‘Nyenwe aị kannụ Nyenwe m,

Daziri ẹli n'akarikwnunga m,
tem dụ nga me jaabita ele irno i
nụ mkpururu ọchi i lawuru.’

³⁷ Devidi n'iwuhuru a noosukwu a Nyenwe a, ndaa kpa o jeeji bụru nnwọ Devidi?”

Anụ zeru ele zni iwu

ele Ju

(Mat 23:1-36; Luk 20:45-47)

Agida ele badnụ wam jiri snarnima nurnu ikwu-ọnu a. ³⁸ Kpa Jizọsi neezni nhne, ọ kaa, “Anụ zeru ele zni iwu ele Ju, ele ọ naamasị be o wo iwo awura ogologo naagaghari, ọ naamasị be ele badnụ neebekwu be ikwu n'ahia, ³⁹ nụ ọ dazị nụ risi ngadna n'oro ọgbako ele Ju, ma nụ ngadna kakwo mma n'ogbako iriri anụ. ⁴⁰ Be bụ ele neeridna ọro ele rinya

nzi be nwurru, neekpe ogologo okpukpe ma ele badnu whnu be. Be jaata awnwhnu ke kakwo.”

*Nkesi ke nwerinya
nzi a nwurru
(Luk 21:1-4)*

⁴¹ Jizosi daziri n'Oro Nso Chiokike kete ruwhnu nu hne be bitaru nhne ntu, o whnurru agida ele badnu hne be notusi iwai nu nhne be notubna iwai. Agida ele kwu notusi k'agida. ⁴² Otu nyerinya, bu womboni ke nzi a nwurru varu, tubna mkpuru iwai mati lawuru, ke whuyaru iwai mati. ⁴³ O sukwu ele sno apna a, kanu be, “Me kanu anu ezi oka, nwerinya ka bu womboni ke nzi a nwurru, tusiri iwai kakwo ke kpakara ele berere tubnarnu hne be bi iwai. ⁴⁴ Kpakara be masiri aka n'agida ekwnu be nwernu gweboru tusi, kovu nu ya, womboni wam, tusikworu kpakara nhne o nwernu o jiri wuru.”

13

*Be joolulu Oro Nso
Chiokike*

(Mat 24:1,2; Luk 21:5,6)

¹ Nga Jizosi whuyaru n'Oro Nso Chiokike, otu nu rime ele sno apna a karu, “Nye-zni-nhne, le kpa oro ele ka nu akaworugwu be jiri wu be nu mma.”

² Jizosi saru a, “I whnuna kpakara oro kwu ele ka? Otu akaworugwu joggwuzo n'olu ibne a hna, be jaakwnadna kpakara be n'eli.”

*Mmekpehni nu
okpakna ehni*

(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)

³ Nga o daziri eli n'olu Rugwu Olivu ke kegwu ruwhnu n'Oro Nso Chiokike, Pita nu Jemisi, nu Joni, nu Anduru, sikwa a ichne, kaa, ⁴ “Kanu ai nga kpakara nhne ele ka jeeme. Kini jeegesi ige nhne ka jeemezu?”

⁵ Jizosi kanu be, “Anya du anu eli, o zi nye obula duhie anu. ⁶ Kwnornu nu agida ele badnu jaava nu rewhna m, naakaa, ‘Mawa bu Kara isi,’ be jooduwhu agida ele badnu. ⁷ Nga anu jonu ogwnu nu otnutnu ogwnu, anu tuko ogwnu. Kpakara nhne ka jeebe osno mee, kovu okwukwo nhne yoduge. ⁸ Mba jeelizo megidne mba berere, eli-eze jeelizo megidne eli-eze berere, eli otne enye jaazi nu hne zi odo n'odo, okwnunyo jaazi. Kpakara nhne ka jonu lele opanizo igbugbu omumu nnwo.

⁹ “Kovu anya du anu eli hne anu zi. Be jeegweru anu nyee n'aka ele ikpe zi odo n'odo, be jaapnia anu nhne n'oro ogbako ele Ju zi odo n'odo, anu joogwuzo nu ruwhnu ele risi nu ele eze kwnornu nu me, ma o buru nhne akebe. ¹⁰ Be jeeberu osno kpo okwo izi oma nu kpakara mba. ¹¹ Nga be nwugwuru anu gweya anu n'oro ikpe, anu beekwadia osno rigbu ehni anu n'oriri nhne anu jaakaa. Anu kwu nhne obula Chiokike karu anu kwu ige wam, kwnornu nu Enine Nso jookwunu anu onu anu. ¹² Nwene jeegweru nwene a nyee n'aka enwu, nda jeegweru nnwo a nyemako. Rumu jeelizo megidne ele murru be, mee ma be nwu enwu. ¹³ Kpakara ele badnu joosno anu irno kwnornu nu me. Kovu be jooznohia nye obula ke jaaknata mkpoma, dazigidne du okwukwo kpakara nhne.

*Awnwhnu ke
ele Jeruselem jaata*

(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

¹⁴ “Nga anu jowhnu nhne ruru oru ke zi nu hne o kwesile o zi, nye noogwnu nhne ka, ghohia, ele zi nu eli Judiya n'ige wam gbazne n'olu rugwu. ¹⁵ Nye ke zi n'olu oro, o hiednako, mobu bna nu rime oro zne kwahala nhne zi nu rime oro a. ¹⁶ Nye zi masi n'ekwu, o lagna aznu zne chiri iwo a. ¹⁷ Awnwhnu jaazinu ele rinya zi rime nu ele neechi nnwo rema n'ige wam. ¹⁸ Anu kpe okpukpe o buko n'ige okirika. ¹⁹ Kwnornu nu ige wam agida mmekpehni jaazi ke zikolele ke nga owa ke Chiokike kpuru panizoru du

kıtna, owe, ọ jáazı kwno berere. ²⁰ Ọ b́uru ńu Nyenwe aı méne ọbochi wam zı ichichi, ọ zá badńu ọbula be ọoznohiali. Kọvu kwnornu ńu ele ọ h́ohiaru, o mernu ọbochi wam zıri ichichi.

²¹ “N’ige wam, ọ b́uru ńu badńu ọbula jaakańu ańu, ‘Le, Karaısi zı hna,’ mọbu ‘Ọ zı pıari,’ ańu kwéko. ²² Karaısi aghalaghala zı ọdo n’odo, ńu ele ọwhnurninya aghalaghala zı ọdo n’odo ọowu iwhne, neegesi nhne elekema ńu nhne ndu-ẹhni zı ọdo n’odo, ma be duwhu ele Chiokike h́ohiaru, ọ b́uru ńu o jeekwe omume. ²³ Kọvu anya d́u ańu ẹli, m bele m ọsno kakwnonu ańu kpakara nhne nga be yéemene eme.

Nnwọ ke Badńu vawa

(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

²⁴ “N’ige wam, nga mmekpẹhni wam whemernu, ‘Ehnam jaagba ọchichiri, ẹnwa jéenye iwhne a,

²⁵ mbọ ke oligwe jaadna,

kpakara iknernema ke zı oligwe jooonio ohnio.’

²⁶ “N’ige wam be ọowhnu Nnwọ ke Badńu hne ọ naava n’okne iknernema ńu igwugwu. ²⁷ O jeezihala ele enine izi a be hite ńu ruwhere ẹno k’owa chikota ele ke a Chiokike h́ohiaru, hite n’otu ọsotoma ọwa d́u n’ọsotoma berere.

Muhia nhne hite n’isisi

be kwu figi

(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)

²⁸ “Ańu muhia nhne hite n’isisi figi. Nga nkala a zılam pıali pıali, nooruhia ması ọkwukwo ikne, ańu mahia ńu nduru-mini zı ndundu. ²⁹ Kpam ması, nga ańu ọowhnu kpakara nhne ka hne be beteru neeme, ańu mahia ńu n’ige wam zı ndundu, n’onu-mgbo. ³⁰ Me kańu ańu ezi ọka, ebiri ka jéewhe rıa rıa tem kpakara nhne ka mezu. ³¹ Oligwe ńu ọwa jaagawhe, kọvu kpakara ikwu-ọnu m jáagawhe rıa rıa.

Ọ zá nye magwọ

ọbochi wam

(Mat 24:36-44)

³² “Kọvu ọ zá nye magwọ ọbochi wam mọbu ọtnu-ige wam, ele enine izi zı n’oligwe máa ması, Nnwọ wam máa ması. Okwolem Nda m kpọi bu nye magwọ. ³³ Anya d́u ańu ẹli, ańu se nse, kpe okpukpe, kwnornu ńu ańu máa nga ige jaava. ³⁴ Ọ ńu lele hne badńu neezne nhne, nga ọ nọowhoga n’oro a, o nyewhete oro a n’aka ele ọhi a, ma be legidne a anya. O nyee kwno nye ọbula nhne ọ ọornu, nyee ması nye ke zı n’onu-mgbo iwu o se nse. ³⁵ Kam kpayarú, ańu neese nse, kwnornu ńu ańu máa nga nyenwe ọro jaava, mọbu n’anyasnu, mọbu n’esilawuru abalı, mọbu ige ọchichi kwnarńu ẹkwna, mọbu n’osisi. ³⁶ Ańu se nse, ọ zı ọ va kpurugadnam, whńu hne ańu neezni anyarna. ³⁷ Nhne me naakańu ańu bu nhne me naakańu kpakara badńu, ańu se nse.”

14

Be gbarú iznuznu

o gbu Jizọsi

(Mat 25:1-5; Luk 22:1,2; Jọn 11:45-53)

¹ Ọ gwnarńu ọbochi lawuru ọ d́u Iriri Ọgawhe ńu Iriri Brẹdi Whúge Ọwhu. Ele risi ariohna ńu ele zni iwu ele Ju noopio apna be ọonwugwu Jizọsi n’aghıgho, ma be gbu a.

² Be karú, “Kọvu ọ jọobu n’Iriri ka, ọ zı a kpasu ọhna.”

Be teru Jizọsi mọno

ńu Bẹtani

(Mat 26:6-13; Jọn 12:1-8)

³ Nga Jizọsi zı ńu Bẹtani n’oro Saımoni nye rıaru nchnıchna, ọ dazı neeri wiri. Otu nyerinya bnanyarńu, nye vu mọno otute zı n’ite alabasita gburu ọnu be ji ẹknarna nadi

zị snam mee. Ọ liwama ite wam, wụsi mọno otute wam nụ risi Jizọsi. ⁴ Agwna ele zị pịi weru ẹhni k'agịda naakaa, “Kini kpayarụ be wuwuru mọno otute ka etekne? ⁵ Be zneru ere ya riwhu mkpuru iwai ẹto nyee ele mboni.” Be naatamunu nwerinya wam.

⁶ Jizọsi kanụ be, “Anụ gharụ a! Ndaa nhne anụ kwno neemekpa a ẹhni? Ọ nrụnu ẹnu ọma n'ẹhni m. ⁷ Ele mboni nụ anụ zị ige ọbula, ige ọbula anụ pioru, anụ nwernu rikne menu be nhne ọma, kọvu nụ anụ jéenwehija m ige ọbula. ⁸ O mernu nhne o nwernu rikne o mee. Ọ beru ọsno te ẹhni m mọno, bıkwata m n'olili m. ⁹ Me kanụ anụ ezi ọka, hne nụ hne ọbula be kpọru okwo izi ọma ka nụ kpakara ọwa, be jookwuhija nhne nwerinya ka mernu, ma ọ bụru nhne be jeeji neechenwanya a.”

Judasị kweruru o re Jizọsi

(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)

¹⁰ Judasị Isikarioti, otu nụ rime nri nụ badnụ lawuru ele sno apna a, znekwnusiri ele risi ariohna, ma o gweru Jizọsi nyee n'aka be. ¹¹ Nga be nrụnu a, be nwudnarnu, be kwe o nyee a iwai. O bete o pio oghere o jeegweru Jizọsi nyee be.

*Jizọsi nụ ele sno apna a
riri Iriri Ọgawhe*

(Mat 26:17-25; Luk 22:7-14,21-23; Jọn 13:21-30)

¹² N'ọbochi mbom ke Iriri Brẹdi Whuge Ọwhu, nga be naakwa ariohna atnurnu Ọgawhe, ele sno apna a sika Jizọsi, “Ndaa hne i pioru ma a mekwatanu i ma i ri Iriri Ọgawhe?”

¹³ O zihala badnụ lawuru nụ rime ele sno apna a, ọ kanụ be, “Anụ zne nụ rime Jeruselem, otu nyerukna vugwu idudu mini jaavakwnusi anụ, anụ sno a. ¹⁴ Anụ snornu a zne n'oro ọbula ọ bnazneru, anụ kanụ nyenwe oro wam, ‘Nye-zni-nhne karu, Ndaa hne oro ele izne m zị, hne me nụ ele sno apna m jeeri Iriri Ọgawhe?’ ¹⁵ O jeegesi anụ otu onu-oro zị rude n'oro olu be mekwataru, bıkwata masi. Anụ mekwatanu ai pịi.”

¹⁶ Ele sno apna a whoga, bna nụ Jeruselem whnukpa kpakara nhne lele kpa Jizọsi karu. Be mekwata Iriri Ọgawhe.

¹⁷ N'ogbednachi, Jizọsi nụ nri nụ badnụ lawuru ele sno apna a snornu va. ¹⁸ Nga be daziri eli neeri wiri, Jizọsi kaa, “N'ezi me kanụ anụ, otu badnụ n'esilawuru anụ, bu nye me nụ a neeriko wiri, jeere m.”

¹⁹ Ọ panizo noogbu be igbugbu n'ovu, be neesikwa a n'otu n'otu, “Ọ bu mawa sa?”

²⁰ Ọ kanụ be, “Ọ bu otu nyenum nụ rime anụ nri nụ badnụ lawuru, nye me nụ a noosnukota wiri n'otu agbugba wiri. ²¹ Nnwọ ke Badnụ jaala lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ gbasiri a, kovu nụ awhnuwhnu jaazinu nyerukna wam be jeehi n'aka a re Nnwọ ke Badnụ. Ọ bụru ọma ọ bụru be muna nyerukna wam.”

Wiri Anyasnu Nyenwe ai

(Mat 26:26-30; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)

²² Nga be zị neeri wiri, Jizọsi gweru brẹdi, tūnu Chiokike mmamma, nyawama a, nyee ele sno apna a, kaa, “Anụ gweru, ka bu anọ-ẹhni m.”

²³ O gweru okiko, tu mmamma o nyee be, kpakara nwornu nụ rime a. ²⁴ Ọ kanụ be, “Ka bu ọvnarna m ke ọgba-njọ-ẹhni be nọowusi kwnornu agida badnụ. ²⁵ N'ezi me kanụ anụ, m jónwoma m manya hi n'isisi vaini whuya ría ría tem du n'ọbochi me jónwo a ke ikne n'eli-eze Nda m.”

²⁶ Nga be gwnukparu eri, be whoga zne nụ Rugwu Olivu.

*Jizọsi karu nụ Pita
jogonahoru a*

(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Jọn 13:36-38)

²⁷ Jizọsi kanụ be, “Kpakara anụ jaagbakwo ẹso, kwnornu nụ be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘M joogbu nye nọoznu atnurnu, atnurnu a jaagbakeme.’”

²⁸ Kọvu nga me hiri n'ẹnwu lizọ, m jeebe anụ ọsno zne Galili.”

²⁹ Pita kanụ a, “Ọ bụrubi nụ kpakara badnụ gbakwo ẹso, kọvu m jáagba ẹso.”

³⁰ Jizọsi kanụ a, “N'ezi me naakanụ ị, n'abalị ka, nga okne ọchichi náakwnana ẹkwna mgba lawuru, ị jọgonahoru m mgba ẹto.”

³¹ Kọvu o kwusiri rikne k'agida kaa, “Ọ bụru nụ ọ zị mkpa nụ m joosno i nwụ, m jọgonahoru ị rịa rịa.” Kpakara be kakwnornu kpm.

*Jizọsi kperu okpukpe
nụ Gẹsemani*

(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

³² Be vadu nụ hne be kwu Gẹsemani, Jizọsi kanụ ele sno apna a, “Anụ daziri hna, me kpe okpukpe.” ³³ O kwuru Pita nụ Jemisi nụ Jọni, ọ panizo o gbu a igbugbu nụ o wute a nụ mkpoma. ³⁴ Ọ kanụ be, “O noogbu m mkpoma m igbugbu k'agida dū ẹnwu, anụ dazigidne hna, se nse.”

³⁵ O znetu nụ ruwhnu, dna kpu ruwhnu n'ẹli kpe okpukpe, ma ige awnụwhnu ka gawheru a, ọ bụru nụ o jeekwe omume. ³⁶ Ọ kaa, “Papa, Nda m, i meli nhne dum, gwemenu m okiko awnụwhnu ka, kọvu ọ bụo nhne me pioru, kọvu nhne i pioru.”

³⁷ Ọ va whnụ hne be neezni anyarna, ọ kanụ Pita, “Saịmoni, i neezni anyarna? I nwée rikne se nse otu ọtnu-ige? ³⁸ Anụ se nse, kpe okpukpe, ọ zị anụ dnabna nụ rime ọrnurna. Enine ke badnụ zị bẹkwnu, kọvu nụ anọ-ẹhni zila rikne.”

³⁹ O zne kwno berere kpe okpukpe, nookwu otu ọka wam. ⁴⁰ Ọ yahna berere whnụ ele sno apna a hne be neezni anyarna kwnornu nụ anya be zị rinya, be máa nhne be jaasa a.

⁴¹ Ọ va ke mgba ẹto, ọ kanụ be, “Anụ zị kọriri neezni anyarna, noozukwa inwe? Ọ kwna kpm, ọ dulam, be neegweru Nnwọ ke Badnụ resi n'aka ele mmehie. ⁴² Anụ lizọ, ma a zne. Le nye neegweru m nyee zị ndundu.”

Be nwudnenu Jizọsi

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Jọn 18:3-12)

⁴³ Ngangam Jizọsi kpugwu ọka wam n'ọnu, Judasi, otu nụ rime nri nụ badnụ lawuru wam ele sno apna a varu, ya nụ agida badnụ ele ji ama-ogwnu nụ okpiri hite nụ hne ele risi arịohna nụ ele zni iwu ele Ju nụ ele okno badnụ zị va. ⁴⁴ Nye reru a nyenem be nhne elekema, kaa, “Nye ọbula ke me joosnutu ọnu nye wam bụ ya, anụ nwugwu a, duru a zne.”

⁴⁵ Ngangam Judasi varu, o znekwnusi Jizọsi, sukwu a, “Nye-zni-nhne.” O snutu a ọnu. ⁴⁶ Be tükwasị Jizọsi aka, nwugwusi a rikne. ⁴⁷ Otu n'ele gwuzogwu ndundu mniohiaru ama-ogwnu a, gbu nye izi nye risi arịohna, bihala a nsni.

⁴⁸ Jizọsi kanụ be, “Anụ kpagwu ama-ogwnu nụ okpiri whuya ọ nwugwu m lele m bụ m nye neemegidne iwu ẹli? ⁴⁹ Kpakara ọbochi me nụ anụ zị n'Ọro Nsọ Chiokike hne me neezni anụ nhne, anụ nwúge m, kọvu kpakara nhne ka mernu ma nhne be gbaru n'ọkwukwo nsọ mezu.”

⁵⁰ Kpakara ele sno apna Jizọsi ghasaru a gbawhu.

⁵¹ Otu wikoro snogwu Jizọsi, nye ji iwo abọchna kpusni ẹhni a. Be nwugwu a, ⁵² ọ sigbasi iwo abọchna a, gbaru ẹto gbawhu.

*Jizọsi gwuzo nụ ruwhnu
ele eze-ikpe*

(Mat 26:26,57-68; Luk 22:54,55,63-71; Jọn 18:13,14,19-24)

⁵³ Be duru Jizọsi znekwnusi nye risi arịohna, kpakara ele risi arịohna nụ ele okno badnụ nụ ele zni iwu ele Ju gbaforu. ⁵⁴ Pita snornu a nụ hne zị ikere, bna nụ rime ederezi nye risi arịohna, ọ daziri n'esilawuru ele nse, naanya bẹkwnu. ⁵⁵ Ele risi arịohna nụ kpakara ele eze-ikpe pioru nhne be ji gbagidne Jizọsi akebne ma be gbu a, be píoñala. ⁵⁶ Agida ele badnụ gbaru akebne aghalaghala gbagidne a, kọvu nụ akebne be bụo otu.

⁵⁷ Agwna be lizọ, gba akebne aghalaghala gbagidne a, naakaa, ⁵⁸ “A nurnu hne ọ karu, ‘M jaakwnadna Ọro Nso Chiokike ka be jiri aka wu, n’obochi ẹto m joowu Ọro Nso berere ke be jile aka wu.’ ” ⁵⁹ Kọvu nụ akebne be dnakotala.

⁶⁰ Nye risi arịohna lizọru n’esilawuru be sịkwa Jizọsi, kaa, “Ọ zá nhne ị naasa? Kịni bụ akebne ka ele badnụ ka naagbagidne ị?”

⁶¹ Kọvu Jizọsi kpusnirnu ọnu, ọ zá nhne ọ saru. Nye risi arịohna sịkwa kwno a, “Ọ bụ jịwa bụ Karaisi, Nnwọ Chiokike be gọziri ọgozi?”

⁶² Jizọsi kaa, “Ọ bụ mawa, anụ jọowhnu masị Nnwọ ke Badnụ hne ọ dazị n’akarikwnunga Chiokike ke bụ Dikne, naava masị n’erumeru oligwe.”

⁶³ Nye risi arịohna dọwama iwo a, kaa, “Ndaa nhne a kwno noopio ele akebne berere?”

⁶⁴ Anụ nurnu okwulu wam o kwuru kwugidne Chiokike, kịni bụ echiche anụ?”

Kpakara be marnụ a ikpe ẹnwu, kaa, “O kwesiri ọ nwụ ẹnwu.”

⁶⁵ Agwna be panizo ọ gbusi a ọnu-mini, nụ o knesni a ruwhnu, nọogbo a aka, naakanụ a, “Whnunu aị ọwhnurninya.” Ele nse dọnawhuru be Jizọsi, nọogbo aka.

Pita gọnahoru Jizọsi

(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Luk 18:15-18,25-27)

⁶⁶ Nga Pita zị nụ ederezi, otu nnwọ oknornokno ele neeznenu nye risi arịohna izi varu.
⁶⁷ Nga ọ whnurnu Pita naanya bẹkwnu, o le a anya, kaa, “Jị n’iwhuru i nụ Jizọsi nye Nazaręti zị.”

⁶⁸ Kọvu ọ gọru kaa, “M máam, m ghóhiala m nhne ị naakaa.” Ọ whọga zne n’ọnu-mgbo, okne ọchichi kwna ẹkwna.

⁶⁹ Woknornokno wam whnụ a, ọ naakanụ kwno ele gwuzo ndundu, “Nwerukna ka bụ otu nụ rime be.” ⁷⁰ Pita gọ kwno berere.

Nga ige matị whemernu ele gwuzo ndundu kanụ Pita berere, “N’ezi, ị bụ otu nụ rime be, kwnornu nụ ị bụ nye Galili.”

⁷¹ Ọ panizo nọogo ngugo, nọodu risi, naakaa, “M máam nyerukna ka anụ nookwu ọka a.”

⁷² Ngangam, okne ọchichi kwnarnụ ẹkwna ke mgba lawuru. Pita chenwanya ikwu-ọnu wam Jizọsi kwunnu a, “Nga okne ọchichi yáakwnana ẹkwna mgba lawuru, ị jọogonahoru m mgba ẹto.” Nga o chenwanyarnụ a, ọ kwna ẹkwna.

15

*Jizọsi gwuzo nụ
ruwhnu Pailetị*

(Mat 27:1,2,11-14; Luk 23:1-5; Jọn 18:28-38)

¹ N’ọnu ọsisi, ele risi arịohna nụ ele okno badnụ nụ ele zni iwu ele Ju nụ kpakara ele eze-ikpe gbaru iznuznu, be kne Jizọsi eriri, duru a zne, gweru a nyewhete n’aka Pailetị.

² Pailetị sịkwa a, “Ị bụ eze ele Ju?”

Jizọsi saru a, “Owe! Jị n’iwhuru i karu kpam.”

³ Ele risi arịohna noobno a agida nhne. ⁴ Pailetị sịkwa kwno a berere, “Ọ zá nhne ị naasa? Le agida nhne be noobno ị.”

⁵ Kọvu Jizọsi sála nhne ọbula. Ka duru Pailetị ẹhni.

Be marnụ Jizọsi ikpe ẹnwu

(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Jọn 18:39---19:16)

⁶ N’Iriri Ọgawhe ọbula Pailetị nẹsigbasinu be otu nye ikelu, nye be rjoru a. ⁷ Otu nye zị n’ikelu be nookwu Barabasị nye zị n’ikelu ya nụ ele lizọru lusi ele risi ọchichi ọgwnu. O gburu badnụ n’ogwnu wam. ⁸ Agida ele badnụ wam panizo nọorio Pailetị ma o menu be lele kpa o ji neemenu be. ⁹ Pailetị sịkwaru be, “Anụ pioru me sigbasinu anụ eze ele Ju?” ¹⁰ Ọ mahiari nụ ele risi arịohna kwuyannụ a Jizọsi kwnornu ọwho-anya.

¹¹ Kọvu ele risi ariohna sigidnenu igbudu ele badnu wam be kaa o sigbasinu be Barabasi, o buo Jizosi. ¹² Paileti sikwaru berere, “O bu kini nhne anu pioru me mee nye wam anu nookwu eze ele Ju?”

¹³ Be siwama okokoba berere, “Kpogidne a n'ogba.”

¹⁴ Paileti sikwa be, “Kini mernu? Kini bu nhne ojo ke o mernu?”

Be siwama okokoba ke kakwo, “Kpogidne a n'ogba.”

¹⁵ Kpa Paileti pioru o mee nhne jaamasi agida ele badnu wam, o sigbasinu be Barabasi. Nga o pniakworu Jizosi nhne, o gweru a nyewhete be ma be kpogidne a n'ogba.

Ele ogwnu kpariri Jizosi

(Mat 27:27-31; Jon 19:2,3)

¹⁶ Ele ogwnu duru Jizosi bna n'obna nye ochichi. Be sukwukota kpakara odobiri ele ogwnu. ¹⁷ Be wosi a iwo naachna odno odno, be kpa okpu igwnu, kpusi a nu risi. ¹⁸ Be panizo neebekwu a, naakaa, “A bekwulem ji, Eze ele Ju.” ¹⁹ Be gweru isisi neli a nu risi, noogbu a onu-mini, gbu mpnerne ochi n'eli, kponu a risi eli. ²⁰ Nga be mekworu a nhne rumu, be tuma a iwo odno odno wam, wosi a kpakara iwo a. Be duru a zne ma be kpogidne a n'ogba.

Be kpogidnenu Jizosi
n'ogba

(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

²¹ Be sigidne otu nye neewhe ewhe, kanu a, o vuru ogba a. Nye ka bu Saimoni nye Sirini, nda Alekizanda nu Rufosi, hne o hi n'aznu mba naabnanya Jeruselem. ²² Be duru Jizosi zne nu hne be kwu Golugota, ke bu “Hne Okpokoro Risi.” ²³ Be nyega a manya be gwaru maa, kovu nu o nwona a. ²⁴ Be kpogidne a n'ogba, ele ogwnu ke iwo a n'esilawuru be nga be vukworu ogbanuchi ke gesiri ke nye obula jeegwe. ²⁵ O bu nu otu-ige tolu* n'osisi nga be kpogidnenu a n'ogba. ²⁶ Be gbaharu nhne be bnornu a, “Eze ele Ju.” ²⁷ Be kpogidnenu ya nu ele rukna lawuru nooznu buznu n'olu ogba, otu badnu n'akarikwnunga a, nye ke berere n'akarita a. [²⁸ Nhne be gbaru n'okwukwo nso mezuru ke karu, “Be gwnukotaru ya n'ele aruru-eli.”]

²⁹ Ele naagawhe naakaja a, neewhnuhne risi be, naakaa, “Ngwanu! Ji nye jaakwnadna Oro Nso Chiokike, wu kwno a n'obochi eto. ³⁰ Znobia ehni i, hi n'olu ogba hiedna.”

³¹ O bu masi kpa ele risi ariohna nu ele zni iwu ele Ju naakpari a n'esilawuru be, naakaa, “O znobiaru ele berere, o nwée rikne znobia ehni a. ³² Karaisi eze Izireli, hi n'olu ogba hiedna kitna, ma a whnu, kweru masi.”

Ele be kpogidnenu be nu Jizosi n'olu ogba zi masi naakpari a.

Enwu Jizosi

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

³³ Hite n'esilawuru iwhnehnie, † ochichiri gbasnirni kpakara eli wam du n'otnu-ige ke eto. ‡ ³⁴ N'otnu-ige ke eto, Jizosi jiri okne nkoli siwama, “Eloi, Eloi lama sabatani,” ke bu, “Chiokike m, Chiokike m, kini mernu i gharu m?”

³⁵ Agwna ele gwuzogwu ndundu, nga be nuru a, be naakaa, “Bno nsni, o noosukwu Elaija.” ³⁶ Otu nyenum gbaru eso, gweru manya gbaru oka rusi sponji ke zi n'isisi nu rime a, nyee Jizosi ma o nwọ, kaa, “Gharu a, a lesi ma Elaija jaava o gwedna a n'ogba.”

³⁷ Jizosi gweru okne nkoli si okokoba, nwebime inwe.

³⁸ Ikpe obnosni ke Oro Nso Chiokike gbawaru ebo hite n'olu du eli. ³⁹ Nga nye risi ogwnu neechi otu riwhu ele ogwnu gwuzo ndundu kela ruwhnu hne o zi, whnuru kpa o jiri kna inwe, o kaa, “N'ezi, nyerukna ka buri Nnwọ Chiokike.”

* 15:25 otu-ige tolu: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke eto † 15:33 n'esilawuru iwhnehnie: okwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu ‡ 15:33 otu-ige ke eto: okwukwo ke mbom kwuru ige awa tolu

⁴⁰ Ele rinya zị ikere neelekiri nhne neeme, agwna be bụ Meri Magidalini, nụ Meri nne Jemisi ke matị nụ Josis, nụ Salomi. ⁴¹ Ele ka snornu Jizōsi nga ọ zị nụ Galili, ele neeznenu a izi. Nụ agida ele rinya berere ele snornu a va Jeruselem.

Be liri Jizōsi

(*Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Jōn 19:38-42*)

⁴² Nga ọ dūru ogbednachi, hne ọ bụ ọbochi ojknernu, ke bụ ọbochi begwu Ọbochi Ozukwa Inwe ọsno, ⁴³ Josefu nye Arimatiya varu, nye bụ otu nụ ele ikpe, bụ masị nye be nọsobisinu, nye neese ẹli-eze Chiokike, nwerukna ka ji anya rikne znekwnusi Pailleti rịo a iznu Jizōsi. ⁴⁴ Ọ gbagwojiri Pailleti anya nụ Jizōsi nwunam. O sukwu nye risi ọgwun wam sịkwa a ma ọ nwuna. ⁴⁵ Nga ọ mahjuru n'ọnu nye risi ọgwun wam nụ Jizōsi nwunam, o kweru be vute Josefu iznu a. ⁴⁶ Josefu zūya ikpe marnu mma, nga o vudnarnu iznu a, ọ whu a n'ikpe marnu mma wam, vubna a nū rime ilili ke be gwuhjuru nū rime rugwu. O gweru otu rugwu kpusni ọnu ilili wam. ⁴⁷ Meri Magidalini, nū Meri nne Josis whnurnu hne o liri a.

16

Jizōsi lizōru n'ẹnwu

(*Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Jōn 20:1-10*)

¹ Nga Ọbochi Ozukwa Inwe wheru, Meri Magidalini nū Meri nne Jemisi, nū Salomi, zuyaru mōno neesni ẹknarna ọma zị ọdo n'ọdo ma be zne te iznu Jizōsi mōno. ² N'ọnu ọsisi n'ọbochi mbom n'ikwezu, be znernu n'ilili a nga ẹnam waru. ³ Be nookwurita n'ẹhni be, “Nyele jookpumeni aị rugwu wam n'ọnu ilili?” ⁴ Nga be lelizōru anya be whnurnu nū be vumenem rugwu wam. Ọ zị rinya k'agida. ⁵ Be bna rime ilili whnū wikoro dazigwu n'akarikwnunga, o wogwu awura abochna, ogwnu tūru be.

⁶ Ọ kanu be, “Ogwun tūko anu. Anu noopio Jizōsi nye Nazareti, nye be kpogidnernu n'ogba. O lizolam, ọ zila hna. Le hne be bitaru a. ⁷ Kovu anu la, kanu ele sno apna a nū Pita, ‘O belem anu ọsno neezne Galili, anu jowhnu a pji, lele kpa ọ kannu anu.’”

⁸ Be whoga, hi n'ilili wam gbahala, ẹhni naama be ririri nū ọgbagwoji anya jigwu be, ọ za nye be kannu nhne ọbula, kwnornu nū ogwnu nọtụ be.

Jizōsi mernu Meri Magidalini

whnū a anya

(*Mat 28:9,10; Jōn 20:11-18*)

[⁹ Nga Jizōsi hiri n'ẹnwu lizō n'ọnu ọsisi n'ọbochi mbom n'ikwezu, o beru ọsno gesi ẹhni a Meri Magidalini, nye ọ chihalaru renwu ojo esau nū rime a. ¹⁰ O zne kanu ele nū Jizōsi dazigwu nū mbom hne be zị naagba mkpe, naakwna ẹkwna. ¹¹ Nga be nurnu nū Jizōsi zị budnu, nū ya n'iwhuru a whnurnu a, be kwéle. ¹² Nga ka wheru, Jizōsi mernu badnu lawuru whnū a n'ozizi berere nga be neezne aznu mba. ¹³ Be lahna zne kanu ele gwnarnu, be kwéle nhne be kwuru masi. ¹⁴ Omekwo, Jizōsi whuya iwhne hne nri nū otu badnu wam ele sno apna a zị neeri wiri. O bnanu be mbna kwnornu n'ókwe ekwe be nū mkpoma osi rikne be, ke mernu be kwéle ikwu-ọnu ele whnurnu a nga o hiri n'ẹnwu lizō. ¹⁵ Ọ kanu be, “Anu zne nū kpakara ọwa kpōnu kpakara badnu okwo izi ọma. ¹⁶ Nye kweruru, be wu a mini, bụ nye be joznohia a, nye ke kwéle, be jaama a ikpe. ¹⁷ Nhne elekema ele ka joosno ele kweru, be jaachihala renwu ojo nū rewhna m, be jookwu oka nū riro ikne zị ọdo n'ọdo. ¹⁸ Be jaachi agwo n'aka, ọ buru nū be nwọ nhne ọbula ke jaakpaya ẹnwu, ọ za nhne o jeeme be, be joutukwasi ele nriria aka, mee ẹhni buru be ọma.”

Jizōsi laru n'oligwe

(*Luk 24:50-53; Ẹrnu 1:9-11*)

¹⁹ Nga Nyenwe aị Jizōsi kwukwonnu be oka, be gwelizo a la n'oligwe, ọ daziri ẹli n'akarikwnunga Chiokike. ²⁰ Ele sno apna a whogaru nọokpo okwo izi ọma hne ọbula, Nyenwe aị noosno be, nọornu ẹrnu, neegesi nū ikwu-ọnu Chiokike bụ ezi oka, hite n'ẹrnu ndu-ẹhni zị ọdo n'ọdo ke be nọornu.]

Izi oma lele kpa
Lukwu
gbarụ a n'okwukwo
Nhne gbasiri okwukwo ka

Izi oma lele kpa Lukwu gbarụ a n'okwukwo neegesi Jizosi lele Nye Oznohia Izireli nụ Nye Oznohia ke kpakara ele badnụ zị n'owa. Lukwu gbarụ nụ Enine Nyenwe aị sukwuru Jizosi ma o zni “ele mboni izi oma.” Lukwu nye dibia snornu ele sno apna Jizosi n'izi oma be znirni, ma Pọlu nye izi Jizosi. O sikhahiaru nhne n'onu ele whnurnu Jizosi nga o zị n'owa. Ka mernu o nwernu onu rikne o gbanu Tiofilosi okwukwo. Lukwu kwuru nhne gbasiri budnu Jizosi, hite n'omumu a, ige o bu wikoro, ernalu a, enwu a, olizo n'enwu tem du nga Jizosi laru oligwe.

Nhne zị n'okwukwo ka

Omumu Jizosi nụ wikoro a (1:1---2:52)

Ouwu mini Jizosi nụ ornurna a (3:1---4:13)

Enu Jizosi nụ rime Galili (4:14---9:50)

Enu Jizosi nụ apna nga o neezne Jeruselem (9:51---19:27)

Enu Jizosi nụ rime Jeruselem (19:28---20:47)

Oka Jizosi kwuru gbasiri nhne ke jeeme nū ruwhnu (21:1-38)

Enwu Jizosi nū olizo n'enwu a (22:1---24:53)

Nye gbarụ okwukwo ka: *Lukwu nye dibia*

Risi nhne o kwno gba a: O gesi otnutnu zuru ozu gbasiri budnu nū ernalu Jizosi Karaisi, obirizi a n'ehni ele be neemegbu, nū oznohia ke ele buo ele Ju.

¹ Tiofilosi, agida ele badnụ yisiri aka be n'ogba okwukwo gbasiri nhne be mernu n'esilawuru aị, ² lele kpa be nyernu aị n'aka a bita. Ele nyernu aị bu ele hiri n'opanizo gweru anya be whnụ be, buru ele izi ikwu-onu Chiokike. ³ O buru oma hne me snornu kpakara nhne nkarị hite nū mbom, me gbanu i okwukwo nū ekere nū ekere, Tiofilosi zị igwugwu, ⁴ mee ma i mahia nū kpakara nhne be jiri ikwu-onu onu zni i bu nhne kwesiri okwnata mkpoma.

Omumu Joni Nye Wu Mini

⁵ N'ige Erudu bu eze Judiya, otu nye okwa ariohna zị, be kwu Zakaraya, ke hi n'oro Abija, nnwerne a bu Elizabeti nye hi n'ebnurnu Eroni. ⁶ Be lawuru bu ele oma nū ruwhnu Chiokike, be naabita kpakara nhne Nyenwe aị nyernu n'iwu, be nwée oru. ⁷ Kovu nū be nwée nnwo, kwnornu nū Elizabeti bu nyerinya rekpa nnwo a mesnirni emesni. Be lawuru menem okno badnụ.

⁸ Otu obochi, ige ele otu Zakaraya nornu ernalu, Zakaraya zị nornu ernalu nye ariohna nū ruwhnu Chiokike, ⁹ lele kpa ernalu ariohna jiri zị, o dnabnurnu nū o bu ya jookporne isensi n'Oro Nso Nyenwe aị. ¹⁰ Kpakara ele Ju neekpe okpukpe n'ederezi ige o nookporne isensi.

¹¹ Enine izi Nyenwe aị mernu Zakaraya whnụ a anya hne o gwuzo n'akarikwnunga ojo ariohna hne be nookporne isensi. ¹² Nga Zakaraya whnurnu a, mkpoma laru a mini, ogwnu tumako a. ¹³ Enine izi wam kanu a, “Ogwnu tuko i, Zakaraya, Chiokike nuna m okpukpe i. Elizabeti nnwerne i jomunu i nnwo rukna, i jookwu rehna a Joni. ¹⁴ I joonwudna, mkpoma joso masi i n'onu, agida ele badnụ jeenwe snarnima kwnornu omumu a. ¹⁵ O jobu nye kwu n'anya Nyenwe aị. O jonwo manya mobu nhne obula ke bna n'anya rja rja. Enine Nso Chiokike jeejihia nū rime a, hite nū rime ruwho nne a. ¹⁶ O jeeme agida ele Izireli hiehnakwnusi Nyenwe aị Chiokike be. ¹⁷ O jeezne nū ruwhnu Nyenwe aị n'enine nū rikne Elaija. O jeeme ele nda tuhnsna mkpoma hne rumu be zị, ma ele za noobno nsni bna n'apna akoniche ele oma, o jiknenu Nyenwe aị ele kwesiri a.”

¹⁸ Zakaraya sịkwa enine izi wam, “Ndaa nhne me jeeji mahia ka? Le, me nū nnwerne m menem okno badnū k'agida.”

¹⁹ Enine izi wam sarū a, “Mawa bụ Gebureli, nye noogwuzo nū ruwhnu Chiokike. Chiokike ziyaru m me kanū ì ọka ka nū o zni i izi ọma ka. ²⁰ Le, ì jaadna mgbu, i jéenwe rikne kwu ọka tem dū ọbochi kpakara nhne ka jeeme, kwnornu nū i kwéle ikwu-ọnu m ke jeemezu n'ige a.”

²¹ Ele badnū wam zì neese Zakaraya n'ederezi, be naari nhne kpayarū o gburu ọkwnu n'Ọro Nsọ Chiokike. ²² Nga ọ whuyaru, o nwée rikne o kwunu be ọka. Be mahia nū ọ whnurnu ọwhnurninya n'Ọro Nsọ Chiokike, o neewhenu be aka, kovu o nwée rikne kwunu be ọka.

²³ Nga ige ẹrnu a zuru n'Ọro Nsọ Chiokike, Zakaraya lahna ọro a. ²⁴ Nga nhne ka mekworu, Elizabeti nnwerne a tūru rime, o tugwa ẹhni a ẹnwa isne nū rime ọro. ²⁵ Ọ kaa, “Ka bụ nhne Nyenwe aì mennu m, o gesilem ruwhnu ọma a, ma o kwnosnama iwħnerne m n'esilawuru ele badnū.”

Be kwuru ọka gbasiri
omumu Jizosi

²⁶ N'ẹnwa isunu a, * Chiokike ziznenu enine izi Gebureli zne n'ẹli Nazareti ke zì nū Galili, ²⁷ znekwusi otu nnwọ oknornokno máa nyerukna be kwu Meri, nye Josefu ke hi n'ẹbnurnu Devidi kweru ọ lụ. ²⁸ Enine izi wam zne hne ọ zì, kaa, “M bekwulem o, jì nye Nyenwe aì dagwunu, ì bụ nye ọwa ọma.”

²⁹ Mkpoma larū Meri mini nga ọ nurnu ikwu-ọnu a, ọ naagbadi nū mkpoma a ọkpa ibekwu ke nū kpa. ³⁰ Kovu enine izi wam kanū a, “Meri, ogwnu tuko ì, Chiokike menu i oru k'agida. ³¹ Ì jootu rime, mụhia nnwọ rukna, ì jookwu a Jizosi. ³² Ọ jọobu nye kwu, be jookwu a Nnwọ Nye Kakwo Nhne Dum Olu. Nyenwe aì Chiokike jeenye a ngadna eze nda a, Devidi. ³³ Ọ jaachi ọro Jekọpu tim tọm, ẹli-eze a jóokwo okwo.”

³⁴ Meri sarū enine izi wam, “Ndaa kpa be jeeme nhne ka, hne me máa nyerukna?”

³⁵ Enine izi wam sarū a, “Enine Nsọ jaadnakwasì ì, iknernema ke Nye Kakwo Nhne Dum Olu jookpusni i. Be jookwu nnwọ wam zì nsọ ke ì joomu Nnwọ Chiokike. ³⁶ Le, Elizabeti nwene i rinya zì rime omumu n'okno badnū a, ọ bụ nye be nookwu nnwerne nwée nnwọ, ka bụ ẹnwa isunu a. ³⁷ Ọ zá nhne nyirni Chiokike.”

³⁸ Meri sarū, “Le, m bụ m nnwọ izi ke Nyenwe aì, o menu m lele kpa i kwuru.” Enine izi wam gharū a la.

Meri znernu o lekasi
Elizabeti

³⁹ Ige wam, Meri jiknenu wara wara zne n'otu ẹli rugwu ke zì nū Judiya. ⁴⁰ Ọ bna n'ọro Zakaraya bekwusi Elizabeti. ⁴¹ Nga Elizabeti nurnu ibekwu Meri, nnwọ zì a nū ruwho wulizoru olu. Enine Nsọ jipiyaru Elizabeti. ⁴² O gweru okne nkoli kwu ọka kaa, “Ì bụ nye ọwa ọma n'esilawuru ele rinya, nnwọ ke ì joomu bụ masì nye ọwa ọma. ⁴³ M bụ m nye ruwhnu ọma nū nne ke Nyenwe m jaava lekasi m. ⁴⁴ Kwnornu nū kpa me nurnu ibekwu i, nnwọ zì m nū ruwho wulizoru olu nū snarnjima. ⁴⁵ Ì bụ nye ọwa ọma kwnornu nū i kweru nhne Nyenwe aì kwuru nū o jeemezu a.”

Meri gwnurnu eri ojija

⁴⁶ Meri kaa,
“Mkpoma m ja Nyenwe aì,

⁴⁷ ovu m nonwudna onwudna kwnornu nū Chiokike Nye Oznohia m,
⁴⁸ kwnornu nū o chenwanyarnū

nnwọ izi a ovu hieru ẹli.

Hite nū kịtna kpakara ele ebiri jookwu m nye ọwa ọma,

⁴⁹ kwnornu nū Chiokike Nye bụ Dikne mennu m nhne hna ezi,
rẹwhna a zì nsọ.

* 1:26 Ka bụ kpa Elizabeti tūru rime.

- ⁵⁰ Chiokike n̄odonu ele n̄ootu ogwnu a obirizi,
hite n'otu ebiri d̄u ebiri berere.
- ⁵¹ O ji aka dikne a mee nhne hna ezi,
o ch̄isaru kpakara ele oknomokno n̄u kpakara mm̄uma be.
- ⁵² O gwednarn̄u ele eze n̄u ngadna eze be,
o gweliz̄oru ele ovu hieru ̄eli.
- ⁵³ O nyejilem ele wiri n̄ogwnu r̄uwho,
k̄ovu o gbatar̄u ele eze aka.
- ⁵⁴ O yinu nye izi a Izirēli aka,
o chenwanyarn̄u o d̄onu a obirizi,
- ⁵⁵ ke o kweru Ebereham n̄u ̄bnurnu a mkwna tim t̄om,
lele kpa o kan̄u ele nda āi.”
- ⁵⁶ Meri daziri n'oro ̄Elizabethi ̄enwa ̄eto, lahna ̄oro a.
Omumu Joni Nye W̄u Mini
- ⁵⁷ Ige ̄omumu nnw̄o ̄Elizabethi d̄uru, o m̄uhia nnw̄o rukna. ⁵⁸ Ele agbatibi† a n̄u r̄umu
n̄wene a n̄urnu n̄u Nyenwe āi d̄onnu a obirizi k'aḡida, be snornu a nw̄udna.
- ⁵⁹ O d̄u n'obochi ̄esato, be var̄u o kpa nnw̄o wam nka. Be noopio o j̄ita a r̄ewhna
Zakaraya ma o bur̄u ogbo nda a, ⁶⁰ k̄ovu nne a kar̄u, “Oza, r̄ewhna a bu Joni.”
- ⁶¹ Be kan̄u a, “O za nye naaza r̄ewhna ka n'esilaw̄uru ele ke i.”
- ⁶² Be whenu nda a aka, j̄ikwa a r̄ewhna be jookwu nnw̄o wam. ⁶³ O kaa be nyee a nhne
ogba ̄okwukwo, o gbagwojuru be anya nga o gbas̄iri, “R̄ewhna a bu Joni.” ⁶⁴ Ngangam,
onu a kpumernu, riro a t̄oma, o bete nookwu ̄oka, naaznarn̄i Chiokike. ⁶⁵ Ogwnu t̄uru
kpakara ele agbatibi be, be wheke ̄otnutnu ka kpakara ̄eli rugwu Judiya. ⁶⁶ Nye ̄obula
ke n̄urnu a z̄i n̄eichenwu, be n̄esikwa, “Okpa badn̄u k̄ini bu nhne nnw̄o ka j̄obu?”
Kwnornu n̄u be whn̄urnu n̄u aka Nyenwe āi z̄i n'̄ehni a.

Zakaraya gwn̄urnu
eri ̄ojija

- ⁶⁷ Enine Nso j̄ipiyaru Zakaraya nda Joni, o whn̄u ̄owhnurninya, kaa,
- ⁶⁸ “Ojija z̄inu Nyenwe āi, Chiokike ke Izirēli,
kwnornu n̄u o lekasiri ma o gbah̄ia ele ke a.
- ⁶⁹ O gweyar̄u nye dikne j̄oznohia āi
hite n'oro nnw̄o izi a Devidi,
- ⁷⁰ lele kpa o kwuru hite n'onu ele ̄owhnurninya a z̄i nso aḡida ige wheru ewhe.
⁷¹ O j̄oznohia āi hite n'aka kpakara ele sno āi irno.
- ⁷² O d̄onnu ele nda āi obirizi,
o chenwanyarn̄u ogba-njo-̄ehni nso a.
- ⁷³ O kwesiri Ebereham nda āi mkwna rikne,
- ⁷⁴ o d̄oh̄ia āi n'aka ele irno āi,
ma a kpenu āi n'̄enwe ogwnu,
- ⁷⁵ ma a z̄iri nso n̄u ele mee mma n̄u ruwhnu a kpakara budnu āi.
- ⁷⁶ Ji, nnw̄o m mat̄i, be jookwu i nye ̄owhnurninya ke Nye Kakwo Nhne Dum Olu,
kwnornu n̄u i jeezne n̄u ruwhnu Nyenwe āi neemekwatanu a apna.
- ⁷⁷ I jeeme ele ke a mah̄ia ̄oznohia,
hite n'ogbarunu be mmehie be.
- ⁷⁸ Hite n'obirizi n̄u ovu ̄oma ke Chiokike āi,
o jeeme ̄ehnam n̄oomukwasi āi hite n'oligwe,
- ⁷⁹ iwhne j̄oomukwasi ele z̄i n'ochichiri
n̄u ele z̄i n'oyinyo ke ̄enwu,
noodumak̄o ̄ochi āi n'apna udno.”

† 1:58 agbatibi: ele ya n̄u a wuta nd̄undu

⁸⁰ Nnwọ wam nooso oso, gbasị rikne nụ enine, o wu n'ẹli-ikpa tem dụ nga be gesiri a ele Izireli.

2

Omumu Jizosi (Mat 1:18-25)

¹ N'ige wam, eze Siza Ogositosi yiri iwu be gbasị rewhna kpakara ele wu n'ẹli ele Rom neechi n'okwukwo. ² (Ka bụ ogha rewhna n'okwukwo ke mbom nga Kwirinosisi bụ nye neechi Siriya.) ³ Nye obula la n'ẹli a zne gba rewhna n'okwukwo.

⁴ Josefu hiri n'ẹli Nazareti ke zị nụ Galili zne Betilehem nụ Judiya, ẹli be mụnnu Devidi, kwnornu nụ o hi n'ebnurnu ọro Devidi. ⁵ O znernu ma be gbasị rewhna ya nụ Meri n'okwukwo, bụ nwerinya o kweru nụ ọ joolu, nye zị rime omumu. ⁶ Nga be zị nụ Betilehem, ige Meri jomumu nnwọ duru. ⁷ Ọ mụhia ọziri nnwọ rukna a, ọ whụ a n'ikpe nute a nụ rime nhne be biganu anohia wiri, kwnornu nụ ọ zá ọro zinu be n'oro ele izne.

Ele nọoznu atnurnu nụ ele enine izi

⁸ Ele nọoznu atnurnu zị n'ẹli wam nụ rime ohia neese atnurnu be n'abalị. ⁹ Enine izi Nyenwe aị mernu be whnụ a anya, igwugwu Nyenwe aị mụkwasiri be, ogwnu turu be k'agida. ¹⁰ Kọvu enine izi wam kanụ be, “Ogwnu tuko anụ. Anụ bno nsni, m gweyanu m anụ izi oma ke snarnima ke jaazinu kpakara ele badnu. ¹¹ Tnawa, n'ẹli Devidi be munnu anụ Nye Oznohia, Karaịsi Nyenwe aị.* ¹² Ka bụ nhne anụ jeeji mahia a, anụ jowhnu nnwọ ikne be whuru n'ikpe nute nụ rime nhne be biganu anohia wiri.”

¹³ Ngangam, agida ele enine izi whuyaru snornu enine izi wam naaznarni Chiokike, naakaa,

¹⁴ “Oson'anya dum buru ke Chiokike nụ hne kakwo n'olu, udno ziri n'owa n'esilawuru ele nhne be naamasị a.”

¹⁵ Nga ele enine izi wam lahnarnu oligwe, ele nọoznu atnurnu wam kanụ ehni be, “Anụ va ma a zne Betilehem whnụ nhne mernu ke Nyenwe aị kannu aị.”

¹⁶ Be gweru eso gweru izne zne whnụ Meri nụ Josefu, nụ nnwọ ikne wam be nuteru nụ rime nhne be biganu anohia wiri. ¹⁷ Nga be whnurnu a, be tnusa nhne enine izi kwuru gbasiri nnwọ ikne ka. ¹⁸ O duru kpakara ele nurnu nhne ele nọoznu atnurnu wam kwuru ehni. ¹⁹ Kọvu Meri bitaru kpakara nhne ka nụ mkpoma a, neechinwu a. ²⁰ Ele nọoznu atnurnu wam lahnarnu, nọogwnu eri, naaja Chiokike kwnornu nụ nhne be nurnu, whnụ masi lele kpa enine izi wam kanụ be.

Be jiri Jizosi rewhna

²¹ N'obochi esato, be va ọ kpa nnwọ wam nka, be jita rewhna a Jizosi, bụ rewhna enine izi wam kwuru a sụ be turu rime a.

Be kwubnarnu Jizosi

Ọro Nso Chiokike

²² Ige duru ma Josefu nụ Meri mee ma be ziri richna lele kpa Iwu Mozizi kwuru, be kwuru nnwọ wam zne Jeruselem, chete a nụ ruwhnu Nyenwe aị. ²³ Lele kpa be gbaru a n'iwu Nyenwe aị, “Be jaabitani Nyenwe aị nnwọ rukna obula be beru oso mu nso.” ²⁴ Be kwa ariohna lele kpa iwu Nyenwe aị kwuru, “Nduru lawuru mọbu rumu weresi lawuru.”

²⁵ Otu nwerukna zị nụ Jeruselem, nye rewhna a bụ Simioni, nye mee mma, nye nootu ogwnu Chiokike. Ọ bụ nye neese oznohia ke Izireli, Enine Nso zị n'ehni a. ²⁶ Enine Nso kannu a nụ ọ jonwu enwu tem ọ whnụ Karaịsi Nyenwe aị. ²⁷ Enine Nso duru a zne n'oro Nso Chiokike nga ele munnu Jizosi varu o menu a lele kpa Iwu Mozizi kwuru. ²⁸ Simioni kwuru nnwọ wam n'aka a, znarni Chiokike, kaa,

²⁹ “Nyenwe m, kweru ma nnwọ izi i la n'udno,

* 2:11 Karaịsi: Karaịsi bụ Nye Oznohia wam Chiokike kweru mkwna o ziya.

lele kpa i kweru m mkwna,
³⁰ kwnornu nū anya m whnūnam ọznohia i,
³¹ ke i bīkwataru n'anya kpakara ele badnū,
³² iwhne ke jookpume nhne gbasiri i nyee ele b̄uo ele Ju,
 nū igwugwu ke ele ke i Izireli.”

³³ Nhne be kwuru gbasiri nnwọ ikne ka duru nda a nū nne a ẹhni. ³⁴ Simiōni gōzi be, kanū Meri, nne a, “Nnwọ ka j̄oburu nhne jaakpahia ọdidna nū olizọ agida badnū n'Izireli, b̄uru masi nhne elekema be jookwu ọka megidne. ³⁵ O jookpume echiche agida ele badnū. K̄ovu nhne igbugbu j̄oduwa mkp̄oma i lele ama-ogwnu.”

³⁶ Otu nwerinya ọwhnurninya zi, nye r̄ewhna a b̄u Ana, adna Fan̄eli, ke hi n'ẹbnurnu Asa wh̄uya. Nwerinya ka nū nzi a wuru awha ẹsau kp̄oi, ³⁷ k̄ovu ọ menem okno badnū ke gbarū nri awha ẹsato nū ẹno, ọ b̄u nnwerne nzi a nw̄urnu ọnwu. Ọ zá n̄oowhoga n'Oro Nsọ Chiokike iwhnehn̄ie nū abali, ọ zi neekpe okpukpe, noovu ọnu. ³⁸ Ọ bnanyarnū n'ige wam, ọ t̄unu Chiokike mmamma, kwu ọka gbasiri nnwọ ikne wam, kanū kpakara ele neese ọgbahia ke Jeruselem.

Be kwuru Jizōsi

lahna Nazareti

³⁹ Nga Josefu nū Meri mekworu kpakara nhne iwu Nyenwe aī kwuru, be lahna Galili zne ẹli ke be, Nazareti. ⁴⁰ Watakiri wam nooso, gbasiri rikne, ak̄oniche jihiaru nū rime a, oru Chiokike zi masi a n'ẹhni.

Wikoro Jizōsi zi

n'Oro Nsọ Chiokike

⁴¹ Ele m̄urnu a neezne Jeruselem kpakara awha n'Iriri Ọgawhe.† ⁴² Nga Jizōsi gbarū nri nū awha law̄uru, be zne Iriri Ọgawhe lele kpa be mesi. ⁴³ Nga be mekworu Iriri wam, be bete ọ lahna ọro be, k̄ovu wikoro Jizōsi daziri nū Jeruselem, k̄ovu ele m̄urnu a máa. ⁴⁴ Be neeche nū ọ zi n'igbudu badnū, be zne izne otu ọbochi, be noopio a n'esilaw̄uru ele enyi be nū r̄umu nwene be. ⁴⁵ Nga be whn̄una a, be hiehna nū Jeruselem noopio a. ⁴⁶ N'ọbochi ke ẹto, be whnū a n'Oro Nsọ Chiokike, hne ọ daziri n'esilaw̄uru ele zni iwu ele Ju, noobno nsn̄i nhne be nookwu, n̄esikwa be ajiji. ⁴⁷ Kpakara ele n̄urnu ikwu-ọnu a nū ak̄o zi nū nhne ọ sarū be, o duru be ẹhni. ⁴⁸ Nga ele m̄urnu a whn̄urnu a, o du be ẹhni, nne a kanū a, “Nnwọ m, k̄ini kpayarū i jiri mee me nū nda i kpa? Me nū nda i ji anya-mini noopio i.”

⁴⁹ Ọ s̄ikwa be, “K̄ini kpayarū anū noopio m? Anū máa nū m j̄ornu ẹrnu Nda m?”
⁵⁰ K̄ovu be gh̄oyage nhne ọ kannū be.

⁵¹ Jizōsi snornu be la Nazareti, noobnonu be nsn̄i. K̄ovu nne a b̄itaru kpakara nhne ka nū mkp̄oma a. ⁵² Jizōsi nooso n'ak̄oniche nū dimkpa, neenwe oru nū ruwhnu badnū nū Chiokike.

3

Ikwu-ọnu J̄oni

Nye W̄u Mini

(*Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; J̄on 1:19-28*)

¹ N'awha ke nri nū isne ke ọchichi Taber̄osi Siza, nga P̄ontiosi Paīleti n̄eechi Judiya, nga Er̄odu n̄eechi Galili, nwene a rukna Filipu n̄eechi Ituria nū Tirakonitisi, Lisanasi n̄eechi Abilini, ² Anasi nū Kayafasi b̄u ele risi ar̄iohna, ige wam ikwu-ọnu Chiokike d̄uru J̄oni, nnwọ Zakaraya nsn̄i n'ẹli-ikpa. ³ O zne nū kpakara ẹli ke zi Osimini J̄odani gb̄urugburu, n̄okpo okwo naakaa ele badnū t̄uhnasna mkp̄oma ma be w̄u be mini, ma Chiokike gbarūnu be mmehie. ⁴ Lele kpa be gbarū a n'okwukwo nsọ hite n'ọnu Azaya nye ọwhnurninya, kaa,
 “Akp̄iri otu badnū n̄okpo okwo n'ẹli-ikpa,

† ^{2:41} Iriri Ọgawhe: Iriri Ọgawhe b̄u ige ele Ju neechenwanya nga Chiokike d̄ohiaru be n'ohi n'aka ele Ijipiti. Okwnehala 12:1-27; Ditaronomi 16:1-8.

anụ mekwata apna Nyenwe aị,
anụ mee apna a snị asnị.

⁵ Be jeemesni kpakara ngwulangwu,
be jaakwnadna kpakara rugwu nụ rugwu matị.

Kpakara apna zị mgbahirigodo jaasni asni,
kpakara apna zị ndagwurugwu jaazi snam.

⁶ Kpakara ele badnụ jọowhnu ọznohia Chiokike.”

⁷ Jōni kanụ igbudu badnụ nọowhokwnusi a ma ọ wụ be mini, “Anụ ẹbnurnu agwọ, nyele kannụ anụ gbanahọru ovu owe ẹhni Chiokike ke naava? ⁸ Anụ mīnya mkpuru ke neegesi nụ anụ tūhnasarnu mkpoma. Anụ káa nụ Ebereham bụ nda anụ. Kwnornu me kanụ anụ ezi ọka, Chiokike nwernu rikne mee kpakara akaworugwu ka ghọ rụmu Ebereham. ⁹ Be bitalam ehni n'ikwnu kpakara isisi, isisi ọbula ke mīnyala mkpuru oma, be joogbudna a, tūbna nụ rime bẹkwnu.”

¹⁰ Ele badnụ wam sịkwa a, “Kini bụ nhne a jeeme?”

¹¹ Jōni sarụ be, “Nye nwernu iwo lawuru, o kesi nye nwée otu, nye nwernu wiri, mee masị kpam.”

¹² Ele ọna ntụ varụ ma Jōni wụ be mini, be sịkwa a, “Nye-zni-nhne, kini bụ nhne a jeeme?”

¹³ Jōni sarụ be, “Anụ náhia ele badnụ iwai kakwo kpa be nyernu anụ iwu.”

¹⁴ Ele ọgwu sịkwa a, “Kini bụ nhne a jeeme?”

Ọ kanụ be, “Anụ mée ele badnụ nhne rikne, mọbu bno ele badnụ nhne aghalaghala, ọgwọ ẹrnu anụ ji anụ rụwho.”

¹⁵ Ele badnụ neele anya nụ Jōni bụ Karaịsi. ¹⁶ Jōni kanụ be, “M ji m mini wụ anụ mini, kọvu nụ nye kakwo m rikne wawa, nye me kwésile o whudnahie tọma eriri okoro-ochi a lawuru. Nye wam jeeji Enine Nso nụ bẹkwnu wụ anụ mini. ¹⁷ Nye nhne ọwhusna ikpa zị n'aka a, ọ jọowhusna ikpa a nkari, chibna ikpa a n'obna, kọvu o jeeji bẹkwnu chni echni kporne ruznurnuznu ikpa.” ¹⁸ Jōni ji agida ikwu-onu zị ichne ichne zni izi oma, naariasno be tūhnasna mkpoma.

¹⁹ Kọvu nụ Jōni bigbọru Eze Erọdu kwnornu Erodiasi nnwerne nwene a, nụ agida nhne ojo berere ke Erọdu mernu. ²⁰ Erọdu tūkwasiri n'olu nhne ojo ka, nga o yisiri Jōni ikelu.

Ọwuwu mini Jizosi

(Mat 3:13-17; Mak 1:9-11)

²¹ Nga Jōni wụkparu ele badnụ mini, ọ wụru Jizosi mini masị.* Nga Jizosi neekpe okpukpe, oligwe kpumernu. ²² Enine Nso whekwasiri a lele nduru, otu akpiri hiri n'oligwe dna kaa, “Ji bụ Nnwọ m, me whnurnu n'anya, nhne i masiri m.”

Osnusno omumu Jizosi

(Mat 1:1-17)

²³ Nga Jizosi gbarụ nri awha ẹto, ọ panizo ẹrnu izi oma a, ele badnụ naari nụ ọ bụ nnwọ Josefu,

nnwọ Hili, ²⁴ nnwọ Matati,

nnwọ Livai, nnwọ Meliki,

nnwọ Janai, nnwọ Josefu,

²⁵ nnwọ Matatayasi, nnwọ Emosi,

nnwọ Nahum, nnwọ Esili,

nnwọ Nagai, ²⁶ nnwọ Matị,

nnwọ Matatayasi, nnwọ Sẹmeni,

nnwọ Joseki, nnwọ Joda,

²⁷ nnwọ Jonani, nnwọ Resa,

nnwọ Zerubabeli, nnwọ Seateli,

nnwọ Neri, ²⁸ nnwọ Meliki,

nnwọ Adi, nnwọ Kosam,

* 3:21 Nhne ka mernu tūtu Erọdu yisiri Jōni n'ikelu.

nnwọ Ẹlimadam, nnwọ Ẹr,
²⁹ nnwọ Josua, nnwọ Eleza,
 nnwọ Jorim, nnwọ Matatị,
 nnwọ Livai, ³⁰ nnwọ Simiọni,
 nnwọ Juda, nnwọ Josefu,
 nnwọ Jonam, nnwọ Ẹliakim,
³¹ nnwọ Mela, nnwọ Mena,
 nnwọ Matata, nnwọ Natani,
 nnwọ Devidi, ³² nnwọ Jesi,
 nnwọ Obedi, nnwọ Boazi,
 nnwọ Salimoni, nnwọ Nasọni,
³³ nnwọ Aminadabu, nnwọ Ram,
 nnwọ Hezirọni, nnwọ Pẹzezi,
 nnwọ Juda, ³⁴ nnwọ Jekọpu,
 nnwọ Aziki, nnwọ Ebereham,
 nnwọ Tera, nnwọ Nahọ,
³⁵ nnwọ Sẹrugị, nnwọ Ru,
 nnwọ Pẹlegi, nnwọ Ẹbe,
 nnwọ Sẹla, ³⁶ nnwọ Kainani,
 nnwọ Afazadi, nnwọ Sẹm,
 nnwọ Noa, nnwọ Lamẹki,
³⁷ nnwọ Metusela, nnwọ Inoku,
 nnwọ Jaređi, nnwọ Mahalaleli,
 nnwọ Kainani, ³⁸ nnwọ Enọsi,
 nnwọ Sẹti, nnwọ Adam,
 nnwọ Chiokike.

4

Ornurna Jizọsi

(*Mat 4:1-11; Mak 1:12,13*)

¹ Enine Nsọ jihiaru nụ rime Jizọsi nga o hiri nụ Osimini Jọdani hiehna, Enine Nsọ duru a zne n'ẹli-ikpa. ² Ọ zị n'ẹli-ikpa nri ọbochi ẹno, Ekwensu naarna a ọrnurna, ọ zá nhne o riri kpakara ọbochi wam, omekwo, wiri gwnurru a.

³ Ekwensu kanu a, “Ọ buru nụ ị bu Nnwọ Chiokike, kanu akaworugwu ka ọ ghọ brẹdi.”

⁴ Jizọsi saru a, “Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘Ọ buo brẹdi bu nhne badnu kpọi jeeri ziri budnu.’ ”

⁵ Ekwensu duru a pnezne n'olu rugwu gerisi a kpakara ẹli-eze k'owa n'ige mati. ⁶ Ọ kanu a, “M jeenye i kpakara rikne ka nụ igwugwu be, kwnornu nụ be nyernu m be, m jeenye a nye ọbula masiri m. ⁷ Ọ buru nụ i jọkponu m risi ẹli, kpakara a jọbu ke i.”

⁸ Jizọsi saru a, “Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘Ị jọkponu Nyenwe i, Chiokike i risi ẹli, ọ bu ya kpọi bu nye i jeekpenu.’ ”

⁹ Ekwensu duru a zne nụ Jeruselem, mee o gwuzoru n'olu tọwa Oro Nsọ Chiokike, kanu a, “Ọ buru nụ ị bu Nnwọ Chiokike, gbudna ẹhni ị n'ẹli hna. ¹⁰ Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa,

‘O jeenye ele enine izi a iwu gbasiri ị
 ma be chekwata ị nkari.

¹¹ Be jeegheru i n'aka be,
 ma ị gharu ọ kpọbi ị ochi nụ rugwu.’ ”

¹² Jizọsi saru a, “Be gbakwnornu a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘Ị rna Nyenwe i, Chiokike i ornurna.’ ”

¹³ Nga Ekwensu rnakworu a ọrnurna, ọ gharu a ige mati.

Jizọsi panizoru ẹrnu a

(*Mat 4:12,17; Mak 1:14,15*)

¹⁴ Jizọsi lahna Galili nụ rikne Enine Nsọ, be tnyị ọtnutnu a kpakara ọhna. ¹⁵ O zni nhne kpakara n'oro ọgbako ele Ju, kpakara ele badnụ naaznarni a.

*Be juru Jizọsi nụ Nazareti
(Mat 13:53-58; Mak 6:1-6)*

¹⁶ Jizọsi zne nụ Nazareti hne o soru, ọ bna n'oro ọgbako ele Ju n'Ọbochi Ozukwa Inwe ele Ju lele kpa o mesị, o lizọ ma ọ gwnụ ọkwukwo nsọ. ¹⁷ Be nyee a ọkwukwo Azaya nye ọwhnurninya, o kpume a whnụ hne be gbarụ,

¹⁸ “Enine Nsọ Nyenwe aị zị n'ẹhni m,
kwnornu nụ Chiokike aị teru m mọno,
o zni ele mboni izi ọma.

O ziyaru m ọ kpọ okwo ọgbahia ele zị n'oro ikelu,
mee ele isni whnurnu ọsno,
nụ ọ dọhia ele be neemegbu,

¹⁹ nụ ọ kpọ okwo awha Nyenwe aị jọznohia ele ke a.”

²⁰ O kpusni ọkwukwo wam nyehnata nye neezne izi, daziri ẹli. Kpakara ele zị n'oro ọgbako ele Ju legidne a anya. ²¹ Ọ panizo naakanụ be, “Be mezuru nhne ọkwukwo nsọ kwuru n'anya anụ tna.”

²² Kpakara ele badnụ kwuru a ọka ọma, ikwu-ọnu ọma a duru agida be ẹhni, be neesikwa, “Ka ọ bụo nnwọ Josefụ?”

²³ Jizọsi kanụ be, “N'ezị anụ jootnunu m elulu ka, ‘Wodibia digba ẹhni i, kpakara nhne a nurnu i mernu nụ n'ẹli Kapanom, mee be hna n'ẹli i.’”

²⁴ “Me kanụ anụ ezi ọka, nye ọwhnurninya nwée ọso anya n'ẹli a. ²⁵ Kọvu me kanụ anụ, agida ele nnwerne nzi be nwurnu zị n'ẹli Izireli n'ige Ẹlaija, nga Chiokike mesnirni oligwe, mini zoge awha ẹto nụ ẹnwa isunu, ke kphiaru okne ọkwunyo dnarnu nụ kpakara ẹli. ²⁶ Be ziznege Ẹlaija zneknusi nye ọbula nụ rime be, okwolem otu nnwerne nzi a nwurnu ke zị nụ Zerefati* ke zị ndundu Sajdoni. ²⁷ Agida ele nchnichna zị masi n'ẹli Izireli n'ige Ẹlisia nye ọwhnurninya, ọ zá nye be mernu ọ ziri richna, okwolem Nemani nye Siriya.”

²⁸ Ọnuma jihiaru kpakara ele zị n'oro ọgbako ele Ju mkpoma nga be nurnu nhne ka. ²⁹ Be lizọ, chihala a n'ẹli be, duru a zne n'ọnu rugwu hne be wukwasiri ẹli be ma be kwnadna a n'ẹli. ³⁰ Kọvu o hiri n'esilawuru be whoga.

*Jizọsi chihalaru renwu ojo
(Mak 1:21-28)*

³¹ Jizọsi zne Kapanom n'ẹli Galili, n'Ọbochi Ozukwa Inwe neezni ele badnụ nhne. ³² Ẹhni duru be nụ nhne o neezni, kwnornu nụ o neezni nhne lele nye nwernu rikne n'aka Chiokike.

³³ Otu nwerukna ke renwu ojo nwugwu zị n'oro ọgbako ele Ju wam, o gweru okne nkoli si lulo, ³⁴ “Kini bu nhne aị nụ ji nwekọgwu, Jizọsi nye Nazareti? I varu ma i gbumekwo aị? M maam nye i bu, i bu nye nsọ ke Chiokike.”

³⁵ Jizọsi bigboru a, kanu a, “Kpusni ọnu i, hi nụ rime a whuya.” Renwu ojo wam vudna a n'ẹli nụ ruwhnu ele badnụ wam, hi nụ rime a whuya, o mekasila a nhne.

³⁶ O duru kpakara ele badnụ ẹhni, be neesikwarita ibne be, “Ka bu iznizni kini? Nwerukna ka nwernu rikne o ji notunu renwu ojo ọka, be whuya masi.” ³⁷ Ọtnutnu gbasiri a gbasaru kpakara ẹli zị be gburugburu.

*Jizọsi gworu ele badnụ
(Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)*

³⁸ Jizọsi hi n'oro ọgbako ele Ju wam whuya, bna n'oro Sajmoni. Nne nnwerne Sajmoni naarija ẹhni orne bekwnu, be riasno Jizọsi o yinu a aka. ³⁹ O zne gwuzoru nụ ngeri ọkpata a, bigbo ẹhni orne bekwnu wam, ọ sigbasi a. O lizọ ngangam neeznenu be izi.

* 4:26 Zerefati: Ka bụo ẹli Izireli.

⁴⁰ Nga ẹhnam dnarnụ, be kwuyanụ Jizọsi kpakara ele naaria ẹhni igbugbu zị ọdo n'ọdo, ọ tụtvasi be aka a otu otu, gwọ kpakara be. ⁴¹ Rẹnwu ojo hi nụ rime agida ele badnụ whụya, neesi lulo. “Ji bụ Nnwọ Chiokike.”

Kọvu Jizọsi bigbọru be, o kwéle be kwu ọka, kwnornu nụ be magwụ nụ ya bụ Karaịsi wam.

*Jizọsi znirni izi ọma
n'oro ọgbako ele Ju*

(Mak 1:35-39)

⁴² Nga chị bọru, o zne nụ hne kọru owu. Ele badnụ noopio a, nga be piohjaru a, be kwéle ọ gharu be whọga. ⁴³ Kọvu Jizọsi kanu be, “M jeezne n'eli ele ke berere zni be izi ọma ẹli-eze Chiokike, kwnornu nụ ka bụ nhne Chiokike kwno ziya m.”

⁴⁴ O neezni izi ọma nụ kpakara ọro ọgbako ele Ju zị nụ rime Judiya.

5

Ele mbom sno apna Jizọsi

(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20)

¹ Otu ọbochi Jizọsi gwuzo nụ ngeri Osimini Genezareti, agida ele badnụ naadnagidne a, nọonu ikwu-ọnu Chiokike. ² Ọ whnụ ọgbo lawuru zị nụ ngeri mini, ele noogbu aznụ whọgaru nụ rime be nọosnu igbo be. ³ Jizọsi bna n'otu ọgbo ke bụ keru Saịmoni, kanu a o nubna matị nụ rime mini, ọ daziri ẹli nụ rime ọgbo wam neezni ele badnụ nhne.

⁴ Nga o znikworu nhne, ọ kanu Saịmoni, “Nubna ọgbo nụ rime mini wusi igbo i, gbu aznụ.”

⁵ Saịmoni saru a, “Nda-ai-kwu, a doligburu ẹhni a n'ernu kpakara abali ka, ọ zia nhne ọbula a gburu, kọvu kwnornu nụ ikwu-ọnu i, m jowwusi igbo.” ⁶ Nga be wusiri igbo, be gbu agida aznụ, ke mernu igbo bete nọodoka. ⁷ Be whenu ele ibne be aka ele zị n'ogbo berere, be va yinu be aka. Be va gbuji ọgbo lawuru wam n'aznụ, be bete neemi. ⁸ Nga Saịmoni Pita whnurnu nhne mernu, ọ dna n'eli n'ochi Jizọsi kaa, “Nyenwe ai, hi nụ hne me zị whọga kwnornu nụ m bụ m nye ojo.”

⁹ Aznụ be gburu duru be ẹhni k'agida. ¹⁰ Ọ bụ masi kpa o duru Jemisi nụ Joni rumu Zebidi ẹhni, ele be nụ Saịmoni sno noogbu aznụ. Jizọsi kanu Pita, “Ogwnu tuko i, hite nụ kitna i jọbu nye jookwnuhia badnụ.”

¹¹ Be kwọhia ọgbo be n'onu mini, sigbasi kpakara nhne snornu Jizọsi.

*Jizọsi gworu
nye nchnichna*

(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² Nga Jizọsi zị rime ẹli-ohna, otu nwerukna naaria nchnichna vakwnusiri a. Nga ọ whnurnu Jizọsi, ọ dna n'eli nụ ruwhnu a, riasno, kaa, “Nyenwe ai, ọ buru nụ i pioru, i nwernu rikne mee m ziri richna.”

¹³ Jizọsi dọsnima aka a, kpatu a, kaa, “M pioru m, ziri richna.” Ngangam, nchnichna wam whọgaru n'ehni a.

¹⁴ Jizọsi dọru a aka nụ nsni kanu a, “Ọ zá nye ọbula i kanu, kọvu la, gweru ẹhni gesi i nye ọkwa ariohna, gweru nhne Mozizi nyernu n'iwu kwa ariohna ma ọ buru nhne akebne nyee be nụ i zị richna.”

¹⁵ Kọvu ọntutnu a gbasaru k'agida, ke kpayaru agida ele badnụ naava nọonu ikwu-ọnu a, ma ọ gwọ nriria be. ¹⁶ Agida ige Jizọsi whọga, zne hne kọru owu, neekpe okpukpe.

*Jizọsi gworu nye ẹhni a
dọnwurnu ọdonwu*

(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)

¹⁷ Ọ du n'otu ọbochi, nga Jizọsi neezni nhne, ele Farisi nụ ele zni iwu ele Ju ele hi nụ kpakara mgbu ke zị n'eli Galili nụ Judiya nụ Jeruselem va, be dazi, rikne Nyenwe ai zị n'ehni a, ọ nọogwo ele nriria. ¹⁸ Ele rukna vyanu a otu nye ngeri ẹhni a dọnwurnu

odonwu, nye dnanyi n'olu okpata, be pio kpa be joovubna nu ruwhnu Jizosi. ¹⁹ Nga be nwée rikne du a eñni kwnornu nu agida ele badnu wam, be pne n'olu oro, hi nu hne be dokahalaru nhne vudna a n'olu okpata o dnanyi n'esilawuru igbudu badnu wam nu ruwhnu Jizosi.

²⁰ Nga Jizosi whnurnu okwnata mkpoma be, o kaa, “Nwerukna, be gbarunam ji kpakara mmehie i.”

²¹ Ele Farisi nu ele zni iwu ele Ju neesikwa nu mkpoma be, “Nwerukna ka bu nyele ke nookwulu Chiokike? Ndaa nye nwernu rikne o gbaru mmehie, hne o buo Chiokike kpoi?”

²² Jizosi mahiaru nhne be naari nu mkpoma be, o sikwa be, “Kini kpahiaru anu naari oriri ka nu mkpoma anu? ²³ Ndaa ke zi ewheke nu o kaa, ‘Be gbarunam ji kpakara mmehie,’ sobu o kaa, ‘Lizo zne izne?’ ²⁴ M pioru m anu mahia nu Nnwọ ke Badnu nwernu rikne n'owa o gbaru mmehie.” O kanu nwerukna wam ngeri eñni a donwurnu odonwu, “M ka m ji, lizo, vuru okpata i, la oro i.”

²⁵ Ngangam, o lizo nu ruwhnu be, chiri etere o dnanyi n'olu a, la n'oro a, naaznarni Chiokike. ²⁶ Eñni du kpakara be, be tu ogwnu znarni Chiokike, naakaa, “A whnunam nhne ikne tna.”

Jizosi sukwuru Livai

(Mat 9:9-13; Mak 2:13-17)

²⁷ Nga nhne ka mekworu, Jizosi whogaru whnu otu nye ona ntụ be kwu Livai, hne o dazi n'oro ntụ, Jizosi kanu a, “Sno m.” ²⁸ Livai lizo, sigbasi kpakara nhne snornu a.

²⁹ Livai sinu Jizosi okne iriri n'oro a, agida ele ona ntụ nu ele berere snornu be neeri wiri. ³⁰ Ele Farisi nu ele zni iwu ele Ju sikwa ele sno apna a, “Kini mernu anu noosno ele ona ntụ nu ele mmehie neeri wiri?”

³¹ Jizosi saru be, “Mkpa dibia ziko naakpa ele eñni buru oma, okwolem ele nriria. ³² M vage m o sukwu ele oma, kovu ele mmehie ma be tuhna m mkpoma.”

Ajiji gbasiri ovu onu

(Mat 9:14-17; Mak 2:18-22)

³³ Be kanu a, “Ele sno apna Joni noovu onu neekpe okpukpe ige obula, ma ele sno ele Farisi neeme masi kpa, kovu ele sno apna i neeri, nonwo.”

³⁴ Jizosi saru be, “Ele varu hne be nolu nnwerne ikne be joovu onu hne be nu nye nolu nnwerne ikne zi? ³⁵ Kovu obochi wawa, nga be jaanahoru be nye nolu nnwerne ikne, o bu nga be joovu onu n'obochi wam.”

³⁶ Jizosi tnu be elulu ka, “O za nye jodokaru mkpekele ikpe ikne dnusi n'iwu oknani, o mene kpa, o jodoka ke ikne, ikpe ikne nu ke oknani jadnabna. ³⁷ O zi masi nye jeegweru manya ikne gbasi n'olori akpukpo oknani, o mene kpa, manya ikne wam jaagbawama orori akpukpo oknani, manya nu orori akpukpo whume etekne. ³⁸ Kovu be gbas manya ikne n'olori akpukpo ikne. ³⁹ O za nye ke nwornu manya oknani noopio ke ikne, kwnornu nu o karu ke oknani ka mma.”

6

Ajiji gbasiri

Obochi Ozukwa Inwe

(Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ O du otu Obochi Ozukwa Inwe, Jizosi nu ele sno apna a naagawhe n'esilawuru ekwu ikpa, ele sno apna a bete noogho ikpa, naata, naariria a n'aka be. ² Agwna ele Farisi sikwa, “Kini mernu anu neeme nhne kwesile n'iwu n'Obochi Ozukwa Inwe?”

³ Jizosi saru be, “Anu gwnuna nhne Devidi mernu nga wiri gwnurnu a, ya nu ele sno a? ⁴ O bnaznarnu n'oro nsọ Chiokike, gweru bredi be bitaru nu ruwhnu Chiokike ke ele arjohna bu ele kwesiri o ri, ri a, nyee masi ele nu ya sno.”

⁵ Jizosi kanu be, “Nnwọ ke Badnu bu Nyenwe Obochi Ozukwa Inwe.”

*Nwerukna aka
dɔnwurnu ɔdonwu*

(Mat 12:9-14; Mak 3:1-6)

⁶ Ọ dụ n'Ọbochi Ozukwa Inwe berere, Jizọsi bna n'oro ọgbako ele Ju neezni nhne, otu nwerukna aka dɔnwurnu ɔdonwu zị pji. ⁷ Ele Farisi nụ ele zni iwu ele Ju noopio nhne be jeeji bno Jizọsi nhne, be needne a ma be jọowhnu ma ọ jọogwo nrịria n'Ọbochi Ozukwa Inwe. ⁸ Kọvu nụ Jizọsi mahiariu nhne be naari nụ mkpoma be. Ọ kanu nwerukna wam aka dɔnwurnu ɔdonwu, "Lizo, gwuzoru nụ ruwhnu kpakara ele badnu." O lizo, gwuzoru.

⁹ Jizọsi kanu be, "Me sika anu, ọ buru oma n'iwu o mee nhne oma n'Ọbochi Ozukwa Inwe sobu o mee nhne buo oma, ọ znohia budnu sobu o gbu ogbu?" ¹⁰ O lezute be anya, kanu nwerukna wam, "Dosnima aka i." Ọ dosnima aka a, aka a buru oma lele kpa ọ zị nụ mbom.

¹¹ Kọvu ovu weru be ẹhni k'agida, be bete neesikwarita ẹhni be nhne be jeeme Jizọsi.

*Jizọsi hohiaru nri nụ
badnu lawuru ele izi*

(Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)

¹² N'ige wam Jizọsi whogaru zne nụ rugwu zne kpe okpukpe, o neekpenu Chiokike tem chi bo. ¹³ Nga chi boru, o sukwukota ele sno apna a, horu nri nụ badnu lawuru nụ rime be, sukwu be ele izi. ¹⁴ Ka bu rewhna be, Saimoni, nye o sukwuru Pita, nụ Anduru nwene a, Jemisi, Joni, Filipu, Batolomi, ¹⁵ nụ Matiyu, Tomosi, Jemisi nnwo Alifayosi, Saimoni nye zị n'esilawuru ele noonwu bekwu nụ mkpoma, ¹⁶ nụ Judasi nnwo Jemisi, nụ Judasi Isikarioti, nye reru a.

*Jizọsi znirni nhne
gwọ nrịria*

(Mat 4:23-25)

¹⁷ Nga ya nụ be hiri nụ olu rugwu hiedna, be gwuzoru n'eli etekne, agida ele sno apna a nụ agida ele badnu ele hiri nụ kpakara Judiya, nụ Jeruselem ma ele wu nụ ngeri mini eli Taya nụ Saïdoni varu gbako nụ hne be zị. ¹⁸ Kpakara ele ka varu ma be nurnu ikwu-onu a, ma Jizọsi gwọ be nrịria be. Ọ gworu ele renwu ojo nwugwu. ¹⁹ Kpakara ele badnu wam noopio ma be kpatu a aka, kwnornu nụ rikne hiri n'ehni a noogwo kpakara be nrịria be.

*Ovu ọso n'onu nụ
nhne igbugbu ke mkpoma*

(Mat 5:1-12)

²⁰ Jizọsi gwelizo anya a olu le ele sno apna a, kaa,
"Ọwa oma zinu anu ele mboni,

kwnornu nụ anu jeenwe eli-eze Chiokike.

²¹ Ọwa oma zinu anu ele wiri noogwnu kitna,
kwnornu nụ ruwho jeeji anu.

Ọwa oma zinu anu ele naakwna ekwna kitna,
kwnornu nụ be joomu rumu.

²² Ọwa oma zinu anu nga ele badnu snornu anu irno,
nga be jaachihala anu n'ogbako be, kpari anu,
kaa nụ anu bu ele ojo kwnornu Nnwọ ke Badnu.

²³ "Anu nwudna onwudna, anu tne eri snarnima, ogwo ẹrnu anu zị agida n'oligwe.
Kwnornu nụ ọ bu kpa ele nda be mernu ele owhnurninya.

²⁴ Kọvu nụ awhnuwhnu jaazinu anu ele eze,
kwnornu nụ anu rilem iru ke anu.

²⁵ Awhnuwhnu jaazinu anu ele neeriji ruwho kitna,
kwnornu nụ wiri jogwnu anu.

Awhnuwhnu jaazinu anu ele noomu rumu kitna,
kwnornu nụ anu jaakwna ekwna, gba masi mkpe.

²⁶ Awghnụwhnu jaazinu anụ nga kpakara ele badnụ naakaa anụ ọka ọma, ọ bụ kpa ele nda be mernu ele ọwhnurninya aghalaghala.

Whnụ ele irno anụ n'anya

(Mat 5:38-48; 7:12a)

²⁷ “Kọvu me naakanụ anụ, anụ ele nọonu ikwu-ọnu m, anụ whnụ ele irno anụ n'anya, anụ menu ele snornu anụ irno nhne ọma. ²⁸ Anụ gọzi ele nọovu anụ ọnu, kpenu ele neemegbu anụ okpukpe. ²⁹ Ọ bụru nụ nye ọbula gbọru i aka nụ nti, chetenu a berere masị. Ọ bụru nụ nye ọbula chịnahoru i iwu olu i, chịta masị a iwo rime i. ³⁰ Nyega nye ọbula nọorio i nhne, ọ bụru nụ nye ọbula nahoru i nhne i, i káa o nyehnata i. ³¹ Lele kpa anụ pioru ma ele badnụ menu anụ, anụ menu be kpam.

³² “Ọ bụru nụ anụ whnurnu ele wam n'anya bụ ele nọowhnu anụ n'anya, kịni bụ mbnarna anụ nwernu? Ọ bụbedi ele mmehie nọowhnu ele whnurnu be n'anya n'anya. ³³ Ọ bụru masị nụ anụ neemenu ele neemenu anụ nhne ọma nhne ọma kpọi, kịni bụ mbnarna anụ nwernu? Ele mmehie neeme kpam. ³⁴ Ọ bụru nụ anụ gbaznisiri ele anụ jaanahia nhne n'aka be nhne kpọi, mbnarna kịni anụ nwernu? Ele mmehie naagbaznisi ele mmehie be jaanahoru nhne n'aka be nhne. ³⁵ Kọvu anụ nọowhnu ele irno anụ n'anya, anụ menu be nhne ọma, anụ gbaznisi be nhne, lé anya nụ anụ jaanahia nhne ọbula n'aka be. Ige wam ọgwo ọnu anụ jaazi agịda, anụ jọbu rụmu Nye Kakwo Nhne Dum Olu, kwnornu nụ Chiokike neemenu ele nwée mkpọma mmamma nụ ele ojo imerne ọma. ³⁶ Anụ nwe mkpọma obirizi lele kpa Nda anụ nwernu mkpọma obirizi.

O kpe ele berere ikpe

(Mat 7:1-5)

³⁷ “Anụ kpé ikpe, ma Chiokike gharu o kpe anụ ikpe. Anụ máa nye ọbula ikpe, ma Chiokike gharu ama anụ ikpe. Anụ gbarunu ele mernu anụ nhne ojo, ma Chiokike gbarunu anụ masị. ³⁸ Anụ nyega, be jeenyega masị anụ. Nhne ọtutu bụru ọma, be bñarnu aka, yuyo ke jiwheru ejiwhe, bụ nhne Chiokike jeenye i ke jì nụ nsnunu i jéenwe rikne vuli. Kwnornu nụ nhne anụ jiri tūnu nye berere bụ nhne be jeeji tūnu anụ.”

³⁹ Jizọsi tūnu be elulu ka, “Nye isni o nwernu rikne noodu nye isni? Be lawuru be jáadnabna nụ rime olulu? ⁴⁰ Nye sno apna nye-zni-nhne jáakakwo nye zni a nhne. Kọvu nye ọbula mụhiaru nhne nkari jọonu lele nye znirni a nhne.

⁴¹ “Kịni kpahiaru i neele nhne matị ke zì n'anya nwene i, kọvu i zá naari ọriri gbasiri igwe-isisi ke zì n'anya i? ⁴² Ndaa kpa i jeeji kanu nwene i, ‘Nwene, sete me gweme nhne matị ke zì n'anya i, nga i whnuna igwe-isisi ke zì i n'anya?’ Jì nye ruwhnu lawuru, beru ọsno gweme igwe-isisi ke zì n'anya ke i, ige wam i jọowhnusna ọsno o gweme nhne matị ke zì n'anya nwene i.

Isisi nụ mkpuru a

(Mat 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ “Ọ zá isisi ọma ọbula ke jaamj mkpuru ojo, isisi ojo nwée rikne mji mkpuru ọma. ⁴⁴ Be mahia isisi hite nụ mkpuru a. Ele badnụ zá nọogho mkpuru figi hite n'isisi akukara, mọbu mkpuru vaini n'igwnu-ogha. ⁴⁵ Badnụ ọma neegwehia nhne bụru ọma hite n'ekwnu ọma ke zì nụ mkpoma a. Badnụ ojo hite n'ekwnu ojo ke mkpoma a neegwehia nhne ojo. Kwnornu nụ ọnu nookwu hite nụ nhne ke zì nụ mkpoma a.

Ntụ-ẹli lawuru

(Mat 7:24-27)

⁴⁶ “Kịni kpayarụ anụ noosukwu m, ‘Nyenwe aị, Nyenwe aị,’ kọvu anụ zá neeme nhne me kwuru? ⁴⁷ Nye ọbula ke vakwnusiri m, nurnu ikwu-ọnu m, neeme masị be, m jeegesi anụ nye o yiri. ⁴⁸ O yiri otu nwerukna noowu ọro, o gwubna ẹli nkari, tū ntụ-ẹli a n'olu rugwu. Nga mgba-mini ẹli gbarụ, kwna ọro wam, o nwée rikne kwnadna ọro wam, kwnornu nụ be wusiri a rikne. ⁴⁹ Kọvu nye ọbula ke nurnu ikwu-ọnu m ọ zá neeme be,

yiri otu nwerukna wuru ọro a n'olu rịzna, ke gwúmigwo ẹli nkari, mini-ẹli gba, kwana ọro wam, ọ dna girigidim, tụ ogwnu.”

7

*Jizọsi gwọru nnwọ izi
nye risi ọgwnu*

(Mat 8:5-13)

¹ Nga Jizọsi kwukworu kpakara ọka ka nụ nsni ele badnụ wam, ọ bna Kapanom. ² Otu nye ọgwnu nęechi otu riwhu ele ọgwnu nwernu otu nnwọ izi zị a mkpa k'agida, ke zị n'onu enwu. ³ Nga ọ nurnu nhne gbasiri Jizọsi, o ziznenu a ele okno badnụ ele Ju, riasno a ma ọ va gwọ nnwọ izi a. ⁴ Nga be vakwnusiri Jizọsi, be riasnosi a rikne, “Nwerukna ka kwesiri nye i jeemenu nhne nụ kpa. ⁵ Nwerukna ka whnurnu ẹli ai n'anya, o wunnu ai ọro ọgbako.”

⁶ Jizọsi snornu be zne.

Nga ọ zị ndundu n'oro a, nye ọgwnu wam ziznenu a ele enyi a, kanu a, “Nyenwe ai, i dogbu ehni ọ va, m kwesile m nye i va ọro a. ⁷ Ka mernu me gwnusige ehni m nụ nye kwesiri ọ vakwnusi i. Kovu kwu ọka kpọi, be jogwo nnwọ izi m. ⁸ Kwnornu nụ m bu nye zị n'ochichi, m nwernu m ele ka m, nụ ele me ka. Me kanu nye ka ‘Zne,’ o zne, kanu nye berere ‘Vaa,’ ọ va. Me kanu nnwọ izi m ‘Mee ka,’ o mee a.”

⁹ Nga Jizọsi nurnu ọka ka, o duru a ehni, ọ tuhnsana, kanu igbudu badnụ wam sno a, “Me kanu anu ezi ọka, m whnulele m okwnata ovu hna kpa n'Izireli.”

¹⁰ Ele wam o ziyaru lahna n'oro a, be whnu nụ be gwolam nnwọ izi wam.

*Jizọsi gwọru nnwọ rukna
nwerinya nzi a nwurnu*

¹¹ Kpa ige matị whemernu, Jizọsi zne otu ohna be kwu Neni, ele sno apna a nụ igbudu badnụ snornu a zne. ¹² Kpa be naabna n'onuhna ẹli-ohna wam, ele badnụ vu iznu, otu nnwọ nwerinya nzi a nwurnu nwernu, agida ele ẹli wam sno a. ¹³ Nga Nyenwe ai whnurnu a, ọ donu a obirizi, kanu a, “I kwnama ekwna.”

¹⁴ O znekwnusi ele vu okpata-iznu wam, kpatu a aka, be gwuzoru. Jizọsi kaa, “Wikoro rukna, m ka m ji, lizo.” ¹⁵ Nye wam nwurnu onwu lizo, daziri ẹli nookwu ọka, Jizọsi kwuru a nyehnata nne a.

¹⁶ Kpakara ele badnụ tụ ogwnu naaja Chiokike. Be kaa, “Otu nye owhnurninya hna ezi whuyalam n'esilawuru ai, Chiokike valem o yinu ele ke a aka.”

¹⁷ Osusu gbasiri Jizọsi gazu kpakara Judiya nụ kpakara ẹli zị a gburugburu.

*Jizọsi nụ Joni
Nye Wụ Mini*

(Mat 11:2-19)

¹⁸ Ele sno apna Joni kanu a kpakara nhne ka. O sukwu badnụ lawuru nụ rime be, ¹⁹ be zne sikwa Nyenwe ai, “Ọ bu jiwa bu nye ke jaava, sobu a le anya nye berere?”

²⁰ Nga be vakwnusiri Jizọsi, be kaa, “Joni Nye Wụ Mini ziyaru a sikwa i, ‘Ọ bu jiwa bu nye ke jaava, sobu a le anya nye berere?’”

²¹ Ige wam Jizọsi gwọru agida ele nriria zị ọdo n'odo, renwu ojo hiri nụ rime ele badnụ whuya, ele isni whnurnu osno. ²² Ọ saru ele izi wam, “Anu lahna kanu Joni kpakara nhne anu whnurnu nụ ke anu nurnu. Ele isni whnurnu osno, ele mgworo znernu izne, be neeme ele nchnichna ziri richna, ele nsni inyọ noonu nhne, ele nwurnu onwu lizoru n'enwu, be neezni ele mboni izi oma. ²³ Chiokike joggozi nye obula ke jula m kwnornu nhne me mernu.”

²⁴ Nga ele izi Joni laru, Jizọsi bete naakanu igbudu badnụ wam nhne gbasiri Joni. “Kini bu nhne anu znernu ọ whnu n'eli-ikpa? Ekele achara ruwhere noovu? ²⁵ Ọ bu kini nhne anu znernu ọ whnu? Nwerukna wogwu iwo marnu mma sa? Le, ele noowo iwo marnu mma, ele wu budnu oriri nụ onwunwo zị n'oro ele eze. ²⁶ M ka m, risi kini bu nhne

anụ znernu ọ whnụ? Nye ọwhnurninya sa? Owe! Me kanụ anụ, ọ bụ nye kakwo nye ọwhnurninya. ²⁷ Ka bụ nye wam be gbarụ nhne n'okwukwo nsọ gbasiri a,

'M jeezizne nye izi m nụ ruwhnu i,
nye jeemekwata apna nụ ruwhnu i.'

²⁸ Me kanụ anụ, n'esilawuru ele ele rinya mụrnu, ọ zá nye kakwo Jóni, kọvu nye zikaru matị n'eli-eze Chiokike kakwo Jóni."

²⁹ (Nga kpakara ele badnụ, ma ele ọna ntụ nurnu nhne Jizọsi kwuru, be kweru nụ apna Chiokike zị snam, kwnornu nụ Jóni wuru be mini. ³⁰ Kọvu ele Farisi nụ ele zni iwu ele Ju juru mmụma Chiokike, kwnornu nụ Jóni wúge be mini.)

³¹ Jizọsi sịkwa be, "Ndaa nhne me jeeji sninu ebiri ka? Be nụ lele kịni? ³² Be nụ lele rụmu takiri dazigwu n'ahia noosukwu ibne be ikwu, kaa,

'A kwannụ anụ eri,
anụ tnége eri,
A gwnụ eri mkpe
anụ kwnáge ẹkwana.'

³³ Jóni Nye Wụ Mini varụ, o ríle wiri, nwóge manya, anụ kaa, 'O nwernu renwu ojo.'

³⁴ Nnwọ ke Badnụ varụ, neeri wiri, nọnwọ manya, anụ kaa, 'Nye ka bụ nye okne wiri nụ nye nwọ okne manya, enyi ele ọna ntụ nụ ele mmehie.' ³⁵ Kọvu nhne ele magwụ Chiokike neeme neegesi nụ akoniche Chiokike ziri ezi."

Be teru Jizọsi mọno

³⁶ Otu nye Farisi sukwuru Jizọsi wiri n'oro a, o zne n'oro nye Farisi wam daziri n'ikpechi neeri wiri. ³⁷ Otu nwerinya ke wu budnu mmehie n'eli wam mahiaru nụ Jizọsi neeri wiri n'oro nye Farisi, o zne zuya mọno otute zị n'ite alabasita. ³⁸ O gwuzoru n'aznụ Jizọsi naakwina ẹkwana n'ochi a, anya-mini a nọowu n'ochi Jizọsi. O gweru rukeri-ize a kwnosnama be, snutu ochi a ọnu, gweru mọno otute wam te ochi a lawuru.

³⁹ Nga nye Farisi wam sukwuru Jizọsi wiri whnurnu a, ọ kaa nụ mkpoma a, "Ọ bụru nụ nwerukna ka bụ nye ọwhnurninya, o znernu a mahia nụ nwerinya ka naakpatu aka bụ nye mmehie."

⁴⁰ Jizọsi saru a, "Sajmoni, o nwernu nhne me jaakanu i."

Ọ kaa, "Kanụ m, Nye-zni-nhne."

⁴¹ Jizọsi kanu a, "Otu nwerukna ke naagbazi ele badnụ iwai nwernu ele rukna lawuru ji a ogwo. Otu nyenum ji a riwhu mkpuru iwai isne, nye berere ji nri isne. ⁴² Be lawuru nwée nhne be jeeji nọkwu ogwo, o gbarunu be ogwo wam be ji a. Nyele n'esilawuru be jowhnu a n'anya karukwo?"

⁴³ Sajmoni saru, "M che m nụ ọ bụ nye wam ọ gbarunu ogwo zị agida."

Jizọsi kanu a, "I kperu ikpe oma." ⁴⁴ Jizọsi tughnasna hne nwerinya wam zị kanu Sajmoni, "I whnurnu nwerinya ka? M varu m oro i, i nyége m mini me snu ochi m, kọvu o ji anya-mini a snu ochi m lawuru, gweru rukeri-ize a kwnosnama be. ⁴⁵ I snúge m ọnu, kọvu nwerinya ka, hite n'ige me varu, zị noosnutu ochi m lawuru ọnu. ⁴⁶ I tége risi m mọno, kọvu ọ wusiri mọno ẹknarna oma n'ochi m lawuru. ⁴⁷ Kam kpayaru, me kanu i, lele kpa be gbarunu a agida mmehie, ọwhnun'anya a zị agida. Nye be gbarunu nhne matị nwernu ọwhnun'anya zị matị."

⁴⁸ Jizọsi kanu nwerinya wam, "Be gbarunam ji mmehie i."

⁴⁹ Ele nụ Jizọsi dazị neeri wiri nookwurita n'ehni be, "Nye ka bụ nyele ke naagbaru mmehie?"

⁵⁰ Jizọsi kanu nwerinya wam. "Okwnata mkpoma i znohialam ji, la n'udno."

8

Agwna ele rinya ke snornu Jizọsi

¹ Nga ka mekworu, Jizọsi znernu hite n'otu eli matị du n'eli agida berere nọkpo okwo izi oma eli-eze Chiokike. Nri nụ badnụ lawuru wam ele izi a sno a, ² ma agwna ele rinya be

gwọru rẹnwu ojo nụ nrịria zị ọdo n'ọdo, Meri, nye be kwu Magidalini, nye Jizọsi chihalaru rẹnwu ojo ẹsau nụ rime a, ³ Joana nnwerne Kuza, nye neelegidne ọro Erọdu, ele rinya berere sno a bụ Suzana nụ agịda ele berere. Ele rinya ka neeyinu be aka nụ mkpa be hite nụ nhne hi n'aka be whụya.

Elulu nye ogha mkpuru
(*Mat 13:1-9; Mak 4:1-9*)

⁴ Kpa igbudu badnụ naagbakọ hne Jizọsi zị, hite n'agịda ẹli-ọhna, ọ tñunu be elulu ka. ⁵ “Otu nye ẹnu ẹkwu znernu agha mkpuru. Kpa ọ naagha mkpuru, agwna mkpuru dna nụ ngeri apna, ele badnụ zọ be ọchi, rụmu ọnunu tuturu be ta. ⁶ Agwna be dnarnụ n'olu rugwu, nga be furu, be chnanwụ kwnornu nụ be nwée mini. ⁷ Agwna mkpuru berere dnarnụ n'esilawuru igwnu, igwnu wam sohia kpagbu be. ⁸ Agwna mkpuru berere dnarnụ n'eli bụru ọma, be so, mịnya mkpuru, otu riwhu kakwo kpa be kparụ be.”
Nga o kwukworu ọka ka, ọ kaa, “Nye nwernu nsni o ji ọ nụ nhne, ọ nurnu.”

Nhne o kwno tñu elulu
(*Mat 13:10-17; Mak 4:10-12*)

⁹ Ele sno apna a sịkwa a risi elulu ka. ¹⁰ Jizọsi kanụ be, “Be mernu ma anụ mahia nhne tugwaru otugwa ke ẹli-eze Chiokike, kọvu be jookwunu ele berere ọka n'elulu, ma, ‘Be neele anya, kọvu be jọowhnu ọsno, be noobno nsni, kọvu be jọoghohia.’

Risi elulu nye
ogha mkpuru wam
(*Mat 13:18-23; Mak 4:13-20*)

¹¹ “Ka bụ risi elulu wam. Mkpuru wam bụ ikwu-ọnu Chiokike. ¹² Mkpuru ke zị nụ ngeri apna nụ lele ele nurnu ikwu-ọnu Chiokike, Ekwensu va gweme ikwu-ọnu wam nụ mkpoma be, ma be gharu o kweru, be znohia be. ¹³ Ele ke zị nụ rugwu nụ lele ke nurnu ikwu-ọnu wam gweru snarnima nwugwu a, kọvu nụ be nwée ẹgnugwnu, be kweru ige matị, kọvu nga nhne ọkpa iru varu, be dnahnala aznụ. ¹⁴ Mkpuru ke dnarnụ n'esilawuru igwnu nụ lele ele nurnu ikwu-ọnu wam, kọvu kpa be nooso, ọriri nụ ẹkwu nụ nhne ọso n'ọnu k'owa ka, kpagbu be, ọ ghọ nhne mına mkpuru. ¹⁵ Kọvu ele ke dnarnụ nụ hne ẹli bụru ọma bụ ele ke ji mkpoma ọma be nụ ezi ọka, bita ikwu-ọnu ka nga be nurnu a, be hite n'osnuta mkpoma mịnya mkpuru.

Tonji zị olu nhne tonji
(*Mak 4:21-25*)

¹⁶ “Ọ zá nye nọomusi tonji bita a nụ mkpururu ọkpata, mọbu kpusni a nhne, tñunuma, ọ bita a n'olu nhne be bita tonji, ma ele naabnanya ọro whnurnu iwhne a. ¹⁷ Nhne ọbula be tugwaru otugwa jọowhuya iwhne, be jookpume kpakara nhne be kpusnirni okpusni ma ele badnụ whnurnu be. ¹⁸ Kam kpayaru, anya dū anụ ẹli nhne anụ nọonu. Be jeenye nye ọbula ke nwernu, kọvu nye nwée, be jaanahoru a ọ bụbedi, ke ọ riri nụ o nwernu.”

Nne Jizọsi nụ rụmu nne a
(*Mat 12:46-50; Mak 3:31-35*)

¹⁹ Nne Jizọsi nụ rụmu nne a varu ma be whnụ a anya, kọvu nụ be nwée rikne zne ndundu kwnornu igbudu badnụ wam. ²⁰ Be kanụ Jizọsi, “Nne i nụ rụmu nne i gwuzogwu n'ederezi noopio ọ whnụ i.”

²¹ Jizọsi saru be, “Nne m nụ rụmu nne m bụ ele nurnu ikwu-ọnu Chiokike, neeme be.”

Jizọsi bigboru
ruwhere osimini
(*Mat 8:23-27; Mak 4:35-41*)

²² Otu ọbochi Jizọsi kanụ ele sno apna a, “Anụ ngwa ma a whe aka osimini kiyari.” Be bna nụ rime otu ọgbo zneba. ²³ Kpa be neezne, Jizọsi znirni anyarna. Okne ruwhere neewhe, mini nọowubna nụ rime ọgbo, ọgbo noopio o mii.

²⁴ Ele sno apna a vakwnusi a, kpatnenya a, kaa, “Nda-aj-kwu, mini neeri aj.”

O lizo, bigbo ruwhere wam nu abaka-mini wam, be whebi, ohna dna bii. ²⁵ Jizosi sikwa ele sno apna a, “Ndaa hne okwnata mkpoma anu zi?”

Be tu ogwnu, o ji be anya, be nesikwarita ibne be, “Nye ka bu nyele? O notunu ruwhere nu abaka-mini oka, be bonu a nsni.”

*Jizosi gworu nye
renwu ojo nwugwu*

(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

²⁶ Jizosi nu ele sno apna a kworu ogbo be zne n'eli ele Gerasa ke zi n'aznu Osimini Galili. ²⁷ Nga Jizosi hiri n'ogbo whuya, otu nye renwu ojo nwugwu hi n'eli wam kwnusi a. Nwerukna ka gbulem okwnu o wo iwo, o wu n'oro, oro a bu n'ilili. ²⁸ Nga o whuru Jizosi, o si lulo dna n'eli n'ochi a, siwama n'okne nkoli, “Kini bu me nu ji nwekogwu, Jizosi Nnwọ ke Chiokike Kakwo Nhne Dum Olu? Bikno, i ta m awnwhnu.” ²⁹ O kwuru kpa kwnornu nu Jizosi nyernu renwu ojo wam iwu o hi nu rime a whuya. Agida ige be kpagidnenu nwerukna wam, be tu a ijigba ochi nu aka, be neese a nse, o gbajikwo ijigba, renwu ojo chibna nu hne koru owu.

³⁰ Jizosi sikwa a, “Kini bu rehna i?”

O kaa, “Lijoni,”* kwnornu nu agida renwu ojo bnarnu nu rime a. ³¹ Be riasno Jizosi o chibna be n'olulu awnwhnu.

³² Odokwnu ezni zi nu ndundu naata wiri n'olu rugwu, renwu ojo riasno Jizosi o kweru be zne bna nu rime ezni wam, o karu be zne. ³³ Renwu ojo wam hiri nu rime nwerukna wam whuya, bna nu rime ezni wam, odokwnu ezni wam gbadna ngwulangwu wam, dnabna nu rime mini, rinwu nu rime mini.

³⁴ Nga ele nozu ezni wam whuru nhne mernu, be gbawhu, zne tnsinu ele zi nu rime eli-ohna ma nu ekwu. ³⁵ Ele badnu whoga zne whnu nhne mernu, be vakwnusi Jizosi, whnu nwerukna wam renwu ojo whogaru nu rime a hne o dazi eli n'ochi Jizosi, woru iwo, echiche a zuru ozu, ogwnu tu be. ³⁶ Ele whuru nhne mernu kanu ele badnu kpa be gworu nwerukna wam renwu ojo nwugwu. ³⁷ Kpakara ele wu n'eli Gerasa gburugburu kanu Jizosi o whoga n'eli be, kwnornu nu ogwnu notu be. O bna nu rime ogbo lahna.

³⁸ Nwerukna wam renwu ojo whogaru nu rime a riasno a ma o snornu a la, koru Jizosi chihala a, kanu a, ³⁹ “La n'oro i, kanu ele badnu nhne Chiokike mennu i.”

Nwerukna wam la, notnusa kpakara n'eli-ohna nhne Jizosi mennu a.

*Nnwọ rinya matị nu
nwerinya ntụ ọvnarna*

(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)

⁴⁰ Nga Jizosi lahnarnu, igbuda badnu nabnanyarnu a, kwnornu nu be neele anya a. ⁴¹ Otu nwerukna rehna a bu Jariosi, nye risi oro ogbako ele Ju, vakwnusiri a, dna n'eli n'ochi Jizosi, riasno a o va oro a. ⁴² O riasno a kwnornu nu o nwernu otu nnwọ rinya kpọi, ke gbaru nri nu awha lawuru, nye zi n'onu enwu.

Kpa Jizosi neezne n'apna, igbuda badnu snornu a naadnagidne a. ⁴³ Otu nwerinya ke naaria ntụ ọvnarna nri nu awha lawuru, zi n'esilawuru igbuda badnu wam, tuwhukwo kpakara nhne o nwernu n'aka ele dibia, koru o za nye nwernu rikne gwọ a. ⁴⁴ O varu n'aznu Jizosi kpatu onu iwo a aka, ngangam, ọvnarna a ghabiri.

⁴⁵ Jizosi sikwa, “Nyele kpaturu m aka?”

Kpakara be goru. Pita kaa, “Nda-aj-kwu, igbuda badnu ka naadnagidne i.”

⁴⁶ Koru Jizosi karu, “Otu badnu kpaturu m aka, m maam nu rikne hiri n'ehni m whoga.”

⁴⁷ Nga nwerinya wam whuru nu o nwée rikne tugwa, ehni naama a ririri, o dna n'eli n'ochi Jizosi, kahia nu ruwhnu igbuda badnu wam nhne mernu o jiri kpatu iwo a aka, nu kpa be gworu a ngangam. ⁴⁸ Jizosi kanu a, “Nnwọ m rinya, okwnata mkpoma i znohialam ji, la n'udno.”

* 8:30 Lijoni ke bu agida ele ogwnu.

⁴⁹ Kpa Jizōsi kpụ ọka n'ọnu, otu badnụ hiri n'ọro Jarịosi va, kanụ Jarịosi nye nnwọ a naariya ariya, “Nnwọ i rinya nwunam. I kpáknama Nye-zni-nhne ẹhni berere.”

⁵⁰ Nga Jizōsi nurnu a, ọ kanụ Jarịosi, “I tũko ogwnu, kweru kpọi, be jọogwo a.”

⁵¹ Nga ọ vaduru n'ọro, o kwéle nye ọbula snornu a bna nụ rime ọro, okwolem Pita, Jōni nụ Jemisi, nụ nda nụ nne nnwọ rinya wam. ⁵² Kpakara ele badnụ zị naakwna ẹkwna, naagbanụ nnwọ rinya wam mkpe. Jizōsi kanụ be, “Anụ kwnáma ẹkwna, nnwọ rinya ka nwuna ọnwu, o neezni anyarna.”

⁵³ Be mụ a rumu, kwnornu nụ be magwụ nụ nnwọ rinya wam nwurnu ọnwu. ⁵⁴ Kọvu nụ Jizōsi nwugwuru a n'aka, kaa, “Nnwọ, lizọ.” ⁵⁵ Enine a hiehnarnu, o lizọ ngangam. Jizōsi kanụ be, be nyee a nhne, ma o ri. ⁵⁶ O duru ele murnu a ẹhni, kọvu Jizōsi kanụ be, be káhianu nye ọbula nhne mernu.

9

*Jizōsi zihalaru nri
nụ badnụ lawuru*

(Mat 10:5-15; Mak 6:7-13)

¹ Jizōsi sukwukọta ele izi nri nụ ẹbo wam n'otu, nyee be rikne nụ rikne ọchichi ọ chíhala renwu ojo nụ ọ gwọ nrịria. ² O zihala be zne kpọ okwo ẹli-eze Chiokike, gwọ ele nrịria. ³ Ọ kanụ be, “Anụ jí nhne ọbula kpa anụ neezne. Anụ jí mkpara mọbu rẹkpa, mọbu brẹdi, mọbu iwai, anụ chí iwo lawuru. ⁴ Ọro ọbula anụ bnarnụ, anụ daziri pji tem anụ whọga n'ẹli-ọhna wam. ⁵ Ọ buru nụ ele badnụ nábnanyana anụ, anụ whọga n'ẹli-ọhna wam, lịsname rịzna ke zị n'ọchi anụ, ma ọ buru nhne akebbe megidne be.”

⁶ Be whọga, zne hite n'otu ẹli zne ẹli berere, nọkpo okwo izi ọma, nọogwo ele nrịria kpakara ọhna.

Ọ gbagwojiri Erodu anya

(Mat 14:1-12; Mak 6:14-29)

⁷ Nga Erodu nye neechi Galili nurnu kpakara nhne neeme, ọ gbagwojiri a anya, kwnornu nụ agwna ele badnụ naakaa nụ Jōni hilem n'ẹnwu lizọ, ⁸ ele berere naakaa nụ Elaija whuyaru iwhe, ele berere naakaa nụ otu nụ rime ele ọwhnurninya gbaka hiri n'ẹnwu lizọ. ⁹ Erodu kaa, “M biri m Jōni risi, nyele bụ nye ka me nọonu nhne gbasiri a?” O pio ọ whnụ Jizōsi.

Jizōsi nyernu

pokwu badnụ isne wiri

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Jōn 6:1-14)

¹⁰ Nga ele izi wam hiehnarnu, be kanụ Jizōsi nhne be mernu. O kwuru be whọga ichne, zne ẹli Betsaida. ¹¹ Nga igbudu badnụ wam mahjaru, be snornu a. O kwubnanya be, kwunu be ọka gbasiri ẹli-eze Chiokike, gwọ masi ele nrịria.

¹² N'ogbednachi nga chi neeji, nri nụ badnụ lawuru wam vakwnusi Jizōsi, kanụ a, “Zihala ele ka ma be zne nụ rime ẹli-ọhna ma nụ rime ẹkwu, zuru nhne oriri, dnanyi n'abalị a, kwnornu nụ a zị nụ hne kọru owu.”

¹³ Jizōsi saru be, “Anụ nyee be nhne be jeeri.”

Be saru a, “Nhne a nwernu hna kwolem ike brẹdi isne nụ aznụ lawuru, okwolem ma a jeezne zuya wiri a jeenye igbudu badnụ ka.” ¹⁴ Pokwu ele rukna isne zị pji.

Kọvu Jizōsi kanụ ele sno apna a, “Anụ mee ma be daziri ẹli nụ mkpuru nri badnụ isne, mkpuru nri badnụ isne.”

¹⁵ Ele sno apna a mee kpam, nye ọbula daziri ẹli. ¹⁶ Jizōsi gweru ike brẹdi isne wam nụ aznụ lawuru wam, le anya n'oligwe, tū mmamma, nyawama be. O nyee be ele sno apna a, be nyee igbudu badnụ wam. ¹⁷ Kpakara be ri, riji rụwho, ele sno apna a tụtukota rụvnuruvnu ke gwarnu, nri nụ nkita lawuru jihjaru.

Pita kahjaru nye Jizōsi bụ

(Mat 16:13-19; Mak 8:27-29)

¹⁸ Otu ọbochi, nga Jizọsi neekpe okpukpe ichne, ele sno apna a nụ ya zị, ọ sịkwa be, “Ele badnụ be naakaa nụ me bụ nyele?”

¹⁹ Be sarụ a, “Agwna be naakaa, Jọni Nye Wụ Mini, ele berere naakaa, Ẹlaija, ele berere masị naakaa, otu nụ rime ele ọwhnurninya gbaka hiri n'ẹnwu lizọ.”

²⁰ Kọvu Jizọsi sịkwa be, “Anụ n'iwhuru anụ, anụ kanụ nụ m bụ m nyele?”

Pita sarụ a, “Ị bụ Karaịsi ke Chiokike.”

*Jizọsi kwuru ọka
gbasiri ẹnwu a*

(Mat 16:20-28; Mak 8:30---9:1)

²¹ Jizọsi dọ be aka nụ nsị be kánụ nye ọbula. ²² Ọ kanụ be, “Nnwọ ke Badnụ jaatarị agịda awhnụwhnu, ele okno badnụ nụ ele risi ariohna nụ ele neezni iwu ele Ju jọjọ a, be gbu a, nga ọbochi ẹto whemernu, o jeehi n'ẹnwu lizọ berere.”

²³ Ọ kanụ kpakara be, “Ọ bụru nụ nye ọbula joosno m n'aznụ, o jọjọ ẹhni a, vuru ogba a kpakara ọbochi sno m. ²⁴ Kwnornu nụ nye ọbula ke noopio ọ znọhia bụdnụ a, jootuwu a, kọvu nye ọbula ke jootuwu bụdnụ a kwnornu m, jọoznohia a. ²⁵ Mbnarna kini bụ nhne badnụ jeenwe ọ bụru nụ ọ rihia kpakara ọwa n'iru, kọvu tuwhume bụdnụ a? ²⁶ Nye ọbula ke iwhnerne m nụ ikwu-ọnu m jọotu, Nnwọ ke Badnụ jọotu iwhnerne nye wam nga ọ jaava n'igwugwu a nụ n'igwugwu ke Nda a nụ ke ele enine izi nsọ. ²⁷ N'ezi me kanụ anụ, agwna ele gwuzo hna jọonwu ẹnwu tem be whnụ ẹli-eze Chiokike.”

Onwoghari ke Jizọsi

(Mat 17:1-8; Mak 9:2-8)

²⁸ Nga ọbochi ẹsato whemernu kpa Jizọsi kwuru ikwu-ọnu ka, o kwuru Pita, Jọni nụ Jemisi yisinu ẹhni a zne n'olu rugwu kpe okpukpe. ²⁹ Kpa o zị neekpe okpukpe, ruwhnu a gbanwornu, iwo naacha va-a-a, neeke eke lele amụma. ³⁰ Ngangam, be whnụ ele rukna lawuru nụ ya nookwurita ọka, be bụ Mozizi nụ Ẹlaija. ³¹ Be whụyaru n'igwugwu, be nụ Jizọsi kwu ọka gbasiri ẹnwu a ke jeemezu nụ Jerusẹlem. ³² Anyarna turu Pita nụ ele nụ ya zị, kọvu nga anya dnornu be, be whnurnu igwugwu Jizọsi nụ ele rukna lawuru be nụ a gwuzo. ³³ Kpa be nọowhoga hne Jizọsi zị, Pita kanụ a, “Nda-aị-kwu, ọ bụru ọma a daziri hna. Ngwa ma a wu ọro-ẹka ẹto hna, otu ke i, otu ke Mozizi, otu Ẹlaija.” (Ọ máa nhne o jookwu.)

³⁴ Kpa ọ kpu ọka ka n'ọnu, erumeru oligwe whụyaru kpusni be, ogwnu turu be kpa be zị n'erumeru oligwe wam. ³⁵ Otu akpịri hiri n'erumeru oligwe wam, kaa, “Ka bụ Nnwọ m, nye me hohiaru, anụ bnotenu a nsni.”

³⁶ Nga akpịri wam kwukworu, be whnurnu Jizọsi nsnunu a. Ele sno apna a bítaru nhne be whnurnu nụ mkpọma be, ọ zá nye be kannụ nhne be whnurnu ige wam.

*Jizọsi gwọru
wikoro rukna*

(Mat 17:14-18; Mak 9:14-27)

³⁷ N'ekile a, nga be hiri nụ rugwu wam hiedna, igbudu badnụ vakwnusiri Jizọsi. ³⁸ Otu nwerukna hiri n'igbudu badnụ wam siwama lulo, “Nye-zni-nhne, bikno le nnwọ m rukna anya, kwnornu nụ ọ bụ otu nnwọ me nwernu. ³⁹ Rẹnwu ojo nwugwu a, o si lulo, o vudna n'ẹli nọodo a, ọ nọogbo okoto n'ọnu, o gbu ọkwnu sụ ọ sigbasi a, ma o gbu a. ⁴⁰ M riasno ele sno apna ị ma be chihala a, kọvu be nwée rikne.”

⁴¹ Jizọsi sarụ be, “Anụ ebiri ka nwée ọkwnata mkpọma, ele mkpọma hiri aghi, me nụ anụ jaadazị dọ ngele? Me jeesinu anụ mkpọma dọ ngele?” Ọ kanụ nwerukna wam, “Kwuya nnwọ ị rukna hna.”

⁴² Nga nnwọ rukna wam naava, rẹnwu ojo wam vudna a n'ẹli, dọsi a rikne. Kọvu Jizọsi bigbọru rẹnwu ojo wam, gwọ a, kwuhnata a nda a. ⁴³ Rikne ẹrnu Chiokike duru kpakara be ẹhni.

*Jizọsi kwukwnornu ọka
gbasiri ẹnwu a*

(Mat 17:22,23; Mak 9:30-32)

Kpakara nhne o neeme noodu ele badnu ẹhni, Jizọsi kanu ele sno apna a, ⁴⁴ “Anu bno nsni nhne me naakanu anu. Be jeegweru Nnwọ ke Badnu resi n'aka ele badnu.” ⁴⁵ Kọvu be ghoyage nhne o nookwu. O bu nhne tugwaru otugwa n'anya be, be ma a nhne o bu. Ogwnu kwéle be sikwa a nhne gbasiri a.

Nyele kakwo ibne a?

(Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)

⁴⁶ Ele sno apna a bete neesigha ọka n'esilawuru be nye kakwo ibne a. ⁴⁷ Nga Jizọsi mahjaru nhne zi be nu mkpoma, o kwuru otu watakiri gwuzote a nu ngeri a. ⁴⁸ O kanu be, “Nye obula ke jaanarnu watakiri ka nu rewhna m, nanarnu m, nye obula ke nanarnu m, nanarnu nye ziyaru m. Kwnornu nu nye kakwo matị n'esilawuru anu, nye wam bu nye kakwo.”

*Nye za neemegidne anu,
dagwunu anu*

(Mak 9:38-40)

⁴⁹ Joni kanu a, “Nda-ai-kwu, a whnurnu otu badnu ke naachihala renwu ojo nu rewhna i, a bnosni a, kwnornu nu o za noosno ai.”

⁵⁰ Jizọsi kaa, “Anu bnosni a, kwnornu nu nye za neemegidne anu, dagwunu anu.”

*Otu mgbu kwéle
o nabnanya Jizọsi*

⁵¹ Kpa ige nodu o jaala oligwe, Jizọsi kpebitem o zne Jeruselem. ⁵² O zihala ele izi nu ruwhnu a, be zne otu eli Sameria ma be mekwatanu a nhne. ⁵³ Kọvu ele eli wam kwéle o nabnanya a, kwnornu nu o nu lele nu o neezne Jeruselem. ⁵⁴ Nga ele sno apna a Jemisi nu Joni whnurnu ka, be sikwa a, “Nyenwe ai, i pioru ma a sukwadna bekwnu n'oligwe rnegbukwo kpakara be?”

⁵⁵ Kọvu nu Jizọsi tuhnasarnu, bigbo be. ⁵⁶ [O kaa, “Anu ma enine anu nwernu. Nnwọ ke Badnu vage ma o gbu badnu, kọvu o znohia budnu badnu.”] Be whe zne eli berere.

*Nhne o joowhu ele
sno apna Jizọsi*

(Mat 8:19-22)

⁵⁷ Kpa be neezne nu apna, otu nwerukna kanu a, “M joosno i hne obula i neezne.”

⁵⁸ Jizọsi kanu a, “Edu nwernu mkpewu hne be dnanyi, onunu oligwe nwernu alikwu hne be zukwa inwe, kọvu Nnwọ ke Badnu nwée hne o jaabita risi a.”

⁵⁹ O kanu nye berere, “Sno m.”

Kọvu nwerukna wam kaa, “Nyenwe ai, kweru me beru osno lite nda m.”

⁶⁰ Jizọsi kanu a, “Gharu ele nwurnu onwu ma be lite ele nwurnu onwu ibne be, kọvu zne kpọ okwo izi oma eli-eze Chiokike.”

⁶¹ Nye berere kwno kaa, “Nyenwe ai, m joosno i, kọvu kweru m me beru osno zne bekwu ele oro m ikwu ipne-aznu.”

⁶² Jizọsi kanu a, “O za nye obula ke yisiri aka nu mfama ekwu ke anọ oro noopnughari, daziri neele anya n'aznu, kwesiri eli-eze Chiokike.”

10

*Jizọsi zihalaru nri
badnu esau nu ebo*

¹ Nga ka mekworu, Jizọsi hohiaru nri badnu esau nu ebo, ma o zihala be ebo ebo nu rime eli-ohna nu mgbu obula o jaabna. ² O kanu be, “Ogwe nhne ekwu zi agida, kọvu nu ele ernu zi ele nu ele. Kam kpayaru, anu rjo Nyenwe ogwe nhne ekwu ma o zizne ele

eruu n'ekwu a. ³ Anu zne, m neezizne anu lele umu aturuu n'esilawuru edu. ⁴ Anu ji rekpa iwai, mubu rekpa, mubu okoro-ochi, anu bekwu nye obula n'apna.

⁵ "Nga anu bnarnu oro obula, anu beru osno kaa, 'Udno zinu oro ka.' ⁶ O buru nu nye udno zi n'oro wam, udno anu jaazinu a, o buru nu nye udno zila, udno anu jaahiehnakwnusi anu. ⁷ Anu dazigidne n'oro wam, neeri, nonwo nhne be jeenye anu. Ka bu kwnornu nu nye eru kwesiri ogwo eru a. Anu zneko n'oro n'oro.

⁸ "Nga anu bnarnu eli-ohna obula ke be nabnanyarnu anu, anu ri nhne obula be jeenye anu. ⁹ Anu gwọ ele nriria zi pii, anu kanu be, 'Eli-eze Chiokike zi anu ndundu.' ¹⁰ Kovu nu eli obula anu bnarnu ke be nabnanyana anu, anu zne n'apna a, kaa, ¹¹ 'O bubezi rina eli anu ke takwnusiri n'ochi ai, a lisanu a megidne anu. Kovu anu mahia nu eli-eze Chiokike zi ndundu.' ¹² Me kanu anu, Chiokike jodonu eli Sodom obirizi karu eli wam n'obochi ikpe.

Eli-ohna kwé ekwe

(Mat 11:20-24)

¹³ "Awhnuwhnu jaazinu i, ji Korazini. Awhnuwhnu jaazinu i, ji Betesaida. Kwnornu nu eru ndu-ehni ke be ruru nu rime anu, o buru nu be ru be nu eli Taya nu eli Saidoni, be zneru otuhasna mkpoma agida ige wheru ewhe, daziri n'ikpe mkpe nu retu. ¹⁴ Kovu be jodonu Taya nu Saidoni obirizi n'ikpe karu anu. ¹⁵ Jiwa masi, Kapanom, be jeegwelizo i olu du oligwe? Be jeegwedna i eli, du bekwnu eli renwu.

¹⁶ "Nye noobnonu anu nsni noobnonu m nsni, nye juru anu noju m. Nye obula ke juru m noju nye ziyaru m."

Nri badnu esau nu ebo wam hieharu

¹⁷ Nri badnu esau nu ebo wam jiri snarima hiehna, kaa, "Nyenwe ai, ele renwu ojo bnonnu ai nsni nu rewhna i."

¹⁸ Jizosi kanu be, "M whuruu m Ekwensu hne o hi n'oligwe dna lele amuma. ¹⁹ M nyernu m anu rikne o zokwasi agwo nu akpi ochi nu o megbu kpakara rikne ke nye irno, o za ke nwernu rikne mekasi anu nhne ria ria. ²⁰ Kovu mkpoma so anu n'onu kwnornu nu renwu ojo noobnonu anu risi, kovu anu nwudna nu be gbaru rewhna anu n'okwukwo n'oligwe."

Jizosi nwudnarnu

(Mat 11:25-27; 13:16,17)

²¹ Ige wam Jizosi nwudnarnu k'agida nu rime Enine Nso, kaa, "Meka, Nda, Nyenwe oligwe nu owa, kwnornu nu i bigwaru nhne ka n'anya ele ako nu ele marnu nhne, kovu i kpumenu be umu takiri. Owe! Nda, meka, kwnornu nu o buru oma kpam n'anya i.

²² "Nda m yisiri kpakara nhne n'aka m. O za nye magwu nye Nnwọ wam bu, okwolem Nda. O za nye magwu masi nye Nda bu, okwolem Nnwọ wam, nu ele Nnwọ wam pioru o kpumenu a."

²³ Ige wam o tuhasna hne ele sno apna a zi, kanu be ichne, "Owa oma zinu anya ke whuruu nhne anu whuruu. ²⁴ Me kanu anu, agida ele owhurninya nu ele eze pioru o whnu nhne anu nowhnu kovu be whuna, nu o uru nhne anu nonu, kovu nu be nuna."

Elulu nye Sameria oma

²⁵ Otu mgbu, nye ogwu iwu lizoru naakpa Jizosi iru, sikwa a, "Nye-zni-nhne, kini bu nhne me jeeme ma m kehia m budnu kwó okwo?"

²⁶ Jizosi saru a, "Kini bu nhne be gbaru n'iwu? Ndaa kpa i noogwu a?"

²⁷ O saru, "I jeegweru kpakara mkpoma i nu kpakara mkpuru oву i, nu kpakara iknernema i nu kpakara echiche i whnu Nyenwe ai Chiokike i n'anya. Whnu masi nye agbatibi i n'anya lele ehni i."

²⁸ Jizosi kanu a, "I sakwahiaru a, mee kpam, i jaazi budnu."

²⁹ Kovu o pioru o mee ehni a nye oma, o sikwa Jizosi, "Nyele bu nye agbatibi m?"

³⁰ Jizọsi saru a, “Otu nwerukna hiri nu Jeruselem neezne Jeriko, o dnabna n'aka ele buznu. Be woru iwo a, li a nhne, gbawhu, sigbasi a n'onu enwu. ³¹ O dnabna nu otu nye ariohna neewhe n'apna wam, nga o whnurnu a, o garu ngeri berere znernu hne o znezne. ³² Kpam masi, otu nye Livai, nga o vaduru hne o zi, whnu a, o garu ngeri berere znernu hne o znezne. ³³ Kovu otu nye Sameria neewhe n'apna wam, vaduru hne o zi, nga o whnuru a, o donu a obirizi. ³⁴ O znekwnusi a, wusi a mono nu manya, knesi enya a. O vukwasu nwerukna wam n'olu anọ ọro a, kwuzne a n'oro ele izne, legidne anya nkari. ³⁵ N'ekile a, o nyee nyenwe ọro ele izne wam iwai, kanu a, 'Legidne a anya nkari, me hiehna, m jọkwu i nhne obula i mewhuru nu risi.'

³⁶ “N'esilawuru badnu eto ka, ndaa nye i cheru gesiri nu nye wam dnabnarnu n'aka ele buznu bu nye agbatibi a?”

³⁷ Nye ogwnu iwu wam kaa, “Nye wam ke donu a obirizi.”

Jizọsi kanu a, “Zne, mee kpam.”

Jizọsi znernu ọro

Mata nu Meri

³⁸ Nga be neezne n'apna, Jizọsi nu ele sno apna a va otu eli-ohna, zne n'oro Mata nye gbamanu a ọro a. ³⁹ Mata nwernu otu nwene rinya rewhna a bu Meri, Meri znernu daziri eli n'ochi Nyenwe ai, nonu ikwu-onu a. ⁴⁰ Kovu echiche Mata jihjaru n'ernu o nonu, o vakwnusi Jizọsi kaa, “Nyenwe ai, o gbasi la i nu nwene m rinya sigbasiri me nunsnu m nonu ernu? Kanu a ma o yisinu m aka.”

⁴¹ Jizọsi saru a, “Mata, Mata, i naari oriri, neemekpa ehni i ehni kwnornu agida nhne. ⁴² Kovu otu nhne zi mkpa. Meri horulam nhne ke ka mma, o za nye jeenwe rikne nahoru a ya.”

11

Jizọsi znirni nhne

gbasiri okpukpe

(Mat 6:9-13; 7:7-11)

¹ O du otu obochi Jizọsi zi neekpe okpukpe n'otu hnanum, nga o kpekworu, otu nu ele sno apna kanu a, “Nyenwe ai, zni ai kpa be kpe okpukpe lele kpa Joni znirni ele sno apna a.”

² O kanu be, “Nga anu neekpe, anu kaa, 'Nda ai,

rewhna i buru nhne zi nsọ.

Eli-eze i va.*

³ Nyee ai wiri tna, ke joozunu ai obochi tna.

⁴ Gbarunu ai mmehie ai,

lele kpa a jaagbarunu ele mehieru ai.

I yisi ai nu rime nhne ornurna.' ”†

⁵ O kanu be, “O buru nu otu nu rime anu nwernu enyi, o znekwnusi a n'esilawuru abali, kaa, 'Enyi m, gbaznisi m ike bredi eto. ⁶ Otu enyi m berere vakwnusiri m, m nwee m nhne me jeenye a.’

⁷ “Enyi a hi nu rime ọro sa a, 'I kpakna m ehni. M tusnilem ọro, me nu rumu m dnanyi n'okpata. M jeenwe rikne lizo nye i nhne obula.’ ⁸ Me kanu anu, o bu n'ezi nu o jeelizọ nye a kwnornu nu o bu enyi a, kovu kwnornu nu iwhnerne za nootu nye ọro, o jeelizọ nye a.

⁹ “Kpam masi, me kanu anu, anu rio, be jeenye anu, anu pio, anu joopiohia, anu znu aka n'onu-mgbo, be jaagbamanu. ¹⁰ Kwnornu nu nye obula ke nonu, nonuohia, nye noopio, noopiohia, nye nooznu aka nu mgbo be jaagbamanu a.

* 11:2 Agwna nhne be gbaru kwuru be mee nhne i noopio n'owa lele kpa be mee a n'oligwe

† 11:4 Agwna nhne be gbaru kwuru dohia n'aka nhne ornurna

¹¹ “Ndaa nye bu nda n'esilawuru anu, nye nnwo a jorio aznu, o nyee a agwo? †
¹² Mbu o rio a ekwna ochichi, o nyee a akpi? ¹³ O buru anu ele jogburu ehni anu nu bujo mahiaru o nyee rumu anu nkesi buru oma, o ko buru Nda anu ke oligwe, o bu nu o jeenyee ele norio a Enine Nso?”

Jizosi nu Belizibolu

(Mat 12:22-30; Mak 3:20-27)

¹⁴ Jizosi naachihala renwu ojo ke dnarnu mgbu. Nga renwu ojo wam whogaru, nwerukna wam ke dnarnu mgbu kwuru oka, o du kpakara ele badnu ehni. ¹⁵ Kovu agwna be kaa, “O ji rikne Belizibolu nye risi ele renwu ojo naachihala renwu ojo.” ¹⁶ Ele berere naakpa a iru, kaa, o gesi be nhne elekema hi n'oligwe.

¹⁷ Jizosi mahiaru mkpoma be, o kanu be, “Eli-eze obula kewama megidne ehni a, o jootubiri etekne, oro obula kewama megidne ehni a, o jaadna. ¹⁸ O buru nu Setani kewama megidne ehni a, eli-eze a jogwuzoli. M nookwu ka kwnornu nu anu karu nu m ji m rikne Belizibolu naachihala renwu ojo. ¹⁹ Kitna, o buru nu m ji m rikne Belizibolu naachihala renwu ojo, ele sno anu ji rikne nyeele naachihala be? Be jobu ele ikpe anu. ²⁰ Kovu o buru nu m ji m aka Chiokike naachihala renwu ojo, eli-eze Chiokike dlam anu ehni.

²¹ “Nga nye dikne woru mgwna ogwnu a, neese oro a, ekwnu a zi n'udno. ²² Kovu nga nye kakwo a rikne varu, megbu a, o nahoru a kpakara mgwna ogwnu a ke o tukwasiri mkpoma, kesa ekwnu a.

²³ “Nye dagwunu m, neemegidne m, nye snone m chikota nhne, nobosa obosa.

Renwu ojo hiehnarnu

(Mat 12:43-45)

²⁴ “Nga renwu ojo hiri nu rime badnu whoga, o zneghari n'eli chna chna chna, noopio hne o joozukwa inwe. O buru nu o whnu, o kaa, ‘M jaalahna n'oro me hiri whuya.’ ²⁵ Nga o vaduru, o whnu nu be zasnarnu oro wam bikwata nhne nkari. ²⁶ O jeezne chiri renwu ojo esau ibne a ele nwernu risi rikne karu a, be wuru nu rime nye wam. Onodi ipne-aznu nye wam jhnasi bujo karu kpa o zi nu mbom.”

Nye owa oma n'ezi

²⁷ Kpa Jizosi zi nookwu oka ka, otu nwerinya siwama n'igbudu badnu wam, “Ruwuwho ke vuru i nu rema ke i nwornu bu nhne be goziri ogozi.”

²⁸ Jizosi saru, “Ele owa oma karukwo bu ele nonu ikwu-onu Chiokike, neeme be.”

Nhne elekema ke Jona

(Mat 12:38-42)

²⁹ Kpa igbudu badnu wam gbagoru hne Jizosi zi, o kanu be, “Ebiri ojo ka noopio nhne elekema, o za nhne elekema be jeenyee be, okwolem nhne elekema Jona. ³⁰ Lele kpa Jona bu nhne elekema ke ele Ninive, o bu kpa Nnwọ ke Badnu jobunu ebiri ka. ³¹ Eze nyerinya Seba jeelizo ya nu ele ebiri ka bna n'ikpe, o jaama be ikpe, kwnornu nu o hiri n'osotoma k'owa va nurnu akoniche Solomoni. Kovu le, nhne kakwo Solomoni zi hna. ³² Ele Ninive jeelizo, be nu ebiri ka bna n'ikpe, be jaama be ikpe, kwnornu nu be tuhnsarnu mkpoma n'okpo okwo Jona. Kovu le, nhne kakwo Jona zi hna.

Iwhne ke ehni

(Mat 5:15; 6:22,23)

³³ “O za nye jomusi tonji bita a nu hne tugwaru otugwa, mbu bita nu mkpururu nkita. Tnunuma, be bita a n'olu nhne be bita tonji, ma ele naabnanya oro whnurnu iwhne a.

³⁴ Anya bu iwhne ke ehni. O buru nu anya i buru oma, kpakara ehni i jobu iwhne iwhne. Kovu o buru nu anya i buo oma, kpakara ehni i jaagba ochichiri. ³⁵ Anu ledukom anya o zi iwhne ke zi anu n'ehni bo ghọ ochichiri. ³⁶ Ka kpayaru, o buru nu kpakara ehni i

† 11:11 Agwna nhne be gbaru kwuru bredi

bụ iwhe iwhe, ọ zà ngeri ke gbarụ ọchichiri, kpakara ẹhni i jọbu iwhe lele nga tọnji nọmukwasi i iwhe a.”

Ele Farisi nụ

ele zni iwu ele Ju

(*Mat 23:1-36; Mak 12:38-40*)

³⁷ Nga Jizọsi kwukworu ọka ka, otu nye Farisi sukwu a, ọ va snornu a ri wiri, o snornu a zne, ọ daziri n'ikpechi. ³⁸ Nye Farisi wam whnurnu nụ Jizọsi kwoge aka bete ri wiri, o du a ẹhni.

³⁹ Nyenwe aị kanu a, “Kitna anu ele Farisi beru osno snu aznu okiko nu agbugba wiri, kovu nu owho-anya nu agwa ojo jihiaru nu rime anu. ⁴⁰ Anu ele iwhnirniwhno! O buo otu badnu wam mernu rime okiko nu aznu a? ⁴¹ Anu gweru nhne zi nu rime agbugba wiri donu ele mboni obirizi, kpakara nhne jaazinu anu richna.

⁴² “Awhnuwhnu zinu anu ele Farisi, kwnornu nu anu nọkwu otu nga nu nri ke kpakara mkporo okwukwo nwernu ẹknarna oma ke ẹkwu, kovu anu juru ikpe zi snam nu owhnun'anya Chiokike. O zi mkpa nu anu zneru eme nhne ka nu ke berere.

⁴³ “Awhnuwhnu zinu anu, ele Farisi, kwnornu nu anu whnurnu risi ngadna n'oro ogbako anu n'anya, ọ naamasị anu ele badnu neebekwu anu ikwu n'ahja.

⁴⁴ “Awhnuwhnu zinu anu, ele Farisi, kwnornu nu anu nu lele ilili ke ele badnu maá nọozo ọchi n'olu a.”

⁴⁵ Otu nye ogwnu iwu saru Jizọsi, “Nye-zni-nhne, ọka ka i nookwu naakpasị ai iwhnerne.”

⁴⁶ Jizọsi saru nye ogwnu iwu wam, “Awhnuwhnu jaazinu anu ele ogwnu iwu, kwnornu nu anu noovute ele badnu ivu rinya be vuru, kovu anu n'iwuru anu jéegweru otu mkpaka anu yinu be aka. ⁴⁷ Awhnuwhnu zinu anu, kwnornu nu anu noowu ilili ele owhnurninya, ele nda anu ọknani gburu. ⁴⁸ Anu bu ele akebne nu ele kwnagidnernu nhne ele nda anu ọknani mernu, be gburu ele owhnurninya, anu wu ilili be. ⁴⁹ Chiokike nu nhne omuma a karu, ‘M jeeziznenu be ele owhnurninya nu ele izi, be joogbu agwna be, be jaakpakna ele berere ẹhni.’ ⁵⁰ Kam kpayarụ, ebiri ka jaata awnwhnu kpakara ọvnarna ele owhnurninya be gburu hite n'opanizo ọwa, ⁵¹ hite n'ovnarna Ebeli du n'ovnarna Zakaraya, nye be gburu n'iketa ojo arịohna nu hne zi nsọ. Owe! Me kanu anu, ebiri ka jookwu kpakara ogwo ọvnarna ka.

⁵² “Awhnuwhnu zinu anu ele ogwnu iwu, kwnornu nu anu gwemernu snambị ke naagbama onuhna akoniche, anu bnáge, anu kwéle ele pioru o bna be bna.”

⁵³ Nga Jizọsi hiri nu pii whoga, ele Farisi nu ele zni iwu ele Ju nookwunu a onu rikne, neesikwa ajiji agida nhne. ⁵⁴ Be needne, noopio ma be joonu nhne be jeeji bno a nhne.

12

Ọ do aka nu nsni
gbasiri ruwhnu lawuru

(*Mat 10:26,27*)

¹ Nga igbudi ele badnu gbakoru hne Jizọsi zi ke mernu be nọozo ibne be ọchi, Jizọsi beru osno naakanu ele sno apna a, “Anu neeze nhne whu bredi ke ele Farisi, ke bu ruwhnu lawuru. ² Kwnornu nu be jookpume kpakara nhne be kpusnirni okpusni, kpakara nhne be tugwaru otugwa jowhuya iwhe. ³ Nhne anu kwuru n'ochichiri, be jookwuhia n'iwhnehnie, ke anu tukasiri nu nsni nu rime oro mati, be jookwuhia n'olu oro.

Nye anu kwesiri

o tu ogwnu

(*Mat 10:28-31*)

⁴ “Ele enyi m, me kanu anu, anu tu ogwnu ele noogbu ano-ehni, ele nwee rikne o mee nhne berere. ⁵ Kovu me kanu anu nye anu jootu ogwnu a, anu tu ogwnu nye wam ke nwernu rikne gbu ano-ehni, tubna enine nu rime bekwnu. Owe! Me kanu anu, anu tu ogwnu a. ⁶ Be za neere wonzna isne mkpuru iwai mati lawuru? Kovu Chiokike za

neechezu otu nụ ruwhnu a. ⁷ N'ezi, be gwnurru kpakara rukeri-ize ke risi anụ ọnu. Ogwu t́ anụ, anụ zì okne ọnu ahia karu agida wonzna.

O kwuhia nụ ọ jụ Karaisi

(Mat 10:32,33; 12:32; 10:19,20)

⁸ “Me kanu anu, nye obula ke jookwuhia m nụ ruwhnu ele badnu, Nnwọ ke Badnu jookwuhia nye wam nụ ruwhnu ele enine izi Chiokike. ⁹ Kovu nye obula ke jogonahoru m nụ ọ máa nye me bu nụ ruwhnu ele badnu, m jogonahoru a nụ ruwhnu ele enine izi Chiokike. ¹⁰ Nye obula ke kwuru oka ojo megidne Nnwọ ke Badnu, be jaagbarunu a, kovu nye obula ke kwuru kwugidne Enine Nso, be jaagbarunu a.

¹¹ “Nga be jookwuru anu zne n'oro ogbako ele Ju, nụ ruwhnu ele ochichi nụ ele risi, kpe anu ikpe, mkpoma lakọ anu mini kpa anu jogoru ọnu anu mọbu nhne anu jookwu.

¹² Enine Nso jeezni anu n'ige wam nhne anu jookwu.”

Elulu nye eze

iwhnirniwhno

¹³ Otu badnu n'esilawuru igbudu badnu wam, kanu Jizosi, “Nye-zni-nhne, kanu nwene m rukna ma o keme mkpe ai.”

¹⁴ Jizosi saru a, “Enyi m, nyele mernu m nye ikpe mọbu nye ke mkpe n'esilawuru anu?”

¹⁵ O kanu be, “Anyá du anu eli gbasiri kpakara owho-anya, kwnornu nụ budnu badnu híge n'agida ekwunu o nwernu whuya.”

¹⁶ Jizosi tñunu be elulu ka, “Ekwu otu nye eze mirni agida mkpuru. ¹⁷ Nye eze wam naari nụ mkpoma a, ‘Ndaa nhne me jeeme? M nwée m obna hne me jaabita mkpuru m.’

¹⁸ “O kaa, ‘Ka bu nhne me jeeme, m jaakwnadna kpakara obna m, wu obna ikne ke zi rude, m jaabita kpakara mkpuru m nụ ekwunu m nụ rime be. ¹⁹ M jaakanu ehni m, I nwernu agida ekwunu i kpabitaru agida awaha, zukwaru inwe, ri, nwọ, mkpoma so i n'onu.’

²⁰ “Kovu Chiokike kannu a, ‘Ji nye iwhnirniwhno, be noopio budnu i n'aka i n'abali ka. Nyele jeenwe kpakara nhne i kpabitannu ehni?’ ”

²¹ “Ka bu kpa o jaazinu kpakara ele kpabitannu ehni be ekwunu, kovu be nwée ekwunu nụ ruwhnu Chiokike.”

Anu kwnata Chiokike

mkpoma

(Mat 6:25-34)

²² Jizosi kanu ele sno apna a, “Ka bu nhne me kwno naakanu anu, anu rigbuko ehni anu n'oriri gbasiri budnu anu, nhne anu jeeri, mọbu gbasiri ehni anu, iwo anu joowo.

²³ Budnu kakwo wiri, ehni kakwo iwo. ²⁴ Anu le rumu onunu, be gha mkpuru, be za neegwe nhne n'ekwu, be nwée obna hne be bita mkpuru, kovu Chiokike nooznu be. Anu zi okne ọnu ahia karukwo rumu onunu. ²⁵ Ndaa badnu n'esilawuru anu ke nwernu rikne tukwasi nhne nụ budnu a hite n'origbu ehni a? ²⁶ Hne o bu nụ anu nwée rikne mee nhne matị nụ kpa, kini mernu anu naarigbu ehni anu gbasiri nhne ke berere?

²⁷ “Anu lekọm atna kpa be nooso. Be za noodogbu ehni be n'ernu, be kwné ikpe. Kovu me kanu anu, o bubedi Solomoni n'iwhuru a nụ kpakara igwugwu a, yige eyi lele otu nụ rime be. ²⁸ O buru nụ Chiokike noowosi achara ke zi n'ekwu iwo, bu ke zi tna, ekile be kporne be nụ bekwnu, o kọ buru anu, o joowosi anu iwo, anu ele okwnata ovu matị. ²⁹ Anu tukwasi mkpoma anu nụ nhne anu jeeri mọbu nhne anu joonwo, anu rigbu ehni anu gbasiri a. ³⁰ Kwnornu nụ kpakara nhne ka bu nhne ele máa Chiokike noopio, Nda anu magwu nụ kpakara nhne ka zi anu mkpa. ³¹ Kovu anu pio eli-eze Chiokike, o jootukwasinu anu kpakara nhne ka masi.

Ekwu ke zi n'oligwe

(Mat 6:19-21)

³² “Anu t́ ogwunu, ogbori atnuru matị, kwnornu nụ ọ masiri Nda anu o nyee anu eli-eze a. ³³ Anu re nhne anu nwernu kesi ele mboni. Anu mehianu ehni anu rekpa iwai ke

ká aka, anụ kpabita ẹkwnu n'oligwe ke kwó okwo, hne nye buznu nwée rikne zne, akịka zá naata ẹkwnu zị pji. ³⁴ Kwnornu nụ hne ẹkwnu anụ zị bụ hne mkpoma anụ jaazi masi.

Ele izi anya duru ẹli

³⁵ “Anụ jiknenu nọornu ẹrnu, ele tọnji be noonwu onwu. ³⁶ Lele ele neese nyenwe be znenu iriri ọlulu nnwerne ikne ma o hiehna, nga o hieru, znu aka n'ọnu-mgbo, be gbamanụ a ọro wara wara. ³⁷ Ọwa ọma zinu ele izi wam nyenwe be jọowhnu hne be neese nse nga o hiehnarnu. Me kanụ anụ ezi ọka, ọ jọosuru ajnị n'ikwnu, kanụ be, be daziri ẹli ri wiri, ọ bụru nye izi be. ³⁸ Ọwa ọma zinu ele izi wam, ọ bụru nụ nyenwe be varụ n'esilawuru abalị mọbu n'ọnu ọsisi, ọ jọowhnu nụ be zị neese nse. ³⁹ Kọvu anụ mahia nụ ọ bụru nụ nye nwe ọro mahiaru ọtnu-ige nye buznu jaava, o béekwele be liwa ọro a. ⁴⁰ Kam kpayarụ, anụ neese masi nse, kwnornu nụ Nnwọ ke Badnụ jaava ige anụ túge anya a.”

Ọhi ke kwesiri
ọ kwnata mkpoma

(Mat 24:45-51)

⁴¹ Pita sịkwa a, “Nyenwe aị, ị nọotnunu aị elulu ka, sọbu kpakara badnụ.”

⁴² Nyenwe aị sarụ a, “Nyele bụ ọhi wam ke be kwesiri ọ kwnata mkpoma, nye nyenwe a mernu nye risi ọro a, ma o neenye ele ọhi wiri n'ige kwesiri? ⁴³ Nye risi ọro wam jọobu nye ọwa ọma ọ bụru nụ nyenwe a jaava whnụ nụ o mernu nhne kwesiri. ⁴⁴ Me kanụ anụ ezi ọka, nyenwe a jeeme a nye jeelekọta kpakara ẹkwnu a. ⁴⁵ Kọvu ọ bụru nụ ọhi wam jaakaa nụ mkpoma a, ‘Nda m kwu gbulem ọkwnu,’ o bete naaligbu ele ọhi rukna nụ rinya, neeri, nọonwo manya, manya noogbu masi a. ⁴⁶ Nda kwu ọhi wam jaava n'ọbochi ọ túge anya a nụ n'ige ọ máa. O joogbubi a ichichi lawuru, mee ya nụ ele kwé ekwe takọ awhnụwhnu.

⁴⁷ “Nye izi ke marnụ nhne nda a kwu pioru, o jiknernune o mee a, be jaapnia agida mbinibini. ⁴⁸ Kọvu nye ke máa, ke mernu nhne kwesiri be ta a awhnụwhnu, be jaapnia a mbinibini matị. Kwnornu nụ nye be nyernu agida nhne, bụ nye be joo pio agida nhne n'aka a. Nye be nyernu agida nhne o legidne anya, be joo pio nhne zị agida karukwo n'aka a.

Jizosi, nhne neegweya
okewa

(Mat 10:34-36)

⁴⁹ “M varụ m o gweya bẹkwnu n'ọwa, nhne me noopio ọ bụ nụ o noonwu kịtna. ⁵⁰ M nwernu m mini be jọowu m, m jóozukwa inwe tem be mezu a. ⁵¹ Anụ cheru nụ m gweyarụ m udno n'ọwa? Ọza! Me kanụ anụ, m gweyarụ m okewa. ⁵² Hite nụ kịtna zne nụ ruwhnu, badnụ isne zị n'otu ọro jeekewa, badnụ ẹto megidne badnụ lawuru, badnụ lawuru megidne badnụ ẹto. ⁵³ Be jeekewa

Nda megidne nnwọ a rukna,
nnwọ rukna megidne nda a,
nne megidne nnwọ a rinya,
nnwọ rinya megidne nne a,
nne nzi megidne nnwerne nnwọ a,
nnwerne nnwọ megidne nne nzi a.”

Anụ ghọhia ige ka

(Mat 16:2,3)

⁵⁴ Jizosi kanụ igbudu badnụ wam, “Nga anụ whnurnu runwurnu oligwe hi n'ọdidna ẹhnam, ngangam anụ kaa, ‘Mini joozo,’ mini zo masi. ⁵⁵ Nga anụ whnurnu ruwhere ndidna hne o neewhe, anụ jaakaa, ‘O jeerne bẹkwnu,’ ọ ziri kpam. ⁵⁶ Anụ ele ruwhnu lawuru! Anụ magwụ kpa be le ọwa nụ ruwhnu oligwe anya gwnụ nhne ọ jọobu. Kọvu ndaa kpa anụ máa ige ka?”

Ji nū nye irno i mee udno
(Mat 5:25,26)

⁵⁷ “Kini mernu anū máa nhne bụru ọma nū omume? ⁵⁸ Nga ji nū nye kwu i neezne ikpe zi n'apna, gbalị ma ji nū a mee udno n'apna, ọ bụla kpam, ọ jọpnrnu i nyee nye risi ikpe, nye risi ikpe nyewhete i nye neelekọta ele ikelu, ọ tūbna a n'oro ikelu. ⁵⁹ Me kanū i, i jọwhuya pji tem i kwuhnata kpakara iwai ipne-aznū i jigwu.”

13

Tuhnasna mkpoma hite nū
mmehie mọbu nwū ẹnwu

¹ Agwna ele zi nū pji kanū Jizosi nhne gbasiri ele Galili ele Paileti jiri ọvnarna be gwasị n'arịohna be. ² Jizosi sarū be, “Anū che nū ele Galili ka bụ ele mmehie kakwo ele Galili berere kwnornu nū be tarū awnūwhnu kpa? ³ Me kanū anū, ọza. Kọvu okwolem ma anū tuhnasnarnu mkpoma, anū joonwu lele be. ⁴ Mọbu anū che nū nri nū badnū ẹsato ele ọro olu ke zi nū Saịlom dnagburu, nū be bụ ele ikpe marnū karū ele berere ele zi nū Jeruselem? ⁵ Me kanū anū, ọza. Kọvu ọ bụru nū anū tuhnasnana mkpoma, anū joonwu lele be.”

Elulu isisi figi

⁶ Jizosi tnūnu be elulu ka, “Otu nwerukna kpasiri figi n'ekwu a, o zne noopio mkpuru n'olu a, kọvu ọ whnūna mkpuru ọbula. ⁷ Ọ kanū nye neelekwa ẹkwu figi wam, ‘Ka bụ awha ẹto me naava hna noopio mkpuru n'olu isisi figi ka, kọvu m zá nọowhnu mkpuru ọbula. Gbudna a! Ndaa ke o noolulu ẹli n'etekne?’

⁸ “Ọ sarū a, Nda-ai-kwu, ‘Gharū a otu awha berere, m joogwu ẹli gburugburu wusi a nsni anọ. ⁹ Ọ bụru nū ọ mīnya mkpuru, ọ bụru ọma, kọvu ọ bụru nū ọ mīnyage mkpuru, i gbudna a.’”

Jizosi gwọru nriria
n'Ọbochi Ozukwa Inwe

¹⁰ N'otu Ọbochi Ozukwa Inwe, Jizosi zi neezni nhne n'oro ọgbako ele Ju, ¹¹ otu nwerinya zi nū nriria nri awha nū ẹsato, ke kpayarū nū o gbewhu egbewhu, o nwée rikne gwuzoru kwem rịa rịa. ¹² Nga Jizosi whnurnu a, o sukwu a, kanū a, “Nwerinya, nriria i lalam.” ¹³ Ọ tūkwasị a aka a lawuru, ngangam, nwerinya wam gwuzoru kwem, znarni Chiokike.

¹⁴ Kọvu ovu weru nye risi ọro ọgbako ele Ju ẹhni k'agida kwnornu nū Jizosi gwọru nriria n'Ọbochi Ozukwa Inwe. Ọ kanū ele badnū wam, “A nwernu ọbochi isunu a ji nọornu ẹrnu, anū va ma be gwọ anū nriria n'ọbochi ele ka, kọvu ọ bụo n'Ọbochi Ozukwa Inwe.”

¹⁵ Nyenwe ai sarū a, “Anū ele ruwhnu lawuru, anū zá nọtoma ehni anū mọbu iyinya anū n'Ọbochi Ozukwa Inwe zne nyee a mini? ¹⁶ Nwerinya ka ke bụ nnwọ rinya Eberham nye Ekwensu knernū eriri nri awha nū ẹsato ka, ọ bụo ọma be tọma a eriri ka ma o nwernu ẹhni a n'Ọbochi Ozukwa Inwe?” ¹⁷ Nga o kwuru ka, iwhnerne tū kpakara ele noogwuzogidne a. Kọvu igbudu badnū wam nwudnarnu kwnornu agida ẹrnu ndu-ẹhni ọ nọornu.

Mkpuru mositadi
nū nhne whū brēdi

(Mat 13:31-33; Mak 4:30-32)

¹⁸ Jizosi sika be, “Eli-eze Chiokike, o yiri lele kini? Kini bụ nhne me jeeji gbu esi a? ¹⁹ Ọ nū lele mkpuru isisi be kwu mositadi ke badnū kpasiri n'ekwu a. O so, ghọ isisi ke rumu ọnunu oligwe nọornu alikwu nū nkala a.”

²⁰ Berere kwno, ọ kaa, “Ndaa nhne me jeeji sninu ẹli-eze Chiokike? ²¹ Ọ nū lele nhne whū brēdi ke nyerinya gweru gwasị n'agida ikpa tem kpakara a whū.”

Ọnu-mgbo ke zi nworonwo
(Mat 7:13,14,21-23)

²² Jizōsi neezne hi nū otu ẹ̀li-ọ̀hna dū ẹ̀li-ọ̀hna berere neezni nhne kpa o neezne Jeruselem. ²³ Otu badnū sịkwa a, “Nyenwe aị, okwole badnū ele nū ele bụ ele be jọznohia?”

Jizōsi sarū be, ²⁴ “Anū yisi ẹ̀hni garū n'ọnu-mgbo ke zị nwọronwo, me kanū anū ezi ọka, agịda ele badnū joo pio ọ bna, kọvu be jéenwe rikne bna. ²⁵ Nga nda kwu nwe ọro lizọru gbasni ọro, anū joogwuzo n'ederezi nooznu aka, naariyasno, ‘Nda-ai-kwu, bikno, gbamanū aị ọro.’

“Ọ jaasa anū, ‘M máam ele anū bụ mọbu hne anū hi va.’

²⁶ “Ige wam anū jaakaa, ‘A sno i ri wiri, nwọ nhne ọnwunwo, i znirni nhne n'ẹ̀li aị.’

²⁷ “Kọvu ọ jaasa anū, ‘M máam ele anū bụ mọbu hne anū hi va. Anū hi hne me zị whọga, anū ele aruru-ẹ̀li.’

²⁸ “Ọkwna ẹkwna nū ọta rụkwnurnu-ize jaazị nū pịi nga anū jọowhnu Ebereham, Aziki nū Jekọpu nū kpakara ele ọwhnurninya n'ẹ̀li-eze Chiokike, kọvu anū bụru ele be chihalaru n'ederezi. ²⁹ Ele badnū jeehi n'ọbosi ẹ̀hnam nū ọdidna ẹ̀hnam, hi nū rugwu nū ọdidna va, daziri ẹ̀li n'iriri ke ẹ̀li-eze Chiokike. ³⁰ N'ezi ọka, agwna ele ipne-aznū jọobu ele be ọsno, agwna ele be ọsno jọobu ele ipne-aznū.”

Jizōsi whnurnu
Jeruselem n'anya
(Mat 23:37-39)

³¹ Ige wam agwna ele Farisi vakwnusiri Jizōsi kanū a, “Hi nū hna whọga, zne hne berere. Erọdu pioga o gbu i.”

³² Jizōsi sarū be, “Anū zne kanū edu wam, m jaachihala rẹnwu ojo, gwọ masi ele nriria tna nū ekile, n'ọbochi ke ẹto, m jọornuzu ẹnu m. ³³ Kpa ọ zị, m jeezneriri tna nū ekile nū ọbochi ke sno a, kwnornu nū o kwésile be gbu nye ọwhnurninya nū hne búo Jeruselem.

³⁴ “Chei! Jeruselem, Jeruselem, jị ke noogbu ele ọwhnurninya, ke ji akaworugwu nọolo ele be ziyannū i. Mgba ele kpa me pioru ọ chikota rumu i lele kpa enwerne ọchichi neechikota rumu a nū mkpururu aka nkwa a lawuru, kọvu i kwéle. ³⁵ Le, be neesigbasinu anū ọro anū ma ọ tọbiri etekne. Me kanū anū, anū jọowhnu m berere tem dū nga anū jaakaa, ‘Chiokike gọzi nye wam ke naava nū rẹwhna Nyenwe aị.’ ”

14

Jizōsi zị n'oro nye Farisi

¹ Ọ dū otu Ọbochi Ozukwa Inwe, nga Jizōsi zị n'oro otu nye Farisi be marnū rẹwhna a neeri wiri, ele badnū zị needne a. ² Otu nwerukna ọchi a lawuru nū aka a zarū aza zị nū ruwhnu a. ³ Jizōsi sịkwa ele Farisi wam nū ele zni iwu, “Ọ bụru ọma n'iwu ọ gwọ nriria n'Ọbochi Ozukwa Inwe, sọbu ọ búo ọma?” ⁴ Kọvu be kpusnirni ọnu be. Jizōsi nwugwu nwerukna wam n'aka gwọ a nriria wam, zihala a.

⁵ Jizōsi sịkwa be, “Ọ bụru nū i nwernu nnwọ rukna mọbu ehni ke dnabnarnū ọmi n'Ọbochi Ozukwa Inwe, anū jéegwehịa a n'Ọbochi Ozukwa Inwe?” ⁶ Ọ zá nhne be sarū a.

Badnū o gwedna ẹ̀hni a ẹ̀li
nū ovu ọma

⁷ Nga Jizōsi whnurnu kpa ele be sukwuru nọhoru risi ngadna be jaadazị, ọ tñunu be elulu ka, ⁸ “Nga badnū ọbula sukwuru i ikwu iriri ọlulu nnwerne, i dazị nū risi ngadna, kwnornu nū nye nwernu igwugwu kakwo i nwernu rikne va. ⁹ Ọ bụru kpa, nye sukwuru anū lawuru jaavakwnusi i, kanū i, ‘Nye nwerukna ka ngadna i.’ Ige wam i jeeji iwernerne daziri nū ngadna ke zị ẹ̀li ẹ̀li. ¹⁰ Kọvu nga be sukwuru i, daziri ẹ̀li nū ngadna ke zị ẹ̀li ẹ̀li. Nye wam ke sukwuru i jaavakwnusi i, kanū i, ‘Enyi m, zne nū ngadna ke ka mma.’ Ige wam i jeenwe igwugwu nū ruwhnu ele varū pịi. ¹¹ Kwnornu nū be jeegwedna nye ọbula ke gwelizọru ẹ̀hni a olu, nye ọbula ke gwednarnū ẹ̀hni a ẹ̀li, be jeegwelizọ a.”

¹² Jizōsi kanū nye wam sukwuru a, “Nga i siri wiri ọsisi mọbu ke anyasnu, i sịkwu ele enyi i kpọi, nū rumu nwene i mọbu ele ibne i ele eze, i mee kpa, be jeesi wiri sukwu

kwno i, ige wam be kwulam ji ogwo. ¹³ Kovu nga i mernu iriri, sukwu ele mboni, nu ele oru, nu ele mgworo nu ele isni, ¹⁴ be jogozi i. O bu n'ezi nu be nwée rikne kwu i ogwo, kovu Chiokike jookwuhmata i nga ele oma jeehi n'enuwuzo lizo."

Elulu okne iriri
(Mat 22:1-10)

¹⁵ Nga otu nye dazi neeri wiri nuru a, o kanu Jizosi, "Owa oma zinu nye jeeri wiri n'eli-eze Chiokike."

¹⁶ Jizosi saru a, "Otu nwerukna siri okne iriri sukwu agida ele badnu. ¹⁷ N'ige iriri wam, o zihala nye izi a, o kanu ele be sukwuru, 'Vaa, be mekwolem kpakara nhne.'

¹⁸ "Kovu kpakara be n'otu bete norio be gharu be. Nye ke mbom kaa, 'M zuru m eli ekwu, m jeezne lekwa a, bikno gwnusi m'ele i gharuru.'

¹⁹ "Nye berere kaa, 'M zuru m nri ehni be knekotaru ebo ebo, m neezne o tule be, bikno gwnusi m'ele i gharuru.'

²⁰ "Nye berere kaa, 'M luru m nnwerne ikne, m jeezne rikne va.'

²¹ "Nye izi wam hiehna kanu nda a kwu kpakara nhne ka. Ige wam ovu weru nda nwe oro wam ehni, o kanu nye izi a, 'Wara wara, zne nu ngeri apna nu kpakara apna ke elihna kwubnanya ele mboni, nu ele oru nu ele isni nu ele mgworo.'

²² "Nye izi wam zne, hiehna, kaa, 'Nda-ai-kwu, m mene m nhne i karu me mee, kovu oghere zi koriri.'

²³ "Nda a kwu kanu a, 'Zne n'apna ma nu ekwu, kwnagidne ele badnu ma be bnanya, ma ele badnu jihia n'oro m.' ²⁴ Me kanu i, kpakara ele wam me sukwuru ikwu nu mbom, o za otu badnu nu rime be ke jeeri iriri m."

Nhne nye sno apna Jizosi
jowhnu

(Mat 10:37,38)

²⁵ Agida ele badnu sno Jizosi neezne, o tuhmasna kanu be, ²⁶ "O buru nye obula vakwnusiri m, kovu o snone nda a nu nne a, nu nnwerne a, nu rumu a, nu rumu nne a rukna nu rumu nne a rinya irno, ma budnu ke a masi, o jobuli nye sno apna m. ²⁷ Nye obula ke urule ogha a sno m, jobuli nye sno apna m.

²⁸ "Ndaa otu badnu n'esilawuru anu ke noopio o wu oro olu, o jeebe osno daziri eli gwnu nhne o jeegwe a, ma o nwernu iwai o jeeji wukwo a? ²⁹ Kwnornu nu o buru nu o wa eli, kovu o nwée rikne wukwo a, nye obula ke whuru a jomu a rumu, ³⁰ kaa, 'Nwerukna ka panizoru o wu oro, kovu o nwée rikne wukwo a.'

³¹ "Mabu ndaa eze ke neezne ogwnu megidne eze berere, ke jeebe osno daziri eli tule ma o nwernu rikne gweru nri pokwu ele ogwnu gwuzogidne nye chi nri pokwu lawuru megidne a? ³² O buru nu o nwée rikne, nga nye wam zi ikere, o jeezne ele izi rio nhne udno. ³³ Kpam masi, o za nye obula nu rime anu ke jobu nye sno apna m, o buru nu o gharula kpakara nhne o nwernu.

Arua bnana iru
(Mat 5:13; Mak 9:50)

³⁴ "Arua buru oma, kovu o buru arua tuwhu oso n'onu a, be jeeji kini mee a o so n'onu? ³⁵ O buma oma n'eli mabu nu mkpomkpo. Be jootuwhu a n'ederezi.

"Nye nwernu nsni o ji o nu nhne, o nuru."

15

Elulu aturu whuru owu
(Mat 18:12-14)

¹ Ele ona ntu nu ele mmehie gbakoru nonu ikwu-onu Jizosi. ² Kovu ele Farisi nu ele zni iwu ele Ju naatamu, be kaa, "Nwerukna ka nanabnanya ele mmehie, ya nu be sno neeri wiri."

³ Jizọsi tñunu be otu elulu, ⁴ “Ọ bụru nụ otu badnụ n'esilawuru anụ nwernu otu riwhu atnurnu, otu kpawhu ọri. Ọ jáaghasa nri tolu nụ tolu ke gwnarnụ n'ohia zne pio otu ke kpawhuru akpawhu tem o piohia a? ⁵ Nga o piohiaru a, ọ tũkwasi a n'obe-aka a, nnonwudna. ⁶ Ọ la ọro sukwu ele enyi a nụ ele agbatibi a, kaa, ‘Anụ snornu m nwudna, nụ m piohiaru m atnurnu m ke kpawhuru ọri.’ ⁷ Me kanụ anụ, ọ bụ kpa snarni ma jaazi n'oligwe nụ risi otu nye mmehie ke tũhnasarnu mkpoma, kakwo nri tolu badnụ nụ tolu ele oma ke ọtuhnasna mkpoma zá mkpa.

Elulu mkpuru iwai
whuru owhu

⁸ “Ọ bụru nụ nyerinya nwernu nri mkpuru iwai, otu whunahoru a. Ọ joomusi tonji, za ọro a, piosi a rikne tem o piohia a. ⁹ Nga o piohiaru a, o sukwu ele enyi a nụ ele agbatibi a, kaa, ‘Anụ snornu m nwudna, m piohiaru m iwai m me tuwhuru.’ ¹⁰ Me kanụ anụ, ọ bụ kpa snarni ma jaazi nụ ruwhnu ele enine izi Chiokike nụ risi otu nye mmehie ke tũhnasarnu mkpoma.”

Elulu nnwọ whuru owhu

¹¹ Jizọsi tñu kwno elulu berere, kaa, “Otu nwerukna nwernu rumu rukna lawuru. ¹² Ke matị kanụ nda a, ‘Nda m, kesi m mkpe ke m.’ Nda a keme ekwnu a n'esilawuru be lawuru.

¹³ “Nga obochi ele nụ ele whemernu, nnwọ ke matị chikota kpakara ekwnu a, lizo, zne mba zi ikere, daziri pi lulukwo kpakara ekwnu a nụ budnu ojo. ¹⁴ Nga o mewhukworu kpakara nhne o nwernu, okne oknunyio dnarnu n'eli wam, ọ bna nụ mkpa. ¹⁵ O zne yisi ehni n'ernu n'aka otu nye eli wam, nye wam zizne a ọ znu ezni n'ohia. ¹⁶ Ọ masiri a o ri ọri ezni, kovu ọ zá nye nyernu a.

¹⁷ “Nga anya dornu a nụ risi, ọ kaa, ‘Kpakara ele nda m gornu ernu nwernu wiri be ri, nootuwhu agwna a, kovu m zi m hna nonwu n'ogwnu wiri. ¹⁸ M jeelizo, lahnakwnusi nda m, m jaakanu a, Nda m, m mehiele m megidne oligwe ma ji. ¹⁹ M kwesile m be kwu m nnwọ i berere, kovu me buri otu nụ rime ele i gornu ernu.’ ²⁰ Ngam, o lizo, znekwnusi nda a.

“Kovu nga ọ zi hne zi ikere, nda a whurnu a, donu a obirizi k'agida, gba eso kwnusi a, bnagidne a, snutu a onu.

²¹ “Nnwọ wam kanu nda a, ‘Nda m, m mehiele m megidne oligwe ma ji. M kwesile m be kwu m nnwọ i berere.’

²² “Kovu nda a kanu ele izi a, ‘Wara wara, anu chiya iwo ke kakwo mma, anu wosi a, gbasị a arị mkpaka n'aka a, anu wosi a okoro-ochi n'ochi a. ²³ Anu toya nnwọ ehni be zurnu oznu gbu a, mee iriri ma a nwudna. ²⁴ Kwnornu nụ nnwọ m ka nwurnu onwu, kovu ọ zi budnu, o whuru owhu, be piohia a.’ Be bete nonwudna.

²⁵ “Kpa nhne ka neeme, onarna a zi n'ekwu. Nga ọ vaduru ọro ndundu nụ eri nụ eri be neetne, ²⁶ o sukwu otu nye izi sikwa nhne be neeme. ²⁷ Ọ saru a, ‘Nwene i rukna hiehnarnu, nda i gbulem nnwọ ehni be zurnu oznu, kwnornu nụ ọ whurnu a n'ehni siri rikne.’

²⁸ “Ovu weru nwene a rukna ke soru a ehni k'agida, o kwéle ọ bna n'oro. Nda a vakwnusi a, riasno a. ²⁹ Ọ saru nda a, ‘Le, agida awha me zi nonunu i ernu lele ohi, ọ zá ige me mernu risi rikne nụ nhne i nyernu n'iwu. Kovu i nyélele m otu nnwọ owu me nụ ele enyi m ri. ³⁰ Kovu nga nnwọ i ka ke mewhukworu kpakara ekwnu i, ya nụ ele rinya ewhere varu, i gbunnu a nnwọ ehni be zurnu oznu.’

³¹ “Nda a kanu a, ‘Nnwọ m, me nụ ji zi ige dum, kpakara nhne me nwernu bu ke i. ³² A kwesiri ọ nwudna, kwnornu nụ nwene i rukna ka nwurnu onwu, kovu ọ zi budnu, o whuru owhu, kovu be piohiaru a.’ ”

16

Elulu nye neelekota ekwnu

¹ Jizọsi kanu ele sno apna a, “Otu nye eze nwernu nye neelekota ekwnu a, be kanu nye eze wam nụ nye neelekota ekwnu a noolulu kpakara ekwnu a. ² O sukwu a, sikwa a, ‘Kini

bụ ọtutnu ka me nọonu gbasiri i? Vaa ma a piakota kpakara nhne i nọonu, kwnornu nū i jéelekọtama ẹkwnu m berere.’

³ “Nye neelekọtama wam kanu ẹhni a, ‘Kini bu nhne me jeeme? Nda m kwu neegweme m n'ernu. M nwée m iknema me jeeji rnu ernal, iwhnerne o bu nye orio notu m. ⁴ M maam nhne me jeeme, nga me whogaru n'ernal, ele badnu jeekweru me bnanya oro be.’

⁵ “O sukwu ele jigwu nda a kwu ogwo n'otu n'otu. O sikwa nye mbom, ‘I ji nda m kwu kini?’

⁶ “O kaa, ‘Otu riwhu obele mono.’

“Nye neelekota ẹkwnu wam kanu a, ‘Gweru okwukwo, daziri eli, gbasiri nri isne wara wara.’

⁷ “O sikwa nye ke ẹbo, ‘I ji nda m kwu iwai ele?’

“O kaa, ‘Otu pokwu otutu ikpa wheti.’

“O kanu a, ‘Gweru okwukwo gbasiri riwhu esato.’

⁸ “Nda kwu nye neelekota wam ke kparu agwa ojo znarni a, kwnornu nu o mernu lele nye nwernu echiche. Kwnornu nu rumu ke owa ka nwernu echiche o mee nhne gbasiri be kakwo rumu ke iwhne. ⁹ Me kanu anu, anu gweru ẹkwnu k'owa ka mee ele badnu enyi, nga ẹkwnu anu jookwome, be kweru anu bnanya n'oro kwó okwo.”

¹⁰ “Nye be kwesiri o kwnata mkpoma nu nhne mati, kwesiri be kwnata a mkpoma nu nhne hna ezi. Nye bu masi badnu ojo nu nhne mati bu badnu ojo nu nhne hna ezi. ¹¹ O buru nu anu buo ele be kwnata mkpoma n'ekwnu k'owa, nyele jeenye anu ezi ẹkwnu? ¹² O buru nu anu buo ele be kwnata mkpoma n'ekwnu nye berere, nyele jeenye anu ẹkwnu ke aka anu?

¹³ “O za ohi ke nwernu rikne buru ohi nda kwu lawuru. O buru kpam, o joosno otu irno, whnu ke berere n'anya. Mbu o josobisinu otu k'agida, ledna ibne a anya. Anu jobuli ohi Chiokike nu ohi ẹkwnu.”

Agwna ikwu-onu Jizosi

(Mat 11:12,13; 5:31,32; Mak 10:11,12)

¹⁴ Nga ele Farisi ele whnurnu iwai n'anya nurnu ikwu-onu ka, be mu Jizosi rumu. ¹⁵ Jizosi kanu be, “Anu bu ele nongwnu ehni anu nu anu bu ele oma nu ruwhnu ele badnu, kovu Chiokike magwu mkpoma anu. Nhne zi okne onu n'anya ele badnu bu nhne ruru oru n'anya Chiokike.

¹⁶ “Nhne be nyernu n'iwu nu ele owhnurninya zi tem Joni, hite n'ige wam, be nokpo okwo izi oma eli-eze Chiokike, nye obula neeyisi ehni ma o bna nu rime a. ¹⁷ O zi ewheke nu oligwe nu owa jaagawhe kakwo otu nhne ke zikakworu mati n'iwu jaadna.

¹⁸ “Nye obula ke jaagba nnwerne a nnam, lu nyerinya berere neeme oyi, nyerukna obula ke luru nnwerne be gbaru nnam neeme oyi.

Nye eze nu Lazarosi

¹⁹ “Otu nye eze zi, ke noowo iwo odno odno nu abochna marnu mma, wu budnu iriri kpakara obochi. ²⁰ Otu nye mboni be dnanyitaru n'ogodo onu-mgbo a, nye rewhna a bu Lazarosi, nye enya kpuru kpakara ehni. ²¹ O nongwnu a ma be nyee a ruvnuruvnu wiri ke hi n'ikpechi nye eze wam dna. Rumu nkita varu naarasna enya a.

²² “Ige duru nu nye orio wam nwurnu, ele enine izi vuru a zne hne Ebereham zi. Nye eze wam nwu masiri, be lite a. ²³ Nu rime bekwnu eli renwu hne o zi nownu ni anyi, o le anya n'olu whnu Ebereham nu hne zi ikere nu Lazarosi zi n'akwankó a. ²⁴ Nye eze wam sukwu a, ‘Nda ai Ebereham, donu m obirizi, zizne Lazarosi o rusi onu mkpaka a nu mini mejiri m, kwnornu nu m nownu ni anyi nu rime bekwnu ka.’

²⁵ “Kovu Ebereham saru a, ‘Nnwó m, chenwanya nu nga i zi budnu i riru nhne oma, kovu Lazarosi naahjuru nhne buo oma. Kitna be naakasi a mkpoma, kovu i nownu ni anyi. ²⁶ Be gweme kpakara nhne ka, be gwuru otu olulu hna ezi n'iketa ai nu anu, ke kparu ele noopio o hi nu hna vakwnusi anu jéenwe rikne, o zi masi nye nwernu rikne hi hne anu zi vakwnusi ai.’

²⁷ “Nye eze wam saru, ‘Bikno, nda, zizne Lazarosi oro nda m, ²⁸ kwnornu nu m nwernu rumu nne rukna isne, o do be aka nu nsni, ma be gharu o va hne owhnuji anya ka.’

²⁹ “Ebereham saru a, ‘Be nwernu Mozizi nu ele owhnurninya, be bnonu be nsni.’

³⁰ “Nye eze wam karu, ‘Oza, nda Ebereham, o buru nu badnu hi n'enwu lizo znekwnusi be, be jotuhnasna mkpoma.’

³¹ “Ebereham kanu a, ‘O buru nu be jobnonu Mozizi nu ele owhnurninya nsni, be jotuhnasna mkpoma o bubedi nu badnu hiri n'enwu lizo.’ ”

17

Mmehie, okwnata mkpoma
nu ernu

(*Mat 18:6,7,21,22; Mak 9:42*)

¹ Jizosi kanu ele sno apna a, “Nhne neeme ma badnu mee mmehie jaavariri, kovu awnwhnu jaazinu nye o jeehi n'aka a va. ² O jaakanu nye wam mma o buru nu be gweru okne rugwu ogwe-wiri nyasi a n'ili tubna n'osimini karu o mee ma otu nu rime ele ka zi mati mehie. ³ Anu ledu anya nu nhne anu neeme.

“O buru nu nwene i rukna mmehie i, bigbo a, o buru nu o tuhnasna mkpoma a, gbarunu a. ⁴ O buru nu o mehieru i mgba esau n'obochi, tuhnasna masi mgba esau, kaa ‘M tuhnasnarnu m,’ gbarunu a.”

⁵ Ele sno apna a kanu Nyenwe ai, “Mejitenu ai okwnata mkpoma.”

⁶ Jizosi saru be, “O buru nu anu nwernu okwnata mkpoma lele mkpuru mositadi, anu jaakanu okne isisi ka, ‘Be whome i kpasu i n'esilawuru osimini,’ o jobnonu anu nsni.

⁷ “O buru nu otu badnu nu rime anu nwernu otu nye izi ke noonu ekwu a mobu nooznu atnuru a, nga o hiri ekwu hiehna, o jaakanu a, ‘Vaa daziri eli, ri wiri?’ ⁸ Oza! Kovu o jaakanu a, ‘Mesinu m wiri, woru iwo i, sete m me rikwo wiri, omekwo, i ri ke i.’ ⁹ Be za naakanu nye izi meka nu o mernu nhne be karu o mee. ¹⁰ O bu kpa o zinu anu, nga anu mernu kpakara nhne be karu anu mee, anu kaa, ‘A bu ele izi etekne, a nruru ernu ai.’ ”

Jizosi gworu nri
ele nchnichna

¹¹ Nga Jizosi zi nu apna neezne Jeruselem, o naagawhe n'esilawuru Sameria nu Galili, ¹² kpa o naabna nu rime otu eli-ohna, nri ele rukna nchnichna kwnusiri a. Be gwuzoru nu hne zi ikere, ¹³ be gweru okne nkoli siwama, “Nda-ai-kwu, Jizosi, donu ai obirizi.”

¹⁴ Nga Jizosi whuru be, o kaa, “Anu zne gesi ele ariohna ehni anu.” Kpa be neezne, be gworu be nchnichna wam.

¹⁵ Nga otu nyenum nu rime be whuru nu be gwalam a, o lahna, gweru okne nkoli naaja Chiokike. ¹⁶ O dna n'eli n'ochi Jizosi tunu a mmamma. Nwerukna ka bu nye Sameria.

¹⁷ Jizosi sikwa a, “Be gwola nri badnu? Ndaa badnu tolu ele berere? ¹⁸ O za nye varu o tunu Chiokike mmamma, okwolem nye izne ka?” ¹⁹ Jizosi kanu a, “Lizo, la, okwnata mkpoma i dohialam i.”

Ige eli-eze Chiokike

(*Mat 24:23-28,37-41*)

²⁰ Agwna ele Farisi sikwa Jizosi nga ige eli-eze Chiokike jaava. Jizosi saru be, “Eli-eze Chiokike jaava lele kpa ele badnu neele anya a. ²¹ O za nye jaakaa, ‘Le o zi hna,’ mobu ‘Pari,’ kwnornu nu eli-eze Chiokike zi nu rime anu.”

²² Ige wam Jizosi kanu ele sno apna a, “Ige wava nga o jogwnu anu o whnu otu rime obochi ke Nnwọ ke Badnu, kovu anu jowhnu a. ²³ Ele badnu jaakanu anu, ‘Le, Nnwọ ke Badnu zi pii,’ mobu ‘O zi hna.’ Anu no be zne. ²⁴ Lele kpa amuma oligwe neehi n'otu osotoma oligwe mukesi n'osotoma berere, bu kpa obochi ke Nnwọ ke Badnu jaazi. ²⁵ Kovu o jeeberu osno ta agida awnwhnu, ebiri ka jooju a.

²⁶ “Lele kpa ọ nụ n'ọbochi Noa, ọ bụ kpa ọ jọonu n'ọbochi Nnwọ ke Badnụ. ²⁷ Ele badnụ zị neeri, nnonwo, nọolu nnwerne, nọogbo nzi, dụ n'ọbochi Noa bnaznenu nụ rime ọgbo, mgba-mini ẹli gbukwo kpakara be.

²⁸ “Ọ bụ masị kpam n'ọbochi Lọtụ, kpakara be zị neeri, nnonwo, neere, nọozu ahia, naakpa mkpuru, noowu ọro. ²⁹ Kọvu n'ọbochi Lọtụ whọgaru nụ ẹli Sodom, Chiokike wụdnarnu bẹkwnu nụ rugwu bẹkwnu lele mini ozuzo, gbukwo kpakara be.

³⁰ “Ọ bụ kpa ọ jaazi n'ọbochi be jookpume Nnwọ ke Badnụ. ³¹ N'ọbochi wam, nye ọbula ke zị n'olu ọro a, ọ bná nụ rime ọro a zne kwahala nhne a, kpam masị, nye ke zị n'ẹkwu lánna aznụ kwnornu nhne ọbula. ³² Anụ chenwanya nnwerne Lọtụ. ³³ Nye ọbula ke noopio ọ znọhia bụdnụ a, jootuwu a, nye nootuwu bụdnụ a, jọoznohia a. ³⁴ Me kanụ anụ, n'abalị wam, badnụ lawuru jaadnanyị n'ọkpata, be gweru otu gharu ibne a. ³⁵ Ele rinya lawuru jaazi neegwe wiri, be gweru otu, gharu ibne a. [³⁶ Ele rukna lawuru jaazi n'ẹkwu, be gweru otu ghasa ibne a.”]

³⁷ Ele sno apna a sịkwa a, “Ndaa pọ, Nyenwe aị?”

Jizọsi saru be, “Idele jaaziri hne ọbula iznu nwurnu ọnwu zị.”

18

Nwerinya nzi a nwurnu

nụ nye ikpe

¹ Jizọsi tñunu be otu elulu neezni be kpa be kpe okpukpe kpakara ige néegweme aka. ² Ọ kaa, “Otu nye ikpe zị n'otu ẹli, nye zá nọtụ ogwnu Chiokike mọbu sọ badnụ anya. ³ Otu nyerinya nzi a nwurnu zị masị n'ẹli wam, o neezne ọro nye ikpe ka, naariasno a, ‘Bikno, kpenu m ikpe ọma megidne nye neemegbu m.’

⁴ “O kwéle o yinu a aka gbu ọkwnu. Omekwo, ọ kanụ ẹhni a, ‘Ọ bụ n'ezi nụ m zá m nọtụ ogwnu Chiokike, mọbu sọ badnụ anya. ⁵ Kọvu kwnornu nụ nwerinya ka nzi a nwurnu naakpakna m ẹhni, m jeekpenu a ikpe ọma, ọ zị rikne gwu m kwnornu nụ ọ naava ige ọbula.’ ”

⁶ Nyenwe aị kaa, “Anụ bno nsni nhne nye ikpe ojo wam kwuru. ⁷ Chiokike, ọ jọoznohia ele ke a, ele ọ hohiaru, bụ ele naakwnakwu a iwhnehnie nụ abalı? O jóogbu ọkwnu ọ dọhia be. ⁸ Me kanụ anụ, ọ jọoznohia be wara wara. Kọvu nga Nnwọ ke Badnụ jaava, ọ jọowhnu ele kwesiri ọkwnata mkpoma n'ọwa?”

Elulu nye Farisi

nụ nye ọna ntụ

⁹ Jizọsi tñunu ele kwnataru mkpoma n'imerne ọma be, kọvu ledna ele berere anya elulu ka. ¹⁰ “Ele rukna lawuru znenu Ọro Nsọ Chiokike zne kpe okpukpe, otu nye Farisi nụ otu nye ọna ntụ. ¹¹ Nye Farisi gwuzoru ichne kpenu ẹhni a okpukpe, kaa, ‘Chiokike, meka nụ m búo m nye ọwho-anya, mọbu nye ojo, mọbu nye neeme ọyi lele ele berere. Meka nụ m búo m nye ojo lele nye ọna ntụ ka. ¹² M noovu ọnu mgba lawuru n'ikwezu, m nọokwu otu nụ nri nga kpakara nhne me nwernu.’

¹³ “Kọvu nye ọna ntụ wam gwuzoru nụ hne zị ikere, o nwé rikne gwelizo a anya le oligwe, kọvu ọ kwa aka nụ mkpoma, o wute a, kaa, ‘Chiokike, ọnu m me nye mmehie obirizi.’ ”

¹⁴ Jizọsi kaa, “Me kanụ anụ, nye ọna ntụ ka nụ Chiokike mernu udno sụ ọ laru ọro a, ọ búo nye Farisi, kwnornu nụ be jeegwedna nye ọbula ke gwelizoru ẹhni a olu, nye ọbula ke gwednarnu ẹhni a ẹli, be jeegwelizo a.”

Jizọsi gọziri rụmu takiri

(*Mat 19:13-15; Mak 10:13-16*)

¹⁵ Agwna ele badnụ nookwuyanụ Jizọsi rụmu takiri be ma ọ kpatu be aka. Nga ele sno apna a whnurnu be, be bnanu be mbna. ¹⁶ Kọvu Jizọsi sukwuru rụmu takiri vakwnusi a, kaa, “Anụ gharu rụmu takiri ma be vakwnusi m, anụ bnósni be, kwnornu nụ ẹli-eze

Chiokike bụ ke ele nụ kpa. ¹⁷ Me kanụ anụ ezi ọka, nye ọbula ke jéegweru ẹli-eze Chiokike lele nnwọ matị, ọ jáabna nụ rime a rịa rịa.”

Otu nye ọchichi

(Mat 19:16-30; Mak 10:17-31)

¹⁸ Otu nye nēchi ele Ju sịkwaru Jizọsi, “Nye zni-nhne ọma, kịni bụ nhne me jeeme ma m kehia m bụdnu kwó okwo?”

¹⁹ Jizọsi saru a, “Kịni kpayarụ i noosukwu m nye ọma? Ọ zá nye bụ nye ọma, okwolem otu badnụ, bụ Chiokike kpọi. ²⁰ I maa m nhne be nyernu n'iwu, 'I mékọ ọyi, i gbúko badnụ, i znúko buznu, i gbáko akebne aghalaghala, sọbisinu nda i nụ nne i.' ”

²¹ Nye ọchichi wam kaa, “M bítaru m kpakara nhne hite n'ige me bụ wikoro.”

²² Nga Jizọsi nurnu nhne ka, ọ kaa, “I jeeme otu nhne kpọi. La, re kpakara nhne i nwernu, kesi ele mboni, i jeenwe ẹkwnu n'oligwe, vaa, sno m.”

²³ Nga nye ọchichi wam nurnu ka, o wuteru a k'agida, kwnornu nụ o nwernu ẹkwnu k'agida. ²⁴ Jizọsi le a anya, kaa, “Ọ bụ nhne rarụ ẹhni k'agida nụ ele nwernu ẹkwnu ọ bna n'ẹli-eze Chiokike. ²⁵ N'ezi, ọ zinu anọhia be kwu kameli ewheke ọ gawhe n'anya alanga karụ ele nwernu ẹkwnu ọ bna n'ẹli-eze Chiokike.”

²⁶ Ele nurnu ọka ka, sịkwa, “Ndakwanụ nye be jọznohia?”

²⁷ Jizọsi saru, “Nhne rarụ ẹhni hne badnụ zi, be meli kpakara nhne hne Chiokike zi.”

²⁸ Pita kanụ a, “Le, a sigbasiri kpakara nhne snornu i.”

²⁹ Jizọsi kanụ be, “Me kanụ anụ ezi ọka, ọ zá nye ọbula ke sigbasiri ọro, mọbu nnwerne, mọbu nwene, mọbu ele murnu a, mọbu rumu, kwnornu ẹli-eze Chiokike, ³⁰ ke jáanahia karukwo n'ige ka, n'ige ke jaava, bụdnu kwó okwo.”

Jizọsi kwuru ọka gbasiri

enwu a ke mgba ẹto

(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)

³¹ Jizọsi kwuru nri nụ badnụ lawuru wam, kanụ be, “A neezne Jeruselem, kpakara nhne ele ọwhnurninya gbarụ n'okwukwo gbasiri Nnwọ ke Badnụ jeemezu. ³² Be jeegweru a nyewhete n'aka ele bụo ele Ju. Be jeeme a nhne rumu, nyee a mkpari, gbụ a ọnu mini, ³³ pñia a nhne, gbu a. N'ọbochi k'ẹto, o jeehi n'enwu lizọ.”

³⁴ Ele sno apna a ghóyage kpakara nhne ka. Be kpusnirni ọka ka n'anya be. Be máa risi nhne o nookwu.

Jizọsi gwọru nye ọrio isni

(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)

³⁵ Nga Jizọsi naavadu Jeriko, otu nye isni dazị nụ ngeri apna nọorio nhne. ³⁶ Nga ọ nurnu agida badnụ neewhe, ọ sịkwa be nhne neeme. ³⁷ Be kanụ a, “Jizọsi nye Nazareti neewhe hna.”

³⁸ O siwama lulo, “Jizọsi, Nnwọ Devidi, donu m obirizi.”

³⁹ Ele be Jizọsi ọsno bigbọru a, o kpusni ọnu a, kovu, o siwama k'agida, “Ji Nnwọ Devidi, donu m obirizi.”

⁴⁰ Jizọsi gwuzoru, kaa, be kwuyanụ a ya. Nga ọ varu, Jizọsi sịkwa a. ⁴¹ “Kịni bụ nhne i pioru me menu i?”

Nye isni wam kaa, “Nyenwe ai, mee ma m whnurnu m ọsno.”

⁴² Jizọsi kanụ a, “Whnurnu ọsno, ọkwnata mkpoma i gwọlam ji.” ⁴³ Ngangam, o bete ọ whnụ ọsno, snornu Jizọsi n'apna, naaznarni Chiokike. Kpakara ele whnurnu a znarni Chiokike.

19

Jizọsi nụ Zakiyosi

¹ Jizọsi bnazne nụ rime Jeriko, neewhe n'esilawuru a. ² Otu nye risi ele ọna ntụ rẹwhna a bụ Zakiyosi zị pị, ọ bụ nye baru aba. ³ O noopio kpa ọ jọowhnu Jizọsi, kovu o nwée rikne

kwnornu nū ọ bụ nye zị ichichi n'esilawuru igbudu badnu. ⁴ Ọ gba ẹso zne nū ruwhnu, pne n'olu isisi sikamo ma ọ whnu Jizosi nga o jeewhe nū apna wam.

⁵ Nga Jizosi duru nū piyam, o le anya n'olu, kanu a, "Zakiyosi, hiedna wara wara, kwnornu nū m jaadazi n'oro i tna." ⁶ Zakiyosi mee wara wara hiedna, nabnanya a nū mkpoma oso n'onu.

⁷ Kpakara ele badnu whnurnu a, be bete naatamu, kaa, "Nwerukna ka znernu ọ buru nye izne n'oro nye mmehie."

⁸ Zakiyosi lizo kanu Nyenwe ai, "Nyenwe ai, m jeekewa kpakara nhne me nwernu eli lawuru, kesi ele mboni, nye obula ke me ghogburu, m jookwuhmata a eli eno."

⁹ Jizosi kanu a, "Oznohia varu n'oro ka tna, kwnornu nū nwerukna ka bu masi nnwo Eberham. ¹⁰ Kwnornu nū Nnwọ ke Badnu varu o pio nū ọ znohia ele whuru owhu."

Elulu nri mkpuru iwai

be kwu minasi*

(Mat 25:14-30)

¹¹ Kpa be zị noobno nsni, Jizosi zne nū ruwhnu tñnu be otu elulu, kwnornu nū ọ zị Jeruselem ndundu, ele badnu wam naari nū eli-eze Chiokike jowhuya iwhne kitna. ¹² Ọ kaa, "Otu nwerukna be marnu rewhna a znernu mba zị ikere ma be chni a eze su o hiehna eli a. ¹³ Hne o zne, o sukwu nri ele ohi a, nyee be nri mkpuru iwai, kanu be, 'Anu zu ahia tem m hiehna.'

¹⁴ "Kovu ele eli wam snornu a irno, be zizne izi kaa, 'A chola nwerukna ka buru eze ai.' "

¹⁵ "Be chni a eze, o hiehna. O sukwu ele ohi a ele o nyernu iwai ma ọ mahia mbnarna be nwehjaru nū iwai o nyernu be.

¹⁶ "Nye ke mbom varu, kaa, 'Nyenwe ai, mkpuru iwai i nyernu m nwehjaru nri mkpuru iwai mbnarna berere.' "

¹⁷ "Nyenwe a kanu a, 'I mekwaru nkari, ohi oma. Kwnornu nū i kwesiri be kwnata i mkpoma nū nhne mati, neechi nri mba.' "

¹⁸ "Nye ke ebo varu, kaa, 'Nyenwe ai, mkpuru iwai i nwehjaru mkpuru iwai isne berere.' "

¹⁹ "Nyenwe a saru a, 'Buru nye neelekota eli-ohna isne.'

²⁰ "Nye ke eto varu kaa, 'Nyenwe ai, le iwai i, m knernu m iwai i n'ikpe tugwatanu i ya. ²¹ Ogwu i turu m, kwnornu nū i bu nye anya rikne. I neegweru nhne buo ke i, neegwe nhne n'ekwu hne i kpala mkpuru.'

²² "Nyenwe a saru, 'Mjeeji nhne hi n'onu i kpe i ikpe, ji ohi ojo. I magwu nū m bu m nye anya rikne, neegweru nhne buo ke m, m neegwe nhne n'ekwu me kpala mkpuru. ²³ Kini mernu i yisige iwai m n'aka ele oro iwai? Kpa me hiehnarnu, m znernu m anahoru iwai m nū mbnarna a.'

²⁴ "Ọ kanu ele gwuzo ndundu, 'Anu nahia a iwai ki nyega nye wam ke nwernu nri.'

²⁵ "Be kanu a, 'Nda-ai-kwu, o nwernu nri.'

²⁶ "Ọ saru be, 'Me kanu anu, nye obula ke nwernu be jeenye a, o nwehnasiru, kovu nye ke nwee, be jaanahoru a ọ bubedi ke o nwernu. ²⁷ Kitna, ele irno m ele kwege me buru eze be, anu kwuya be hna gbumekwo kpakara be nū ruwhnu m.' "

Jizosi bnaznenu

Jeruselem

(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Jon 12:12-19)

²⁸ Nga Jizosi kwukworu oka ka, o beru be osno neezne Jeruselem. ²⁹ Nga ọ vaduru Betifagi nū Betani nū Rugwu Olivu o zizne ele sno apna a lawuru, kanu be, ³⁰ "Anu zne nū mgbu mati ke zị nū ruwhnu anu, kpa anu naabna, anu jowhnu otu nnwo iyinya be

* 19:10 minasi: Jizosi tñnu elulu mkpuru iwai be kwu minasi. N'ige mbom, ogwo ernu obochi bu otu mkpuru iwai etekne. Otu minasi hna lele otu riwhu mkpuru iwai.

kpogwu pji, ke o zá nye daziri n'olu a, anụ tọma a, tọya hna. ³¹ O bụru nụ badnụ obula sịkwa anụ, 'Kini mernu anụ nọtoma a,' anụ kanụ a, 'O zị Nyenwe aị mkpa.' ”

³² Ele o dusiri zne whnụ lele kpa Jizọsi kanụ be. ³³ Kpa be nọtoma nnwọ iyinya wam, ele nwe a sịkwa be, “Kini mernu anụ nọtoma nnwọ iyinya wam?”

³⁴ Be sarụ be, “O zị Nyenwe aị mkpa.”

³⁵ Be tọyanu a Jizọsi, wụkwasi iwo be n'olu a, dazita Jizọsi n'olu a. ³⁶ Kpa Jizọsi neezne, ele badnụ naagbasa iwo be n'apna.

³⁷ Nga o vaduru hne apna larụ Rugwu Olivu, igbudu badnụ ele sno apna a bete noonwudna, nọtunu Chiokike mmamma n'okne nkoli kwnornu agida ernalu ndu-ehni be whnurnu.

³⁸ Be naakaa,
“Chiokike gozi eze

ke naava nụ rewhna Nyenwe aị,

Udno n'oligwe,

oznarni zinu Chiokike nụ hne kakwo n'olu.”

³⁹ Agwna ele Farisi ele sno igbudu badnụ wam kanụ Jizọsi, “Nye-zni-nhne, bigbo ele sno apna i ma be kpusni onu.”

⁴⁰ Jizọsi sarụ be, “Me kanụ anụ, o bụru nụ ele ka kpusni onu be, akaworugwu ele ka jeesi lulo.”

Jizọsi kwnanụ

Jeruselem ekwna

⁴¹ Jizọsi vadu Jeruselem ndundu, whnụ a, kwnanụ a ekwna. ⁴² O kaa, “O bụru nụ i mahiaru obochi tna nhne jeegweyanụ anụ udno, kovu anya anụ kpuru isni. ⁴³ Obochi vawa nga ele irno anụ jaadazigidne anụ, gbagidne anụ n'apna obula. ⁴⁴ Be joozopia anụ nụ rumu takiri anụ, be joolulu eli ka nụ ele wu nụ rime a, be jeesigbasi otu akaworugwu n'olu ibne a hna, kwnornu nụ anụ máa ige Chiokike varụ o znohia anụ.”

Nhne Jizọsi mernu

n'Oro Nso Chiokike

(*Mat 21:12-17; Mak 11:15-19; Jon 2:13-22*)

⁴⁵ Jizọsi bnazne Oro Nso Chiokike, chihala ele neere ahia pji. ⁴⁶ O kanụ be, “Be gbarụ a n'okwukwo nso, kaa,

'Oro m jobu oro okpukpe,'

kovu anụ mernu a o bụru obna ele buznu.”

⁴⁷ Jizọsi zị neezni nhne kpakara obochi n'Oro Nso Chiokike. Ele risi ariohna nụ ele zni iwu ele Ju nụ ele okno badnụ Izireli needne kpa be joogbu a. ⁴⁸ Kovu be máa nhne be jeeme, kwnornu nụ kpakara ele berere zị koriri noobno nsni nụ nhne o nookwu.

20

Rikne Jizọsi

(*Mat 21:23-27; Mak 11:27-33*)

¹ O dụ otu obochi nga Jizọsi zị n'Oro Nso Chiokike neezni izi oma, ele risi ariohna nụ ele zni iwu ele Ju, be nụ ele okno badnụ Izireli varụ. ² Be kanụ a, “Kanụ aị rewhna rikne i ji neeme kpakara nhne ka. Nyele nyernu i rikne ka?”

³ Jizọsi sarụ be, “M jaasikwa anụ otu ajiji masi, anụ kanụ m, ⁴ owu mini Joni, o hiri n'oligwe mọbu n'aka badnụ va?”

⁵ Be kwu a n'esilawuru be, kaa, “O bụru nụ a kaa, 'O hiri n'oligwe,' o jaasikwa aị, 'Kini mernu anụ kwéle a?' ” ⁶ “Kovu a kaa nụ o hi n'aka badnụ, kpakara ele badnụ ka jootugbu aị akaworugwu, kwnornu nụ be kweru nụ Joni bụ nye owhnurninya.”

⁷ Be sarụ a, “A máa hne o hi va.”

⁸ Jizọsi kanụ be, “M jáaka masinu anụ rewhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka.”

Elulu ele ernalu ernalu vailni
(*Mat 21:33-46; Mak 12:1-12*)

⁹ Jizosi tnuu ele badnu elulu ka, "Otu nyerukna kparu vailni, gweru ernalu wam yisi n'aka ele jeelekota a, whoga gbu okwuu." ¹⁰ Nga ige o gho mkpuru duru, o zizne otu nye izi o znekwnusi ele ernalu ernalu wam ma be nyee a agwna mkpuru vailni. Kovu ele ernalu ernalu wam pnia a nhne, zila a n'aka etekne. ¹¹ O zizne kwno nye izi berere, ele ernalu ernalu wam li a nhne, kpasu a iwhnerne, zila a n'aka etekne. ¹² O zizne kwno nye izi ke eto, be mekasi a nhne, tuwhu a n'ederezi.

¹³ "Ige wam nye nwe ernalu vailni wam karu, 'Ndaa nhne me jeeme? M jeezizne nnwo m me whnurnu n'anya, eleghi anya be joso a anya.'

¹⁴ "Kovu nga ele ernalu ernalu wam whnurnu a, be kanu ehni be, 'Ka bu nye jeeri mkpe nye nwe ernalu ka, anu va ma a gbu a, a jeekeri mkpe a.' ¹⁵ Be tuwhu a n'aznu ernalu wam gbu a.

"Kini bu nhne nye nwe ernalu wam jeeme ele ojo wam? ¹⁶ O jaava gbumekele ele ernalu ernalu ojo wam, gweru ernalu wam nyewhete n'aka ele berere."

Nga ele badnu wam nurnu oka ka, be kaa, "Chiokike kwé."

¹⁷ Jizosi le be anya, sika be, "Kini bu risi nhne be gbaru n'okwukwo nsu? 'Akaworugwu ke ele noowu oro juru kiyam gholam risi nsukala oro.'

¹⁸ Nye obula ke jaadnakwasu akaworugwu ka, jaagbawa ibekala ibekala, kovu nye obula ke akaworugwu ka jaadnakwasu, o jeegweri a lele retnu."

¹⁹ Ele zni iwu ele Ju nu ele risi ariohna pio kpa be jonwugwu Jizosi ngangam, kwnornu nu be magwu nu o tnuu be elulu ka. Kovu be notu ogwu ele badnu.

Otu nteli
(*Mat 22:15-22; Mak 12:3-17*)

²⁰ Be zizne ele naadna ndidna ele mernu lele nu be bu ele ezi oka. Be noopio kpa be jeeji nwugwu Jizosi hite n'ikwu-onu a ma be gweru a nyewhete n'aka nye ochichi. ²¹ Be sika Jizosi, "Nye-zni-nhne, a magwu nu i kwu ezi oka neezni nhne kwesiri, i za neele badnu anya nu ruwhnu, kovu i neezni apna Chiokike n'ezi oka. ²² O buru oma a tu nteli nyee Siza sobu o buo oma?"

²³ Jizosi whuru aghigho ke mkpoma be, o kanu be, ²⁴ "Anu gesi m otu mkpuru iwai. Nyele nwe ruwhnu ka nu nhne be gbakwasiri n'olu a?"

²⁵ Be saru a, "Siza nwe."

Jizosi kanu be, "Anu nyee Siza nhne ke Siza, nyee masi Chiokike nhne ke Chiokike."

²⁶ Be nwee nhne be jeeji nwugwu a hite n'ikwu-onu o kwuru nu ruwhnu ohna. Osa o saru be jiri be anya, be daziri bii.

Ajiji gbasiri olizo n'enu
(*Mat 22:23-33; Mak 12:18-27*)

²⁷ Agwna ele Sadusi, ka bu ele karu nu olizo n'enu zila, vakwnusiri Jizosi, sika a ajiji, ²⁸ "Nye-zni-nhne, Mozizi gbaru n'okwukwo iwu nyee ai, 'O buru nu nyerukna wuru sigbasi nnwerne a, hne be nwee rumu, nwene a rukna jooluru nnwerne nwene a wam muihanu nwene a rukna rumu.' ²⁹ Rumu nne esau nu ai zi, ke mbom luru nnwerne, nwuma hne o nwee nnwo. ³⁰ Nye ke ebo luru a, ³¹ nye ke eto lu a, otu aka wam kpa rumu nne esau wam luru nwerinya wam, kpakara be nwee nnwo, be nwukwo. ³² N'ipne-aznu nwerinya wam nwu masi. ³³ Kitna, n'obochi olizo n'enu, nwerinya wam jobu nnwerne nyele n'esilawuru be, kwnornu nu be esau luru a?"

³⁴ Jizosi saru be, "Ele badnu k'owa ka noolu nnwerne, neekesi nzi. ³⁵ Kovu ele kwesiri o kehia igwe n'olizo n'enu ma be zi budnu n'ige ke jaava, be lu nnwerne, be gbó nzi. ³⁶ Be jonwu enwu berere, kwnornu nu be nu lele ele enine izi. Be bu rumu Chiokike kwnornu nu be hiri n'enu lizo. ³⁷ Kovu Mozizi neegesi nu ele wuru onwu jeehi n'enu lizo, hite nu nhne o gbaru n'okwukwo gbasiri isisi mati wam neerne bekwnu. O sukuru

Nyenwe aị 'Chiokike ke Eberham, Chiokike ke Aziki, nụ Chiokike ke Jekọpu.' ³⁸ Chiokike bụ Chiokike ke ele zị bụ bụdnu, ọ bụo ke ele nwurru ọnwu, kpakara ele badnụ zị bụdnu n'anya Chiokike."

³⁹ Agwna ele zni iwu ele Ju karu, "Nye-zni-nhne, i sakwaru nkari." ⁴⁰ O zima nye nwernu rikne sikwa a ajiji berere.

Karaisi bu nnwo nyele?

(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)

⁴¹ Jizosi kanu be, "Ndaa kpa be naakaa nu Karaisi bu Nnwọ Devidi? ⁴² Kwnornu nu Devidi n'iwuru a kwuru n'okwukwo Eri Oma,

'Nyenwe aị kannu Nyenwe m,

Daziri eli n'akarikwnunga m

⁴³ tem du nga me jaabita ele irno i

lele nhne i jootukwasi ochi i lawuru.'

⁴⁴ Devidi sukwuru a 'Nyenwe m,' ndaa kpa o jeeji buru kwno nnwo a?"

Anu zeru ele zni iwu

ele Ju

(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 11:37-54)

⁴⁵ Kpa kpakara ele badnu wam zi noobno nsni, Jizosi kanu ele sno apna a, ⁴⁶ "Anu neeze ele zni iwu ele Ju. O naamasị be o wo awura ogologo naagaghari, o naamasị be ele badnu neebekwu be ikwu n'ahia, be nohoru risi ngadna n'oro ogbako ele Ju, ma ngadna kakwo mma n'ogbako iriri anu. ⁴⁷ Be bu ele neeridna oro ele rinya nzi be nwurru, neekpe ogologo okpukpe ma ele badnu whurru be. Be jaata awnwhnu ke kakwo."

21

Nkesi nwerinya

nzi a nwurru

(Mak 12:41-44)

¹ Jizosi leri anya whnu ele eze notusi nhne nkesi be nu hne be notusi iwai n'Oro Nso Chiokike. ² O whnu otu womboni nzi a nwurru hne o notusi mkpuru iwai matị lawuru. ³ Jizosi kaa, "Me kanu anu ezi oka, nwerinya ka bu womboni nzi a nwurru tusiri karukwo kpakara ele notusi iwai. ⁴ Kpakara ele badnu ka masiri aka n'agida ekwnu be nwernu gwboru tisi, kovu nwerinya mboni ka tukparu kpakara nhne o nwernu."

Be joolulu Oro Nso

Chiokike

(Mat 24:1,2; Mak 13:1-2)

⁵ Agwna ele sno apna a nookwu, naajakiri Oro Nso Chiokike nu akaworugwu be jiri a wu mma, ya nu nkesi be jiri cho Oro Nso Chiokike mma. Kovu Jizosi kaa, ⁶ "Kpakara nhne anu noowhnu, ige vawa nga otu akaworugwu joggwuzo n'olu ibne a, be jaakwnadna kpakara be n'eli."

Mmekpehni nu

okpakna ehni

(Mat 24:3-14; Mak 13:3-13)

⁷ Be sikwa a, "Nye-zni-nhne, ndaa nga nhne ka jobu? Kini jobu nhne jeegesi nga nhne ka jeeme?"

⁸ Jizosi saru be, "Anyu du anu eli, anu kwé be duhie anu. Agida ele badnu jaava nu rehna m, naakaa, 'O bu mawa, ige valém,' kovu anu snó be. ⁹ Nga anu jonu otutnu ogwnu nu omegidne, ogwnu tiko anu. Kpakara nhne ka jeebe osno mee, kovu okwukwo nhne yoduge."

¹⁰ O kanu be, "Mba jeelizo megidne mba, eli-eze jeelizo megidne eli-eze." ¹¹ Okne eli otne enye jaazi nu hne zi ichne ichne, okwnunyo nu nriria ojo jaazi nu hne zi ichne ichne. Nhne zi ogwnu nu okne nhne elekema jeehi n'oligwe va.

¹² “Kọvu sụ kpakara nhne ka mee, be jọnwugwu anụ, kpakna anụ ẹhni, gweru anụ nyee n'aka ele ikpe be kpe anụ ikpe n'oro ogbako ele Ju, be yisi anụ n'oro ikelu. Anụ joogwuzo nụ ruwhnu ele eze nụ ele ọchichi kwnornu nụ rẹwhna m. ¹³ Ka jọobu oghere anụ jeeji gba akebne izi ọma. ¹⁴ Kọvu anụ bėru ọsno rigbu ẹhni anụ kpa anụ jeeji gọru ọnu anụ. ¹⁵ Kwnornu nụ m jeeysi ọka nụ akoniche ke ele irno anụ jėenwe rikne gwuzogidne mọbu megbu anụ. ¹⁶ Ele murnu anụ jeegweru anụ nyewhete, rumu nne anụ nụ rumu nwene nụ ele enyi, be joogbu agwna anụ. ¹⁷ Kpakara ele badnụ joosno anụ irno kwnornu nụ me. ¹⁸ Kọvu otu rukeri-ize ke risi anụ jaadna n'ẹli mọbu whu etekne. ¹⁹ Anụ gwuzosi rikne ma anụ znọhia bụdnu anụ.

Be joolulu Jeruselem

(Mat 24:15-21; Mak 13:14-19)

²⁰ “Nga anụ jọowhnu ele ọgwnu ele irno gbarụ Jeruselem ngaramanga, anụ mahia n'olulu a zị ndundu. ²¹ Ige wam ele zị nụ Judiya gbazne n'olu rugwu, ele zị n'ẹli-ọhna whọga, ele zị n'ekwu be lāhna nụ rime ẹli-ọhna. ²² Kwnornu nụ ka bụ ige ọ ta awnhuwhnu ma kpakara nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ mezu. ²³ Awhnuwhnu jaazinu ele rinya zị rime nụ ele neechi nnwọ rẹma n'ige wam. Okne awnhuwhnu jaadnakwasị ẹli ka, Chiokike jọnwudna ovu owe ẹhni a megidne ele badnụ ka. ²⁴ Be jeegweru ama-ogwnu gbu agwna badnụ, be jọodoru ele berere lele ele ikelu zne kpakara mba. Ele bụo ele Ju jọozodna Jeruselem tem ige be zu.

Nnwọ ke Badnụ vawa

(Mat 24:29-31; Mak 13:24-27)

²⁵ “Nhne elekema jaazị n'ẹhnam nụ ẹnwa nụ mbọ. N'ọwa mkpọma ọla mini jaazị n'esilawuru kpakara mba, be jọotu ogwnu abaka-mini nụ ruwhere osimini. ²⁶ Ele badnụ jọotubo kwnornu ogwnu nụ nhne be nọowhnu jeeme n'ọwa, kwnornu nụ kpakara iknernema ke oligwe jọohnio ohnio. ²⁷ Ige wam be jọowhnu Nnwọ ke Badnụ hne ọ naava n'erumeru k'oligwe, n'iknernema nụ okne igwugwu. ²⁸ Nga kpakara nhne ka beteru neeme, anụ lizọ, gwelizọ risi anụ olu kwnornu nụ ige ọznohia anụ zị ndundu.”

*Muhia nhne hite n'isisi
be kwu figi*

(Mat 24:32-35; Mak 13:28-31)

²⁹ Jizọsi tnunu be elulu ka, “Anụ le isisi figi nụ kpakara isisi berere. ³⁰ Nga anụ nọowhnu nụ be nooruhia okwukwo bụdnu, anụ mahia nụ nduru-mini zị ndundu. ³¹ Kpam masị, nga anụ jọowhnu kpakara nhne ka neeme, anụ mahia nụ ẹli-eze Chiokike zị ndundu.

³² “Me kanụ anụ ezi ọka, ebiri ka jėewhe sụ kpakara nhne ka mee. ³³ Oligwe nụ ọwa jaagawhe, kọvu ikwu-ọnu m jaagawhe rịa rịa.

Ọdo aka nụ nsni

³⁴ “Any a dụ anụ ẹli, anụ kwé okne nhne oriri nụ nhne ọnwunwo nụ ọriri ke bụdnu ka, jihia mkpọma anụ, ke jeeme ọbochi wam vakwnusi anụ nụ nga anụ tuge anya a. ³⁵ Kwnornu nụ ọ jaavakwnusi kpakara ele zị n'ọwa lele mbita be sninnu anọhia. ³⁶ Anụ neese nse ige ọbula, anụ kpe okpukpe ma anụ nwe rikne gbanahọru kpakara nhne ka jeeme, nụ o gwuzo nụ ruwhnu Nnwọ ke Badnụ.”

³⁷ Jizọsi zị neezni nhne kpakara ọbochi n'Ọro Nsọ Chiokike, n'ige ogbednachi ọ whọga zne Rugwu Olivu zukwaru inwe nụ ọ dnanyi tem chi bọ. ³⁸ Kpakara ele badnụ neezne Ọro Nsọ Chiokike n'ọnu ọsisi ma be nurnu nhne o neezni.

22

*Be gbarụ iznuznu
o gbu Jizọsi*

(Mat 26:1-5; Mak 14:1,2; Jọn 11:45-53)

¹ Ige Iriri Brędi Whúge Ọwhu ke be kwu Ọgawhe zị ndundu. ² Ele risi arịohna nụ ele zni iwu ele Ju noopio oghere be jeeji gbu Jizọsi, kpa be nọtụ ogwnu ele badnụ.

Judasị kweruru
o re Jizọsi

(*Mat 26:14-16; Mak 14:10,11*)

³ Ekwensu bna nụ rime Judasị nye be kwu Isikarijoti, nye bụ otu nụ rime ele sno apna a nri nụ ẹbo wam. ⁴ Judasị znekwnusi ele risi arịohna nụ ele risi ele neese Ọro Nsọ Chiokike, gba iznuznu kpa o jeenye be Jizọsi. ⁵ Ovu sọru be n'ọnu, be kwe o nyee a iwai. ⁶ Judasị kweru, o noopio kpa o jeenwe oghere o gweru Jizọsi nyee be nga ele badnụ máa.

Be jikneru o ri
Iri Ọgawhe

(*Mat 26:17-25; Mak 14:12-21; Jọn 13:21-30*)

⁷ Ọ dū n'ọbochi ke Iriri Brędi Whúge Ọwhu, nga be naakwa arịohna atnurnu Ọgawhe. ⁸ Jizọsi zizne Pita nụ Jọni, “Anụ zne bıkwatanu aị Iriri Ọgawhe.”

⁹ Be sịkwa a, “Ndaa hne i pioru a bıkwata a?”

¹⁰ Jizọsi kanụ be, “Kpa anụ naabna n'ẹli ka, anụ jọowhnu otu nwerukna vugwu idudu mini, anụ snornu a bna n'oro ke ọ jaabna. ¹¹ Anụ kanụ nyenwe ọro wam, ‘Nye-zni-nhne kaa a sịkwa i, Ndaa ọro ele izne hne me nụ ele sno apna m jeeri Iriri Ọgawhe?’ ¹² O jeegesi anụ otu ọnu-oro zị rude n'oro olu, be mekwataru, anụ mekwata kpakara nhne.”

¹³ Be zne whnụ kpakara nhne lele kpa Jizọsi kannu be. Be mekwata Iriri Ọgawhe.

Wiri Anyasnu Nyenwe aị

(*Mat 26:26-30; Mak 14:22-26; 1 Kọr 11:23-25*)

¹⁴ Nga ige duru, Jizọsi nụ ele izi a daziri neeri wiri. ¹⁵ Ọ kanụ be, “N'ezi ọ gwnsiri m rikne me nụ anụ rikọ Iriri Ọgawhe ka sị me ta awhnwhnu. ¹⁶ Kwnornu me kanụ anụ, m jeeri kwno a berere tem o mezu n'ige ẹli-eze Chiokike.”

¹⁷ Jizọsi gweru okiko, tunu Chiokike mmamma, kaa, “Anụ gweru ka, keme n'esilawuru anụ. ¹⁸ Kwnornu me kanụ anụ, m jónwoma manya hi n'isisi vaini whuya rịa rịa tem ẹli-eze Chiokike va.”

¹⁹ O gweru brędi, tunu Chiokike mmamma, nyawama a, nyee be, kaa, “Ka bụ anọ-ẹhni m me nyernu kwnornu anụ, anụ neeme ka neechenwanya m.”

²⁰ Kpam masị, nga wiri anyasnu wheru, o gweru okiko, kaa, “Okiko ka bụ ọgba-njọ-ẹhni ikne ke ọvnarna m, ke me wusiri kwnornu anụ. ²¹ Kọvu anụ le, nye neere m nụ me dazigwu n'ikpechi neeri wiri. ²² Nnwọ ke Badnụ jaala lele kpa Chiokike kpebiri a, kọvu awhnwhnu jaazinu nyerukna wam be jeehi n'aka a re Nnwọ ke Badnụ.”

²³ Be neesikwarita ẹhni be nye jeeme nhne ka.

Nye kakwo ibne a

²⁴ Ele sno apna a bete nọdogbuta nye kakwo n'esilawuru be. ²⁵ Jizọsi kanụ be, “Ele eze ele bụo ele Ju neechi ele ke be n'aka rikne, ele nwernu rikne hne be zị kaa nụ be bụ enyi ele badnụ. ²⁶ Kọvu o kwésile ọ zị kpam n'esilawuru anụ. Nye kakwo ibne a n'esilawuru anụ jónu lele watakiri, nye noodu anụ lele nye izi. ²⁷ Kwnornu nyele kakwo, nye neeri wiri n'ikpechi sọbu nye neezne izi? Ọ bụ nye dazị ẹli neeri wiri. Kọvu m zị m n'esilawuru anụ lele nye izi.

²⁸ “Anụ dazigidneru m n'ornurna m. ²⁹ M jeenye anụ rikne ọ chị ẹli-eze lele kpa Nda m nyernu m, ³⁰ ma anụ snornu m ri wiri, nwọ masị nụ ẹli-eze m, daziri nụ ngadna eze neekpe ẹbnurnu nri nụ ẹbo ke Izireli ikpe.

Jizọsi karu nụ Pita
jogonahoru a

(*Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Jọn 13:36-38*)

³¹ “Sajmoni, Sajmoni, le, Ekwensu rjoru o yọ i lele kpa be yọ ikpa. ³² Kọvu m kpennu m ji okpukpe, Sajmoni, ma okwnata mkpoma i ziri kwem. Nga i tūhnasarnu, kwnagidne rumu nda i.”

³³ Kọvu Pita saru, “Nyenwe aị, m jikneru m o sno i zne ikelu mọbu nwuma.”

³⁴ Jizọsi saru a, “Pita, me kanu i, su okne ochichi kwana ekwana tna, i jogonahoru m mgba eto.”

*Rekpa matị, rekpa nu
ama-ogwnu*

³⁵ Jizọsi sika be, “Nga me zihalaru anu, anu jile rekpa iwai, mọbu rekpa, mọbu okoro-ochi, o nwernu nhne koru anu?”

Be saru a, “O za nhne koru aị.”

³⁶ O kanu be, “Kọvu kitna, nye nwernu rekpa iwai gweru a, nye nwernu rekpa berere, gweru a, o buru nu i nwée ama-ogwnu, re iwo olu i, zuru otu. ³⁷ Kwnornu nu be gbaru a n'okwukwo nso, 'Be gwnukotaru ya nu ele mmehie,' be jeemezu nhne ka. Owe! Nhne be gbaru gbasiri m jeemezu.”

³⁸ Ele sno apna a kaa, “Nyenwe aị, le ama-ogwnu lawuru.”

Jizọsi kanu be, “O joozu.”

*Jizọsi kperu okpukpe
nu Rugwu Olivu*

(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)

³⁹ Jizọsi whoga zne nu Rugwu Olivu lele kpa o mesi, ele sno apna a snornu a. ⁴⁰ Nga o vaduru pii, o kanu be, “Anu kpe okpukpe o zi anu dnabna nu rime ornurna.” ⁴¹ O whoga zne nu ruwhnu matị, gbu mpnerne ochi n'eli kpe okpukpe, kaa, ⁴² “Nda m, o buru nu o masiri i, gwemenu m okiko awhnuwhnu ka, kovu o buo nhne me pioru, kovu nhne i pioru.” ⁴³ Enine izi hi n'oligwe varu gba inwe. ⁴⁴ Hite n'igbugbu, o kpe okpukpe k'ez, ruhara baru a nu lele okne okpurukpu onarna naadnasa n'eli.

⁴⁵ Nga o kpe kworu okpukpe, o lahnakwnusi ele sno apna a, whnu nu be neezni anyarna hite nu nhne igbugbu nu rikne gwuru be. ⁴⁶ O sika be, “Kini mernu anu neezni anyarna? Anu lizo kpe okpukpe o zi anu dnabna nu rime ornurna.”

Be nwudneru Jizọsi

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Jon 18:3-11)

⁴⁷ Kpa Jizọsi kpu oka n'onu, Judasi, otu nu rime ele sno apna a nri nu ebo wam, duru igbudu ele badnu va, o znekwnusi Jizọsi, snutu a onu. ⁴⁸ Kovu Jizọsi sikwaru a. “Judasi, i ji osnutu onu neere Nnwọ ke Badnu?”

⁴⁹ Nga ele sno Jizọsi whnurnu nhne neeme, be kaa, “Nyenwe aị, a gweru ama-ogwnu aị lu ogwnu sa?” ⁵⁰ Otu nyenum n'esilawuru be, ji ama-ogwnu gbu, bihala nnwọ izi nye risi ariohna nsni akarikwnunga a.

⁵¹ Kovu Jizọsi saru be, “Ozulem!” O kpatu nsni nwerukna wam aka, gwọ a.

⁵² Jizọsi kanu ele risi ariohna nu ele risi ele neese Oro Nso Chiokike nu ele okno badnu, ele varu o nwugwu a, “Anu ji ama-ogwnu nu okpiri va lele nu m bu m nye neemegidne iwu eli. ⁵³ Me nu anu zi kpakara obochi n'Oro Nso Chiokike, anu nwée rikne nwugwu m. Kovu ka ige ke anu, ige rikne ochichiri neechi.”

Pita gonahoru Jizọsi

(Mat 26:57,58,69-75; Mak 14:53,54,66-72; Jon 18:12-18,25-27)

⁵⁴ Kpa be nwugwu Jizọsi, be duru Jizọsi zne n'oro nye risi ariohna, Pita snornu nu be nu hne zi ikere. ⁵⁵ Nga be kpawhusiri bekwnu n'esilawuru ederezi, Pita snornu be daziri eli nu ngeri bekwnu. ⁵⁶ Otu nnwọ oknornokno ele neezne izi whnurnu Pita hne o zi nu ngeri bekwnu. O legidne a anya, kaa, “Nwerukna ka nu Jizọsi sno.”

⁵⁷ Pita go, kaa, “Nwerinya, m maam nye o bu.”

⁵⁸ Ige matị wheme, otu nwerukna whnurnu a, kaa, “I bu otu nu rime be.”

Pita saru a, “Nwerukna, m bu la m.”

⁵⁹ Nga otu awa whemernu, nye berere kwusi a rikne kaa, “N'ezì ọka, nwerukna ka nù ya sno, kwnornu nù ọ bụ nye Galili.”

⁶⁰ Pita saru, “Nwerukna, m máam nhne i nookwu.” Kpa ọ kpụ ọka n'ọnu, okne ọchichi kwnarnu ẹkwna. ⁶¹ Nyenwe aị tūhnasna legidne Pita anya. Pita chenwanya ikwu-ọnu Nyenwe aị kwunnu a, “Sụ okne ọchichi kwna ẹkwna tna, ì jọgonahoru m mgba ẹto.”

⁶² Pita whọga ederezi kwna ẹkwna mkpuru ovu k'agida.

Jizọsi zì nù ruwhnu
ele eze-ikpe

(*Mat 26:67,68; Mak 14:65*)

⁶³ Ele neese nse bete naapnịa Jizọsi nhne nọomu a rụmu. ⁶⁴ Be gweru ikpe knesi a anya, kaa, “Whnunu aị ọwhnurninya, nyele gbọru ì aka?” ⁶⁵ Be kwu nhne berere zì ichne ichne, kpasị a iwhnerne.

Jizọsi gwuzo nù
ruwhnu ele eze-ikpe

(*Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Jọn 18:19-24*)

⁶⁶ Nga chi bọru, ele okno badnu ele Ju, nù ele risi ariohna nù ele zni iwu ele Ju, gbakọru n'otu, be kwuyanù be Jizọsi n'ikpe be. ⁶⁷ Be kaa, “Ọ bụru nù ì bụ Karaịsi, kanu aị.”

Jizọsi saru be, “Ọ bụru nù me kanu anu, anu jéekweru m. ⁶⁸ Ọ bụru me sịkwa anu ajiji, anu jáasa. ⁶⁹ Kọvu hite nù kịtna zne nù ruwhnu, Nnwọ ke Badnu jaadazì n'akarikwnunga ke Chiokike ke bụ Dikne.”

⁷⁰ Be sịkwa a, “Ọ bụ jìwa bụ Nnwọ Chiokike?”

Ọ saru be, “Anu karu nù m bụ m.”

⁷¹ Be kaa, “A piọle akebne berere, a nurnu nhne hi n'ọnu a whuya.”

23

Jizọsi gwuzo nù
ruwhnu Paịleti

(*Mat 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Jọn 18:28-38*)

¹ Ele iznuznu ikpe ele Ju lizọ duru Jizọsi zne nù ruwhnu Paịleti, ² be bete noobno a nhne, be kaa, “A whnurnu nwerukna ka hne o nooduwhu ele ke aị, o nookwu be tükwadia ntù nye Siza, naakaa masị nù ọ bụ Karaịsi, eze aị.”

³ Paịleti sịkwa a, “Ì bụ eze ele Ju?”

Jizọsi saru a, “Owe! Jì n'iwhuru ì karu kpm.”

⁴ Paịleti kanu ele risi ariohna nù igbudu badnu wam, “Ọ zá nhne ojo me whnurnu nù rime nwerukna ka.”

⁵ Kọvu be kwusiri a rikne, “O neegweya ọnu gharu ọnu n'esilawuru ele Ju zì nù Judiya hite nù nhne o neezni. Ọ panizoru a nù Galili tem ọ vadu hna.”

Jizọsi gwuzo nù
ruwhnu Erọdu

⁶ Nga Paịleti nurnu a, ọ sịkwa be ma nwerukna ka ọ bụ nye Galili. ⁷ Nga ọ mahiaru nù Jizọsi hi n'ẹli ke Erọdu nẹchi, o ziznenu a Erọdu nye zì nù Jeruselem n'ige wam.

⁸ Mkpoma sọru Erọdu n'ọnu k'agida nga ọ whnurnu Jizọsi, kwnornu nù o noopio ọ whnu a agida ige wheru ewhe. Hite nù nhne ọ nurnu gbasiri a, o neele anya nù Jizọsi jọornu ẹrnu ndu-ẹhni nù ruwhnu a. ⁹ Kam kpayaru, Erọdu sịkwa Jizọsi agida ajiji, kọvu nù Jizọsi sála a ọka ọbula. ¹⁰ Ele risi ariohna nù ele zni iwu ele Ju gwuzoru pii noobno Jizọsi agida nhne. ¹¹ Erọdu nù ele ọgwu a mee Jizọsi nhne rụmu, kpasị a iwhnerne. Be wosi a iwo marnu mma, zihnaznenu a Paịleti. ¹² Paịleti nù Erọdu bụru enyi hite n'ọbochi wam, kwnornu nù be bụ ele irno nù mbom.

Be marnu Jizọsi
ikpe ẹnwu

(*Mat 27:15-26; Mak 15:6-15; Jọn 18:39---19:6*)

¹³ Paileti sukwukọta ele risi arịohna nụ ele nēchi ẹchi nụ kpakara ele badnụ, ¹⁴ ọ kanụ be, “Anụ kwuyannụ m nwerukna ka nụ ọ bụ nye nooduhie ele badnụ, m lebnana m anya nụ kpakara nhne anụ bnornu nwerukna ka nụ ruwhnu anụ, ọ zá nhne me whnurnu bụ risi nhne anụ noobno a. ¹⁵ Erọdu masị whnụge nhne ojo ọbula nụ rime a, kwnornu nụ o zihnayarnụ aị ya, ọ zá nhne kwesiri ẹnwu ke o mernu. ¹⁶ M jaapnịa nhne, gharụ a, ọ la.” [¹⁷ N'ige Iriri Ogawhe ọbula, Paileti nēsigbasinu be otu nye ikelu.]

¹⁸ Kpakara igbudu badnụ gweru otu nkọli siwama, “Gbu nwerukna ka, sigbasinu aị Barabasi.”

¹⁹ (Be yisiri Barabasi n'oro ikelu kwnornu nụ o yiri aka n'ele megidnenu nye nēchi ẹchi, o gburu badnụ.) ²⁰ Paileti pioru ma ọ sigbasi Jizosi, ọ riasno igbudu badnụ wam. ²¹ Kọvu be siwama kọriri, “Kpogidne n'ogba, kpogidne a n'ogba.”

²² Paileti sịkwa be ke mgba ẹto, “Kini mernu? Kini bụ nhne ojo ke o mernu? M whnụge m nhne ojo ke o mernu ke kwesiri ẹnwu. M jaapnịa nhne, sigbasi a, ọ la.”

²³ Kọvu be zị kọriri neesi lulo n'okne nkọli be kpogidne a n'ogba, be nwehiaru nhne be neesi. ²⁴ Paileti marnụ Jizosi ikpe, o nyee be nhne be pioru. ²⁵ Ọ sigbasinu be nye wam zị n'oro ikelu nye megidnenu ele nēchi ẹchi, gbu masị badnụ, nye be rioru a. O gweru Jizosi nyewhete be.

Be kpogidnenu Jizosi n'ogba

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Jọn 19:17-27)

²⁶ Be duru Jizosi zne, n'apna be sigidne Sajmoni nye Sirini, nye hi n'aznụ mba naabnanya, be vukwasị a ọgba, ma o vuru a snornu Jizosi n'aznụ. ²⁷ Agida ele badnụ snornu a, ma ele rinya ele naakwnanụ Jizosi ẹkwna. ²⁸ Jizosi tūhnasnarnu, kanụ be, “Ele rinya Jeruselem, anụ kwnánụ m ẹkwna, kọvu anụ kwanụ ehni anụ nụ rụmu anụ ẹkwna. ²⁹ Kwnornu nụ ige vawa nga be jaakaa, ‘Ele rinya nwée nnwọ bụ ele ọwa ọma, nụ ele mụge nnwọ nụ ele chíge rụmu rẹma.’ ³⁰ Ige wam, Ele badnụ jaakanụ rugwu, ‘Dnagidne aị, nụ rugwu matị ‘Kpusni aị.’

³¹ Ọ bụru nụ ele badnụ mee kpa nga isisi zị bụdnu, ndaa kpa ọ jọonu nga ọ kpọru bẹkwnu?”

³² Be kwuru ele ojo lawuru berere ma be gbu be nụ Jizosi. ³³ Nga be vaduru nụ hne be kwu Okpokoro Risi, be kpogbu a, ya nụ ele ojo wam, otu badnụ n'akarikwnunga a, nye ke berere n'akarita a. ³⁴ Jizosi kaa, “Nda m, gbarunu be kwnornu nụ be máa nhne be neeme.”

Be keru iwo a n'esilawuru be, nga be vukworu ọgbanuchi. ³⁵ Ele badnụ gwuzoru neelekiri, ele risi ele Ju nọomu a rụmu. Be kaa, “Ọ znọhiaru ele berere, ọ znọhia ẹhni a, ọ bụru nụ ọ bụ Karaịsi wam, nye Chiokike họhiaru.”

³⁶ Ele ọgwnu nọomu a rụmu. Be nyee a manya gbarụ ọka, ³⁷ be kaa, “Ọ bụru nụ ị bụ eze ele Ju, znọhia ẹhni ị.”

³⁸ Be gbarụ nhne gbasiri a n'olu ọgba a, “Ka bụ Eze ele Ju.”

³⁹ Otu nyenum nụ rime ele be kpogidnenu ya nụ be, nọogo a ngugo, “Kwa ị bụ Karaịsi, znọhia ẹhni ị, znọhia masị aị.”

⁴⁰ Nye ke berere bigbo a, kaa, “Ị tú ogwnu Chiokike, ị zị n'otu ikpe wam. ⁴¹ A naata awnụwhnu kwesiri aị, kwnornu nụ a nanahia ọgwo ẹrnu aị. Kọvu nwerukna ka méne nhne ojo ọbula.”

⁴² Ọ kanụ Jizosi, “Jizosi, chenwanya m nga ị jaava chí lele eze.”

⁴³ Jizosi saru a, “Me kanụ ị ezi ọka, me nụ jị jaazi tna nụ Paradasị.”

Enwu Jizosi

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Jọn 19:28-30)

⁴⁴ Hite n'esilawuru iwhnehnie,* ọchichiri gbasnirni kpakara ẹli wam dụ n'ọtnu-ige ke ẹto,† ⁴⁵ kwnornu nọ ẹnam gbarụ ọchichiri. Ikpe ke bnosnirni hne zị nsọ n'Oro Nso Chiokike gbawarụ nga lawuru. ⁴⁶ Jizọsi gweru okne nkọli siwama lụlo, “Nda m, m neeyisi enine m n'aka i.” Nga o kwuru ka, ọ kna inwe.

⁴⁷ Nga nye nẹechi otu riwhu ele ọgwu whnurnu nhne mernu, ọ znarni Chiokike, kaa, “N'ezi, nwerukna ka bụ nye mee oma.” ⁴⁸ Nga ele gwuzo neelekiri whnurnu nhne mernu, be kwa aka nọ mkpoma, whoga. ⁴⁹ Kọvu kpakara ele magwụ Jizọsi nọ ele rinya ele snornu a hite nọ Galili gwuzo nọ hne zị ikere, nọowhnu nhne neeme.

Be liri Jizọsi

(*Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jọn 19:38-42*)

⁵⁰ Otu nwerukna rẹwhna a bụ Josefu, nye bụ otu nọ ele ikpe, nye be nọoso anya, nye oma. ⁵¹ Ọ bụ nye ikpe, kọvu o snoge be kwekorita nọ nhne be kpebiri nọ nhne be mernu, nye hi nọ Arimatiya ke zị nọ Judiya, nye neese nga ige ẹli-eze Chiokike jaava. ⁵² O znekwnusi Paileti, rjo a iznu Jizọsi. ⁵³ O vudna iznu Jizọsi n'olu ọgba, gweru ikpe marnu mma whu a, lite a nọ rime ilili ke zị nọ rime rugwu ke ọ zá nye be liru nọ rime a nọ mbom. ⁵⁴ Ọ bụ ọbochi ojiknenu, Ọbochi Ozukwa Inwe ele Ju gwnarnu matị ọ panizo.

⁵⁵ Ele rinya wam hi nọ Galili va snornu Josefu whnụ kpa ilili a nọ, nọ kpa ọ dnanyitaru a Jizọsi. ⁵⁶ Be lahna ọro, gwakota mono otute nwernu ẹknarna oma be jeete iznu a.

Be zukwa inwe n'Ọbochi Ozukwa Inwe lele kpa nhne be nyernu n'iwu kwuru.

24

Jizọsi lizọru n'ẹnwu

(*Mat 28:1-10; Mak 16:1-8; Jọn 20:1-10*)

¹ N'ọnu ọsisi n'ọbochi mbom n'ikwezu, ele rinya wam gweru mono otute wam be gwakotaru ke nwernu ẹknarna oma, zne ilili Jizọsi. ² Be whnurnu nọ be vumernu akaworugwu be jiri kpusni ọnu ilili wam. ³ Be bnazne nọ rime ilili, be whnuge iznu Nyenwe a Jizọsi. ⁴ Be gwuzoru naari nhne ka bụ, ngangam, ele rukna lawuru wogwu iwo abochna noogbu amuma gwuzoru nọ ngeri be. ⁵ Ogwnu turu ele rinya wam, be dna kpu ruwhnu n'ẹli, kọvu ele rukna wam kanu be, “Kini kpayaru anu noopio nye zị budnu n'esilawuru ele nwurnu onwu? ⁶ Ọ zila hna, o hilem n'ẹnwu lizo. Anu chenwanya nhne ọ kannu anu nga ọ zị nọ Galili, ⁷ nọ be jeegweru Nnwọ ke Badnu nyega ele mmehie, be kpo gidne a n'ogba, n'ọbochi ke ẹto, o jeehi n'ẹnwu lizo.” ⁸ Ele rinya wam chenwanya ikwu-ọnu a.

⁹ Be hi n'ilili wam lahna, kanu nri nọ otu badnu ele sno apna a nọ ele berere nhne be whnurnu. ¹⁰ Ele rinya wam bụ Meri Magidalini, nọ Joana, nọ Meri nne Jemisi, be nọ ele rinya berere kanu ele izi wam oka ka. ¹¹ Kọvu be kwége nhne ele rinya kwuru, be naari nọ ọ bụ oka etekne. ¹² Pita lizo, gba eso zne n'ilili, o whudna, whnụ ikpe iznu, ọ zá nhne berere ọ whnurnu. Ọ lahna ọro naari nhne mernu.

N'apna zne Emaosi

(*Mak 16:12,13*)

¹³ N'ọbochi wam, ele sno apna a lawuru neezne ẹli Emaosi, nhne nọ lele maịli esau. ¹⁴ Be nookwurita kpakara nhne mernu. ¹⁵ Kpa be neezne nookwu nhne ka, Jizọsi n'iwuru a kpayabeturu ndundu, snornu be neezne. ¹⁶ Be whnụ a, kọvu be máa nọ ọ bụ Jizọsi.

¹⁷ Jizọsi sikwa be, “Kini bụ nhne anu nọoturni kpa anu neezne?”

Be gwuzoru bii, gbaru ruwhnu. ¹⁸ Otu nọ rime be rẹwhna a bụ Kilopasi, sikwa a, “Okwole jiwa bụ nye izne ke zị nọ Jeruselem nye máa nhne mernu ọbochi ele nọ ele ka wheru ewhe?”

¹⁹ Jizọsi sikwa a, “Kini bụ nhne kọ?”

* 23:44 n'esilawuru iwhnehnie: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu † 23:44 ọtnu-ige ke ẹto: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa tolu

Be kaa, “Nhne gbasiri Jizosi nye Nazareti, nwerukna ka bu nye owhnurninya Chiokike, o bu dikne n'ikwu-onu ma nu ernu nu ruwhnu Chiokike ma nu ruwhnu ele badnu. ²⁰ Ele risi ariohna nu ele risi ai gweru a nyee ma be kpe ikpe enwu, be kpoigidne a n'ogba. ²¹ Kovu a leru anya nu o bu nye jaagbahia Izireli. Ke kakwo, tna bu obochi eto a kpa nhne ka mernu. ²² Agwna ele rinya ai nu be zi kpasiri ai ogwnu tna. Be znernu n'ilili a n'onu osisi, ²³ kovu be whnuge iznu a. Be va kanu ai nu be whnurnu owhnurninya ele enine izi, ke kannu be nu o zi budnu. ²⁴ Agwna ele ai nu be zi znernu ilili a, whnu masi lele kpa ele rinya wam kwuru, kovu be whnuge iznu a.”

²⁵ Jizosi kanu be, “Anu bu ele iwhnirniwhno, anu zila gnarnagnarna nu okweru nhne kpakara ele owhnurninya kwuru. ²⁶ O zi mkpa nu Karaisi jaata kpakara awhnuwhnu, bna n'igwugwu a.” ²⁷ Jizosi kowamanu be nhne be gbaru n'okwukwo nsogbasiri ehni a, hite n'okwukwo Mozizi nu ele owhnurninya.

²⁸ Kpa be vaduru eli wam be neezne, Jizosi mee lele o neewhe ruwhnu, ²⁹ be sigidne a, kaa, “Snornu ai daziri, obochi zneminem.” O snornu be daziri.

³⁰ O snornu be daziri eli n'ikpechi wiri, o gweru bredi, tu mmamma, nyawama a, bete neenye be. ³¹ Anya be kpume, be mahia a, kovu o whume n'anya be. ³² Be kwukwarita n'ehni be, “O nu lele nu bekwu neerne nu mkpoma ai nga o nookwunu ai oka n'apna, nookowanu ai okwukwo nsog.”

³³ Be lizo ngangam lahna Jeruselem. Be whnu ele sno apna a nri nu otu wam, hne be gbakogwu nu otu nu ele berere. ³⁴ Be naakaa, “O bu n'ezi, Nyenwe ai hilem n'enwu lizo, o mernu Saimoni whnu a anya.” ³⁵ Badnu lawuru wam kowanu be nhne mernu n'apna, nu kpa be jiri mahia Nyenwe ai nga o nyawaru bredi.

Jizosi mernu ele sno apna a whnu a anya

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Jon 20:19-23; Ernu 1:6-8)

³⁶ Kpa be zi nookwu oka ka, Jizosi gwuzoru n'esilawuru be, kanu be, “Udno zinu anu.”

³⁷ Ogwnu turu be k'agida, be che nu be whnurnu renwu. ³⁸ Jizosi kanu be, “Kini mernu ogwnu nootu anu? Kini mernu anu neenwe mkpoma lawuru nu mkpoma anu? ³⁹ Anu le aka m lawuru nu ochi m lawuru. O bu mawa. Anu kpatu m aka whnurnu, renwu nwée ano-ehni nu okpukpu, lele kpa anu whnurnu me nwernu.”

⁴⁰ Nga o kwuru ka, o gesi be aka a lawuru nu ochi a lawuru. ⁴¹ Be nwée rikne kweru kwnornu ovu oso n'onu nu otun'anya, o sikwa be, “Anu nwernu wiri o riri hna?” ⁴² Be nyee a otu aznu be siri esi, ⁴³ o gweru a ri nu ruwhnu be.

⁴⁴ O kanu be, “Ka bu nhne me kannu anu nga me nu anu zi. Kpakara nhne be gbaru n'okwukwo nsogbasiri m n'iwu Mozizi jeeme, ma ke ele owhnurninya nu Eri Oma.”

⁴⁵ O kpume echiche be ma be ghohia nhne be gbaru n'okwukwo nsog. ⁴⁶ O kanu be, “Ka bu nhne be gbaru n'okwukwo nsog, nu Karaisi jaatariri awhnuwhnu, nu o jeehi n'enwu lizo n'obochi ke eto, ⁴⁷ nu be jeeji rehna a kpo okwo otuhnasna mkpoma nu rime kpakara mba, ma Chiokike gbaru mmehie be. Be jeehite nu rime Jeruselem panizo nookpo okwo. ⁴⁸ Anu bu ele akebne kpakara nhne ka. ⁴⁹ M jeeziyanu anu nhne Nda m kweru nu mkwna, kovu anu daziri nu Jeruselem tem rikne ke hi n'oligwe dnakwasu anu.”

Jizosi laru n'oligwe

(Mak 16:19,20; Ernu 1:9-11)

⁵⁰ Jizosi duru be whoga zne n'eli Betani, o chilizo aka lawuru olu, gozi be. ⁵¹ Kpa o zi noogozu be, be gwelizo a la n'oligwe. ⁵² Be kponu a risi eli, lahna Jeruselem, snarnima jihia mkpoma be. ⁵³ Be dazigidne n'Oro Nso Chiokike nootunu Chiokike mmamma.

Izi ọma lele kpa
 Jóni
 gbarụ a n'ọkwukwo
Nhne gbasiri ọkwukwo ka

Izi ọma lele kpa Jóni gbarụ a n'ọkwukwo *gweh* ịaru Jizọsi iwhe lele Ikwu-Ọnu Chiokike, nye “ghọru badnu, va wuru n'esilawuru aị” (1:14). Lele kpa ọkwukwo wam kwuru, be gbarụ izi ọma ka ma ele badnu kweru nu Jizọsi bu Nye Ọznohia wam, Nnwọ Chiokike, hite n'okwnata mkpoma nu rewhna a, be nwehia budnu (20:31).

Jóni mernu a mahia nu Jizọsi bu Ikwu-Ọnu Chiokike. Ernu ndu-ehni Jizọsi gesiri nu o bu Nye Ọznohia wam Chiokike kweru mkwna. Ọkwukwo ka gesiri nu agwna ele badnu kweru nu Jizọsi ghọ ele sno apna a, kovu ele berere kwéle nu a, be buru ele neemegidne Jizọsi du n'enwu a.

Jóni kwusiri nhne gbasiri nkesi budnu kwó okwo rikne hite nu Karaịsi, nookwu nu Jizọsi bu apna, ezi oka nu budnu. Nu ọkwukwo Jóni, a whnurnu nu nhne a noowhnu anya kpakara obochi lele mini, bredi, iwhe, nye znu atnurnu nu atnurnu a, isisi nu mkpuru a, neegesi nhne ke Enine.

Nhne zi n'ọkwukwo ka

Ọpanizo (1:1-18)

Jóni Nye Wụ Mini nu ele sno apna Jizọsi mbom (1:19-51)

Ernu Jizọsi nu ohna (2:1---12:50)

Obochi ipne-aznu nu rime Jeruselem (13:1---19:42)

Olizọ n'enwu nu owhuya iwhe Nyenwe aị (20:1-31)

Ọ whuyaru iwhe nu Galili (21:1-25)

Nye gbarụ ọkwukwo ka: Jóni

Risi nhne o kwno gba a: Ma ele badnu kweru nu Jizọsi bu Karaịsi wam, ma hite n'okwnata mkpoma nu rewhna a, be nwehia budnu.

Ikwu-ọnu ke ghọru badnu

¹ Nu mbom hne Ikwu-ọnu wam zi, Ikwu-ọnu wam nu Chiokike zi nu mbom, Ikwu-ọnu wam bu Chiokike. ² Ya nu Chiokike zi nu mbom.

³ Be keru kpakara nhne hite n'aka a, o zá nhne ke be keru hne o zila. ⁴ Ikwu-ọnu wam bu risi budnu, budnu wam bu masi iwhe ke badnu. ⁵ Iwhe wam nomu nu rime ochichiri, ochichiri nwée rikne nwegidne a.*

⁶ Chiokike ziyaru otu nyerukna rewhna a bu Jóni. ⁷ Jóni varu lele nye akebne ke iwhe wam, ma kpakara ele nurnu izi a kweru n'iwhe wam. ⁸ Jóni buo iwhe wam, kovu o bu nye akebne iwhe wam. ⁹ Ka bu iwhe wam n'ezi bu ke varu n'owa, ke neenye kpakara ele badnu iwhe.

¹⁰ Ikwu-ọnu wam zi n'owa, o bu n'ezi nu Chiokike keru owa hite nu rime a, kovu owa máa nye o bu. ¹¹ O vakwnusiri ele ke a, kovu ele ke a nabnanyana a. ¹² Kovu kpakara ele nabnanyarnu a, kwerumako nu rewhna a, o nyernu be rikne be buru rumu Chiokike. ¹³ Be múge ele ka lele kpa be murnu ele badnu. Be múge be hite n'echiche ke badnu, mọbu hite nu nda k'owa, kovu Chiokike bu Nda be.

¹⁴ Ikwu-ọnu wam ghọru badnu, va wuru n'esilawuru aị. A whnurnu igwugwu a, bu igwugwu ke Nnwọ Nda a murnu kpoi, oru nu ezi oka jihiaru nu rime a.

¹⁵ Jóni gbaru akebne gbasiri a, siwama, kaa, “Ka bu nye me nookwu oka a nu o snogwu m n'aznu, kovu o kakwo m, kwnornu nu o zi su be murnu m.”

¹⁶ Hite n'oru a zi agida, a nwernu ngozi tukwasi nu ngozi. ¹⁷ Chiokike hiri n'aka Mozizi nyee iwu, Chiokike nyee masiri oru nu ezi oka hite n'aka Jizọsi Karaịsi. ¹⁸ O zá nye

* 1:5 nwée rikne nwegidne a: mọbu nwée rikne ghohia a.

whnùleru Chiokike anya. Nnwọ Nda a mụrnu kpọi, nye bụ Chiokike, nye zị n'akwankọ ke Nda a, mernu ele badnụ mahija Nda a.

Jóni karụ nụ ọ búo
Karaịsi

(*Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18*)

¹⁹ Ka bụ akebne Jóni gbarụ nga ele risi ele Ju zị nụ Jeruselem ziznenu ele arịohna nụ ele Livai be sịkwa a, “Ị bụ nyele?”

²⁰ Jóni sarụ be, ọ góla ẹgo, kọvu o kwusiri a rikne, kaa, “M búla m Karaịsi.”

²¹ Be sịkwa a, “Ị bụ kọ nyele? Ị bụ Ẹlaija sa?”

Jóni kaa, “Ọza.”

Be sịkwa a, “Ị bụ Nye Ọwhnurninya wam?”†

Ọ sarụ be, “Ọza.”

²² Be kaa, “Kanụ aị nye ị bụ, ma a mahija nhne a jaakanụ ele dusiri aị. Kini bụ nhne i kwuru gbasiri ẹhni i?”

²³ Jóni sarụ be,

“M bụ m akpịri nye nọkpo okwo n'eli-ikpa,

‘Anụ mekwata apna Nyenwe aị ma ọ snịrni asni,’

lele kpa Azaya nye ọwhnurninya kwuru.”

²⁴ Ele izi ele Farisi ziyaru, ²⁵ sịkwaru Jóni, “Ị búo Karaịsi, mọbu Ẹlaija, mọbu Nye Ọwhnurninya wam, kini mernu ị nọowu ele badnụ mini?”

²⁶ Jóni sarụ be, “M ji m mini nọowu ele badnụ mini, kọvu otu nyenum gwuzo n'esilawuru anụ, nye anụ máa. ²⁷ O snogwu m n'aznụ, kọvu m kwésile m ọ tọma eriri okoro-ọchi a.”

²⁸ Kpakara nhne ka mernu nụ Bẹtani n'ọbosi ẹhnam ke aznụ Osimini Jodani kiyari, hne Jóni nọowu ele badnụ mini.

Jizọsi, Nnwọ
Atnurnu Chiokike

²⁹ N'ekile a, Jóni whnurnu Jizọsi hne o naavakwnusi a, ọ kaa, “Anụ le, ka bụ Nnwọ Atnurnu ke Chiokike, nye noovume mmehie k'ọwa. ³⁰ Ka bụ nye wam me nookwu ọka nga me karụ, ‘Otu nyenum sno m n'aznụ, kọvu ọ kakwo m, kwnornu nụ ọ zị sụ be murnu m.’ ³¹ M máam nye ọ bụ, kọvu m nọowu ele badnụ mini ma ele Izireli mahija nye ọ bụ.”

³² Ka bụ akebne Jóni gbarụ, “M whnurnu m Enine Nsọ hi n'oligwe lele nduru dnakwasị a, daziri n'olu a. ³³ Kọvu nụ m máam nye ọ bụ. Chiokike nye ziyaru m me wụ ele badnụ mini kannụ m, ‘Ị jọowhnu Enine Nsọ hi n'oligwe dnakwasị otu badnụ dazigidne nụ ya, nye wam bụ nye jeeji Enine Nsọ nọowu ele badnụ mini.’ ³⁴ Me nụ iwuhuru m whnurnu a, gba akebne nụ nye ka bụ Nnwọ Chiokike.”

Ele mbọm sno
apna Jizọsi

³⁵ N'ekile a, Jóni nụ ele sno apna a lawuru gwuzo. ³⁶ Nga ọ whnurnu Jizọsi hne o neewhe, ọ kaa, “Anụ le Nnwọ Atnurnu ke Chiokike.”

³⁷ Ele sno apna a lawuru wam nurnu a, be snornu Jizọsi. ³⁸ Jizọsi tughnasarnu whnụ nụ be noosno a n'aznụ, ọ sịkwa be, “Kini bụ nhne anụ noopio?”

Be kaa, “Rabai” (ke bụ, Nye-zni-nhne), “Ndaa hne i wu?”

³⁹ Jizọsi sarụ be, “Anụ va whnurnu.” Ọ bụ nhne nụ lele ọtnu-ige ke ẹno n'iwhehnie,‡ be snornu a zne whnurnu hne o wu, be nụ a daziri kpakara ọbochi wam.

⁴⁰ Otu nụ rime ele nurnu nhne Jóni kwuru ke snornu Jizọsi bụ Anduru nwene rukna Sajmoni Pita. ⁴¹ Ngangam, o piohiaru nwene a rukna, Sajmoni, ọ kanụ a, “A whnuna m Mezaya” (ke bụ Karaịsi). ⁴² O kwuznenu Jizọsi Sajmoni.

† 1:21 Nye Ọwhnurninya wam: Gwnụ Ditaronomi 18:15; Ẹrnu Ele Izi 3:22 ‡ 1:39 Ọtnu-ige ke ẹno n'iwhehnie: ọkwukwo ke mbọm kwuru ige nri awa

Jizōsi legidne Pita anya kaa, “Ị bụ Saịmoni nnwọ Jōni, be jookwu i Kifasi,” be tūhnasna a, Pita, ke bụ rugwu.

Jizōsi sukwuru Filipu nū Nataneḷi

⁴³ N'ekile a, Jizōsi kpebi o zne Galili, o piohja Filipu, ọ kanụ a, “Snornu m zne.”

⁴⁴ Filipu, Anduru nū Pita hi nū ẹli Bẹtesaida. ⁴⁵ Filipu pohja Nataneḷi, ọ kanụ a, “A whnurnu nye wam Mozizi nū ele ọwhnurninya gbarụ nhne gbasiri a n'okwukwo nsọ, Jizōsi nye Nazareti, nnwọ Josefu.”

⁴⁶ Nataneḷi sịkwa a, “Ẹli Nazareti, o nwernu nhne ọma ọbula ke jeehi n'ẹli Nazareti whuya?”

Filipu sarụ a, “Vaa, whnurnu.”

⁴⁷ Nga Jizōsi whnurnu Nataneḷi naavakwnusi a, o kwu nhne gbasiri a, “Ka bụ nye Izireḷi n'ezi, nye aghigho zila nū rime a.”

⁴⁸ Nataneḷi sịkwa a, “Nda kpa i jiri mahia m?”

Jizōsi sarụ a, “M whnurnu m ji nū mkpururu isisi figi sụ Filipu sukwuru i.”

⁴⁹ Nataneḷi sarụ a, “Nye-zni-nhne, ị bụ Nnwọ Chiokike. Ị bụ eze Izireḷi.”

⁵⁰ Jizōsi sịkwa a, “Ị kweruru kpọi kwnornu nū m karụ m nū m whnurnu m ji nga ị zi mkpururu isisi be kwu figi? Ị jọowhnu nhne ke kakwo ka.” ⁵¹ Ọ kanụ be, “Me kanụ anụ ezi ọka, anụ jọowhnu hne oligwe kpumernu, nū ele enine izi Chiokike neepnezne, neehidna n'olu Nnwọ ke Badnụ.”

2

Jizōsi mernu mini ghọ manya

¹ N'ọbochi ke ẹto, ọlulu nnwerne zi n'ẹli Kana n'ẹli Galili, nne Jizōsi zi masi pii. ² Be sukwuru Jizōsi nū ele sno apna a n'ọlulu nnwerne wam. ³ Nga manya be nnonwo kworu, nne Jizōsi kanụ a, “Be nwéma manya.”

⁴ Jizōsi sarụ a, “Ọ gbásila m, si nwerinya. Ige m yóoduge.”

⁵ Nne a kanụ ele neezne izi, “Anụ mee nhne ọbula ọ karụ anụ mee.”

⁶ Idudu mini isunu gwuzo ndundu be jiri rugwu kpụ, ke ele Ju ji nọosnu nhne lele kpa omen'ẹli be jiri ziri, ke otu jeeri nri lawuru mọbu nri ẹto galoni mini. ⁷ Jizōsi kanụ ele neezne izi, “Anụ gbajite be nū mini.” Be gbaji be mini dụ n'ọnu be.

⁸ Ọ kanụ be, “Anụ kwuhja agwna mini wam gweznenu nye risi ngadna iriri.”

Be gweznenu a. ⁹ O detụ mini wam ke ghoru manya riro. Ọ máa hne manya wam hi, kọvu ele neezne izi ele gbarụ mini wam magwụ. O sukwu nye nọolu nnwerne, ¹⁰ ọ kanụ a, “Nye ọbula neekesi manya kakpa mma n'ọziri, nga ele izne nwọkparu manya, o ke manya ojo. Kọvu ị bítaru manya kakpa mma dụ kítna.” ¹¹ Ka bụ ẹrnu ndu-ẹhni mbom Jizōsi rnurnu. Ọ rnurnu a nū Kana n'ẹli Galili, o gesi igwugwu a, ele sno apna a kwnata a mkpoma.

¹² Nga ka whemernu, Jizōsi nū nne a, nū rụmu nne a, nū ele sno apna a zne Kapanom, be daziri pii ọbochi ele nū ele.

Nhne Jizōsi mernu n'Ọro Nsọ Chiokike

(*Mat 21:12,13; Mak 11:15-17; Luk 19:45,46*)

¹³ Iriri Ọgawhe ele Ju zi ndundu, Jizōsi zne Jeruselem. ¹⁴ Ọ whnurnu ele neere atnurnu nū ehni nū nduru nū ele naagbanwo iwai dazigwu n'ikpechi n'Ọro Nsọ Chiokike. ¹⁵ O gweru eriri mee mbinibini, chihala kpakara be, ma ehni ma atnurnu. O kpute ikpechi kpakara ele naagbanwo iwai ruwhnu n'ẹli, chisakwo iwai be. ¹⁶ Ọ kanụ ele neere nduru, “Anụ whoga hna, anụ méma ọro Nda m ọro ahia.”

¹⁷ Ele sno apna a chenwanya nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ, “Nhne gbasiri Ọro Nsọ Chiokike neerne lele bẹkwnu nū rime m.”

¹⁸ Ele Ju sịkwa a, “Ndaa ẹrnu ndu-ẹhni ke ị jọornu ke neegesi nụ ị nwernu rikne mee nhne i neeme?”

¹⁹ Jizọsi saru be, “Anu kwnadna Oro Nso ka, m joowulizo a n'obochi eto dai.”

²⁰ Ele Ju saru a, “Be jiri nri awha eno nụ isunu wu Oro Nso ka, i joowu a n'obochi eto?”
²¹ Kọvu Jizọsi kwuru oka gbasiri ẹhni a lele Oro Nso Chiokike. ²² Nga Jizọsi hiri n'enuw lizo, ele sno apna a chenwanya nụ o kwuru oka ka, be kweru nhne okwukwo nso kwuru nụ nhne Jizọsi kwuru.

²³ Kpa Jizọsi zi nụ Jeruselem nụ Iriri Ogawhe, agida ele badnu kweru nụ ya kpa be whnrnu agida ẹrnu ndu-ẹhni o nọornu. ²⁴ Kọvu Jizọsi kwéle o nyee be ẹhni a, kwnornu nụ o magwu kpakara badnu nkari nkari. ²⁵ O zila mkpa nụ be kanu a nhne gbasiri nye obula, kwnornu nụ o magwu nhne zi nụ mkpoma be.

3

Jizọsi nụ Nikodimosi

¹ Otu nwerukna be kwu Nikodimosi, otu nụ rime ele Farisi, nye risi ele Ju, ² vakwnusiri Jizọsi n'abali. O kaa, “Rabai, a magwu nụ ị bu Nye-zni-nhne ke Chiokike ziyaru, kwnornu nụ o za nye jọornuli ẹrnu ndu-ẹhni ị nọornu okwolem ma Chiokike dagwunu a.”

³ Jizọsi saru, “Me kanu ị ezi oka, o za nye jowhnu n'eli-eze Chiokike anya, o buru nụ be mugele a berere.”*

⁴ Nikodimosi sịkwa a, “Ndaa kpa be jomu badnu berere nga o mernu okno badnu? O jaabna nụ ruwho nne a berere, be mu a?”

⁵ Jizọsi saru a, “Me kanu ị ezi oka, o za nye jaabna n'eli-eze Chiokike o buru nụ be mugele a hite nụ mini nụ Enine. ⁶ Nye ke badnu etekne muru bu anọ-ẹhni, nye Enine muru bu enine. ⁷ O gbáwoji ị anya nụ m karu m nụ be jomuriri anu berere. ⁸ Ruwhere neewhe hne o masigwu a, ị nonu imerne a, kovu ị máa hne o hi mọbu hne o neezne. Nye obula ke be muru hite n'Enine nụ kpam.”

⁹ Nikodimosi sịkwa a, “Ndaa kpa be jeeme nhne nụ kpa?”

¹⁰ Jizọsi saru a, “I bu nye-zni-nhne n'eli Izireli, kovu ị máa nhne ka. ¹¹ Me kanu ị ezi oka, a nookuw nhne a magwu, a naagba akebne nhne ke a whnrnu, kovu anu kwé o nahoru akebne ai. ¹² Anu kwé nhne me kwuru gbasiri nhne k'owa. Ndaa kpa anu jeekweru o buru me kanu anu nhne k'oligwe? ¹³ O za badnu obula ke znernu oligwe nụ mbom, okwolem Nnwọ ke Badnu nye hiri n'oligwe hiedna. ¹⁴ Lele kpa Mozizi gwelizoru agwo n'olu isisi n'eli chna chna chna, o bu kpa be jeegwelizo Nnwọ ke Badnu olu, ¹⁵ ma nye obula ke kweru nụ ya jeenwe budnu kwó okwo. ¹⁶ Kwnornu nụ Chiokike whnrnu owa n'anya kpa, o gweru Nnwọ o muru ya nụ nsnunu a kpọ nyega, ma nye obula ke kweru nụ ya jónwu ẹrnu, kovu o jeenwe budnu kwó okwo. ¹⁷ Kwnornu nụ Chiokike ziyage Nnwọ a n'owa o buru nye kpe k'owa, kovu ma o buru Nye Oznohia k'owa. ¹⁸ Be jeekpe nye obula ke kweru nụ Nnwọ wam ikpe, kovu nye obula ke kwége bu nye be kperu ikpe, kwnornu nụ o kwége nụ Nnwọ Chiokike muru ya nụ nsnunu a. ¹⁹ Ka bu ikpe wam be kperu owa, iwhne varu n'owa, ele badnu whnrnu ochichiri n'anya karu iwhne, kwnornu nụ be nọornu ẹrnu ojo. ²⁰ Nye obula ke nọornu ẹrnu ojo bu nye irno ke iwhne, o jáava nụ rime iwhne o zi iwhne kpume ẹrnu ojo a. ²¹ Kovu nye obula ke nọornu ẹrnu oma jaava nụ rime iwhne ma iwhne gesi nụ ẹrnu a bu nhne o nrnu hite nụ Chiokike.”

Jizọsi nụ Jóni Nye Wu Mini

²² Nga ka mekworu, Jizọsi nụ ele sno apna a znernu n'eli Judiya, ya nụ be daziri ige matị, o wu ele badnu mini. ²³ Jóni masi zi nọowu mini n'Enoni ke zi Salim ndundu, kwnornu nụ agida mini zi pji. Ele badnu neeznekwnusi a, o nọowu be mini. ²⁴ (Be yeeyisige Jóni n'oro ikelu n'ige ka.) ²⁵ Agwna ele sno apna Jóni nụ otu nye Ju nọdogbuta nhne gbasiri

* 3:3 be mugele a berere: mọbu be mugele a hite n'oligwe.

osnusnu nhne lele kpa omen'eli ele Ju jiri ziri. ²⁶ Be vakwnusi Jóni kanu a, “Nye-zni-nhne, nwerukna wam ji nu a zi n'aznu Osimini Jodani kiyari, nye i gbaru akebne gbasiri a, o nnowu ele badnu mini, agida ele badnu neeznekwnusi a.”

²⁷ Jóni saru be, “O za nye obula ke jeenwe nhne ke Chiokike kesile a. ²⁸ Anu bu ele akebne m nu m karu m, ‘M buo m Karaisi, kovu be beru osno ziya m nu ruwhnu a.’ ²⁹ Nye nolu nnwerne ikne bu nye nwe nnwerne ikne, kovu enyi nye noolu nnwerne ikne, nye noogwuzo noobno nsni, mkpoma noso a n'onu nu o nuru nkoli nye wam nolu nnwerne ikne. O bu kpa snarima m jiri zu ozu kitna. ³⁰ O jaazi naaba aba, kpa me jaazi naaya eli eli.”

Nye ke hiri n'oligwe va

³¹ Nye wam ke hiri n'oligwe va kakwo kpakara badnu, nye hi n'owa bu nye ke owa, o nookwu nhne ke owa. Nye hiri n'oligwe kakwo kpakara badnu. ³² O nookwu nhne o whuru nu nhne o nuru, kovu o za nye neekweru izi a. ³³ Nye obula ke jeegweru izi a naakahia nu Chiokike bu nye ezi oka. ³⁴ Nye Chiokike ziyaru nookwu ikwu-onu Chiokike, kwnornu nu Chiokike nyene a Enine a n'apna zi mati. ³⁵ Nda whuru Nnwọ a n'anya, gweru kpakara nhne yisi n'aka a. ³⁶ Nye obula ke kweru nu Nnwọ wam nwernu budnu kwó okwo, nye obula ke za noobnonu Nnwọ wam nsni, jeenwe budnu, kovu ovu owe ehni Chiokike jaazi nu risi a okwnukokwnu.

4

Jizosi nu nwerinya

Sameria

¹ Ele Farisi uru nu Jizosi neewehia ele sno apna a, nnowu be mini karu Jóni, ² o bu n'ezi nu Jizosi wige ele badnu mini, kwolem ele sno apna a. ³ Nga Jizosi uru a, o whuya nu Judiya naalahna Galili.

⁴ O zi mkpa nu o jaagawhe n'esilawuru eli Sameria. ⁵ O vadu n'otu eli-ohna Sameria be kwu Saika, ke zi ndundu otu eli Jekpu nyernu nnwọ a rukna Josefu. ⁶ Omi Jekpu zi pi. Inwe gwuru Jizosi kwnornu nu izne wam, o daziri eli nu ngeri omi wam n'iwhnehnie.*

⁷ Otu nwerinya Sameria varu o uru mini n'omi, Jizosi kanu a, “Kesi m mini.” ⁸ (Ele sno apna a znernu nu rime eli-ohna o zu wiri.)

⁹ Nwerinya Sameria wam kanu a, “I bu nye Ju, m bu m nye Sameria, ndaa kpa i norio m mini?” (Ele Ju nu ele Sameria mekota nhne.)

¹⁰ Jizosi saru a, “O uru nu i magwu nkesi Chiokike, nu nye ke norio i mini, i jorio a ma o kesi i mini ke budnu.”

¹¹ Nwerinya wam kaa, “Nda-ai-kwu, i nwée nhne i jeeji notu mini, omi ka miri emi k'agida, ndaa hne i jeegwehia mini budnu ka. ¹² I kakwo nda ai Jekpu nye nyernu ai omi ka, o nworu mini hi nu rime a, ma rumu a, ma rumu anohia a?”

¹³ Jizosi saru a, “Nye obula ke jonwo mini ke hi n'omi ka, akpuri jookpo a bekwnu berere, ¹⁴ kovu nye obula ke jonwo mini ke me jeenye a, akpuri jookpo a bekwnu berere. Mini ke me jeenye a jougho risi mini ke jaagba du budnu kwó okwo.”

¹⁵ Nwerinya wam kaa, “Nda-ai-kwu, kesi m mini ka ma akpuri gharu o kpo m bekwnu, ma m gharu m o va o tu mini n'omi ka.”

¹⁶ Jizosi kanu a, “Zne, sukwu nzi i, va hna.”

¹⁷ Nwerinya wam kaa, “M nwée m nzi.”

Jizosi kanu a, “I kwukwaru nkari nu i nwée nzi, ¹⁸ kwnornu nu i gbolam nzi isne, nye ke ji nu a wu kitna buo nzi i. I kwuru ezi oka nu i nwée nzi.”

¹⁹ Nwerinya wam kaa, “Nda ai-kwu, m whuru nu i bu nye owhnurninya. ²⁰ Ele nda ai kporu risi eli n'olu rugwu ka, kovu anu ele Ju karu nu hne be kwesiri o kpo risi eli bu nu Jerusalem.”

* 4:6 n'iwhnehnie: okwukwo ke mbom kwuru otu-ige ke isunu

²¹ Jizòsi kanụ a, “Nwerinya, kweru nhne me naakanụ ị, ige vawa nga ele badnụ jòokponu Nda risi ẹli n'olu rugwu ka mọbu nụ Jeruselem. ²² Anụ ele Sameria máa nye anụ nọokponu risi ẹli, aị ele Ju magwụ nye a nọokponu risi ẹli, kwnornu nụ ọznohia hi n'aka ele Ju va. ²³ Kọvu ige vawa, owe, ige wam valẹm masị, nga ele nọokponu Nda risi n'ẹli n'ezi jòokponu a risi ẹli n'enine nụ n'ezi ọka. Ka bụ ele Nda pioru kponu a risi ẹli. ²⁴ Chiokike bụ enine, ele nọokponu a risi ẹli jòokporirinu a risi ẹli n'enine nụ n'ezi ọka.”

²⁵ Nwerinya wam kanụ a, “M maam nụ Mezaya, nye be kwu Karaịsi, jaava. Nga ọ varụ, ọ jaakanụ aị kpakara nhne.”

²⁶ Jizòsi kanụ a, “Me nye nookwunu ị ọka, bụ ya.” ²⁷ Ige wam ele sno apna Jizòsi hiehna, o jiri be anya nụ ya nụ nyerinya nookwurita ọka. Kọvu ọ zá nye sịkwaru, “Kini bụ nhne i noopio?” mọbu, “Kini mernu i nookwunu nwerinya ka ọka?”

²⁸ Nwerinya wam sigbasi idudu mini a, lahna nụ rime ẹli-ọhna, kanụ ele badnụ, ²⁹ “Anụ va whnurnu nwerukna ke kannụ m kpakara nhne me mernu. Nye ka ọ jọoburu Karaịsi sa?” ³⁰ Be gbahala nụ rime ẹli-ọhna zneknwusi Jizòsi.

³¹ Kọvu ele sno apna a zị naariasno Jizòsi, kaa, “Nye-zni-nhne, ri wiri.”

³² Jizòsi kanụ be, “M nwernu m wiri ke anụ máa.”

³³ Ele sno apna a nẹsikwarita ẹhni be, “O nwernu nye gweyannụ a wiri sa?”

³⁴ Jizòsi kanụ be, “Wiri m bụ ọ bíta echiche nye ziyaru m nụ ọ rnụkpa ẹrnu o nyernu m. ³⁵ Anụ naakaa, ‘Ọ gwnarnụ ẹnwa ẹno, anụ gwe nhne n'ẹkwu.’ Kọvu me kanụ anụ, anụ le anya n'ẹkwu, mkpuru chnanam ma be ghoru nhne n'ẹkwu. ³⁶ Nye neegwe nhne n'ẹkwu nwernu ọgwo ẹrnu, ọ chibna ele badnụ lele mkpuru ma be nwehia bụdnụ kwó okwo. Kpam, nye ke kparụ mkpuru nụ nye ke gweru nhne n'ẹkwu jeenwekọta snarnima. ³⁷ Nhne be kwuru bụ ezi ọka, ‘Otu badnụ kpasiri mkpuru, nye berere ghoru mkpuru.’ ³⁸ M ziznernu m anụ ghoru mkpuru n'ẹkwu ke anụ rnúge ẹrnu nụ rime a. Ele berere rnurnu ẹrnu, anụ nwehia mbnarna n'ẹrnu be.”

³⁹ Agida ele Sameria ele wu nụ rime ẹli-ọhna wam kweru nụ Jizòsi kwnornu nụ nhne nwerinya wam kwuru, “Ọ kanụ m kpakara nhne me mernu.” ⁴⁰ Nga ele Sameria vakwnusiri a, be riasno a ma ya nụ be daziri, Jizòsi daziri pji ọbochi lawuru. ⁴¹ Agida ele berere kweru kwnornu nụ izi ọma o znirni be.

⁴² Be kanụ nwerinya wam, “A kweru kịtna, ọ búo nụ nhne i kannụ aị, kọvu kwnornu nụ a nurnu nhne o kwuru, a magwụ nụ nye ka bụ Nye Ọznohia ke ọwa n'ezi.”

*Jizòsi gwọru nnwọ
rukna nye risi*

⁴³ Nga ọbochi lawuru wam whemernu, ọ whoga pji zne Galili. ⁴⁴ Jizòsi n'iwuhuru a karụ, “Nye ọwhnurninya nwée igwugwu n'ẹli a.” ⁴⁵ Nga ọ vaduru ẹli Galili, ele zị nụ Galili naakweru a kwnornu nụ be znernu Iriri Ọgawhe nụ Jeruselem, be whnurnu kpakara nhne o mernu n'Iriri Ọgawhe wam.

⁴⁶ Jizòsi lahna nụ Kana ke Galili hne o mernu mini ghọ manya. Otu nye risi ọchichi ke nnwọ a rukna zị n'ẹhni igbugbu nụ Kapanom. ⁴⁷ Nga ọ nurnu nụ Jizòsi hiri nụ Judiya va Galili, o zneknwusi a, kanụ a, ọ va gwọ nnwọ a rukna ẹhni igbugbu, nye zị n'ọnu ẹnwu.

⁴⁸ Jizòsi kanụ a, “Anụ jéekweru kwekọlam ma anụ whnurnu ẹrnu ndu-ẹhni nụ ẹrnu rikne.”

⁴⁹ Nwerukna wam kaa, “Nda-aj-kwu, snornu m zne, ọ zị nnwọ m nwụ.”

⁵⁰ Jizòsi kanụ a, “La, nnwọ ị rukna zị bụdnụ.”

Nwerukna wam kweru nhne Jizòsi kanụ a, la. ⁵¹ Nga ọ zị n'apna, ele izi a kwnusi a, kanụ a, “Nnwọ ị rukna zị bụdnụ.” ⁵² Ọ sịkwa be ige ẹhni bụru nnwọ a rukna ọma, be kanụ a, “N'otnu-ige ke mbom n'iwhehnie† n'ekile wheru ewhe, ẹhni orne bẹkwunu wam sigbasiri a.”

⁵³ Nda nnwọ wam chenwanya nụ ọ bụ ige wam Jizòsi kannụ a, “Nnwọ ị rukna zị bụdnụ.” Kam kpayarụ, ya nụ kpakara ele ọro a kweru.

† 4:52 Ọtnu-ige ke mbom n'iwhehnie: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa ke ẹsau

⁵⁴ Ka bụ ẹrnu ndu-ẹhni ke ẹbo Jizọsi rnurunu nga o hiri nụ Judiya va Galili.

5

Ogwugwo n'Olulu Mini

Betisaida

¹ Nga ka whemernu, Jizọsi znernu iriri ele Ju nụ Jeruselem. ² Otu olulu mini zị ngeri Onu-Mgbo Atnurunu nụ Jeruselem ke nwernu mgbemgbe ọro isne, ke ele Hiburu nookwu Betizata. ³ Agida ele nrịria naadnanyi nụ ngeri a, ele isni, nụ ele mgworo, nụ ele ngeri ẹhni be dọnwurnu ọdonwu. [Be zị neese ma be gbarụ mini wam. ⁴ Kwnornu nụ enine izi Nyenwe aị neehiedna hite n'ige dū n'ige gbarụ mini wam. Nye nrịria ọbula ke beru ọsno dnabna nụ rime mini wam nga enine izi gbarukparu a, ẹhni a jọburu ọma hite nụ nrịria ọbula ọ naaria.] ⁵ Otu nwerukna ke naaria nrịria nri awha ẹto nụ ẹsato zị pịi. ⁶ Nga Jizọsi whnurunu a hne ọ dnanyi, ọ mahiaru nụ ọ zị nụ nrịria gbu ọkwnu, ọ sịkwa a, “Ị pioru be gwọ ị nrịria ị?”

⁷ Nye nrịria wam saru a, “Nda-aị-kwu, m nwée m nye jeeyisi m nụ rime olulu mini nga be gbaruru mini, kpa me neezne, nye berere beru m ọsno dnabna.”

⁸ Jizọsi kanu a, “Lizọ, chiri etere i, zne izne.” ⁹ Ngangam, be gwọru nwerukna wam. Ọ chiri etere a, zne izne.

Nhne ka mernu n'Ọbochi Ozukwa Inwe. ¹⁰ Ka mernu ele Ju kanu nwerukna wam Jizọsi gwọru nrịria, “Tna bụ Ọbochi Ozukwa Inwe, o megidnernu n'iwu nụ ị nẹechiri etere ị.”

¹¹ Nwerukna wam saru be, “Nwerukna ke gwọru m nrịria kannu m, ‘Chiri etere i, zne izne.’”

¹² Be sịkwa a, “Nyele bụ nye ke karu jị chiri etere i zne izne?”

¹³ Kọvu nụ nwerukna wam be gwọru máa nye Jizọsi bụ, kwnornu nụ Jizọsi bnanam n'esilawuru igbudu badnu wam whoga.

¹⁴ Omekwo, Jizọsi piohiaru a n'Ọro Nso Chiokike, ọ kanu a, “Le, be gwọru ị nrịria ị, i méma mmehie, ọ zị nhne ojo ke kakwo ka dnakwasị ị.” ¹⁵ Nwerukna wam whoga kanu ele risi ele Ju nụ ọ bụ Jizọsi gwọru a nrịria a.

Budnu hi nụ Nnwọ

Chiokike

¹⁶ Ele Ju bete o mekpa Jizọsi ẹhni kwnornu nụ ọ gwọru nrịria n'Ọbochi Ozukwa Inwe. ¹⁷ Jizọsi kanu be, “Nda m nọornu ẹrnu kpakara ige, ọ bụ masị kpa me nọornu.” ¹⁸ Ikwu-ọnu ka mernu ele risi ele Ju ovu owe ẹhni k'agida, be noopiosi rikne o gbu Jizọsi, ọ bụo nụ o luluru Ọbochi Ozukwa Inwe be kpọi, kọvu nụ ọ karu nụ Chiokike bụ Nda a, naakaa nụ ya nụ Chiokike hna n'otu.

¹⁹ Jizọsi kanu be, “Me kanu ezi ọka, ọ zá nhne ke Nnwọ nwernu rikne o mee n'ẹhni a, kọvu o neeme nhne ọ whnurunu Nda a neeme. Kwnornu nụ Nnwọ nọornu nhne Nda a nọornu. ²⁰ Nda whnurunu Nnwọ a n'anya, neegesi a kpakara nhne o neeme. O jeegesi a nhne ke kakwo ka ke jaagbagwoji anu anya. ²¹ Lele kpa Nda neeme ele nwurunu ọnwu hi n'ẹnwu lizọ, nyee be budnu, ọ bụ masị kpa Nnwọ neenye ele masiri a budnu. ²² Nda zá neekpe nye ọbula ikpe, kọvu o yisiri kpakara ikpe n'aka Nnwọ a, ²³ ma kpakara ele badnu sọbisinu Nnwọ a lele kpa be nọsobisinu Nda. Nye ọbula ke zá nọsobisinu Nnwọ, zá nọsobisinu Nda nye ziyaru a.

²⁴ “Me kanu anu ezi ọka, nye ọbula ke nọonu ikwu-ọnu m kweru nụ nye wam ke ziyaru m, nwernu budnu kwó okwo. Be jáama a ikpe, kọvu o hilem n'ẹnwu whe nụ budnu. ²⁵ Me kanu anu ezi ọka, ige vawa, ige wam valẹm masị, nga ele nwurunu ọnwu jọonu nkọli ke Nnwọ Chiokike, ele nurunu a jaazi budnu. ²⁶ Kwnornu lele kpa Nda nwernu budnu nụ rime a, ọ bụ masị kpa o mernu Nnwọ nwernu budnu nụ rime a. ²⁷ O nyernu Nnwọ rikne o kpe ikpe, kwnornu nụ ọ bụ Nnwọ ke Badnu.

²⁸ “Ọ gbágwoji anu anya nụ ige vawa, nga ele zị n'ilili jọonu nkọli a, ²⁹ be jeehi n'ilili lizọ, ele mernu mma jeelizọ n'ẹnwu ziri budnu, ele mmehie jeelizọ n'ẹnwu buri ele be jaama ikpe.

³⁰ “M nwée m rikne mee nhne obula nù rikne ke aka m. M neekpe ikpe kpa Nda m kannù m me kpe. Ka neegesi nù ikpe m zì snam, kwnornu nù m zá neeme nhne me pioru, kovu kwekolam nhne nye ziyaru m pioru.

Akebne gbasiri Jizosi

³¹ “O buru nù me naagbanù ehni m akebne, akebne m búo ezi. ³² Kovu o zì nye naagbanù m akebne, m magwù m nù akebne a zì kwem. ³³ Anù ziznenu ele izi znekwnusi Jóni, o kwuru nhne gbasiri ezi oka. ³⁴ Ka zá neegesi nù m neegweru akebne ke badnù, m nookwu nhne ka ma anù nwehia oznohia. ³⁵ Jóni nù lele tónji ke noonwu, noomuke, anù kpebiri o nwudna ige matì n'iwhe a.

³⁶ “M nwernu m nhne akebne ke kakwo akebne Jóni gbarù. M noornu ɛnu ke Nda m nyernu m, ɛnu wam naagbanù m akebne, neegesi nù Nda m ziyaru m. ³⁷ Nda m nye ziyaru m naagbanù m akebne. Anù nùlele nkòli a mọbu whnù ruwhnu a. ³⁸ Anù zá naabita ikwu-onu a nù mkpoma anù, kwnornu nù anù kwéle nù nye wam o ziyaru. ³⁹ Anù tusa ehni nyosna nhne be gbarù n'okwukwo nsò anù, anù neeche nù anù jeenwe budnu kwó okwo hite nù nhne be gbarù nù rime a, be naagbanù m akebne. ⁴⁰ Kovu anù kwé o vakwnusi m, ma anù nwehia budnu kwó okwo.

⁴¹ “M zá m nanarnù oznarni hite n'aka badnù. ⁴² M magwù m anù, anù nwée owhnun'anya Chiokike nù mkpoma anù. ⁴³ M ji m rẹwhna Nda m va, anù kwége m, kovu o buru nù nye berere jiri rẹwhna a va, anù jeegweru a. ⁴⁴ Ndaa kpa anù jeekwe, hne anù noopio oznarni ke badnù, kovu anù nwée rikne pio oznarni ke hi n'aka nye ke bụ Chiokike kpọi va.

⁴⁵ “Anù chékọ nù m joobno anù nhne nù ruwhnu Nda m. Kovu o bụ Mozizi nye anù kwnatarù mkpoma, joobno anù nhne. ⁴⁶ O buru nù anù kweruru Mozizi n'ezi, anù jeekweru m, kwnornu nù o gbarù nhne gbasiri m. ⁴⁷ Kovu hne anù kwége nhne Mozizi gbarù n'okwukwo nsò, ndaa kpa anù jeekweru nhne me nookwu?”

6

Jizosi nyernu pokwu badnù isne wiri

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ Nga ka mekworu, Jizosi whe aznù Osimini Galili (ka bụ Osimini Taberasi). ² Agida ele badnù snornu a, kwnornu nù be whnurnu ɛnu ndu-ehni o rnurnu, nga o gworu ele nriria. ³ Jizosi pnezne n'olu rugwu daziri ẹli, ya nù ele sno apna a. ⁴ Ige Iriri Ogawhe ele Ju zì ndundu.

⁵ Nga Jizosi lehnatarù anya whnù agida ele badnù naavakwnusi a, o kanù Filipu, “Ndaa hne a joozuya wiri a jeenye igbudu ele ka?” ⁶ Ka bụ ma o kpa Filipu iru, kwnornu nù o magwù nhne o jeeme.

⁷ Filipu saru a, “O buru nù a zù brẹdi riwhu mkpuru iwai lawuru, o jeezu ma nye obula ri matì matì.” ⁸ Otu nù rime ele sno apna a, Anduru, nwene rukna Sajmoni Pita, kaa, ⁹ “Otu wikoro matì zì hna nye ji ike brẹdi balì* isne nù aznù matì matì lawuru. O zá nhne kam bụ n'esilawuru igbudu ele badnù ka.”

¹⁰ Jizosi kanù be, “Anù kanù be daziri ẹli.” Agida achara zì pii. Kpakara ele badnù wam daziri ẹli, be hna lele pokwu ele rukna isne. ¹¹ Jizosi gweru brẹdi wam, tų mmamma, nyee kpakara ele wam dazigwu ẹli. O gweru aznù wam mee kwno kpam. Be ri, riji rụwho be.

¹² Nga be rikworu, Jizosi kanù ele sno apna a, “Anù tųtukota kpakara rųvnuruvnu ke gwnarnù, o zá ke whu.” ¹³ Be tųtukota kpakara rųvnuruvnu a, ke jiri nri nù nkita lawuru hite n'ike brẹdi balì isne wam ke ele badnù riri.

¹⁴ Ele zì nga Jizosi rnurnu ɛnu ndu-ehni ka karu, “N'ezi oka, ka bụ nye owhnurninya wam ke jaava n'owa.” ¹⁵ Nga Jizosi whnuru nù be noopio o chni a eze nù rikne, o hi n'esilawuru be whoga, ya nù nsnunu a zne n'olu rugwu.

* 6:9 balì Ka bụ ikpa be ji neeme brẹdi.

Jizosi znernu izne
n'olu mini

(*Mat 14:22,33; Mak 6:45-52*)

¹⁶ N'ogbednachi, ele sno apna a zne osimini. ¹⁷ Be bna n'ogbo neewhe aznu osimini kiyari neezne Kapanom. Jizosi yáavage hne be zi tem du n'abali. ¹⁸ Okne ruwhere nu abaka-mini neewhe n'olu mini. ¹⁹ Ele sno apna a kwọ ogbo nhne nu lele maili eto mọbu eno nga be whnurnu Jizosi naavakwnusi be, neezne izne n'olu mini. Be tu ogwnu k'agida. ²⁰ Kọvu Jizosi kanu be, "Anu tuko ogwnu, o bu mawa." ²¹ Be kweru a, o bnakwnusi be nu rime ogbo, ngangam ogbo be du n'eli wam be neezne.

Ele badnu noopio Jizosi

²² N'ekile a, agida ele badnu ele zi n'aznu osimini kiyari mahiaru nu otu ogbo mati zi pii whogalam vuru ele sno apna Jizosi kpoi. Jizosi snoge be. ²³ Ogbo ele ke berere hiri nu Taberasi va nu ngeri hne ele badnu wam riri bredi, nga Nyenwe ai tukparu mmamma. ²⁴ Nga ele badnu wam whnurnu nu Jizosi zila pii, ma ele sno apna a, be bna n'ogbo wam zne Kapanom noopio Jizosi.

Jizosi bu Wiri ke Budnu

²⁵ Nga ele badnu wam whnurnu a n'aznu osimini kiyari, be sikwa a, "Nye-zni-nhne, ndaa nga i varu hna?"

²⁶ Jizosi saru be, "Me kanu anu ezi oka, anu noopio m kwnornu nu anu rijiri ruwho nu bredi me nyernu anu, o buo kwnornu nu anu whnurnu ernu ndu-ehni. ²⁷ Anu dogbu ehni anu n'ernu kwnornu nu wiri ke nooro oro, tnuuma, anu dogbu ehni anu n'ernu kwnornu nu wiri ke jaazi tem du budnu kwọ okwo, ke Nnwọ ke Badnu neenye anu. Ya bu nye Chiokike nyernu rikne o mee kpm."

²⁸ Be sikwa Jizosi, "Kini bu nhne a jeeme ma a rnu ernu Chiokike?"

²⁹ Jizosi saru be, "Ka bu ernu Chiokike, anu kweru nu nye wam o ziyaru."

³⁰ Be sikwa a, "Kini bu ernu ndu-ehni i jeeji gesi ma a whnurnu, kweru? Kini bu nhne i jeeme? ³¹ Ele nda ai oknani riri mana n'eli chna chna chna, lele kpa okwukwo nsọ kwuru, 'O nyernu be bredi ke hi n'oligwe va, be ri.' "

³² Jizosi kanu be, "Me kanu anu ezi oka, o buo Mozizi nyernu anu bredi ke hi n'oligwe va, kovu Nda m neenye anu ezi bredi ke hi n'oligwe va. ³³ Kwnornu nu bredi ke Chiokike neenye bu nye wam ke hi n'oligwe va, bu nye neenye ele owa budnu."

³⁴ Be kaa, "Nda-ai-kwu, neenye ai bredi ka kpakara ige."

³⁵ Jizosi kanu be, "Mawa bu bredi ke neenye budnu, nye vakwnusiri m, wiri jdogwnu a rja rja, nye kweru nu me, akpiri jdogpo a bekwnu rja rja. ³⁶ M karu m, anu whnurnu m, kovu anu kwege. ³⁷ Nye obula ke Nda m nyernu m jaavakwnusi m, m jachihala a rja rja. ³⁸ Kwnornu nu m hiri m n'oligwe hiedna mee echiche nye ziyaru m, o buo o mee echiche m. ³⁹ Ka bu echiche nye ziyaru m, me tuwhu nye obula ke o nyernu m, kovu me mee ma be hi n'enwu lizo n'obochi ipne-aznu. ⁴⁰ Kwnornu nu ka bu nhne Nda m noopio, nye obula ke jowhnu Nnwọ wam, kweru nu a, jeenwe budnu kwọ okwo, m jeeme nye wam hi n'enwu lizo n'obochi ipne-aznu."

⁴¹ Ele Ju bete o takpo megidne a, kwnornu nu o karu, "Mawa bu Bredi ke hiednarnu n'oligwe." ⁴² Be kaa, "Nye ka o buo Jizosi nnwọ Josefu? A magwu nda a nu nne a, ndaa kpa o naaka nu o hi n'oligwe hiedna?"

⁴³ Jizosi kanu be, "Anu takpoma n'esilawuru ehni anu. ⁴⁴ O za nye jaavakwnusi m okwolem ma Nda m nye ziyaru m jodoru a vakwnusi m, m jeeme o lizo n'enwu n'obochi ipne-aznu. ⁴⁵ Ele owhnurninya gbaru a n'okwukwo nsọ, 'Chiokike jeezni kpakara ele badnu nhne.' Nye obula ke bnoteru Nda nsni muhia nhne n'aka a, jaavakwnusi m. ⁴⁶ O za nye obula ke whnuleru Nda anya nu mbom, kwekolam nye wam ke hi hne Chiokike zi whnurnu Nda anya. ⁴⁷ Me kanu anu ezi oka, nye obula ke kweru nwernu budnu kwọ okwo. ⁴⁸ Mawa bu wiri ke budnu. ⁴⁹ Ele nda anu oknani riri mana n'eli chna chna chna, be nwu. ⁵⁰ Kovu wiri ke hi n'oligwe hiedna, nye obula ke riri a, jonwu enwu. ⁵¹ Mawa bu

wiri ke zì bụdnu ke hi n'oligwe hiedna. Ọ bụru nù badnù ọbula ri wiri ka, o jaazì bụdnu tim tòm. Anọ-ẹhni m bụ wiri ke me jeenye ọwa ma be ziri bụdnu.”

⁵² Ka kpayarù ọdogbuta whųyaru n'esilawųru ele Ju. Be kaa, “Nwerukna ka, o jeenye aì anọ-ẹhni a ma a ri?”

⁵³ Jizọsi kanù be, “Me kanù anù ezi ọka, okwolem ma anù riri anọ-ẹhni ke Nnwọ ke Badnù, nwọ ọvnarna a, anù jéenwe bụdnu nù rime anù. ⁵⁴ Nye ọbula ke jeeri anọ-ẹhni m, nwọ masì ọvnarna m nwernu bụdnu kwó okwo. ⁵⁵ Kwnornu nù anọ-ẹhni m bụ wiri n'ezi, ọvnarna m bụ masì nhne be nwọ ọnwọ n'ezi. ⁵⁶ Nye ọbula ke jeeri anọ-ẹhni m, nwọ ọvnarna m, wu nù rime m, m wu masì m nù rime a. ⁵⁷ Lele kpa Nda ke zì bụdnu ziyaru m, m zì m bụdnu kwnornu nù Nda m, kpm masì, nye ọbula ke jeeri anọ-ẹhni m jaazì bụdnu kwnornu me. ⁵⁸ Ka bụ wiri wam ke hi n'oligwe hiedna, ọ búo kpa nda anù ọknani riri mana be nwų. Nye ọbula ke jeeri wiri ka jaazì bụdnu tim tòm.” ⁵⁹ Ka bụ nhne Jizọsi kwuru nga o neezni nhne nù ọro ọgbako ele Ju zì nù Kapanọm.

Ikwu-ọnu ke bụdnu

kwó okwo

⁶⁰ Nga agìda ele sno apna a nurnu ọka a, be kaa, “Ikwu-ọnu ka siri rikne, nyele jeemeli a?”

⁶¹ Nga Jizọsi mahjaru nù ele sno apna a naatakpo gbasìri ọka ka, ọ kanù be, “Ka o mernu ovu we anù ẹhni sa? ⁶² Ndaa kpa ọ jọonu nga anù jọowhnu Nnwọ ke Badnù lahna hne ọ zì nù mbọm? ⁶³ Enine neenye bụdnu, badnù etekne nwée rikne mee nhne ọbula. Ọka me nookwunu anù bụ enine bụ masì bụdnu. ⁶⁴ Kọvu agwna anù kwége.” Jizọsi magwų hite n'ọziri ele kwé ekwe nù nye jeere a. ⁶⁵ Ọ kanù be, “Ka kpayarù me jiri kanù anù nù ọ zá nye jaavakwnusi m, okwolem ma Nda m nyernu a rikne o mee kpm.”

⁶⁶ Hite nù nhne Jizọsi kwuru, agìda ele sno apna a lahna aznù kwnornu nù ikwu-ọnu ka, be snóge a berere. ⁶⁷ Jizọsi sịkwa nri nù badnù lawųru wam ele sno apna a, “Anù jaalahna masì?”

⁶⁸ Saimoni Pita, kaa, “Nyenwe aì, a jaalakwnusi nyele? I nwernu ikwu-ọnu ke neenye bụdnu kwó okwo. ⁶⁹ Kìtna, a kweru, mahja masì nù ì bụ nye nsọ ke Chiokike.”

⁷⁰ Jizọsi kanù be, “Me họhiaru anù nri nù ẹbo, kọvu otu nyenum nù rime anù bụ ekwensu.” ⁷¹ O nookwu gbasìri Judasì, nnwọ Saimoni Isikarioti, kwnornu nù Judasì jeere a, ọ bụ n'ezi nù ọ bụ otu nù rime nri nù badnù lawųru wam ele sno apna Jizọsi.

7

Jizọsi nù rụmu nne a

¹ Nga ka mekworu, Jizọsi neeznegharì nù rime Galili. Ọ chọla o zne Judiya kwnornu nù ele Ju noopio o gbu a. ² Ige Iriri Ọro Igwugwu ele Ju zì ndundu. ³ Rụmu nne Jizọsi kanù a, “Whọga hna zne Judiya ma ele sno apna ì whnurnu ẹrnu ì nọornu. ⁴ Nye pioru ma ele badnù mahja nye ọ bụ rnù ẹrnu tugwaru otugwa. Mee ma ọwa whnurnu ẹrnu ì nọornu.” ⁵ Rụmu nne a kwuru ka kwnornu nù be kwéle nù ya.

⁶ Jizọsi kanù be, “Ige m yóoduge, kọvu ige anù zì n'aka anù. ⁷ Ele ọwa jéenwe rikne sno anù iro, kọvu be snornu m irno, kwnornu nù m naakaa nù ẹrnu be búo ọma. ⁸ Anù zne n'Iriri ka, m jáava n'Iriri ka kìtna, kwnornu nù ige m yóoduge.” ⁹ Nga Jizọsi kwukworu kpa, ọ dazigidne nù Galili.

Jizọsi znernu Iriri

Ọro Igwugwu

¹⁰ Nga rụmu nne a znernu Iriri wam, Jizọsi snornu be zne Iriri wam nù mgwugwa, ọ búo nù ruwhnu ọhna. ¹¹ Ele Ju zì noopio a n'Iriri wam, be néesikwa, “Ndaa hne ọ zì?”

¹² Agìda ele badnù nọtnurita n'esilawųru be, be naakaa, “Ọ bụ nye ọma.” Ele berere naakaa, “Ọza, o nooduwhu ele badnù.” ¹³ Kọvu ọ zá nye nookwuhja nhne gbasìri a nù ruwhnu ọhna, kwnornu nù be nọtu ogwnu ele risi ele Ju.

¹⁴ N'esilawuru Iriri wam, Jizosi znernu n'Oro Nso Chiokike bete neezni nhne. ¹⁵ Nhne o neezni jiri ele risi ele Ju anya, be kaa, “Nwerukna ka múlele nhne, ndaa kpa o jiri mahia nhne?”

¹⁶ Jizosi saru be, “Nhne me neezni búo ikwu-onu ke m, kovu ke nye ziyaru m. ¹⁷ Nye obula ke jeeme echiche nye ziyaru m, nye wam jaamahia ma nhne me neezni ma o hi n'aka Chiokike mobu o hi n'aka ke m. ¹⁸ Nye nookwu nhne aka ke a, noopio igwugwu ke ehni a, kovu nye noopio igwugwu nye ziyaru a bu nye ezi oka, aghigho zila nu rime a. ¹⁹ O búo Mozizi nyernu anu iwu? Kovu o za otu nu rime anu ke naabita iwu. Kini mernu anu noopio o gbu m?”

²⁰ Ele badnu wam kaa, “I bu nye renwu ojo nwugwu. Nyele noopio o gbu i?”

²¹ Jizosi kanu be, “M nrurnu m otu ernu ndu-ehni, o ji anu anya. ²² Mozizi nyernu anu iwu o kpa rumu anu nka (o bu n'ezi nu okpa nka hige n'aka Mozizi, kovu o hi n'aka ele gbaka), anu naakpa rumu anu nka n'Obochi Ozukwa Inwe. ²³ O buru nu anu naakpa rumu anu nka n'Obochi Ozukwa Inwe, ma anu bita Iwu Mozizi, ndaa kpa ovu ji neewe anu ehni kwnornu nu m gworu m nye nriria n'Obochi Ozukwa Inwe? ²⁴ Anu kpe ikpe hite nu nhne anya nowhnu, kovu anu kpe ikpe buru oma.”

Jizosi, o bu ya bu Mezaya?

²⁵ Agwna ele zi nu Jeruselem kaa, “Ka o búo nye be noopio o gbu? ²⁶ Le, o nookwu oka n'ohna, o za nye nookwu nhne obula megidne a. Ele risi ai be magwu nu nye ka bu Karaishi n'ezi?”

²⁷ Kovu nga Karaishi jaava, o za nye jaamahia hne o jeehi va. Kovu kpakara ai magwu hne nwerukna ka hi va.

²⁸ Kpa Jizosi neezni nhne n'Oro Nso Chiokike, o gweru okne nkoli siwama lulo, kaa, “Anu magwu nye me bu, anu magwu masi hne me hi va, kovu m vage m nu rikne aka m, nye ziyaru m bu ezi oka. Anu ma nye o bu. ²⁹ Kovu m maam nye o bu, kwnornu m hi m hne o zi va, ya ziyaru m.”

³⁰ Be pio kpa be joonwugwu a, kovu o za nye tukwasiri a aka, kwnornu nu ige a yooduge. ³¹ Kovu agida ele badnu n'esilawuru igbudu badnu wam kweru nu ya, be kaa, “Nga Karaishi jaava, o jorun ernu ndu-ehni kakwo ke nwerukna ka norun?”

*Be ziznenu ele nse
be nwudne Jizosi*

³² Ele Farisi nrurnu nhne igbudu ele badnu wam nookwu gbasiri a, be nu ele risi ariohna zizne ele neese Oro Nso Chiokike ma be nwugwu Jizosi. ³³ Jizosi kaa, “Me nu anu jaazi ige mati, omekwo, m lakwnusi nye ziyaru m. ³⁴ Anu joopio m, anu jowhnu m, kwnornu nu anu jeenwe rikne va nhne me naala.”

³⁵ Ele risi ele Ju sikwa ehni be kaa, “Ndaa hne o jeezne hne a jooopiohali a? O jeezne hne ele Ju wu n'esilawuru ele Giriki, zni ele Giriki nhne? ³⁶ Kini bu risi nhne o nookwu? O karu, ‘Anu joopio m, kovu anu jowhnu m, hne me neezne anu jeenwe rikne va.’ ”

Osimini ke neenye budnu

³⁷ N'okne obochi ipne-aznu ke Iriri wam, Jizosi gwuzoru, gweru okne nkoli siwama, kaa, “Nye obula ke akpiti nokpo bekwnu, o vakwnusi m, nwornu mini. ³⁸ Lele kpa okwukwo nso kwuru, ‘Nye obula ke kweru nu me, osimini ke mini budnu jeehi nu rime ruwho a naagbahia.’ ” ³⁹ Jizosi kwuru ka kwnornu nu Enine Nso ke ele kweru nu ya jaanahia. N'ige wam be enyene Enine Nso, kwnornu nu be enyene Jizosi igwugwu.

*Okewa n'esilawuru
ele badnu*

⁴⁰ Agwna ele zi n'igbudu ele badnu wam, nga be nrurnu ikwu-onu ka, be kaa, “N'ezi, nwerukna ka bu nye owhnurninya wam.”

⁴¹ Ele berere kaa, “O bu Karaishi.”

Kovu ele berere kaa, “Karaishi o jeehi nu Galili va? ⁴² Okwukwo nso kwuru nu Karaishi jeehi nu avnrurnu Devidi va, nu be jomu a nu Betilehem, eli-ohna hne Devidi wuru.”

⁴³ Ka kpyaru okewa n'esilawuru igbudu ele badnu wam kwnornu nu Jizosi. ⁴⁴ Agwna be pioru o nwudne a, kovu o za nye tukwasiri a aka.

*Okwe ekwe ke ele risi
ele Ju*

⁴⁵ Omekwo, ele neese Oro Nso Chiokike lahnakwnusi ele risi ariohna nu ele Farisi, be sikwa be, "Kini mernu anu nwuyagele a?"

⁴⁶ Ele nse wam saru be, "O za nye kwuleru oka lele kpa nwerukna ka kwuru."

⁴⁷ Ele Farisi sikwa be, "O duhie masila anu sa? ⁴⁸ O nwernu otu nye Farisi mibu ele risi ele Ju ke kweru nu ya sa? ⁴⁹ Ele ka maá nhne obula gbasiri iwu, oву onu Chiokike zi nu risi be."

⁵⁰ Otú nye Farisi rewhna a bu Nikodimosi, nye znekwnusiri Jizosi n'abali, kanu be, ⁵¹ "Iwu ai za naama badnu ikpe si o nuna nhne hi n'onu a, nu nhne o mernu."

⁵² Be saru a, "I bu masi nye Galili sa? Lekasi nu nhne be gbaru n'okwukwo nsó, o za nye owhnurninya ke hi nu Galili whuya."

[⁵³ Be gbasa, nye obula la n'oro a.

8

*Nwerinya be nwugwuru
n'oyi*

¹ Jizosi znernu nu Rugwu Olivu. ² N'onu osisi, o lahna n'Oro Nso Chiokike, kpakara ele badnu gba a gburugburu, o daziri eli bete neezni be nhne. ³ Ele zni iwu ele Ju nu ele Farisi kwuyanú a otu nwerinya be nwugwuru n'oyi, be gwuzote a n'esilawuru be. ⁴ Be kaa, "Nye-zni-nhne, a nwugwuru nwerinya ka hne ya nu nyerukna dnanyi. ⁵ N'iwu ai, Mozizi karu be gweru akaworugwu tugbu a. Kini bu nhne i kwuru?" ⁶ Be kwuru ka naakpa a iru ma be bno Jizosi nhne.

Kovu Jizosi whudnahie eli gweru mkpaka a gba nhne nu rizna. ⁷ Be zi koriri neesikwa a, o lizo, kanu be, "Nye obula n'esilawuru anu ke mekolele mmehie beru osno tu a akaworugwu." ⁸ O whudnahie eli berere naagba nhne nu rizna.

⁹ Nga be nuru a, be hite nu nye okno badnu du nu nye mati, otu otu be whoga kwo. O gwnata Jizosi nu nwerinya wam. ¹⁰ Jizosi lizo, sikwa a, "Nwerinya, ndaa ele noobno i nhne? O za nye gwnarnu ke jaama i ikpe?"

¹¹ Nwerinya wam kaa, "O za, su Nda-ai-kwu."

Jizosi kanu a, "M mage m masi m ji ikpe, kovu la, i me ma mmehie berere.]"

Jizosi, iwhne ke owa

¹² Jizosi kakwnonu be, "Mawa bu iwhne ke owa. Nye obula ke joosno m jeenwe iwhne ke budnu, o jeezne izne n'ochichiri."

¹³ Ele Farisi kaa, "I naagbanu ehni i akebne kitna, nhne i nookwu buo ezi oka."

¹⁴ Jizosi saru be, "O bubedi nu m naagbanu ehni m akebne, nhne me nookwu bu ezi oka, kwnornu nu m magwu m hne me hi nu hne me neezne. ¹⁵ Anu neekpe ikpe lele badnu. M za m neekpe nye obula ikpe. ¹⁶ O buru nu me kpe ikpe, ikpe m ziri ezi kwnornu nu me nu nsunu m za n'ikpe, me nu Nda m nye ziyaru m zi. ¹⁷ Be gbaru a n'iwu anu, nu akebne badnu lawuru gbaru bu ezi oka. ¹⁸ M gbanu m ehni m akebne, Nda m nye ziyaru m gbakwnonu m akebne."

¹⁹ Be sikwa a, "Ndaa hne Nda i zi?"

Jizosi saru be, "Anu maá m, anu maá masi Nda m. O buru nu anu magwu nye me bu, anu znernu amahia Nda m." ²⁰ Jizosi kwuru kpakara nhne ka nga o neezni nhne n'Oro Nso Chiokike, nu rime hne be naabita igbe iwai. O za nye tukwasiri a aka megidne a kwnornu nu ige a yaavage.

*Anu jeezneli hne me
neezne*

²¹ Jizosi kanụ be berere, “M jaala, anụ joopio m, anụ joonwu nụ rime mmehie anụ. Anụ jéenwe rikne va hne me jaala.”

²² Ele risi ele Ju kaa, “Ọ kaa nụ a jáavali hne ọ naala. O joogbu ẹhni a sa?”

²³ Jizosi kanụ be, “Anụ hi hna, kovu m hi m n'olu va. Anụ bụ ele ọwa ka, kovu m búo m nye ọwa ka. ²⁴ Ọ bụ nhne me jiri kanụ anụ nụ anụ joonwu nụ rime mmehie anụ. Ọ bụru nụ anụ kwége nụ m bụ m nye me bụ, anụ joonwu nụ rime mmehie anụ.”

²⁵ Be sịkwa a, “Ị bụ nyele?”

Jizosi kanụ be, “M bụ m nye me karụ nụ m bụ m n'oziri. ²⁶ M nwernu m agida nhne me jookwu n'ikpe megidne anụ. Kovu nye ziyaru m bụ ezi ọka, m jaakanụ ọwa nhne me nurnu hite n'onu a.”

²⁷ Be ghóyage nhne o nookwu gbasiri Nda. ²⁸ Ka kpayaru, Jizosi kannụ be, “Nga anụ jeegwelizo Nnwọ ke Badnụ olu, ige wam anụ jaamahia nụ m bụ m nye me bụ. Ọ zá nhne ke me neeme nụ rikne aka ke m, kovu m neezni kpakara nhne Nda m znirni m. ²⁹ Nye wam ziyaru m dagwunu m, ọ ghárula me nụ nsnunu m rja rja, kwnornu nụ m neeme nhne naamasị a kpakara ige.” ³⁰ Agida ele nurnu nhne Jizosi kwuru kweru nụ ya.

Badnụ nwernu ẹhni a n'ezi

³¹ Jizosi kanụ ele Ju ele ke kweru nụ ya, “Ọ bụru nụ anụ dazigidne n'ikwu-onu m, anụ jọburu ele sno apna m n'ezi. ³² Anụ jaamahia ezi ọka, ezi ọka wam jeeme anụ nwernu ẹhni anụ.”

³³ Be sarụ Jizosi, “A bụ rumu Ebereham, a búkolele ọhi n'aka badnụ ọbula. Ndaa kpa ị naakaa nụ a jeenwernu ẹhni a?”

³⁴ Jizosi sarụ be, “Me kanụ anụ ezi ọka, nye ọbula ke neeme mmehie bụ ọhi ke mmehie. ³⁵ Ọhi zá naadazigidne n'oro tim tòm, kovu nnwọ nwe ọro ọkwnukokwunu. ³⁶ Ọ bụru nụ Nnwọ jeeme anụ nwernu ẹhni anụ, anụ jeenwernu ẹhni anụ n'ezi. ³⁷ M magwụ m nụ anụ bụ rumu Ebereham, kovu anụ noopio o gbu m, kwnornu nụ anụ kwége ikwu-onu m. ³⁸ M naakanụ anụ nhne Nda m gesiri m, kovu anụ neeme nhne nda anụ kannụ anụ.”

³⁹ Be sarụ a, “Ebereham bụ nda a?”

Jizosi kanụ be, “Ọ bụru nụ Ebereham bụ nda anụ n'ezi, anụ jọornu ẹrnu Ebereham rnurnu. ⁴⁰ Nhne me mernu bụ ọ kanụ anụ ezi ọka me nurnu n'onu Chiokike, anụ noopio o gbu m. Ebereham méne kpam. ⁴¹ Anụ neeme nhne anụ nda anụ mernu.”

Be kaa, “Chiokike bụ Nda a nwernu kpọi. A búo rumu ọyi.”

Rumu ke Ekwensu

⁴² Jizosi kanụ be, “Ọ bụru nụ Chiokike bụ Nda anụ n'ezi, anụ znernu ọwhnu m n'anya, kwnornu nụ m hi m hne Chiokike zị whuya, va hna. M váge m nụ rikne aka ke m, kovu ya ziyaru m. ⁴³ Nhne mernu anụ ghóyage nhne me nookwu, ọ bụ nụ anụ bnóge nsnị n'ikwu-onu m. ⁴⁴ Anụ bụ rumu nda anụ Ekwensu, anụ jọornu ẹrnu nda anụ noopio. Ọ bụ nye noogbu badnụ hite n'opanizo. Ọ zila n'ezi ọka, kwnornu nụ ezi ọka zá nụ rime a. Omen'eli a bụ ọ gha aghalaghala, kwnornu nụ o bụ nye aghalaghala nụ nda kpakara aghalaghala. ⁴⁵ Me nookwunu anụ ezi ọka, kovu anụ zá neekweru m. ⁴⁶ Nyele n'esilawuru anụ jaama m ikpe mmehie? Ọ bụru nụ me kanụ anụ ezi ọka, kịni mernu anụ kwége m? ⁴⁷ Nye ọbula bụ ke Chiokike jọobno nsnị ikwu-onu Chiokike. Kovu anụ jọobno nsnị kwnornu nụ anụ búo ele ke Chiokike.”

Jizosi nụ Ebereham

⁴⁸ Ele Ju sarụ Jizosi, “A kwukwaru nkari nga a kwuru nụ ị bụ nye Sameria ke renwu ojo nwugwu.”

⁴⁹ Jizosi kanụ be, “Ọ zá renwu ojo nwugwu m, kovu m neenye Nda m igwugwu, kovu anụ zá neenye m igwugwu. ⁵⁰ M zá m noopio igwugwu ke m. O nwernu nye ke noopio igwugwu m, nye wam bụ nye ikpe. ⁵¹ Me kanụ anụ ezi ọka, ọ bụru nụ nye ọbula bita ikwu-onu m, ọ jọowhnu ẹnwu anya rja rja.”

⁵² Ele Ju kanụ a, “Kịtna hne a mahiaru nụ renwu ojo nwugwu ị. Ebereham nụ kpakara ele ọwhnurninya nwurnu ẹnwu. Ị zị hna naakaa nụ nye ọbula ke jaabita ikwu-onu ị

jónwu ọnwu rịa rịa. ⁵³ Nda aị Ebereham nwurru ẹnwu. I kákwole Ebereham nụ ele ọwhnurninya ele nwurru ẹnwu. I che nụ i bụ di nyele?”

⁵⁴ Jizọsi saru, “Ọ bụru nụ me nyee ẹhni m igwugwu, ọ zá nhne ọ bụ. Nda m nye anụ naakaa nụ ọ bụ Chiokike anụ neenye m igwugwu. ⁵⁵ Ọ bụ n'ezi nụ anụ máa nye ọ bụ rịa rịa. Kọvu m maam nye ọ bụ. Ọ bụru me kaa nụ m máam nye ọ bụ, m jọburu nye aghalaghala lele anụ, kọvu m magwu m nye ọ bụ, m naabita ikwu-ọnu a. ⁵⁶ Nda anụ Ebereham nwernu ovu ọso n'ọnu nụ ọ jọowhnu ọbochi m, ọ whnụ masị a, ọ nwudnarnu.”

⁵⁷ Ele Ju kanụ a, “I yóoduge nri awha isne, i whnurnu Ebereham n'ezi?”

⁵⁸ Jizọsi kanụ be, “Me kanụ anụ ezi ọka, m zị m sụ be murnu Ebereham.” ⁵⁹ Be chiri akaworugwu be jootugbu a, kọvu Jizọsi tugwa ẹhni a, hi n'Ọro Nsọ Chiokike whọga.

9

Jizọsi gwọru nye
be murnu n'isni

¹ Kpa Jizọsi neewhe, ọ whnụ otu nyerukna be murnu n'isni. ² Ele sno apna a sịkwa a, “Nye-zni-nhne, ọ bụ mmehie nyele mernu be murnu nwerukna ka n'isni? Mmehie ke a sọbu ke ele murnu a?”

³ Jizọsi kaa, “Isni kpuru a bụo kwnornu nụ mmehie ke a mọbu ke ele murnu a. Kọvu o kpuru isni ma ẹnu Chiokike whụya iwhe n'ẹhni a. ⁴ A jaazi nọornu ẹnu nye wam ziyaru m kpa ọbochi gwnarnu, kwnornu nụ abali wawa, nga ọ zá nye jeenwe rikne rnu ẹnu. ⁵ Kpa me ziko n'ọwa, mawa bụ iwhe ke ọwa.”

⁶ Nga o kwukworu ka, ọ gbasa ọnu-mini n'ẹli, gweru ọnu-mini wam me ọrura, o te ọrura wam n'anya nwerukna wam. ⁷ Ọ kanụ a, “Zne snụ ruwhnu i n'Olulu Mini Saịlom” (ke bụ nye be ziznenu). Nwerukna wam zne, snụ ruwhnu a, hiehna nọowhnu ọsno.

⁸ Ele agbatibi a nụ ele whnurnu hne ọ nọorio nhne nụ mbom sịkwa, “Ka ọ bụo nwerukna wam dazị ẹli nọorio nhne?”

⁹ Agwna be kaa, “Ọ bụ ya.”

Ele berere kaa, “Ọza, o yiri ya.”

Kọvu nwerukna wam karu, “Ọ bụ mawa.”

¹⁰ Be sịkwa a, “Ndaa kpa anya i jiri kpume?”

¹¹ Ọ saru, “Otu nwerukna be kwu Jizọsi mernu ọrura tesi n'anya m, kanụ m, ‘Zne n'Olulu Mini Saịlom snụ ruwhnu,’ kpa me snurnu, m whnurnu m ọsno.”

¹² Be sịkwa a, “Nda hne ọ zị?”

Ọ kaa, “M máam.”

Ele Farisi nọotule
ogwugwo wam

¹³ Be kwuznenu ele Farisi nwerukna wam kpuru isni nụ mbom. ¹⁴ Jizọsi mernu ọrura kpume anya nwerukna wam n'Ọbochi Ozukwa Inwe. ¹⁵ Ele Farisi sịkwa nwerukna wam berere kpa o jiri nọowhnu ọsno. Ọ kanụ be, “O yisiri ọrura n'anya, m snụ ruwhnu m, kịtna, m nọowhnu ọsno.”

¹⁶ Agwna ele Farisi kaa, “Nwerukna ka híge nụ hne Chiokike zị va, kwnornu nụ ọ zá naabita iwu ke Ọbochi Ozukwa Inwe.”

Ele berere kaa, “Ndaa kpa nye mmehie jeenwe rikne rnu ẹnu ndu-ẹhni ele ka?” Ka vuyaru okewa n'esilawuru be. ¹⁷ Ele Farisi sịkwa kwno nwerukna wam berere, “Ndaa nhne i kwuru gbasiri nye wam kpumernu anya i?”

Ọ saru be, “Ọ bụ nye ọwhnurninya.”

¹⁸ Kọvu ele risi ele Ju kwége nụ o kpuru isni nụ mbom kọvu nọowhnu ọsno kịtna tem be sukwu ele murnu nwerukna wam. ¹⁹ Be sịkwa be, “Ka ọ bụ nnwọ anụ, nye anụ karu nụ o kpuru isni nga anụ murnu a? Ndaa kpa o jiri nọowhnu ọsno kịtna?”

²⁰ Ele murnu a saru be, “Ọ bụ n'ezi nụ ọ bụ nnwọ aị, nye a murnu n'isni. ²¹ Kọvu a máa kpa o jiri nọowhnu ọsno kịtna mọbu nye kpumernu anya a. Anụ sịkwahia a, ọ bụ okno badnu, o jookwulinu ẹhni a.” ²² Ele murnu a kwuru ka kwnornu nụ be nọotu ogwnu ele

risi ele Ju. Kwnornu nù ele risi ele Ju kwekọtaru nù nye ọbula ke jookwuhia nù Jizọsi bụ Karaisi, be jaachihala a n'oro ọgbako ele Ju. ²³ Ka kpahiaru ele mụnnu a karu, “Ọ bụ okno badnu, anụ sịkwa a.”

²⁴ Be sukwu kwno nwerukna wam be mụnnu n'isni, be kanu a, “Nyee Chiokike ọznarni, a magwu nù nwerukna ka bụ nye mmehie.”

²⁵ Nwerukna wam kaa, “M máam ma ọ bụ nye mmehie, ma ọ búo nye mmehie. Kọvu otu nhne bụ ke me mahiaru, m kpuru m isni nù mbom, kịtna m nọowhnu ọsno.”

²⁶ Be sịkwa kwno a, “Kini bụ nhne o mernu i? Ndaa kpa o jiri kpume anya i?”

²⁷ Ọ saru be, “M kannu m anu nù mbom, anu kwele o bno nsni. Anu pioru ọ nù a berere? Anu noopio ọ buru ele sno apna a sa?”

²⁸ Be kpasị a iwhnerne, kaa, “I bụ nye sno apna nye ka, a bụ ele sno apna Mozizi. ²⁹ A magwu nù Chiokike kwunnu Mozizi ọka, kọvu nye ka, a máa hne o hi va.”

³⁰ Nwerukna wam saru be, “Ka bụ nhne tu n'anya, anu máa hne o hi va, kọvu o kpumernu anya m. ³¹ A magwu nù Chiokike zá noobnonu ele mmehie nsni, kọvu o noobnonu ele nọsobisinu a nsni bụ ele neeme nhne naamasị a. ³² Ke ọwa panizoru, ọ zá nye nuleru nù o nwernu nye kpumernu anya nye be mụnnu n'isni. ³³ Ọ buru nù nwerukna ka híge n'aka Chiokike, o jéenwe rikne mee nhne ọbula.”

³⁴ Be saru a, “Be mụnnu i, znułizo i nù rime mmehie. I ọjobu nye jeezni ai nhne sa?” Be chihala a nù rime ọro ọgbako ele Ju.

Isni ke Enine

³⁵ Nga Jizọsi nurnu nù be chihalaru a, o pohia a, kaa, “I kweru nù Nnwọ ke Badnu?”

³⁶ Nwerukna wam sịkwa Jizọsi, “Nda-ai-kwu, kanu m nye ọ bụ ma m kweru m nù ya.”

³⁷ Jizọsi kanu a, “I whnunam a, ọ bụ nye nookwunu i ọka kịtna.”

³⁸ Nwerukna wam kaa, “Nyenwe ai, m kweru m.” Ọ kpọnu a risi n'eli.

³⁹ Jizọsi kaa, “M varu m n'owa o kpe ikpe, ma ele kpuru isni whnurnu ọsno, ma ele nọowhnu ọsno kpu isni.”

⁴⁰ Agwna ele Farisi zi hne ọ zi nurnu nhne o kwuru, be sịkwa a, “A bụ ele isni masi?”

⁴¹ Jizọsi kaa, “Ọ buru nù anu kpuru isni, ikpe mmehie ba mána anu, kọvu anu karu nù anu nọowhnu ọsno, anu bụ ele ikpe mmehie marnu.”

10

*Jizọsi ọmamarna nye
znu atnurnu*

¹ Jizọsi kaa, “Me kanu anu ezi ọka, nye ọbula ke gála nù onu-mgbo bna n'oro atnurnu, kọvu garu apna berere bna, bụ nye buznu n'ezi. ² Nye ke garu n'onu-mgbo bna n'oro atnurnu bụ nye nọoznu atnurnu. ³ Nye neese onu-mgbo jaagbanu a ọro, rumu atnurnu a nurnu nkoli a, o sukwu rumu atnurnu a nù rewhna be, duru be whoga. ⁴ Nga ọ chihiaru be, o beru be ọsno, rumu atnurnu a snornu a n'aznu, kwnornu nù be magwu nkoli a. ⁵ Be jóosno nye berere, kọvu be jaagbawhu, kwnornu nù be máa nkoli nye izne.” ⁶ Ka bụ elulu Jizọsi tnunnu be, kọvu be ghoyage nhne ọ naakanu be.

⁷ Jizọsi kanu be berere, “Me kanu anu ezi ọka, mawa bụ onu-mgbo ke atnurnu. ⁸ Kpakara ele beru m ọsno va bụ ele buznu n'ezi. Atnurnu wam bnóne be nsni. ⁹ Mawa bụ onu-mgbo. Be jooznohia nye ọbula ke jeehi nù rime m bna, ọ jaabna nù rime, whoga kwno n'ederezi, whnu ori ọ jaata. ¹⁰ Nye buznu varu ma o znu buznu, gbu ogbu, lulu nhne, kọvu m varu m ma be nwehia budnu, bụ budnu ke zuru ozu.

¹¹ “Mawa bụ ọmamarna nye znu atnurnu. Ọmamarna nye znu atnurnu jiknenu ọ nwunu atnurnu a enwu. ¹² Nye be gnornu ernu, nye atnurnu wam búo ke a, jeesigbasi atnurnu gbawhu nga ọ whnurnu edu naava. Edu tagbu atnurnu, chikeme kwo be. ¹³ Ọ gbaru eso kwnornu nù atnurnu búo ke a, ọ bụ nye be gnornu ernu, budnu rumu atnurnu wam zila a mkpa.

¹⁴ “Mawa bụ ọmamarna nye znu atnurnu. M maam atnurnu m, atnurnu m magwu m masi. ¹⁵ Lele kpa Nda m magwu m, bụ kpa me magwu Nda m. M nọtusanu rumu atnurnu

m budnu m. ¹⁶ M nwernu m rumu atnurnu berere ke zá n'ogbori atnurnu ka, m jeegweya be. Be masi joonu nkoli m, kpakara be joburu otu ogbori atnurnu. Be jeenwe otu nye znu atnurnu. ¹⁷ Ka bu nhne kpayaru Nda m jiri whnu m n'anya kwnornu nu m kweru m o tubita budnu m, ma m gwelizo a berere. ¹⁸ O zá nye nanahia m budnu m. Mawa bitaru a hite nu mkpoma m. M nwernu rikne o bita a, m nwe masiri m rikne o gwelizo a. Ka bu nhne Nda m nyernu m n'iwu."

¹⁹ Ka kpayaru okewa kwno n'esilawuru ele Ju. ²⁰ Agida be naakaa, "Renwu ojo nwugwu a, o bu nye era. Kini mernu anu noobno a nsni?"

²¹ Kovu ele berere kaa, "Nye renwu ojo nwugwu, o jookwu oka kpa? Ndaa kpa renwu ojo jookpumeli anya nye isni?"

Okwe ekwe ke ele Ju

²² N'ige Iriri Onyewhete Oro Nso Chiokike duru nu Jeruselem, n'ige okirika, ²³ Jizosi zi n'Oro Nso Chiokike neezne izne nu mgbemgbe oro Solomoni. ²⁴ Ele Ju gba a gburugburu, znekwnusi a, kaa, "I bitaru a n'ochichiri ogologo ige, kawamanu ai o buru nu jiwa bu Karaisi."

²⁵ Jizosi saru be, "M kannu m anu, kovu anu kwege. Eru ndu-ehni me nonu nu rewhna Nda m naagbanu m akebe. ²⁶ Kovu anu kwege kwnornu nu anu buo atnurnu ke m. ²⁷ Atnurnu ke m nonu nkoli m, m maam be, be noosno m n'aznu. ²⁸ M neenye be budnu kwó okwo, be jonwu ria ria. O zá nye nwernu rikne dghala be n'aka m. ²⁹ Nda m nye nyernu m be kakwo kpakara nhne berere. O zá nye nwernu rikne dghala be n'aka Nda m. ³⁰ Me nu Nda m bu otu."

³¹ Ele risi ele Ju tuturu kwno akaworugwu be jootu a. ³² Jizosi kanu be, "M rnurnu m agida eru ndu-ehni nu ruwhnu anu ke Nda m nyernu m, ndaa eru ke anu kwnornu nu a notu m akaworugwu?"

³³ Ele Ju saru a, "A jootu i akaworugwu kwnornu nu eru oma, kovu kwnornu nu i kwuluru Chiokike hne i bu badnu etekne, i neeme ehni i Chiokike."

³⁴ Jizosi saru be, "Okwukwo nso anu kwuru nu Chiokike sukwuru be chi. ³⁵ O sukwuru be chi bu ele nurnu ikwu-onu Chiokike, aghalaghala zila nu nhne be gbaru n'okwukwo nso. ³⁶ Nda m hohiaru m, bita m nso, ziya m n'owa. Ndaa kpa me nookwulu Chiokike kwnornu nu m karu m nu m bu m Nnwó Chiokike? ³⁷ Anu kwe, o buru nu m zá m nonu eru Nda m. ³⁸ Kovu o buru nu m nonu eru Nda m, o bubedi nu anu kwele nu me, anu kweru n'ernu m, ma anu mahia nu Nda m zi nu rime m, me nu rime Nda m." ³⁹ Be pio o nwudne a berere, kovu o hi n'aka be whogaru.

⁴⁰ Jizosi lahna n'aznu Osimini Jodani kiyari, hne Joni wuru mini nu mbom. O daziri pii. ⁴¹ Agida ele badnu vakwnusi a, kaa, "Joni rnuge eru ndu-ehni, kovu kpakara nhne Joni kwuru gbasiri nwerukna ka bu ezi oka." ⁴² Agida be kweru nu ya pii.

11

Enwu Lazarosi

¹ Otu nwerukna rewhna bu Lazarosi, nye wu nu Betani, dnarnu ehni igbugbu. Betani bu hne Meri nu nwene a rinya Mata wu. ² Ka bu Meri wam ke wusiri Jizosi mono otute, gweru rukeri-ize a kwnosnama ochi a, bu nye nwene a rukna Lazarosi dnarnu ehni igbugbu. ³ Rumu nne a rinya ziznenu Jizosi izi kaa, "Nyenwe ai, enyi i ke i whnurnu n'anya naaria aria."

⁴ Nga Jizosi nurnu a, o kaa, "Ehni igbugbu ka jobu enwu Lazarosi, kovu o jeenye Chiokike igwugwu ma be hite nu a nyee Nnwó Chiokike igwugwu." ⁵ Jizosi whnurnu Mata nu nwene a rinya nu Lazarosi n'anya. ⁶ Kovu nga o nurnu nu Lazarosi naaria ehni igbugbu, o daziri nu hne o zi obochi lawuru berere.

⁷ Omekwo, o kanu ele sno apna a, "Anu va ma a lahna Judiya."

⁸ Ele sno apna a kanu a, "Nye-zni-nhne, o gbule okwnu ele Ju pioru o tu akaworugwu, i naalahna koriri pii?"

⁹ Jizọsi saru be, “Otu ọbochi nwernu nri nu awa lawuru, nye ọbula ke znernu izne n'iwnehnie jọokpobi ọchi, kwnornu nu ọ nọowhnu iwhe k'owa. ¹⁰ Kọvu ọ buru nu o zne izne n'abali, ọ jọokpobi ọchi, kwnornu nu ọ zi iwhe zi nu rime a.”

¹¹ Nga Jizọsi kwukworu kpa, ọ kaa, “Lazarọsi enyi ai neezni anyarna, kọvu m jeezne ma m kpatne a.”

¹² Ele sno apna a kaa, “Nyenwe ai, ọ buru nu o neezni anyarna, ẹhni jọoburu a oma.”

¹³ Kọvu nhne Jizọsi nookwu bu nu Lazarọsi nwunam. Kọvu be neeche nu ọ bu ozni anyarna etekne.

¹⁴ Jizọsi kawhnomenu be, “Lazarọsi nwunam. ¹⁵ Mkpọma nọoso m n'onu kwnornu anu, nu m zila m hne ọ nwunnu, ma anu kweru. Anu lizo ma a znekwnusi a.”

¹⁶ Tọmọsi, nye be kwu Didimọsi (ke bu ejima) kanu ele sno apna a ibne a, “Anu lizo ma a snornu a zne, ma a snornu a nwu ẹnwu.”

Jizọsi, olizo n'enu
nu budnu

¹⁷ Nga Jizọsi vaduru, ọ whunnu nu be lilem Lazarọsi ọbochi ẹno wheru ewhe. ¹⁸ Bẹtani dula mai li lawuru hite nu Jeruselem. ¹⁹ Agida ele Ju varu ọ kasi Mata nu Meri mkpọma kwnornu ẹnwu nwene be rukna. ²⁰ Nga Mata nunnu nu Jizọsi vawa, ọ whoga znekwnusi a, kọvu Meri daziri n'oro.

²¹ Mata kanu Jizọsi, “Nyenwe ai, ọ buru nu i zi hna, nwene m rukna bo ọ nwuna. ²² Kọvu m maam nu nhne ọbula i rjoru n'aka Chiokike, o jeenye i ya.”

²³ Jizọsi kanu a, “Nwene i rukna jeelizo berere.”

²⁴ Mata sa a, “M maam nu o jeelizo berere n'ọbochi ipne-aznu.”

²⁵ Jizọsi kanu a, “Mawa bu olizo n'enu nu budnu. Nye ọbula ke kweru nu me, ọ burubedi nu ọ nwunnu onwu, ọ jaazi budnu. ²⁶ Berere kwno, nye ọbula ke zi budnu kweru nu me jonwu ẹnwu tim tom. Mata, i kweru nhne me nookwu?”

²⁷ Mata saru, “Owe! Nyenwe ai, m kweru m nu ji bu Karaisi, Nnwọ Chiokike ke varu n'owa.”

Jizọsi kwnarnu ẹkwna

²⁸ Nga Mata kwukworu ka, ọ lahna, sukwu Meri nwene a rinya ichne kanu a, “Nye-zni-nhne zi hna, o noosukwu i.” ²⁹ Nga Meri nunnu ka, o lizo wara wara ma o kwnusi Jizọsi. ³⁰ Jizọsi yaavaduge nu rime eli-ohna, ọ zi koriri nu hne Mata kwnusiri a. ³¹ Ele Ju be nu Meri zi n'oro naakasi a mkpọma, snornu a nga be whunnu nu o lizoru wara wara whoga. Be neeche nu o neezne akwna ẹkwna n'ilili.

³² Nga Meri duru hne Jizọsi zi, whnu a, ọ dna n'eli n'ochi a, kaa, “Nyenwe ai, ọ buru nu i zi hna, nwene m rukna bo ọ nwuna.”

³³ O meturu Jizọsi nu mkpọma nga ọ whunnu Meri nu ele Ju sno a naakwna ẹkwna, o gbu a igbugbu nu mkpọma. ³⁴ Ọ sikwa be, “Ndaa hne anu vubiri a?”

Be kaa, “Nyenwe ai, va whunnu.”

³⁵ Jizọsi kwnarnu ẹkwna.

³⁶ Ele Ju kaa, “Le, ọ whunnu a n'anya k'agida.”

³⁷ Kọvu agwna be kaa, “O kpumernu anya nwerukna kpuru isni, ọ bu nu o jeenwe rikne mee Lazarọsi gharu ọ nwu ẹnwu?”

Jizọsi mernu Lazarọsi hi
n'enu lizo

³⁸ O gbu kwno Jizọsi igbugbu nu mkpọma, o zne n'ilili be gwuru nu rime rugwu, be jiri rugwu kpusni onu a. ³⁹ Jizọsi kaa, “Anu gweme rugwu ka.”

Mata, nwene rinya nwerukna wam nwunnu onwu kaa, “Nyenwe ai, ọ jeenwe ẹknarna ojo, kwnornu nu tna bu ọbochi ẹno be liri a.”

⁴⁰ Jizọsi kaa, “Me kannu i nu i jowhnu igwugwu Chiokike ọ buru nu i jeekweru kpoi?”

⁴¹ Be vume rugwu wam. Jizọsi lelizọ anya n'olu, kaa, “Nda m, meka, kwnornu nù i bnonem me nsni. ⁴² M magwù m nù i noobnonu m nsni ige ọbula, kọvu kwnornu nù ele ka zì hna m nookwu a ma be kweru nù jì ziyaru m.”

⁴³ Nga o kwukworu ka, o gweru okne nkọli siwama, “Lazarọsi, whùya.” ⁴⁴ Nwerukna wam nwurnu ọnwu whùya, nye be jì ikpe iznu whù a aka lawùru nù ọchi lawùru, nù ikpe be jiri whù ruwhnu a. Jizọsi kanù be, “Anù tọma a, ma ọ la.”

Be gbarù iznuznu
o gbu Jizọsi

(*Mat 25:1-5; Mak 14:1,2; Luk 22:1,2*)

⁴⁵ Agida ele Ju ele varù elekwa Meri whnurnu nhne Jizọsi mernu, kweru nù ya. ⁴⁶ Kọvu agwna be lahna kanù ele Farisi nhne Jizọsi mernu. ⁴⁷ Ele Farisi nù ele risi arìohna kwu ikwu kaa, “Ndaa nhne a neeme? Nwerukna ka nọornu agida ẹrnu ndu-ẹhni. ⁴⁸ Ọ bọru nù a gharù a, o neezne nù ruwhnu, kpakara ele badnù jeekweru nù ya. Ele Rom jaava lulu ẹli aì ma Ọro Nsọ aì.”

⁴⁹ Otu nyenum n'esilawùru be, rewhna a bụ Kayafasi, nye bụ nye risi arìohna n'awha wam, kaa, “Anù máa nhne rìà rìà. ⁵⁰ Ọ bọru ọma nù otu badnù nwuhianu kpakara badnù ẹnwu, ma kpakara mba gharù o whu etekne.”

⁵¹ N'ezì ọka, o kwúge nhne ka hite nù mkpọma a, kọvu lele nye risi arìohna n'awha wam, ọ whnurnu ọwhnurninya nù Jizọsi jọonwuhianu ele Ju ẹnwu. ⁵² Ọ búo ele Ju kpọi, kọvu kwnornu kpakara rọmu Chiokike be chisaru nù kpakara ọwa, chikota be ma be bọru otu. ⁵³ Hite n'ọbochi wam ele risi ele Ju bete ọ gba iznuznu kpa be joogbu Jizọsi.

⁵⁴ Kam kpayarù, Jizọsi zìma neezne izne nù ruwhnu ọhna n'esilawùru ele Ju, kọvu ọ whọga zne hne zì ndundu n'ẹli-ikpa, bna n'otu ẹli be kwu Ifirem, ya nù ele sno apna a dazìri pìi.

⁵⁵ Ige Iriri Ọgawhe ele Ju zì ndundu, agida ele Ju zne Jeruselem, zne ọ bita ẹhni be nsọ sù ọ dù Iriri Ọgawhe be. ⁵⁶ Be noopio Jizọsi, be gbakọ n'Ọro Nsọ Chiokike, be neesikwa ibne be, “Ndaa nhne bụ echiche anù? Ọ bụ nù ọ jáava Iriri ka sa?” ⁵⁷ Ele risi arìohna nù ele Farisi nyernu iwu, kaa, nye ọbula ke magwù hne Jizọsi zì kanù be ma be nwudne a.

12

Be teru Jizọsi mọno
nù Bẹtani

(*Mat 26:6-13; Mak 14:3-9*)

¹ Ọ gwnarnù ọbochi isunu Iriri Ọgawhe ele Ju dù. Jizọsi znernu Bẹtani hne Lazarọsi nwerukna wam o mernu o hi n'ẹnwu lizọ. ² Be sinu Jizọsi wiri anyasnu, Mata neezne izi, Lazarọsi bụ otu nù ele Jizọsi dazì neeri wiri. ³ Meri gweru otu olori mọno otute zì gburu ọnu be jiri nadi zì snam mee, ke nwernu ẹknarna ọma wùsi n'ọchi Jizọsi, gweru rukeri-ize a kwnosnama a. Ẹknarna mọno wam jihia rime ọro.

⁴ Otu nù rime ele sno apna Jizọsi be kwu Judasi Isikarioti, nye jeere Jizọsi, kaa, ⁵ “Kini mernu be réle mọno otute ka riwhu mkpuru iwai ẹto, kesi ele mboni?”

⁶ Ọ búo nù nhne gbasiri ele mboni neemetù a nù mkpọma mernu o jiri kwu kpa. Kọvu kwnornu nù ọ bụ nye buznu, ya neeji rẹkpa iwai be, neeri nhne zì a nù rime.

⁷ Jizọsi sarù a, “Gharù nwerinya ka, ọ bitaru ka kwnornu ọbochi be jeeli m. ⁸ Jì nù ele mboni zì kpakara ige, me nù jì jáazi kpakara ige.”

Be gbarù iznuznu
o gbu Lazarọsi

⁹ Agida ele Ju nurnu nù Jizọsi zì nù Bẹtani, be va, ọ búo kwnornu Jizọsi kpọi, kọvu ma be whnurnu Lazarọsi nye Jizọsi mernu o hi n'ẹnwu lizọ. ¹⁰ Ele risi arìohna ma mmuma kpa be joogbu Lazarọsi masi. ¹¹ Agida ele Ju gharùru ele risi ele Ju kweru nù Jizọsi kwnornu Lazarọsi.

Jizọsi bnazneru
Jeruselem

(*Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40*)

¹² N'ọbochi ke sno a, agida ele badnu ele varu Iriri Ogawhe nurnu nu Jizosi wawa Jeruselem. ¹³ Be gburu igwugwu bukwa whoga zne kwnusi a, neesi lulo,

“Ozana! * Chiokike gozi nye naava nu rewhna Nyenwe a,
Chiokike gozi eze Izireli.”

¹⁴ Jizosi pohia otu nnwo iyinya daziri n'olu a, lele kpa okwukwo nsọ kwuru,

¹⁵ “I tuko ogwnu, ji adna Zayoni,
Le, eze i gba nnwo iyinya naava.”

¹⁶ Ele sno apna a ghoyage n'ige wam, kovu nga Jizosi hiri n'enwu lizo n'igwugwu, be chenwanya nhne okwukwo nsọ kwuru gbasiri a nu be mernu a nhne ka.

¹⁷ Agida ele badnu wam whnurnu nga Jizosi sukwhiaru Lazarosi n'ilili, mee ma o hi n'enwu lizo. Be kahiaru nhne mernu. ¹⁸ Ka kpararu agida ele badnu znekwnusi a, kwnornu nu be nurnu nu o rnurnu ernu ndu-ehni ka. ¹⁹ Ele Farisi kanu ibne be, “Le, o za nhne a neemeli, kpakara owa sno a n'aznu.”

Agwna ele Giriki noopio

Jizosi

²⁰ Agwna ele Giriki znernu Jeruselem n'ige Iriri wam zne kponu Chiokike risi eli. ²¹ Be vakwnusi Filipu nye Betesaida nu eli Galili, kaa, “Nda-ai-kwu, a noopio o whnu Jizosi.”

²² Filipu zne kanu Anduru, be lawuru zne kanu Jizosi.

²³ Jizosi saru be, “Ige wam valen ma be nyee Nnwọ ke Badnu igwugwu. ²⁴ M kanu anu ezi oka, otu mkpuru ikpa zi etekne nga be kpasila a nu rime n'eli. Nga be kpasiri a, o nwuma, fuhia, miji agida ike ikpa berere. ²⁵ Nye obula ke noowhnu budnu a n'anya jootuwu a, kovu nye sno budnu a irno n'owa ka jaabita a du budnu kwọ okwo. ²⁶ Nye obula ke noornunu m ernu joosno m n'aznu. Hne me zi nnwo izi m jaazi pii. Nda m jiosobisinu nnwo izi m.

Jizosi kwuru oka
gbasiri enwu a

²⁷ “Kina mkpoma m naala mini. Ndaa nhne me jaakaa? M jaakaa, ‘Nda m, i kweko ige ka va?’ Kovu ka bu risi nhne me kwnornu va. ²⁸ Nda m, nyee rewhna i igwugwu.”

Otu nkoli hiri n'oligwe dna, kaa, “M nyene m a igwugwu, m jeenye kwno a igwugwu berere.”

²⁹ Igbudu ele badnu wam gwuzo pii kaa, “Egbe oligwe gbaru.” Ele berere kaa, “Enine izi kwunnu a oka.”

³⁰ Kovu Jizosi karu, “O buo kwnornu me nhne nkoli ka kwuru oka, o bu kwnornu anu. ³¹ Kina bu ige be jeekpe owa ka ikpe, kina be jechihala nye risi ke owa ka. ³² Kovu me, o buru nu be gwelizo m olu n'owa, m jodoru kpakara badnu nyee ehni m.” ³³ O kwuru ka ma o gesi okpa enwu o joonwu.

³⁴ Igbudu ele badnu wam kaa, “A nurnu hite n'iwu ai nu Karaisi jaazi tim tom. Ndaa kpa i naakaa nu be gwelizo Nnwọ ke Badnu olu? Nyele bu Nnwọ ke badnu?”

³⁵ Jizosi kanu be, “Anu jeenwe iwhne ige mati, anu zne izne nu rime a, o zi ochichiri vakwnusi anu. Kwnornu nu nye neezne izne n'ochichiri ma nhne o neezne. ³⁶ Anu tukwasi ovu n'iwhe kina anu nwernu a, ma anu buru rumu ke iwhne.” Nga Jizosi kwukworu oka ka, o whoga, tugwa ehni a.

Okwe ekwe ke ele Ju

³⁷ O bu n'ezi nu Jizosi rnurnu kpakara ernu ndu-ehni ka n'anya be, be kweruge nu ya. ³⁸ Ka bu ma nhne Azaya nye owhnurninya kwuru mezu,

“Nyenwe ai, nyele kweru izi a ziri,
nda n'nye Nyenwe ai kpumennu aka dikne a?”

* 12:13 Ozana n'ikwu-onu ele Hiburu, ke bu “Znphia!”

³⁹ Kwnornu nù be kwéle, Azaya kwuru nù hne berere,
⁴⁰ “Chiokike mernu be kpu isni,
 mee mkpoma be buri nhne nwurru onwu,
 ma be gharu o ji anya be whnu osno,
 gweru mkpoma be ghohia, ma be tuhmasna,
 ma m gwò m be.”

⁴¹ Ka bu nhne Azaya kwuru kwnornu nù o whnurru igwugwu Jizosi, o kwu oka gbasiri a.

⁴² N'ige wam agida ele risi ele Ju kweru nù Jizosi, kovu kwnornu nù ele Farisi, be nwée rikne kwuhia nhne gbasiri a, o zi be chihala be n'oro ogbako ele Ju. ⁴³ Be mernu kpa, kwnornu nù be whnurru oznarni ke badnu n'anya kakwo oznarni ke Chiokike.

Ikwu-onu Jizosi
 jeekpe ikpe

⁴⁴ Jizosi gweru okne nkoli siwama, kaa, “Nye obula ke kweru nù me, o kwéruge nù me kpò, kovu ma nù nye ziyaru m. ⁴⁵ Nye obula ke neele m anya jowhnu nye ziyaru m. ⁴⁶ M varu m n'owa lele iwhne, ma nye obula ke jeekweru nù me jaadazigidne n'ochichiri.

⁴⁷ “Nye obula ke jonu ikwu-onu m, kovu za naabita be, m jeekpe a ikpe, kwnornu nù m vage m o kpe owa ikpe, kovu o zohia owa. ⁴⁸ Nye ke zusu m, za naabita ikwu-onu m nwernu nye jeekpe a ikpe. Ikwu-onu me kwuru jeekpe a ikpe n'obochi ipne-aznu. ⁴⁹ Kwnornu nù m kwuge m oka ke m, kovu Nda m nye ziyaru m nyernu m iwu nhne me jaakaa, nù nhne me jookwu. ⁵⁰ M magwu m nhne o nyernu n'iwu bu budnu kwó okwo. Nhne me kwuru bu nhne Nda m karu me kwu.”

13

Jizosi snurru ochi
 ele sno apna a

¹ N'obochi ke boru obochi Iriri Ogawhe, Jizosi magwu nù ige o jaaghasa owa ka lakwnusi Nda a dulam. O whnurru ele ka ele zi n'owa n'anya. O whnurru be n'anya du ipne-aznu.

² Kpa be neeri wiri anyasnu, Ekwensu yisiri a nù mkpoma Judasi Isikarioti nnwo Sajmoni o re Jizosi. ³ Jizosi magwu nù Nda a yisilem kpakara nhne n'aka a, nù o hi hne Chiokike zi va, o naalahnakwnusi Chiokike. ⁴ O lizo n'olu wiri, wopu iwo olu a, gweru akata kne n'ikwnu a. ⁵ O wusi mini nù rime agbugba, bete nosnu ochi ele sno apna a, gweru akata o kne n'ikwnu nookwnosna be.

⁶ O va hne Sajmoni Pita zi, Pita sika a, “Nyenwe a, i josnu ochi m?”

⁷ Jizosi saru a, “I ma nhne me neeme kitna, kovu omekwo, i jaamahia.”

⁸ Pita kaa, “I josnu ochi m rira rira.”

Jizosi saru a, “O buru nù m snuge m ochi i, me nù ji nweko nhne obula.”

⁹ Pita saru a, “O buru kpam, i snu ochi m kpò, kovu snu ma aka m lawuru ma risi m.”

¹⁰ Jizosi saru a, “Nye hnaruru ehni zi richna kpam kpam, o kwésile o snu ehni a berere, okwolem o snu ochi a. Kpakara anu zi richna, kovu o buo kpakara anu.” ¹¹ Kwnornu nù Jizosi magwu nye jeere a, bu nhne o kwno kaa nù kpakara be zi richna, okwolem otu badnu kpò nye zila richna.

¹² Nga o snukparu be ochi, o woru iwo olu a berere daziri eli nù hne o zi nù mbom. O sika be, “Anu ghohiaru nhne me mennu anu? ¹³ Anu noosukwu m Nye-zni-nhne, nù Nyenwe anu, o bu ezi oka, kwnornu nù o nhne me bu. ¹⁴ Kitna, me bu Nyenwe anu nù Nye-zni-nhne snurru ochi anu, anu kwesiri o snurita ochi ibne anu. ¹⁵ M gesiri m anu nhne atu ma anu mee kpa me mernu. ¹⁶ Me kanu anu ezi oka, o za ohi ke kakwo nyenwe a, o za nnwo izi ke kakwo nye dusiri a izi. ¹⁷ Mkpoma josso anu n'onu, o buru nù anu mahjaru nhne ka, neeme be.

¹⁸ “M za m nookwu kwnornu kpakara anu. M magwu m ele me hohiaru, kovu nhne okwukwo nsò kwuru jeemezuri, ‘Nye riri wiri m lizoru megidne m.’ ¹⁹ M naakanu anu

ezi ọka kịtna sị o mee, ma nga o jeeme anụ kweru nụ m bụ m ya. ²⁰ Me kanụ anụ ezi ọka, nye ọbula ke jaanabnanya nye me ziznenu, nabnanyarnụ m, nye nabnanyarnụ m, nabnanyarnụ nye ziyaru m.”

Jizọsi kwuru ọka

gbasiri o rure a

(*Mat 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23*)

²¹ Nga Jizọsi kwuru ka, o gbu a igbugbu nụ mkpoma k'agida, ọ kaa, “Me kanụ anụ ezi ọka, otu badnụ n'esilawuru anụ jeere m.”

²² Ele sno apna a lehnata ẹhni be anya. Be máa nye ọ naakaa. ²³ Otu nye sno apna a Jizọsi whnuru n'anya ke dazi Jizọsi ndundu n'ẹhni. ²⁴ Saịmoni Pita kanụ a, “Sikwahia a nye ọ bu.”

²⁵ Nye sno apna wam dnabneru nụ mkpoma Jizọsi sịkwa a, “Nyenwe aị, ọ bu nyele?”

²⁶ Jizọsi sarụ a, “Ọ bu nye me jeerusi brẹdi ka nụ rime wiri nyee.” O gweru otu ibekala brẹdi, rusi a nụ wiri nyee Judasi, nnwọ Saịmoni Isikarioti. ²⁷ Ngangam Judasi gweruru brẹdi wam, Ekwensu bna nụ rime a. Jizọsi kanụ a, “Ọ zị nhne i neeme, mee a wara wara.”

²⁸ Ọ zá nye zị pịi neeri wiri mahiaru nhne Jizọsi nookwu. ²⁹ Hne ọ bu Judasi vugwu rẹkpa iwai, agwna ele sno apna Jizọsi neechi nụ Jizọsi kannụ a o zne zuya nhne be jeeri n'Iriri wam, mọbu o kesi ele mboni iwai. ³⁰ Judasi narnụ brẹdi wam, ọ whoga ngangam. Ka neeme n'abali.

Iwu ikne

³¹ Nga Judasi whogaru, Jizọsi kaa, “Kịtna, be jeenye Nnwọ ke Badnụ igwugwu, be jeenye masi Chiokike igwugwu nụ rime a. ³² Ọ buru nụ be nyee Chiokike igwugwu nụ rime a, Chiokike jeenye Nnwọ a igwugwu n'iwuru a. O jeeme a kịtna.

³³ “Rumu m, me nụ anụ jáazi gbu okwuu. Anụ joopio m, kovu me kanụ anụ nhne me kannụ ele risi ele Ju, anụ jéenwe rikne va hne me neezne.

³⁴ “M neenye anụ iwu ikne, anụ whnụ ibne anụ n'anya. Lele kpa me whnuru anụ n'anya, anụ ji ogwo ọ whnụ ibne anụ n'anya. ³⁵ Kpakara ele badnụ jaamahia nụ anụ bu ele sno apna m, ọ buru nụ anụ whnụ ibne anụ n'anya.”

Jizọsi kwuru nụ Pita
jogonahoru a

(*Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34*)

³⁶ Saịmoni Pita sịkwa a, “Nyenwe aị, i zne hnele?”

Jizọsi sarụ a, “Anụ jéenwe rikne sno m hne me neezne kịtna, kovu omekwo, anụ joosno m.”

³⁷ Pita sịkwa a, “Kini mernu me jéenwe rikne sno i kịtna? M joonwunu i ẹnwu.”

³⁸ Jizọsi sarụ a, “I joonwu kwnornu m n'ezi? Me kanụ i ezi ọka, sụ okne ọchichi kwna ẹkwna, i jogonahoru m mgba ẹto.”

14

Jizọsi bu apna

¹ “Mkpoma lákwadia anụ mini. Anụ kweru nụ Chiokike, anụ kweru masi nụ me. ² Agida oro jiri n'oro Nda m, m naala zne mekwatanụ anụ onodi. Ọ buru ọ buo kpa m, m znenu m okanu anụ. ³ Me zne mekwatanụ anụ onodi, m jeehiehna, kwuru anụ yisi n'ẹhni m, ma me nụ anụ daziri n'otu hnanum. ⁴ Anụ magwu apna hne me neezne.”

⁵ Tọmosi kanụ a, “Nyenwe aị, a máa hne i neezne, ndaa kpa a jaamahia apna a?”

⁶ Jizọsi sarụ a, “Mawa bu apna nụ ezi ọka nụ budnu. Ọ zá nye jeezne hne Nda m zị okwokolam ma o hiri nụ me. ⁷ Ọ buru nụ i magwu m n'ezi, i jaamahia Nda m masi. Hite kịtna anụ magwu Nda m, anụ whnuna a anya.”

⁸ Filipu kaa, “Nyenwe aị, gesi aị Nda i, o joozunu aị.”

⁹ Jizọsi sarụ a, “Filipu, me nụ anụ zị ogologo ige ka, i máa nye me bu? Nye ọbula ke whnuru m, whnurnam Nda m. Ndaa kpa i naakaa, ‘Gesi aị Nda.’ ¹⁰ Ọ buru nụ i kwége sa

nụ m zị m nụ rime Nda m, Nda m zị nụ rime m? Ikwu-ọnu me nookwu búio ke m. Nda m ke zị nụ rime m nọornu ọnu a. ¹¹ Anụ kweru nga me karụ nụ m zị m nụ rime Nda m, Nda m zị nụ rime m. Ọ búru nụ ọ zá nhne berere, anụ kweru kwnornu nụ ọnu ele ka. ¹² Me kanụ anụ ezi ọka, nye ọbula ke kweru nụ me jọornu ọnu me nọornu. Owe! Ọ jọornu ọnu ke kakwo ka kwnornu nụ m naalakwnusi Nda m. ¹³ Kpakara nhne anụ jọorio nụ rẹwhna m, m jeeme a, ma be nyee Nda igwugwu hite nụ Nnwọ a. ¹⁴ Nhne ọbula anụ rịoru nụ rẹwhna m, m jeeme a.

Jizọsi kweru mkwna

Enine Nso

¹⁵ “Ọ búru nụ anụ whnurnu m n'anya, anụ jaabita nhne me nyernu n'iwu. ¹⁶ M jaariasno Nda m, o jeenye anụ Nye Ọkasi Mkpoma berere, nye jaadazinu anụ tim tọm. ¹⁷ Ọ bú Enine ezi ọka, ke ọwa jáanahiali, kwnornu nụ ele zị n'ọwa nwée rikne whnụ a mọbu mahia a. Kọvu anụ magwu a, kwnornu nụ o wu nụ rime anụ, ọ jaadazigidnenu anụ. ¹⁸ M jáagharu anụ etekne, m jeehiehnakwnusi anụ. ¹⁹ Ige matị ọwa jọowhnu m, kọvu anụ jọowhnu m. M zị m búdnu, kam kpayarụ anụ jaazi masị búdnu. ²⁰ N'ọbochi wam, anụ jaamahia nụ m zị m nụ rime Nda m, anụ nụ rime m, lele kpa me zị nụ rime anụ.

²¹ “Nye ọbula ke jaabita nhne me nyernu n'iwu, bú nye whnurnu m n'anya. Nye whnurnu m n'anya bú nye Nda m jọowhnu n'anya, m jọowhnu masị a n'anya, gweru ẹhni m gesi a.”

²² Judasi (ọ búio Isikarioti) kaa, “Nyenwe aị, ndaa kpa i jeegesi aị ẹhni i, ọ búio ele ọwa?”

²³ Jizọsi saru a, “Nye ọbula ke whnurnu m n'anya, jaabita ikwu-ọnu m. Nda m jọowhnu a n'anya, me nụ Nda m jaavakwnusi a, aị nụ ya joowu. ²⁴ Nye ọbula ke whnúge m n'anya, jáabita ikwu-ọnu m. Ikwu-ọnu ke anụ nurnu búio ke m. Be hi n'aka Nda m, nye ziyaru m.

²⁵ “M naakanu anụ ka kpa me nụ anụ zị. ²⁶ Kọvu Nye Ọkasi Mkpoma wam, Enine Nso, nye Nda m jeeziyanu anụ nụ rẹwhna m, jeezni anụ kpakara nhne. O jeeme anụ chenwanya kpakara nhne me znirni anụ. ²⁷ M neesigbasinu anụ udno, m neenye anụ udno m, ọ búio lele kpa ọwa neenye bú kpa me neenye anụ. Mkpoma lákwdia anụ mini. Anụ túko ogwnu.

²⁸ “Anụ nurnu kpa me karu nụ m jaala, kọvu m jeehiehnakwnusi anụ. Ọ búru nụ anụ whnurnu m n'anya, anụ znernu ọnwudna, kwnornu nụ m naalakwnusi Nda m, kwnornu nụ Nda m kakwo m. ²⁹ M kannu m anụ kịtna hne o yéemege, ma nga o jeeme anụ kweru. ³⁰ M jáakanu anụ agida ọka berere, kwnornu nụ nye neechi ọwa ka vawa. Kọvu o nwée rikne hne me zị. ³¹ Kọvu ọwa jaamahia nụ m whnurnu Nda m n'anya, bú nhne kpayarụ me neeme kpakara nhne lele kpa o nyernu m iwu. Anụ va ma a whọga hna.

15

Isisi vaịni nụ nkala a

¹ “Mawa bú isisi vaịni n'ezi, Nda m bú nye ọnu ẹkwu. ² Nkala ọbula ke míge mkpuru nụ rime m, o gbukwama a. Ọ kwnasna nkala ọbula ke naamị mkpuru ma ọ mịnya agida mkpuru, ma ọ ziri rịchna. ³ Anụ zị rịchna hite n'ikwu-ọnu me kwuru. ⁴ Anụ dazigidne nụ rime m, me nụ rime anụ. Ọ zá nkala ke nwernu rikne mịi mkpuru n'ẹhni a, okwolem ma ọ zị n'isisi, otu aka wam, anụ nwée rikne mịi mkpuru, okwolem ma anụ dazigidnenu nụ rime m.

⁵ “Mawa bú isisi vaịni, anụwa bú nkala a. Nye ọbula ke jaadazigidne nụ rime m, me nụ rime a, jaamị agida mkpuru, kwnornu nụ anụ nwée rikne meli nhne ọbula hne me zila. ⁶ Nye ọbula ke dazigidnene nụ rime m, be jootuwu a lele nkala ke míge mkpuru. Ọ kponwu, ele badnu chikota kporne a nụ bekwnu. ⁷ Ọ búru nụ anụ dazigidne nụ rime m, ikwu-ọnu m dazigidne nụ rime anụ, anụ jọorio nhne ọbula zị anụ mkpa, ọ jọoburu ke anụ. ⁸ Ka bú nhne neenye Nda m igwugwu, anụ mịnya agida mkpuru, ke jeegesi nụ anụ bú ele sno apna m.

⁹ “Lele kpa Nda m whnurnu m n'anya, bu kpa me whnurnu anu n'anya. Anu dazigidne n'owhnun'anya m. ¹⁰ O buru anu bita nhne me nyernu n'iwu, anu jaadazigidne n'owhnun'anya m, lele kpa me bitaru nhne Nda m nyernu n'iwu, m dazigidne n'owhnun'anya a. ¹¹ M naakanu anu nhne ka ma ovu oso n'onu m ziri nu rime anu, ma ovu oso n'onu anu zu ozu. ¹² Ka bu nhne me nyernu n'iwu, anu whnurita ibne anu n'anya lele kpa me whnurnu anu n'anya. ¹³ O za owhnun'anya ke kakwo ka, nu badnu tuwhuru budnu a kwnornu ele enyi a. ¹⁴ Anu bu ele enyi m, o buru nu anu mee nhne me nyernu n'iwu. ¹⁵ M za m noosukwu anu ele izi berere, kwnornu nu nnwo izi ma nhne nyenwe a neeme. Kovu m sukuru m anu ele enyi m, kwnornu nu kpakara nhne me nurnu n'onu Nda m bu nhne me kannu anu. ¹⁶ O buo anu hohiaru m, kovu me hohiaru anu, bita anu ichne, ma anu zne minya mkpuru, ma mkpuru anu dazigidne. Ka jeeme, nhne obula anu joorio Nda m nu rehna m, o jeenye anu. ¹⁷ Ka bu nhne me nyernu n'iwu, anu whnurita ibne anu n'anya.

Owa snornu ele sno apna
Jizosi irno

¹⁸ “O buru n'owa sno anu irno, anu chenwanya nu o beru osno sno m irno. ¹⁹ O buru nu anu bu ke owa, owa jowhnu anu n'anya lele nhne ke a. Kovu m hohiaru m anu hite n'owa, anu buo ke owa, ka kpararu owa snornu anu irno. ²⁰ Anu chenwanya nhne me kannu anu, O za ohi ke kakwo nyenwe a. O buru nu be kpakarnu m ehni, be jaakpakna anu ehni masi. O buru nu be bitaru ikwu-onu m, be jaabita ke anu. ²¹ Be jeeme anu kpakara nhne ka kwnornu nu anu kweru nu rehna m, be ma nye ziyaru m. ²² O buru nu m vage m kwunu be oka, ikpe mmehie baamana be. Kitna be jeeji kini gohoru ehni be hite nu mmehie? ²³ Nye obula ke snornu m irno, snornu Nda m irno. ²⁴ O buru nu m nuge m ernu n'esilawuru be ke o za nye berere nurnu, ikpe mmehie baamana be. Kitna be whnurnu nhne me nurnu, be sno me nu Nda m irno. ²⁵ Ka bu ma nhne be gbaru n'okwukwo nsọ mezu, ‘Be snornu m irno hne o za nhne me mernu be.’

²⁶ “Nga Nye Okasi Mkpoma wam varu, Enine ke ezi oka, Nye me jeeziya hite nu hne Nda m zi, nye hi hne Nda m zi va, o jaaganu m akebne. ²⁷ Anu jobu masi ele akebne m kwnornu nu me nu anu zi hite n'opanizo.

16

¹ “M kannu m anu kpakara nhne ka o zi anu dnahnala hite n'okwnata ovu anu. ² Be jaachihala anu n'oro ogbako ele Ju, ige vawa nga nye obula ke gburu anu jeeche nu o noornu ernu Chiokike. ³ Be jeeme anu nhne nu kpa kwnornu nu be ma Nda m mobu me. ⁴ M kannu m anu nhne ele ka, ma nga be jeeme anu chenwanya nu m kannu m anu nhne gbasiri be. M kage m be nu mbom kwnornu nu me nu anu zi.

Ernu ke Enine Nso

⁵ “Kitna, m naalahna hne nye ziyaru m zi. Kovu o za nye n'esilawuru anu neesikwa m, ‘Ndaa hne i neezne?’ ⁶ Kitna me kannu anu, o noogbu anu igbugbu nu mkpoma. ⁷ Kovu me kanu anu ezi oka, o kanu anu mma me lahna, kwnornu nu o buru m lage m, Nye Okasi Mkpoma wam jaavakwnusi anu. Kovu me la, m jeeziyanu anu ya. ⁸ Nga o varu, o jaabanu owa mbna kwnornu mmehie, nu ome mma nu ikpe. ⁹ O jaabanu owa mbna gbasiri mmehie, kwnornu nu be kwege nu me, ¹⁰ gbasiri ome mma, kwnornu nu m naalakwnusi Nda m, anu jowhnuma m anya berere, ¹¹ gbasiri ikpe, kwnornu nu ikpe hieru nye risi nechi owa ka.

¹² “Agida nhne zi ke me jaakanu anu, kovu anu jeenwe rikne vuru be kitna. ¹³ Kovu nga Enine ezi oka wam varu, o jooduru anu bna nu kpakara ezi oka. O jookwu nhne aka ke a, kovu kpakara nhne o jonu bu nhne o jaakanu anu. O jaakanu anu nhne ke jaava nu ruwhnu. ¹⁴ O jeenye m igwugwu kwnornu o jeegweru nhne me kwuru kanu anu. ¹⁵ Kpakara nhne Nda m nwernu bu ke m. O bu nhne me jiri kaa nu Enine Nso jeegweru nhne ke m kanu anu.

Nhne igbugbu nù snarnìma

¹⁶ “Ige matì anù jòowhnu m berere, omekwo, ige matì anù jòowhnu m.”

¹⁷ Agwna ele sno apna a néesikwarita ibne be, “Kìni bù risi nhne ka? Ò karù, ‘Ige matì anù jòowhnu m, ige matì anù jòowhnu m,’ berere, ‘M naalakwnusi Nda m.’ ” ¹⁸ Be néesikwarita ibne be, “Kìni bù ige matì? A máa nhne o nookwu òka a.”

¹⁹ Jizòsi whnùrnu nù be noopio ò sùkwa a, ò kanù be, “M karù m ige matì anù jòowhnu m, omekwo, ige matì anù jòowhnu m. Ò bù nhne anù néesikwarita n'esilawùru anù? ²⁰ Me kanù anù ezi òka, anù jaakwna èkwana, gba mkpe, kòvu òwa jòonwudna. Anù jeenwe nhne igbugbu, kòvu nhne igbugbu anù jòogho ovu òso n'ònu. ²¹ Nga nyerinya nòomu nnwò, ò zì nù nhne igbugbu kwnornu nù rime neeme a, kòvu nga ò mụdnarnu nnwò, o chezu kpakara nhne igbugbu a, kwnornu snarnìma nù ò mụrnu nnwò ikne n'òwa. ²² Kpam masì, anù nwernu nhne igbugbu kịtna, kòvu m jòowhnu anù anya berere, anù jeenwe snarnìma, ò zà nye jeenwe rikne nahòru anù ovu òso n'ònu anù. ²³ N'òbochi wam, anù jòorio m nhne òbula, me kanù anù ezi òka, Nda m jeenye anù nhne òbula anù jòorio a nù rẹwhna m. ²⁴ Tem dù kịtna, ò zà nhne òbula anù rìoru nù rẹwhna m. Anù rìo, anù jenwehì, ma ovu òso n'ònu anù zu ozu.

Mmeri megidne òwa

²⁵ “M jì m elulu kwunu anù òka, ige vawa nga me jóokwunu anù òka n'elulu berere. M jóokwunu anù òka zì snam nhne gbasìri Nda m. ²⁶ N'òbochi wam, anù jòorio nhne nù rẹwhna m, m jáakaa nù m jòorio Nda m nù risi anù. ²⁷ Kwnornu nù Nda m n'iwururu a whnùrnu anù n'anya, kwnornu nù anù whnùrnu m n'anya, anù kweru nù m hi m hne Chiokike zì va. ²⁸ M hi m hne Nda m zì va bna n'òwa, kịtna, m néesigbasi òwa naalahna hne Nda m zì.”

²⁹ Ele sno apna a kaa, “Kịtna, ì nookwunu aì òka dnornu aì anya, ì zà nookwu n'elulu. ³⁰ Kịtna a magwù nù ì magwù kpakara nhne. Ò zà mkpa nù nye òbula sùkwa ì ajiji. Ka mernu a kweru nù ì hi hne Chiokike zì va.”

³¹ Jizòsi sarù be, “Anù kweru kịtna? ³² Ige vawa, ige wam valẹm, nga be jẹechisa kpakara anù, nye òbula n'òro ke a. Anù jẹesigbasi me nù nsnùnu m, kòvu m zà m nù nsnùnu m, kwnornu nù me nù Nda m zì.

³³ “M kannù m anù nhne ka ma anù nwe udno nù rime m. N'òwa anù jeenwe mmekpẹhni, kòvu mkpọma si anù rikne, m megbulem òwa.”

17

Jizòsi kpennu ele sno apna a okpukpe

¹ Nga Jizòsi kwukworu òka ele ka, o lelizò anya n'oligwe, kaa,

“Nda m, ige wam valẹm, nyee Nnwò ì igwugwu, ma Nnwò ì nyee ì igwugwu. ² Ì nyernu a iknernema nù hne kpakara ele badnù zì, ma o kesi kpakara ele ke ì nyernu a bụdnu kwó okwo. ³ Ka bù bụdnu kwó okwo, ma ele badnù mahìa ì, ì bù otu Chiokike ke bù ezi, nù Jizòsi Karaìsi nye ì ziyaru. ⁴ M nyernu m ì igwugwu n'òwa hite n'òrnukpa ẹrnu ì nyernu m me rnù. ⁵ Kịtna Nda m, nyee m igwugwu nù ruwhnu ì, bù igwugwu ke me nwernu sù ì kpuru òwa.

⁶ “M mernu ele badnù mahìa rẹwhna ì bù ele ì nyernu m hite n'òwa. Be bù ele ke ì. Jì nyernu m be. Be bítaru ikwu-ònu ì. ⁷ Kịtna, be magwù nù kpakara nhne ì nyernu m hi n'aka ì va. ⁸ M nyernu m be ikwu-ònu ke ì nyernu m. Be gweru a, be magwù n'ezì nù m hi m hne ì zì whùya, be kweru nù jì ziyaru m. ⁹ M neekpenu be okpukpe. M zà m neekpenu òwa okpukpe, kòvu ele wam ì nyernu m, kwnornu nù be bù ke ì. ¹⁰ Kpakara nhne me nwernu bù ke ì, kpakara nhne ì nwernu bù ke m masì, be bù igwugwu m. ¹¹ M zìma m n'òwa berere, kòvu be zì n'òwa, m naavakwnusi ì, Nda zì nsò, bìkwata be hite nù rikne ke rẹwhna ì, rẹwhna ke ì nyernu m, ma be zìri n'otu lele kpa a zì n'otu. ¹² Nga me nù be zì, m bítaru m be nù rẹwhna ì, bù rẹwhna ke ì nyernu m, m segidnernu m be. Ò zà

nye whuru owhu nù rime be, okwokòlam nye wam whuzne owhezne, ma nhne be gbarù n'òkwukwo nsò mezu.

¹³ “M naavakwnusi ì kítina, m nookwu nhne ka n'òwa ma be nwernu ovu ọso n'ònu m, ma ovu ọso n'ònu be zu ozu. ¹⁴ M nyernu m be ikwu-ònu ì, ọwa snornu be irno kwnornu nù be búo ke ọwa, lele kpa me búo ke ọwa. ¹⁵ M zá m naakaa jì gweme be n'òwa. Kọvu m nọorio ì ma ì bíta be zọma n'aka nye ojo wam. ¹⁶ Be búo ke ọwa, lele kpa me búo ke ọwa. ¹⁷ Bíta be nsò hite n'ezì ọka ì, ikwu-ònu ì bú ezi ọka. ¹⁸ Lele kpa ì ziyaru m n'òwa, bú kpa me neezizne be n'òwa. ¹⁹ M kwnornu be bíta ẹhni m nsò, ma be bíta be nsò n'ezì ọka.

²⁰ “M zá m neekpenu be okpukpe kpọi, kọvu m neekpekọtanu ele jeekweru nù me hite n'ikwu-ònu be. ²¹ M neekpe ma kpakara be zìri n'otu, Nda m, lele kpa ì zì nù rime m, me nù rime ì. Kpakara be zìri n'otu ma ọwa kweru nù jì ziyaru m. ²² M nyernu m be igwugwu ke ì nyernu m, ma be zìri n'otu lele kpa a zì n'otu. ²³ Me zìri nù rime be, jì nù rime m, ma be zu ozu n'ọzi n'otu, ma ọwa mahia nù jì ziyaru m, nù ì whnurnu be n'anya lele kpa ì whnurnu m n'anya.

²⁴ “Nda m, jì nyernu m be, m noopio be dazìri hne me zì, ma be whnù igwugwu m, ka bú igwugwu ke ì nyernu m kwnornu nù ì whnurnu m n'anya sị ì kpuru ọwa.

²⁵ “Nda ke mee mma, ọwa máa nye ì bú, kọvu m magwù m nye ì bú, ele ka magwù masi nù jì ziyaru m. ²⁶ M mernu m be mahia ì, m jaazi neeme kpam ma ọwhnun'anya ke ì whnurnu m zìri nù rime be, ma me nù be búru otu.”

18

Be nwudnernu Jizọsi

(*Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53*)

¹ Nga Jizọsi kpekworu okpukpe ka, ya nù ele sno apna a whọga whe mini Kidirọni. Be bna n'otu ẹkwu ke zì pìi.

² Judasi nye reru a magwù pìi, kwnornu nù Jizọsi nù ele sno apna a neezne pìi ige ọbula.

³ Judasi chíri ele ọgwnu nù ele neese Ọro Nsọ Chiokike, ele ele risi ariọhna nù ele Farisi ziznernu, be vu tọnji nù ọwa, nù mgwna ọgwnu.

⁴ Kpa Jizọsi magwù kpakara nhne jaadnakwasì a, o znekwnusi be, sịkwa be, “Anù noopio nyele?”

⁵ Be kaa, “Jizọsi, nye Nazareti.”

Jizọsi kaa, “Ọ bú mawa.” Judasi nye reru a nù be gwuzo. ⁶ Nga Jizọsi karù, “Ọ bú mawa,” Be lahna aznù, dna n'ẹli.

⁷ Jizọsi sịkwa kwno be, “Ndaa nye anù noopio?”

Be kaa, “Jizọsi, nye Nazareti.”

⁸ Jizọsi kanù be, “M kannù m anù nù me bú ya. Ọ búru nù anù noopio m, anù gharù ele ka ma be la.” ⁹ Ka bú ma nhne o kwuru mezu, “Kpakara ele ì nyernu m, ọ zá otu ke me tuwhuru.”

¹⁰ Saịmoni Pita jì ama-ọgwnu, ọ mniọhia a, gbu nye izi nye risi ariọhna, bihala a nsni akarikwnunga. Rẹwhna nye izi wam bú Makọsi.

¹¹ Jizọsi kanù Pita, “Mniọhnasi ama-ọgwnu ì n'ọbo a. Ọ bú nù m jónwo okiko awhnùwhnu Nda m nyernu m me nwọ?”

Jizọsi gwuzo nù

ruwhnu Anasi

(*Mat 26:57,58; Mak 14:53,54; Luk 22:54*)

¹² Ele ọgwnu nù nye risi be, nù ele neese Ọro Nsọ Chiokike nwudne Jizọsi, be kne a eriri. ¹³ Be beru ọsno gwezne a nù ruwhnu Anasi, nda nnwerne Kayafasi, nye risi ariọhna n'awha wam. ¹⁴ Ọ bú Kayafasi nye kannù ele Ju nù ọ búru ọma otu badnù nwuhianu kpakara be ẹnwu.

Pita gọnahoru Jizọsi

(*Mat 26:69,70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57*)

¹⁵ Sajmoni Pita nù nye sno apna Jizòsi ke berere snornu Jizòsi. Nye risi arìohna magwù nye sno apna a ka, o snornu Jizòsi bna n'ederezi nye risi arìohna. ¹⁶ Kòvu Pita dazìri nù ngeri mgbo n'ederezi, nye sno apna wam ke nye risi arìohna magwù zne kanù nnwò rinya zì n'ònu-mgbo, o kwubnanya Pita.

¹⁷ Nnwò rinya zì n'ònu-mgbo kanù Pita, “Ì bụ otu nù rime ele sno apna nwerukna ka.” Pita sarù, “M búla m.”

¹⁸ Iyi nòotu, ele izi nù ele neese nhne kpawhùsi bèkwnu, be gwuzoru gburugburu bèkwnu wam naakwna iyi. Pita gwuzo masì n'esilawùru be, naakwna iyi.

Nye risi arìohna
nèesikwa Jizòsi ajiji

(*Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71*)

¹⁹ Nye risi arìohna sìkwa Jizòsi ajiji gbasìri ele sno apna a, nù nhne o neezni.

²⁰ Jizòsi sarù a, “M kwuru m òka nù ogbo òhna, kpakara nhne me znirni bụ n'òro ògbako ele Ju nù n'Òro Nsò Chiokike hne kpakara ele Ju naagbakò. Ò zá nhne me kwuru nù mgwùgwa. ²¹ Ì sìkwa m ajiji, sìkwa ele nùnnu nhne me kwuru. Be magwù masì nhne me kwuru.”

²² Nga Jizòsi kwuru ka, otu nye neese nhne gbò a aka, kaa, “Kìni mernu i nookwunu nye risi arìohna òka kpa?”

²³ Jizòsi sarù a, “Ò bụru nù m kwuru m nhne búo òma, gba akebne nhne òjo me kwuru. Kòvu ò bụru nù m kwuru m ezi òka, kịni mernu ì gbòru m aka?” ²⁴ Anasì zizne a ke Kayafasì nye risi arìohna, hne o kne kòriri eriri.

Pita gònahoru Jizòsi
berere

(*Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62*)

²⁵ Kpa Sajmoni Pita gwuzo naakwna iyi, be sìkwa a, “Ì búo otu nù rime ele sno apna a sa?”

Pita gò, kaa, “M búla m.”

²⁶ Otu nù rime ele izi nye risi arìohna nwene nwerukna wam Pita bihalaru nsnì a, gwelìzò ònu, sìkwa a, “Ò búo jì nye me whnùnnu n'èkwu wam?” ²⁷ Berere kwno, Pita gò, ngangam, okne òchichi kwana èkwana.

Jizòsi gwuzo nù
ruwhnu Paìleti

(*Mat 27:1,2,11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5*)

²⁸ Be hi n'òro Kayafasì kwuru Jizòsi zne n'òbna nye òchichi, n'ònu òsisi. Ele Ju bnána nù rime n'òbna kwnornu nù be noopio ò bíta èhni be rìchna ma be nwe rikne ri Iriri Ògawhe. ²⁹ Paìleti whòkwunusi be n'ederezi sìkwa be, “Ndaa nhne anù noobno nwerukna ka?”

³⁰ Be sarù a, “Ò bụru nù ò búo nye aghorome, a znéne okwuyanù ì ya.”

³¹ Paìleti kaa, “Anù kwuru a kpe a ikpe lele kpa iwu anù kwuru.”

Be kaa, “A nwée rikne gbu nye òbula.” ³² Ka bụ ma nhne Jizòsi kwuru mezu ke gbasìri òkpa ènwu ò jònwu. ³³ Paìleti lahna n'òbna, sìkwa Jizòsi, “Ì bụ eze ele Ju?”

³⁴ Jizòsi sìkwa a, “Kì ò bụ echiche i, sòbu ele berere kannù nhne gbasìri m?”

³⁵ Paìleti sa a, “M bụ nye Ju? Ò bụ ele ke i nù ele risi arìohna be kwuyannù m jì. I mernu kịni?”

³⁶ Jizòsi kaa, “Èli-eze m búo ke òwa ka. Ò bụru nù ò bụ ke òwa ka, ele izi m znernu òlu ògwnu ma ele risi ele Ju gharù o gweru m nyée n'aka be. Ò zá, èli-eze m búo ke òwa ka.”

³⁷ Paìleti sìkwa a, “Ke bụ nù ì bụ eze?”

Jizòsi sarù a, “Jìwa karù nù m bụ m eze. Ka bụ risi nhne be kwnornu mụ m nù nhne me kwnornu va nù rime òwa, ma m gbanù m ezi òka akebne. Nye òbula ke zì n'ezi òka noobnonu m nsnì.”

³⁸ Paìleti sìkwa a, “Kìni bụ ezi òka?”

Be marnu Jizosi ikpe enwu
(*Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25*)

Paileti whokwnusi kwno ele risi ele Ju n'ederezi kanu be, "O za nhne ojo me whnurnu nu rime nwerukna ka ria ria. ³⁹ O bu omen'eli anu me sigbasinu anu otu nye ikelu n'ige Iriri Ogawhe. Anu pioru me sigbasinu anu eze ele Ju?"

⁴⁰ Kpakara be siwama, "Oza, o buo nwerukna ka, sigbasinu a Barabasi." (Barabasi bu nye buznu.)

19

¹ Paileti kwuru Jizosi pnia nhne. ² Ele ogwnu kpa okpu igwnu kpusi a nu risi, be wosi a iwo odno odno. ³ Be znekwnusi a, kaa, "A bekwulem ji, Eze ele Ju." Be gbọ aka nu ruwhnu.

⁴ Paileti lahna kwno hne ele risi ele Ju zi, o kanu be, "Anu le, m jookwuyan anu ya, ma anu marnu nu o za nhne ojo me whnurnu nu rime a." ⁵ Jizosi woru iwo odno odno nu okpu igwnu whuya ederezi, Paileti kanu be, "Anu le nwerukna wam."

⁶ Nga ele risi ariohna nu ele neese Oro Nso Chiokike whnurnu a, be siwama, "Kpogidne a n'ogba, kpogidne n'ogba."

Paileti kanu be, "Anu kwuru a kpogidne a n'ogba n'aka anu. Kovu me kanu anu, o za nhne ojo me whnurnu nu rime a."

⁷ Ele risi ele Ju kwusi rikne, "A nwernu iwu, iwu a kwuru nu o kwesiri enwu kwnornu nu o kanu nu o bu Nnwọ Chiokike."

⁸ Nga Paileti nurnu ka, o tu ogwnu k'agida. ⁹ O lahna kwno n'obna, o sikwa Jizosi, "Ndaa hne i hi va?" Kovu Jizosi sala a oka obula. ¹⁰ Paileti kanu a, "I za naasa m oka, o bu nu i ma nu m nwernu m rikne o sigbasi i mobu o kpogidne i n'ogba?"

¹¹ Jizosi kaa, "I beenwene rikne megidne m o buru nu be nyene i rikne hite n'oligwe, nye kwuru m nyee n'aka i nwe mmehie ke kakwo."

¹² Nga Paileti nurnu ka, o gbalị o sigbasi Jizosi. Kovu ele risi ele Ju si ọlo, "O buru nu i sigbasi a, i buo enyi Siza. Nye obula ke neeme ehni a eze neemegidne Siza."

¹³ Nga Paileti nurnu nhne ka, o kwuhala Jizosi ederezi, daziri eli nu ngadna nu hne be jiri akaworugwu mee, be kwu n'onu Hiburu Gabata. ¹⁴ Nhne ka mernu n'iwhnehnie, n'otnu-ige ke nri nu ebo* n'obochi ojknernu Ogawhe.

Paileti kanu be "Anu le eze anu."

¹⁵ Be siwama, "Gwepu a, gwepu a, kpogidne a n'ogba."

Paileti sikwa be, "Me kpogidne eze anu n'ogba?"

Ele risi ariohna saru a, "A nwée eze berere kwolem Siza."

¹⁶ Paileti nyewhete be Jizosi, ma be kpogidne a n'ogba.

Be kpogidnernu Jizosi n'ogba
(*Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43*)

Ele ogwnu kwuru Jizosi. ¹⁷ Jizosi vuru ogba a, o whoga zne hne be kwu Hne Okpokoro Risi (ke bu n'onu Hiburu Golugota.) ¹⁸ Be kpogidne a n'ogba pi, ya nu ele rukna lawuru berere, otu badnu n'akarikwnunga a, nye ke berere n'akarita a. Jizosi ziri n'esilawuru be.

¹⁹ Paileti gbasiri nhne be jogwnu tukwasi a n'olu ogba a, "Jizosi, nye Nazareti, Eze ele Ju." ²⁰ Agida ele Ju gwnurnu a, kwnornu nu hne be kpogidnernu Jizosi n'ogba zila ikere nu rime eli-ohna. Be gbaru nhne ogwnugwnu wam n'onu Hiburu, Latini nu Giriki. ²¹ Ele risi ariohna ele Ju kanu Paileti, "I gbasi 'Eze ele Ju,' kovu gbasị, 'Nwerukna ka karu nu o bu eze ele Ju.' "

²² Paileti saru be, "Nhne me gbaru dazim kpa me gbaru a."

²³ Nga ele ogwnu kpogidnernu Jizosi n'ogba, be gweru kpakara iwo a keru n'esilawuru be, keme be nga eno, be gweru a otu otu. Be chiri iwo olu a ke be dowala odowa be duru hi n'olu du n'eli.

* 19:14 Otnu-ige ke nri nu ebo: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke isunu

²⁴ Be kaa, “A jóodowa iwo ka, kovu a joovu oḡbanuchi ma a mahia nye jeenwe a.” Ka bu ma nhne be gbaru n'okwukwo nsọ mezu, ke kwuru, “Be keriri kpakara iwo m n'esilawuru be, be ji iwo m vu oḡbanuchi.”

Ka bu nhne ele oḡwnu wam mernu.

²⁵ Ele gwuzo ndundu nu hne oḡba wam zi bu nne Jizosi nu nwene rinya nne a, nu Meri nnwerne Kilopasi, nu Meri Magidalini. ²⁶ Nga Jizosi whuru nne a nu nye sno apna a wam o whuru n'anya, o kanu nne a, “Nwerinya, le nnwo i.” ²⁷ O kanu nye sno apna a wam, “Le nne i.” Hite n'ige wam, nye sno apna a wam kwuru a la n'oro a.

Enwu Jizosi

(*Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49*)

²⁸ Kpa Jizosi magwu nu be mezulem kpakara nhne, o mee ma nhne be gbaru n'okwukwo nsọ mezu, o kaa, “Akpiri nokpo m bekwnu.” ²⁹ Otu idudu manya gbaru oka zi pii, be rusi sponji nu rime a, knesi a nu nkala hisopu, gwelizo nu mgbele-onu Jizosi. ³⁰ Kpa Jizosi nworu manya wam, o kaa, “Okwolem.” O piya risi a nwuma.

Be duru Jizosi ara

nu ikpurutu

³¹ Nhne ka mernu n'obochi ojikneru, ke bu obochi ke sno Obochi Ozukwa Inwe. O masila ele risi ele Ju o sigbasi iznu be n'olu oḡba n'Obochi Ozukwa Inwe kwnornu nu o bu okne obochi. Be riasno Paleti ma be gbaji kpakara be ochi ma be vudna iznu be n'olu oḡba. ³² Ele oḡwnu wam zne gbaji ochi nye ke mbom nu nye ke berere ele be kpogidneru be nu Jizosi n'ogba. ³³ Kovu nga be vaduru hne Jizosi zi, be whuru nu o nwunam, be gbajile ochi a. ³⁴ Otu nye oḡwnu gweru ara du Jizosi nu ikpurutu, ngangam, onarna nu mini gbahia. ³⁵ Nye wam ke whuru nhne ka gbaru akebe, akebe a bu ezi oka. O magwu nu o nookwu ezi oka ma anu kweru. ³⁶ Kpakara nhne ka mernu ma nhne be gbaru n'okwukwo nsọ mezu, “Be jagbaji otu okpukpu a.” ³⁷ Nhne be gbaru n'okwukwo nsọ ke berere kwuru, “Ele badnu jeele anya nye wam be duru ara.”

Be liri Jizosi

(*Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56*)

³⁸ Omekwo, Josefu nye Arimatiya, zne rio Paleti ma o vuru iznu Jizosi. Josefu bu nye sno apna Jizosi nu mgwugwa, kwnornu nu o notu oḡwnu ele Ju. Paleti kweru, o va vuru iznu a whoga. ³⁹ Nikodimosi nye zekwnusiri Jizosi n'abali, snornu Josefu, o gweya monono nwernu ekarna oma be gwaru nhne be kwu maa nu alosi, zi agida. ⁴⁰ Ele rukna lawuru ka vuru iznu Jizosi, whu a n'ikpe marnu mma nu monono wam, kwnornu nu kpa bu kpa ele Ju neeme iznu si be li. ⁴¹ Otu ekwu zi ndundu hne be kpogburu Jizosi, otu ilili be gwuru ikne zi nu rime ekwu wam, o za nye be liru nu rime a nu mbom. ⁴² Kwnornu nu o bu obochi ojikneru Obochi Ozukwa Inwe ele Ju, ilili wam zi masi ndundu, be lite Jizosi nu rime a.

20

Ilili ke o za nye zi a

(*Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12*)

¹ N'onu osisi n'obochi mbom n'ikwezu, o gba koriri ochichiri, Meri Magidalini znernu ilili wam whu nu be vumenem rugwu be jiri kpusni onu ilili wam. ² O gba eso zekwnusi Saimoni Pita nu nye sno apna a wam Jizosi whuru n'anya. O kanu be, “Be vumenem iznu Nyenwe ai n'ilili, a ma hne be bitaru a.”

³ Pita nu nye sno apna a wam whoga, neezne n'ilili. ⁴ Be lawuru bete agba eso, kovu nye sno apna a kiyari gbawhe Pita, beru Pita osno gbadu ilili. ⁵ O whudnahie eli whu ikpe marnu mma wam, kovu o bnage nu rime. ⁶ Saimoni Pita va, bna nu rime ilili. O whuru ikpe marnu mma wam dazi etekne, ⁷ n'ikpe be jiri whu risi Jizosi, ya nu ikpe be piakotaru be n'otu ichne. ⁸ Nye sno apna a wam ke beru osno va, bna nu rime ilili, o

whnurnu, kweru masi. ⁹ (Be ghóyage nhne be gbarụ n'òkwukwo nsò, nù o jeehi n'ẹnwu lizò.) ¹⁰ Ele sno apna a wam lahna.

Jizòsi gesiri Meri Magidalini
 ẹhni a

(Mat 28:9,10; Mak 16:9-11)

¹¹ Kọvu Meri gwuzoru n'ederezi ilili wam naakwna ẹkwna. Kpa ọ naakwa ẹkwna, o whudnahie le anya nù rime ilili wam. ¹² Ọ whnù ele enine izi lawuru wogwu iwo abọchna dazị ẹlì nù hne iznu Jizòsi zì nù mbòm, otu nù risi a, otu n'ọchi a.

¹³ Be sịkwa a, “Nwerinya, kịni neeme i ẹkwna?”

Ọ kaa, “Be vumenem Nyenwe m, m máam hne be vubiri a.” ¹⁴ Nga o kwuru ka, ọ tũhnasna whnù Jizòsi, kọvu ọ máa nù ọ bụ Jizòsi.

¹⁵ Jizòsi sịkwa a, “Nwerinya, kịni neeme i ẹkwna? Ndaa nye i noopio?”

Meri che nù ọ bụ nye ẹrnu ẹkwnu, ọ kaa, “Nda-aị-kwu, ọ bụru nù ọ bụ jì vumernu a, kanụ hne ì vubiri a, m jeezne vuru a.”

¹⁶ Jizòsi sukwu a, “Meri.”

Meri tũhnasna, kete a ruwhnu, siwama n'ọnu Hiburu, “Raboni!” (ke bụ Nye-zni-nhne).

¹⁷ Jizòsi kanụ a, “Ì kpákwadia m aka, kwnornu nù m yáalakwnuznege m Nda m. Kọvu znekwnusi rụmu nda m, kanụ be m naalakwnusi Nda m nù Nda anụ, nù Chiokike m nù Chiokike anụ.”

¹⁸ Meri Magidalini zne kanụ ele sno apna a nù ọ whnurnu Nyenwe aị, nù ka bụ nhne ọ kanụ a.

Jizòsi gesiri ele sno apna a
 ẹhni a

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49)

¹⁹ N'ogbednachi, n'ọbochi mbòm wam n'ikwezu, ele sno apna a gbakọru n'otu ọro tũgidne ẹhni be ọnuhna, kwnornu be ọnotu ogwnu ele risi ele Ju. Jizòsi varụ gwuzoru n'esilawuru be, kaa, “Udno zinu anụ.” ²⁰ Nga o kwuru ka, o gesi be aka a lawuru nù ikpurutu a. Mkpọma sọ ele sno apna a n'ọnu kpa be whnurnu Nyenwe aị.

²¹ Jizòsi kaa kwno berere, “Udno zinu anụ, lele kpa Nda m ziyaru m, ọ bụ kpa me neezni anụ.” ²² Nga o kwuru ka, o nyesi be inwe, kaa, “Anụ nahọru Enine Nsọ. ²³ Ọ bụru nù anụ gbarunu ele badnụ mmehie be, be jaagbarunu be mmehie be, kọvu ọ bụru nù anụ jáagbarunu be, be jáagbarunu be.”

Jizòsi nù Tọmosi

²⁴ Otu nù nri nù badnụ lawuru wam sno apna Jizòsi, nye rẹwhna a bụ Tọmosi, nye be kwu Didimọsi nù be zịla nga Jizòsi varụ. ²⁵ Ele sno apna a ele berere kanụ a, “A whnurnu Nyenwe aị.”

Tọmosi kanụ be, “Okwolem ma m whnurnu m anunu ituru nù aka a lawuru, m yisi mkpaka aka m nù rime be, yisi aka m n'ikpurutu a, m jéekweru.”

²⁶ N'ikwezu a, ele sno apna Jizòsi gbakọgwu kwno n'otu ọro, tũgidne ẹhni ọnuhna, Tọmosi nù be zì masi. Be tũsnirni ọro, kọvu Jizòsi varụ gwuzoru n'esilawuru be, kaa, “Udno zinu anụ.” ²⁷ Ọ kanụ Tọmosi, “Yisi aka ì hna, le aka m lawuru, dnọsnima aka ì yisi n'ikpurutu m, i nwéma mkpọma lawuru, kweru.”

²⁸ Tọmosi sarụ a, “Nyenwe m nù Chiokike m.”

²⁹ Jizòsi kanụ a, “I kweruru kwnornu nù ì whnurnu m, ngọzi zinu ele whnúge, kọvu be kweru.”

Risi ọkwukwo ka

³⁰ Jizòsi rnurnu agida ẹrnu ndu-ẹhni berere nù ruwhnu ele sno apna a ke be gbáge n'ọkwukwo ka. ³¹ Kọvu be gbarụ ka ma anụ kweru nù Jizòsi bụ Karaịsi wam, Nnwọ Chiokike, ma hite n'ọkwnata mkpọma nù rẹwhna a, anụ jeenwe bụdnu.

21

Jizọsi gesiri ele sno apna a ẹsau ẹhni a

¹ Omekwo, Jizọsi gesiri ele sno apna a ẹhni a n'apna berere, nọ ngeri Osimini Taberasi. ² Saịmoni Pita, Tọmosi nye be kwu Didimọsi, nọ Nataneli nye Kana ke Galili, nọ rọmu rukna Zebidi, nọ ele sno apna a lawuru berere zi. ³ Saịmoni Pita kaa, "M neezne o gbu aznu."

Be kanu a, "A joosno i zne." Kpakara be zne bna n'otu ogbo, kovu o za nhne be gburu kpakara abali wam.

⁴ N'onu osisi, Jizọsi gwuzoru n'onu mini, kovu ele sno apna a ma nọ o bu Jizọsi.

⁵ O sikwa be, "Rumu takiri, o zi aznu anu gbuharu?"

Be sa a, "Oza."

⁶ Jizọsi kanu be, "Anu wusi igbo anu n'akarikwnunga ogbo, anu jowhnu aznu." Be wusi igbo be, be nwee rikne doli igbo wam kwnornu nọ be gburu agida aznu.

⁷ Nye sno apna wam Jizọsi whnurnu n'anya kanu Pita, "O bu Nyenwe ai." Kpa Saịmoni Pita nurnu nọ o bu Nyenwe ai, o jeru ikpe a (kwnornu nọ o gba eto) dnabna mini. ⁸ Ele sno apna a ele berere kworu ogbo, doru igbo wam aznu jiri va mkpomkpo eli. Be za ikere nọ mkpomkpo eli, nhne hne lele riwhu rula eto. ⁹ Nga be duru mkpomkpo eli, be whnurnu esekere bekwnu nọ aznu nọ zi n'olu a nọ bredi zi pi.

¹⁰ Jizọsi kanu be, "Anu gweya agwna aznu anu gburu."

¹¹ Saịmoni Pita zne doru igbo wam nọ mkpomkpo eli, aznu okpotokpo jiri a, otu riwhu nọ nri isne nọ eto, Igbo wam dokala, o bu n'ezi nọ aznu zi agida. ¹² Jizọsi kanu be, "Anu va ri wiri." O za nye sno apna a ke nwernu rikne o nyipohia sikwa a, "I bu nyele?" Be magwu nọ o bu Nyenwe ai. ¹³ Jizọsi gweru bredi wam nyee be, ya nọ aznu. ¹⁴ Ka mernu mgba eto Jizọsi gesiri ele sno apna a ẹhni a kpa o hi n'enwu lizo.

Jizọsi nọ Pita

¹⁵ Nga be rikworu wiri, Jizọsi kanu Saịmoni Pita, "Saịmoni nnwo Jóni, i whnurnu m n'anya kakwo nhne ele ka?"

O sa a, "Owe, Nyenwe ai, i magwu nọ m whnurnu m ji n'anya."

Jizọsi kanu a, "Nyee atnurnu m wiri."

¹⁶ Jizọsi kanu a ke mgba lawuru, "Saịmoni, nnwo Jóni, i whnurnu m n'anya n'ezi oka?"

O sa a, "Owe, Nyenwe ai, i magwu nọ m whnurnu m ji n'anya."

Jizọsi kanu a, "Noznu atnurnu m."

¹⁷ Jizọsi kanu a ke mgba eto, "Saịmoni, nnwo Jóni, i whnurnu m n'anya?"

O gbu Pita igbugbu nọ Jizọsi kannu ke mgba eto, "I whnurnu m n'anya?" O kaa, Nyenwe ai, i magwu kpakara nhne, i magwu nọ m whnurnu m ji n'anya.

Jizọsi kanu a, "Nyee atnurnu m wiri. ¹⁸ Me kanu i ezi oka, nga i bu wikor, i nosnu ajni n'ikwnu i zne hne obula o masiri i. Kovu, nga i jeeme okno badnu, i jodosni aka i, nye berere snusi i ajni, kwuru i zne hne masila i." ¹⁹ Jizọsi kwuru ka ma o gesi kpa Pita jonwu enwu, ma o nyee Chiokike igwugwu. Jizọsi kanu a, "Sno m."

Jizọsi nọ nye sno apna a ke berere

²⁰ Pita tuhnaasna whnu nye sno apna a wam, nye Jizọsi whnurnu n'anya, nye dnabnenu Jizọsi nga be neeri wiri anyasnu wam, sikwa a, "Nyenwe ai, nyele jeere i?" ²¹ Nga Pita whnurnu a, o kanu Jizọsi, "Nyenwe ai, ndaa nhne i kwuru gbasiri nwerukna ka?"

²² Jizọsi saru a, "O buru nọ m pioru m o ziri budnu tem m va, o gbasila i, sno m." ²³ Be tnuasa n'esilawuru ele sno apna Jizọsi nọ nye sno apna a ka jonwu enwu. Kovu Jizọsi kala nọ o jonwu enwu, kovu o karu, "O buru nọ m pioru m o ziri budnu tem m va, o gbasila i."

²⁴ Ya bu nye sno apna a ke kwuru kpakara nhne ka, nye gba masiri a n'okwukwo, a magwu nọ nhne o gbaru bu ezi oka.

Okwukwo

²⁵ Agida nhne ele berere ke Jizosi mernu, o buru nu be gba kpakara be n'okwukwo, m che m nu kpakara owa n'iwuhuru a jéenwe rikne vuli kpakara okwukwo be jaagba.

Ernu Ele Izi

Nhne gbasiri ọkwukwo ka

Ernu Ele Izi **sno izi** ọma lele kpa Lukwu gbarụ n'ọkwukwo n'aznụ. Risi ọka a bụ o gesi kpa ele sno apna Jizọsi panizoru ernalu izi ọma be. Enine Nso duru be gbasia Izi Ọma gbasiri Jizọsi hite nụ Jeruselem, nụ kpakara Judiya nụ Sameria, tem dū n'osotoma ọwa (1:8). Nye gbarụ ọkwukwo ka mernu ma ele nọogwnu a mahia nū ele Chiokike (Kirisiteni) bụo otu ele nodo ọchichi ke neemegidne ọchichi ele Rom.

Be **kewarụ** ọkwukwo ka nga ẹto, ke neegesi kpa be kpọru okwo Izi Ọma gbasiri Jizọsi nū ọpanizo ọgbako Chiokike. (1) Ọpanizo otu ele Chiokike nū Jeruselem nga Jizọsi lahnarnū oligwe. (2) Ọgbasa izi ọma nū kpakara ẹli Palestitini. (3) Ọgbasa izi ọma dū kpakara ọwa, dū Rom.

Otu **nhne** zị okne mkpa nū Ernu Ele Izi bụ ernalu Enine Nso, nye nyernu be rikne n'ọbochi Pentikosi, nye zị kọriri naagba ọgbako Chiokike inwe nū ele risi a. Ọkwukwo Ernu Ele Izi neegesi iknerna ikwu-onu Chiokike nū budsonu ele kweru nū omekorita ele ọgbako Chiokike.

Nhne zị n'ọkwukwo ka

Ojiknenu ọ gba akebne (1:1-26)

Nhne Jizọsi nyernu n'iwu ipne-aznū nū mkwna (1:1-14)

Nye gweruru ọnodi Judasi (1:15-26)

Akebne be gbarụ nū Jeruselem (2:1---8:3)

Akebne nū rime Judiya nū Sameria (8:4---12:25)

Ernu Pọlu (13:1---28:31)

Ọgaghari neezni izi ọma ke mbom (13:1---14:28)

Ogbo ke zị nū Jeruselem (15:1-35)

Ọgaghari neezni izi ọma ke ẹbo (15:36---18:22)

Ọgaghari neezni izi ọma ke ẹto (18:23---21:16)

Pọlu nye ikelu nū Jeruselem, Sizeria nū Rom (21:17---28:31)

Jizọsi kweru mkwna

Enine Nso

¹ Tiofilosi, n'okwukwo mbom ke me gbarụ, m gbarụ m kpakara nhne Jizọsi mernu nū nhne o znirni hite n'ige ọ panizoru ernalu a, ² tem dū n'ọbochi be gweruru a la n'oligwe. Si ọ larụ oligwe, o nyernu ele rukna wam ọ hohiaru iwu hite nū rikne ke Enine Nso. ³ Nga ọ takworu awnwhnu, o gesiri ele izi wam ọ hohiaru ẹhni a, nyee be agida nhne mesiri a rikne nū ọ zị budsonu. Be whnurnu a, ya nū be kwu ọka gbasiri ẹli-eze Chiokike nri ọbochi ẹno. ⁴ Nga be gbakoru n'otu, o nyernu be iwu ka, "Anụ hiko nū Jeruselem whoga, kovu anụ seru nkesi ke Nda m kweru mkwna, ke anụ nurnu nhne me kwuru gbasiri a. ⁵ Joni jiri mini wu ele badnu mini, kovu be jeeji Enine Nso nọowu anụ mini nga ọbochi ele nū ele whemernu."

Jizọsi larụ oligwe

(Mak 16:19-20; Luk 24:50-53)

⁶ Nga ele izi wam gbakoru n'otu, be sikwa Jizọsi, "Nyenwe ai, i jeegweru ọchichi ka nyehnata ele Izireli kitna?"

⁷ Jizọsi kanu be, "Nda m ji iknerna a bita ige nū ọbochi, o kwesige anụ mahia a. ⁸ Kovu nū anụ jaanahia rikne nga Enine Nso wam dnakwasiri anụ, anụ jọobu ele akebne m nū rime Jeruselem, ma nū kpakara Judiya, nū Sameria nū hne ọwa sotoru." ⁹ Nga o kwukworu ọka ka, kpa be neele a anya, be gwelizo a la n'oligwe, erumeru gweme a n'anya be.

¹⁰ Kpa be zị neelegidne anya n'oligwe kpa ọ naala, ele rukna lawuru wogwu iwo abochna gwuzoru n'esilawuru be. ¹¹ Be kaa, “Ele rukna Galili, ndaa kpa anụ gwuzo neele anya n'oligwe? Jizọsi ka, nye be gweruru la oligwe, jaava berere lele kpa anụ whnuru a la oligwe.”

Matayasi gweruru
onodi Judasi

¹² Ele izi wam lahna Jeruselem hite nụ Rugwu Olivu, nhne nụ lele izne otu Ọbochi Ozukwa Inwe. ¹³ Be zne Jeruselem, bna nụ rime ọro olu hne be wu. Pita, Jōni, Jemisi, nụ Anduru, Filipu nụ Tōmosi, Batolomi nụ Matiyu, Jemisi nnwọ Alifayosi, Saimoni nye zị n'esilawuru ele noonwu bękwu nụ mkpoma nụ Judasi nnwọ Jemisi. ¹⁴ Kpakara be zị n'otu neekpe okpukpe ige ọbula, be nụ ele rinya wam nụ Meri nne Jizọsi nụ rumu nne a.

¹⁵ N'ọbochi wam, Pita gwuzoru n'esilawuru ele sno apna Jizọsi, be bu otu riwhu nụ nri lawuru. ¹⁶ Ọ kaa, “Rumu nda m, nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ ke Enine Nsọ kwuru hite n'onu Devidi gbasiri Judasi nye duru ele nwugwuru Jizọsi, jeemezu. ¹⁷ Judasi bu otu badnu nụ rime aị, be hohiaru a ma o kehia igwe n'ernu aị.” ¹⁸ (Judasi bu nye ji iwai be kwuru a n'ernu aruru-eli a zu otu eli, ọ dna, kpu ruwhnu n'eli, kpakara nhne zị a nụ ruwho wuhia. ¹⁹ Kpakara ele wu nụ Jeruselem nuru a, be kwu eli wam n'ikwu-onu be, Akelidama, ke bu Eli Onarna.)

²⁰ “Kwnornu nụ be gbarụ n'okwukwo Eri Oma,

‘Oro a daziri etekne,

ọ zá nye wu nụ rime a.’

Be gba kwno a nụ nhne berere,

‘Nye berere gweru onodi ernu a.’

²¹ Kịtna, ọ zị mkpa a hору otu nyerukna n'esilawuru ele sno aị n'ige Nyenwe aị Jizọsi snornu aị whoga, bnanya masi n'esilawuru aị, ²² hite n'owu mini Jōni du nga Jizọsi laru n'oligwe. Nye wam joburu nye joosno aị gba akebne nụ Jizọsi hiri n'enwu lizo.”

²³ Be hohia ele rukna lawuru, Josefu nye be kwu Basabasi nye rewhna a berere bu Jositosi nụ Matayasi. ²⁴ Be kpe okpukpe kaa, “Nyenwe aị, ji nye magwu mkpoma kpakara ele badnu, bikno, Nyenwe aị, gesi aị nye i hohiaru n'esilawuru ele rukna lawuru ka, ²⁵ nye jeegweru onodi ernu nye izi ke Judasi ghasaru zne hne o kwesiri.” ²⁶ Be vu ogbanuchi, ogbanuchi wam dnakwasị Matayasi, be gwnusi a n'esilawuru ele izi nri nụ otu wam.

2

Enine Nsọ varu
n'ọbochi Pentikosi

¹ Nga ọbochi Pentikosi zuru, kpakara be gbakoru n'otu oro. ² Ngangam, imerne ke nụ lele okne ruwhere hiri n'oligwe va, jipiya kpakara oro wam be zị. ³ Be whnuru nhne nụ lele riro bękwu ke daziri n'olu risi be otu otu. ⁴ Enine Nsọ mejihiaru be, be bete nookwu oka nụ riro ele berere lele kpa Enine Nsọ wam nyernu be iknerna o kwu oka.

⁵ Agwna ele Ju ele notu ogwnu Chiokike wu nụ Jeruselem, ele hi nụ kpakara mba ke zị nụ mkpururu oligwe va. ⁶ Nga be nuru mkpakpo ka, be gbako, ọ turu be n'anya kwnornu nụ be nuru kpa ele sno apna Jizọsi nookwu oka nye ọbula nụ ikwu-onu ke a. ⁷ Ehnwuru be, be kaa, “Kpakara ele ka nookwu oka, be buo ele Galili sa? ⁸ Ndaa kpa a nonu be nookwu oka n'ikwu-onu be jiri mu aị? ⁹ Ele Patia, nụ Midia, ele Elam, ele hi nụ Mesopotemia, Judiya nụ Kapadosia, nụ ele hi nụ Pontosi nụ Asia, ¹⁰ ele hi nụ Firiya nụ Pamfilia, ele hi nụ Ijipiti nụ ele hi agwna eli Libiya ke zị Sirini ndundu, nụ agwna ele hi nụ Rom, ¹¹ ma ele Ju ma ele bnarnu okpukpe ele Ju, ele Kiriti nụ ele Arabu, a nuru kpa be nookwu oka n'ikwu-onu aị gbasiri ernu ndu-ehni Chiokike.” ¹² Ọ gbagwojiri be anya, kpakara be nesikwa, “Ka bu kini?”

¹³ Kovu ele berere mernu be nhne mkpari, be kaa, “Manya noogbu ele ka.”

Pita kwunnu igbudu badnu

ọka

¹⁴ Pita gwuzoru ya nū nri badnu nū otu wam bete nookwunu ele badnu wam ọka n'okne nkoli, kaa,

“Ele Ju ibne m nū kpakara anū ele wu nū Jeruselem, anū bnote nsni nū nhne me nookwu gbasiri nhne anū whnurnu. ¹⁵ Ọ zá manya noogbu ele rukna ka lele kpa anū cheru, ọ bụ ọtnu-ige tolu ke ọsisi.* ¹⁶ Kọvu ka bụ nhne nye ọwhnurninya Juweli kwuru ọka gbasiri a,

¹⁷ Chiokike karu kpa,

‘Ka bụ nhne me jeeme n'ọbochi ipne-aznu,
m jooiwukwasi Enine m n'ehni kpakara ele badnu,
rumu anū ele rukna nū ele rinya jookpo okwo ikwu-onu Chiokike,
rumu ikoro anū jooiwunu ọwhnurninya,
ele okno badnu anū joro mboro.

¹⁸ M jooiwukwasi ele izi m rukna nū rinya Enine m n'ọbochi wam,
be jooiwunu ọwhnurninya.

¹⁹ M jeegesi ernalu ndu-ehni n'oligwe
nū nhne elekema n'owa nū mkpururu oligwe,
onarna nū bekwnu nū okne runwurnu bekwnu.

²⁰ Ehnam jaagba ochichiri,
enwa jaachna ihie ihie lele onarna,
ka jeeme si okne ọbochi ke zi igwugwu ke Nyenwe ai va.

²¹ Be jooznohia nye obula ke noosukwu rewhna Nyenwe ai.’

²² “Ele Izireli, anū bnote nsni n'oka ka, Chiokike jiri kpakara ernalu ndu-ehni nū nhne tu n'anya nū elekema ka n'esilawuru anū gesi nū ya ziyaru Jizosi nye Nazareti. Kpakara anū magwu kpa. ²³ Chiokike marnu ama kweru be gweru a nyega anū, anū gweru a nyee n'aka ele ma Chiokike, be kpoigidne a n'ogba, gbu a. ²⁴ Kọvu nū Chiokike mernu o hi n'enwu lizo, gweme nhne igbugbu ke enwu kwnornu nū enwu nwée rikne nwugwu a.

²⁵ Ka bụ nhne Devidi kwuru gbasiri a,
‘M whnurnu m Nyenwe ai nū ruwunu m kpakara ige.

Ọ zi n'akarikwnunga m,
ovu jaala m mini.

²⁶ Ka kpararu ovu soru m n'onu, riro m nwudnarnu k'agida,
an-ehni m jaazi budnu n'olile anya.

²⁷ Kwnornu nū i jeesigbasi mkpuru ovu m n'ilili,
i jeekwe nye nsọ ke i ro oro.

²⁸ I gesiri m apna ke budnu,
ruwunu i mernu snarnima jihia mkpoma m.’

²⁹ “Rumu nda m, m nookwunu anū oka n'anya rikne nhne gbasiri nda ai oknani bu Devidi, ọ nwurnu enwu, be li a, ilili a zi hna du tna. ³⁰ Ọ bụ nye ọwhnurninya, ọ magwu nū Chiokike kwesiri a mkwna rikne nū ọ jeeme otu nye hi nū avnurnu a daziri nū ngadna eze a. ³¹ Ọ whnurnu nū hne zi nū ruwunu, o kwu oka gbasiri olizo n'enwu Karaisi, Chiokike jeesigbasi a n'ilili, an-ehni a joro oro. ³² Chiokike mernu Jizosi ka hi n'enwu lizo. A bụ ele akebe ezi oka ka. ³³ Be gwelizoru a olu n'akarikwnunga Chiokike, ọ naharu n'aka Nda a mkwna ke Enine Nso bu ke ọ wukwasiri ai, ke anū whnurnu, nurnu masi. ³⁴ Devidi lage olu nū rime oligwe, kovu o kwuru,

‘Nyenwe ai kannu Nyenwe m,
Daziri eli n'akarikwnunga m,

³⁵ tem du nga me jaabita ele irno i
lele nhne i jootukwasi ochi i lawuru.’

* 2:15 ọtnu-ige tolu ke ọsisi: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke eto

³⁶ “Kam kpayarụ, kpakara ele Izireli, anụ mahia n'ezi oka nụ ọ bụ Jizosi ka, nye anụ kpogidnenu n'ogba bụ nye Chiokike mernu Nyenwe aị nụ Karaịsi.”

³⁷ Nga be nurnu ka, o gburu be igbugbu k'agida nụ mkpoma, be kanụ Pita nụ ele izi berere, “Rumu nda aị, kini bụ nhne a jeeme?”

³⁸ Pita kanụ be, “Nye obula hi nụ mmehie a tughnasna, ma be wu anụ mini nụ rewhna Jizosi Karaịsi, ma Chiokike gbarunu anụ mmehie anụ. Ige wam anụ jeenwehia nkesi Chiokike ke bụ Enine Nso. ³⁹ Kwnornu nụ mkwna Chiokike ka zinu anụ, nụ rumu anụ, nụ kpakara ele zị ikere, ele Nyenwe aị Chiokike joosukwu.”

⁴⁰ Pita ji agida ikwu-onu berere do be aka nụ nsni, kaa, “Anụ gweme ehni anụ awnwhnu ke ebiri ojo ka.” ⁴¹ Be wuru ele kweru izi oma ka mini. Be tukwasinu be pokwu badnu eto n'otu obochi.

Mmekota ke
ele kweru ekwe

⁴² Be dazigidne nụ iznizni ele izi, snornu be mekota nhne, ri wiri nụ neekpe okpukpe.

⁴³ Ele izi wam nurnu agida ernu ndu-ehni nụ elekema ke mernu ogwnu tu ele badnu.

⁴⁴ Kpakara ele kweru ekwe dazikota n'otu, neekeri nhne n'otu. ⁴⁵ Be re ekwu be nụ ekwnu be nwernu, keme iwai n'esilawuru be lele kpa mkpa kparu nye obula. ⁴⁶ Be dazigidne n'otu n'Oro Nso Chiokike kpakara obochi. Be neezne n'oro nụ oro, gweru mkpoma zị richna neeri wiri n'otu nụ ovu oso n'onu. ⁴⁷ Be naaznari Chiokike, neenwe ruwhnu oma nụ hne ele badnu zị. Nyenwe aị notukwasinu be ele badnu n'obochi n'obochi ele be jooznohia.

3

Pita gworo nye mgworo

¹ Otu obochi, Pita nụ Joni znenu Oro Nso Chiokike n'otnu-ige ke eto n'iwhehnie,* ke bụ ige okpukpe. ² Otu nyerukna ke dnarnu mgworo hite nga be murnu a, ele badnu nookwuru a zne n'Ogodo Onuhna Marnu Mma ke Oro Nso Chiokike kpakara obochi, ma ọ rjo nhne n'aka ele naabna Oro Nso Chiokike. ³ Nga ọ whnurnu Pita nụ Joni hne be naabna Oro Nso Chiokike, ọ rjo be nhne. ⁴ Pita nụ Joni legidne a anya, Pita kaa, “Le aị anya.” ⁵ Nyerukna wam legidne be anya ma ọ jaanahia nhne n'aka be.

⁶ Pita kaa, “M nwée m siliva mọbu golu, kovu m jeenye i nhne me nwernu, nụ rewhna Jizosi Karaịsi nye Nazareti, lizo, zne izne.” ⁷ Ọ nwugwuru a n'akarikwnunga a, dolizo a olu, ngangam, ochi nyerukna wam nụ ekenkele-ochi a lawuru nwehia rikne. ⁸ Ọ wulizo olu, gwuzoru, bete neezne izne. O snornu be bna n'Oro Nso Chiokike, neezne izne, noowulizo olu, naaznari Chiokike. ⁹ Kpakara igbudu ele badnu wam whnurnu a hne o neezne izne, naaznari Chiokike. ¹⁰ Be mahia nụ ọ bụ nye orio wam naadazi n'Ogodo Onuhna Marnu Mma. O duru be ehni, tu be n'anya k'agida nụ nhne mernu.

Pita znirni izi oma
n'Oro Nso Chiokike

¹¹ Kpa nye mgworo wam nwugwuru Pita nụ Joni n'aka, ogwnu turu kpakara ele badnu wam, be gbako nụ mgbemgbe oro Solomon. ¹² Nga Pita whnurnu be, ọ kanụ be, “Ele Izireli, ndaa kpa nhne ka noodu anụ ehni, anụ neele aị anya lele nụ a ji rikne aka aị mọbu ozi nso aị mee nyerukna ka zne izne. ¹³ Chiokike ke Eberham, nụ ke Aziki, nụ ke Jekopu, Chiokike ke ele nda aị oknani, nyernu Nnwọ a Jizosi igwugwu. Ya bụ nye anụ reru, anụ gonahoru a nụ ruwhnu Paleti, ọ bụ n'ezi nụ Paleti kweru ọ sigbasi a. ¹⁴ Anụ gonahoru nye nso nụ nye mee mma, gweru nye noogbu badnu. ¹⁵ Anụ gburu nye nwe budnu. Kovu Chiokike mernu o hi n'enwu lizo, a bụ ele akebne a. ¹⁶ Anụ le nwerukna ka anụ magwu, ọ bụ okwnata ovu nụ rewhna Jizosi nyernu a rikne. Ọ bụ rewhna Jizosi nụ okwnata ovu nụ rewhna a nyernu nwerukna ka ogwugwo zuru ozu, kpa anụ whnurnu.

* 3:1 otu-ige ke eto n'iwhehnie: okwukwo ke mbum kwuru ige awa ke tolu

¹⁷ “Kịtna, rụmu nda m, m maam nụ nhne anụ nụ ele risi anụ mernu Jizọsi bụ nụ anụ máa ama. ¹⁸ Kọvu nụ Chiokike hiri n'ọnu kpakara ele ọwhnurninya agịda ige wheru ewhe kwu nụ Karaisi jaata awnụwhnu, o mezuru nhne o kwuru. ¹⁹ Anụ tughnasna, kete ruwhnu hne Chiokike zị, ma o kwnosnama kpakara mmehie anụ, ²⁰ ma anụ nwehịa rikne ikne hite nụ ruwhnu Chiokike, ma o ziyanu anụ Jizọsi bụ Karaisi nye ọ hōhiannu anụ. ²¹ Ọ jaadazị n'oligwe tem ige Chiokike jeeme kpakara nhne ziri ikne, lele kpa o kweru mkwna agịda ige wheru ewhe hite n'ọnu ele ọwhnurninya a zị nsọ. ²² Kwnornu nụ Mozizi karụ, ‘Nyenwe aị Chiokike anụ jeeziyanu anụ nye ọwhnurninya lele me, hite nụ ele ke anụ, anụ jooobno nsni nụ kpakara nhne ọ jaakanụ anụ. ²³ Nye ọbula ke jóobno nsni nụ nhne nye ọwhnurninya wam kwuru, be jeekewahala a n'esilawuru ele ke Chiokike.’

²⁴ “N'ezi ọka, kpakara ele ọwhnurninya hite nụ Sameli nụ ele sno a n'aznụ kwuru nhne gbasiri ọbochi ele ka. ²⁵ Kpakara mkwna Chiokike hite n'ọnu ele ọwhnurninya a zinu anụ, anụ nwernu igwe nụ ọgba-njọ-ehni Chiokike gbarụ ya nụ ele nda anụ, lele kpa ọ kannụ Eberham, ‘M jọgozi kpakara ele zị n'owa hite avnurnu i.’ ²⁶ Nga Chiokike gwelizọru Nnwọ a Jizọsi, o beru ọsno ziyanu anụ ya, ma ọ gọzi anụ, ma anụ hi nụ rime apna ojo anụ yahna.”

4

Pita nụ Jōni zị nụ ruwhnu ele eze-ikpe

¹ Kpa Pita nụ Jōni zị nookwunu ele badnụ ọka n'Oro Nsọ Chiokike, ele arịohna nụ nye risi ele neese Oro Nsọ Chiokike nụ ele Sadusi vakwnusiri be. ² Ovu weru be ehni nụ ele izi lawuru wam neezni ele badnụ nụ Jizọsi hiri n'ẹnwu lizọ, ke neegesi nụ ele nwurnu ọnwu jeehi n'ẹnwu lizọ berere. ³ Be nwudne be, yisi be ikelu tem chi bọ, kwnornu nụ ọbochi zneminem. ⁴ Kọvu agịda ele nurnu izi ọma be kweruru, ọnu ọgwngwnu be bụ pokwu badnụ isne.

⁵ N'ekile a, ele risi ele Ju nụ ele okno badnụ nụ ele zni iwu ele Ju gbakọru nụ Jeruselem, ⁶ be nụ nye risi arịohna Anasi, nụ Kayafasi, nụ Jōni nụ Alẹkizanda, nụ ele ọro nye risi arịohna. ⁷ Be kwuya Pita nụ Jōni gwuzote be nụ ruwhnu be, be sịkwa be, “Ndaa rikne mọbu rẹwhna nyele hne anụ jiri neeme nhne ka?”

⁸ Enine Nsọ jipiharu nụ rime Pita, ọ kaa, “Ele risi nụ ele okno badnụ Izireli, ⁹ anụ neesikwa aị ajiji tna kwnornu nụ nhne ọma ke be mennu nye mgworo ka nụ kpa be jiri gwọ a. ¹⁰ Kpakara anụ ma kpakara ele Izireli mahia, nụ nyerukna ka gwuzo hna nụ ruwhnu anụ n'ehni zuru ozu, bụ nye be gwọru hite nụ rikne ke zị nụ rẹwhna Jizọsi Karaisi nye Nazaręti. Anụ kpogidnurnu a n'ogba, kọvu Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ. ¹¹ Ya bụ

‘akaworugwu ke anụ ele noowu ọro juru,
kियam ghọlam risi nsukala ọro.’

¹² “Ọznohia zị nụ rẹwhna a kpọi. Kwnornu nụ ọ zá rẹwhna berere nụ mkpururu oligwe be nyernu ke badnụ jeenwe ọznohia.”

¹³ Ọnu rikne Pita nụ Jōni duru ele risi ikpe ehni. Be mahiaru nụ be bụ ele ọ zá nhne be bụ, ele muge ọkwukwo. Be mahiaru kwno nụ be nụ Jizọsi ziri. ¹⁴ Ọ zá nhne be nwernu rikne kwu kwnornu nụ be whnurnu nyerukna wam be gwọru gwuzo nụ ngeri Pita nụ Jōni. ¹⁵ Be kanụ be whoga n'oro ikpe, be gba iznuznu n'esilawuru be. ¹⁶ Be kaa, “Ndaa nhne a jeeme ele rukna ka. Kpakara ele wu nụ Jeruselem magwu nụ be rnurnu okne ernu ndu-ehni ka, a nwée rikne gọnahoru a. ¹⁷ Kọvu a jeeke be gbasia ọtnutnu ka n'esilawuru ele badnụ, a dọ be aka nụ nsni be kwú ọka berere nụ rẹwhna Jizọsi.”

¹⁸ Be sukwu ele rukna wam, kanụ be, be kwúma ọka rịa rịa mọbu zni nhne nụ rẹwhna Jizọsi. ¹⁹ Kọvu Pita nụ Jōni saru be, “Anụ tule a ma ọ buru ọma nụ anya Chiokike, a bnonu anụ nsni sọbu a bnonu Chiokike nsni. ²⁰ Kwnornu nụ a nwée rikne gharu o kwu nhne a whnurnu nụ nhne a nurnu.”

²¹ Ele ikpe wam ɔsi be aka nɔ nsɔ rikne, sigbasi be la. Be nwée nhne be jeeji ta be awnɔwhnu kwnornu nɔ ele badnɔ naaznarnɔ Chiokike nɔ nhne mernu. ²² Nyerukna be gwɔru ɛrnu ndu-ɛhni ka wheru nri awha ɛno.

Ele Karaɔsi kperu okpukpe

²³ Nga be sigbasiri be, Pita nɔ Jɔni lakwnusi ele ke be, kanɔ be nhne ele risi arɔhna nɔ ele okno badnɔ kwuru. ²⁴ Nga be nɔrnu a, be yisi ɔnu n'otu kwnakwu Chiokike n'okpukpe, kaa, “Nyenwe aɔ Chiokike, nye keru oligwe nɔ ɔwa, nɔ okne osimini, nɔ kpakara nhne zɔ nɔ rime be. ²⁵ I jiri Enine Nsɔ kwu ɔka hite n'ɔnu ɔhi i Devidi, nda aɔ ɔknani, kaa,

‘Kini vuteru ele buo ele Ju ɔnuma

kini mernu ele badnɔ naagba iznuznu etekne?’

²⁶ Ele eze k'ɔwa ka gwuzoru

be nɔ ele neechi ɛchi, gba iznuznu

megidne Nyenwe aɔ

megidne nye ke a o teru mɔno.*

²⁷ N'ezi ɔka, Erɔdu nɔ Pontiosi Paileti gbakɔru n'otu n'eli ka, be nɔ ele buo ele Ju nɔ ele Izireli, megidne Nnwɔ nsɔ i Jizosi, nye i teru mɔno. ²⁸ Be gbakɔru ma be mee nhne i jiri rikne i nɔ echiche i kaa nɔ ɔ bu nhne be jeeme. ²⁹ Nyenwe aɔ, bikno, le be naakpasɔ aɔ ogwnu, nyega aɔ ele izi i, ɔnu rikne a jeeji zni izi ɔma i. ³⁰ Dɔsnihala aka i nɔ ɔgwɔ ɛhni igbugbu nɔ ɔrnu elekema nɔ ɛrnu ndu-ɛhni hite nɔ rɛwhna ɔhi i zɔ nsɔ Jizosi.”

³¹ Nga be kperu okpukpe, hne be zɔ neekpe okpukpe znɔrnu biri biri. Enine Nsɔ dnakwasɔ kpakara be, be bete nookwu ikwu-ɔnu Chiokike n'ɔnu rikne.

*Ele kweru neekeri
kpakara nhne n'otu*

³² Kpakara ele kweru ekwe buo nɔ echiche be ma nɔ mkpɔma be. ɔ za nye kanɔ nhne o nwernu buo ke a, kɔvu be neekeri kpakara nhne be nwernu. ³³ Ele izi wam ji ɔnu rikne naagba akebne olizɔ n'ɛnwu Nyenwe aɔ Jizosi. Chiokike tukwasinu be agida oru. ³⁴ ɔ za nye ɔbula n'esilawuru be nhne kogwu. Ele nwernu eli mɔbu ɔro re be, gweya iwai be reru a, ³⁵ be nyee a ele izi, ele izi keme iwai wam lele kpa mkpa kparɔ nye ɔbula.

³⁶ Josefu, nye Livai be mɔrnu nɔ Saiporosi, nye ele izi jiri Banabasɔ, ke buo “Nnwɔ ɔsnuta mkpɔma,” ³⁷ o re eli o nwernu, gweya iwai a bita a n'ochi ele izi.

5

Ananayasɔ nɔ Safira

¹ Kɔvu otu nyerukna rɛwhna a buo Ananayasɔ, ya nɔ nnwerne a Safira, reru ɛkwu be. ² Ya nɔ nnwerne a kwekotaru ɔ bita agwna iwai, o gweya ke gwnarnɔ bita n'ochi ele izi. ³ Pita kanɔ a, “Ananayasɔ, ndaa kpa Ekwensu jihiaru mkpɔma i, mee i i ghanu Enine Nsɔ aghalaghala, i bitaru agwna iwai i reru ɛkwu. ⁴ Jiwa nwe ɛkwu su i reru a. Nga i reru a, iwai wam zɔ n'aka i o mee kpa o jiri masi i. Ndaa kpa i jiri ri ɔriri o mee nhne nɔ kpa? I ghanu Chiokike aghalaghala, ɔ buo badnɔ.”

⁵ Nga Ananayasɔ nɔrnu ɔka ka, ɔ dna n'eli, nwuma. Ogwnu tɔru kpakara ele nɔrnu nhne mernu. ⁶ Rumu ikoro ele rukna va whu a n'ikpe, vuru iznu a zne, lite a.

⁷ Nga nhne nɔ lele awa ɛto wheru, nnwerne a varu, kɔvu ɔ ma nhne mernu. ⁸ Pita sikwa a, “Kanɔ m, ka ɔ buo ɔnu iwai anu reru eli wam?”

ɔ kaa, “Owe, ɔ buo ɔnu ahia a.”

⁹ Pita kanɔ a, “Kini mernu ji nɔ nzi i kwekotaru ɔ rna Enine Chiokike ɔrnurna? Ele rukna ele liri nzi i gwuzo n'ɔnu-mgbo kitna, be joovuru i zne.”

¹⁰ Ngangam, ɔ dna n'eli n'ochi a, nwuma. Be vuru a whoga, lite a nɔ ngeri nzi a.

¹¹ Kpakara ɔgbako Chiokike nɔ ele berere ke nɔrnu a tɔru ogwnu k'agida.

* 4:26 nye ke a o teru mɔno: Ke buo Mezaya, Karaɔsi.

Ele izi wam gwọru
ele nrịria

¹² Ele izi nrnuru agida ernalu ndu-ehni nu ernalu elekema n'esilawuru ele badnu. Kpakara ele kweru naagbakọ nu mgbemgbe ọro Solomoni. ¹³ Ọ zala nye berere nwernu rikne sno be, ọ bu n'ezi nu ele badnu naakaa be oka oma. ¹⁴ Kọvu agida ele badnu snornu ele kweru ekwe, ele rukna nu ele rinya. ¹⁵ Ka mernu be kwuya ele naaria ehni igbugbu, dnanyita be nu ngeri apna n'olu okpata be nu etere be, ma kpa Pita naagawhe enine a metu agwna be. ¹⁶ Igbudu ele badnu hi n'eli gbaru Jeruselem gburugburu va kwuya ele ke be naari ehni igbugbu, ma ele renwu ojo nwugwu, be gworu kpakara be.

Be kpakarnu ele izi ehni

¹⁷ Ige wam okwno-awuwa jiharu nye risi ariohna nu ele nu ya sno, bu ele otu Sadusi, mkpoma. ¹⁸ Be nwudne ele izi, yisi be ikelu nu ruwhnu ohna. ¹⁹ Kọvu enine izi Nyenwe ai varu n'abali, gbamanu be onuhna ikelu, kwuhia be. ²⁰ Ọ kanu be, "Anu zne gwuzoru n'Oro Nso Chiokike, kanu ele badnu kpakara izi ke budnu ikne ka."

²¹ Ele izi wam zne n'Oro Nso Chiokike ke chi boru neezni ele badnu nhne.

Nga nye risi ariohna nu ele nu ya sno varu, be sukwukota ele eze-ikpe nu kpakara ele risi Izireli, zizne izi ma be kwuhianu be ele izi wam. ²² Ele be zizneru oro ikelu, whnuje be n'oro ikelu. Be lahna kanu ele dusiri be, ²³ "Nga a duru oro ikelu, oro turu otu, kpakara ele nse neese onuhna, kovu nga a gbamarnu oro, ọ zala nye zi nu rime oro." ²⁴ Nga nye risi ele neese Oro Nso Chiokike nu ele risi ariohna nurnu a, ọ gbagwojiri be anya.

²⁵ Ige wam otu badnu va, kanu be. "Anu le, ele rukna wam anu yisiri n'ikelu zi n'Oro Nso Chiokike neezni ele badnu nhne." ²⁶ Nye risi ele neese Oro Nso Chiokike nu ele ya nu be neese Oro Nso zne kwuya ele izi wam, be mene be nhne rikne kwnornu nu be nootu ogwnu ele badnu jootu be akaworugwu.

²⁷ Be kwuya ele izi wam gwuzote be nu ruwhnu ele eze-ikpe. Nye risi ariohna sika be, ²⁸ kaa, "A duru anu aka nu nsni anu zni nhne nu rewhna Jizosi. Anu mernu kpakara eli Jeruselem jihia n'iznizni anu, anu noovukwasi ai enwu onarna Nyerukna ka."

²⁹ Pita nu ele izi saru be, "A kwesiri o bnonu Chiokike nsni karu badnu. ³⁰ Chiokike ke ele nda ai mernu Jizosi hi n'enwu lizo, bu nye anu gburu, kpojidne a n'olu ogba. ³¹ Chiokike gwelizoru a olu n'akarikwnunga a ma ọ buru Nye Risi nu Nye Oznohia, ma ele Izireli tuhna, ma Chiokike gbarunu be mmehie be. ³² A bu ele akebne nhne ele ka, ma Enine Nso, ke bu nkesi Chiokike nyernu ele noobnonu a nsni."

³³ Nga be nurnu oka ka, ovu weru be ehni k'agida, be kpebi o gbu ele izi wam. ³⁴ Kovu otu nye Farisi rewhna a bu Gamalieli, nye zni iwu ele Ju, nye ele badnu nooso anya, gwuzoru n'esilawuru ele ikpe, kaa ele izi wam whoga n'ederezi. ³⁵ Ọ kanu ele ikpe wam, "Ele Izireli, anya du anu eli nhne anu noopio o mee ele rukna ka. ³⁶ N'ige wheru ewhe, Tadiyosi whuyaru neeme ehni a nu ọ bu nye zi rikne, riwhu badnu eno snornu a. Be gburu a, kpakara ele snornu a gbasaru, otu a nwurnu. ³⁷ Omekwo, Judasi nye Galili whuyaru n'ige be gwnurnu ele badnu, ọ duru agida ele badnu, be gburu a masi, kpakara ele snornu a gbasaru. ³⁸ Kitna me kanu anu, anu mee nhne obula megidne ele rukna ka. Anu sigbasi be. Ọ buru nu nhne ka bu ernalu aka ke badnu, ọ joowhu. ³⁹ Kovu ọ buru nu o hi n'aka Chiokike, anu nwee rikne megbu be. Anu joowhnu nu anu noolusi Chiokike ogwnu."

Be kweru nhne o kwuru bu ezi oka. ⁴⁰ Be sukwu ele izi wam, pnja be nhne, kanu be kwuma oka berere nu rewhna Jizosi, be sigbasi be, be la. ⁴¹ Ele izi wam whoga nu ruwhnu ele ikpe, ovu nooso be n'onu kwnornu nu Chiokike gwnusiri be ele kwesiri ọ ta awnwhnu kwnornu nu rewhna Jizosi. ⁴² Kpakara obochi be zi n'Oro Nso Chiokike, neezne n'oro n'oro ele badnu nookpo okwo izi oma nu Jizosi bu Karaisi.

¹ N'ige wam, nga ọnu ọgwunugwnu ele kweru ekwe zị naaba aba, ọdogbuta whụyaru n'esilawuru ele Ju nookwu Giriki nụ ele Ju nookwu Hiburu. Ele Ju Giriki kanụ be lewhuru ele rinya be nzi be nwurnu anya nụ wiri be neeke n'ọbochi n'ọbochi. ² Ele izi nri nụ ẹbo wam sukwu kpakara ele sno apna Jizọsi n'otu, kaa, “Ọ bụo ọma a gharu nhne gbasiri ikwu-ọnu Chiokike neeke wiri. ³ Kịtna, rụmu nda aị, anụ hohia ele rukna ẹsau n'esilawuru anụ ele nwernu agwa ọma, ele Enine Chiokike nụ akoniche jihiaru, ma a yisi be nụ nhne gbasiri nhne ka. ⁴ Kọvu aila jeegweru ẹhni aị yisi n'okpukpe nụ okpo okwo ikwu-ọnu Chiokike.”

⁵ Kpakara be kweru nhne ele izi wam kwuru. Be hohia Sitivini, nyerukna ke okwnata ovu nụ Enine Nso jihiaru, nụ Filipu nụ Porokorosi, Nikanọ, Timoni, Pamenasi nụ Nikolasi, nye Antioku nye bnarnu okpukpe ele Ju. ⁶ Be gwuzote be nụ ruwhnu ele izi, be kpe okpukpe tukwasi be aka.

⁷ Ikwu-ọnu Chiokike neezne nụ ruwhnu. Ọnu ọgwunugwnu ele sno apna Jizọsi nụ rime Jeruselem zị kọriri naaba aba. Agida ele okwa ariohna kwnata Chiokike mkpoma.

Be nwudneru Sitivini

⁸ Sitivini bụ nwerukna Chiokike goziri ke nwernu rikne ọ rnu ernaldu-ehni nụ nhne elekema n'esilawuru ele badnu. ⁹ Kọvu nụ agwna ele zị n'oro ọgbako ele Ju, ele be kwu Ele Nwernu Ehnibe, nụ ele Ju hiri nụ Sirini nụ Alekizandaria, lizoru megidne a. Be nụ ele Ju hi nụ Silisia nụ Esia nụ Sitivini bete neesigha ọka. ¹⁰ Kọvu nụ be nwée rikne megidne Enine nụ akoniche ke Sitivini ji nookwu ọka. ¹¹ Be gno ele badnu be kaa, “A nurnu hne ọ nookwulu Mozizi nụ Chiokike.”

¹² Ele ka kpakne ele badnu, be lizo, be nụ ele okno badnu nụ ele zni iwu, vakwnusi Sitivini, nwudne a, kwuzne a nụ ruwhnu ele eze-ikpe. ¹³ Be kwuya agwna ele jaagba akebne aghalaghala megidne a. Be kaa, “Nwerukna ka ziko nookwu ọka megidne Oro Nso nụ Iwu Mozizi. ¹⁴ A nurnu hne ọ naakaa nụ Jizọsi nye Nazareti ka jaakwnadna Oro Nso Chiokike ka, gbanwo kpakara omen'eli aị ke Mozizi nyernu aị.”

¹⁵ Kpakara ele eze-ikpe legidne Sitivini anya, be whnu nụ ruwhnu a nụ lele ruwhnu enine izi.

7

Ikwu-ọnu Sitivini

¹ Nye risi ariohna sikwa Sitivini, “Nhne ka be nookwu megidne i, ọ bụ n'ezi?”

² Sitivini saru be, “Rumu nda m, nụ ele nda, anụ bnote nsni. Chiokike ke zị igwugwu mernu Ebereham, nda aị oknani, whnu a anya nga ọ zị n'eli Mesopotemia, sụ o znernu wuru nụ Harani. ³ Ọ kanu a, ‘Sigbasi ezi-nu-oro i nụ eli i, zne n'eli ke me jeegesi i.’

⁴ “Ọ sigbasi eli Kalidia zne wuru nụ Harani. Nga nda Ebereham nwurnu, Chiokike mernu o bnanya n'eli ka, hne anụ wu kịtna. ⁵ N'ige wam Chiokike nyéne Ebereham agwna eli ka ma ọ buru ke a, ọ bụbedi otu renu ọchi, kọvu Chiokike kweru a mkwna nụ o jeenye a eli ka, ma ọ buru ke a nụ ẹbnurnu ele joosno a n'aznu. Nga Chiokike kweru mkwna ka, Ebereham nwée rumu. ⁶ Ka bụ nhne Chiokike kannu a, ‘Rumu i joowu n'eli berere, hne be joburu ele ọhi, be jeeme be nhne ojo riwhu awha eno.’ ⁷ Kọvu Chiokike karu, ‘M jeekpe ele wam be jobunu ọhi ikpe, omekwo, be jeehi n'eli wam whuya, be jookponu m risi eli nụ hna.’ ⁸ Chiokike mernu ọgba-njo-ehni okpa nka ziri n'esilawuru ya nụ Ebereham. Ebereham kparu Aziki nnwo a nka nga ọ gbaru ọbochi ẹsato kpa be murnu a, Aziki kpa Jekopu nka, Jekopu kpa nri nụ rumu a lawuru ele nda aị oknani nka.

⁹ “Ele nda aị oknani kwnosiri nwene be Josefu awuwa, be rezne a Ijipiti lele ọhi, kọvu Chiokike dagwunu a, ¹⁰ dọhia a nụ kpakara mkpa a. Nga Josefu gwuzo nụ ruwhnu Fero, eze Ijipiti, Chiokike nyernu a ruwhnu ọma nụ akoniche. Fero mernu a nye risi ọchichi kpakara Ijipiti nụ kpakara oro eze.

¹¹ “N'ige wam oknunyo dnarnu nụ kpakara eli Ijipiti nụ Kenani, ke vuyaru agida awnwhnu. Ele nda aị oknani nwée wiri. ¹² Nga Jekopu nurnu nụ wiri zị nụ Ijipiti, o zizne ele nda aị oknani pij nụ mbom. ¹³ Nga be znernu ke mgba lawuru, Josefu mernu

rumu nne a mahija a, Fero mahija masi ezi-nu-oro Josefu. ¹⁴ Nga ka mekworu, Josefu ziznenu Jekopu nda a izi, kanu a, o kwuru kpakara ezi-nu-oro a va Ijipiti, be bu nri badnu esau nu isne. ¹⁵ Jekopu zne Ijipiti hne ya nu ele nda ai oknani zi nwu. ¹⁶ Be vuru iznu be zne Sekem hne be liri be n'ilili ke Ebereham zunahoru avnurnu Hamo n'iwai.

¹⁷ “Nga ige Chiokike jeemezu mkwna o kweru Ebereham duru, onu ogwnugwnu ele ke ai zi nu Ijipiti zilam agida. ¹⁸ N'ipne-aznu, eze berere ke ma Josefu bete neechi Ijipiti. ¹⁹ O mernu ele nda ai oknani nhne rikne, gho be aghigho, mee be tuwhu rumu be, ma be nwuma.

²⁰ “O bu n'ige ke nu kpa bu nga be murnu Mozizi, nnwo marnu mma nu ole anya, be legidne anya n'oro nda a enwa eto. ²¹ Nga be ghasaru a n'ederezi, adna Fero kwuru a, znulizo a lele nnwo a rukna. ²² Be znirni a kpakara nhne omumu nu akọ ele Ijipiti, Mozizi buru dikne n'ikwu-onu nu dimkpa nu rikne.

²³ “Nga Mozizi gbaru nri awha eno, o kpebi o zne lekasi rumu nda a, ele Izireli. ²⁴ O whnu hne otu nye Ijipiti neemegbu nye Izireli, o zne megwnahianu nye Izireli, gbu nye Ijipiti. ²⁵ O che nu ele ke a jooghohia nu Chiokike jeehi n'aka a dohia be, kovu be ghohiage. ²⁶ Ke chi a boru, o whnurnu rumu Izireli lawuru nolu ogwnu, o zne bno be, o kaa, ‘Le, anu bu rumu nwene, kini mernu anu nolu ogwnu?’

²⁷ “Kovu nye ke mejoru nwene a kwnahala Mozizi, sikwa a, ‘Nyele mernu i nye risi nu nye ikpe ai?’ ²⁸ I noopio o gbu m lele kpa i gburu nye Ijipiti n'ekile sa?’ ²⁹ Nga Mozizi nurnu ka, o gbawhu, zne wuru nu Midia lele nye izne, hne o murnu rumu rukna lawuru.

³⁰ “Nga nri awha eno whemernu, enine izi Chiokike mernu o whnu a anya nu riro bekwnu isisi mati n'eli-ikpa zi Rugwu Saina ndundu. ³¹ Nhne Mozizi whnurnu a jiri anya, o znedu isisi mati wam ndundu, o nurnu nkoli Nyenwe ai, ³² ‘Mawa bu Chiokike ele nda i oknani, Chiokike ke Ebereham, nu Aziki nu Jekopu.’ Mozizi turu ogwnu k'agida, o nwée rikne legidne anya. ³³ Nyenwe ai kanu a, ‘Tuma okoro-ochi i, kwnornu nu hne i gwuzo bu eli nsọ. ³⁴ M leru m anya, whnu awnwhnu ele ke m n'Ijipiti. M nurnu m osnu-idne be, m hiednana m ma m znohia m be. Kitna, va, m jeezizne i Ijipiti.’

³⁵ “Ka bu Mozizi wam be juru kaa, ‘Nyele mernu i nye risi nu nye ikpe ai?’ Ya bu nye Chiokike ziznenu lele nye risi nu nye oznohia, hite nu oyi aka enine izi wam ke mernu o whnu a anya n'isisi mati wam neerne bekwnu. ³⁶ O duhia be hite nu Ijipiti hne o rnurnu ernu ndu-ehni nu nhne elekema, ma n'Okne Osimini Ihie, ma nu eli-ikpa nri awha eno.

³⁷ “O bu Mozizi kannu ele Izireli, ‘Chiokike jeeziyanu anu nye owhnurninya lele me, hite nu ele ke anu.’ ³⁸ O bu Mozizi ka bu nye zi n'esilawuru agida ele wam n'eli-ikpa, ya nu ele nda ai oknani, ma enine izi wam nye kwunnu a oka nu Rugwu Saina. O nahiaru ikwu-onu ke zi budnu ke Chiokike, ma o nyewhete ai ya n'aka.

³⁹ “Kovu ele nda ai oknani bnogele a nsni, be kwnahala a n'otu nkọ, nu be jaalahna Ijipiti. ⁴⁰ Be kanu Eroni, ‘Menu ai rumu chi berere ke joodu ai. A ma nhne mernu Mozizi wam nye kwuharu ai n'Ijipiti.’ ⁴¹ Nga wam be mee chi lele nnwo ehni, kwanu a ariohna, kwu ikwu iriri, kwnornu nu nhne be jiri aka be kpu. ⁴² Kovu Chiokike dasinnu be aznu, nyewhete be ma be kpenu mbọ ke oligwe, lele kpa be gbaru a n'okwukwo ele owhnurninya,

‘Ele Izireli, anu kwannu m ariohna nu nhne nkesi
nri awha eno n'eli-ikpa?’

⁴³ Anu vulizoru oro Mọloku
anu vulizo mbọ Refani,

ke bu chi anu kpuru, kponu be risi eli.
M jeezihala anu whe Babiloni.’

⁴⁴ “Ele nda ai oknani vu Oro-Eka ruwhnu Chiokike n'eli-ikpa. Be wuru a lele kpa Chiokike kannu Mozizi wu a, lele odi ke be gesiri Mozizi. ⁴⁵ Omekwo, ele nda ai oknani ele nahoru Oro-Eka wam n'aka ele nda be, vuru a zne be nu Josua, nahoru ele mba wam eli be, bu ele Chiokike chihalaru nu ruwhnu be. Oro-Eka wam zi tem du ige Devidi. ⁴⁶ Devidi

nahjaru ruwhnu oma n'aka Chiokike, o rjo Chiokike o gharu a ma o wutenu Chiokike Jekopu oro. ⁴⁷ Kovu Solomoni bu nye wunnu a oro wam.

⁴⁸ “Kovu Nye Kakwo Nhne Dum Olu za noowu n'oro badnu wuru, lele kpa nye owhnurninya kwuru,

⁴⁹ ‘Ka bu nhne Nyenwe aj kwuru,

Oligwe bu ngadna eze m,

owa bu nhne otukwasi ochi m lawuru,

Ndaa okpa oro ke anu joowunu m?

Ndaa hne me jeezukwa inwe?

⁵⁰ O buo me keru kpakara nhne ka?

⁵¹ “Anu ele risi rikne nu ele ke be kpage nka nu mkpoma, anu mesirni nsni anu. Anu noogwuzigidne Enine Nso, lele kpa ele nda anu oknani mernu. ⁵² Ndaa nyenum n'esilawuru ele owhnurninya ke ele nda anu kpaknana ehni? Be gburu ele izi Chiokike ele kwuru n'ige wheru ewhe nu nye mee mma jaava, kovu anu reru a, gbu a. ⁵³ Anu nahoru iwu Chiokike hite n'aka ele enine izi, kovu anu bifagele a.”

Be turu Sitivini

akaworugwu

⁵⁴ Kpa ele eze-ikpe bnornu nsni nhne Sitivini nookwu, onuma jihjaru be mkpoma, be ta rukwnurnu-ize megidne a n'ovu owe ehni. ⁵⁵ Enine Nso jipiyaru Sitivini, o lelizọ anya n'oligwe whnu igwugwu Chiokike, nu Jizosi hne o gwuzo n'akarikwnunga Chiokike. ⁵⁶ O kaa, “Anu le, m whnurnu m hne oligwe kpumernu, nu Nnwọ ke Badnu hne o gwuzo n'akarikwnunga Chiokike.”

⁵⁷ Be siwama lulo, gweru aka kpusnime nsni be, kpakara be gbagidne a. ⁵⁸ Be tohala a n'aznu eli-ohna, gweru akaworugwu logbu a. Ele akebne chibita iwo be n'ochi otu nnwo ikoro rewhna bu Solu. ⁵⁹ Be logbu Sitivini, o kwnakwu Nyenwe aj, kaa, “Nyenwe aj Jizosi, narnu enine m.” ⁶⁰ O gwute mpnerne ochi, gweru okne nkoli siwama lulo, “Nyenwe aj, bikno, i gwnu mmehie ka nu risi be.” Nga o kwuru kpa, o nwuma.

8

¹ Solu bnjasiri aka n'enwu Sitivini.

Solu kpaknarnu

ogbako Chiokike ehni

N'obochi wam, be bete naakpakna ogbako Chiokike ke zi nu Jeruselem ehni, kpakara ele kweru ekwe gbasu nu rime kpakara eli Judiya nu Sameria, okwolem ele izi bu ele gwnarnu nu Jeruselem. ² Agwna ele notu ogwnu Chiokike zne vuru iznu Sitivini lite, be kwanu a ekwna k'agida. ³ Kovu Solu gbalu o lulu ogbako Chiokike, o neezne hite n'oro du n'oro, pnuhia ele rukna nu ele rinya bu ele kweru ekwe tubna be n'oro ikelu.

Filipu znirni izi oma

nu Sameria.

⁴ Kpa kpakara ele kweru nu Nyenwe aj gbasaru, be zne neezni izi oma kpa be neezne. ⁵ Filipu zne n'eli Sameria kpọ okwo izi oma Karaisi pji. ⁶ Nga ele badnu nurnu nhne Filipu nookwu ya nu ernu ndu-ehni o notornu, be bnotenu a nsni. ⁷ Renwu ojo hiri nu rime agida ele badnu neesi okokoba, be gworu agida ele ngeri ehni be donwurnu donwu nu ele mgworo. ⁸ Okne snarnima dnarnu nu rime Sameria.

⁹ Otu nwerukna rewhna a bu Saimoni wu nu eli wam, nye mernu anya ji ele Sameria hite n'ernu aghigho. O karu nu o bu nye siri rikne. ¹⁰ Kpakara ele wu n'eli wam nosobisinu a, hite nu nye matu du nu nye zi n'olu. Be naakaa, “Nwerukna ka bu okne iknernema Chiokike.” ¹¹ Ernu aghigho a bu nhne o jiri mee anya ji be gbu okwnu. ¹² Kovu nga be kweru izi oma Filipu znirni gbasiri eli-eze Chiokike nu rewhna Jizosi Karaisi, be wu be mini, ma ele rukna ma ele rinya. ¹³ Saimoni masi kweruru, nga be wuru a mini, o dazitasi Filipu ndundu, ernu elekema nu ernu ndu-ehni o whnurnu jiri a anya.

¹⁴ Ele izi ele zị nụ Jeruselem nurnu nụ ele Sameria kweruru ikwu-onu Chiokike, be zizne Pita nụ Jōni pji. ¹⁵ Nga be vaduru, be kpenu be okpukpe ma be nahoru Enine Nso. ¹⁶ Kwnornu nụ Enine Nso yáadnakwasila nye obula n'esilawuru be. Be wuru be mini nụ rewhna Nyenwe aị Jizosi kpoi. ¹⁷ Pita nụ Jōni tukwasi be aka nụ risi, be nahia Enine Nso.

¹⁸ Nga Sajmoni whnurnu nụ be nyernu be Enine Nso hite n'otukwasi be aka, o nyee Pita nụ Jōni iwai, ¹⁹ kaa, "Anụ nyee m rikne ka masi ma nye obula ke me tukwasiri aka m lawuru, o nahia Enine Nso."

²⁰ Pita kanu a, "Ji nụ iwai i whu n'ohia, kwnornu nụ i cheru nụ i joozuhiali nkesi Chiokike n'iwai. ²¹ I nwée igwe nụ ernu aị, kwnornu nụ mkpoma i zila snam n'anya Chiokike. ²² Tuhnasna hite nụ mmuma ojo i, kpe okpukpe, ma Nyenwe aị gbarunu i. ²³ Kwnornu nụ m whnurnu m nụ agida okwno-awuwa jiri nụ rime mkpoma i, i bu nye ikelu ke mmehie."

²⁴ Sajmoni kanu Pita nụ Jōni, "Anụ kpenu m okpukpe nụ ruwhnu Nyenwe aị ma nhne anu kwuru gharu a dnakwasi m."

²⁵ Nga be gbaru ama, kpọ okwo izi oma Nyenwe aị, Pita nụ Jōni lahna Jeruselem. Nụ apna kpa be naala be zni izi oma nụ eli-ohna zị nụ Sameria.

Filipu nụ nye chi-iwai

²⁶ Enine izi Nyenwe aị kanu Filipu, "Lizo, zne apna ke zị nụ eli eli ke laru Jeruselem zne Gaza apna eli chna chna chna." ²⁷ Filipu lizo, zne. Otu nwerukna Itiopia bu okiri badnu lazne eli a. Nwerukna ka bu nye zị mkpa n'eli Itiopia, o bu ochi-iwai eze nyerinya Itiopia nye rewhna bu Kandasi. O znernu o kpenu Chiokike nụ Jeruselem. ²⁸ O dazi nụ rime ogbo-eli a, noogwnu okwukwo Azaya nye owhnurninya. ²⁹ Enine Nso kanu Filipu, "Zne ndundu daziri n'ehni ogbo-eli wam."

³⁰ Filipu gba eso zne, nụ kpa o noogwnu hite n'okwukwo Azaya nye owhnurninya, o sika a, "I nooghohia nhne i noogwnu?"

³¹ O kaa, "Ndaa kpa me jeeji nooghohia, okwolem ma o nwernu nye jookowanu m?" O sukwu Filipu, o pnkwnusi a, daziri eli nụ rime ogbo-eli a. ³² Nhne be gbaru n'okwukwo nso o noogwnu bu ka,

"O nụ lele atnurnu be duru zne o gbu ogbu

lele nnwo atnurnu ke dnarnu mgbu nụ ruwhnu ele nooko a rijni,

o kwule oka.

³³ Be gwednarnu a n'eli, be gonahoru a n'ikpe zị snam,

O za nye jookwuli nhne gbasiri rumu a,

kwnornu nụ be gwemernu budnu a n'owa."

³⁴ Nwerukna wam sika Filipu, "Bikno, kanu m, ndaa nye nye owhnurninya ka nookwu nhne gbasiri a? O bu ehni a sobu nye berere?"

³⁵ Filipu bete nookwu oka, hite nụ nhne be gbaru n'okwukwo nso ka, zni izi oma gbasiri Jizosi. ³⁶ Kpa be neezne, be vadu hne mini zị, okiri badnu wam kaa, "Le mini, kini jeeme be gharu o wu m mini?"

[³⁷ Filipu kaa, "Be nwernu rikne wu i mini, o buru nụ i jiri kpakara mkpoma i kweru." O kaa, "M kweru m nụ Jizosi Karaisi bu Nnwọ Chiokike."]

³⁸ Nwerukna wam kanu ogbo-eli a kwnusi, Filipu nụ okiri badnu wam bna nụ rime mini, o wu a mini. ³⁹ Nga be hiri nụ mini whuya, Enine Nyenwe aị vuhala Filipu. Okiri badnu wam whuna a berere, kovu, o la n'eli a nụ ovu oso n'onu. ⁴⁰ Filipu whnu ehni a nụ Azotosi. O zne nụ kpakara eli nookpo okwo izi oma tem o vadu Sizaria.

9

Otuhnasna mkpoma Solu

(Ernu 22:6-16; 26:12-18)

¹ Solu zị koriri neemegidne ele noosno apna Nyenwe aị, naakpasị be ogwnu o gbu be. O znekwnusi nye risi ariohna, ² nahoru a okwukwo o jeenye kpakara oro ogbako ele Ju

zị nụ Damasịkosi, ọ bụru nụ ọ jọowhnu nye ọbula ke noosno apna Nyenwe aị pịi, ma ọ nwudne be, rukna nụ rinya, ma ọ pnurru be va Jeruselem.

³ Kpa o neezne, ọ gwnarụ matị ọ dụ Damasịkosi, ngangam, okne iwhne hiri n'oligwe mụkwasi a gburugburu. ⁴ Ọ dna n'eli, ọ nurnu otu akpịri naakanu a, "Sọlu, Sọlu, kịni mernu i naakpakna m ẹhni."

⁵ Ọ sịkwa, "I bụ nyele, Nyenwe aị?"

Akpịri wam kaa, "Mawa bụ Jizọsi, nye i naakpakna ẹhni. ⁶ Kọvu lizọ, bna nụ rime ẹli-ohna, hne be jaakanu nhne i jeemeriri."

⁷ Ele rukna be nụ Sọlu sno nwée rikne kwu ọka, be nurnu akpịri wam, kọvu ọ zá nye be whnurnu. ⁸ Sọlu lizọ n'eli, kpume anya a, kọvu o nwée rikne whnụ nhne ọbula. Be duru a n'aka bna nụ rime Damasịkosi. ⁹ Ọ whnuna osno ọbochi ẹto, o ríle wiri, ọ nwóna mini.

¹⁰ Otu nye sno apna Nyenwe aị zị nụ Damasịkosi, nye rewhna a bụ Ananayasi, ọ whnurnu ọwhnurninya, hne Nyenwe aị sukwuru a, "Ananayasi."

Ọ naakwe, "Le m, Nyenwe aị."

¹¹ Nyenwe aị kanu a, "Jiknenu, zne n'apna be kwu Zirikwem, nụ ọro Judasi, sịkwa otu nye be kwu Sọlu, nye Tasosi. O neekpe okpukpe. ¹² Ọ whnurnu ọwhnurninya otu nwerukna rewhna a bụ Ananayasi, varu tukwasi a aka a lawuru nụ risi ma ọ whnurnu osno berere."

¹³ Ananayasi kaa, "Nyenwe aị, agida ele badnu kannu m nhne gbasiri nwerukna ka, nụ kpakara nhne ojo o mernu ele ke i nụ Jeruselem. ¹⁴ O jiri rikne ele risi ariohna va Damasịkosi ma ọ nwudne kpakara ele naakwnakwu rewhna i."

¹⁵ Nyenwe aị kanu a, "Zne, kwnornu nụ m hohiaru m a ma o znenu m izi, o jeeme ele buo ele Ju nụ ele eze mahia rewhna m ma ele Izireli. ¹⁶ M jeegesi a kpakara awhnuwhnu ọ jaata kwnornu rewhna m."

¹⁷ Ananayasi zne, bna n'oro wam, tukwasi aka a lawuru nụ risi Sọlu, kaa, "Nwene rukna Sọlu, Nyenwe aị Jizọsi, nye mernu ma i whnụ a anya n'apna nga i naava, ziyaru m ma i whnurnu osno berere, ma Enine Nso jihia nụ rime i." ¹⁸ Ngangam, nhne nụ lele rukporo aznu dnahnala n'anya a, o bete ọ whnụ osno, o lizọ, be wu a mini. ¹⁹ Nga o riri wiri, rikne bna a n'ehni.

Sọlu znirni izi oma
nụ Damasịkosi

Ọ daziri ọbochi ele nụ ele ya nụ ele sno apna Jizọsi nụ rime Damasịkosi. ²⁰ Ọ bna kpakara oro ogbako ele Ju bete neezni izi oma gbasiri Jizọsi, nụ ọ bụ Nnwọ Chiokike. ²¹ O jiri kpakara ele nurnu a anya, be neesikwa, "Ka ọ buo nwerukna wam noogbu kpakara ele naakwnakwu rewhna ka nụ Jeruselem? Ọ buo ma ọ pnurru be zne nyee ele risi ariohna bụ nhne o kwnornu va hna?" ²² Kọvu Sọlu gwuzosiri rikne neezni izi oma, neegesi nụ Jizọsi bụ Karaisi n'ezi ọka, ke gbagwojiri ele Ju zị nụ Damasịkosi anya. ²³ Nga agida ọbochi whemernu, ele Ju gba iznuznu o gbu a. ²⁴ Kọvu Sọlu mahiaru mmuma be. Ele Ju zị neese onu-mgbo iwhnehnne nụ abali ma be gbu a. ²⁵ Kọvu ele noosno a jiri abali znuhala a nụ rime nkita n'iketa mkpo.

Sọlu nụ rime Jeruselem

²⁶ Sọlu zne Jeruselem, ọ gbalị ma o snornu ele sno apna Jizọsi, kọvu ogwnu turu be, kwnornu nụ be kwéhiala nụ ọ bụ nye sno apna Jizọsi. ²⁷ Banabasi varu kwuru a kwuznenu ele sno apna Jizọsi, ọ kowanu be kpa Sọlu whnurnu Nyenwe aị n'apna, nụ Nyenwe aị kwunnu a ọka. Ọ kanu be kpa Sọlu znirni izi oma n'anya rikne nụ Damasịkosi. ²⁸ Be nụ Sọlu daziri, o zne nụ rime kpakara Jeruselem, gweru anya rikne nokpo okwo izi oma nụ rewhna Nyenwe aị. ²⁹ Ya nụ ele Ju nookwu Giriki nọdogbuta, be pio o gbu a. ³⁰ Nga rumu nda nurnu nhne gbasiri a, be kwuru Sọlu zne Sizaria, zizne a Tasosi.

³¹ Kpakara ogbako Chiokike ke zị nụ Judiya nụ Galili nụ Sameria zukwaru inwe n'udno. Enine Nso mernu be gwuzosi rikne, ba aba, kpa be noowu budnu notu ogwnu Nyenwe aị.

Pita nụ rime Lida nụ Jọpa

³² Kpa Pita neezneghari kpakara ọhna neelekasi rụmu Chiokike, o zne lekasi ele zị nụ Lida. ³³ Ọ whnụ otu nwerukna rẹwhna a bụ Enịasi, nye ngeri ẹhni a dọnwurnu ọdonwu, nye zị n'olu ọkpata awha ẹsato. ³⁴ Pita kanụ a, “Enịasi, Jizọsi Karaịsi mernu i ẹhni si rikne, lizọ, gbakwata ọkpata i.” Ngangam, o lizọ. ³⁵ Kpakara ele wu nụ Lida nụ Sarọni whnurnu a, tughnasna hne Nyenwe aị zị.

³⁶ Otu nwerinya rẹwhna a bụ Tabita (ke bụ Dọkasi), nye sno apna Jizọsi, zị nụ Jọpa. Ọ bụ nye neeme nhne ọma ige ọbula, neeyinu ele mboni aka. ³⁷ N'ige wam ọ rịa ẹhni igbugbu, nwuma. Be hñia ẹhni a dọbita n'oro olu. ³⁸ Nga ele sno apna Jizọsi nurnu nụ Pita zị nụ Lida, Jọpa zila ikere nụ Lida, be zizne ele rukna lawuru, rjasno a, kaa, “Bikno, va wara wara.” ³⁹ Pita jiknurnu, snornu be zne. Nga ọ vaduru be kwuzne a n'oro olu. Kpakara ele rinya nzi be nwurnu zị naakwna ẹkwna, neegesi a kpakara iwo Dọkasi durnu be nga ya nụ be zị.

⁴⁰ Pita chihala kpakara be ederezi, gwu mkpnerne-ọchi n'eli, kpe okpukpe, ọ tughnasna hne iznu wam zị, kaa, “Tabita, lizọ.” O sama anya a, nga ọ whnurnu Pita, ọ daziri ẹli. ⁴¹ Pita yisinu a aka, o gwuzoru. O sukwu ele kweru ekwe nụ ele rinya nzi be nwurnu, gesi be ya nụ budnu. ⁴² Otnutnu gbasiri nhne ka gbasia nụ kpakara Jọpa, agida ele badnu kweru nụ Nyenwe aị. ⁴³ Pita daziri agida ọbochi nụ rime Jọpa n'oro otu nye nọornu ẹrnu akpukpo anọ be kwu Saịmoni.

10

Pita nụ Kọneliosi

¹ Otu nwerukna rẹwhna a bụ Kọneliosi zị nụ Sizaria, nye risi ele ọgwu Rom be kwu Otu ele Itali. ² Ọ bụ nye nọotu ọgwu Chiokike, ya nụ kpakara ele ọro a neekpenu Chiokike. O neeyinu ele mboni Ju aka, neekpe okpukpe nyee Chiokike kpakara ige. ³ Otu ọbochi, n'otnu-ige ke ẹto n'iwhnehnie* ọ whnurnu enine izi Chiokike n'ọwhnurninya hne ọ vakwnusiri a, kaa, “Kọneliosi.”

⁴ Nga o leri anya, ọgwu turu a, ọ kaa, “Ọ kịni, Nyenwe aị?”

Enine izi kaa, “Chiokike nurnu okpukpe i, o chenwanyarnu ẹrnu oyinu ele mboni aka i. ⁵ Kịtna, zizne ele badnu be zne Jọpa, be sukwu otu nwerukna rẹwhna a bụ Saịmoni Pita. ⁶ Ọ zị n'oro otu nwerukna rẹwhna a bụ Saịmoni nye ẹrnu akpukpo anọ, nye ọro a zị nụ ngeri osimini.”

⁷ Nga enine izi wam ya nụ a nookwu ọka lahnarnu, Kọneliosi sukwu ele izi a lawuru, nụ otu nye ọgwu ke bụ otu nụ rime ele izi a, nye nọotu ọgwu Chiokike. ⁸ Ọ kanụ be nhne mernu, zizne be Jọpa.

⁹ N'ekile a, kpa be naavadu Jọpa ndundu, Pita zne n'olu ọro n'iwhnehnie† zne kpe okpukpe. ¹⁰ Nga wiri gwnurnu a, o pio nhne o jeeri, be zị neesi wiri, ọ whnurnu ọwhnurninya. ¹¹ Ọ whnurnu hne oligwe kpumernu, nụ nhne nụ lele etere be dọdnarnu nụ nkala ẹno a dọ ẹli. ¹² Kpakara anọhia ọbula ma agwo, ma ọnunụ oligwe zị nụ rime a. ¹³ Otu akpịri kanụ a, “Pita, lizọ, gbu, ri.”

¹⁴ Kọvu Pita saru, “Ọza, Nyenwe aị, kwnornu nụ m rifele m nhne ọbula ruru ọru, mọbu ke zila richna.”

¹⁵ Akpịri wam kwu ke mgba lawuru, “Nhne ọbula Chiokike karu nụ ọ zị richna, i kwula nhne zila richna.”

¹⁶ Nhne ka mernu mgba ẹto, kpakara be lahna nụ rime oligwe. ¹⁷ Kpa Pita zị naagbadi risi ọwhnurninya ka, ele rukna wam Kọneliosi ziyaru mahjaru ọro Saịmoni, be gwuzoru n'ogodo ọnuhna. ¹⁸ Be jikwa, “Ọ bụ hna hne Saịmoni Pita zị?”

* 10:3 ọtnu-ige ke ẹto n'iwhnehnie: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa ke tolu † 10:9 iwhnehnie: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu

¹⁹ Nga Pita zì kòriri naagbadi risi ọwhnurninya ka, Enine Nsọ kanụ a, “Le, ele rukna ẹto noopio i. ²⁰ Jiknenu ẹhni i, snornu be zne, i sígha ọka o sno be zne, kwnornu mawa ziyaru be.”

²¹ Pita hiedna n'olu ọro, kanụ be, “Me bụ nye anụ noopio. Ndaa nhne anụ kwnornu va?”

²² Be kaa, “Kọneliosi nye risi nẹechi ele ọgwu ziyaru aị, ọ bụ nye mee mma nụ nye nọotu ogwuu Chiokike. Kpakara ele Ju nọoso a anya k'agịda. Otu enine izi Chiokike kannụ a o sukwu i n'oro a, ma o nurnu nhne i jookwu.” ²³ Pita kwubnanya be ọro, be dnanyi chi bọ. N'osisi a, Pita nụ agwua rumu nda ele zì nụ Jopa snornu be zne.

Pita zì n'oro Kọneliosi

²⁴ N'ekile a, ọ vadu Sizaria, hne Kọneliosi nụ rumu nwene a nụ ele enyi a o sukwuru zì neese a. ²⁵ Kpa Pita naabna n'oro, Kọneliosi kwnusi a, dna n'eli n'ochi a, kponu a risi ẹli. ²⁶ Kọvu Pita tọlizo a, kanụ a, “Lizo, kwnornu nụ m bụ m badnụ etekne.”

²⁷ Pita nookwunu Kọneliosi ọka, be bna nụ rime ọro, ọ ọwhnu agịda ele badnụ gbakoru. ²⁸ Ọ kanụ be, “Hite n'iwu aị, anụ magwu nụ nye Ju nwée rikne mekọ nhne ya nụ nye bụo nye Ju mọbu zne ọro be. Kọvu nụ Chiokike karu me kwú badnụ nhne zila richna mọbu nhne ruru ọru. ²⁹ Nga anụ sukwuru m, m nwée m rikne sịkwa ajiji. Kịtna, ndaa nhne mernu anụ jiri sukwu m.”

³⁰ Kọneliosi kaa, “Ọbochi ẹno wheru ewhe, m zì m neekpe okpukpe n'otnu-ige ke ẹto n'iwhehnie.† Ngangam, otu nwerukna wogwu iwo naacha va-a-a, gwuzoru nụ ruwhnu m. ³¹ Ọ kaa, ‘Kọneliosi, Chiokike nurnu okpukpe i, o chenwanyarnu ernalu oyinu ele mboni aka i. ³² Zizne ele badnụ Jopa be sukwu otu nyerukna rẹwhna a bụ Saịmoni Pita, ọ bụ nye izne n'oro Saịmoni nye ernalu akpukpo anọ, nye wu nụ ngeri osimini.’ ³³ M ziyannu jì izi wara wara, i mekwaru nkari va. Kịtna, kpakara aị zì nụ ruwhnu Chiokike, neese ọ nurnu kpakara nhne Nyenwe aị nyernalu n'iwu jì kanụ aị.”

Ikwu-ọnu Pita

n'oro Kọneliosi

³⁴ Pita bete o kwu ọka, kaa, “M mahiaru m kịtna n'ezi ọka nụ Chiokike zá neele badnụ anya nụ ruwhnu. ³⁵ Kọvu Chiokike nookwubnanya nye ọbula ke nọotu ogwuu a, nye neeme mma hite nụ mba ọbula. ³⁶ Anụ magwu izi Chiokike ziznenu ele Izireli, nọokpo okwo izi oma udno hite nụ Jizosi Karaịsi, nye bụ Nyenwe kpakara badnụ. ³⁷ Anụ magwu nhne mernu nụ kpakara Judiya hite nụ Galili, kpa Joni znikworu izi oma ọwu mini. ³⁸ Anụ magwu masi nhne gbasiri Jizosi nye Nazareti, kpa Chiokike nyernalu a Enine Nsọ nụ rikne. O zneghariri nụ rime kpakara ẹli neeme nhne oma, nọogwo kpakara ele renwu ọjo nwugwu, kwnornu nụ Chiokike dagwunu a.

³⁹ “A bụ ele akebne kpakara nhne o mernu n'eli ele Ju ma nụ rime Jeruselem. Be kpoigidne a n'ogba, gbu a. ⁴⁰ Kọvu Chiokike mernu ma o hi n'enwu lizo n'obochi ke ẹto, mee ma ọ whuya iwhe. ⁴¹ Ọ bụo kpakara ele badnụ whurnu a, kọvu ọ bụ aiwa ele akebne Chiokike hohiaru. Aị nụ a snornu ri wiri, nwọ mini nga o hiri n'enwu lizo. ⁴² O nyee aị iwu a zne zni izi oma ka nyee ele badnụ, a gba akebne nụ ọ bụ ya nye Chiokike hohiaru ọ buri nye ikpe kpakara ele zì budnu nụ ele nwurnu onwu. ⁴³ Kpakara ele ọwhnurninya gbaru nhne gbasiri a, nụ kpakara ele jeekweru nụ ya, be jaagbarunu be mmehie be hite nụ rikne ke zì nụ rẹwhna a.”

Ele bụo ele Ju

nahiaru Enine Nsọ

⁴⁴ Kpa Pita zì nookwu ọka, Enine Nsọ dnakwasiri kpakara ele noobno nsnj nụ izi oma. ⁴⁵ Ọ gbagwojiri ele Ju kweru ekwe ele snornu Pita hi nụ Jopa va anya, nụ Chiokike wukwasiri ele bụo ele Ju Enine Nsọ. ⁴⁶ Be nurnu kpa be naaznarni Chiokike n'ikwu-ọnu zì ọdo n'odo.

† 10:30 ọtnu-ige ke ẹto n'iwhehnie: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke tolu

Pita kaa, ⁴⁷ “Ele ka nahjaru Enine Nso lele aj, o zi nye joobnosni o wu be mini?” ⁴⁸ O nyee iwu be wu be mini nu rewhna Jizosi Karaishi. Be riasno Pita ma ya nu be daziri obochi ele nu ele.

11

Pita kowaru nhne o mernu

¹ Ele izi nu rumu nda zi nu kpakara Judiya nuru nu ele buo ele Ju nahjaru ikwu-onu Chiokike. ² Nga Pita znernu Jeruselem, ele be kparu nka lizo kwugidne Pita, ³ kaa, “I znernu n'oro ele be kpage nka, ji nu be rikowiri.”

⁴ Pita kanu be nhne mernu hite n'oziri du okwukwo, ⁵ “Kpa me zi neekpe okpukpe nu eli Jopa, m whuru m owhnurninya, m whuru nhne nu lele etere be dodnarnu nu ngeri eno a hite n'oligwe, o kwusi hne me zi. ⁶ M lebna anya n'olu a, m whuru nu rime a anohia, nu okne anohia ojo, nu agwo nu onunu oligwe. ⁷ M nuru m otu akpiri naakanu m, ‘Lizo, Pita, gbu, ri.’

⁸ “Kovu m karu m, ‘Oza, Nyenwe aj, o za nhne obula uru oru mobu ke zila richna bnaleru m onu.’

⁹ “Akpiri wam kwu ke mgba lawuru, kaa, ‘Nhne obula Chiokike karu nu o zi richna, i kwula nhne zila richna.’ ¹⁰ Nhne ka mernu mgba eto, omekwo, kpakara be lahnarnu oligwe.

¹¹ “N'ige wam, ele rukna eto ele be ziyannu m hite nu Sizaria vaduru nu oro wam me zi. ¹² Enine Nso kanu m me sisha oka, kovu me snornu be zne. Rumu nda m isunu ka hiri nu Jopa snornu m zne Sizaria, kpakara aj bna n'oro Koneliosi. ¹³ O kanu aj kpa o whuru enine izi gwuzo n'oro a, ke kannu a, ‘Zizne ele badnu zne Jopa, be sukwo otu nwerukna rewhna a bu Saimoni Pita. ¹⁴ O jaakanu i oka ke be joznohia ji nu ezi-nu-oro i.’ ¹⁵ Kpa me panizornu nookwunu be oka, Enine Nso dnakwasiri be lele kpa o dnakwasiri aj n'oziri. ¹⁶ M chenwanya ikwu-onu Nyenwe aj kwuru, ‘Joni jiri mini wu ele badnu mini, kovu be jeeji Enine Nso noowu anu mini.’ ¹⁷ Chiokike nyernu be nkesi wam o nyernu aj kpa a kweru nu Nyenwe aj Jizosi Karaishi. M bu nyele ke me joobnosnili Chiokike?”

¹⁸ Nga be nuru nhne ka, be kpusni onu be, be znarni Chiokike, kaa, “Chiokike nyernu ele buo ele Ju obirizi otuhasna mkpoma ma be ziri budnu.”

Ogbako ke zi n'Antioku

¹⁹ Kitna, okne okpakna ehni wam ke whuru kwnornu enwu Sitivini mernu ele kweru ekwe gbaso du Fonisia nu Saiporosi nu Antioku. Be neezni ele Ju kpoi izi oma. ²⁰ Kovu agwna ele kweru ekwe, ele rukna hiri nu Saiporosi nu Sirini znernu Antioku, be nu ele buo ele Ju nookwu oka, nokpo okwo izi oma gbasiri Nyenwe aj Jizosi. ²¹ Iknerne Nyenwe aj sno be, agida ele badnu kweru, tuhasna hne Nyenwe aj zi.

²² Qnutnu ka duru ogbako ke zi nu Jeruselem nsni, be zizne Banabasi Antioku. ²³ Nga o varu, whuru ernu Chiokike n'esilawuru ele ke a, mkpoma soru a n'onu, o kanu be yisi ehni gweru kpakara mkpoma be tukwasi nu Nyenwe aj. ²⁴ Banabasi bu omamarna badnu ke nweru Enine Nso nu otukwasi ovu. Agida ele badnu kweruru nu Nyenwe aj.

²⁵ Banabasi zne o pio Solu nu Tasosi. ²⁶ Nga o pioharu a, o kwuya a Antioku. Be lawuru zi neezni agida ele badnu nhne nu Antioku otu awha. Be sukuru ele sno apna Jizosi “Kirisiteni” oziri n'Antioku.

²⁷ N'ige wam, agwna ele owhnurninya hiri nu Jeruselem zne Antioku. ²⁸ Otu nyenum nu rime be nye rewhna a bu Agabosi, gwuzoru nu rikne Enine Nso whuru owhnurninya nu okne oknuno jaazi nu kpakara owa. (Oknuno ka dnarnu nga Kalaudiosi neechi.) ²⁹ Ele sno apna Jizosi kpebi nu nye obula jeezizne nhne kpa o nweru rikne yisinu rumu nda ele zi nu Judiya aka. ³⁰ Ka bu nhne be mernu, be bita iwai gwezenu ele risi ogbako hite n'aka Banabasi nu Solu.

12

Erọdu gburu Jemisi,
tụ Pita ikelu

¹ N'ige ka Eze Erọdu panizoru ọ kpakna agwna ele zị n'ogbako Chiokike ẹhni. ² O gweru ama-ogwnu gbu Jemisi nwene rukna Jōni. ³ Nga ọ whnuru nụ ọ sọru ele Ju ovu n'ọnu, o zne nụ ruwhnu nwudne Pita. (Ka mernu n'ige Iriri Brẹdi Whúge Ọwhu.) ⁴ Nga ọ nwudnenu Pita, o yisi a n'oro ikelu, o gweru a nyewhete n'aka otu ele ogwnu ẹno ẹno. Erọdu neese o gwehịa a n'ikpe ọhna nga Iriri Ọgawhe whemernu. ⁵ Pita zị n'oro ikelu, kọvu ogbako Chiokike neekpesi okpukpe rikne gbasiri a nụ ruwhnu Chiokike.

Pita whuyaru n'oro ikelu

⁶ N'abalị ke jọbobo ọbochi Erọdu jeegweya nụ ruwhnu ele ọhna, Pita zị neezni anyarna n'esilawuru ele ogwnu lawuru ele neese a. Be turu a ijigba lawuru, ele neese nhne gwuzo n'ọnu-mgbo. ⁷ Ngangam, enine izi Nyenwe aị varu gwuzoru, iwhne mukwasi nụ rime ọro ikelu. Enine izi wam kpatu Pita aka nụ ngeri ẹhni, ọ kanu a, "Lizo wara wara." Ijigba dnahnala n'aka Pita. ⁸ Enine izi wam kaa, "Suru ajni i, woru okoro-ochi i." Pita mee kpatu, enine izi wam kanu a, "Woru iwo i, snornu m." ⁹ Pita snornu a whoga n'oro ikelu. O maá nụ hne enine izi wam neeme bu nhne zị ire. O che nụ ọ nọwhnu ọwhnurninya. ¹⁰ Be whe ele nse ke mbom, nụ ke ẹbo, be va nụ ke ipne-aznu ke bu onu-mgbo rugwe bnarnu nụ rime ẹli-ọhna. Onu-mgbo wam gbama n'aka a. Be whoga, be neezne n'otu apna, ngangam, enine izi wam ghasa Pita.

¹¹ Pita mahia ẹhni a, ọ kaa, "Kitna, m maam nụ ọ bu n'ezi nụ Nyenwe aị ziyaru enine izi a, dohia m n'aka Erọdu, dohia m nụ kpakara nhne ele Ju neele anya a." ¹² Nga ọ mahiaru nhne ka, o zne nụ ọro Meri nne Jōni Makị. Agida ele badnu gbakoru pii neekpe okpukpe. ¹³ Pita znu aka nụ onu-mgbo, otu nnwo rinya rewhna a bu Roda zne ọ nakwe a. ¹⁴ Nga ọ mahiaru nkoli a, ovu oso n'ọnu mernu o nwée rikne gbama ọro, ọ gba eso zne kanu be nụ Pita gwuzogwu nụ onuhna.

¹⁵ Be kanu a, "Anyá búo i oma." Kọvu o kwusi a rikne, be kanu a, "Ọ bu enine a."

¹⁶ Kọvu Pita zị koriri nooznu aka n'ọnu-mgbo. Nga be gbamarnu ọro, whnu a, ọ gbagwojiri be anya. ¹⁷ O whenu be aka be kpusnime onu be. Ọ kanu be kpa Nyenwe aị gwehjaru a n'oro ikelu. Ọ kanu be, "Anu kanu Jemisi nụ rumu nda m ele berere." Ọ whoga zne hne berere.

¹⁸ N'osisi, o mernu ele neese nhne anya aghari k'agida nhne mernu Pita. ¹⁹ Erọdu kaa be pio a, kọvu be nwée rikne piohia a, ọ kaa be sika ele neese nhne ajiji, o nyee iwu be gbu kpakara be. Omekwo, Erọdu hiri nụ Judiya zne nụ Sizaria daziri ige matị.

Enwu Erọdu

²⁰ Ele Taya nụ Sajdoni mernu Erọdu ovu owe ẹhni, be ziri n'otu zne ọ whnu a, be mee ma Bilatosi nye neelekwa ọro eze gbagwasinu be. Be zne riasno Erọdu ma udno ziri, kwnornu nụ ẹli be neenwehia nhne oriri hite n'eli a. ²¹ N'ọbochi be hohiaru, Erọdu woru iwo eze a daziri nụ ngadna eze a, kwunu ele badnu wam oka. ²² Be siwama lulo, kaa, "Ọ búo badnu nookwu oka ka, kọvu ọ bu otu chi." ²³ Ngangam, enine izi Nyenwe aị lidna Erọdu kwnornu nụ o nyéne Chiokike igwugwu. Rukpurukpuru ri a, ọ nwuma.

²⁴ Ikwu-onu Chiokike neezne nụ ruwhnu, naagbasa, nooso oso. ²⁵ Nga Banabasi nụ Sọlu rnukworu ernalu be, be hi nụ Jeruselem hiehna kwuru Jōni Makị. *

13

Be zihalaru Banabasi
nụ Sọlu

¹ N'ogbako Chiokike ke zị nụ Antioku, ele neezni nhne nụ ele ọwhnurninya zị, Banabasi, Simioni nye be kwu Najja, Lusosi nye Sirini nụ Mane, nye ya nụ Eze Erọdu soru,

* 12:25 be hi nụ Jeruselem hiehna kwuru Jōni Makị Okwukwo berere kwuru, be lahna Jeruselem, be nụ Jōni Makị.

nụ Sọlu. ² Kpa be zị neekpenu Nyenwe aị, noovu ọnu, Enine Nsọ kaa, “Anụ kewamanụ m Banabasị nụ Sọlu, ma be zne rñụ ernalu me kwnornu sukwu be.” ³ Nga be vukworu ọnu, kpe okpukpe, be tũkwasi be aka nũ risi, zihala be.

Nũ rime Saipurọsi

⁴ Kpa Enine Nsọ zihalaru Banabasị nũ Sọlu, be zne Selusia, hite nũ pịi zne Saiporosi. ⁵ Nga be dũru Salamisi, be kpọ okwo ikwu-ọnu Chiokike nũ rime ọro ọgbako ele Ju, be nũ Jọni Makị nye izi be. ⁶ Be zne n'ẹli ọhia esilawũru tem be dũ ẹli-ọhna Pafọsi, be whnũ otu nye ernalu aghigho rẹwhna a bũ Ba-jizọsi, nye Ju kwuru ẹhni a nye ọwhnurninya. ⁷ Ọ bũ enyi nye nẹchi ẹli ọhia esilawũru wam nye rẹwhna a bũ Sajọsi Pọlosi, nye nweru akoniche. Nye ọchichi wam sukwuru Banabasị nũ Sọlu nũ ruwhnu a ma ọ nũru ikwu-ọnu Chiokike. ⁸ Kọvu nye ernalu aghigho ka, Ẹlimasi (ke bũ rẹwhna a nũ ikwu-ọnu Giriki), piuru ọ kwnama nye nẹchi ẹli wam ma ọ gharũ o kweru nũ Jizọsi. ⁹ Sọlu, nye rẹwhna bũ Pọlu, nye Enine Nsọ jihiaru a nũ rime, lekwasiri a anya, ¹⁰ kaa, “Jị nnwọ Ekwensu, nye irno kpakara nhne bũru ọma. Jị nye kpakara ernalu aghigho nũ arũru-ẹli jiri nũ rime. I jẹsigbasi ọ gbanwo apna ziri ezi ke Nyenwe aị? ¹¹ Kịtna, le, aka Chiokike zị n'olu risi megidne i, i jookpu isni, i jọowhnu iwhe ke ọbochi ige mati.”

Ngangam, Ẹlimasi whnũru nhne nũ lele rijiriji nũ ọchichiri n'anya a, ọ whoga noopio nye joodu a n'aka. ¹² Nye nẹchi ẹli wam kweru nga ọ whnũru nhne mernu, iznizni ikwu-ọnu Chiokike jiri a anya.

Nũ rime Antiọku

ke Pesidia

¹³ Pọlu nũ ele nũ ya sno kwọru ọgbo hiri nũ Pafọsi zne Pega nũ rime Pamfilia, kọvu Jọni Makị gharũru be, lahna Jeruselem. ¹⁴ Be hi nũ Pega va nũ Antiọku ke Pisidia nũ Ọbochi Ozukwa Inwe, be bna nũ rime ọro ọgbako ele Ju daziri ẹli. ¹⁵ Nga be gwnũru hite n'Iwu Mozizi nũ nhne ele ọwhnurninya gbarũ, ele risi ọro ọgbako zi be izi, “Rũmu nda aị, ọ jaamasị aị ọ bũru nũ anũ ji izi ọkwnata ovu anũ jeezni ele ka.”

¹⁶ Pọlu gwuzoru, whenu be aka, bete nookwu ọka, “Ele Izireli ibne m, nũ kpakara ele ẹli berere neekpenu Chiokike, anũ bnote m nsni. ¹⁷ Chiokike ke ele Izireli hohiaru ele nda aị ọknani, mee be okne mba nũ ige be zị n'ẹli Ijipiti, Chiokike hiri n'ẹli Ijipiti kwuhia be n'aka rikne. ¹⁸ Ọ nagidnenu be nri awha ẹno n'ẹli-ikpa. ¹⁹ O luluru mba ẹsau ke ẹli Kenani, gweru ẹli be nyee ele ke a ma ọ bũru ke be. ²⁰ Kpakara nhne ka mernu nhne nũ lele riwhu awha ẹno nũ nri isne.

“Omekwo, o nyee be ele ikpe, tem ọ dũ ige Sameli nye ọwhnurninya. ²¹ Nga be piuru eze, Chiokike nyernu be Sọlu nnwọ Kisi, ke hi n'avnũru Benjamini, bũru eze nri awha ẹno. ²² Nga o gwemernu a, Chiokike mernu Devidi eze be, ka bũ nhne Chiokike kwuru gbasiri a, ‘M whnũru m Devidi nnwọ Jesi, nye nũ lele mkpọma m, nye jeeme kpakara nhne me piuru o mee.’

²³ “Hite n'avnũru nwerukna ka, Chiokike gwelizọru Nye Ọznohia Jizọsi, nyee Izireli lele kpa o kweru mkwna. ²⁴ Sị Jizọsi panizoru ernalu a, Jọni beru ọsno kpọ okwo ma kpakara ele Izireli tũhnasna mkpọma ma be wũ be mini. ²⁵ Kpa Jọni nọornukpa ernalu a, ọ kaa, ‘Anũ neeche nũ m bũ m nyele? M bũo m nye wam anũ neele anya a. Kọvu ọ naava n'aznũ m, m kwésige m owhudnahie tọma eriri okoro-ọchi a lawũru.’

²⁶ “Rũmu nda m, ele avnũru Ebereham nũ kpakara ele ẹli berere ele neekpenu Chiokike, izi ọznohia ka bũ nhne be neezni aị. ²⁷ Ele wu nũ Jeruselem nũ ele risi be máa nũ ya bũ Nye Ọznohia, be ghọhiage ikwu-ọnu ele ọwhnurninya be nọogwnu kpakara Ọbochi Ozukwa Inwe. Kọvu be mernu nhne ele ọwhnurninya kwuru mezu nga be kperu a ikpe ernalu. ²⁸ Ọ bũ ezi nũ be nwée nhne be ji ma a ikpe ernalu, be kaa Paleti gbu a. ²⁹ Nga be mezuru kpakara nhne be kwuru n'okwukwo nsọ gbasiri a, be vudna n'olu ọgba, lite a. ³⁰ Kọvu Chiokike mernu o hi n'ernalu lizọ. ³¹ O mernu ele snornu a hi nũ Galili va Jeruselem whnũ a anya. Be bũ ele akebne nyee ele Izireli.

³² “A neezni anụ izi ọma Chiokike kwere ele nda aị ọknani mkwna. ³³ Chiokike mezunnu aị rụmu be mkwna wam, hite nụ ome Jizọsi hi n'ẹnwu lizọ. Lele kpa be gbarụ Eri Ọma ke ẹbo,

‘Jiwa bụ Nnwọ m,
m mụnnu m jị tna.’

³⁴ “Nhne Chiokike kwuru gbasiri ome ma o hi n'ẹnwu lizọ, o jóoro oro, bụ ka, ‘M jeenye i ngozi zị nsọ ke kwesiri ọkwnata ovu me kwere Devidi mkwna.’

³⁵ O kwuru nụ hne berere,
‘I jéekwe ma nye nsọ ke i ro oro.’

³⁶ “Devidi mernu nhne Chiokike pioru o mee n'ige ke a, ọ nwụ, be lite a nụ ngeri ilili ele ke a, o ro. ³⁷ Kọvu nye wam Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ róge oro.

³⁸ “Rụmu nda m, anụ mahia nụ ọ bụ hite nụ Jizọsi hne a nọkpo okwo ọgbaru mmehie. ³⁹ Hite nụ ya, kpakara ele kwere jeenwernu ẹhni be hite nụ kpakara mmehie. Ka bụ nhne Iwu Mozizi nwée rikne mee. ⁴⁰ Anya dụ anụ ẹli, ọ zị nhne ele ọwhnurninya kwuru be mezu n'ẹhni anụ,

⁴¹ ‘Le, anụ ele ọnu ojo,
o ji anụ anya, anụ nwụ ẹnwu,
kwnornu nụ nhne me jọornu n'ọbochi anụ,
bụ nhne anụ jéekweru,
ọ bụbedi nụ nye berere kanụ anụ.’ ”

⁴² Kpa Pọlu nụ Banabasi nọowhoga n'oro ọgbako, be kanụ be va n'Ọbochi Ozukwa Inwe berere kwunu be ọka. ⁴³ Nga ọgbako gbasarụ, agida ele Ju nụ ele bnarnụ okpukpe ele Ju snornu Pọlu nụ Banabasi. Be nookwunu be ọka ma be dazigidne n'oru ke Chiokike.

⁴⁴ N'Ọbochi Ozukwa Inwe berere, kpakara ele zị n'ẹli wam znernu ọ nurnu ikwu-ọnu Nyenwe aị. ⁴⁵ Nga ele Ju whnurnu igbudu badnụ wam, ọwho-anya jihia n'ovu be, be kwu ọka megidne nhne Pọlu kwuru, kpasị a iwhnerne.

⁴⁶ Kọvu Pọlu nụ Banabasi jiri anya rikne kwu ọka, kaa, “Ọ zị mkpa nụ a znernu ebe ọsno kwunu anụ ikwu-ọnu Chiokike, kọvu hne anụ juru a, gwnụ ẹhni anụ ele kwésile bụdnụ kwó okwo, a jaagharụ anụ, znekwnusi ele bụo ele Ju. ⁴⁷ Kwnornu nụ ka bụ nhne Nyenwe aị nyernu n'iwu,

‘M ziznernu m anụ ma anụ bụru iwhne ke ele bụo ele Ju,
ma anụ bụru apna ọznohia mmehie ke kpakara ọwa.’ ”

⁴⁸ Nga ele bụo ele Ju nurnu nhne ka, mkpoma sọru be n'ọnu k'agida, be znarni izi ọma Nyenwe aị, ele be hohiaru kwnornu bụdnụ kwó okwo kwere.

⁴⁹ Ikwu-ọnu Nyenwe aị gbasarụ nụ kpakara ẹli. ⁵⁰ Kọvu ele Ju kpasu ele risi nụ rime ẹli nụ ele rinya kwu ele ẹli berere ele neekpeni Chiokike, be bete ọ kpakna Pọlu nụ Banabasi ẹhni, be chihala be n'ẹli be. ⁵¹ Ele izi wam lịsnama rịzna ọchi be megidne be, zne Aịkoniom. ⁵² Ele sno apna Jizọsi zị nụ Antioku nwudna k'agida, Enine Nsọ jihia be.

14

Nụ rime Aịkoniom

¹ Nụ rime Aịkoniom, Pọlu nụ Banabasi znernu nụ rime ọro ọgbako ele Ju lele kpa be mesi, be kwu ikwu-ọnu Chiokike nụ rikne ke mernu agida ele Ju nụ ele bụo ele Ju ghọ ele kwere ekwe. ² Kọvu ele Ju ele kwé ekwe kpasuru ovu owe ẹhni ele bụo ele Ju megidne rụmu nda aị. ³ Pọlu nụ Banabasi daziri piị gbu ọkwnu, be kwusi nhne gbasiri oru Nyenwe aị rikne. Nyenwe aị mesiri ẹrnu izi ọma be rikne hite n'ẹrnu ndu-ẹhni nụ ẹrnu elekema ke be nọornu. ⁴ Kọvu ele ẹli wam kewarụ, agwna be danụ ele Ju, ele berere dagwunu ele izi wam. ⁵ Ele Ju nụ ele bụo ele Ju gba iznuznu, be nụ ele risi be mee be nhne rikne, ọ tị be akaworugwu nụ o gbu ele izi wam. ⁶ Kpa ele izi wam nurnu a, be gbazne Lisitira nụ Dẹbi, ẹli ele Laịkonia, nụ ẹli ke gbarụ a gburugburu, ⁷ hne be zị neezni izi ọma.

Nụ rime Lisitira nụ Dẹbi

⁸ Otu nwerukna zị nụ Lisitira nye dnarnụ mgworo n'ochi lawuru, ọ bụ nye mgworo kpa be murnu a, o znékolele izne. ⁹ Ọ dazị noobno nsni nhne Pọlu nookwu, Pọlu le a anya whnụ nụ o nwernu ọtukwasi ovu be ji ọ gwọ a. ¹⁰ Pọlu gweru okne nkoli si okokoba kaa, "Lizọ n'ochi ị lawuru." Nwerukna wam gbụ ewuru, bete neezne izne.

¹¹ Nga agida ele badnụ wam whnurnu nhne Pọlu mernu, be bete esi okokoba n'ikwu-onu ele Laikonia, kaa, "Chi aị gholam badnụ va lekasi aị." ¹² Be jita Banabasi Zusi, be jita Pọlu Hemisi kwnornu nụ ọ bụ onu nookwu oka. ¹³ Nye naakwa arjohna Zusi ke oro a zị nụ ruwhnu eli-ohna gweya ehni nụ igwugwere n'onuhna. Ya nụ agida ele badnụ wam noopio ọ kwanụ ele izi wam arjohna.

¹⁴ Nga Pọlu nụ Banabasi nurnu nhne be noopio o mee, be dowa iwo be, gba eso bna n'esilawuru agida ele badnụ wam, neesi okokoba, ¹⁵ "Ele nwe m, ndaa nhne anụ kwno neeme nhne ka? A bụ badnụ etekne lele anụ. A varu ọ kpọ okwo izi oma ma anụ hi nụ kpakara nhne ka bnána iru whuya, tūhnasnakwnusi ke Chiokike zị budnu, nye mernu oligwe nụ owa nụ okne osimini nụ kpakara nhne zị nụ rime be. ¹⁶ N'ige wheru ewhe, Chiokike gharuru kpakara ele badnụ ma be zne n'apna ke be, ¹⁷ kovu, Chiokike mernu ehni a whuya iwhe hite nụ nhne oma o neeme, o neenye anụ mini ozuzo hite n'oligwe, nụ mkpuru n'ige o kwesiri, o neenye anụ wiri, mee snarnima jihia mkpoma anụ." ¹⁸ Ọ bụ n'ezi nụ ele izi wam kwuru oka kpa, ọ bụ nhne rarụ ehni o mee be gharu ọ kwanụ be arjohna.

¹⁹ Agwna ele Ju hiri nụ Antioku ke Pisidia nụ Aikoniom va, be doru igbudu ele badnụ wam yisi n'ehni be, be tū Pọlu akaworugwu, dōhala a nụ rime eli be, be neche nụ ọ nwunam. ²⁰ Kovu kpa rumu nda gharu a gburugburu, o lizọ lahna nụ rime eli-ohna, ke chi boru ya nụ Banabasi zne Dēbi.

Be lahna Antioku
nụ rime Siriya

²¹ Pọlu nụ Banabasi zne zni izi oma nū Dēbi, be nwehia agida ele sno apna Jizosi. Be lahna Lisitira, hite pii zne Aikoniom, zne Antioku nū rime Pisidia. ²² Be mee ele kweru ekwe gwuzosi rikne, kasi be mkpoma ma be dazigidne n'okwnata ovu, be kaa, "A jeehi nū rime agida awnūwhnu bna n'eli-eze Chiokike." ²³ Nū rime ogbako Chiokike obula, Pọlu nū Banabasi hōhia ele okno badnū, hite nū okpukpe nū ovu onu chete be nū ruwhnu Nyenwe aị, nye be kwnataru mkpoma. ²⁴ Nga be znezuru eli Pisidia, be va nū Pamfilia. ²⁵ Be kpọ okwo izi oma nū rime Pega, hite pii zne Atalija. ²⁶ Be hite n'Atalija kworu ogbo lahna Antioku, hne be gweru be nyewhete n'oru ke Chiokike nū ernalu be rnukworu* kītna. ²⁷ Nga be vaduru nū rime Antioku, be sukwukota ele ogbako Chiokike kanu be kpakara nhne Chiokike jiri be rnu, nū kpa ọ gbamanu ele buo ele Ju onuhna ma be kweru. ²⁸ Be nū ele kweru ekwe daziri pii gbu okwnu.

15

Ogbako ke zị nū Jeruselem

¹ Agwna ele rukna hiri nū Judiya va Antioku bete neezni rumu nda, kaa, "Be nwée rikne znōhia anū okwolem ma be kparu anū nka, lele kpa Iwu Mozizi kwuru." ² Pọlu nū Banabasi nū be nōdogbuta gbasiri nhne ka, be kwekota nū Pọlu nū Banabasi nū agwna ele zị nū Antioku jeezne Jeruselem whnū ele izi Karaisi nū ele okno badnū gbasiri nhne ka. ³ Ele ogbako Chiokike zizne be, be zne nū rime Fonisia nū Sameria, be kwuhia kpa ele buo ele Ju tūhnasnakwnusiri Chiokike. Otnutnu ka mernu kpakara rumu nda nwudna k'agida. ⁴ Nga be vaduru Jeruselem, ogbako Chiokike, nū ele izi nū ele okno badnū nabnanyarnū be, be kanu be kpakara nhne Chiokike jiri be mee.

⁵ Kovu agwna ele kweru ekwe ele otu ele Farisi gwuzoru, kaa, "Be jaakpariri be nka, kanu be bita Iwu Mozizi."

* 14:26 Gwnu Ernu Ele Izi 13:1,2.

⁶ Ele izi nụ ele okno badnụ zne iznuznu ma be lebna anya nhne gbasiri oka ka. ⁷ Nga be kwuru agida oka gbu okwnu, Pita gwuzoru, kaa, “Rumu nda m, anụ magwụ kpa n'ige wheru ewhe kpa Chiokike hohiaru m n'esilawuru anụ, zne zni ele buo ele Ju izi oma ma be nurnu, kweru masi. ⁸ Chiokike nye marnu mkpoma kpakara badnụ, gbarụ akebne gbasiri be. O nyernu be Enine Nso lele kpa o nyernu ai. ⁹ O kpage ike n'esilawuru ai nụ be, o snusnarnu ovu be kwnornu nụ be kweruru. ¹⁰ Kini kpayaru anụ jaakpa Chiokike iru kitna hite n'otukwasi ele kweru ekwe ivu ke ai nụ ele nda ai oknani nwée rikne vuli. ¹¹ Oza, a kweruru, be znohia ai hite n'oru Nyenwe ai Jizosi lele be masi.”

¹² Kpakara be daziri bii kpa be noobno nsni nhne Banabasi nụ Polu nookwu gbasiri kpakara ernu ndu-ehni Chiokike hiri n'aka be rnụ n'esilawuru ele buo ele Ju. ¹³ Nga be kwukworu, Jemisi gwelizo onu kaa, “Rumu nda m, anụ bnote m nsni n'onu. ¹⁴ Sajmoni karu kpa Chiokike hiri nụ mbom gesi ele buo ele Ju ruwhnu oma a, o mernu agwna be buru ele ke a. ¹⁵ Ikwu-onu ele owhnurninya nụ nhne ka dnakotaru n'otu, lele kpa okwukwo nso kwuru,

¹⁶ ‘Nyenwe ai karu, Omekwo, m jaalahna,
m jeegwulizo oro Devidi dnarnu adna,
m jeegweme mkpomkpo oro a, wulizo a,
m jeeme a o gwuzosi rikne berere.

¹⁷ M jeeme ka ma kpakara ele badnụ pio Nyenwe ai,
kpakara ele buo ele Ju ele me sukwuru ma be buru ke m.

Ka bu nhne Nyenwe ai nye mernu kpakara nhne kwuru.

¹⁸ O bu nye mernu ele badnụ mahia kpakara nhne hite nụ mbom.’ ”

¹⁹ Jemisi nookwuzne, “Echiche m bu ka, a kpakna ele buo ele Ju ehni, bu ele tuhnsnakwnusiri Chiokike. ²⁰ Kovu a gbanu be okwukwo, kanu be, be ri wiri obula zila richna be kwaru ariohna nyee renwu, be meko oyi, be rikọ anọ obula be higburu ehigbu, be rikọ onarna. ²¹ Kwnornu nụ be noogwnu Iwu Mozizi agida ige wheru ewhe n'oro ogbako be nụ kpakara Obochi Ozukwa Inwe, be nookpo okwo ikwu-onu Mozizi nụ kpakara eli.”

Ele izi gbanu ele buo
ele Ju ele okwukwo

²² Ele izi nụ ele okno badnụ, be nụ kpakara ogbako Chiokike, kpebi o hohia agwna ele badnụ n'esilawuru be zizne be Antioku, be nụ Polu nụ Banabasi. Be hohia Judasi, nye be kwu Basabasi, nụ Sailasi, ele rukna lawuru berere ele rumu nda noso anya. ²³ Be gba okwukwo izi ka zizne be,

“Aija ele izi Karaisi nụ ele okno badnụ, rumu nda anụ, neebekwu kpakara rumu nda ele buo ele Ju wu nụ rime Antioku, Siriya nụ Silisia. A bekwulem anụ.

²⁴ A nurnu nụ agwna ele rukna n'esilawuru ai varu kpakna anụ ehni, mee ovu la anụ mini hite nụ nhne be kwuru, be nuna nhne ka n'onu ai gbasiri a. ²⁵ A gbaru iznuznu n'otu, a kwekorita o ziyanu anụ ele izi a hohiaru, be nụ ele enyi ai a whnurnu n'anya, Banabasi nụ Polu, ²⁶ ele gweru budnu be nyee nụ nhne oze budnu kwnornu nụ n'ernu Nyenwe ai Jizosi Karaisi. ²⁷ A ziyannu anụ Judasi nụ Sailasi, ele jaakanu anụ nụ ruwhnu nụ ruwhnu nhne a gbaru n'okwukwo. ²⁸ Ai nụ Enine Nso kwekotaru, a tukwasi ivu berere, be gweme kpakara nhne ka zi mkpa. ²⁹ Anụ rikọ wiri obula be kwaru ariohna nyee renwu, anụ rikọ onarna, anụ rikọ anọ obula be higburu ehigbu, anụ meko oyi. O joburunu anụ oma o buru anụ mee kpa. Anụ dazikwaru nkari.”

³⁰ Be zizne ele izi wam Antioku, nga be duru Antioku, be sukwukota kpakara ele kweru ekwe nyega be okwukwo izi wam. ³¹ Nga ele badnụ wam gwnurnu okwukwo izi wam, ovu soru be n'onu k'agida kwnornu nụ izi okwnagidne wam. ³² Judasi nụ Sailasi, ele bu masi ele owhnurninya, kwu oka gbu okwnu naagba be inwe. ³³ Be daziri ige matị, be zihnala be n'udno znekwnusi ele ziyaru be. [³⁴ Kovu o masiri Sailasi o daziri pii.] ³⁵ Polu nụ Banabasi daziri ige matị nụ Antioku be nụ agida ele berere, be zne kpo okwo ikwu-onu Nyenwe ai.

Pọlu nọ Banabasi kewaru

³⁶ Omekwo, Pọlu kanọ Banabasi, “Ngwa ma a lahna, lekasi rumu nda ai nọ kpakara ẹli-ohna hne a znirni izi oma Nyenwe ai, whnọ kpa be naagbali.” ³⁷ Banabasi piuru ma be nọ Joni Makị snornu zne. ³⁸ Kọvu Pọlu kwége o snornu be, kwnornu a dázigidnege n'ernu wam, kọvu o ghasaru be nọ Pamfilia. ³⁹ Be dogbuta ka k'agida, be kewa ẹhni be. Banabasi kwuru Makị kwowhe mini zne Sajporosi. ⁴⁰ Pọlu horu Sailasi, rumu nda gweru be yisi n'oru ke Nyenwe ai, be whoga. ⁴¹ O gawhe Siriya nọ Silisia naagba kpakara ogbako Chiokike inwe.

16

Timoti snornu Pọlu

nọ Sailasi zne

¹ Pọlu zne Dẹbi nọ Lisitira. Otu nye sno apna Jizosi zi pii, nye rewhna a bu Timoti, nne a bu nyerinya Ju ke kweru ekwe, kọvu nda a bu nye Giriki. ² Kpakara rumu nda ele zi nọ Lisitira nọ Aikoniom nookwu Timoti oka oma. ³ Pọlu piuru o kwuru Timoti zne, o kpa a nka. O mernu ka kwnornu nọ kpakara ele Ju wu n'eli ka maam nọ nda a buo nye Ju. ⁴ Kpa be neezne hite n'otu ẹli-ohna du n'eli-ohna berere, be nyee ele kweru ekwe iwu ke ele izi nọ ele okno badnọ zi nọ Jeruselem nyernu, kanọ be be bita kpakara iwu ka. ⁵ Kpakara ogbako Chiokike gwuzosi rikne n'okwnata ovu, naabahnasi n'obochi n'obochi.

Pọlu whnurnu owhnurninya

nọ Torasi

⁶ Be gawhe n'esilawuru ẹli Firigia nọ Galasia, kwnornu nọ Enine Nso kwéle be kpọ okwo izi oma nọ ẹli Esia. ⁷ Nga be duru n'ike ẹli Misia, be pio o zne ẹli Bitinia, kọvu Enine Jizosi kwéle be. ⁸ Kam kpayaru be jiri zne Misia nọ Torasi. ⁹ Pọlu whnọ owhnurninya n'abali hne o whnurnu otu nwerukna Masidonia, gwuzo nọ ruwhnu a naariasno a, “Bikno, va Masidonia yisinu ai aka.” ¹⁰ Kpa Pọlu whnurnu owhnurninya ka, ngangam a jiknernu o zne Masidonia, kwnornu nọ a kweru nọ Chiokike sukwuru ai kpọ okwo izi oma pii.

Lidiya nọ ele oro a

¹¹ A kworu ogbo hite nọ Torasi otu ngam zne Samotirasi, n'ekile a zne Niapolisi. ¹² A hite nọ pii zne Filipai, ẹli ele Rom neechi ke bu risi ochichi ẹli Masidonia. A daziri obochi ele nọ ele n'eli wam. ¹³ N'Obochi Ozukwa Inwe a whoga n'eli-ohna zne ngeri osimini, hne a leru anya nọ a jowhnu hne be kpe okpukpe. A daziri ẹli bete o kwunu ele rinya ele gbakoru pii oka. ¹⁴ Otu nye bnoteru nsni bu Lidiya nye hi nọ Taitira, nye neere iwo odno odno. O bu nwerinya neekpenu Chiokike, Nyenwe ai kpume mkpoma a, o bno nsni nhne Pọlu nookwu. ¹⁵ Nga be wuru a mini ya nọ kpakara ele oro a, o sukwu ai, kaa, “O buru nọ anu kweru nọ m bu m nye kweru nọ Nyenwe ai, anu va daziri n'oro m.” O kwnagidne ai.

Pọlu nọ Sailasi n'oro ikelu

¹⁶ Otu obochi kpa a neezne hne okpukpe, otu ohi rinya nye renwu ojo nwugwu zuru ai, nye nookwu nhne jeeme n'ige zi nọ ruwhnu. O naakpanu ele nwe a agida iwai hite n'owhnurninya. ¹⁷ Nnwọ rinya ka snornu ai nọ Pọlu neesi okokoba, kaa, “Ele rukna ka bu ele izi Chiokike ke Kakwo Nhne Dum Olu. Be neegesi anu apna anu jeenwe oznohia.” ¹⁸ Ka bu nhne o neeme agida obochi, tem ovu we Pọlu ẹhni, o tuhnsna kanu renwu ojo wam, “M ji m rewhna Jizosi Karaisi nyee i iwu, hi nọ rime a whuya.” Renwu ojo wam hi nọ rime a whuya ngangam.

¹⁹ Nga ele nwe a whnurnu nọ apna be neeji naakpa iwai mesnirni, be pnurnu Pọlu nọ Sailasi zne n'esilawuru ahia n'aka ele neechi ẹli-ohna. ²⁰ Be gwuzote be nọ ruwhnu ele risi, kaa, “Ele rukna ka bu ele Ju, be neegweya mkpakpo nọ rime ẹli-ohna ai. ²¹ Be neezni omen'eli ke megidnernu iwu ai ele Rom, ke a nwée rikne bitali mọbu mee nhne be neezni.”

²² Agịda badnụ wam yisi aka megidne be, ele risi dọwa iwo Pọlu nụ Saịlasi, nyee iwu be pñja be nhne. ²³ Nga be pñjakworu be nhne k'agịda, be túbna be nụ rime ọro ikelu, kanụ nye risi ọro ikelu o legidne be anya nkari. ²⁴ Nga nye risi ọro ikelu nurnu iwu ka, ọ túbna be nụ rime rime ọro ikelu, tusi ọchi be nụ rime igwe isisi.

²⁵ N'esilawuru abali Pọlu nụ Saịlasi bete neekpe okpukpe, nọogwnunu Chiokike eri oznarni, ele ikelu berere noobnonu be nsni. ²⁶ Ngangam, ẹli tneru enye, ke mernu ntụ-ẹli ọro ikelu mernu imerne. Ngangam, kpakara onuhna gbamarnu, ijigba dnahnala n'ehni kpakara ele ikelu. ²⁷ Nye risi ọro ikelu wam tnenyarnu n'anyarna, nga ọ whnurnu kpakara ọro ikelu gbamarnu, o che nụ kpakara ele ikelu gbawhulem, ọ mniornu amaogwnu a ma o gbu ehni a. ²⁸ Kọvu Pọlu siwama okokoba, kaa, "I mékasi ehni i nhne, kpakara aị zị hna."

²⁹ Nye nye risi ọro ikelu wam kaa be nyee a tọnji, ọ gbabna rime ọro ikelu, ọ marnu rururu dna n'ẹli n'ọchi Pọlu nụ Saịlasi. ³⁰ O kwuhia be, sịkwa be, "Ele nwe m, kini bu nhne me jeeme ma be znohia m?"

³¹ Be kaa, "Kweru nụ Nyenwe aị Jizọsi, be jọoznohia jị nụ ele ọro i." ³² Be kwunu a izi oma Nyenwe aị, ya nụ kpakara ele zị n'oro a. ³³ N'ige abali wam, nye risi ọro ikelu wam kwuru be, snụ ẹnya be, otu ngam be wu ya nụ ele ọro a mini. ³⁴ Nye risi ọro ikelu wam kwuru Pọlu nụ Saịlasi la n'oro a, nyee be wiri, mkpoma sọru a n'onu, ya nụ ele ọro a, kwnornu nụ be kweruru nụ Chiokike.

³⁵ N'osisi, ele risi ẹli-ohna zizne ele badnụ be sigbasi ele rukna wam la. ³⁶ Nye risi ọro ikelu wam kanu Pọlu, "Ele risi nyernu iwu jị nụ Saịlasi la. Anu la n'udno."

³⁷ Kọvu Pọlu kanu ele wam be duyaru, "Be mágele aị ikpe nhne ojo obula, be pñja aị nhne n'ahia, hne a bu ele Rom. Be túbna aị n'oro ikelu. Kịtna, be neesigbasi aị nụ mgwugwa? Óza! Ele ọchichi ele risi ẹli-ohna jaava hna, gbahia aị n'oro ikelu."

³⁸ Ele wam znernu kanu ele risi ẹli-ohna nhne Pọlu kwuru. Nga be nurnu nụ be bu ele Rom, ogwnu turu be. ³⁹ Be zne riasno be, gbahia be n'oro ikelu, kanu be whoga nụ rime ẹli be. ⁴⁰ Pọlu nụ Saịlasi whoga n'oro ikelu, zne n'oro Lidiya. Be nụ rumu nda whnu, be kwunu be ikwu-onu osnuta mkpoma, gharu be, la.

17

Nụ rime Tęsalonika

¹ Be gawhe nụ rime Amfipolisi nụ Apolonia, be vadu Tęsalonika, hne be whnurnu ọro ogbako ele Ju. ² Lele kpa omen'ẹli Pọlu zị, o zne n'oro ogbako ele Ju, n'Obochi Ozukwa Inwe obochi ẹto, ya nụ ele badnụ kwurita oka nhne zị n'okwukwo nsọ. ³ O kọwanu be, gesi be nụ Karaịsi jaata awnwhnu, omekwo, o hi n'ẹnwu lizọ. Pọlu kanu be, "Jizọsi nye me nọokpo okwo a, bu Karaịsi wam." ⁴ Agwna be kweru, snornu Pọlu nụ Saịlasi, ma agịda ele búo ele Ju neekpenu Chiokike nụ agịda ele rinya be marnu rẹwhna be.

⁵ Kọvu ele Ju kwnornu awuwa, chikota agwna ele ojo zị n'ahia, be lizọ megidne be. Okne mkpakpo dna n'ẹli wam. Be zne n'oro Jasoni ma be pnuhia Pọlu nụ Saịlasi nyee ele wam. ⁶ Kọvu kpa be whnúge be, be pnurnu Jasoni nụ rumu nda berere zne nụ ruwhnu ele risi ẹli, neesi okokoba, kaa, "Ele rukna ka noovuya mkpaghasi kpakara ohna valẹm ẹli aị. ⁷ Jasoni bikwataru be n'oro a. Be zá naabita iwu Siza, be naakaa eze berere zị, nye be nookwu Jizọsi." ⁸ Be jị ikwu-onu nụ kpa mee okne mkpakpo dna n'ẹli-ohna ma n'esilawuru ele risi ẹli. ⁹ Ele risi ẹli mee Jasoni nụ ele ya nụ be sno kwu iwu, be sigbasi be la.

Nụ rime Beria

¹⁰ Nga chi jiri, rumu nda zihala Pọlu nụ Saịlasi zne Beria. Nga be duru, be zne n'oro ogbako ele Ju. ¹¹ Ele zị nụ Beria nwernu ovu oma karu ele zị nụ Tęsalonika. Mkpoma be jiknenu o bno nsni n'ikwu-onu ka, be nyosna rime okwukwo nsọ kpakara obochi ma be whnu nhne Pọlu nookwu ọ bu ezi oka. ¹² Agịda ele Ju kweru, ma agịda ele búo ele Ju, ka bu ele rinya be marnu rẹwhna be, nụ ele rukna, kweru masi.

¹³ Kọvu nga ele Ju ele zị nụ Teshalonika nurnu nụ Pọlu nọokpo okwo izi oma Chiokike nụ rime Beria, be va kpakne ovu ele badnụ megidne Pọlu. ¹⁴ Ngangam, rụmu nda zihala Pọlu zne ngeri osimini, kọvu Saịlasi nụ Timoti dazigidne nụ Beria. ¹⁵ Ele rukna sno Pọlu snornu a dụ Atęnsi. Pọlu kanụ be, be kanụ Saịlasi nụ Timoti kwnusi a wara wara. Ele rukna lahna Beria.

Nụ rime Atęnsi

¹⁶ Kpa Pọlu neese ma Saịlasi nụ Timoti vakwnusi a n'Atęnsi, o gburu a igbugbu kpa ọ whnurnu nụ kpakara ele ẹli wam neekpenu renwu zị ọdo n'ọdo. ¹⁷ Ya nụ be kwurita ọka n'oro ọgbako ele Ju, ma ele Ju ma ele búo Ju ele neekpenu Chiokike. Ya nụ kpakara ele ọ whnurnu nụ rime ahia kpakara ọbochi nookwurita ọka. ¹⁸ Agwna ele zni nhne be kwu ele Epikuri nụ ele Sitoiki nụ Pọlu nọdogbuta, ele ka kaa, “Ndaa nhne nye iwhnirniwhno ka nookwu?” Ele berere kaa, “O nookwu nhne gbasiri chi ikne.” Be kwuru ka kwnornu nụ Pọlu nọokpo okwo izi oma gbasiri Jizosi nụ kpa o hiri n'enwu lizo. ¹⁹ Be kwuru Pọlu zne n'ogbo ele Ariopagosi, kaa, “A pioru ọ mahia nhne gbasiri iznizni ikne i nookwu. ²⁰ Agwna nhne i nookwu bú nhne ikne nụ nsnị ai, a pioru ọ mahia risi ọka ka.” ²¹ (Kpakara ele Atęnsi nụ ele ẹli berere wu nụ Atęnsi nootuwu ige be noobno nsnị nụ ọtnutnu ikne ọbula varu.)

²² Pọlu gwuzoru nụ ruwhnu ọgbako ele Ariopagosi, kaa, “Ele rukna Atęnsi, m whnurnu m nụ anụ nwernu ovu okpukpe n'apna ọbula. ²³ Kpa me neezne izne nụ rime ẹli anụ, m whnurnu m nhne zị ọdo n'ọdo anụ neekpenu, m whnurnu m masi otu ojo ariohna be gbasiri nhne n'olu a, 'Nye Chi ke a máa.' Nye wam anụ neekpenu, ọ bú n'ezi nụ anụ máa, bú nye me nookwu ọka gbasiri a. ²⁴ Chiokike ke keru ọwa nụ kpakara nhne zị nụ rime a, bú Nyenwe oligwe nụ ọwa, o wú n'oro okpukpe ke ele badnụ jiri aka be wu. ²⁵ Nhne badnụ mernu nyee a zila mkpa, hne ọ bú ya neenye badnụ búdnú nụ inwe nụ kpakara nhne. ²⁶ Hite nụ otu badnụ o keru kpakara mba zị n'ọwa, mee be wuru nụ kpakara ọwa. O jiri aka a kpa ike ige kwesiri nụ hne ele badnụ joowu n'ọwa. ²⁷ O mernu ka ma ele badnụ pio a, dna ndidna gbasiri, pohia a. Kọvu Chiokike zila ikere hne a zị. ²⁸ Lele kpa otu badnụ kwuru, 'A zị búdnú, neezne izne nụ rime a.' Agwna ele nkarị ọkwukwo anụ karụ, 'A bú rụmu a masi.'

²⁹ “Hne a bú rụmu Chiokike, a chéko nụ Chiokike nụ lele nhne ọbula be pniornu ọpnio lele golu mọbu siliva, mọbu akaworugwu ke badnụ jiri nkarị aka a nụ akoniche a pnió. ³⁰ Chiokike lewhuru ige badnụ máa nhne anya, kọvu, kịtna, o nyernu iwu kpakara ele badnụ hi nụ nhne ojo be whuya. ³¹ Kwnornu nụ ọ bítaru otu ọbochi o jeeji ikpe zị snam kpe kpakara ọwa ikpe, hite n'aka otu badnụ o hohiaru. O mernu ka whuya iwhne kwnornu nụ o mernu o hi n'enwu lizo.”

³² Nga be nurnu Pọlu kwuru nhne gbasiri olizo n'enwu, agwna be mee a nhne rụmu, kọvu agwna be kaa, “A pioru ọ nurnu nhne ka n'onu i berere.” ³³ Pọlu whoga nụ rime ọgbako be. ³⁴ Agwna ele rukna snornu Pọlu kweru, n'esilawuru be bú Dionisiosi nye otu ele Ariopagosi. Otu nwerinya rewhna a bú Damarisi nụ ele berere kweru masi.

18

Nụ rime Korinti

¹ Nga ka wheru, Pọlu whoga nụ Atęnsi zne Korinti. ² Ọ whnurnu otu nye Ju, rewhna a bú Akwila, nye be murnu nụ Pontososi, nye hiri n'Itali va, ya nụ nnwerne a Prisila, kwnornu Kalaudiosi nye neechi nyernu iwu kpakara ele Ju whoga nụ rime Rom. Pọlu zne ọ whnụ be. ³ Ya nụ be wuru, o snornu be rñu ernalu ome tenti, kwnornu nụ be nwernu otu aka ernalu. ⁴ O nookwu ọka n'oro ọgbako ele Ju kpakara Ọbochi Ozukwa Inwe, naakanu ele Ju nụ ele Giriki ọka.

⁵ Nga Saịlasi nụ Timoti hiri nụ Masidonia va, Pọlu gweru kpakara ige yisi nụ ọkpo okwo izi oma, naagba ama nụ Jizosi bú Karaisi nyee ele Ju. ⁶ Nga be lizoru megidne Pọlu, kpari a, ọ lishnama iwo a kanu be, “Ovnarna anu dazim nụ risi anu, aka m zị richna. Hite kịtna, m jeezneknwusi ẹli ele búo ele Ju.”

⁷ Ọ gharu be, zne wuru n'oro otu nye buo nye Ju neekpenu Chiokike, rewhna a bu Taitosi Jositosi, nye oro a n'oro ogbako ele Ju gba. ⁸ Nye risi oro ogbako ele Ju wam, nye rewhna a bu Kirisiposi, kweru nu Nyenwe ai, ya nu ele oro a, nu agida ele berere nu rime Korinti nurnu izi oma, kweru, be wu be mini. ⁹ Polu whuru nu owhurninya n'otu abali, Nyenwe ai kanu a, "Ogwu tuko i, nookpo okwo, i kpusni onu i. ¹⁰ M dagwunu m ji, o za nye jeenwe rikne mekasi i nhne, m nwernu m agida ele badnu n'eli ka." ¹¹ Polu daziri n'eli wam otu awha n'enwa isunu, neezni ele badnu ikwu-onu Chiokike.

¹² Nga Galio bu nye neechi Akaya, ele Ju gbakoru n'otu mee mkpakpo megidne Polu, be kwuru a zne n'oro ikpe. ¹³ Be kaa, "Nwerukna ka neezni ele badnu kpa be jeekpenu Chiokike ke megidneru iwu ai."

¹⁴ Polu noopio o kwu oka nga Galio kanu ele Ju, "O buru nu ka bu nhne ojo ke megidneru iwu eli, m joobnonu anu nsni. ¹⁵ Kovu hne o bu nhne gbasiri rewhna, n'oka ke iwu anu, anu lebna anya nu rime a, m jeenwe rikne kpe ikpe gbasiri a." ¹⁶ O chihala be n'oro ikpe. ¹⁷ Be nwudne Sositenisi, nye risi oro ogbako ele Ju, li a nhne nu ruwhnu oro ikpe. Kovu o gbasi Galio ria ria.

*Polu lahnarnu Antioku
nu rime Siriya*

¹⁸ Polu nu rumu nda daziri nu Korinti agida obochi, o whoga, Prisila nu Akwila snornu a zne Siriya. O ko rukeri-ize a nu Kenkiria, kwnornu mkwna o kweru ige wheru ewhe. ¹⁹ Be du Efesosi, Polu ghasa Prisila nu Akwila. O bna nu rime oro ogbako ele Ju, ya nu ele Ju kwurita oka. ²⁰ Be kanu a, o daziri gbu okwunu, kovu o kwéle. ²¹ Nga o naala, o kanu be, "O buru o masi Chiokike, m jeehiehnakwnusi anu." O kworu ogbo whoga nu Efesosi. ²² Nga o duru Sizaria, o zne Jerusalem bekwu ogbako Karaisi, hite pii zne Antioku. ²³ O daziri ige mati pii, o whoga zne nu rime Galasia nu Firigia, naagba kpakara ele kweru ekwe inwe.

Polu nu rime Efesosi

²⁴ Otu nye Ju rewhna a bu Apolosi, nye be muru nu Alekizandaria varu Efesosi, o bu nye nkari oka, nye marnu nhne be gharu n'okwukwo nsọ nkari. ²⁵ Be zurnu a n'apna ke Nyenwe ai. O ji onwunwu bekwu mkpoma zni nhne gbasiri Jizosi nu kpa o kwesiri, kovu o magwu nhne gbasiri owu mini Joni kpai. ²⁶ O bete nookwu oka n'anya rikne n'oro ogbako ele Ju. Nga Prisila nu Akwila nurnu a, be kwuru a la n'oro be, znikwata a n'apna Chiokike nkari.

²⁷ Apolosi kpebi o zne Akaya, rumu nda ele zi n'Efesosi gba okwukwo ma rumu nda ele zi n'Akaya nabnanya a. Nga o duru, o znekwnusi ele kwehjaru hite n'oru Chiokike, o yinu be aka. ²⁸ Hite n'anya rikne ke oka a, o mernu ele Ju kpusni onu n'ohna, o mernu be mahia hite n'okwukwo nsọ nu Jizosi bu Karaisi.

19

Polu nu rime Efesosi

¹ Kpa Apolosi zi nu Korinti, Polu gawheru nu rime eli vadu Efesosi. O whuru nu agwna ele sno apna Jizosi pii. ² O sikwa be, "Anu nahiala Enine Nso kpa anu kweruru?"

Be kaa, "A nuna ria ria ma o zi nhne be nookwu Enine Nso."

³ Polu sikwa be, "Nda kpa be wuru anu mini?"

Be kaa, "Hite n'owuwu mini Joni."

⁴ Polu kaa, "Joni wuru ele tuhnasarnu nu nhne ojo be mini, o kanu ele Izireli be kweru nu nye naava n'aznu a, nye wam bu Jizosi." ⁵ Nga be nurnu a, be wu be mini nu rewhna Nyenwe ai Jizosi. ⁶ Polu tukwasi be aka nu risi, Enine Nso dnakwasị be, be kwu oka nu riro ikne, kwusa izi oma Chiokike. ⁷ Be hna lele ele nri ele rukna lawuru.

⁸ Polu zne n'oro ogbako ele Ju, enwa eto ya nu be nodogbuta, o jiri anya rikne kwu oka gbalị o kanu ele Ju nhne gbasiri eli-eze Chiokike. ⁹ Kovu agwna be mernu risi rikne, be kwéle o kweru, be kwu oka ojo megidne apna Nyenwe ai nu ruwhnu agida ele badnu. Polu gharu be, kwuru ele sno apna Jizosi, ya nu be nookwurita oka kpakara obochi n'oro

omumu okwukwo Tajranosi. ¹⁰ Be mernu nhne ka awha lawuru ke mernu kpakara ele wu n'eli Esia nuru ikwu-onu Nyenwe a, ma ele Ju nu ele buo ele Ju.

¹¹ Chiokike nuru ernu elekema zi n'ichne hite n'aka Polu. ¹² Hite n'ehni a be neegwepiya wepe nu nkiti nhne gwezenu ele nriria zi odo n'odo ji, be gwọ be, renwu ojo hi n'ehni be whoga.

¹³ Agwna ele Ju ele naagaghari neechihala renwu ojo pio o ji rewhna Jizosi mee kpa. Be kanu renwu ojo, "M neenye i iwu nu rewhna Jizosi nye Polu nookpo okwo a." ¹⁴ Rumu rukna esau otu nye Ju, nye risi ariohna rewhna a bu Sikeva, mernu kpa. ¹⁵ Kovu renwu ojo wam kanu be, "M maam Jizosi, m maam Polu, kovu anu bu ele kele?" ¹⁶ Nwerukna wam renwu ojo wam wu nu rime a bna be, megbu kpakara be, mekasi be ehni. Be hi nu rime oro wam vuru oru, gbaru eto gbawhu.

¹⁷ Kpakara ele Ju nu ele buo ele Ju wu nu Efesosi nuru nhne ka, ogwnu tu kpakara be. Be sobisinu rewhna Nyenwe a Jizosi k'agida. ¹⁸ Agida ele kweru ekwe varu kwuhia nhne be mernu nu ruwhnu ele badnu. ¹⁹ Agida ele amusu vuyaru kpakara okwukwo be, kpo be bekwnu nu ruwhnu ele badnu. Be gwnukota onu ahia be, pokwu mkpuru iwai siliva isne. ²⁰ Kpa ikwu-onu Chiokike gbasaru, ji iknernema gwuzosi rikne.

²¹ Nga nhne ka mekworu, Polu kpebi o gawhe Masidonia nu Akaya zne Jeruselem. O kaa, "Me zekwo, m jeezne Rom." ²² O zizne ele neeyinu a aka izi, Timoti nu Erasitosi, zne Masidonia. O daziri ige mati n'eli Esia.

Eli ghara ghara n'Efesosi

²³ Okne eli ghara ghara dnarnu n'Efesosi kwnornu n'apna Nyenwe a. ²⁴ Otu nye nookpu siliva, nye rewhna a bu Demetirisi, nye nookpu oro igbudu Diana, chi ele Efesosi, nye mernu ele ernu a nwe mbnarna k'agida. ²⁵ O sukwukota ele ernu a nu kpakara ele nu ya nwernu otu aka ernu, o kanu be, "Anu magwu nu a neenwehia agida iwai hite n'ernu a. ²⁶ Anu noowhnu, noonu nhne badnu ka be kwu Polu neeme. O karu nu chi be jiri aka kpu buo chi rira rira. O mernu agida ele badnu kweru oka a, nu hna n'Efesosi ma nu kpakara eli Esia. ²⁷ O buo nu ernu a joowhu dai, kovu ogwnu nootu a nu oro okne chi a Diana joburu nhne etekne, igwugwu a whu, bu chi ke kpakara ele Esia nu kpakara owa nookponu risi eli."

²⁸ Nga agida ele badnu wam nuru a, onuma jihia be mkpoma, be bete neesi okokoba, "Diana ele Efesosi bu dikne." ²⁹ Mkpakpo wam gbasu kpakara eli-ohna. Agida ele badnu wam nwudne Gayosi nu Arisitakosi, ele rukna Masidonia be nu Polu sno neezne izi, nuru be zne ogbakoro eli-ohna. ³⁰ Polu pioru ma o zne nu ruwhnu ele badnu wam, kovu ele kweru ekwe kwéle a. ³¹ Agwna ele neechi echi ele enyi Polu zi izi, naariasno a, o gésikọ ehni a n'ogbakoro.

³² Kovu nu mkpakpo zi nu rime oro ogbako wam, agwna badnu neesi otu nhne, ele berere neesi nhne berere, ele kakwo n'esilawuru be maá nhne be kwnornu gbako. ³³ Agwna be kaa nu Alekizanda bu nye risi mkpakpo wam, ele Ju gwuzote a nu ruwhnu ohna. Alekizanda whenu be aka ma o nwernu rikne kwu oka, ma o gohoru onu nu ruwhnu ele badnu.

³⁴ Kovu nga be mahiaru nu o bu nye Ju, be si okokoba n'otu onu lele awa lawuru, kaa, "Diana ele Efesosi bu dikne." ³⁵ N'ipne-aznu, nye gba okwukwo eli-ohna mee be daziri bii, o kaa, "Ele rukna Efesosi, ele badnu magwu nu eli Efesosi bitaru oro Diana nu igbudu a ke hiri n'olu dna. ³⁶ Badnu nwée rikne gonahoru nhne ka. Anu daziri bii, anu mee nhne buo oma. ³⁷ Anu kwuyaru ele rukna ka hna, o bu n'ezi nu be znuge buznu n'oro Diana, mobu kpari chi a. ³⁸ O buru nu Demetirisi nu ele ernu a noobno nye obula nhne, obochi ikpe zi, ele risi ikpe zimako, be kpe ehni be ikpe nu ruwhnu ele ikpe. ³⁹ O zi nhne berere anu pioru, be jookwu a n'oro ogbako ikpe lele kpa iwu kwuru. ⁴⁰ Kwnornu nu ogwnu nootu a nu be jaakaa nu a mernu mkpakpo nu nhne mernu tna. A nwée rikne kowali risi mkpakpo ka mobu kaa nhne vuyaru a." ⁴¹ Nga o kwukworu kpa, o gbasu ogbako wam.

20

*Pọlu zneru Masidonia
nụ Giriisi*

¹ Nga mkpakpọ wam biri, Pọlu sukwukọta ele kweru ekwe n'otu, kwunu be ọka ọsnuta mkpọma, ọ kanụ be, be dazikwaru nkari, o whọga zne Masidonia. ² O zne nụ rime kpakara ẹli wam nookwu agida ikwu-ọnu ọsnuta mkpọma tem ọ vadu Giriisi. ³ Ọ daziri pji ẹnwa ẹto. Ele Ju naagba iznuznu nhne be jeeme a kpa o pioru o zne Siriya, o kpebi ọ lahna hite nụ Masidonia. ⁴ Sopata nnwọ Pirosi nye Beria snornu a zne, ma Arisitakosi nụ Sekundosi hi nụ Tsalonika, Gayosi hi nụ Dẹbi, Taikikosi nụ Tirofimosi ele hi n'Esia, nụ Timoti. ⁵ Ele ka beru ọsno neese aị nụ Torasi. ⁶ Nga Iriri Brẹdi Whúge Ọwhu whemernu, a hi nụ Filipai kwọru ọgbo zne ke ọbochi isne wheru dụ Torasi. A daziri otu ikwezu.

Pọlu zneru Torasi

⁷ N'ọbochi mbom n'ikwezu, kpakara aị gbakọru ma a ri wiri n'otu, Pọlu bete nookwunu ele badnụ ọka tem dụ n'esilawuru abali, hne ọ bụ nụ ọ naala n'osisi. ⁸ Agida tonji noonwu n'oro olu hne a zi n'ogbako. ⁹ Otu nnwọ ikoro rukna rewhna a bụ Yutikosi dazigwu ẹli n'olu mgbo-wekpeke. O bete neezni anyarna kpa Pọlu zi koriri nookwu ọka, o hi n'olu oro ke ikwunu ẹto dna n'eli n'anyarna. Be vulizo a, kovu ọ nwunam. ¹⁰ Pọlu gbadna ẹli, dnagidne a, bnagidne a, ọ kaa, "Ogwunu tuko anụ, ọ zi budnu." ¹¹ Ọ lahna nụ rime oro olu, nyawa brẹdi, ri, kpa o kwukworu ọka gbu ọkwunu tem ẹhnam wasi, ọ la. ¹² Be kwula nnwọ ikoro rukna wam oro nụ budnu, be snuta be ovu k'agida.

*Hite nụ Torasi
zne Miletosi*

¹³ A bna ọgbo kwọru zne Asosi, hne a jookwuru Pọlu n'ogbo. Ọ kannu aị a mee kpam, o jeeji ọchi zne pji. ¹⁴ Kpa o kwnusiri aị nụ Asosi, a vuru a n'ogbo zne Mitelini. ¹⁵ N'ekile a, a hi nụ pji kwọru ọgbo zne nhne zi Kioshi ndundu. N'ọbochi ke sno a, a dụ Samosi n'ọbochi ke berere, a dụ Miletosi. ¹⁶ Pọlu kpebiri ọ kwọru ọgbo whe Efesosi ma ọ gharu o tuwhu ige n'Esia. Ọ zi a wara wara ọ dụ Jeruselem, ọ buru nụ o jeekwe o mee n'ọbochi Pentikosi.

*Pọlu kwunnu ele okno badnụ
Efesosi ọka*

¹⁷ Pọlu zizne izi hite nụ Miletosi zne Efesosi kanu ele okno badnụ ọgbako whnụ a. ¹⁸ Nga be vaduru, ọ kanu be, "Anu magwu kpa me tuwhuru ige me nụ anu zi, hite n'ọbochi me varu ẹli Esia. ¹⁹ M ji m ovu hieru ẹli nụ anya-mini ẹkwana rnu ẹrnu lele nnwọ izi Chiokike, ọ bụ n'ezi nụ ele Ju ji mmuma ojo be kpakna m ẹhni. ²⁰ Anu magwu nụ ọ zá nhne ke jaabnanu anu iru ke me tugwannu anu kpa me neezni anu izi oma, kovu m znirni m nhne nụ ruwhnu ohna nụ hite n'oro anu zi ichne ichne. ²¹ Ma ele Ju ma ele buo ele Ju, m doru m anu aka nụ nsni, ma anu hi nụ nhne ojo anu tuhnsnakwnusi Chiokike, kweru nụ Nyenwe aị Jizosi. ²² Hite n'obno nsni nhne Enine Nso kwuru, m jeezne Jeruselem, m maam nhne jaadnakwasị m pji. ²³ Kovu m magwu m nụ rime kpakara ẹli-ohna, Enine Nso doru m aka nụ nsni, nụ ikelu nụ ọkpagbu neese m. ²⁴ Kovu nụ kpakara nhne ka zá naakpa m, m zá m noogwnu budnu m nụ nhne zi mkpa, ma m rnukwo m ẹrnu Nyenwe aị Jizosi nyernu m me rnu. Ẹrnu wam bu ọ kpo okwo izi oma oru Chiokike.

²⁵ "M zneghariri m n'esilawuru anu zni izi oma ẹli-eze Chiokike. M magwu m nụ anu jowhnu m anya berere. ²⁶ Me kanu anu tna, nụ ọ zá nye ikpe ọvna a jaama m. ²⁷ Kwnornu nụ ọ zá nhne bu echiche Chiokike ke me bitaru, gharu ọ kanu anu. ²⁸ Anya dū anu ẹli n'ehni anu, anu legidne rumu atnrnu Chiokike ke Enine Nso yisiri n'aka anu. Anu znu rumu atnrnu ọgbako Chiokike jiri ọvna Nnwọ a zuru. ²⁹ M magwu m nụ me la, edu wanohia jaava n'esilawuru anu, be jodonu rumu atnrnu wam obirizi. ³⁰ Ige vawa nga ele zi n'esilawuru anu joolulu ezi ọka wam ma be duwhu ele kweru ekwe, mee be snornu be. ³¹ Anya dū anu ẹli, anu chenwanya nụ m ji m agida anya-mini ẹkwana iwhnehnne nụ abali neezni anu nhne awha ẹto.

³² “Kịtna, m neeyisi anụ n'aka Chiokike nụ ezi ọka ke ikwu-ọnu oru a, ke nwernu rikne o wulizọ anụ olu lele ọro, nyee anụ ngozi nhne okehia ke a n'esilawuru ele ọ bitaru nsọ. ³³ M nwége m ọwho-anyanya nụ hne siliva mọbu golu mọbu iwo nye ọbula zi. ³⁴ Anụ magwụ nụ aka m lawuru rnhuaru kpakara nhne ke zi m mkpa, nụ ke me nụ ele sno m. ³⁵ M gesiri m anụ nụ hite n'ernu aka aị, a jeeyisinu ele zá rikne aka. Anụ chenwanya ikwu-ọnu Nyenwe aị, ‘Ọwa ọma zinu nye neekesi nhne kakwo nye nanahoru nhne.’ ”

³⁶ Nga Pọlu kwukworu ọka ka, ya nụ be gwute mpnerne ọchi n'eli kpe okpukpe. ³⁷ Kpakara be naakwna ẹkwana kpa be bnakwnusiri a, snutu a ọnu ipne-aznụ. ³⁸ Ẹhni nwurnu be n'ikwu-ọnu wam o kwuru nụ be jọowhnu a anya berere, Kpakara be snornu a zne, ọ bna n'ogbo.

21

Pọlu znernu Jeruselem

¹ Nga aị nụ be gbasaru, a kworu ogbo zne Kọsi otu ruwhnu, n'ekile a, a dụ Rodisi, hite pji a zne Patara. ² A whurnu otu ogbo neezne Fonisia, a bna ogbo kworu whoga. ³ Nga a dụru hne a noowhnu Saiporosi, a gharu a n'akarita zne Siriya. A hiedna nụ Taya hne ogbo wam noovume ivu a. ⁴ A whurnu agwna ele kweru ekwe pji, aị nụ be daziri otu ikwezu. Hite nụ rikne Enine Chiokike, be kanu Pọlu o znéko Jeruselem. ⁵ Kọvu nga ige aị zuru, a whoga. Kpakara be nụ nnwerne be, nụ rumu be snornu aị whoga n'eli-ohna. Kpakara aị gwute mpnerne ọchi nụ ngeri osimini kpe okpukpe. ⁶ A bekwurita ẹhni aị, a bna n'ogbo, be lahna ọro.

⁷ A kworu ogbo aị hite nụ Taya zne Pitolimasi, a zne bekwu rumu nda aị, aị nụ be daziri otu ọbochi. ⁸ N'ọbochi ke sno a, a vadu Sizaria. A bna n'oro otu nye nọkpo okwo izi ọma Chiokike, nye rewhna a bu Filipu, a daziri n'oro a. Filipu bu otu nụ rime ele izi ẹsau wam be hohiaru nụ Jeruselem. * ⁹ Filipu nwernu rumu oknornokno ẹno yogobola izi ele nọkpo okwo izi ọma Chiokike.

¹⁰ Kpa a dazi n'oro a agida ọbochi, otu nye ọwhnurninya be kwu Agabosi hiri nụ Judiya va. ¹¹ Ọ vakwnusi aị, gweru ajni Pọlu, kne ẹhni a ọchi n'aka, ọ kaa, “Ka bu nhne Enine Nso kwuru, ‘Ọ bu kpa be ele Ju jeekne nye nwe ajni ka nụ Jeruselem, gweru a nyewhete a n'aka ele buo ele Ju.’ ”

¹² Nga a nurnu a, aị nụ ele eli wam rjasno Pọlu o znékwadia Jeruselem. ¹³ Pọlu kaa, “Ndaa kpa anụ naakwna ẹkwana neeme ma inwe gwu mkpoma m? Be jeekne m eriri kpoi nụ Jeruselem, kọvu m kwelem ọ nwu ẹnwu kwnornu rewhna Nyenwe aị Jizosi.” ¹⁴ Kpa a nwé rikne mee ọ gbanwo ovu a, a gweme aka aị, kaa, “Chiokike mee nhne bu echiche a.”

¹⁵ Nga a daziri ige mati pji, a jiknernu o zne Jeruselem. ¹⁶ Agwna ele sno apna Jizosi ele zi nụ Sizaria snornu aị, be duru aị zne n'oro otu nyerukna nye be kwu Masoni, nye Saiporosi, nye sno apna Jizosi gbu okwnu, a daziri nụ n'oro a.

Pọlu vaduru Jeruselem

¹⁷ Nga a vaduru Jeruselem, rumu nda aị kwubnanya aị nkari nkari. ¹⁸ Ke chi boru, aị nụ Pọlu snornu zne ọ whnu Jemisi, kpakara ele okno badnu ogbako Chiokike zi masi pji. ¹⁹ Pọlu bekwu be, kanu be otu otu kpakara nhne Chiokike mernu n'esilawuru ele buo ele Ju hite n'ernu izi ọma a.

²⁰ Kpa be nurnu a, be znarni Chiokike. Be kanu Pọlu, “Nwene aị, agida pokwu ele Ju kweru ekwe, be zi koriri neerne bekwnu nụ mkpoma be, naabita Iwu Mozizi. ²¹ Agwna ele badnu kannu be nụ i neezni kpakara Ju ele wu n'eli ele berere be sigbasi Iwu Mozizi, nụ i neezni be kpa rumu be nka, be snó omen'eli ele Ju. ²² Be jonu nụ i varu, ndaa kpa a jeeme? ²³ Bikno mee nhne a karu ji mee. Ele rukna ẹno zi n'esilawuru aị, ele kweru mkwna, ²⁴ snornu be zne mee mmemem obita ẹhni be richna, kwu ogwo nhne be mewhuru, ma be nwernu rikne koma risi be. Kpakara badnu jeeji ka mahia nụ nhne

* 21:8 Ernu Ele Izi 6:1-6

be kwuru gbasiri i b'uo ezi oka, nu ji n'iwuru i naabita Iwu Mozizi. ²⁵ Kovu ele buo ele Ju ele kweru ekwe, a ziznenu be okwukwo izi, kanu be nhne a kpebiri, be rikoviri be kwaru ariohna nyee renwu, m'obu onarna, m'obu an'obu be h'igburu ehigbu, be mekovu oyi."

²⁶ Polu kwuru ele rukna wam, n'ekile a, ya nu be mernu mmemem obita ehni be richna. O bna n'Oro Nso Chiokike, kanu ele badnu obochi be jeemezu o bita ehni be richna, kwa masi ariohna nu risi kpakara be.

Be nwudneru Polu

n'Oro Nso

²⁷ O gwnarnu mat' obochi esau obita ehni be richna zute, agwna ele Ju hiri n'Esia whnurnu Polu n'Oro Nso. Be kpakne igbudu badnu wam, be nwudne Polu. ²⁸ Be siwama okokoba, "Ele Izireli, anu yisi aka, ka bu nwerukna wam naagaghari kpakara ohna neezni ele badnu nhne megidne ele Izireli, megidne Iwu Mozizi, ma Oro Nso ka. Kitna, o kwubnarnu ele buo ele Ju n'Oro Nso, meru hna zi nso." ²⁹ Ka bu kwnornu nu be whnurnu Tirofimosi nye Efesosi hne ya nu Polu sno nu rime eli-ohna, be che nu Polu kwubnarnu a Oro Nso.

³⁰ Okne m'kpakpo dna nu kpakara eli-ohna, ele badnu gbakota n'otu, nwudne Polu, d'ohala a nu rime Oro Nso, gbasni mgbo. ³¹ Igbudu badnu wam pioru o gbu Polu, kovu izi duru nye risi ele ogwnu Rom nsn' nu kpakara Jeruselem neeme m'kpakpo. ³² Ngangam, nye risi ogwnu ele Rom chiri ele neechi otu riwhu ele ogwnu nu ele ogwnu be, gbazne n'esilawuru igbudu badnu wam. Nga be whnurnu a, ya nu ele ogwnu a, be sigbasi o li Polu nhne.

³³ Nye risi ogwnu wam zneknusi Polu nwudne a, nyee iwu be tu a ijigba lawuru. O s'ikwa be, "Nyele bu nwerukna ka, kini bu nhne o mernu?" ³⁴ Agwna ele zi n'igbudu badnu wam neesi otu nhne, ele berere neesi nhne berere. Okne m'kpakpo dnarnu ke mernu nye risi ogwnu wam nwee rikne mahia risi nhne mernu. O kanu ele ogwnu be kwubna Polu rime hne ele ogwnu wu. ³⁵ Ya nu be snornu du mgbamgba ochi oro,† ele ogwnu wam kwuru a, o zi ele badnu wam mekasi nhne kwnornu onarna chnarnu be n'anya. ³⁶ Be gbasnornu a, neesi okokoba, "Gbu nwerukna ka."

Polu goruru onu a

³⁷ Kpa be nookwubna Polu nu rime hne ele ogwnu wu, o kanu nye risi ogwnu, "Me kanu i oka sa?"

Nye risi ogwnu wam s'ikwa a, "I jeenwe rikne kwu Giriki?" ³⁸ I buo nye Ijipiti wam nye n'ige wheru ewhe vuyaru omegidne, nye duru pokwu badnu eno ele ogbu badnu bna n'eli-ikpa?"

³⁹ Polu kaa, "M bu m nye Ju, be murnu m nu Tasosi nu eli Silisia, m bu m nye eli ke zi okne mkpa. Bikno, me kwunu ele badnu ka oka."

⁴⁰ Nye risi ogwnu wam nyee a rikne, Polu gwuzoru nu olu mgbamgba ochi oro, whenu ele badnu wam aka. Nga be daziri bii, Polu kwunu be oka ikwu-onu ele Hiburu.

22

¹ O kaa, "Ele rukna, rumu nda, nu ele nda, bikno, anu bno nsn' kpa me noogoru onu m nu ruwhnu anu." ² Nga be nurnu kpa o nookwu oka n'onu ele Hiburu, be daziri bii k'agida, Polu zne nu ruwhnu kaa, ³ "M bu m nye Ju, be murnu m nu Tasosi n'eli Silisia, kovu m soru m hna nu rime Jeruselem, lele nnwo okwukwo ke Gamalieli znukwaru nkari n'iwu ele nda aj, m ji m m'kpoma orne bekwnu rnunu Chiokike ernu lele kpa anu zi tna. ⁴ M kpaknarnu m ele sno apna ka ehni du n'enwu. M nwudneru m ele rukna nu ele rinya tubna be n'oro ikelu. ⁵ Nye risi ariohna nu kpakara ele eze-ikpe magwu nu m nookwu ezi oka. M naahiaru m n'aka be okwukwo izi be gbaznenu rumu nda ele Ju zi nu Damasikosi, m neezne pii ma m nwudne m ele badnu, tu be ijigba, pnurnu be va Jeruselem ma be ta be awnwhnu.

† 21:35 mgbamgba ochi oro: Ka bu hne be pne neezne oro olu.

Pọlu kwuru nhne
gbasiri ọtuhnasna a

(Ernu 9:1-19; 26:12-18)

⁶ “Kpa me neezne, ọ gwnarnụ matị m dụ Damasịkosi, n'iwnehnie, nụ ibiri, okne iwhe hiri n'oligwe mụkwasi m. ⁷ M dna n'ẹli, otu akpịri kannụ m, ‘Sọlu, Sọlu, kini mernu ị naakpakna m ẹhni?’

⁸ “M sịkwa, ‘Ị bụ nyele, Nyenwe aị?’

“Ọ kaa, ‘M bụ m Jizọsi nye Nazareti, nye ị naakpakna ẹhni.’ ⁹ Ele rukna me nụ be sno whnurnu iwhe wam, kọvu be nuge akpịri nye nookwunu m ọka. ¹⁰ M sịkwa, ‘Ndaa nhne me jeeme, Nyenwe aị?’

“Nyenwe aị kaa, ‘Lizọ, zne nụ rime Damasịkosi, be jaakanụ ị kpakara nhne Chiokike karu jị mee.’ ¹¹ Isni kpuru m kwnornu okne iwhe wam, ele me nụ be sno toru m n'aka, duru m zne Damasịkosi.

¹² “Otu nye rewhna a bụ Ananayasị, nye nọtụ ogwnu Chiokike lele kpa iwu aị kwuru, nye kpakara ele Ju wu nụ Damasịkosi nọso anya, ¹³ ọ vakwnusi m, gwuzoru n'ẹhni m, kaa, ‘Nnwọ nda Sọlu, whnurnu ọsno,’ ngangam, m whnurnu m ọsno, le a anya.

¹⁴ “Ọ kaa, ‘Chiokike ke ele nda aị, hohiaru ị ma ị mahia echiche a, ma ị whnụ Nye Izi a ke mee mma, ma ị nurnu kpa o nookwunu ị ọka n'akpịri ke a. ¹⁵ Ị jọbu nye akebne a, ma ị kanụ ele badnụ nhne ị whnurnu nụ nhne ị nurnu. ¹⁶ Kịtna, i dázịma, lizọ, ma be wụ ị mini, ma be snusnama mmehie i hite n'okpokwu rewhna a.’

Pọlu, nye izi ele bụo ele Ju

¹⁷ “M lahna nụ rime Jeruselem, kpa me neekpe okpukpe n'Ọro Nsọ, m whnurnu m ọwhnurninya. ¹⁸ M whnurnu m Nyenwe aị, ọ kaa, ‘Lizọ, wara wara, whọga nụ rime Jeruselem, kwnornu be jéekwe akebne ị gbasiri m.’

¹⁹ “M kaa, ‘Nyenwe aị, be magwụ nụ m znernu m n'otu ọro ọgbako ele Ju dụ n'oro ọgbako, nwudne ele kweru nụ rewhna ị, ị be nhne yisi be n'ikelu. ²⁰ Nga be gburu Sitivini nye akebne i, m gwuzo m yisi aka n'ẹnwu a, m legidnenu m iwo ele gburu a.’

²¹ “Ọ kaa, ‘Whọga, kwnornu m jeezizne i hne zị ikere, nụ ẹli ele bụo ele Ju.’ ”

Pọlu bụ nye Rom

²² Ele badnụ wam bnonu a nsni tem Pọlu kwu ka, be bete neesi okokoba n'okne nkọli, kaa, “Gweme nwerukna ka n'ọwa, o kwésile ọ zị bụdnu.” ²³ Be neesi okokoba, neewhe iwo be n'olu risi be, nọbolizo ruznurnuznu. ²⁴ Nye risi ọgwunu wam nyee ele ọgwunu a iwu be kwubna Pọlu rime hne ele ọgwunu wu, be pnia a nhne ma be mahia nhne ele Ju kwno neesi okokoba megidne a. ²⁵ Kpa be knernụ a eriri ma be pnia nhne, Pọlu kanụ nye wam nẹchi otu riwhu ele ọgwunu gwuzo pị, “O kwesiri n'iwu ọ pnia nye Rom nhne, nye be kpége ikpe nhne ojo o mernu?”

²⁶ Nga nye ọgwunu wam nurnu a, ọ znekwnusi nye risi ọgwunu kanu a, “Any a dụ ẹli nhne i neeme, nwerukna ka bụ nye Rom.”

²⁷ Nye risi ọgwunu wam znekwnusi Pọlu sịkwa a, “Kanụ m, ị bụ nye Rom?”

Pọlu kaa, “Owe.”

²⁸ Nye risi ọgwunu wam kaa, “M kwuru m agida iwai sị me ghoru nye Rom.”

Pọlu kaa, “M bụ m nye be murnu lele nye Rom.”

²⁹ Ngangam, ele rukna wam noopio ọ sịkwa Pọlu ajiji sigbasi a, ogwnu turu nye risi ọgwunu nga ọ nurnu nụ Pọlu bụ nye Rom, nụ ọ turu a ijigba.

Pọlu nụ ruwhnu
ele eze-ikpe

³⁰ Nye risi ọgwunu pioru ọ mahia nhne bụ ezi ọka ele Ju kwno noobno Pọlu nhne, ke chi bọru, ọ tọma Pọlu ijigba, kanụ ele risi ariohna nụ kpakara ele eze-ikpe be gbakọ. O kwupiya Pọlu, gwuzote a nụ ruwhnu be.

23

¹ Pọlu lebna anya n'esilawuru ele eze-ikpe wam, kaa, “Rumu nda m, ovu m zi snam nu ruwhnu Chiokike kpakara budnu m du tna.” ² Nye risi ariohna be kwu Ananayasị kanu ele gwuzo Pọlu ndundu be gbọ Pọlu aka n'onu. ³ Pọlu kanu a, “Chiokike jooogbo i aka, ji mkpo be teru nznu. I dazi eli neekpe m ikpe lele kpa iwu kwuru, i noolulu iwu naakaa be gbọ m aka.”

⁴ Ele rukna gwuzo Pọlu ndundu kaa, “I naakaja nye risi ariohna Chiokike?”

⁵ Pọlu saru be, “Rumu nda m, m maam nu o bu nye risi ariohna Chiokike. Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, 'I kwu nhne ojo megidne nye risi ele ke i.' ”

⁶ Nga Pọlu whnurnu nu agwna ele eze-ikpe wam bu ele Sadusi, ele berere bu ele Farisi, o siwama, “Rumu nda m, m bu m nye Farisi, ele nda m oknani bu ele Farisi. Be kwuyaru m n'ikpe hna kwnornu okwnata mkpoma me nwernu n'olizo n'enwu ke budnu.” ⁷ Kpa o kwuru ka, ele Farisi nu ele Sadusi bete noodugbuta, ogbako iznuznu ikpe wam kewa. ⁸ (Kwnornu nu ele Sadusi karu nu ele nwurnu onwu jeelezi n'enwu, enine izi zila, nu enine zila masi, kovu ele Farisi kweru nu eto wam zi.) ⁹ Ogbugbo naala olu k'agida, agwna ele zni iwu ele otu Farisi gwuzoru kwusi oka rikne, kaa, “O za nhne ojo a whnurnu nu rime nwerukna ka, o buru nu enine mọbu enine izi kwunu a oka.” ¹⁰ Odogbuta wam laru olu k'agida ke mernu ogwnu turu nye risi ogwnu nu be joodogbu Pọlu. O nyee ele ogwnu a iwu be zne n'esilawuru be gweme Pọlu, kwubna a nu rime hne ele ogwnu wu.

¹¹ N'abali ke sno a, Nyenwe ai gwuzoru n'ehni Pọlu, kaa, “Ogwnu tuko i, kpa i gbaru akebne m hna nu Jeruselem, bu kpa i jaagba akebne m nu Rom masi.”

Be gbaru iznuznu

o gbu Pọlu

¹² N'osisi, ele Ju gbakoru n'otu gba iznuznu. Be duru risi nu be jeeri wiri mọbu nwọ nhne obula tem be gbu Pọlu. ¹³ Be kakwo nri ele rukna eno ele snornu gba iznuznu be gbu Pọlu. ¹⁴ Be znekwnusi ele risi ariohna nu ele okno badnu, kaa, “A duru risi n'otu nu a jeeri nhne obula tem a gbu Pọlu. ¹⁵ Kina, bikno, ji nu ele eze-ikpe ziznenu nye risi ogwnu ele Rom izi, ma o kwuhia Pọlu, anu mee lele nu anu jaasikwahia nhne bu risi oka. A joogbu a su o vadu hna.”

¹⁶ Nnwọ rukna nwene rinya Pọlu nurnu iznuznu wam, o zne bna nu rime hne be bitaru Pọlu, kanu a. ¹⁷ Pọlu sukwu otu nye ogwnu nechi otu riwhu ele ogwnu, kanu a, “Kwuru nnwọ ikoro ka znekwnusi nye risi ogwnu, o nwernu nhne o jaakanu a.”

¹⁸ Nye ogwnu wam kwuru a, duzne a nu hne nye risi ogwnu zi, kaa, “Pọlu nye ikelu sukwuru m, kaa me kwuya nnwọ ikoro ka hne i zi, kwnornu nu o nwernu nhne o jaakanu i.”

¹⁹ Nye risi ogwnu wam toru a n'aka whoga, sikwa a, “Kini bu nhne i jaakanu m?”

²⁰ O kaa, “Ele risi ele Ju kwekotaru nu be jaakanu i kwuhianu be Pọlu nu ruwhnu ele eze-ikpe ekile, be noogho aghigho, nu ele ikpe jaasikwahia nhne bu risi oka gbasiri a. ²¹ Kovu i bnó be nsni, kwnornu nu nhne nu lele nri ele rukna eno jootugwa neese a. Be duru risi nu be jeeri wiri mọbu nwọ mini tem be gbu Pọlu. Be jiknenu o mee kpam, be neese nhne i jeekpebi.”

²² Nye risi ogwnu wam kaa, “O za nye i kanu nu i tnusin m.” O zihala nnwọ ikoro wam.

Be ziznenu Pọlu

znekwnusi Felikisi

²³ Nye risi ogwnu wam sukwu ele ogwnu a lawuru nechi otu riwhu ele ogwnu, kanu be, “Anu jiknenu riwhu ele ogwnu lawuru o zne Sizaria, nu ele gba iyinya nri esau, ele ama-ogwnu riwhu lawuru, be jiknenu o zne n'otnu-ige ke tolu n'abali.* ²⁴ Anu gweya iyinya Pọlu jaagba, anu kwuzne a n'udno ke nye ochichi Felikisi.”

²⁵ Nye risi ogwnu wam gba okwukwo izi nu kpa,

* 23:23 otu-ige tolu n'abali: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke eto n'abali

²⁶ Hite n'aka Kalaudiōsi Lisiasi, nyee Nye zị Ogwnu, nye ọchichi Felikisi, m bekwulem ji.

²⁷ Ele Ju nwudneru nwerukna ka noopio o gbu a, m nurnu m nụ ọ bụ nye Rom, m chiri ele ọgwu dọhia a n'aka be. ²⁸ M piuru m ọ mahia nhne be noobno a, m kwuru a zne nụ ruwhnu ele eze-ikpe be. ²⁹ M whnurnu m nụ ọ zá nhne o mernu be jeeji noogbu a mọbu tų a ikelu, nhne be noobno a bụ nhne gbasiri iwu be. ³⁰ Nga be kannu m nụ agwa ele Ju naagba iznuznu megidne a, m kpebi o ziyanu i ya. M kanu ele noobno a nhne be va gwnu iwu be megidne a nụ ruwhnu i.

³¹ Ele ọgwu wam mee kpa be nyernu be iwu. Be kwuru Pọlu n'abalị wam zne Antipatirisi. ³² N'ekile a, ele ọgwu ji ọchi hiehna ọro, be sigbasi ele gba iyinya ma be kwuru Pọlu zne. ³³ Be kwuru a zne Sizaria, nyee nye ọchichi ọkwukwo izi wam, nyewhete a Pọlu masi. ³⁴ Nye ọchichi wam gwnu ọkwukwo izi wam, ọ sika Pọlu ẹli o hi. Nga ọ whnurnu nụ ọ hi nụ Silisia, ³⁵ ọ kaa, “M jọonu onu i nga ele noobno i nhne varu.” O nyee iwu be bita Pọlu n'ọbna Erodu hne be jeese a nse.

24

Pọlu nụ ruwhnu Felikisi

¹ Nga ọbochi isne whemernu, nye risi ariohna Ananayasị nụ agwna ele okno badnu nụ otu nye ọogwnu iwu be kwu Tẹtulasi znernu Sizaria. Be gwuzo nụ ruwhnu Felikisi, gwnuhia nhne be noobno Pọlu. ² Be sukwu Pọlu, Tẹtulasi bete noobno Pọlu nhne nụ ruwhnu Felikisi, kaa, “Nye zị Ogwnu, hite n'ọchichi i nụ akoniche i, a nwernu udno gbu ọkwu, i mernu agida nhne oma n'eli ai. ³ A nakweru ka, n'ige ọbula nụ kpakara ọhna ai hite n'otu mmamma a ọotunu i. ⁴ M chioge m o tuwhu ige i, m naariasno i, i gweru ovu oma i bno nsni nụ nhne a nookwu ige mati.

⁵ “A whnurnu nwerukna ka nụ ọ bụ nye naakpakna ele badnu ẹhni, o noovuya mkpakpo n'esilawuru ele Ju nụ kpakara ọwa, ọ bụ nye risi otu nye Nazareti. ⁶ O piuru o meru Oro Nso ai, a nwudne a. [A piuru o kpe a ikpe lele kpa iwu ai kwuru. ⁷ Kọvu nye risi ọgwu Lisiasi varu gweru anya rikne dọhoru a n'esilawuru ai. ⁸ Lisiasi nyee iwu ele noobno nhne va nụ ruwhnu i.] Ọ buri nụ i sika a ajiji, i jaamahia hite n'onu a kpakara nhne a noobno a.”

⁹ Kpakara ele Ju yisi onu noobno Pọlu nhne nụ ọ bụ ezi ọka nhne Lisiasi kwuru.

Pọlu ọro onu a nụ ruwhnu Felikisi

¹⁰ Nye ọchichi wam whenu Pọlu aka, o kwu ọka. Pọlu kaa, “M magwu m nụ i bụ nye ikpe ẹli ka agida awha. Mkpoma ọoso m n'onu ọ ọro onu m nụ ruwhnu i. ¹¹ I jeenwe rikne pohia nụ ọ kákwole nri ọbochi nụ ẹbo me znernu nụ Jeruselem ọ kpọ risi ẹli. ¹² Ele Ju whnuge me nụ nye ọbula ọdogbuta nụ rime Oro Nso, be whnuge hne me naakpakne mkpoma ele badnu mọbu n'oro ọgbako mọbu nụ hne berere nụ rime ẹli-ọhna. ¹³ Be nwée rikne kahia nhne be kwno noobno m nhne. ¹⁴ Kọvu m nookwu ka nụ ruwhnu i, m neekpenu Chiokike ke ele nda ai hite nụ osno apna be karu nụ ọ buo ezi apna. M kweru m nụ kpakara nhne be gbaru n'Iwu Mozizi nụ ọkwukwo ele ọwhnurninya. ¹⁵ M nwernu m otu olile anya nụ Chiokike kpa ele ka nwernu, nụ ele mee mma ma ele ojo jeehi n'enuw lizo. ¹⁶ Kwnornu nụ m nwernu m olile anya ka, m naakpakna ẹhni m ẹhni ma m nwernu m ovu zị snam nụ ruwhnu Chiokike ma nụ ruwhnu badnu ige ọbula.

¹⁷ “Agida awha m zila m nụ Jeruselem, m va gweyanu ele ke m iwai, kwa masi ariohna. ¹⁸ Kpa me neeme ka n'Oro Nso, be whnurnu m kpa me mezuru mmemem ọbita ẹhni m richna, be whnuge m hne me nụ ele badnu zị, ọ zá mkpakpo me naakpakne. ¹⁹ Kọvu agwna ele Ju hi n'Esia va zị pii, be n'iwuru be kwesiri ọ zị hna nụ ruwhnu i bno m nhne ọ buri nụ o nwernu nhne be ji megidne m. ²⁰ Mọbu ele rukna ka zị hna kahia nhne ojo be pioharu nụ rime m nga me gwuzoru nụ ruwhnu ele eze-ikpe, ²¹ okwolem otu nhne me kwuru nga me gwuzoru nụ ruwhnu be, ‘Anu neekpe m ikpe tna nụ ruwhnu anu kwnornu nụ m kweru m nụ ele nwurnu onwu jeelizo n'enuw bna nụ budnu.’ ”

²² Felikisi nye magwu nhne gbasiri apna ka, mesni ikpe, kaa, “M jaawa ikpe nga nye risi ogwnu Lisiasi varu.” ²³ O kanu nye ogwnu wam neechi otu riwhu ele ogwnu o legidne Polu anya, kovu o nyee a oghere, kweru ele enyi a znenu a izi.

Polu nu ruwhnu

Felikisi nu Durusila

²⁴ Nga obochi ele wheru, Felikisi nu nnwerne a Durusila nyerinya Ju varu. O dusi be sukwu Polu ma o bno nsni kpa o jookwu nhne gbasiri okwnata oву nu Karaisi Jizosi. ²⁵ Kpa Polu nookwu nhne gbasiri ome mma, badnu ojikwaru ehni a, nu ikpe ke jaava, ogwnu turu Felikisi, o kaa, “Bikno, la kitna, m joosukwu i nga me nwernu oghere.” ²⁶ O leri anya nu Polu jeenye a iwai, o noosukwu a ige obula ya nu a nookwurita oka.

²⁷ Kpa awha lawuru whemernu, Pokiosi Fesitosi gweru onodi Felikisi lele nye ochichi. Felikisi mernu ma mkpoma so ele Ju n'onu, o sigbasi koriri Polu n'oro ikelu.

25

Polu kweru o zne

nu ruwhnu Siza

¹ Kpa Fesitosi varu, ke obochi eto whemernu, o hi nu Sizaria zne Jeruselem. ² Ele risi ariohna nu ele risi ele Ju bno Polu nhne nu ruwhnu Fesitosi. Be riasno a ³ o menu be nhne oma, o mee ma Polu va Jeruselem. Be kwuru kpa kwnornu nu be gbalam iznuznu o gbu a n'apna. ⁴ Fesitosi kaa, “Polu zi n'ikelu nu Sizaria, m jaalahna pii ige mati. ⁵ Ele risi anu snornu m zne Sizaria bno nwerukna ka nhne o buru nu o mernu nhne ojo.”

⁶ Fesitosi dazi obochi esato mibu nri berere, lahna Sizaria. N'obochi ke sno a, o daziri nu ngadna ikpe, kaa be kwuya Polu. ⁷ Nga Polu varu, ele Ju hi nu Jeruselem varu gwuzoru a ndundu, bete noobno a agida nhne tu ogwnu be nwée rikne gwuzote nkari.

⁸ Polu goru onu a, “O za nhne ojo me mernu megidne iwu ele Ju, mibu Oro Nso Chiokike mibu Siza.”

⁹ Fesitosi ma o mee nhne joso ele Ju n'onu, o sikwa Polu, “O jaamasị i o zne Jeruselem ma m kpe ji ikpe nu nhne be noobno i nu ruwhnu m pii?”

¹⁰ Polu kaa, “M gwuzo m nu ruwhnu oro ikpe Siza, hne be kwesiri o kpe m ikpe. O za nhne ojo me mernu ele Ju ke ji n'iwuru i magwu. ¹¹ O buru nu m luluru m iwu, mibu mee nhne me kwesiri enwu, m kwerulem o nwu enwu. Kovu nu nhne be noobno m buo ezi oka, o za nye jeenwe rikne kwuru m nyee be, m jeezne nu ruwhnu Siza.”

¹² Fesitosi nu ele neezni a ezni gba iznuznu, o kaa, “I karu nu i jeezne nu ruwhnu Siza, i jeezne nu ruwhnu Siza.”

Polu nu ruwhnu

Agiripa nu Benisi

¹³ Kpa obochi ele nu ele wheru, Eze Agiripa nu nwene a rinya Benisi varu Sizaria va o bekwu Fesitosi. ¹⁴ Kpa be daziri agida obochi, Fesitosi kanu eze nhne gbasiri Polu, “O zi otu nwerukna Felikisi sigbasiri n'ikelu hna. ¹⁵ Nga me znernu Jeruselem, ele risi ariohna ele Ju nu ele okno badnu bnornu Polu nhne, kaa, me kpe a ikpe enwu. ¹⁶ Kovu m kannu m be nu ele Rom za neekpe nye obula ikpe enwu hna be bele osno mee ya nu ele noobno a nhne whnuta ruwhnu nu ruwhnu, ma o nwernu oghere goru onu a. ¹⁷ Nga be varu hna, m gbugele m okwnu, ke chi boru m daziri nu oro ikpe, kaa be kwuya nwerukna wam. ¹⁸ Ele noobno a nhne nwée rikne bno a nhne ojo obula me neeche be joobno a. ¹⁹ Kovu be nu Polu nodogbuta nhne gbasiri okwa Chiokike be, nu otu nwerukna rehna a bu Jizosi, nye nwurnu onwu, kovu Polu naakaa nu o zi budnu. ²⁰ M maam nhne me jeeme dna ndidna gbasiri oka ka, m sikwa Polu ma o jaamasị a o zne Jeruselem, ma m kpe m a ikpe kwnornu nhne be noobno a. ²¹ Kovu Polu karu be bita a n'ikelu ma Siza kpe a ikpe. M nyee iwu be bita a n'ikelu tem m zizne a ke Siza.”

²² Agiripa kanu Fesitosi, “M jeeji nsni m nurnu nwerukna ka.”

Fesitosi kaa, “I joonu a n'ekile.”

Pọlu nọ ruwhnu
Eze Agiripa

²³ N'ekile a, Agiripa nọ Bẹnisi jiri okne tne eri nọ dudugna bnanya ọro ọgbako, ma ele risi ele ọgwu nọ ele risi ẹli. Fesitọsi kaa be kwuya Pọlu, be kwuya Pọlu. ²⁴ Fesitọsi kaa, “Eze Agiripa, nọ kpakara ele aị nọ be zị hna, anọ whnuru nwerukna ka nye kpakara ele Ju zị hna nọ Jeruselem dnarnu ikpo gbasiri a nọ ruwhnu m. Be siwama okokoba nọ o kwesile ọ zị budnu neezne nọ ruwhnu. ²⁵ Kọvu nọ m pọhiala m nhne o mernu ke kwesiri be ji kpe a ikpe ẹnwu. Ọ kaa nọ o jeezne nọ ruwhnu Siza, m kaa nọ m jeezizne a. ²⁶ Kọvu m nwée m risi nhne me jaagbaznenu Siza ọkwukwo gbasiri a. Ọ bu nhne mernu me kwuharu a nọ ruwhnu anọ, ke kakwo nọ ruwhnu i, Eze Agiripa, ma a dna ndidna ọka ka, m jeenwe risi nhne me jaagba n'okwukwo. ²⁷ Kwnornu nọ m kwesile m o zizne nye ikelu hne me nwée rikne kahia risi nhne be noobno a.”

26

Pọlu nọgoru ọnu
nọ ruwhnu Agiripa

¹ Agiripa kanu Pọlu, “Ka bu oghere i nwernu i jookwu ọnu i.”

Pọlu dnọsnima aka a, ọgoru ọnu a, ² “Eze Agiripa, m gwnuru m ẹhni m nye ruwhnu ọma nọ m jọgoru ọnu m nọ ruwhnu i tna, hite nọ kpakara nhne ele Ju noobno m. ³ Ke kakwo, kwnornu nọ i magwu kpakara omen'eli ele Ju nọ nhne a kwno nọdogbuta, m naariasno, bikno, nwe ndidi, bnote m nsni n'onu. ⁴ Kpakara ele Ju magwu kpa budnu m zị hite nga me bu nnwo ikoro. Be magwu hite nọ mbom kpa me wuru kpakara budnu m nọ rime ẹli m ma nọ Jeruselem. ⁵ Be magwu, ọ buru be jeekwe agba akebne, nọ hite nọ mbom m bu m nye otu siri rikne nọ okpukpe aị, m bu m nye Farisi. ⁶ Kiti, m gwuzogwu m n'ikpe kwnornu nọ m nwernu m olile anya nọ mkwna Chiokike kweru ele nda aị. ⁷ Ka bu mkwna ke Chiokike kweru kpakara nri avuru nọ ẹbo ke aị, kpa be neekpeni Chiokike iwhnehnne nọ abali. Ọ bu kwnornu okwnata ovu ka, Eze Agiripa, nhne ele Ju kwno noobno m nhne. ⁸ Ndaa kpa anọ nwée rikne kwe nọ Chiokike neeme ele wuru ọnu hi n'ẹnwu lizo?

⁹ “Me n'iwuru m cheru nọ m jeenwe rikne mee nhne megidne rewhna Jizosi nye Nazareti. ¹⁰ Ọ bu nhne me mernu nọ Jeruselem. M naharu m rikne n'aka ele risi arjohna yisi agida ele Chiokike n'ikelu, nga be noogbu be, m yisiri m aka m megidne be. ¹¹ Agida ige m znenu m hite n'otu ọro ọgbako ele Ju du berere ta be awnuru, mee ma be gonahoru rewhna Jizosi, m vuru okne onuma ke mernu m zne n'eli ele berere kpakna be ẹhni.

Ọtuhnasna mkpoma Pọlu
(Ernu 9:1-19; 22:6-16)

¹² “Ka bu nhne me kwno neezne Damasikosi nọ rikne nọ iwu ele risi arjohna. ¹³ N'apna n'esilawuru iwhnehnne, Eze, m whuru m okne iwhne kpakpa iwhne ẹnam hiri n'oligwe mukwasi me nọ ele nọ me sno. ¹⁴ Kpakara aị dna n'eli, m uru m otu nkoli kanu m n'onu ele Hiburu, ‘Solu, Solu, ndaa nhne i kwno naakpakna m ẹhni, i nwée rikne gba ọchi n'igwu.’

¹⁵ “M sika, ‘I bu nyele, Nyenwe aị?’

“Nyenwe aị kaa, ‘M bu m Jizosi nye i naakpakna ẹhni. ¹⁶ Lizo, gwuzoru n'ochi i lawuru. M mernu m ma i whuru m anya, ma m hohia m ji buru nye izi m, i jaakanu ele berere nhne i whuru tna, nọ nhne me jeegesi i nọ ruwhnu. ¹⁷ M jodohia i n'aka ele Izireli ma n'aka ele buo ele Ju ele me jeezizne i. ¹⁸ M jeezizne i ma i kpume anya be, mee be hi n'ochichiri bna n'iwne, hite nọ rikne Ekwensu tuhnasna hne Chiokike zị. Ngam, Chiokike jaagbarunu be mmehie be, ma be nwehia oghere n'esilawuru ele Chiokike bitaru nsọ hite n'okwnata ovu nọ me.’

Pọlu tnuuru ọnutnu ẹnu a

¹⁹ “Eze Agiripa, m méne m risi rikne n'owhnurninya wam hiri n'oligwe va. ²⁰ Hite nū rime Damasikosi, Jeruselem nū kpakara Judiya, dū ele búo ele Ju, m kporu m okwo be hi nū nhne ojo be tūhnasna, vakwnusi Chiokike, mee nhne neegesi nū be hiri nū mmehie be whuya. ²¹ Ka bú nhne mernu ele Ju nwugwuru m n'Oro Nso, ma be gbu m. ²² Kovu Chiokike yinu m aka dū tna, m gwuzo m hna naagba akebe nee ele ezi nū ele matī. Nhne me nookwu bú nhne ele owhnurninya nū Mozizi kwuru jeeme. ²³ Be karu nū Karaisi jaatariri awnūwhnu, kovu o jobu nye mbom jeehi n'enwu lizo, gesi ele Ju iwhne ke oznohia ma ele búo ele Ju.”

²⁴ Kpa Polu zi noogoru onu a kpa, Fesitosi gweru okne nkoli si okokoba, kaa, “Polu, era naachna i, okne omumu okwukwo i neeme era naagba i.”

²⁵ Polu kaa, “O zá era naagba m, Fesitosi Nye zi Ogwnu. Nhne me nookwu bú ezi oka nū oka nye anya dnornu. ²⁶ Eze, i magwu kpakara nhne me ji m onu nookwu. M magwu m nū i magwu kpakara be, kwnornu nū o zá nhne be mernu nū hne zi mgwugwa. ²⁷ Eze Agiripa, i kwegwu nū nhne ele owhnurninya kwuru? M magwu m nū i kwegwu.”

²⁸ Agiripa kanu Polu, “N'ige matī ka, i nwernu rikne mee m buru nye kweru nū Karaisi?”

²⁹ Polu saru a, “N'ige matī mōbu ke kwu, okpukpe m hne Chiokike zi bú ma ji nū kpakara ele noobno m nsni tna buru nhne me bú, o búo n'ijigba ka.”

³⁰ Eze nū nye ochichi nū Benisi nū kpakara ele nū be dazi lizo. ³¹ Be whoga, zne nookwu n'esilawuru be, be kaa, “O zá nhne ojo nwerukna ka mernu be jeeji gbu a mōbu tu a ikelu.”

³² Agiripa kanu Fesitosi, “O buru nū nwerukna ka kwule nū o jeezne nū ruwhnu Siza, be zneru sigbasi a, o la.”

27

Polu kworu ogbo zne Rom

¹ Nga be kpebiri nū a jeezne Itali, be gweru Polu nū agwna ele ikelu berere yisi n'aka otu nye neechi otu riwhu ele ogwnu rewhna a bú Jiliosi, nye ogwnu ele otu Ogositosi. ² A bna ogbo hite n'Adiramitium ma a zne n'apna eli Esia, a kworu ogbo zne. Arisitakosi nye Tesalonika n'eli Masidonia snornu ai.

³ Ke chi boru, a dū Saïdoni. Hite n'ovu oma, Jiliosi sigbasi Polu o zne whnu ele enyi a, be nee nhne zi a mkpa. ⁴ A hite nū pii zne, kovu ruwhere neewhegidne ai, a kworu ogbo whe aznu eli ohia esilawuru Saiporosi. ⁵ A kwowhe osimini Silisia nū Pamfilia, vadu Mira nū rime Lisia. ⁶ Nye neechi ele ogwnu whnurnu otu ogbo hi nū Alekizandaria ke neezne Itali, o yisi ai n'ogbo wam. ⁷ A kworu wohnernerne agida obochi, hite nū nhne osi rikne a vadu n'eli Sinidusi, ruwhere kwule a zne nū ruwhnu, a kworu ogbo whe aznu eli Kiriti whe Salimone. ⁸ A nookwo ogbo nū ngeri eli. Hite nū nhne osi rikne a dū hne be kwu “Onu Mini Udno,” ke zá ikere nū eli-ohna Lasia.

⁹ Kpa a tuwhuru agida ige, a whnurnu nū o kwō ogbo kitna nū lele nhne aghom, kwnornu nū Obochi Okpusni Mmehie* gawhelem. Polu zni be ezni, ¹⁰ “Ele nwe m, m whnurnu m nū izne mini ai ka hite kitna joburu nhne aghom, ivu nū ogbo joolulu, ma budnu ele badnu.” ¹¹ Kovu nye neechi ele ogwnu gnernu nsni nhne nye nookwo ogbo nū nye nwe ogbo kwuru karu nhne Polu kwuru. ¹² Eli ngeri osimini wam búo oma o daziri n'ige okirika, agida ele kakwo kweru be kwoma ogbo bna osimini ma be zne Fonikisi. Hna bú onu mini n'eli Kiriti ke keteru ruwhnu nū nkala lawuru nū odidna ehnam.

Abaka-mini osimini

¹³ Ruwhere matī hite nū eli eli bete neewhe, ele rukna wam neeche nū be jeeme kpa be kwuru, be dolizo nkno ogbo kworu ogbo neezne nū ngeri Kiriti. ¹⁴ O gbule okwnu ruwhere siri rikne be kwu rugwu obosi ehnam bete ewhe hite n'eli ohia esilawuru wam. ¹⁵ O whekwasī ogbo wam, a nwée rikne knekwali ogbo wam, a sigbasi a ma ruwhere vuru a neezne. ¹⁶ A kworu ogba whe aznu eli ohia esilawuru matī be kwu Kauda. O

* ^{27:9} Obochi Okpusni Mmehie mōbu ow haji-eli Okwukwo ke mbom kwuru obochi ovu onu

raru ẹhni o vubna ọgbo matị aị nụ rime ọgbo aị. ¹⁷ Nga be vuru ọgbo matị wam, be gweru eriri knegidne ọgbo aị gburugburu. Be ọọtu ogwnu ọ zị be dnabna nụ rime rịzna ọto nụ ngeri Libiya, be gwedna bala ọgbo, sigbasi ọgbo ma ruwhere vuru a neezne. ¹⁸ Okne abaka-mini bete ewhe, ke chi ọbọ be bete nootuwhu ivu zị n'ọgbo nụ rime mini. ¹⁹ N'ọbochi ke sno a, be gweru aka be túbna nhne be ji ọkwo ọgbo osimini. ²⁰ Agịda ọbochi, a whnúna ẹhnam mọbu mọbọ, ruwhere zị ọriri neewhesi rikne. A nwéma ntukwasi ovu nụ o nwernu nye be ọoznohia.

²¹ Ele rukna wam dazị agịda ọbochi, ríle wiri, Pọlu gwuzoru nụ ruwhnu be, kaa, “Ele nwe m, anụ bnóné nsni nhne me kwuru, a znékele ọkwohala ọgbo hite nụ Kiriti, a znékele owu mwhu kpakara nhne ka. ²² Kítina, anụ nwe ovu siri rikne, ọ zá nye ọbula n'esilawuru anụ jootuwhu bụdnu a, okwolem ọgbo joowhu. ²³ Kwnornu nụ enine izi Chiokike nye nwe m, nụ nye me neekpenu gwuzoru nụ ngeri m abalị tna. ²⁴ Ọ kaa, ‘Pọlu, ogwnu tú i, i joogwuzoriri nụ ruwhnu Siza, Chiokike hite n'oru a nyenem jị kpakara bụdnu ele jị nụ be zị n'ọgbo.’ ²⁵ Ele nwe m, anụ nwe ovu siri rikne, kwnornu nụ m kwnatarnu m Chiokike mkpọma nụ o jeeme kpa ọ kanu m. ²⁶ Kọvu a jaakpotasi n'otu ẹli ọhia esilawuru n'osimini.”

Ogbo wam kpuru

²⁷ N'ọbochi ke nri nụ ẹno n'abalị, abaka-mini noovughari aị nụ osimini Adiratiki. N'esilawuru abalị ele ọkwo ọgbo neechi nụ a zị ndundu ngeri ẹli. ²⁸ Be gwedna eriri whnu nụ mini zị otu riwhu nụ nri lawuru rula ẹli ẹli, ige matị be tų kwno a berere whnu nụ ọ bụ nri tolu. ²⁹ Be ọọtu ogwnu n'ọgbo aị ọokpotasi nụ rugwu, be gwedna nkno ẹno hite n'aznu ọgbo, neekpe okpukpe ma iwhe whuya. ³⁰ Ele ọkwo ọgbo noopio ma be gbawhu n'ọgbo, be gwedna ọgbo matị nụ mini ọogho aghigho lele be neezne bita nkno nụ ruwhnu ọgbo. ³¹ Kọvu Pọlu kanu nye neechi ele ogwnu nụ ele ogwnu, “Ọ buri ele ọkwo ọgbo dázila nụ rime ọgbo, be ọoznohia anụ.” ³² Ele ogwnu wam gbubi eriri knegwu ọgbo matị wam, sigbasi a, o wheru zne.

³³ Kpa chi ọobo, Pọlu riasno be ri wiri, “Anụ neese ka bụ nri ọbochi nụ ẹno, anụ ríle nhne ọbula kpakara ige ka. ³⁴ Bikno, anụ ri wiri, ọ zị mkpa ma anụ ziri bụdnu, otu rukeri-ize anụ jáadnahala nụ risi anụ.” ³⁵ Kpa o kwukworu ka, Pọlu gweru brẹdi, tunu Chiokike mmamma nụ ruwhnu kpakara be, nyawa a, bete neeri. ³⁶ Be yisi ẹhni, nye ọbula n'esilawuru be ri wiri. ³⁷ A zị riwhu badnu lawuru nụ nri ẹsau nụ isunu nụ rime ọgbo. ³⁸ Kpa be rikworu wiri, be túbna kpakara ikpa zị n'ọgbo ma ọgbo ziri ewheke n'olu mini.

³⁹ Nga chi ọbọ, ele ọkwo ọgbo máa ẹli ka, kọvu be whnurnu otu onu mini rịzna rịzna, be kaa, ọ buri o jeekwe omume be ọkwo ọgbo n'olu rịzna. ⁴⁰ Be gbuhala nkno, sigbasi ọ dnabna nụ rime osimini, be kneme eriri kne nhne be jeeji ọ kwọ ọgbo. Be gwelizo bala nụ ruwhnu ọgbo, ma ruwhere whekwasi a nụ ruwhnu, be neezne nụ mkpomkpo ẹli. ⁴¹ Ọgbo dnakwasị olu rịzna, mii nụ rịzna, ruwhnu ọgbo takwnusi nwée rikne whuya, aznu a gbaja mpekele mpekele hite n'abaka-mini. ⁴² Ele ogwnu pioru ma be gbu kpakara ele ikelu, ọ zị otu badnu gwu mini gbawhu. ⁴³ Kọvu nye neechi ele ogwnu pioru ọ bita Pọlu bụdnu, kwéle be mee kpam. Kọvu ọ kanu kpakara ele rukna wam ele marnu o gwu mini be dnabna mini, beru osno gwuru mini zne mkpomkpo ẹli. ⁴⁴ Ọ kanu ele berere snornu be, knernu aka n'isisi mọbu mpekele ọgbo, kpakara aị mernu kpa du olu ẹli.

28

N'ẹli Malita

¹ Nga a duru n'ẹli n'udno, a nurnu nụ ẹli ọhia esilawuru wam be kwu a Malita. ² Ele nwe ẹli wam gesiri aị ovu oma k'agịda, kpa mini noozo, iyi ọọtu, be kpawhusi bẹkwnu kwnornu aị. ³ Pọlu chikota nkala isisi ọọtubna be nụ rime bẹkwnu, otu okpu-ẹli bẹkwnu chihiaru gbakwnusi Pọlu n'aka. ⁴ Ele nwe ẹli whnurnu hne agwo wam gbakwnusiri Pọlu n'aka, be kwu n'ẹhni be, “Nwerukna ka bụ nye noogbu badnu, ọ bụ n'ezi nụ ọ whuyaru nụ rime ọgbo, nhne ojo a noosno a.” ⁵ Kọvu Pọlu kpabna agwo wam nụ rime bẹkwnu. Ọ

zá nhne mernu a. ⁶ Be neese, neele anya nù ọ jaaza, mọbu dna n'ẹli nwụma. Be se gbu ọkwnu, ọ zá nhne búo ọma be whnurnu, be gbanwo mkpoma be kaa, “Ọ bú chi.”

⁷ Hne zíla ikere bú agída ẹli nye risi ẹli wam be kwu Pubiliọsi. O kwubnanyarnù aì nkari, ọbochi ẹto a zì n'ọro lele ele izne. ⁸ Nda Pubiliọsi dnanyi ẹli naariya ẹhni igbugbu ogori nù ruwho ọwuwu. Pọlu zne nù rime ọro hne ọ zì, kpenu a okpukpe, tụtkwasi a aka a lawuru, gwọ a. ⁹ Nga ka mernu, kpakara ele berere n'ẹli wam naariya ẹhni igbugbu varu, Pọlu gwọ kpakara be. ¹⁰ Be nyee aì agída nkesi, nga a bnarnù ọgbo panizo izne mini aì, be nyee aì agída nhne zì aì mkpa.

Hite nù Malita dụ Rom

¹¹ Ke ẹnwa ẹto wheru, a kwọru ọgbo hi nù Alekizandaria be kwu “Rumu Ejima.” Ọgbo ka daziri hna n'okirika. ¹² A vadu ẹli Sırakosi daziri pìi ọbochi ẹto. ¹³ Hite nù pìi, a kwọru ọgbo zne ẹli Regium, ke chi a bọru, ruwhere bete neewhe hite nù ẹli ẹli, n'ọbochi lawuru a vadu ẹli Puteoli. ¹⁴ A whnurnu agwna rumu nda, be riasno aì daziri otu ikwezu pìi. Ka bú kpa a jiri vadu Rom. ¹⁵ Rumu nda ele zì nù Rom nurnu nhne gbasiri aì, be va hne zì ikere lele Ahia Apiusi nù Oro Ẹto Ele Izne, kwnusi aì. Nga Pọlu whnurnu be, ọ tũnu Chiokike mmamma, mesi mkpoma rikne.

Pọlu nù rime Rom

¹⁶ Nga a vaduru Rom, be kweru Pọlu wuru ke a ichne ya nù nye ọgwu neese a.

¹⁷ Kpa ọbochi ẹto wheru, Pọlu sukwukọta ele risi Ju ikwu. Nga be gbakoru, ọ kanu be, “Rumu nda m, ọ bú n'ezi nù ọ zá nhne ojo me mernu megidne ele ke aì mọbu omen'ẹli a nahiaru n'aka ele nda aì, be mernu m nye ikelu nù rime Jeruselem, gweru m nyewhete n'aka ele Rom. ¹⁸ Be sịkwaru m ajiji, be pioru ọ sigbasi m kwnornu nù be whnurnu nù ọ zá nhne ojo me mernu ke kwesiri ẹnwu. ¹⁹ Nga ele Ju kwéle, be mernu m, m kaa nù m jeezne nù ruwhnu Siza, ọ bú n'ezi nù ọ zá nhne me noobno ele ke m. ²⁰ Ọ bú nhne me kwno pio ma me nù anu kwurita ọka, kwnornu be tũru m ijigba ka kwnornu nù nhne wam kpakara ele Izireli neele anya a.”

²¹ Be saru Pọlu, “Ọ zá ọkwukwo izi ọbula a whnurnu hite nù Judiya gbasiri i, ọ zá rumu nda aì vuyaru ọnutnu mọbu ọka ojo ọbula gbasiri i. ²² Kọvu a jọonu nhne i jookwu, kwnornu nù kpakara ele badnu nookwu ọka megidne otu wam i noosno.”

²³ Be nù Pọlu yi igba, agída be varu n'ọbochi wam hne Pọlu zì. Hite n'ọsisi dụ abali o znirni be izi ọma ẹli-eze Chiokike. Ọ gbalì ma be jeekweru nhne gbasiri Jizosi. Pọlu kanu be kpakara nhne be gbaru n'Iwu Mozizi nù nhne ele ọwhnurninya gbaru n'ọkwukwo nsọ. ²⁴ Agwna be kweru ikwu-ọnu a, kọvu ele berere kwéle. ²⁵ Kpa be naala, okewa ziri n'esilawuru be, Pọlu kwuru otu nhne ka, “Enine Nsọ kwuru nkari hite n'ọnu Azaya nye ọwhnurninya nyee ele nda anu,

²⁶ ‘Zne kanu ele ka,

Anu jaazi nonu kpọi, kọvu anu jọoghohia.

Anu jaazi neele anya, kọvu anu jọowhnu ọsno.

²⁷ Kwnornu ovu ele ka zì rinya,

nsni nynonu be,

anya be kpuru isni,

ọ zì be whnu n'anya be,

nsni be nurnu,

echiche be ghohia, be tuhna m mkpoma,

m gwọ ẹhni igbugbu be.’ ”

²⁸ Pọlu kwukwo ọka a, kaa, “Anu mahia nù ọznohia Chiokike bú nhne be gweznenu ele búo ele Ju. Be jooono nsni.” [²⁹ Kpa Pọlu kwukworu ọka, ele Ju la, nonodogbuta n'anya rikne n'esilawuru ẹhni be.]

³⁰ Awha lawuru Pọlu wuru n'ọro ke a, nonokwu ọgwo ọro, nanabnanya kpakara ele naavakwnusi a. ³¹ Ọ kpọ okwo izi ọma ẹli-eze Chiokike, zni nhne gbasiri Nyenwe aì Jizosi Karaisi hite n'ọnu rikne, ọ zá nye noobnosni a.

Ọkwukwo izi Pọlu
gbaznennu
Ele Rom
Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Ọkwukwo izi Pọlu gbaznennu ele Rom bu ma be jiknenu o nabnanya Pọlu nu Rom. Echiche a bu ma o rnu ọnu n'esilawuru be ige matị, hite n'oyi aka be, o zne Sipeni. Ọkwukwo izi ele Rom neegesi kpa Chiokike nọogwnu ele badnu ele ikpe mana, mee ya nu be ziri n'udno. Chiokike mernu ele badnu nu a ziri n'udno hite n'okwnata mkpoma ke zi nu Jizosi Karaisi. Nye Karaisi obula nwernu udno kwnornu nu Chiokike mernu badnu nwernu ẹhni a, whoga nu rikne ke mmehie nu ẹnwu. Pọlu kwuru nu ele Ju nu ele buo ele Ju nwernu igwe n'oru Chiokike hite nu Jizosi Karaisi.

Nhne zi n'okwukwo ka

Ọpanizo (1:1-17)

Ọznohia hite nu mmehie zi mkpa (1:18---3:20)

Apna Chiokike kwnornu ọznohia (3:21---4:25)

Budnu ikne nu rime Karaisi (5:1---8:39)

Izireli zi nu mmuma Chiokike (9:1---11:36)

Agwa nye Karaisi (12:1---15:13)

Okwukwo nu obekwu ikwu (15:14---16:27)

¹ Mawa Pọlu, nye izi Karaisi Jizosi, nye Chiokike sukwuru, ma m buru m nye izi Jizosi, hohia masi a ma m buru m nye zni izi oma a, naagba okwukwo izi ka. ² Ka bu izi oma Chiokike kweru mkwna ogologo ige wheru ewhe hite n'onu ele owhnurninya, lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ. ³ Izi oma ka gbasiri Nnwọ a, Nyenwe a Jizosi Karaisi, nye ghoru badnu, be mu a n'avnurnu Devidi. ⁴ Chiokike gesiri nu Jizosi Karaisi bu Nnwọ a, nga o mernu o hi n'ẹnwu lizo hite nu rikne ke Enine Nso. ⁵ Hite n'aka a, Chiokike nyernu a oru o buru ele izi kwnornu Karaisi, ma a sukwu kpakara mba ma be kweru nu ya, bno a masi nsni. ⁶ Kpakara anu ele zi nu Rom, zi n'esilawuru ele Chiokike sukwuru ma be buru ke Jizosi Karaisi. ⁷ M naagbanu anu ele zi nu Rom okwukwo, ele Chiokike whnurnu n'anya, sukwu ma be buru ele ke a,

Oru nu udno ke Chiokike Nda a nu Nyenwe a Jizosi Karaisi dazinu anu.

Okpukpe ọtu mmamma

⁸ Ke mbom, m notunu Chiokike mmamma hite nu Jizosi Karaisi kwnornu anu, nu okwnata mkpoma anu gazuru owa. ⁹ Chiokike, nye me ji kpakara mkpoma m naakwanu, hite n'okpo okwo izi oma Nnwọ a, bu nye akebne m, nu m neechenwanya anu ige obula. ¹⁰ Ige obula me neekpe okpukpe, m nọorio Chiokike ma hite n'echiche oma a, o nyee m oghere me va lekasi anu.

¹¹ Kwnornu nu m pioru m o whnu anu anya ma me nu anu keru ngozi ke enine, ke jeeme anu gwuzosi rikne. ¹² Ke bu me va, a kasirita ẹhni a ovu, okwnata ovu m jaakasi anu ovu, okwnata anu jaakasi m ovu. ¹³ Rumu nda m, m pioru anu mahia nu agida ige, m pioru m o va lekasi anu, kovu m nwée m rikne du kitna. M pioru m o rihia mkpuru ovu n'esilawuru anu lele kpa me riharu mkpuru ovu n'esilawuru ele buo ele Ju. ¹⁴ Kwnornu nu m ji m kpakara ele badnu ogwo okpo okwo izi oma, ma ele Giriki, ma ele buo ele Giriki, ele nwernu akọ, ma ele nwée akọ. ¹⁵ Ke bu nu o zi m mkpa o zni anu ele zi nu Rom izi oma.

Iknerne ke izi oma

¹⁶ Iwhnerne izi oma ka za notu m, o bu rikne Chiokike du ọznohia kpakara ele kweru, ele Ju ke mbom, nu ele buo ele Ju. ¹⁷ Kwnornu nu ome mma ke Chiokike whuyaru iwhne

n'izi oma, hite n'okwnata ovu du okwnata ovu, lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ, "Nye mee mma jeehi nu okwnata ovu a ziri budnu."

Onuma Chiokike
megidne badnu

¹⁸ Kwnornu nu ovu owe ehni Chiokike hiri n'oligwe whuya iwhe megidne kpakara ele ma Chiokike, ele hi nu risi rikne aruru-eli be naakpagidne ezi oka. ¹⁹ Chiokike neewe ehni megidne be, kwnornu nu nhne be kwesiri o mahia gbasiri Chiokike whuyaru iwhe. O bu Chiokike n'iwuru a gesiri be ehni a. ²⁰ Hite n'okike owa, nhne be whnu anya gbasiri Chiokike, nu rikne a zi okwnukokwnu, nu oiyi a zi nsọ bu ke badnu whuru anya, be whuru be nu kpakara nhne Chiokike keru, ke bu nu badnu nwee nhne o ji gonahoru ehni a.

²¹ Be marnu Chiokike, kovu be nyene a igwugwu kwesiri a, be tu mmamma, kovu echiche be bu nhne etekne, mkpoma iwhnirniwhno be jiharuru n'ochichiri. ²² Be kaa nu be bu ele nwenu akoniche, be bu ele iwhnirniwhno. ²³ Tnnuma be jaakwanu Chiokike ke nwu onwu, be nokpo risi eli nyee nhne be pnornu onio lele badnu ke nonwu onwu, nu onunu, nu anohia nu agwo.

²⁴ Chiokike gweru be nyewhete n'aka nhne zila richna hite nu ome nhne ovu ojo be pioru, be gweru ehni be mee nhne tu iwhnerne n'esilawuru ehni be. ²⁵ Be gweru aghalaghala gbanwo ezi oka Chiokike, be nokpo risi eli nyee nhne be keru eke tnnuma nye keru nhne n'iwuru a, nye nwe oznarni okwnukokwnu. Amim.

²⁶ Kam kparuru, Chiokike nyernu be n'aka ome nhne tu iwhnerne. Ele rinya gharu o mee nhne lele kpa omen'eli omekorita nyerukna nu nyerinya zi, be be neemekorita. ²⁷ Kpam masi, ele rukna sigbasiri o dnanyi ele rinya, be naadnanyitaru ehni be. Be neeme nhne tu iwhnerne n'esilawuru be, be naata awhnuwhnu nhne ojo be mernu.

²⁸ Kpa be kwela o marnu Chiokike nu mkpoma be, Chiokike nyewhete be n'aka ovu ruru oru, ma be mee nhne be kwesile o mee. ²⁹ Aruru-eli zi odo nu odo jiharuru mkpoma be, mmehie, owo-anya, okne nhne ojo, ntaknarnama ovu, ogbu badnu, olo ogwnu, aghigho, nu osno irno, ozno izno. ³⁰ Ele naakaja ehni be, be snornu Chiokike irno, ele so anya, ele noolu onu, ele neechehia apna ikne kpa be jeeme nhne ojo, ele za noobnonu ele muru be nsu, ³¹ ele nwela oghohia, ele za naabita oga-njo-ehni, ele nwela ovu oma, ele za nodonu ele berere obirizi. ³² Be magwu nu iwu Chiokike kwuru nu ele neeme nhne ojo ka nonwu enwu, o buo nu be neeme nhne ele ka kpo, kovu be naadasinu ele neeme nhne ele ka n'ikwnu.

2

Ikpe zi snam ke Chiokike

¹ Ji badnu, i nwela rikne gonahoru ehni i, ji nye neekpe nye berere ikpe, kwnornu nu hne i zi neekpe nye berere ikpe bu hne ikpe zi naama i, kwnornu nu i neeme otu nhne wam. ² A magwu nu Chiokike neekpe ikpe zi snam nu risi ele neeme kpakara nhne ka. ³ Ji badnu etekne ke neeme nhne ke i kwno neekpe ele berere ikpe, i che nu i jaagbanahoru ikpe Chiokike sa? ⁴ Mbu i neeledna okne ovu oma Chiokike anya, nu onabnanya a, nu ogologo onuta ovu a? N'ez, Chiokike neemeni i nhne oma ka ma o dubna i nu otuhasna ovu. ⁵ Kovu hite nu ovu rikne nu ovu kwela oniaji i, i naabitanu ehni i awhnuwhnu ke kakwo n'obochi ovu owe ehni Chiokike nu okpume ikpe a zi snam. ⁶ Chiokike joku nye obula ogwo lele kpa eru a jiri zi. ⁷ Ele gwuzosi rikne neeme nhne oma, nooio igwugwu nu osobisi, nu nkoli budnu, Chiokike jeenye be budnu kwela okwo. ⁸ Kovu, ele nooio nhne ke aka be, ele kwela ezi oka, ele noosno nhne ojo, Chiokike jowukwasi be ovu owe ehni a nu onuma a. ⁹ Okne awhnuwhnu nu nhne igbugbu jaazinu kpakara ele neeme nhne ojo, ke mbom ele Ju, ma ele buo ele Ju. ¹⁰ Kovu igwugwu, osobisinu nu udno jaazinu nye obula neeme nhne oma, ke mbom ele Ju, nu ele buo ele Ju. ¹¹ Kwnornu nu Chiokike za neele badnu anya nu ruwhnu.

¹² Kpakara ele mernu mmehie hne be nwée Iwu Mozizi j̄onwu hne Iwu z̄íla, ele mehieru hne Iwu z̄i, Iwu jeekpe be ikpe. ¹³ Ọ búo ele n̄onnu Iwu bú ele z̄i snam n̄u ruwhnu Chiokike, k̄ovu ele neeme nhne Iwu kwuru. ¹⁴ Nga ele búo ele Ju ele nwée Iwu hiri n'ovu be mee nhne Iwu kwuru, kam b̄unu be Iwu, ọ bú n'ezi n̄u be nwée Iwu. ¹⁵ B̄udnu be neegesi n̄u be gbagw̄u Iwu n'ovu be, ovu be naagban̄u be akebne, noobno be nhne, m̄obu n̄ogomanu be. ¹⁶ Ka j̄obu n'ọbochi Chiokike jeekpe nhne tugwaru otugwa ke badn̄u ikpe, hite n'aka Karāsi Jiz̄osi lele kpa izi ọma me neezni kwuru.

Ele Ju n̄u Iwu

¹⁷ I noosukwu ẹhni ị nye Ju, n̄otukwasi ovu n'Iwu, neeji Chiokike naanya risi. ¹⁸ Ị magw̄u echiche a, i nah̄oru nhne ke kakwo mma, kwnornu n̄u ị m̄hiaru a n'iwu. ¹⁹ Ị kwnataru ovu n̄u ị bú nye noodu nye isni, iwhne ele z̄i n'ọchichiri, ²⁰ nye neezni ele iwhnirniwhno nhne, nye neezni r̄umu tak̄iri nhne, nye nwegwu ak̄oniche zuru ozu, n̄u ezi ọka. ²¹ Ị nye neezni ele berere nhne, i zn̄i ẹhni i nhne sa? I neezni ọ zá nye znu buznu, j̄i n'iwuru i zn̄u buznu sa? ²² Ị kaa, “Ọ zá nye mee ọyi,” j̄iwa, i mée ọyi sa? I snornu chi berere irno, k̄ovu i zn̄u buznu n̄u ruwhnu r̄enwu? ²³ Ị nye j̄i iwu Chiokike noolu ọnu, ọ bú ị zá neeme Chiokike nhne iwhnerne hite n'olulu iwu a? ²⁴ Lele kpa be gbaru a n'okwukwo ns̄o, “Ele búo ele Ju naakaja r̄ewhna Chiokike kwnornu an̄u ele Ju.”

²⁵ Ọ b̄uru n̄u ị b̄ita iwu, ọkpa nka ị bú nhne, k̄ovu ọ b̄uru n̄u ị b̄itage iwu, ọkpa nka ị bú nhne etekne. ²⁶ Ọ b̄uru n̄u ele búo ele Ju be kpáge nka, b̄ita Iwu, be jeegweru be lele ele be kparu nka. ²⁷ Nye be kpáge nka n'an̄o-ẹhni k̄ovu ọ b̄itaru Iwu jaama ị ikpe, j̄i nye nwegwu Iwu be gbaru n'okwukwo n̄u nye be kparu nka, k̄ovu ị zá naabita Iwu. ²⁸ Badn̄u búo nye Ju n'an̄o-ẹhni kp̄oi, ọkpa nka búo masi ke an̄o-ẹhni kp̄oi. ²⁹ Nye Ju n'ezi bú nye Ju n'ovu. Ọkpa nka bú ke be kparu n'ovu hite n'enine Chiokike, ọ búo n'Iwu be gbaru n'okwukwo. Ọznarni badn̄u wam híge n'aka badn̄u, k̄ovu n'aka Chiokike.

3

Chiokike kwesiri

ọ kwnata ovu

¹ K̄ini bú nhne ele Ju nwernu kakwo ele búo ele Ju? Ọ z̄i mbnarna z̄i n̄u ọkpa nka? ² Owe! K'aḡida n'apna ọbula. Ke mb̄om, Chiokike nyernu ele Ju ikwu-ọnu a. ³ Ọ b̄uru n̄u agwna be nwée ọkwnata ovu? O jeeme Chiokike b̄uru nye kwésile ọ tukwasi ovu? ⁴ Ọza r̄ia r̄ia! Chiokike j̄oburiri nye ezi ọka, ọ b̄ubedi n̄u kpakara badn̄u j̄oburu ele aghalaghala. Lele kpa ọkwukwo ns̄o kwuru,

“Ma i gesi n̄u ị bú nye nookwu ezi ọka,
Ikpe jáama ị nga be neekpe i ikpe.”

⁵ Ọ b̄uru n̄u a mernu nhne búo ọma, ke jeegesi ome mma Chiokike ke z̄i snam, k̄ini bú nhne a jookwu? N̄u Chiokike mernu nhne ojo n̄u ọ ta aị awhn̄uwhnu n̄u ovu owe ẹhni sa? (M nookwu lele badn̄u etekne.) ⁶ Ọza r̄ia r̄ia! Ọ b̄uru n̄u Chiokike búo nye mee mma, ndaa kpa o jeeji kpe ọwa ikpe? ⁷ Ọ b̄uru n̄u aghalaghala m jeenye Chiokike igwugwu hite n̄u ome ezi ọka a wh̄uya iwhne, ndaa kpa be jaama m ikpe lele nye mmehie? ⁸ Ọ b̄uru n̄u an̄u neeche kpam, an̄u jaakaa, “Ngwa ma a mee nhne ojo ma nhne b̄uru ọma va”? Agwna ele badn̄u nyernu m mkpari, noobno m n̄u ka bú nhne me neezni ele badn̄u. Be jaama be ikpe lele kpa o kwesiri.

Nye mee mma zá

⁹ Ndaa, a ka ele búo ele Ju mma? Ọza r̄ia r̄ia. M karu m n̄u ele Ju ma ele búo ele Ju n'otu z̄i n̄u mkpururu mmehie. ¹⁰ Lele kpa ọkwukwo ns̄o kwuru,
“Ọ zá nye bú nye mee mma, ọ b̄ubedi otu.

¹¹ Ọ zá nye nwernu ak̄oniche,
ọ zá nye noopio Chiokike.

¹² Kpakara ele badn̄u das̄innu Chiokike aznu,
ọ zá iru be bnarnu,

ọ zá nye neeme nhne ọma
 ọ bụbedi otu.
¹³ Ọnu be nụ lele ilili gberu anya,
 riro be nookwu ọka aghigho,
 ọka ojo lele njulu agwo neehi nụ mgbele-ọnu be whuya.
¹⁴ Ọvu ọnu nụ okne ọnu ojo jihiaru be nụ mkpoma.
¹⁵ Ọchi be zị snarna snarna n'ọwusa ọvnarna.
¹⁶ Olulu nhne nụ nhne anya-mini noosno be n'apna be.
¹⁷ Be máa apna udno.
¹⁸ Ogwnu Chiokike zá be n'anya.”

¹⁹ Kịtna a magwụ nụ kpakara nhne Iwu kwuru zinu ele zị nụ mkpururu Iwu, ma be
 kpusni kpakara ọnu ele badnụ, ma kpakara ọwa bna n'ikpe Chiokike. ²⁰ Kwnornu nụ ọ zá
 nye mee mma n'anya Chiokike hite nụ ome nhne Iwu kwuru, kọvu Iwu neeme ele badnụ
 mahia nụ be mehieru.

Ome mma hite n'okwnata mkpoma

²¹ Kọvu ome mma Chiokike whuyaru iwhe hne Iwu zila, ọ bụ ezi ọka nụ Iwu nụ ele
 ọwhnurninya naagbanụ a akebne. ²² Ome mma Chiokike ka hiri n'okwnata ovu nụ Jizosi
 Karaịsi zinu kpakara ele kwehjaru, kwnornu nụ ọkpa ike zila nụ rime a rịa rịa. ²³ Kwnornu
 nụ kpakara ele badnụ mehieru, be nwée rikne dụ igwugwu Chiokike. ²⁴ Kọvu nkesi ke
 oru Chiokike mernu kpakara badnụ bụru ele ikpe mámana hite n'ogbahia aị ke hi n'aka
 Karaịsi Jizosi. ²⁵ Chiokike nyernu a lele nkesi ọwhaji-ẹli hite n'okwnata ovu, ka bụ ma
 Chiokike gesi ome mma a. N'ige wheru ewhe Chiokike jiri ogologo ọsnuta ovu lewhuru
 mmehie ke badnụ anya. ²⁶ O mernu kam ma o gesi ikpe a zị snam n'ige ka, ma ọ bụru nye
 mee mma nga ọ neegweru badnụ lele nye ikpe mámana hite n'okwnata ovu nụ Jizosi.

²⁷ Ọ bụru kpam, ndaa hne mpako zị? Ọ zila! Kịni kpayaru a? Ọ bụ nụ hite n'obita nhne
 Iwu kwuru? Ọza! Kọvu a kwnataru ovu. ²⁸ A nookwusi a rikne nụ be neegweru badnụ
 lele nye ikpe mámana hite n'okwnata ovu, ọ bụo hite n'ernu ke Iwu. ²⁹ Chiokike, ọ bụ
 Chiokike ke ele Ju kpọi? Ọ bụo Chiokike ke ele bụo ele Ju sa? Owe! Ọ bụ ya. ³⁰ Hne ọ
 bụ otu Chiokike, ọ jọogwnu ele be kparu nka lele ele ikpe mámana hite n'okwnata ovu
 be, nụ ele be kpála nka hite n'okwnata ovu be. ³¹ A jaakaa nụ ka neegesi n'Iwu bnáge nụ
 nhne hite n'okwnata ovu ka? Ọza rịa rịa, kọvu a neeme Iwu gwuzosi rikne.

4

Okwnata ovu Ebereham

¹ Ndaa nhne a jaakaa gbasiri Ebereham nda aị? Kịni bụ nhne o piohjaru? ² Ọ bụru nụ be
 hiri n'ernu Ebereham gwnusi a nụ nye mee mma, o znernu anyaa risi nụ ka. Kọvu o nwée
 rikne mee oknomokno nụ ruwhnu Chiokike. ³ Ọkwukwo nsọ kwuru kịni? “Ebereham
 kweruru Chiokike, Chiokike gwnusinu a nụ ọ bụ nye mee mma.” ⁴ Nye be kwuru ogwo
 ernu a, ogwo ernu a bula nkesi, kọvu nhne ọ rnuhjaru n'ernu. ⁵ Kọvu nye rnúge ernu, ke
 kwnataru Chiokike, nye nọogwnu ele ojo lele ele ikpe mána ovu, Chiokike ji okwnata ovu
 a gwnu a nye mee mma. ⁶ Ka bụ nhne Devidi kwuru gbasiri nye ọwa ọma, nye Chiokike
 híge n'ernu a gwnu nụ nye mee mma,

⁷ “Nye ọwa ọma bụ nye Chiokike gbarunu mmehie,
 nye be kpusnirni aruru-ẹli a.

⁸ Nye ọwa ọma bụ nye Chiokike zá nọogwnu mmehie a megidne a.”

⁹ Ngọzi ka, ọ zinu ele be kparu nka kpọi sa? Ọza, ma ele be kpála nka. Kwnornu nụ
 a karu nụ Ebereham kweruru Chiokike, Chiokike gwnusinu a nụ ọ bụ nye mee mma.
¹⁰ Ndaa hne nhne ka mernu? Ọ nga be kparu a nka, sụ ọ bụ nga be kpála a nka? Ọ bụ nga
 be kpála nka. ¹¹ Be kparu a nka ma ọ bụru nhne elekema ke ome mma nụ ọ kwnataru
 Chiokike ovu nga be kpála a nka, ma ọ bụru nda kpakara ele kweru, ma be gwnusi be

n'ele mee mma, ọ bụ n'ezi nụ be kpála be nka. ¹² Ọ bụ masị nda ele be kparụ nka, ọ bụla nụ be kparụ be nka kpọi, kọvu nụ be noowu bụdnu ọkwnata ovu lele nda aị Eberham wuru sụ be kparụ a nka.

Mkwna Chiokike

¹³ Mkwna Chiokike kweru Eberham nụ avnụrnu a nụ be jeekehia ọwa bụo hite n'ọbita Iwu, kọvu ome mma ke hiri n'ọkwnata. ¹⁴ Ọ bụru nụ ele zị nụ mkpururu Iwu jeekehia mkwna wam, ọkwnata ovu bụ nhne etekne, mkwna Chiokike kweru bnána iru. ¹⁵ Iwu neegweya ovu owe ẹhni Chiokike. Hne Iwu zịla, ọ zá nye jaadna Iwu.

¹⁶ Mkwna wam hiri n'ọkwnata mkpọma. O mernu o hite n'oru gwuzoru kwem nụ rime kpakara rụmu Eberham. Ọ bụo ele zị n'Iwu kpọi, kọvu ma ele sno ọkwnata ovu Eberham, kwnornu nụ ọ bụ nda kpakara aị. ¹⁷ Lele kpa be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, “M mernu m jị nda agịda mba.” Ọ bụ nda aị n'anya Chiokike, nye ọ kwnatarụ ovu, Chiokike ke naakpatne nye nwurnu ọnwu, nye neeme nhne zịgele a whụya iwhe.

¹⁸ Nga olile anya zịla a, Eberham kwnatarụ ovu, ọ bụru nda agịda mba, lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru, “Mkpuru i jaazi agịda kpa.” ¹⁹ Ọkwnata ovu a dnáge adna, nga ọ whnurnu nụ anọ-ẹhni a bụ nhne nwurnu ọnwu, hne ọ bụ otu riwhu awha, nụ rẹkpannwọ Sera nwurnu ọnwu. ²⁰ Kọvu ọkwnata ovu a dnáge adna hite nụ ókwe ekwe mọbu onwe mkpọma lawuru gbasiri nhne Chiokike kweru a mkwna, ọkwnata ovu a mernu o gwuzosi rikne naaznarni Chiokike. ²¹ Ovu siri a rikne nụ Chiokike nwernu rikne o mezu nhne o kweru mkwna. ²² Kam kpararụ, “Chiokike gwnụsinu a nụ ọ bụ nye mee mma.” ²³ Nụ be gwnụsiri a nụ nye mee mma, bụo nhne ke zinu a kpọi. ²⁴ Ọ zị masịnu aị ele be jọogwnusi n'ele mee mma, ele kweru nụ nye wam mernu Jizọsi Nyenwe aị hi n'ẹnwu lizọ. ²⁵ Be nyernu a ma ọ nwụ kwnornu mmehie aị, o hiri n'ẹnwu lizọ ma Chiokike gwnụsi aị lele ele ikpe mámana.

5

*Snarni*ma nụ udno

¹ Kịtna, hne Chiokike gwnurnu aị lele ele ikpe mána hite n'ọkwnata ovu, a nwernu udno nụ Chiokike hite n'aka Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi. ² Jizọsi bụ nye a hiri n'aka a, hite n'ọkwnata ovu gwuzoru n'oru Chiokike. A nọnwudna ọnwudna nụ a nwernu olile anya nụ a jeekehia igwugwu Chiokike. ³ Ọ bụo kam kpọi, a nọnwudna nụ rime awhnụwhnu, kwnornu nụ awhnụwhnu neegweya ọsnuta ovu, ⁴ ọsnuta ovu neegweya agwa ọma, agwa ọma gweya olile anya. ⁵ Olile anya aị jọjobu nhne etekne, kwnornu nụ Chiokike wụkwasiri aị ọwhnun'anya a n'ovu aị hite n'Enine Nsọ, ke o kesiri aị.

⁶ Kwnornu nụ nga a nwée rikne, Karaịsi nwurnu kwnornu aị ele ojo máa Chiokike. ⁷ Ọ bụ nhne siri rikne nụ badnụ jookwno nye ọma nwụ ẹnwu. Kọvu badnụ eleghi anya jeenwe rikne kwnornu nye mee mma nwụ. ⁸ Kọvu Chiokike gesiri aị ọwhnun'anya a ke bụ nụ Karaịsi kwnornu aị nwuma kpa a zị kọriri nụ rime mmehie.

⁹ Be hiri n'ọvnarna a gwnụ aị lele ele ikpe mána, ọ jọoznohia aị n'ovu owe ẹhni Chiokike. ¹⁰ Kwnornu nụ a bụ ele irno Chiokike nụ mbom, kọvu aị nụ Chiokike mernu udno hite n'ẹnwu Nnwọ a. Kịtna, a bụ ele enyi Chiokike, ọ jọoznohia a hite nụ bụdnu Nnwọ a. ¹¹ Ọ bụo kam kpọi, kọvu a nọnwudna ọnwudna nụ rime Chiokike hite nụ Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi, nye mernu aị nụ Chiokike ziri n'udno.

Adam nụ Karaịsi

¹² Lele kpa mmehie hiri n'aka otu badnụ bna nụ rime ọwa, mmehie vuyarụ ẹnwu, ẹnwu wam zuru kpakara ọwa, kwnornu nụ kpakara badnụ mehieru. ¹³ Mmehie zị n'ọwa sụ be nyernu Iwu, kọvu mmehie zịla ire nga Iwu zịla a. ¹⁴ Ẹnwu hiteru n'Adam dụ n'ige Mozizi nẹchi kpakara badnụ, ma ele méhiele lele kpa Adam mehieru. Adam bụ nye bítaala nhne Chiokike nyernu n'iwu.

Adam bụ oyiyi nye wam jaava. ¹⁵ Kọvu nkesi wam nuna lele mmehie. Kwnornu ọ bụru nụ agịda badnụ nwurnu hite nụ mmehie otu badnụ, oru nụ nkesi Chiokike zị agịda

kakwo, ke gazuru kpakara ele badnu hite n'oru otu nye wam bu Jizosi Karaishi. ¹⁶ Nkesi Chiokike zi ichne nu hne mmehie otu badnu zi. Ikpe snornu otu mmehie wam ke vuyaru omuma ikpe, kovu nkesi wam sno agida mmehie ke vuyaru ogwnusi badnu lele nye ikpe mama. ¹⁷ Mmehie otu badnu ka, Adam, mernu enwu neechi owa, kovu kpakara ele nahiaru nkesi oru zi agida ke Chiokike nu ome mma a, jeemegbu mmehie nu enwu hite nu otu badnu wam ke bu Jizosi Karaishi.

¹⁸ Owe! Otu mmehie Adam vuyaru omuma ikpe nu risi kpakara ele badnu, kovu, otu ernu ome mma Karaishi mernu ele badnu buru ele ikpe mama n'anya Chiokike, ke nyernu be budnu. ¹⁹ Hite nu risi rikne otu badnu kpakara ele badnu ghoru ele mmehie, otu aka wam masi, obno nsni otu badnu jeeme kpakara ele badnu buru ele mee mma.

²⁰ Iwu varu ma nhne ojo zi agida, kovu hne mmehie zi agida, oru Chiokike baru aba k'agida. ²¹ Hne mmehie neechi hite n'enwu, oru Chiokike neechi hite n'ome mma ke noodubna nu budnu kwó okwo hite nu Jizosi Karaishi Nyenwe ai.

6

Nwu nu mmehie,
ziri budnu nu Karaishi

¹ Kini bu nhne a jaaka? O bu ma a zi koriri nu neeme mmehie ma oru Chiokike ba oba? ² Oza ria ria! Ndaa kpa ai ele nwurru onwu nu rime mmehie jaazi koriri budnu nu rime a? ³ O bu nu anu ma sa, be wuru ai mini ma ai nu Karaishi Jizosi buru otu, nu be wuru ai mini ma ai nu Karaishi buru masi otu n'enwu a? ⁴ Hite nu mini be wuru ai, be likotaru ai nu Karaishi n'enwu a, ma a nu lele Karaishi nga o hiri n'enwu lizo hite n'igwugwu ke Nda, a joowu budnu ikne.

⁵ Kwnornu nu o buru nu ai nu a bu otu n'enwu a, kpm masi, ai nu a joburu otu n'olizo n'enwu a. ⁶ A magwu nu ehni oknani ai bu ke be kpoigidnenu ya nu Karaishi n'olu oga a, ma be lulu ehni mmehie, ma a gharu o buru ohi ke mmehie. ⁷ Kwnornu nga badnu nwurru, mmehie nwema iknerna n'ehni a berere. ⁸ O buru a snornu Karaishi nwu enwu, a kweru nu a joosno a ziri budnu. ⁹ A magwu nu Chiokike mernu Karaishi hi n'enwu lizo, o jonwu kwno berere, enwu nwema iknerna hne o zi berere. ¹⁰ Enwu o nwurru, o nwurru kwnornu mmehie otu mba, o zi budnu kitna, o zinu Chiokike budnu.

¹¹ Kpm masi, anu gwnu ehni anu lele ele nwurru onwu kwnornu mmehie, kovu ele zi budnu nyee Chiokike hite nu Karaishi Jizosi. ¹² Anu kwé mmehie neechi anu-ehni anu, neeme anu noobno nsni nhne ojo anu-ehni noopio. ¹³ Anu kwéko o gweru ehni anu nyee mmehie ma o buru nhne ernu ke risi rikne. Kovu anu gweru ehni anu nyee Chiokike, lele ele hiri n'enwu bna nu budnu, anu gweru kpakara ehni anu nyee ma be buru nhne ernu ke nhne oma. ¹⁴ Kwnornu nu mmehie za neechi anu, anu zila nu mkpururu Iwu, kovu nu mkpururu oru ke Chiokike.

Ele ohi ke ome mma

¹⁵ Kini bu ka? A jaazi neeme mmehie kwnornu nu a za nu mkpururu Iwu, kovu mkpururu oru ke Chiokike? Oza ria ria. ¹⁶ Anu magwu nu nye anu noobno nsni nhne o nookwu, anu bu ele ohi nye anu noobno nsni. Anu bu ohi ke mmehie ke noodubna n'enwu, mobu ohi obno nsni ke noodubna n'ome mma. ¹⁷ Kovu oznarni zinu Chiokike, kwnornu nu mbom anu bu ohi ke mmehie, kovu anu bnornu nsni hite nu mkpoma anu bna n'ezi oka wam anu nahiaru. ¹⁸ Be dhiaru anu nu mmehie anu, ma anu buru ohi ke ome mma.

¹⁹ M nookwu lele badnu, kwnornu nu anu za rikne. Nu mbom, anu gweru ehni anu nyee nhne zila richna nu risi rikne o mee nhne ojo, kpm masi, anu gweru ehni anu buru ohi ome mma bna n'ernu zi nsó. ²⁰ Nga anu bu ohi ke mmehie, anu nwée igwe n'ome mma. ²¹ Ndaa mbarna anu nwehiaru hite nhne kam notu iwherne? Risi kpakara nhne kam, bu enwu. ²² Kovu kitna, be dhiaru anu nu rime mmehie, anu buru ele ohi ke Chiokike, mbarna anu jeenwehia jeeme anu ziri nsó ke joodubna nu budnu kwó okwo.

²³ Kwnornu nụ ọgwo ẹnu mmehie bụ ẹnwu, kọvu nkesi ke Chiokike bụ bụdnu kwó okwo hite nụ Karaịsi Jizọsi Nyenwe aị.

7

Nhne atụ ke ọlulu nzi
nụ nnwerne

¹ Rumu nda m, m nookwunu anụ ọka lele ele magwụ Iwu, anụ magwụ nụ Iwu jigwu badnụ hne nye wam zị bụdnu. ² Nyerinya nwernu nzi zị n'iwu nga nzi a zị bụdnu, kọvu ọ bụru nzi a nwụ, ọ zịma iwu jigwu a lele nye zị nụ nzi. ³ Ka neegesi, ọ bụru nụ nzi a zị bụdnu, nyerinya wam gbọ nzi berere, be jookwu a nye neeme ọyi. Kọvu ọ bụru nụ nzi a nwurnu ọnwu, iwu jígele a, ọ bụru nụ ọ gbọru nzi berere. O méne ọyi.

⁴ Rumu nda m, otu aka wam, bụ kpa ọ zinu anụ. Anụ nwurnu ọnwu n'Iwu hite n'ẹhni Karaịsi. Anụ bụ ke nye wam hiri n'ẹnwu lizọ, ma anụ bụru mgwna ẹnu ke bnarnụ iru n'aka Chiokike. ⁵ Nga a zị bụdnu n'anọ-ẹhni, nhne ojo ke Iwu Mozizi vuyarụ bụ nhne a noosno, kpakara nhne a mernu dubnarnụ aị n'ẹnwu. ⁶ Kọvu kịtna, a nwernunem ẹhni aị n'Iwu, kwnornu nụ a agbūrulam n'iwu wam jigwu aị, a kpenu Chiokike n'apna ikne ke Enine, ọ bụo n'apna ọknani ke Iwu be gbarụ n'ọkwukwo.

Iwu nụ mmehie

⁷ Kịni bụ nhne a jookwu? Iwu wam ọ bụ mmehie sa? Ọza rịa rịa. Kọvu iwu mernu m mahia mmehie. M znégele m amahia nhne bụ a ọwho-anya ọ bụru n'Iwu kwúle, "I nwéko ọwho-anya." ⁸ Kọvu mmehie hite nụ nhne be nyernu n'iwu nwehjaru oghere ọ kpakne ọwho-anya zị ichne ichne. Kwnornu nụ mmehie nwurnu ọnwu hne iwu zịla. ⁹ M zị m bụdnu hne iwu zịla, kọvu nga nhne be nyernu n'iwu varụ, mmehie ziri bụdnu nụ rime m, m nwụma. ¹⁰ Nhne be nyernu n'iwu ke kwesiri o gweya bụdnu, vuyanu m ẹnwu.

¹¹ Mmehie hite nụ nhne be nyernu n'iwu duwhuru m, hite nhne be nyernu n'iwu, gbu m. ¹² Iwu wam zị nsọ, nhne be nyernu n'Iwu zị masị nsọ, ọ zị kwem, ọ bụru ọma. ¹³ Ka o neegesi nụ nhne bụru ọma vuyanu m ẹnwu? Ọza rịa rịa. Ọ bụ mmehie ke kpayarụ a. Mmehie gweruru nhne bụru ọma mee a o vuyanu m ẹnwu, ma mmehie whuya iwhe nụ ọ bụ mmehie n'ezi. Hite nụ nhne be nyernu n'iwu be jeegesi nụ mmehie bụo ọma rịa rịa.

¹⁴ A magwụ nụ Iwu bụ nhne enine. Kọvu m bụ m badnụ etekne, nye be reru lele ọhi ke mmehie. ¹⁵ M máam nhne me neeme, kwnornu nụ nhne me noopio o mee, m nwée m rikne mee a, kọvu nhne me píole o mee, bụ nhne me neeme. ¹⁶ Nga me neeme nhne me píole o mee, ka neegesi nụ Iwu wam bụru ọma. ¹⁷ Kọvu ọ bụo me neeme nhne ka, kọvu ọ bụ mmehie ke wu nụ rime m. ¹⁸ M magwụ m nụ ọ zá nhne ọma ọbula zị nụ rime m (ke bụ n'anọ-ẹhni m). Kwnornu nụ ọ naamasị m o mee nhne bụru ọma, kọvu m nwée m rikne o mee a. ¹⁹ M méé m nhne ọma me pioru o mee, kọvu nhne bụo ọma me píole o mee, bụ nhne me neeme. ²⁰ Ọ bụru nụ me mee nhne me píole o mee, ka neegesi nụ ọ bụo me bụ nye neeme a, kọvu ọ bụ mmehie wam ke wu nụ rime m.

²¹ M magwụ m nụ iwu nọornu ẹnu, nga me pioru o mee nhne bụru ọma, nhne ojo zị nụ ruwhnu m. ²² Nụ rime enine m, m noopio iwu Chiokike. ²³ Kọvu m nọowhnu iwu berere nọornu ẹnu nụ rime m, iwu ke nọolusi iwu ke ovu ọgwnu. O neeme m bụru ọhi iwu ke mmehie ke nọornu ẹnu nụ anọ-ẹhni m. ²⁴ M bụ m badnụ ke nọowhnuji anya. Nyele joodohia m n'anọ-ẹhni ke ẹnwu ka? ²⁵ A nọotunu Chiokike mmamma hite nụ Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi.

Hite n'echiche m, m bụ m ọhi ke iwu ke Chiokike, kọvu, anọ-ẹhni m bụ ọhi iwu ke mmehie.

8

Bụdnu hite n'Enine

¹ Kịtna, ọ zá ikpe naama ele zị nụ rime Karaịsi Jizọsi. * ² Kwnornu nụ iwu ke Enine ke neegweya bụdnu nụ Karaịsi Jizọsi, mernu m whọga n'ọhi iwu ke mmehie nụ ẹnwu. ³ Nhne Iwu nwée rikne meli kwnornu nụ anọ-ẹhni badnụ zịla rikne, Chiokike mernu a, o ziyaru Nnwọ a lele badnụ ke mmehie ma ọ bụru ariọhna mmehie. Hite nụ ya ọ ma bụdnu mmehie ke badnụ ikpe. ⁴ Chiokike mernu ka ma nhne ziri ezi ke Iwu zu ozu nụ rime aị ele noowu bụdnu lele kpa Enine noopio, ọ bụo kpa anọ-ẹhni noopio. ⁵ Ele noowu bụdnu n'anọ-ẹhni neeme nhne anọ-ẹhni noopio, ele noowu bụdnu n'Enine neeme nhne Enine noopio. ⁶ Nye anọ-ẹhni nẹchi nwurnu ọnwu, kọvu nye Enine nẹchi nwernu bụdnu nụ udno. ⁷ Kwnornu nụ nye anọ-ẹhni nẹchi bụ nye irno Chiokike, o nwée rikne b́ta iwu Chiokike, n'ezi, o j́eenwe rikne b́ta a. ⁸ Ele anọ-ẹhni nẹchi j́eenwe rikne mee nhne j́oos Chiokike n'ọnu.

⁹ Anọ-ẹhni źa nẹchi anụ, kọvu Enine, ọ bụru nụ Enine Chiokike wu nụ rime anụ. Nye ọbula ke nwée Enine Karaịsi, b́o ke Karaịsi. ¹⁰ Ọ bụru nụ Karaịsi zị nụ rime anụ, ọ bụ n'ezi nụ anọ-ẹhni anụ nwurnu ọnwu kwnornu mmehie, kọvu enine anụ zị bụdnu kwnornu ome mma. ¹¹ Ọ bụru nụ Enine Chiokike ke mernu Jizọsi hi n'ẹnwu lizọ wuru nụ rime anụ, nye wam ke mernu Karaịsi hi n'ẹnwu lizọ jeeme anọ-ẹhni anụ ziri bụdnu hite n'Enine a ke wu nụ rime anụ.

¹² Kam kpayaru, rụmu nda m, a jigwu ọgwo o wu bụdnu aị, ọ b́o kpa anọ-ẹhni noopio. ¹³ Kwnornu nụ ọ bụru nụ anụ wu lele kpa anọ-ẹhni anụ noopio, anụ j́oonwu ẹnwu, kọvu ọ bụru nụ anụ jeehi n'enine gbu kpakara ẹnụ ojo ke anọ-ẹhni, anụ jaazị bụdnu. ¹⁴ Kpakara ele Enine Nsọ Chiokike nẹchi bụ rụmu Chiokike. ¹⁵ Kwnornu nụ Enine Chiokike nyernu anụ méne anụ ele ọhi, ke neeme anụ bụru ele ogwnu. Kọvu Enine neeme anụ bụru rụmu Chiokike, anụ jeenwe rikne kwnakwu a, “Papa, Nda m.” ¹⁶ Enine Nsọ Chiokike naagbanụ enine aị akebne nụ a bụ rụmu Chiokike. ¹⁷ Ọ bụru nụ a bụ rụmu Chiokike, a bụ ele neekhejia mkpe, ele neekhejia mkpe Chiokike, ele be nụ Karaịsi neekerikọta mkpe. Ọ bụru a snornu a ta awhnụwhnu, a j́oosno a kehia igwugwu a masi.

Igwugwu ke zị nụ ruwhnu

¹⁸ M whnurnu m nụ awhnụwhnu ke ige ka bụ nhne a j́eeji t́sinu igwugwu ke be jookpumenụ aị. ¹⁹ Kpakara nhne be keru eke ji olile anya siri rikne neese nga be jeegesi rụmu Chiokike. ²⁰ Kwnornu nụ nhne be keru eke ghoru nhne etekne, ọ b́o nụ rikne aka ke be, kọvu kpa Chiokike mernu be, be zị kọriri neele anya, ²¹ nụ nhne be keru eke jeenwernu ẹhni be whọga n'ẹhni oro oro, kehia igwe nụ o nwernu ẹhni zị igwugwu ke be b́tannu rụmu Chiokike.

²² A magwụ dụ kịtna nụ kpakara nhne be keru eke nọosnu idne lele nye rime ọmumu nnwọ neeme. ²³ Kọvu ọ b́o nhne be keru eke kọi, ma aị masi ele nwernu Enine ke bụ nkesi mbom ke Chiokike, a nọosnu idne nụ rime ovu aị, neese nga Chiokike jeeme a bụru rụmu a, ma ọ gbahia anọ-ẹhni aị. ²⁴ Kwnornu be znọhiaru aị hite n'olile anya, kọvu ọ bụru a whnụ nhne a neele anya a, ọ b́uma olile anya n'ezi. Ọ źa nye neele anya nhne ke ọ whnụgwu anya. ²⁵ Kọvu ọ bụru a neele anya nhne a źa nọowhnu anya, a jeeji nkasi ovu neese a.

²⁶ Kpam masi, Enine Nsọ neeyinu aị aka, ọ bụ ezi nụ a źa rikne. Kwnornu nụ a máa kpa a jeekpe okpukpe, kọvu Enine Nsọ Chiokike neekpehianu aị, hite n'osnu idne ke ọnu j́ookwuli. ²⁷ Kwnornu nụ Chiokike nye noonosna mkpoma badnụ magwụ echiche Enine, ọ bụ Enine Nsọ nọorio aririo nụ risi ele nsọ lele kpa echiche Chiokike jiri zị.

A kakwo ele mmeri

²⁸ A magwụ nụ Chiokike neeme kpakara nhne nọornuko ẹnụ ọma n'otu kwnornu ele whnurnu Chiokike n'anya, ele o sukwuru ma be mee echiche a. ²⁹ Kwnornu nụ ele Chiokike mahjamarnu, ọ b́itaru be ichne, ma be nụ lele Nnwọ a, ma Nnwọ wam bụru Ọpnarna n'esilawuru agida rụmu nda. ³⁰ Ele Chiokike b́itaru ichne, o sukwuru be, ele o

* 8:1 Agwna ọkwukwo ọknani kwuru: ele źa noowu bụdnu lele kpa mmehie pioru, kọvu lele kpa enine noopio.

sukwuru, o mee be ele ikpe mámana, ele o mernu ikpe ele mámana, o mernu be kehia igwugwu a.

³¹ Ndaa nhne a jookwu nù kpakara nhne ka? Ọ bụru nù Chiokike dasị aị n'ikwnu, nyele jeemegidne aị? ³² Nye wam ke bítala Nnwọ a, kọvu kesi aị ya, ndaa kpa o jéenyé aị kpakara nhne? ³³ Nyele joobno ele Chiokike hòhiaru nhne? Ọ bụ Chiokike bụ nye neeme ele badnụ ele ikpe mámana. ³⁴ Nyele bụ nye naama aị ikpe? Ọ búo Karaịsi Jizọsi, nye nwurnu ẹnwu, nye hiri n'ẹnwu lizọ, daziri n'akarikwnunga Chiokike nọorionu aị aririo. ³⁵ Nyele jeekewa aị n'ọwhnun'anya ke Karaịsi? Ọ bụ mkpa, sọbu nhne osi rikne sa, sọbu okne ọkpagbu, sọbu ọknunyo, sọbu ọgba-ẹto, sọbu aghom, sọbu ama-ogwnu? ³⁶ Lele kpa be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ,

“Kwnornu anụ, ẹnwu neeche aị aka nù ruwhnu kpakara ọbochi, be nọpnughari aị lele atnurnu be noogbu ogbu.”

³⁷ Ọza! A nwernu omeri nù kpakara nhne ka hite nù nye wam ke whnurnu aị n'anya. ³⁸ Kwnornu nù m magwụ m nù ẹnwu mọbu bụdnu, mọbu enine izi, mọbu renwu ojo, mọbu nhne ke zị kịtna, mọbu nhne ke jaava, mọbu rikne ọbula, ³⁹ mọbu olu mọbu nhne zị nù rime ẹli, mọbu nhne berere be keru eke, jéenwe rikne kewama aị n'ọwhnun'anya ke Chiokike ke zị nù rime Karaịsi Jizọsi.

9

Chiokike nù ele ke
ọ hōhoruru

¹ M nookwu ezi ọka nù rime Karaịsi, ọ búo aghalaghala, Enine Nsọ naagbanụ ovu m akebne nù m zá m naagha aghalaghala. ² Anya-mini zị m nù mkpọma, nhne igbugbu zị m nù mkpọma kpakara ige. ³ Ọ jaamasị m, ọ bụru nù Chiokike vuru m ọnu, kewama m nù hne Karaịsi zị, kwnornu rụmu nda m, ele ẹli m, ⁴ ele Izireli. Chiokike mernu be bụru rụmu a, o okpumennu be igwugwu a, ya nù be gbarụ njọ-ẹhni, o nyernu be Iwu, be nwernu okpukpe oma, nù kpakara mkwna Chiokike, ⁵ be bụ avnurnu kwu ele nda ọknani, Karaịsi hiri n'avnurnu be va n'anọ-ẹhni. Ọznarni zinu Chiokike ke neechi kpakara nhne ọkwnukokwnu. Amim. ⁶ Ọ búo nù Chiokike mézule ikwu-ọnu a, kwnornu nù ọ búo kpakara ele hi n'avnurnu Izireli bụ rụmu Izireli n'ezi. ⁷ Kpakara be búo rụmu Ebereham n'ezi, ọ búbedi nù be hi n'avnurnu Ebereham. Kwnornu nù ọkwukwo nsọ kwuru, “Kọvu be jọogwnu rụmu i hite n'Aziki.” ⁸ Ka bụ nù ọ búo rụmu be murnu n'anọ-ẹhni bụ rụmu Chiokike, kọvu ele be murnu lele kpa Chiokike kweru Ebereham nù mkwna bụ rụmu a n'ezi. ⁹ Kwnornu nù ka bụ nhne mkwna wam kwuru, “N'ige be karụ aka, m jeehiehna, Sera joomu nnwọ rukna.”

¹⁰ Ọ búo ka kpọi, rụmu Ribeka nwernu otu nda, ke bụ nda ọknani aị Aziki. ¹¹ Sụ ọ murnu rụmu ejima rukna lawuru wam, nga be mége nhne oma mọbu ke ojo, ma nhne Chiokike kwuru gwuzosi rikne, ¹² ọ búo hite n'ernu kọvu kwnornu nù o sukwu ikwu a, Chiokike kannụ Ribeka, “Nye ke okno badnụ jeeznenu nye ke matị izi.” ¹³ Lele kpa be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, “M whnurnu m Jekọpu n'anya, sno Iso irno.”

¹⁴ Ndaa nhne a jookwu? Ọ bụ nù Chiokike bụ nye ndala sa? Ọza rịa rịa. ¹⁵ Kwnornu nù ọ kannụ Mozizi,

“M jọdonu nye me jọdonu obirizi, obirizi, mee masinu nye masiri m oru.”

¹⁶ Ka neegesi nù ọ búo hite nù nhne badnụ noopio mọbu nhne be nọornu, kọvu ọ bụ obirizi Chiokike. ¹⁷ Kwnornu nù ọkwukwo nsọ kannụ Fero, “Ka bụ nhne me kwno gwuzote i, ma m gesi m iknernema m n'ẹhni i, ma kpakara ọwa mahia rewhna m.”

¹⁸ Chiokike nọdonu nye masiri a obirizi, neemenu nye o pioru ma o knesni mkpọma, knesni mkpọma a.

Ikpe nù obirizi Chiokike

¹⁹ Otu badnụ jaakanụ m, “Ndaa kpa Chiokike naama aị ikpe? Nyele nwernu rikne o gwuzogidne echiche a?” ²⁰ Jị badnụ etekne, i bụ nyele naasa Chiokike ọka? Nhne be

kpuru okpu o jaasikwa nye kpuru a aji, “I kwno kini kpu m kpa?” ²¹ O bu nye nọokpu ite o nwée rikne n'ehni otu orura wam kpu ite lawuru, otu bna n'ernu zi okne mkpa, ke berere be ji a rnu ernu kpakara ige?

²² O zi Chiokike n'aka o gesi ikpe nu iknernema a, kovu, o zi kwno a n'aka o gesi ogologo osnuta ovu n'ehni ele o neekpe ikpe, bu ele o bitaru ma o la be n'iyi. ²³ O zi masi n'aka a o wukwasi okwnamarna igwugwu a nu budnu ele o bitannu obirizi a. ²⁴ Kwnornu nu a bu ele o sukwuru, o buo hite n'avnrnu ele Ju kpoi, kovu ma hite n'eli ele buo ele Ju.

²⁵ Ka bu nhne o kwuru n'okwukwo Hosiya,

“M jookwu be ele ke m, ele wam buo ele ke m,

ele wam me whnuge n'anya, m jookwu be ele me whnrnu n'anya.

²⁶ O jobu nu hne be zi kaa,

nu be buo ele ke m,

jobu hne be jookwu be rumu Chiokike ke zi budnu.”

²⁷ “Azaya siri okokoba gbasiri rumu Izireli, kaa,

O bu n'ezi nu rumu Izireli nu lele rizna ke ngeri osimini,

ele be jobnohia jaazi mati k'agida.

²⁸ Kwnornu nu Jihova jeekpebi ikpe owa wara wara n'ome mma.”

²⁹ Lele kpa Azaya kwuru nu mbom,

“O buru nu Chiokike ke Meli Nhne Dum

donu ai obirizi ghasanu ai agwna rumu,

a zneru onu lele Sodom,

a zneru onu lele Gomora.”

Ele Izireli kwéle

o nabnarnu izi oma

³⁰ Ndaa nhne a jookwu? O bu nu ele buo ele Ju ele za noosno ome mma Chiokike, nwehjaru ome mma ke hi n'okwnata mkpoma? ³¹ Kovu ele Izireli, noosno iwu ome mma nwée nhne iwu ome mma karu, be piohiala a. ³² Kini kpararu ka? Kwnornu nu be jige otukwasi ovu pio a, kovu lele nu o bu n'ernu. Be dna n'olu rugwu nọokpobi ochi. ³³ Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa,

“Le, m bitaru m otu akaworugwu nu rime Zayoni

ke jeeme ele badnu kpobi ochi,

rugwu ke jeeme be dna.

Kovu nye obula ke tukwasiri a mkpoma,

be jeekwe iwhnerne tu a.”

10

¹ Rumu nda m, nhne nọogwnu m nu mkpoma, m neekpe masinu Chiokike gbasiri ele ke m bu Izireli, bu ma be znohia be. ² M jaagbanu be akebne nu be nwegwu mkpoma o kpenu Chiokike, kovu be nwée oghohia. ³ Kwnornu nu be maá ome mma ke Chiokike, be bete noogwuzote ome mma ke be, be bitala ehni be nu mkpururu ome mma Chiokike. ⁴ Karaisi bu mbimambi Iwu, nye obula ke tukwasiri a mkpoma, jeenwehia ome mma.

Oznohia zinu

kpakara badnu

⁵ Ka bu nhne Mozizi kwuru gbasiri ome mma ke hi n'Iwu, “Nye obula ke bitaru Iwu jaazi budnu nu rime be.” ⁶ Kovu ome mma ke hiri n'otukwasi mkpoma karu kpa, “I kwuko nu mkpoma i, ‘Nyele jeezne oligwe?’ (zne gwedna Karaisi). ⁷ Mọbu, ‘Nyele jeezne nu rime eli?’ (zne gwelizo Karaisi n'enwu).” ⁸ Kovu ndaa nhne o kwuru? “Ikwu-onu wam zi i ndundu, o zi n'onu i ma n'ovu i.” Kam bu ikwu-onu otukwasi ovu ke a nọokpo okwo. ⁹ O buru nu i jeeji onu i kwuhia nu Jizosi bu Nyenwe ai, gweru mkpoma i kweru nu Chiokike mernu o hi n'enwu lizo, be jobnohia i. ¹⁰ Kwnornu nu badnu ji ovu a kweru, be gwnusi a nu nye ikpe mana, o ji onu a kwuhia, o nwehia oznohia. ¹¹ Okwukwo nsọ kwuru kpa, “Iwhnerne za notu ele kwnataru a ovu.” ¹² O za nhne zi ichne hne nye Ju nu nye buo nye

Ju zị. Chiokike bụ Nyenwe kpakara badnụ, n̄owukwasi ngozi a n̄u risi ele naakwnakwu a. ¹³ Kwnornu n̄u be j̄oznohia kpakara ele noosukwu r̄whna Nyenwe aị.

¹⁴ K̄ovu ndaa kpa be joosukwu a, ọ b̄uru n̄u be kwéle n̄u ya? Ndaa kpa be jeekweru, ọ b̄uru n̄u be n̄na nhne gbasiri a sa? M̄obu ndaa kpa be j̄onu, hne ọ zá nye n̄okpo okwo izi ọma? ¹⁵ Ndaa kpa be j̄okpo okwo hne ọ zá nye ziznenu be? Lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ, kaa, “Le kpa ọchi be marnu mma b̄u ele neezni izi ọma.” ¹⁶ K̄ovu, ọ b̄uo kpakara be kweru izi ọma wam, kwnornu n̄u Azaya karu, “Nyenwe aị, nyele kweru izi a ziri?” ¹⁷ Ka neegesi n̄u okwnata mkpoma jeehi n̄u ọnurnu izi ọma va, ọnurnu jeehi n'okpo okwo izi ọma Karaịsi. ¹⁸ K̄ovu m n̄esikwa, ọ b̄u ezi n̄u be n̄na izi ọma wam? Be nurnu a. Lele kpa okwukwo nsọ kwuru,

“Nk̄oli be gazuru kpakara ọwa,
ikwu-onu be d̄uru hne ọwa s̄otoru.”

¹⁹ M n̄esikwa kwno, ọ b̄u n̄u ele Izireli máa? Mozizi n'iwhuru a beru ọsno kaa,
“M jeeji ele mba ọ zá nhne be b̄u mee anu nwe anya-kwu,
m jeeji mba ke nwé ak̄oniche kpasu anu iwe.”

²⁰ Azaya kwusiri a rikne kaa,
“Ele zá noopio m, piohiaru m,
m mernu m ele zá n̄esikwa ajiji gbasiri m whnu m anya.”

²¹ Ka b̄u nhne o kwuru gbasiri Izireli,
“Kpakara ọbochi, m gbasaru m aka m lawuru o kwubnanya
ele risi rikne n̄u ele zá noobno nsni.”

11

Chiokike ghásala ele ke a

¹ M s̄ikwa kwno, ọ b̄u n̄u Chiokike ghasaru ele ke a sa? Ọza! Ma n'iwhuru m b̄u nye Izireli, ke avnurnu Ebereham, eriri ruwho Benjamini. ² Chiokike ghásala ele ke a ọ mahiamarnu n̄u mbom. Anu magwu nhne okwukwo nsọ kwuru n̄u hne Elaija naariasno Chiokike megidne Izireli, ³ “Nyenwe aị, be gburu ele ọwhnurninya i, be kwnadna ojo ariohna i, me n̄u ns̄unu m gwnarnu, be noopio o gbu m.” ⁴ K̄ini b̄u nhne Chiokike kannu a? “M b̄itannu m ẹhni m pokwu ele rukna ẹsau, ele kp̄onna Balị risi ẹli.” ⁵ Kpam masi, n'ige ka, Chiokike, hite n'oru a h̄ohiaru ele ke gwnarnu. ⁶ Kwnornu n̄u ọ b̄u oru a, ọ b̄uo n'ernu, ọ b̄uru n̄u ọ b̄u hite n'ernu, oru b̄uma oru.

⁷ K̄ini kwno? Ele Izireli piohiala nhne be noopio, k̄ovu ele wam ọ h̄ohiaru piohiaru a, ovu kp̄oru ele berere b̄ekwnu. ⁸ Lele kpa be gbaru n'okwukwo nsọ, kaa,
“Chiokike nyernu be enine iwhnirniwhno
be nwernu anya, k̄ovu be whnu ọsno,
be nwernu nsni, k̄ovu be nu nhne,
du tna.”

⁹ Devidi karu,
“Iri be gh̄o mb̄ita n̄u nhne joogbu be,
be dna n'olu a, ta awn̄uwhnu.

¹⁰ Isni kpu be, be whnu ọsno,
ivu r̄inya nyigbu be okwnukokwnu.”

Ọznohia ele b̄uo ele Ju

¹¹ M n̄esikwa, ele Izireli be dnarnu ma be la n'iyi sa? Ọza r̄ia r̄ia. Kwnornu n̄u mmehie be, ele b̄uo ele Ju nwehiaru ọznohia, ke jeeme ele Izireli nwe anya-kwu. ¹² Ọ b̄uru n̄u mmehie be mernu kpakara ọwa nwe ngozi, be dnarnu mboni ma ele b̄uo ele Ju nwehia ngozi, kpakara ọwa jeenwe agida ngozi nga be jeekweru n̄u Karaịsi.

¹³ M nookwunu anu ọka k̄itna ele b̄uo ele Ju. Hne me b̄u nye izi ele b̄uo ele Ju, m jeeji ernu m kpa nganga. ¹⁴ Nyele ma, m nwernu rikne mee ele ẹli m nwe anya-kwu, ma m nwernu m rikne zn̄ohia agwna be. ¹⁵ Kwnornu n̄u nga Chiokike ghasaru be, kpakara ọwa n̄u Chiokike mernu udno. K̄ini jeeme nga Chiokike jookwubnanya be? Ọ j̄obu n̄u ele

nwurnu onwu jaazi budnu. ¹⁶ O buru nu mpekele bredi mbom be nyernu Chiokike zi nsọ, kpakara ke gwnarnu zi nsọ. O buru nu egwnugwnu isisi zi nsọ, kpakara nkala a zi masi nsọ. ¹⁷ O buru nu be o gbukwahalaru agwna nkala olivu, be gweru anu bu nkala olivu ohia nyakwnusi a, anu neeri nhne oma ke hi n'isisi olivu wam. ¹⁸ Anu menu nkala wam oknomokno, chenwanya nu o buo anu vu egwnugwnu, kovu egwnugwnu vugwu anu. ¹⁹ Kovu kwu kpa, "Be gbukwahalaru nkala isisi gweru ai nyakwnusi." ²⁰ Owe! Be gbukwahalaru be kwnornu nu be kwé ekwe, kovu, anu gwuzo kwnornu nu anu tukwasiri ovu. Anu vúlizo ehni anu olu, tnunuma, anu tu ogwnu. ²¹ Kwnornu nu o buru nu Chiokike gharula o ta nkala isisi olivu ke ruhjaru awhnwuhnu, o jaagharu o ta anu awhnwuhnu.

²² Le mkpoma oma nu nhne rikne ke Chiokike, nu o mesiri ele dnarnu adna rikne, kovu o donu anu obirizi, o buru nu anu jaadazigidne nu mkpoma oma a. O buru nu anu jaadazigidne nu mkpoma a, o joogbukwahala anu. ²³ O buru nu ele Ju jeehi n'okwe ekwe be whuya, Chiokike jaanyakwnusi be berere, kwnornu nu Chiokike nwernu rikne o nyakwnusi be. ²⁴ Anu bu nkala isisi olivu ohia, ke Chiokike nyakwnusiri n'ehni isisi olivu be znurnu oznu, lele kpa o kwésile. O buru nu Chiokike mernu kpa, anu mahia nu o nwernu rikne nyakwnuhnasi nkala isisi olivu be znurnu oznu n'ehni isisi olivu kam be zi.

Obirizi Chiokike

zihu kpakara badnu

²⁵ Rumu nda m, o nwernu nhne omimi me noopio anu mahia, ma anu gharu eche nu anu bu ele akọ n'anya anu. Nhne omimi kam bu nu risi rikne rumu Izireli jaazi okwnukokwnu. Kovu o jaazi tem onu ogwnugwnu ele buo ele Ju ele jaavakwnusi Chiokike zute. ²⁶ Kpam masi, be jooznohia kpakara ele Izireli, lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ, "Nye Oznohia jeehi nu Zayoni va,

o joovume kpakara mmehie rumu Jekopu.

²⁷ Me nu be jaagba njo-ehni,
nga me vumernu mmehie be."

²⁸ Ele Ju bu ele irno izi oma. Ka bu mbnarna ke anu ele buo ele Ju. Kovu be bu ele o hohiaru, whnu be n'anya kwnornu ele nda be oknani. ²⁹ Chiokike za naagbanwo echiche a n'ehni ele o hohiaru, gozi masi. ³⁰ Hne anu ele buo ele Ju zi, anu bnoge Chiokike nsni nu mbom, kovu kitna, anu nwernu obirizi Chiokike kwnornu ele Ju ele bnoge nsni. ³¹ Kpam masi, anu nwehjaru obirizi Chiokike mernu ele Ju bnoge Chiokike nsni ma be nwehja masi obirizi Chiokike. ³² Kwnornu nu Chiokike mernu kpakara ele badnu buru ele risi rikne ma be nwehja obirizi a.

Oznarni zihu Chiokike

³³ A! Le kpa ekwnu nu akoniche nu nhne omuma Chiokike hna omimi.

Kpa a nwée rikne nyosna a echiche a,
badnu nwée rikne piohiali apna a.

³⁴ "Nyele magwu mkpoma Nyenwe ai?
Nyele nwernu rikne zni a ezni?"

³⁵ "Nyele nyeleru Chiokike nhne,
ma Chiokike kwu a ogwo?"

³⁶ Ya keru kpakara nhne, kpakara nhne ke zi bu ke a, ya nwe kpakara nhne.
Oznarni zihu a okwnukokwnu. Amim.

12

Budnu nye ernu Chiokike

¹ Rumu nda m, kam kpayaru, m ji m obirizi Chiokike naarjasno anu, anu gweru ehni anu yisi n'aka Chiokike lele arjohna zi budnu, zi nsọ, ke nọso Chiokike n'onu, bu ke anu kwannu Chiokike n'ezi. ² Anu nuko lele ele owa ka, kovu Chiokike gbanwo echiche anu ma o ziri ikne ikne, ma anu mahia nhne bu echiche Chiokike, echiche oma a, ke nọso a n'onu, ke zuru ozu. ³ Kwnornu nu oru Chiokike nyernu m, me kanu anu, o za nye vulizo

ehni a olu n'oriri a karu kpa o kwesiri, kovu anya dno anu nu risi n'okpe ehni anu ikpe. Anu gweru okwnata ovu Chiokike tusinnu anu kpe ehni anu ikpe. ⁴ Lele kpa a nwernu agida nhne ke zi ehni, ke obula nwernu ernu ke a. ⁵ Kpam masi, o bu n'ezi nu a zi agida, a bu otu nu rime Karaisi, be knekotaru ai n'otu lele nhne zi odo nu odo n'otu ano-ehni. ⁶ Nye obula nwernu nkesi ke a lele kpa oru Chiokike nyernu a. O buru nu nkesi otu badnu bu whnu owhnurninya, nye wam gweru otukwasi ovu mee a. ⁷ O buru nu nkesi a bu o zne izi, o zne a, o buru o zni nhne, o zni nhne. ⁸ O buru o gba ele badnu inwe, o mee kpam. Nye neekesi ele berere nhne, o mee a nu mkpoma oma, nye noodu ele badnu, o rnusi ernu a rikne. Nye nodo obirizi, o gweru mkpoma oma mee a.

Iznizni gbasiru

owhnun'anya

⁹ Owhnun'anya kwesiri o zi snam. Anu sno nhne ojo irno, anu knekwaru nhne oma aka rikne. ¹⁰ Anu gweru owhnun'anya rumu nda whnu ibne anu n'anya nu rime Karaisi, anu sobisinu ibne anu karu ehni anu. ¹¹ Anu buo ele ime mgwu, anu rnusi ernu rikne, anu gweru mkpoma zi snam neeznenu Nyenwe ai izi. ¹² Anu nwudna n'olile anya, anu snuta mkpoma nu rime okpagbu, neekpe okpukpe kpakara ige. ¹³ Anu nu ele nwee nhne kerita ekwnu anu, anu lekota ele izne.

¹⁴ Anu nogozi ele naakpagbu anu, anu nogozi, anu viko be onu. ¹⁵ Anu snornu ele noonwudna onwudna, nwudnahoru, anu snornu ele naagba mkpe, gba mkpe. ¹⁶ Nhne gbasiri ele berere metu anu nu mkpoma. Anu buko ele oknomokno, anu snornu ele ovu duru eli meko nhne. Anu buo ele ako n'anya anu.

¹⁷ Anu jiko nhne ojo kwu nye mernu anu nhne ojo ogwo. Anu mee nhne buru oma n'anya ele badnu. ¹⁸ Anu nu kpakara ele badnu ziri n'udno, o buru nu o kwe omume, kpa anu nwernu rikne. ¹⁹ Ele me whnurnu n'anya, anu megwnarnu, kovu gharu onuma Chiokike nu ernu a, kwnornu nu okwukwo nsokwuru, nu Nyenwe ai kwuru, "Mawa nwe mmegwnahia, m jeemegwnarnu."

²⁰ Kovu lele nhne okwukwo nsokwuru,
"O buru nu wiri nogo wnu nye irno i, nye a wiri,
o buru nu akpiri nookpo a bekwnu, kwute a mini, o nwornu,
kpam, i naaghakwasị esekere bekwnu n'olu risi a."

²¹ Anu kwe nhne ojo megbu anu, kovu anu gweru nhne oma megbu nhne ojo.

13

Mkpururu ele ochichi

¹ Nye obula bita ehni a nu mkpururu ochichi, kwnornu nu o za ele neechi ochichi ke Chiokike bitala, Chiokike bitaru kpakara ele neechi ochichi. ² Nye obula ke neemegidne ochichi neemegidne nhne Chiokike bitaru, nye mernu kpam jeegweyanu ehni a ikpe. ³ Ele neeme nhne oma za notu ogwnu ele ochichi, kovu ele neeme nhne ojo jootu ogwnu. I pioru ogwnu ele neechi echi gharu o tu i? Mee nhne buru oma, be jaaznarni i. ⁴ Kwnornu nu o bu nnwo izi Chiokike neeme nhne oma. Kovu o buru nu i mee nhne ojo, ogwnu a tu i, kwnornu nu o vule ama-ogwnu a etekne. O bu nnwo izi Chiokike, neemegwnahianu a ovu owe ehni a n'ehni ele neeme nhne ojo. ⁵ Kam kpayaru, i joobno nsni ele ochichi, o buo kwnornu nu ovu owe ehni Chiokike kpoi, kovu kwnornu nu mkpoma i. ⁶ Ke bu anu jootu ntu-eli, kwnornu nu ele ochichi bu rumu izi Chiokike noornu ernu zinu be, ele ji kpakara ige be neechi ochichi. ⁷ Anu kwu ogwo anu ji be, tu ntu-eli o buru anu ji ogwo ntu-eli, tu ntu ahia o buru nu anu ji ogwo ntu ahia, so nye kwesiri anya, bisinu nye kwesiri.

Whnu ibne anu n'anya

⁸ Anu ji nye obula ogwo, kovu anu whnurita ehni anu n'anya. Nye obula ke noowhnu badnu ibne a n'anya mezuru Iwu. ⁹ Iwu wam, "I meko oyi, i gbuko badnu, i znuko buznu, i nweko owo-anya." Ka nu kpakara iwu berere jikogwu aka n'otu iwu ka, "Whnu nye

agbatibi i n'anya lele ẹhni i.” ¹⁰ Nye ọbula ke whnurnu nye agbatibi a n'anya jéeme a nhne ojo. Ọwhnun'anya bu o mezu kpakara Iwu.

¹¹ Anu mee kpa, anu magwu nhne ige ka bu. Ka bu ige anu jeetnanya n'anyarna, kwnornu nu ọznohia ai zi ndundu kitna karu nga a kweru nu mbom. ¹² Chi jiminem, chi ọbubo zi masi ndundu, a gharu ẹnu ọchichiri, woru mgwna ogwnu ke iwhne. ¹³ Ngwa ma a kpa agwa lele ele zi n'iwhne ke ọbochi, ọ buo ele okne iriri nu ele era manya naagba, ọ buo nu nhne rune nu nhne tu iwhnerne, ọ buo ọlu ogwnu, nu anya-kwu. ¹⁴ Kovu anu woru Nyenwe ai Jizosi Karaisi lele iwo, anu nyee ano-ẹhni anu oghere o mee nhne ojo ke nọgwnu a.

14

Anu kpe rumu nda anu
ikpe

¹ Anu kwubnanya nye za rikne nu okwnata ovu, kovu anu nu a dogbuta kwnornu nhne o kweru. ² Okwnata ovu otu badnu kweru a, o ri kpakara nhne, kovu nye berere, okwnata ovu a za rikne, neeri okwukwo ọhia kpai. ³ Nye ke neeri kpakara nhne ledna nye za neeri anya, nye za neeri kpakara nhne kpe nye neeri kpakara nhne ikpe kwnornu nu Chiokike nakweruru a. ⁴ I bu nyele ke neekpe ọhi nye berere ikpe? O bu nyenwe a jaaka ma o mekwaharu mobu o mekwahala. O jeemekwahia, kwnornu nu Nyenwe ai jeeme a o gwuzoru kwem.

⁵ Otu badnu kanu otu ọbochi zi mkpa k'agida n'esilawuru ọbochi berere, nye berere jaaka nu kpakara ọbochi bu otu. Echiche nye ọbula ji a ruwho. ⁶ Nye karu nu otu ọbochi zi mkpa k'agida neeme a nosobisinu Nyenwe ai, nye neeri nhne ọbula nosobisinu Nyenwe ai, kwnornu nu ọ notunu Chiokike mmamma nu wiri wam. Nye za neeri agwna nhne nosobisinu Nyenwe ai, notunu Chiokike mmamma. ⁷ O za nye zinu ẹhni a budnu kpai, ọ za nye nonwunu ẹhni a ẹwu. ⁸ O buru nu a zi budnu, a zinu Nyenwe ai budnu, a nwurnu ẹwu, a nwunu Nyenwe ai, ma a zi budnu ma a nwurnu onwu, a bu ke Nyenwe ai.

⁹ Kwnornu nu Karaisi nwurnu, hi n'ẹwu lizo ma o buru Nyenwe ele zi budnu nu ele nwurnu onwu. ¹⁰ Jiwa, i kwno kini neekpe nnwo nda i ikpe? I kwno kini neeledna nnwo nda i anya? Kpakara ai joogwuzo nu ruwhnu ngadna ikpe Chiokike. ¹¹ Lele kpa be gharu a n'okwukwo nsọ,

“Nyenwe ai kwuru kpa, ‘Kpa me zi budnu
kpakara mpnerne ọchi joogbunu m n'eli,
kpakara riro jookwupiya nu mawa bu Chiokike.’ ”

¹² Kpakara ai n'otu n'otu jaakahia nhne a mernu nu ruwhnu Chiokike.

¹³ A gharu o kpe ẹhni ai ikpe, tnuma, i bita nhne jookpo nnwo nda i ọchi, mobu nhne jeeme o dna. ¹⁴ M magwu m nu hite nu mmekorita ke me nu Nyenwe ai Jizosi, ọ za nhne ke zila richna, ọ buru nu badnu kaa nu otu wiri zila richna, ọ zila richna hne ọ zi. ¹⁵ O buru nu nhne i riri jeemekasi nnwo nda i ẹhni, i za neezne izne n'owhun'anya. I kweko nhne i riri lulu nye Karaisi kwnornu nwu ẹwu. ¹⁶ I kweko be kaa nu nhne oma i bu nhne ojo. ¹⁷ Kwnornu nu eli-eze Chiokike buo nhne oriri nu onwunwo, kovu o bu ome mma, udno nu snarnima nu rime Enine Nso. ¹⁸ Kwnornu nu nye neezneu Karaisi izi kpa neeme nhne noso Chiokike n'onu ma nu ruwhnu ele badnu. ¹⁹ Ngwa ma a neeme nhne jeegweya udno, nu ke joowuli ai olu lele oro. ²⁰ I kwno wiri lulu ẹnu aka Chiokike. Kpakara wiri zi richna, kovu o buo oma o ri nhne jeeme badnu dna. ²¹ O buru oma i gharu o ri wiri, mobu nwọ manya, mobu mee nhne ọbula ke jeeme nnwo nda i dna.

²² Kpakara nhne i kweru nu rime nhne ele ka, dazinum ji nu Chiokike. Nye ikpe mage nu nhne o kweru bu nye owa oma. ²³ Kovu o buru nu mkpoma badnu marnu a ikpe nu nhne o riri, Chiokike jaama a ikpe ma o ri a, kwnornu nu o kwnatala mkpoma nu nhne o neeme. Nhne ọbula ke hige n'okwnata mkpoma bu mmehie.

15

Mee nhne jọoso ele berere
n'ọnu

¹ Aị ele zị rikne nụ ọkwnata mkpọma kwesiri o vuru ekperi ele zá rikne. Ọ búo neeme nhne nọoso aị n'ọnu. ² Nye ọbula menu badnụ ibne a nhne bụru ọma, ke jọoso a n'ọnu, ma o wulizọ a olu lele ọro. ³ Kwnornu nụ Karaịsi méne nhne jọoso ẹhni a n'ọnu, lele kpa be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, “Nhne iwhnerne ele naakpasị ị iwhnerne dnakwasịri m.” ⁴ Kpakara nhne be gbarụ n'ọkwukwo nsọ n'ọbochi wheru ewhe zinu aị, neezni aị nhne, ma a nwernu olile anya hite n'ndidi nụ ọgba inwe ke ọkwukwo nsọ nyernu aị.

⁵ Chiokike ke neenye ndidi nụ ọgba inwe mee anụ nwernu enine ọziri n'otu kpa anụ noosno Karaịsi Jizọsi, ⁶ ma kpakara anụ n'otu jeegweru otu ọnu znarnị Chiokike nụ Nda Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi.

⁷ Anụ kwubnanya ibne anụ lele kpa Karaịsi kwubnanyarnụ anụ ma anụ znarnị Chiokike. ⁸ M naakanụ nụ Karaịsi ghoru nnwọ izi ele Ju ma o gesi ezi ọka Chiokike, mezu mkwna o kweru nda be ọknani, ⁹ ma ele búo ele Ju nyee Chiokike igwugwu kwnornu obirizi a, lele kpa be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, “Ka bụ nhne me kwno znarnị ị n'esilawuru ele búo ele Ju, m jọogwnunu rẹwhna ị eri.”

¹⁰ Ọ kaa, berere,

“Anụ snornu rụmu Chiokike nwudna, anụ ele búo ele Ju.”

¹¹ Ọ kaa, berere,

“Anụ ja Nyenwe aị, kpakara ele búo ele Ju, kpakara ele badnụ gwnunu a eri ọznarni.”

¹² Berere kwno, Azaya karụ,

“Otu Badnụ jeehi n'ẹbnurnu Jesi va, o jeelizọ chị kpakara mbam, ele búo ele Ju jeelekwasị a anya.”

¹³ Kịtna, Chiokike ke olile anya gweru ovu ọso nụ udno mejite ọkwnata mkpọma anụ nụ rime a, ma olile anya anụ nooso oso hite nụ rikne Enine Nsọ.

Pọlu nye izi ele búo ele Ju

¹⁴ Rụmu nda m, m magwụ m nụ nhne ọma zị nụ mkpọma anụ. Anụ magwụ kpakara nhne ka nkari nkari, ke jeeme anụ nwernu rikne neeznitaru ẹhni anụ nhne. ¹⁵ M ji m anya siri rikne gbanụ anụ ọkwukwo, ma anụ chenwanya agwna nhne, kwnornu nụ oru Chiokike nyernu m. ¹⁶ Chiokike mernu m nye izi Karaịsi Jizọsi, nye nọornunu ele búo ele Ju ẹrnu, nye naakwa ariohna, nọokpo okwo izi ọma Chiokike, ma ele búo ele Ju bụru nhne ariohna Chiokike jeegweru, ke Enine Nsọ bítaru nsọ.

¹⁷ Kam kpararụ, m ji m ẹrnu m naanya risi nụ rime Karaịsi Jizọsi nhne gbasịri Chiokike. ¹⁸ M jóokwu nhne berere karụ nhne Karaịsi mernu hite n'aka m, o duru ele búo ele Ju be bụru ele noobnonu Chiokike nsni hite n'ikwu-ọnu m nụ ẹrnu m. ¹⁹ Hite nụ rikne nhne ọgba akebe nụ ẹrnu ndu-ẹhni ke Enine Chiokike hite nụ Jeruselem du Ilirikom, m nọokpo okwo izi ọma gbasịri Karaịsi n'apna zuru ozu.

²⁰ Ọ bụ nhne zị nụ mkpọma m o zni izi ọma hne be nuna nhne gbasịri Karaịsi, ma m gharụ m o wu ọro n'olu ntụ-ẹli ọro nye berere. ²¹ Lele kpa be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, “Ele be kánnụ be nhne gbasịri a jọowhnurnu, ele nuna nhne gbasịri a jọoghohia.”

²² Kam kpararụ, be kwéle me vakwnusi anụ.

Pọlu marnụ mmụma
o zne Rom

²³ Kọvu kịtna, ọ zá nhne me jọornu nụ kpakara ẹli ka, ọ nọogwnu m ọ whnụ anụ anya agịda awha ka. ²⁴ M jeeme kpm kịtna, m jọowhnu anụ kpa me neezne Sipeni. Anụ jeeyinu m aka n'izne m, ma me nụ anụ dazikwole ige mati. ²⁵ Kọvu kịtna, m neezne

Jeruselem kwnornu ele ke Chiokike zị pịi. ²⁶ Kwnornu nụ ọ masịri ọgbako Chiokike ke zị nụ Masidonia nụ Akaya o gweya nhne be jeekesi ele mboni zị n' esilawuru rụmu Chiokike ke zị nụ Jeruselem. ²⁷ Ọ masịri be o yinu be aka, kovu ezi ọka zị a bụ ka, ọ bụ ọnu zinu be o yinu ele mboni wam aka, kwnornu nụ ele Ju nụ ele bụo ele Ju neekerita ngozi ke enine, ele bụo ele Ju kwesiri o kesi ele Ju ngozi ke ọkwnu be. ²⁸ Nga me rnukpuru ọnu ka, nyega be nhne be tuiaru, m jowhnu anụ nga me neezne Sipeni. ²⁹ M magwu m nụ nga me jaava, m jeeji agida ngozi Karaịsi va.

³⁰ M naariasno anụ, rụmu nda m, hite nụ Nyenwe aị Jizosi Karaịsi nụ ọwhnun'anya ke Enine Nso, anụ snornu m kpesi okpukpe rikne nụ ruwhnu Chiokike kwnornu nhne me nowhnu. ³¹ Anụ kpe okpukpe ma be dọhia m n'aka ele kwé ekwe zị nụ Judiya, ma ele Chiokike zị nụ Jeruselem nabnarnu ọnu m n' esilawuru be, ³² ma hite n'echiche Chiokike, m jeeji snarnima vakwnusi anụ, ma me nụ anụ dazirikota nụ mkpoma ọma. ³³ Chiokike ke udno dazinu kpakara anụ. Amim.

16

Obekwu ikwu Pọlu

¹ M neegesi anụ nwene aị rinya Febi, ke noornunu ọgbako Chiokike ke zị nụ Kęnkiria ọnu. ² Anụ bikno nabnanya a nụ rewhna Nyenwe aị lele kpa rụmu Chiokike kwesiri, anụ yisinu a aka nụ nhne ọbula zị mkpa, kwnornu nụ ọ bụ nye ovu ọma neeyinu agida ele berere aka ma me masi.

³ Anụ bekwu Prisila nụ Akwila, ele ọnu ibne m, ele me nụ be sno noornunu Karaịsi Jizosi ọnu. ⁴ Be gweru budnu be bita nụ nhne oze budnu nụ risi m, m notnu be mmamma, ọ bụo me nụ nsnunu m kpọi, kovu kpakara ọgbako Chiokike zị n'eli ele bụo ele Ju notu masinu be mmamma. ⁵ Anụ bekwu ọgbako Chiokike zị n'oro be. Anụ bekwu enyi m me whnuru n'anya Epenetusi, nye mbom ke hi n'Esia kweru nụ Karaịsi.

⁶ Anụ bekwu Meri nye rnu nụ anụ agida ọnu.

⁷ Anụ bekwu Andronikusi nụ Junias, ele Ju ibne m me nụ be zị n'ikelu, be bụ ele badnu marnu nkari nkari n' esilawuru ele izi, be beru m osno mahia Karaịsi.

⁸ Anụ bekwu Ampilatusi, nye me whnuru n'anya nụ rime Nyenwe aị. ⁹ Anụ bekwu Uribanusu nye ọnu ibne aị n'ọnu Karaịsi, nụ Sitakisi enyi ọma m.

¹⁰ Anụ bekwu Apelesi nye be kparu iru, o whe nụ Karaịsi.

Anụ bekwu ezi-nu-oro Arisitobulosi.

¹¹ Anụ bekwu Erodiōni nye Ju ibne m. Anụ bekwu ele ezi-nu-oro Nakisosi, ele zị nụ rime Nyenwe aị.

¹² Anụ bekwu Terifena nụ Terifosa ele ọnu nụ rime Nyenwe aị, nụ nye me whnuru n'anya bụ Pesisu nye ọnu nụ rime Nyenwe aị.

¹³ Anụ bekwu Rufosi, nye ọnu Nyenwe aị hohiaru. Anụ bekwu nne a, nye bụ masi nne m.

¹⁴ Anụ bekwu Asikiritosi, Filegoni, Hemisi, Patirobasi, Hemasi nụ kpakara rụmu nda anụ nụ be zị.

¹⁵ Anụ bekwu Filogosi nụ Julija, nụ Nerusi nụ nwene a rinya, nụ Olimpasi nụ kpakara rụmu Chiokike be nụ be zị. ¹⁶ Anụ gweru obekwu ikwu nsọ ke rụmu nda bekwurita ọhni anụ. Kpakara ọgbako Chiokike neebekwu anụ.

Ezni ipne-aznu Pọlu

¹⁷ Rụmu nda m, anụ bikno, anya du anụ eli gbasiri ele neegweya okewa nụ naakpahie okwnata ovu ele badnu anya, ele neezni nhne ke neemegidne iznizni anụ nahiaru. Anụ neeze be. ¹⁸ Kwnornu nụ ele nụ kpam za noornunu Karaịsi ọnu, kovu ruwho be. Hite n'onu biri biri be nụ ọka so n'onu, be nooduwhu ele zị snam nụ mkpoma. ¹⁹ Kpakara ohna nuru obno nsni anụ, ke mernu mkpoma so m n'onu k'agida kwnornu anụ. Kovu m pioru m anụ buru ele nwernu akoniche hne nhne ọma zị, ele ikpe mana hne nhne ojo zị.

²⁰ N'ige matị Chiokike ke udno jọzogbu Ekwensu nụ mkpururu ọchi anụ. Oru ke Nyenwe aị Jizọsi dazinu anụ.

²¹ Timoti nye ẹrnu ibne m neebekwu anụ, ya nụ Lusọsi, nụ Jasoni nụ Sọsipata ele Ju ibne m.

²² Mawa, Tetiọsi, nye gbarụ ọkwukwo ka neebekwu anụ nụ rime Nyenwe aị.

²³ Gayọsi nye me zị n'ọro a, nye ọgbako Chiokike zị n'ọro a, neebekwu anụ. Ọchi-ịwai ọhna bụ Erasitosi nụ nwene aị rukna Kwatusi neebekwu anụ. [²⁴ Oru ke Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi dazinu kpakara anụ. Amịm.]

²⁵ Ọznarni zinu Chiokike nye nwernu rikne mee anụ gwuzoru lele kpa izi ọma me neezni kwuru, nụ ọkpo okwo Jizọsi Karaịsi, lele kpa okpume nhne gwnarnụ agwna ke zị omimi ogologo ige wheru ewhe. ²⁶ Kọvu be kpumernu a hite nụ nhne ele ọwhnurninya gbarụ n'ọkwukwo hite n'iwu Chiokike zị ọkwnukokwnu. O mernu kpakara mbam mahia, ma be kweru bnonu a nsni. ²⁷ Ọznarni zinu Chiokike nye nụ nsnunu a bụ nye akọ hite nụ Jizọsi Karaịsi ọkwnukokwnu. Amịm.

Ọkwukwo izi
ke Mbọm
Pọlu gbaznennu
Ele Kọrinti

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Ọkwukwo izi Pọlu gbaznennu ele Kọrinti ke mbọm **neelebna anya** nọ bụdnu nọ ọkwnata mkpọma ke nye Karaịsi. O nookwu ọka gbasiri mkpa ke zị nọ ọgbako Chiokike ke zị nọ Kọrinti ke Pọlu miteru. Nọ ige wam, Korinti bụ ẹli-ọhna ke zị mkpa n'ẹli Girisi, ke bụ risi ọchichi ẹli Rom n'odoru-ẹli wam. Ele ẹli ka bụ ele be marnu rẹwhna be n'ahia, ele mkpako, nọ ele agwa ojo, ele nọokponu chi zị ichne ichne risi ẹli.

Pọlu nookwu gbasiri okewa nọ agwa ojo ke zị nọ rime ọgbako Chiokike pị. O kwuru nhne gbasiri bụdnu ọgbako Chiokike nọ okpukpe, olizọ n'ẹnwu, ọlulu nzi nọ nnwerne. O kwuru nọ Izi Oma nwernu ọsisa kpakara ajiji ele ka.

Nọ risi 13, Pọlu gesiri nọ ọwhnun'anya bụ ngozi ke kakwo mma Chiokike nyernu ele badnu.

Nhne zị n'ọkwukwo izi ka

Ọpanizo (1:1-9)

Okewa nọ rime ọgbako (1:10---4:21)

Agwa oma nọ bụdnu ezi-nu-oro (5:1---7:40)

Ele Karaịsi nọ ele naakwa rẹnwu (8:1---11:1)

Bụdnu ọgbako nọ okpukpe Chiokike (11:2---14:40)

Olizọ n'ẹnwu Karaịsi nọ ke ele kweru ekwe (15:1-58)

Nkesi ele Karaịsi nye ele zị nọ Judiya (16:1-4)

Mmuma Pọlu nọ okwukwo (16:5-24)

¹ Mawa, Pọlu, nye Chiokike sukwuru hite n'echiche ma ọ bụru nye izi Karaịsi Jizọsi nọ nnwọ nda aị Sọsitenisi, ² naagbaznenu anọ, ọgbako Chiokike ke zị nọ Kọrinti ọkwukwo. Anọ bụ ele Chiokike sukwuru ma anọ be bụru ele ke a zị nsọ nọ Karaịsi Jizọsi, anọ nọ kpakara ele zị nọ hne ọbula be nọokpokwu rẹwhna Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi, Nyenwe be nọ Nyenwe aị.

³ Oru nọ udno ke Chiokike Nda aị nọ Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi dazinu anọ.

Ọtu mmamma

⁴ M nọotunu Chiokike m mmamma ige ọbula nọ risi anọ, o nyernu anọ oru hite nọ Karaịsi Jizọsi. ⁵ O mernu anọ ba aba nọ rime Karaịsi nọ kpakara nhne, ma nọ ikwu-ọnu nọ nhne ọmuma anọ. ⁶ Izi gbasiri Karaịsi gwuzosiri rikne nọ rime anọ. ⁷ Kam kpayaru, ọ zá nkesi ke enine kọgwu anọ kpa anọ neese ige be jookpume Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi. ⁸ O jeeme anọ gwuzoru kwem dụ ọsoto, ma anọ bụru ele nwée ọru n'ọbochi Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi. ⁹ Chiokike, nye sukwuru anọ ma anọ nọ Nnwọ a Jizọsi Karaịsi Nyenwe aị nwekọta nhne, bụ nye kwesiri ọkwnata ovu.

Okewa nọ rime
ọgbako Chiokike

¹⁰ Rumu nda m, m ji m rẹwhna Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi naariasno anọ, anọ bikno, anọ kwekọrita n'otu nhne anọ nookwu, okewa zọma n'esilawuru anọ. Anọ ziri n'otu n'echiche ma nọ nhne anọ neeme. ¹¹ Rumu nda m, agwna ele hi n'ezi-nu-oro Kilo kannu m kpa o dnornu m anya, nọ okno ọka zị n'esilawuru anọ. ¹² Ka bụ nhne me naakaa, otu badnu naakaa, “M bụ m ke Pọlu,” nye berere kaa, “M bụ m ke Apọlosi,” nye berere kwno kaa, “M bụ m ke Pita,” nye berere masi kaa, “M bụ m ke Karaịsi.”

¹³ Be kewaru Karaịsi sa? Be kpogidnenu Pọlu n'olu ọgba kwnornu anọ? Be wuru anọ mini nọ rẹwhna Pọlu sa? ¹⁴ M nọotunu Chiokike mmamma nọ ọ zá nye me wuru mini

kwekọlam Kirisipọsi nọ Gayọsi. ¹⁵ Ọ zá nye jaakaa si nọ me wuru a mini nọ rewhna m. ¹⁶ (Owe, m wuru m ezi-nu-oro Stefanasi mini, be gweme kpam, m máam ma m wuru m nye berere mini.) ¹⁷ Karaịsi zíyage m me wu mini, kọvu o zni izi oma. Ọ búo hite n'ikwu-onu ke akoniche badnu, o zi enwu Karaịsi n'olu ogba buru nhne etekne.

*Karaịsi bu akoniche
nu iknernema Chiokike*

¹⁸ Kwnornu nu izi gbasiri ogba bu nhne etekne hne ele nonwu onwu zi, kovu hne ele be noznohia zi, o bu iknernema Chiokike. ¹⁹ Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, “M joolulu akoniche ke ele ako, tuwhu oghohia ke ele marnu nhne.”

²⁰ Ndaa hne nye ako zi? Ndaa hne nye okne okwukwo zi? Ndaa hne nye agirigo ke owa ka zi? Chiokike mernu akoniche ke owa buru nhne iwhnirniwhno. ²¹ Kwnornu nu hite n'akoniche Chiokike o kwéle owa mahia nye o bu hite n'akoniche ke owa. O soru Chiokike n'onu o hite n'iwhnirniwhno ke okpo okwo izi oma znohia ele kweru ekwe. ²² Ele Ju noopio nhne elekema, ele Giriki noopio akoniche. ²³ Kovu a nookpo okwo nu be kpo gidnenu Karaịsi n'olu ogba, ke bunu ele Ju rugwu okpobi ochi, hne ele búo ele Ju zi, o bu nhne iwhnirniwhno. ²⁴ Kovu hne ele Chiokike sukwuru zi, ele Ju ma ele búo ele Ju, Karaịsi bu iknernema Chiokike nu akoniche Chiokike. ²⁵ Kwnornu nu iwhnirniwhno Chiokike kakwo akoniche ke badnu, rikne ogwugwu Chiokike kakwo iknernema ke badnu.

²⁶ Rumu nda m, anu chenwanya nhne anu bu su Chiokike sukwuru anu. Agida anu bu ele owa karu nu be nwée akoniche, agida anu bu ele owa máa, agida anu bu ele híge ezi-nu-oro eze whuya. ²⁷ Kovu Chiokike hohiaru nhne iwhnirniwhno ke owa ma iwhnerne tu ele ako. Chiokike hohiaru nhne ele owa karu nu o zila rikne ma iwhnerne tu ele zi rikne. ²⁸ Chiokike hohiaru nhne ele owa lednarnu anya nu nhne zá nhne o bu, mee nhne ke be kwuru nhne buru nhne etekne. ²⁹ O mernu ka ma badnu obula gharu o mee oknomokno nu ruwhnu Chiokike. ³⁰ Chiokike mernu anu nu Karaịsi Jizosi buru otu, nye burunu ai akoniche nu rime Chiokike. Ya bu ome mma ai nu ozi nsọ ai nu ogbahia ai. ³¹ Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ, “Nye obula ke jeeme oknomokno, o mee oknomokno nu nhne Nyenwe ai rnurnu.”

2

*Izi oma gbasiri Karaịsi
nu ogba a*

¹ Rumu nda m, nga me vakwnusiri anu, m jile m okne oka mobu akoniche ke badnu va kpo okwo nhne tugwaru otugwa ke Chiokike. ² Kwnornu nu m piole m o marnu nhne obula kpa me nu anu zi, kwekọlam nhne gbasiri Jizosi Karaịsi, nye be kpo gidnenu n'ogba. ³ M ji m oza rikne nu ogwnu nu ehni oznu biri biri va. ⁴ Nhne me znirni nu izi m búo hite nu nkarị oka ke akoniche ke badnu, kovu o gesi Enine nu iknernema a n'esilawuru anu, ⁵ ma anu buru ele kweru ekwe, o búo kwnornu nu akoniche ke badnu, kovu n'iknernema Chiokike.

Akoniche Chiokike

⁶ Kovu n'esilawuru ele sozuru osozu bu hne a nookwu oka akoniche, o búo akoniche ke owa ka, mobu ke ele neechi owa ka. Ige matị, o zá nhne be jobu. ⁷ A nookwu nhne gbasiri akoniche Chiokike ke tugwaru otugwa, ke Chiokike hohiaru kwnornu igwugwu ai tutu su owa panizoru. ⁸ Ele ochichi ke owa ka máa akoniche ka. Kwnornu nu o buru nu be marnu a, be bo kpo gidene Nyenwe igwugwu n'olu ogba. ⁹ Kovu kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ,
“Anyá whnúlele,
 nsni núlele,
o bnána n'ovu badnu ría ría,

nhne Chiokike bítannu ele whnurnu a n'anya.”

¹⁰ Kọvu Chiokike hiri n'Enine a kpumenu aì nhne o tugwaru otugwa, kwnornu nù Enine noonyosna kpakara nhne, ma nhne miri emi ke Chiokike. ¹¹ Ọ zà nye magwù echiche ke mkpọma badnù, o kwolem enine ke zì nù rime badnù. Kpam masì, ọ zà badnù ke magwù echiche Chiokike, okwolem Enine Chiokike magwù kpakara nhne gbasìri Chiokike. ¹² A náhìage enine ke ọwa ka, kọvu a nahìaru Enine Chiokike ziyaru ma a mahìa kpakara nhne Chiokike hiri n'ovu ọma a kesi aì. ¹³ Ka bụ nhne a nookwu, ọ búo hite nù nhne ke badnù znirni aì nù akọniche ke badnù, kọvu nhne Enine znirni aì. A nọkowa ezi ọka ke enine hne ele nwernu Enine Chiokike zì. ¹⁴ Badnù ke nwée Enine Chiokike nwée rikne kweru nhne hi n'Enine Chiokike va, kwnornu nù be bụnu a nhne iwhnirniwhno, o nwée rikne nahìa be kwnornu nù Enine Chiokike nọkowanu ele nwernu Enine. ¹⁵ Badnù ke nwernu Enine Chiokike neekpe kpakara nhne ikpe, kọvu ọ zà nye jeekpe a ikpe. ¹⁶ Lele kpa be gbarù a n'ọkwukwo nsọ,

“Nyele magwù echiche Nyenwe aì,
ma nye wam zni a ezni?”

Kọvu a nwernu echiche ke Karaìsi.

3

Ele ọrnu Chiokike

¹ Rụmu nda m, m nwée m rikne kwunu anù ọka lele ele nwernu Enine, kọvu m nookwunu anù ọka lele badnù etekne, lele rụmu takìri nù rime Karaìsi. ² M jeejì minirẹma nọoznu anù, ọ búo wiri siri rikne, kwnornu nù anù jéenwe rikne ri be. Tem dù kịtna, anù nwée rikne ri wiri siri rikne. ³ Anù zì kọriri n'anọ-ẹhni, kwnornu nù okwnoawụwa nù okno ọka zì n'esilawuru anù, ka ọ zà neegesi nù anù zì n'anọ-ẹhni? Anù neeme lele badnù etekne. ⁴ Otu badnù naakaa, “M bụ m ke Pọlu.” Nye berere kaa, “M bụ m ke Apọlosi.” Anù zà neeme lele badnù etekne?

⁵ Nyele bụ Pọlu? Nyele bụ Apọlosi? A bụ ele ọrnu, ele anù hiri n'aka be kweru. Nye ọbula nọornu ọrnu ke Nyenwe aì nyernu a. ⁶ Mawa kpasìri mkpuru, Apọlosi wụsi a mini. Kọvu Chiokike mernu mkpuru wam so oso. ⁷ Nye wam kpasìri mkpuru nù nye wam wụsiri a mini bụ nhne etekne. Chiokike zì mkpa kwnornu nù ọ bụ ya mernu mkpuru wam so oso. ⁸ Nye wam kpasìri mkpuru nù nye wam wụsiri a mini bụ otu. Nye ọbula jaanarnù ọgwo ọrnu a lele kpa ọrnu a hna. ⁹ Kwnornu nù aì nù Chiokike nọornuko ọrnu n'otu, anù bụ ẹkwu Chiokike. Anù bụ ọro Chiokike noowu.

¹⁰ Hite nù oru Chiokike nyernu m, m nọornu ọrnu lele nye nka-owu ọro. M tųru m ntų-ẹli ọro, nye berere noowukwasì ọro n'olu a. Kọvu anya dù nye noowu ọro n'olu a ẹli. ¹¹ Kwnornu nù ọ zà ntų-ẹli berere badnù jeenwe rikne tų, kakwo ke Chiokike tųru, ke bụ Jizọsi Karaìsi. ¹² Ọ bụru nù badnù ọbula jeeji golu, mọbu siliva, mọbu akaworugwu zì okne ọnu ahìa, mọbu isisi, mọbu rùhiara, mọbu isisi ìkpa wukwasì ọro n'olu ntų-ẹli ka, ¹³ ọrnu a jọowhuya iwhne, kwnornu nù ọbochi Karaìsi jookpume a. Be jeeji bẹkwnu kpa ọrnu nye ọbula iru, bẹkwnu jeegesi nhne nye ọbula jiri wu ọro a. ¹⁴ Ọ bụru nhne badnù jiri wu ọro n'olu ntų-ẹli wam gwuzogidne bẹkwnu, ọ jaanahìa ọgwo ọrnu. ¹⁵ Kọvu ọ bụru nù bẹkwnu rne ọrnu a, nhne whuru a, kọvu be jọoznohia a, kọvu lele nye hi nù bẹkwnu whuya. ¹⁶ Anù máa nù anù bụ Ọro Nsọ Chiokike, nù Enine Chiokike wu nù rime anù? ¹⁷ Ọ bụru nye ọbula lulu Ọro Nsọ Chiokike, Chiokike joolulu a. Ọro Nsọ Chiokike zì nsọ, anù bụ Ọro Nsọ a.

¹⁸ Ọ zà nye duhie ẹhni a, ọ bụru nù nye ọbula neechे nù o nwernu akọ nù nhne ke ọwa ka, ọ ghọ nye iwhnirniwhno ma ọ bụru nye nwernu akọniche. ¹⁹ Kwnornu nù akọniche ke ọwa ka bụ nhne iwhnirniwhno n'anya Chiokike. Lele kpa be gbarù a n'ọkwukwo nsọ, “O jidnernu ele akọ n'aghìgho be.” ²⁰ Be gba kwno a n'ọkwukwo nsọ, kaa, “Nyenwe aì magwù echiche ele akọ nù ọ bụ nhne etekne.” ²¹ Ọ zì badnù ke ji nhne badnù etekne nwernu rikne mee nyaa risi. Kwnornu nù kpakara nhne bụ ke anù, ²² Pọlu mọbu Apọlosi,

mọbu Pita, ọwa ka, bụdnu nụ ẹnwu, nhne zị kịtna mọbu ke zị nụ ruwhnu, kpakara be bụ ke anụ, ²³ anụ bụ ke Karaịsi, Karaịsi bụ ke Chiokike.

4

Ele izi Karaịsi

¹ Ele badnụ kwesiri ọ gwnụ aị lele ele izi Karaịsi, ele Chiokike nyernu nhne tugwaru otugwa ke ezi ọka a n'aka. ² Nhne be pioru n'aka nye neelegidne nhne ọbula bụ be whnụ a nụ ọ bụ nye kwesiri ọkwnata ovu. ³ Nhne anụ nookwu gbasiri m zá m mkpa, mọbu ikpe nye berere neekpe m, m jéekpe ẹhni m ikpe. ⁴ Ovu m zị snam, kọvu ka zá neegesi nụ m bụ m nye ikpe mána. Nyenwe aị bụ nye neekpe m ikpe. ⁵ Kam kpayarụ, anụ kpé nhne ọbula ikpe hne ige yóoduge, seru tem Nyenwe aị va, o jeeme kpakara nhne tugwaru otugwa n'ọchichiri whuya iwhe. Ọ jaakahia kpakara nhne zị n'ovu badnụ. Ige wam nye ọbula jaanahia ọznarni a n'aka Chiokike.

⁶ Rụmu nda m, m gweru m kpakara nhne ka tųsinu ẹhni m nụ ẹhni Apọlosi kwnornu anụ, ma anụ jiri aị mụhia nhne ele badnụ nookwu, “Ọ zá nye mee nhne be gbáge n'ọkwukwo.” Ọ zá nye ji otu badnụ nyaa risi megidne ibne a. ⁷ Nyele mernu i, i ziri ichne hne ele berere zị? Kini bụ nhne i nwernu ke be késige i? Ọ bụru nụ nhne i nwernu bụ nkesi, ndaa kpa i jeeji a nyaa risi lele nụ ọ búo nkesi?

⁸ Kịtna, rụwho jihiaru anụ. Anụ balam aba. Anụ gholam eze, ọ bụ n'ezi a búo ele eze. Ọ jaama mma ọ bụru nụ anụ bụ ele eze, ma a snornu anụ bụru masị eze. ⁹ M che m nụ Chiokike beteru aị ele izi aznụ, lele ele be joogbu ogbu, nhne olekiri nyee ọwa, ma hne ele enine izi nụ hne ele badnụ zị. ¹⁰ A bụ ele iwhnirniwhno kwnornu Karaịsi, kọvu anụ bụ ele nwernu akọ nụ Karaịsi. A nwée rikne, kọvu anụ nwernu rikne. Be lednarnụ aị anya, kọvu anụ nwernu igwugwu. ¹¹ Tem dụ kịtna, wiri nọogwnu aị, akpiri nọokpo aị bẹkwnu, a gba ẹto, be mejoru aị, a nwée hne a bita risi. ¹² A nọdogbu ẹhni aị n'ernu, a ji aka aị nọornu nhne a neeri. Be nọovu aị ọnu, a nọgozi, nga be kpagburu aị, a snuta ovu. ¹³ Nga be kpajarụ aị, a ji ovu ọma sa ọka. A nụ lele nhne mkpomkpo ke ọwa ka, tem dụ kịtna, ele ọwa kwúge aị nhne ọbula.

¹⁴ M zá m naagba ọkwukwo ka ma iwheerne tų anụ, kọvu ma m zni m anụ ezni lele rụmu ke m me whnurnu n'anya. ¹⁵ Kwnornu nụ ọ bụru nụ anụ nwernu nri pokwu ele noodu anụ nụ rime Karaịsi, anụ nwernu otu nda. M bụ m nda anụ nụ rime Karaịsi Jizọsi kwnornu nụ m gweyanụ m anụ izi ọma. ¹⁶ M naariasno anụ snornu rẹnu ọchi m. ¹⁷ Kam kpayarụ, me neeziyanu anụ Timoti. Ọ bụ nnwọ m me whnurnu n'anya ke kwesiri be kwnata a ovu nụ rime Nyenwe aị. Ọ jeechenwanyanu anụ kpa me noowu bụdnu m nụ rime Karaịsi Jizọsi, kpa me neezni nụ rime kpakara ọgbako Chiokike ke zị nụ hne ọbula.

¹⁸ Agwna anụ bụ ele oknomokno, anụ neeche nụ m jáava lekwa anụ. ¹⁹ Ọ bụru nụ Nyenwe aị kweru, m jaava kwnusi anụ wara wara, m jaamahia nhne ele oknomokno wam jeeme. Ọ búo nhne be jookwu kpọi, ma rikne be nwernu masị. ²⁰ Kwnornu nụ ẹli-eze Chiokike búo n'agida ikwu-ọnu kpọi, kọvu iknernema. ²¹ Ndaa nhne anụ pioru? Me gweru mbinibini va, sụ ọ bụ ovu ọwhnun'anya nụ enine zị wọhnerne?

5

Anụ gweme nnwọ nda ke zila richna

¹ M nọonu nụ ome ọyi zị n'esilawuru anụ, ke zila n'esilawuru ele máa Chiokike, nụ badnụ nookwuru nnwerne nda a. ² Ndaa kpa anụ neeme oknomokno nụ kpa? Anụ kwesiri ọ kwna ẹkwna, nwe ovu ojo, anụ kwesiri ọ chihala nyerukna ke mernu nhne ka n'esilawuru anụ. ³ Ọ bụ n'ezi m zị m ikere hne anụ zị n'anọ-ẹhni, kọvu me nụ anụ zị n'enine, m marnụ m nye mernu nhne ojo ka ikpe lele nụ me nụ anụ zị. ⁴ Kpa anụ gbakoru nụ rẹwhna Nyenwe aị Jizọsi, m joosno anụ gbakọ n'enine, rikne Nyenwe aị Jizọsi jaadazinu aị masị. ⁵ Anụ gweru nye wam yisi n'aka Ekwensu ma o lulu anọ-ẹhni a, ma be znọhia enine a n'ọbochi Nyenwe aị.

⁶ Anụ méma oknomokno, kwnornu nụ nhne whụ brẹdi matị neeme kpakara brẹdi whụ ọwhu. ⁷ Anụ gweme mmehie ke nụ lele nhne whụ brẹdi ọknani ma anụ ziri rịchna. Nga wam, anụ jọonu lele brẹdi ikne ke nwée nhne whụ brẹdi, lele kpa anụ kwesiri. Kwnornu nụ be jiri Karaịsi Nnwọ Atnurnu Ọgawhe aị kwanụ aị ariohna. ⁸ Ngwa ma a bita Iriri ka, ọ bụo hite nụ nhne whụ brẹdi ke mmehie ọknani nụ risi rikne, kọvu brẹdi ke nwée nhne whụ brẹdi nụ rime a, brẹdi ke zị rịchna ke nwernu ezi ọka nụ rime a.

⁹ M gbannụ m anụ ọkwukwo, anụ nụ ele neeme ọyi mékọta nhne. ¹⁰ M zá m nookwu gbasiri ele neeme ọyi k'ọwa, ele ọwho-anya nụ ele buznu nụ ele naakwa renwu. Ọ bụru kpam, anụ jọowhoga n'ọwa. ¹¹ Kọvu m naagbanụ anụ kịtna, naakaa, anụ nụ nye ọbula ke kwuru ẹhni a nnwọ nda, kọvu o neeme ọyi, ke nwernu ọwho-anya, nye naakwa renwu, mọbu nye naakaja badnụ, nye okne manya, mọbu nye buznu mékọta nhne. Anụ nụ nye wam dazikota ẹli ri wiri.

¹² Ọ zá m mkpa me kpe ele zị n'ederezi ikpe. Ọ bụo anụ kwesiri o kpe ele zị n'esilawuru anụ ikpe? ¹³ Chiokike jeekpe ele zị n'ederezi ikpe. Lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru, “Anụ chihala badnụ ojo wam n'esilawuru anụ.”

6

Ọ kwuru badnụ zne
oro ikpe

¹ Ọ bụru nụ otu badnụ nwernu nhne megidne nnwọ nda, ị ga ọla gba nnwọ nda ị ọkwukwo n'oro ikpe, ele máa Chiokike kpe be ikpe, tnunuma, o jookwuru a zne n'esilawuru rụmu Chiokike? ² Anụ máa nụ rụmu Chiokike jeekpe ọwa ikpe sa? Ọ bụru nụ anụ jeekpe ọwa ikpe, anụ nwée rikne kpe ikpe ọka matị n'esilawuru anụ? ³ Ọ bụ nụ anụ máa nụ a jeekpe ele enine izi ikpe? Ọ kọ bụru nhne ke bụdnu ka. ⁴ Ọ bụru nụ ọka dnarnụ ke gbasiri bụdnu ka, kịni mernu anụ neekwe ele zị n'ederezi kpe anụ ikpe? Ele ikpe ka bụ ele nwée ọso anya n'ogbako Chiokike. ⁵ Iwhnerne tị anụ. M kweru m nụ otu badnụ ke nwernu akoniche zị n'esilawuru anụ, nye jeenwe rikne kpe ikpe n'esilawuru rụmu nda. ⁶ Tnunuma, otu nnwọ nda jookwuru nnwọ nda berere zne n'oro ikpe ma ele kwé ekwe kpe be ikpe.

⁷ Anụ naagbarita ẹhni anụ ọkwukwo n'oro ikpe, ka neegesi nụ anụ dnarnụ adna. O jáaka mma nụ i bụ nye be mejoru? Ọ jáaka mma nụ nhne whunahoru ị? ⁸ Tnunuma, anụ neeme ibne nhne ojo, anụ znunahoru nnwọ nda anụ nhne. ⁹ Ọ bụ nụ anụ máa nụ ele ojo jékehia ẹli-eze Chiokike? Anụ dúwhu ẹhni anụ, ele naagba ewhere, mọbu ele naakwa renwu, mọbu ele neeme ọyi, ele rukna naadnanyi ele rukna ibne be, ¹⁰ mọbu ele buznu, mọbu ele ọwho-anya, mọbu ele okne manya, mọbu ele naakaja badnụ, mọbu ele nọoghogbu ele badnụ jékehia ẹli-eze Chiokike. ¹¹ Agwna anụ nụ kpam nụ mbom. Kọvu be snumarnu mmehie anụ, be gweru anụ nyewhete n'aka Chiokike. Be mernu anụ nụ Chiokike ziri n'udno hite nụ rewhna Nyenwe aị Jizosi Karaịsi nụ Enine ke Chiokike aị.

Kwasinu Chiokike
igwugwu

¹² “M nwernu m rikne mee kpakara nhne.” Kọvu ọ bụo kpakara nhne naabna mbnarna. “M nwernu m rikne mee kpakara nhne.” Kọvu m jọbu ọhi nhne ọbula. ¹³ “Wiri zinu rụwho, rụwho zị masinu wiri.” Kọvu Chiokike joolulu kpakara be. Be jéji ẹhni badnụ neeme ọyi, kọvu kpenu Nyenwe aị, Nyenwe aị jeeme ẹhni badnụ nwehia nhne zị mkpa. ¹⁴ Chiokike nye mernu Nyenwe aị hi n'ẹnwu lizọ, o jeeme masi anọ-ẹhni aị hi n'ẹnwu lizọ hite n'iknerna a. ¹⁵ Ọ bụ nụ anụ máa nụ ẹhni anụ bụ nhne zị n'ẹhni Karaịsi? M jeegweru nhne zị n'ẹhni Karaịsi mee be bụru nhne zị n'ẹhni nyerinya ewhere? Ọza rịa rịa. ¹⁶ Ọ bụ nụ anụ máa nụ nye gweru ẹhni a yisi n'ẹhni nye ewhere, ya nụ a gholam otu anọ-ẹhni? Kwnornu nụ ọkwukwo nsọ kwuru, “Be lawuru jọoburu otu anọ-ẹhni.” ¹⁷ Kọvu nye gweru ẹhni a yisi nụ Nyenwe aị, ya nụ Nyenwe aị gholam otu n'enine.

¹⁸ Anụ gbanahoru ome ọyi. Kpakara mmehie berere badnụ mernu zị n'olu ẹhni, kọvu nye neeme ọyi megidnerna ẹhni a mmehie. ¹⁹ Ọ bụ nụ anụ máa nụ ẹhni anụ bụ Ọro

Nsọ ke Enine Nsọ, nye wu nụ rime anụ, ke Chiokike nyernu anụ? Anụ nwée ẹhni anụ, Chiokike nwe anụ. ²⁰ O jiri ọnu ahịa gbahịa anụ. Anụ gweru ẹhni anụ kwasịnu Chiokike igwugwu.

7

Ajiji gbasiri ọlulu
nzi nụ nnwerne

¹ Nhne gbasiri nhne anụ gbarụ n'okwukwo, “Ọ bụru ọma nụ nyerukna nụ nyerinya dnányi lele nzi nụ nnwerne.” ² Kọvu kwnornu nụ agida ele neeme ọyi zị n'esilawuru anụ, ọ bụru ọma nyerukna ọbula luru nnwerne ke aka a, nụ nyerinya gbọru nzi ke aka a. ³ Nyerukna ọbula mee nhne kwesiri a lele nzi hne nnwerne a zị, nyerinya ọbula mee nhne kwesiri a lele nnwerne hne nzi a zị. ⁴ Nnwerne nwée rikne hne ẹhni a zị, kọvu nzi nwernu, kpam masị nzi nwée rikne hne ẹhni a zị, kọvu nnwerne a nwernu. ⁵ Anụ gónahoru ẹhni anụ ẹhni anụ, okwolem ma ọ bụ ige matị kpa anụ kwekọtaru, ma anụ vu ọnu nụ kpe okpukpe. Omekwo, anụ ziri n'otu berere ma Ekwensu gharu ọ rna anụ ọrnurna, kwnornu nụ anụ nwée rikne jikwaru ẹhni anụ. ⁶ Ka bụ rikne me neenye anụ, ọ bụo iwu. ⁷ N'ezị ọka, ọ jaamasị m nụ kpakara badnụ jaadazị lele me. Kọvu nye ọbula nwernu nkesi ke Chiokike kesiri, otu nyenum kpa, nye berere nkesi berere.

⁸ Kịtna, m naakanụ ele lúge nnwerne mọbu ele gbóge nzi, mọbu ele rinya nzi be nwurnu, ọ jaaka mma anụ daziri etekne, lele kpa me daziri. ⁹ Kọvu ọ bụru nụ anụ jéenwe rikne jikwaru ẹhni anụ, anụ luru nnwerne mọbu gbọru nzi. Ọ ka mma ọ luru nnwerne mọbu gbọru nzi, tnunuma ẹhni anụ jeerne bẹkwu.

¹⁰ Ele nwernu nzi mọbu nnwerne, m neenye anụ iwu Nyenwe aị, ọ bụo ke m. Nnwerne gbákwadia nzi a nnam. ¹¹ Kọvu, o mee kpam, ọ jaadaziri etekne mọbu ọ lahna ke nzi a, nzi gbákwadia nnwerne a nnam.

¹² M naakanụ ele ke gwnarnụ, ọ bụo Nyenwe aị, ọ bụru nụ nye Karaịsi ọbula nwernu nnwerne ke kwé ekwe, kọvu o kweru ya nụ a wugidne, ọ gbála a nnam. ¹³ Ọ bụru nụ nyerinya Karaịsi ọbula nwernu nzi ke kwé ekwe, kọvu nzi a kweru ma be wugidne n'otu, ọ gbála a nnam. ¹⁴ Kwnornu nụ Chiokike nabnanyarnụ nzi ke kwé ekwe kwnornu nnwerne a ke kweru ekwe. Chiokike naabanyarnụ nnwerne ke kwé ekwe kwnornu nzi a ke kweru ekwe. Ọ bụru nụ ọ bụo kpam, rụmu takiri anụ jọoburu ele zịla rịchna, kọvu be zị nsọ kịtna.

¹⁵ Kọvu ọ bụru nụ ọ masiri nye ke kwé ekwe ọ gba nnam, o mee kpam. Ọ zá iwu ke ji nye Karaịsi, nzi mọbu nnwerne, n'ọnodi nụ kpa. Chiokike sukwuru aị ma a wuru n'udno. ¹⁶ Ndaa kpa i jiri mahia, jị nnwerne ke kweru ekwe, nụ i jọoznohia nzi i? Mọbu jị nzi ke kweru ekwe, ndaa kpa i jiri mahia nụ i jọoznohia nnwerne i?

Daziri n'ọnodi
Chiokike sukwuru i

¹⁷ Kọvu nye ọbula daziri n'ọnodi ọ zị nga Chiokike sukwuru a, bụ ke Chiokike nyernu a. Ka bụ nhne me neezni nụ rime kpakara ọgbako Chiokike. ¹⁸ Ọ bụru nụ nye be kparu nka nurnu ikwu Chiokike, o gwépuke nhne atụ ọkpa nka a. Ọ bụru masị nụ nye be kpáge nka nurnu ikwu Chiokike, be kpála a nka. ¹⁹ Ọkpa nka nụ be kpáge nka zá nhne ọ bụ, nhne zị mkpa bụ ọbita iwu Chiokike. ²⁰ Badnụ ọbula daziri n'ọnodi ọ zị nga Chiokike sukwuru a. ²¹ I zị n'ọhi nga Chiokike sukwuru i? O mékpa i ẹhni, kọvu ọ bụru nụ i nwernu oghere ọ whoga n'ọhi, mee kpam. ²² Kwnornu nụ nye bụ ọhi nga Nyenwe aị sukwuru a bụ nye nwernu ẹhni a nụ rime Nyenwe aị. Kpam masị, badnụ ke nwernu ẹhni a nga Nyenwe aị sukwuru bụ ọhi Karaịsi. ²³ Chiokike ji ọnu ahịa gbahịa anụ, anụ ghóko ọhi ke badnụ. ²⁴ Rụmu nda m, badnụ ọbula daziri n'anya Chiokike n'ọnodi ọ zị nga Chiokike sukwuru a.

Ele nwée nzi
mọbu nnwerne

²⁵ Nhne gbasiri ele rinya máa nyerukna, mọbu ele rukna máa nyerinya, m nwée m nhne Nyenwe aị nyernu n'iwu, kọvu m neenye anụ nhne bụ echiche m, nye hite n'obirizi ke Nyenwe aị m kwesiri m ọtukwasi ovu. ²⁶ Mkpa karilam n'ọwa kịtna, m che m nụ ọ bụru ọma ọ bụru nụ badnụ daziri kpa ọ zi. ²⁷ Ọ bụru nụ ị nwernu nnwerne? Ị ghásala a. I nwée nnwerne sa? Ị lúko nnwerne. ²⁸ Ọ bụru nụ ị luru nnwerne ọ zà mmehie i mernu. Ọ bụru nyerinya máa nyerukna gbọ nzi, ọ zà nhne ojo ọ bụ. Kọvu ele nwernu nnwerne mọbu nzi jeenwe agida mkpa n'ọwa ka, m noopio ọ dọhia anụ nụ nhne ka.

²⁹ Rụmu nda m, nhne me nookwu bụ ka, ige wam zi ndundu, hite kịtna ele nwernu nnwerne ziri lele nụ be nwée nnwerne, ³⁰ ele naakwina ẹkwina lele nụ be zà n'anya-mini, ele nọomu rụmu lele nụ ovu zà nọoso be n'ọnu, ele nọozu ahia lele nụ ọ zà nhne be zụhiaru, ³¹ ele ji nhne ọwa ka lele nụ ọ zà be mkpa. Kwnornu nụ ọwa ka n'ọnodi a jaagawhe.

³² M noopio ma nhne ọbula gharu ọ kpakna anụ ẹhni. Nyerukna ọbula ke nwée nnwerne neeche echiche gbasiri ẹrnu Nyenwe aị, kwnornu nụ o pioru o mee nhne jaamasị Nyenwe aị. ³³ Kọvu nyerukna ke nwernu nnwerne neeche echiche gbasiri nhne ke ọwa ka, kwnornu nụ o pioru o mee nhne jaamasị nnwerne a, ³⁴ ke nọdoghari a n'apna lawuru. Nyerinya ke nwée nzi mọbu ke máa nyerukna neeche echiche gbasiri ẹrnu Nyenwe aị, kwnornu nụ o pioru o gweru ẹhni a nụ enine a nyee Nyenwe aị. Kọvu nyerinya ke nwernu nzi neeche echiche gbasiri nhne ke ọwa ka, kpa o jeeme nhne jaamasị nzi a. ³⁵ M nookwu nhne ka ma ọ bnanu anụ iru. M zà m noobnosni anụ. Kọvu m pioru m ma anụ mee nhne bụru ọma nụ ke kwesiri ekwesi, ma anụ gweru kpakara ẹhni anụ yisi n'ẹrnu Nyenwe aị, gharu o le anya n'aznu.

³⁶ Nhne ke gbasiri ele kwekọtaru ọlulu, ọ bụru nụ badnụ ọbula whnurnu nụ ọ zà naakpakwa agwa nkari hne nyerinya o kweru ọ lụ zi, ọ bụru n'awha neezne, ọ luru a, be mége mmehie. ³⁷ Kọvu hne badnụ kpebiri n'ovu a, ọ zà nye naamagidne a nụ ọ jọlu nnwerne, o nwernu rikne gharu ọ lụ nnwerne wam, o mernu nhne kwesiri. ³⁸ Nye ke luru nnwerne mernu nhne ọma, kọvu nye ke luge rịa rịa mekakworu nụ nhne ọma.

³⁹ Nyerinya gbọru nzi zi n'iwu kpa nzi a zi bụdnu, kọvu hne nzi a nwurnu, ọ zà iwu ji a ma ọ gbọru nzi berere. Kọvu ọ jọbu nye magwu Nyenwe aị. ⁴⁰ Kọvu n'echiche m, ovu jọoso a n'ọnu ọ bụru ọ daziri etekne. M che m nụ m nwernu m Enine Chiokike.

8

Wiri be jiri kwanu

renwu ariohna

¹ Nhne ke gbasiri wiri be jiri kwanu renwu ariohna, ọ bụ n'ezi nụ, “Kpakara aị nwernu nhne ọmuma.” Kọvu nhne ọmuma neegweya badnụ vulizo ẹhni a olu. Ọwhnun'anya noowulizo badnụ olu lele ọro. ² Ọ bụru nụ badnụ ọbula neeche nụ ọ magwu nhne, ọ máa kpa o kwesiri ọ mahia. ³ Kọvu Chiokike magwu ele whnurnu a n'anya.

⁴ Nhne gbasiri wiri be jiri kwanu renwu ariohna, a magwu nụ ọ zà nhne renwu ke ọwa ka bụ, kwnornu nụ chi berere zà, okwolem Chiokike kpọi. ⁵ Ọ bụbedi nụ agida nhne be nookwu “chi” zi n'oligwe mọbu n'ọwa, ọ bụ n'ezi nụ be zi agida “chi” nụ “nyenwe,” ⁶ kọvu hne a zi, otu Chiokike kpọi nye bụ Nda. O keru kpakara nhne, a zinu a bụdnu. Otu Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi zi, nye be hiri n'aka a ke kpakara nhne, nye a zi bụdnu n'aka a.

⁷ Kọvu ọ bụo kpakara badnụ magwu ezi ọka ka. Agwna badnụ yiri risi nụ renwu du kịtna, nga be riri wiri kị, be neeche nụ be ji a kwanu renwu ariohna. Echiche ovu be zà rikne, wiri be riri kparu be. ⁸ Kọvu wiri jéeme aị nụ Chiokike ziri ndundu. A ríle wiri, ọ zà nhne o neegweme n'ẹhni aị, a ri wiri ọ zà nhne o neeyisi ẹhni aị.

⁹ Kam kpayaru, anya du anụ ẹli, i kwékwadia oghere i nwernu nụ ome kpa ọ masiri ị mee ele zà rikne n'ọkwnata ovu dnabna nụ mmehie. ¹⁰ Ọ bụru nụ otu badnụ ke mkpọma síle rikne whnurnu i hne ị dazị ẹli neeri wiri n'oro renwu, kwnornu nụ i nwernu “nhne ọmuma,” o jéenye a mkpọma siri rikne o ri nhne be jiri kwanu renwu ariohna? ¹¹ Nnwọ nda wam zà rikne, nye Karaịsi kwnornu nụ a nwuma, joowhu etekne kwnornu nụ nhne

omuma i. ¹² Kpam, anụ mehieru nnwọ nda anụ wam zá rikne, lulu oву a, anụ mehielem Karaịsi masi. ¹³ Ọ bụru nụ wiri me jeeri jeeme nnwọ nda m mmehie, m jéeri ọkpna rịa rịa kpa me zị bụdnu, ọ zị me mee nnwọ nda m dnabna nụ rime mmehie.

9

Rikne nụ ọ́nu ke nye izi

¹ Ọ bụ nụ m nwée m ẹ́hni sa? Me búo nye izi sa? Me whnúge Jizọsi Nyenwe aị anya? Anụ búo nhne me rnụhiaru n'ọ́nu Nyenwe aị? ² Ọ bụru nụ ele berere whnúge m lele nye izi, anụ magwụ nụ m bụ m nye izi. Anụ bụ nhne atụ ke neegesi nụ m bụ m nye izi Nyenwe aị.

³ Nhne me naakanụ ele nookwulu m bụ ka, ⁴ a nwée rikne ri wiri mọbu nwọ mini n'ọ́nu aị sa? ⁵ A nwée rikne mee nhne ele izi berere neeme? A nwée rikne luru otu nnwọ rinya Karaịsi lele nnwerne, o snornu aị zne izi lele ele izi ele berere nụ rụmu nne Nyenwe aị nụ Pita? ⁶ Okwokọla me nụ Banabasi kwesiri ọ rnu ọ́nu si a ri wiri?

⁷ Ndaa nye ọ́gwu ke nọ́lu ọ́gwu hite n'iwai ke hi nụ rẹkpa a whụya? Ndaa nye jọornu ẹkwu, ma o jéeri mkpuru hi nụ rime ẹkwu a? Ndaa nye nọ́znu atnurnu ma ọ zá nọ́nwo mini-rẹma atnurnu a? ⁸ Me nookwu lele badnu etekne sa? Ọ búo nhne Iwu aị kwuru sa? ⁹ Kwnornu nụ be gbarụ n'ọkwukwo Iwu Mozizi, "I knésni ọnu ehni ke nọ́zosna ikpa." Chiokike o nookwu nhne gbasiri ehni kpọi? ¹⁰ O kwuru nhne ka kwnornu aị. Be gbarụ a n'ọkwukwo kwnornu aị, nụ nye nọ́otu ọnu-ẹli nụ nye nọ́zosna mkpuru nwernu ọkwnata oву nụ be jeeri mkpuru hiri n'ẹkwu. ¹¹ A kpasiri mkpuru ke enine nụ rime anụ, ọ búo nhne kwesiri nụ a jọoghoru mkpuru etekne n'ẹ́hni anụ? ¹² Ọ bụru nụ ele berere nwernu rikne kpa hne anụ zị, ọ bụ ayila jéenwe rikne karukwo hne anụ zị?

Kọvu a mége kpam, a nwernu ndidi nụ kpakara nhne, ọ zị a bita nhne ọkpobi ọchi n'apna izi ọma Karaịsi. ¹³ Ọ bụ nụ anụ máa nụ ele nọ́ornu ọ́nu n'Ọro Nsọ neeri nhne hi n'Ọro Nsọ whụya? Ọ bụ nụ anụ máa masi nụ ele nọ́ornu ọ́nu n'ọjo ariohna neeri agwna nhne be jiri kwa ariohna? ¹⁴ Kpam masi, Chiokike nyernu iwu nụ ele neezni izi ọma be ri wiri hiri n'izi ọma whụya.

¹⁵ Kọvu m mége m kpam. M zá m naagba ọkwukwo ka ma m nwernu rikne mee kpam. Kwnornu nụ ọ jaakanụ m mma me beru ọsno nwuma ẹnwu tna, ọ zá nye mee igwugwu m nhne etekne. ¹⁶ M nwée m rikne nyaa risi nụ m neezni izi ọma. Mkpa naakpa m bụ o zni izi ọma. Owe! Ọvu ọnu zinu m ọ bụru nụ m znige m izi ọma. ¹⁷ Ọ bụ me gweru mkpoma m zni izi ọma ka, m nwernu m ọ́gwo ọ́nu, kọvu ọ bụru nụ jíge m mkpoma m zni izi ọma, m nọ́ornu ọ́nu Chiokike yisiri m n'aka. ¹⁸ Ọ bụru kpam, kini bụ ọ́gwo ọ́nu m? Ọ bụ oghere o zni izi ọma gharụ ọ whnụ ọnu ahia, gharụ o gweru rikne me nwernu n'izi ọma mee nhne.

¹⁹ Ọ bụ n'ezị nụ m búo m ọ́hi nye ọ́bula, m nwernu m ẹ́hni, kọvu m mernu m ẹ́hni ọ́hi kpakara badnu ma m rihia m agida badnu n'iru. ²⁰ Hne ele Ju zị, m bụ m nye Ju ma m rihia m ele Ju. Hne ele zị nụ mkpururu iwu zị, m ziri lele nụ m zị m nụ mkpururu iwu (ọ bụ n'ezị nụ m zá m nụ mkpururu iwu), ma m rihia m be n'iru. ²¹ Hne ele zá nụ mkpururu iwu, m ziri lele nye zá nụ mkpururu iwu (ọ bụ n'ezị nụ m léwhule m iwu Chiokike anya, m zị nụ mkpururu iwu Karaịsi), ma m rihia m be n'iru. ²² N'esilawuru ele zá rikne n'ọkwnata oву, m nụ m lele be, ma m rihia m be n'iru. M bụ m kpakara nhne hne ele badnu zị, m neeme kpa me nwernu rikne, ma m rihia m agwna be n'iru. ²³ M neeme kpakara nhne ka kwnornu izi ọma, ma m kehia m igwe nụ ngozi a.

²⁴ N'ezị ọka, anụ magwụ nụ ele naagba ẹso naagba ẹso n'otu, kọvu otu badnu kpọi naagbahia nhne ẹso. Anụ gba ẹso, ma anụ gbahia nhne n'ẹso.

²⁵ Nye ọ́bula ke naagba ẹso jooknekwaru ẹ́hni a nkari, ma be kpusi a okpu ọ gbahiaru n'ẹso ke jáazi ọkwnukokwnu, kọvu a naagba ẹso ma a nwehia okpu-eze ke jaazi ọkwnukokwnu. ²⁶ Ka kpahiaru m zá m naagba ẹso lele nye ọ zá nhne o vu nụ mkpoma, m zá m nọ́lo igbakwu lele nye nọ́lo ruwhere igbakwu. ²⁷ M naata ẹ́hni m awhnụwhnu

ma m nwernu m rikne nẹechi a, ọ zị me znikpa ele berere izi ọma, m bụru nye kwésile okpu-eze wam.

10

Ọ dọ aka nụ nsnị gbasiri
 ọkwa rẹnwu

¹ Rụmu nda m, m pioru m anụ mahia, nhne mernu ele nda aị ọknani ele snornu Mozizi kpa be zị nụ mkpururu erumeru, kpakara be gawheru Osimini Ihie. ² Be wụru be mini nụ rime erumeru nụ osimini ke neegesi nụ be sno Mozizi. ³ Kpakara be riri otu wiri enine wam. ⁴ Kpakara be nwọrnu otu mini enine wam, kwnornu nụ be nwọrnu mini enine ke hiri nụ rugwu wam snornu be, rugwu wam bụ Karaịsi. ⁵ Kọvu nhne gbasiri agwna be sọge Chiokike ovu n'ọnu, iznu be wusaru n'eli-ikpa wam.

⁶ Kpakara nhne ka bunnu aị nhne atụ ke nọodo aị aka nụ nsnị. Nhne ojo gwnụko aị lele kpa ọ gwnurnu be. ⁷ Anụ kwáko rẹnwu lele kpa agwna be kwarụ, lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru, “Ele wam daziri ẹli ri nhne, nwọ nhne ọnwunwo, be lizọ tne eri.” ⁸ A mékọ ọyi, lele kpa agwna be mernu, nri pokwu lawuru nụ pokwu ẹto nwụ otu ọbochi. ⁹ A kpáko Nyenwe aị iru, lele kpa agwna be mernu, agwọ tagbu be. ¹⁰ Anụ támu, lele kpa agwna be tamurnu, enine izi ke ẹnwu gbu be.

¹¹ Kpakara nhne ka mernu be nụ lele nhne atụ, be gba be n'ọkwukwo nsọ, ma be bụru nhne jeezni aị ezni, aị ele zị bụdnu n'okwukwo ọwa ka. ¹² Nye ọbula ke neeche nụ o gwuzogwu kwem, ledu anya, ọ zị ọ dna. ¹³ Ọ zá ọrnurna ke vakwnusiri anụ ke vakwnusilele badnụ. Kọvu Chiokike kwesiri be kwnata a ovu, o jéekwe ọrnurna ke anụ nwée rikne gwuzoli vakwnusi anụ. Kọvu nga be naarna anụ ọrnurna, Chiokike jeenyee anụ rikne o gwuzo, gbamanụ anụ apna anụ jeeji whụya nụ rime a.

¹⁴ Nhne atụ ele ka neegesi, ele me whnurnu n'anya, ma anụ ghanahọru ọkwa rẹnwu. ¹⁵ M nookwunu anụ ọka lele ele nwernu akoniche, anụ tulekọm nhne me nookwu. ¹⁶ Okiko Iriri Nsọ wam ke a nọtunu Chiokike mmamma, ọ búo ọvnarna Karaịsi nhne a neekeri nga a nọonwo nhne hi n'okiko wam? Brẹdi wam a naanyawa, a zá neekeri anọ-ẹhni Karaịsi nga a neeri brẹdi wam? ¹⁷ Kwnornu nụ otu brẹdi zinu kpakara aị. Ọ bụ n'ezi nụ a zị agida, kọvu a bụ otu anọ-ẹhni, a neeri otu brẹdi wam.

¹⁸ Anụ tule ele Izireli, ele neeri nhne be jiri kwa arịohna, neekerikọta nhne n'otu n'oyo arịohna Chiokike. ¹⁹ Ndaa nhne me nookwu? Ọ bụ nụ rẹnwu mọbu wiri be kwanụ rẹnwu arịohna bụ nhne ọbula? ²⁰ Ọza! Nhne me naakaa bụ nụ nhne ele naakwanụ rẹnwu kwarụ arịohna bụ nhne be kwannụ ele rẹnwu ojo. Ọ búo Chiokike. M chíoge m anụ nụ ele rẹnwu ojo neekeri nhne n'otu. ²¹ Anụ jéenwe rikne nwọ okiko Nyenwe aị, nwọ kwno okiko ele rẹnwu ojo. Anụ jéenwe rikne ri wiri n'ikpechi Nyenwe aị, ri kwno n'ikpechi rẹnwu ojo. ²² Anụ noopio o mee Nyenwe aị kwno awụwa? A nwernu iknernema karụ a sa?

²³ “A nwernu rikne mee kpakara nhne,” kọvu ọ búo kpakara nhne bụru ọma. “A nwernu rikne mee kpakara nhne,” kọvu ọ búo kpakara nhne nọowulizo badnụ olu lele ọro. ²⁴ Ọ zá nye lebna nụ nhne ke a, kọvu nụ nhne ọma ke jeenyinu ele berere aka.

²⁵ Anụ ri nhne ọbula be neere n'ahia, anụ síkwa ajiji kwnornu mkpuru ovu anụ. ²⁶ Ọkwukwo nsọ kwuru, “Chiokike nwe ọwa nụ kpakara nhne zị nụ rime a.”

²⁷ Ọ bụru nụ nye kwé ekwe sukwuru anụ ma anụ ri wiri, ọ masị anụ o zne, anụ ri nhne ọbula ọ bitaru nụ ruwhnu anụ, anụ síkwa ajiji ọbula kwnornu mkpuru ovu anụ. ²⁸ Kọvu ọ bụru nụ otu badnụ kanụ anụ, “Be jiri wiri ka kwanụ rẹnwu arịohna,” anụ ríkọ wiri wam kwnornu nụ nye wam kannụ anụ kpam, ma kwnornu masị mkpuru ovu. ²⁹ Ọ búo kwnornu mkpuru ovu anụ, kọvu mkpuru ovu nye berere wam. Ndaa kpa rikne me nwernu o mee nhne jiri gbasị mkpuru ovu nye berere? ³⁰ Ọ bụru nụ me ri wiri tūnu Chiokike mmamma, kịni mernu nye berere jaama m ikpe nụ wiri me tūru mmamma?

³¹ Kọvu, nhne ọbula anụ neeme, anụ neeri wiri mọbu anụ nọonwo mini, anụ mee kpakara nhne kwnornu igwugwu Chiokike. ³² Anụ mékọ nye ọbula dna, mọbu nye Ju mọbu nye búo nye Ju, mọbu ọgbako Chiokike, ³³ lele kpa me naagbalị o mee kpakara

nhne jaamasị kpakara badnụ. M zá m neeche nhne gbasiri nhne oma ke m, kovu nhne oma agida badnụ ma be znohia be.

11

¹ Anụ snornu m lele kpa me noosno Karaịsi.

Okpukpe nụ ogbako
Chiokike

² M naaja anụ mma kwnornu nụ anụ neechenwanya m, naabita kpakara nhne me znirni anụ. ³ Kịtna, m pioru m anụ ghoḥia nụ Karaịsi bụ risi nyerukna obula, nzi bụ risi nnwerne, Chiokike bụ risi Karaịsi. ⁴ Nyerukna obula ke neekpe okpukpe mọbu nọokpo okwo izi oma Chiokike kpusnime risi a, bụ nhne iwhnerne nyee Karaịsi. ⁵ Nyerinya obula ke neekpe okpukpe mọbu nọokpo okwo izi oma Chiokike, gbesa risi a anya, neeme risi a nhne iwhnerne, o nụ lele o kọpuru rukeri-ize risi a. ⁶ O bụru nụ nyerinya kpúsni risi a, o koma rukeri-ize a. Kovu o bụ nhne iwhnerne nụ nyerinya jọoko rukeri-ize a, o kpusi risi a. ⁷ Nyerukna kpúsni risi a kwnornu nụ o bụ oiyi ke neegesi igwugwu Chiokike. Kovu nyerinya neegesi igwugwu ke nyerukna. ⁸ Kwnornu nụ Chiokike híge nụ nyerinya kpụ nyerukna, kovu hiri nụ nyerukna kpụ nyerinya. ⁹ O kpúge nyerukna kwnornu nyerinya, kovu o kpuru nyerinya kwnornu nyerukna. ¹⁰ Kam kpayarụ, kwnornu ele enine izi, nyerinya kwesiri o kpusni risi a, ke neegesi o zị nụ mkpururu nzi a.

¹¹ Lele kpa budnu nụ rime Nyenwe aị zị, nyerinya zị nyerukna mkpa, nyerukna zị masị nyerinya mkpa. ¹² Kwnornu kpa be kpuru nyerinya hite nụ nyerukna, kpa masị, nyerinya murnu nyerukna. Kpakara nhne hi n'aka Chiokike va. ¹³ Anụ kpekọm ma o bụru oma nụ nyerinya jeekpe okpukpe gbesa risi a anya. ¹⁴ Iwu okike kwuru nụ nyerukna ke nwernu ogologo rukeri-ize bunu a nhne iwhnerne. ¹⁵ Kovu o bụru nụ nyerinya ke nwernu ogologo rukeri-ize, o bụ igwugwu a, kwnornu nụ rukeri-ize a bụ nhne Chiokike nyernu, o jeeji nookpusni risi a. ¹⁶ Kovu o bụru nụ nye obula kwége kpa, nhne me jaaka bụ, aị mọbu ogbako Chiokike nwée omen'eli berere karu kpa.

Wiri Anyasnu Nyenwe aị

(Mat 26:26-29; Mak 14:22-25; Luk 22:14-20)

¹⁷ Gbasiri nhne ke a nookwu kịtna, m jáaja anụ mma. Nhne anụ neeme nụ rime ogbako anụ bụ nhne ojo, o bụo oma rịa rịa. ¹⁸ Ke mbom, be kannu m nụ agida okewa zị n'esilawuru anụ, m neekweru agwna a. ¹⁹ O dnornu m anya nụ okewa jaaziri n'esilawuru anụ ma nye zị snam whuya iwhne. ²⁰ Nga anụ vakotaru n'otu, anụ vage o ri Wiri Anyasnu Nyenwe aị. ²¹ Kpa anụ neeri, nye obula neeri, o zá nye neese ibne a. Kam kpayarụ wiri nọogwnu agwna badnụ nga manya noogbu ele berere. ²² Anụ nwée oro, hne anụ jeeri wiri, nwọ manya? Anụ neeledna ogbako Chiokike anya, kpa ele nwée nhne iwhnerne? Ndaa nhne anụ pioru me kwu gbasiri nhne ka? Me ja anụ mma sa? Óza! M jáaja anụ mma rịa rịa.

²³ M nahiaru m nhne me znirni anụ n'aka Nyenwe aị Jizosi. N'abalị wam be reru a, Nyenwe aị Jizosi gweruru brẹdi, ²⁴ tūnu Chiokike mmamma, nyawa a, kaa, “Ka bụ anọ-ehni m ke zinu anụ, anụ neeme ka neechenwanya m.” ²⁵ Kpa masị, nga wiri anyasnu whemernu, o gweru okiko, kaa, “Ka bụ okiko oḡba-njọ-ehni ikne ke oḡnarna m. Nga obula anụ nọonwo a, anụ neeme ka neechenwanya m.” ²⁶ Kpa anụ neeri brẹdi ka, nọonwo okiko ka, anụ nookwusa enwu Nyenwe aị tem o va.

²⁷ Ka neegesi nụ o bụru nụ nye obula ri brẹdi Nyenwe aị mọbu nwọ nhne hi n'okiko, kpa o kwésige, ikpe anọ-ehni Nyenwe aị nụ oḡnarna a naama a. ²⁸ Nye obula beru osno nyosnama ehni a sụ o ri brẹdi wam mọbu nwọ nhne hi n'okiko wam. ²⁹ Kwnornu nụ nye obula ke jeeri mọbu nwọ nhne hi n'okiko wam hne o máa anọ-ehni Nyenwe aị, neeri, nọonwo ikpe nụ risi a. ³⁰ Kam kpayarụ, agida anụ zị nụ nriria, agida anụ zá rikne, ele berere nwunam. ³¹ O bụru a beru osno nyosnama ehni aị, Chiokike jéekpe aị ikpe. ³² Kovu

Nyenwe aị neekpe aị ikpe, naata aị awhnụwhnu, ma a gharu o sno ele zi n'owa buru ele ikpe marnu.

³³ Rumu nda m, nga anu gbakoru n'otu neeri wiri Nyenwe aị, anu sete ibne anu. ³⁴ O buru nu wiri noogwnu nye obula, o ri wiri n'oro a, o zi ikpe Chiokike ma anu kpa anu gbakoru n'otu.

M jeemekwata nhne ke berere nga me varu.

12

Nkesi ke Enine Nso

¹ Rumu nda m, nhne gbasiri nkesi zi odo n'odo ke Enine Nso, m pioru m anu mahia nhne gbasiri be. ² Anu magwu nu nga anu bu ele naakwa renwu ke dnarnu mgbu, be duru anu hie apna. ³ M neeme ma anu mahia nu o za nye Enine Nso Chiokike noodu jeenwe rikne kaa, "Kosna Jizosi." O za nye jeenwe rikne kaa nu, "Jizosi bu Nyenwe aị," okwokolam ma Enine Nso hiri n'onu a kwu kpa.

⁴ Agida nkesi enine zi odo n'odo, kovu otu Enine Nso. ⁵ Agida apna be jeezne izi, kovu otu Nyenwe aị. ⁶ Agida ernu zi odo n'odo, kovu otu Chiokike wam neenye rikne be jeeji noornu ernu.

⁷ Enine Nso nyernu badnu obula nkesi ma o buru mbnarna kpakara badnu. ⁸ O nyernu otu badnu izi akoniche, nyee nye berere izi oghohia nhne hite n'otu Enine wam. ⁹ Otu Enine wam nyee nye berere okwnata ovu, o nyee nye berere rikne o gworo nriria. ¹⁰ Enine wam masi nyee otu badnu rikne o rnu ernu ndu-ehni, nyee nye berere rikne o kpo okwo izi oma, nyee nye berere rikne o mahia nhne zi ichne nu hne enine zi ichne ichne, nyee nye berere rikne o kwu oka nu riro zi ichne ichne, nyee nye berere rikne o tuhnsa ikwu-onu. ¹¹ Kovu o bu otu Enine wam noornu kpakara nhne, o neenye badnu obula nkesi zi odo n'odo lele kpa o jiri masi a.

¹² Ehi badnu bu otu. Kovu o nwernu agida nhne zi odo n'odo ke knekotaru a n'otu. O bu masi kpa o zi n'an-ehni Karaisi. ¹³ Kwnornu nu be jiri otu Enine wu a mini bna n'otu an-ehni. A bu ele Ju, ma a bu ele buo ele Ju, ohi mobu nye buo ohi, be mernu a nworo otu Enine wam.

¹⁴ O buo otu nhne zi n'ehni badnu, be zi agida. ¹⁵ O buru nu ochi jaakaa, "Kwnornu nu m bua m aka, m bua m nhne zi n'ehni," ki jeeeme a o gharu o buru nhne zi n'ehni badnu. ¹⁶ O buru nu nsni kaa, "Kwnornu nu m bua m anya, m bua m nhne zi n'ehni," ki jeeeme a o gharu o buru nhne zi n'ehni badnu. ¹⁷ O buru nu kpakara ehni bu anya anya, ndaa kpa o jonu nhne? O buru nu kpakara ehni bu nsni nsni, ndaa kpa o jonu eknarna nhne? ¹⁸ Kovu Chiokike yisiri kpakara nhne zi n'ehni badnu lele kpa o jiri masi a. ¹⁹ O buru nu kpakara be bu otu nhne, ndaa hne ehni jaazi? ²⁰ Kitna, agida nhne zi n'otu ehni badnu.

²¹ Kam kpararu, anya jaakanu aka, "I za m mkpa." Mobu risi kanu ochi, "I za m mkpa." ²² N'ezi, a jeenwe rikne gwuzoli o buru nu nhne ke zi n'ehni ke a neeche nu be za rikne zila. ²³ Nhne ke zi n'ehni aị ke a neeche nu be nwée igwugwu, bu ke a neeledu anya gbasiri be, ele ke tu iwhnerne bu ele ke a ji iwo nookpusni. ²⁴ Ngeri ehni aị ke marnu mma a za neeledu a anya. Chiokike n'iwuru a yisiri ehni aị n'otu, o nyernu nhne zi n'ehni ke nwée igwugwu, igwugwu ke kakwo. ²⁵ Okewa kwésile o zi n'ehni, kovu kpakara nhne zi odo n'odo n'ehni magwu nhne gbasiri ibne be. ²⁶ O buru n'otu nhne zi n'ehni noowhnu awnwhnu, kpakara ele ke berere sno a whnu awnwhnu. O buru be znarni otu, kpakara be sno a nwe ovu oso n'onu.

²⁷ Kpakara anu bu ehni Karaisi, anu n'otu n'otu bu nhne zi n'ehni Karaisi. ²⁸ Chiokike bitaru kpakara nhne kpa o kwesiri n'ogbako a. O bitaru ke mbom, ele izi, ke ebo, ele nookpo okwo, ke eto, ele zni nhne, ele noornu ernu ndu-ehni sno be, nu ele nwernu nkesi ogwo nriria, mobu ele neeyinu ele berere aka, ele neechi echi, nu ele nookwu oka nu riro zi odo n'odo. ²⁹ Kpakara be buo ele izi, kpakara be buo ele nookpo okwo, mobu ele neezni nhne. O buo kpakara be nwernu rikne rnu ernu ndu-ehni, ³⁰ mobu gworo nriria

zị ọdo n'ọdo, mọbu kwu ọka nụ riro zị ọdo n'ọdo, mọbu ọ tughnasna ikwu-ọnu. ³¹ Kọvu nkesi ke kakwo mma gwnụ anụ lele wiri.

Kọvu me gesi anụ apna ke kakwo mma.

13

Ọwhnun'anya

¹ Ọ bụru m nwernu m rikne kwu ọka nụ riro ele badnụ nụ ke enine izi, kọvu m nwée m ọwhnun'anya, ọka m jọburu oğbugbo etekne mọbu igele warụ-awa. ² Ọ bụru m nwernu m nkesi ke ọkpo okwo izi ọma, nụ oghohia kpakara nhne zị omimi, nụ kpakara nhne ọmuma, ọ bụru nụ m nwernu m kpakara ọkwnata ovu ke joovume rugwu, kọvu m nwée m ọwhnun'anya, ọ zá nhne me bụ. ³ Ọ bụru me nyee ele mboni kpakara nhne me nwernu, mọbu nyee ẹhni m be gba bẹkwu, kọvu m nwée m ọwhnun'anya, ọ zá ọgwo ẹrnu me jekehia.

⁴ Ọwhnun'anya nwernu ọsnuta ovu, nụ ovu ọma. Ọwhnun'anya kwnó awụwa, o mée oknomokno, ọ kpá nganga. ⁵ Ọwhnun'anya mée nhne búo ọma n'anya. O píó nhne ke aka ke a, o nwée ovu owe ẹhni. Ọwhnun'anya zá nọogwnu nhne ojo be mernu a. ⁶ Ọwhnun'anya zá nnonwudna nụ nhne ojo, kọvu ezi ọka neeme ovu ọso a n'ọnu. ⁷ Inwe zá nọogwu ọwhnun'anya. O neekweru kpakara nhne, o nwernu olile anya nụ kpakara nhne, o needi kpakara nhne.

⁸ Ọwhnun'anya zị ọkwnukokwuu. Ọkpo okwo jeebi, riro zị ọdo n'ọdo jọkwusi. Ọ bụru oghohia, be jaagawhe. ⁹ Oghohia aị nụ ọkpo okwo aị zú ozu. ¹⁰ Nga nhne ke zuru ozu varu, nhne ke zúge ozu jaagawhe. ¹¹ Nga me bụ watakiri, m nookwu ọka lele watakiri, m naari ọriri lele watakiri, m ghohiaru m nhne lele watakiri, kọvu nga me sozuru nụ badnụ, m gweme kpakara agwa watakiri n'ẹhni m. ¹² Kwnornu nụ kịtna, a nọowhnu nhne nụ nyno ke nọotu ewheke, kọvu nga wam a jọowhnu ruwhnu nụ ruwhnu. Kịtna, m maam agwna nhne, nga wam m jaamakwo kpakara nhne lele kpa Chiokike magwụ m.

¹³ Kịtna, nhne ẹto ka zị, ọkwnata ovu, olile anya, nụ ọwhnun'anya. Kọvu ọwhnun'anya kakwo kpakara be.

14

Ọkpo okwo nụ riro ikne

¹ Anụ snornu apna ọwhnun'anya, nkesi ke Enine nọogwnu anụ lele wiri, ke kakwo ibne a, nkesi ke ọkpo okwo izi ọma. ² Nye nookwu ọka nụ riro zị ichne ichne zá nookwunu badnụ, kọvu Chiokike. Kwnornu nụ ọ zá nye nọoghohia nhne o nookwu, nhne o nookwu bụ nhne tugwaru otugwa hite nụ rikne Enine. ³ Kọvu nye nọokpo okwo izi ọma nookwunu ele badnụ ọka, noowulizọ ele badnụ olu lele ọro, neezni nhne, naakasi mkpọma. ⁴ Badnụ ke nookwu ọka nụ riro zị ichne ichne noowulizọ ẹhni a olu lele ọro, kọvu nye nọokpo okwo izi ọma noowulizọ ọgbako Chiokike olu lele ọro.

⁵ Ọ jaamasị m ọ bụru nụ kpakara anụ jookwu ọka nụ riro zị ichne ichne. Kọvu ọ ka mma, ọ bụru nụ kpakara anụ kpọ okwo izi ọma Chiokike. Kwnornu nụ nye nọokpo okwo izi ọma Chiokike zị okne ọnu ahia kakwo nye nookwu ọka nụ riro ichne ichne, okwolem ma ọ zị nye jootughnasnanu ọgbako Chiokike nhne o nookwu, ma be wulizọ ọgbako Chiokike olu lele ọro. ⁶ Ọ bụru me vakwnusi anụ nookwu ọka nụ riro ichne ichne, mbnarna kini nhne anụ jeenwe n'aka m, okwolem ma m nookwu nhne Chiokike kpumennu m mọbu nhne ọmuma mọbu ọkpo okwo izi ọma mọbu zni nhne?

⁷ Nhne ke nwée bụdnụ lele opi mọbu ọbo, ọ zá nye jaamahia nhne ọ nọogwnu n'eri ọ bụru nụ be gbúgele a kpa ọ bụru ọma. ⁸ Ọ bụru nụ nye nọogbu ọkwodu gbúgele a nkari, ọ zá nye jeejiknenu o zne ọgwnu. ⁹ Kpam masị, ọ bụru nụ i kwúkwala ọka nkari, ọ zá nye jọoghohia nhne i nookwu, ọ bụru nụ i kwu ọka nụ riro zị ichne ichne. Ruwhere joovu ọka i. ¹⁰ Ọ bụ n'ezi n'agida ikwu-ọnu zị n'ọwa. Ọ zá ke nwée nhne ọ naakasi. ¹¹ Ọ bụru nụ m ghóhiage m nhne badnụ nookwu, m bünü m nye wam nye ẹli berere, nye wam masị

bunu m nye ẹli berere. ¹² Ọ bụ masị kpa ọ zīnu anụ. Hne nkesi ke Enine nọogwnu anụ, anụ gbalị nwehịa masị nkesi ke jeewulizọ ọgbako Chiokike olu lele ọro.

¹³ Nye nookwu ọka nụ riro zī ichne ichne, kpe okpukpe ma ọ tūhnasna ikwu-ọnu a. ¹⁴ Ọ bụru me kpe okpukpe kpa nụ riro zī ichne ichne, enine m neekpe, kọvu echiche m nwée igwe nụ rime a. ¹⁵ Ndaa nhne me jeeme? M jeeji enine m nụ echiche m kpe okpukpe, m jeeji masị enine m nụ echiche m gwnụ eri. ¹⁶ Kpa ị naaznarni Chiokike nụ rime enine, nye izne ke zī nụ rime ọgbako jéenwe rikne kwe Amim, kwnornu nụ o máa nhne i nookwu. ¹⁷ Ị nọotunu Chiokike mmamma nkari nkari, kọvu nhne i neeme zá noowulizọ nye wam olu lele ọro.

¹⁸ M nọotunu Chiokike mmamma kwnornu nụ m nookwu ọka nụ riro zī ichne ichne kakwo kpakara anụ. ¹⁹ Kọvu nụ rime ọgbako Chiokike, ọ bụru ọma me kwu mkpuru ọka isne ke ele badnụ jọoghohia, zni be nhne, karu o kwu nri pokwu ọka ọ zá nye jọoghohia.

²⁰ Rumu nda m, anụ ghọ rumu takiri nụ n'oriri anụ, kọvu anụ bụru rumu takiri nụ hne mmehie zī, anụ bụru dimkpa nụ ọghohia anụ. ²¹ Be gbarụ a n'okwukwo nsọ, kaa,

“M jeeji ikwu-ọnu ele ẹli berere,

kwunu ele ka ọka,

m jeeji masị mgbele-ọnu ele ẹli berere

kwunu ele ka ọka,

kọvu be kwéle o bnonu m nsni.”

Ka bụ nhne Nyenwe aị kwuru.

²² Riro zī ichne ichne bụ nhne elekema ele kwé ekwe, ọ búo ke ele kweru ekwe. Ọkpo okwo izi ọma Chiokike bụ ke ele kweru ekwe, ọ búo ke ele kwé ekwe. ²³ Ọ bụru nụ kpakara ọgbako Chiokike gbakọ n'otu, kpakara anụ nookwu ọka nụ riro zī ichne ichne, ọ bụru ele izne mọbu ele kwé ekwe va n'esilawuru anụ, be jáakaa nụ kpakara anụ bụ ele ẹra? ²⁴ Kọvu ọ bụru kpakara anụ nọokpo okwo izi ọma Chiokike, nye kwé ekwe mọbu nye izne va n'esilawuru anụ, be jọotu a mmehie a n'anya, kpakara nhne ọ nurnu jaama a ikpe. ²⁵ Nhne tugwaru otugwa ke zī n'ovu a jọowhnuya iwhne. Ọ jaadna kpọ risi ẹli nyee Chiokike, kwuhia, “N'ezi ọka nụ Chiokike zī n'esilawuru anụ.”

Okpenu Chiokike

n'ahiri n'ahiri

²⁶ Rumu nda m, nhne me nookwu bụ ka, nga anụ gbakoru n'otu, anụ ji ọgwnu eri, anụ ji iznizni, nye berere jigwu nhne be kpumennu a, nye berere ji riro zī ichne ichne, nye berere nọotuhnasna nhne be nookwu. Kpakara nhne bụ ma be wulizọ ọgbako Chiokike olu lele ọro. ²⁷ Ọ bụru nye ọbula kwu ọka nụ riro zī ichne ichne, be jaazi badnụ lawuru, mọbu ke kakwo ẹto. Otu kwukwo, ibne a kwu, otu badnụ tūhnasna nhne be nookwu. ²⁸ Ọ bụru nụ ọ zá nye jọotuhnasna nhne be nookwu, nye wam nookwu nụ riro zī ichne ichne daziri bii, nye wam kwunu ẹhni a ọka, kwu masinu Chiokike ọka. ²⁹ Badnụ lawuru mọbu ẹto kpọ okwo izi ọma Chiokike, ele berere tule nhne be neezni. ³⁰ Kọvu ọ bụru nụ otu dazigwu ẹli nụ rime ọgbako nwehjaru izi n'aka Chiokike, nye nookwu ọka daziri bii. ³¹ Kpakara anụ jeenwe rikne kpọ okwo izi ọma Chiokike otu n'otu, ma kpakara anụ mụhia nhne, kpakara anụ nwehịa nkasi ovu. ³² Enine nye nọokpo okwo noobnonu nye nọokpo okwo nsni. ³³ Kwnornu nụ Chiokike búo nye ẹyiriya, kọvu nye udno.

Lele kpa ọ zī nụ kpakara ọgbako Chiokike, ³⁴ ele rinya daziri bii nụ rime ọgbako Chiokike. Be kwú ọka, be búo ele risi lele kpa Iwu kwuru. ³⁵ Ọ bụru nụ be pioru ọ mahia nhne ọbula, be sika nzi be n'oro. Ọ bụ nhne iwhnerne nụ nyerinya jookwu ọka nụ rime ọgbako Chiokike.

³⁶ Kini masị? Ikwu-ọnu Chiokike ọpanizoru nhne anụ zī sa? Mọbu ọ bụ anụ kpọi bụ ele ọ vakwnusiri? ³⁷ Ọ bụru nụ nye ọbula neeche nụ ọ bụ nye nọokpo okwo izi ọma, mọbu nye nwernu nkesi enine, nye wam marnu nụ nhne me naagbanu anụ n'okwukwo bụ nhne Nyenwe aị nyernu n'iwu. ³⁸ Nye bnóge nsni nụ nhne ka, anụ bnónu a nsni.

³⁹ Rụmu nda m, kam kpayarụ, ọkpo okwo izi ọma Chiokike nọogwnu anụ lele wiri, anụ bnósni ele nookwu ọka nụ riro ichne ichne. ⁴⁰ Anụ gweru ovu dūru ẹli mee kpakara nhne kwesiri n'apna bụru ọma, ma n'ahiri n'ahiri.

15

Olizọ n'ẹnwu Karaịsi

¹ Kịtna, rụmu nda m, m neechenwanyanụ anụ izi ọma wam me znirni anụ, ke anụ nahjaru, bụ ke anụ gwuzogwu n'olu a. ² Chiokike znọhiaru anụ hite n'izi ọma ka, ọ bụru nụ anụ bita nhne me znirni anụ, okwolem ma anụ kweru n'etekne.

³ M nyernu m anụ nhne me nahjaru, ke zị okne mkpa, nụ Karaịsi nwurnu kwnornu mmehie aị, lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ. ⁴ Be liri a, Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ n'ọbochi ke ẹto, lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ. ⁵ O mernu Pita whnụ a anya, omekwo, ele izi nri nụ ẹbo wam whnụ a anya. ⁶ Omekwo, o mernu nhne nụ lele ele kakwo riwhu badnụ isne whnụ a anya otu mgba, ele bụ rụmu nda aị. Agwna be zị bụdnu dū tna, kovu agwna be dnarnụ n'anyarna ẹnwu. ⁷ Omekwo, Jemisi whnụ a anya, nụ kpakara ele izi.

⁸ N'ipne-aznụ, o mernu m m whnụ a anya, me nye be murnu lele nnwọ ká aka. ⁹ M bụ m nye zikakworu matị n'esilawuru ele izi, m kwésile m be sukwu m nye izi, kwnornu nụ m mekparụ m ọgbako Chiokike ẹhni. ¹⁰ Kovu hite n'oru Chiokike, m bụ m nhne me bụ. Oru o nyernu m bụo n'etekne. Kovu m dọligburu m ẹhni m n'ernu kakwo kpakara ele izi, ọ bụ n'ezi nụ ọ bụo me nọornu, kovu oru Chiokike nọornu ẹnwu nụ rime m. ¹¹ Kam kpayarụ, ọ bụ me, mọbu be, a znirni izi ọma, kam bụ nhne anụ kweru.

Olizọ n'ẹnwu ele nwurnu ẹnwu

¹² Ọ bụru nụ izi ọma aị bụ nụ Karaịsi hiri n'ẹnwu lizọ, ndaa kpa agwna anụ naakaa nụ ele nwurnu ẹnwu zá neelizo n'ẹnwu? ¹³ Ọ bụru nụ ele nwurnu ẹnwu zá neelizo n'ẹnwu, o neegesi nụ Karaịsi híge n'ẹnwu lizọ. ¹⁴ Ọ bụru nụ Karaịsi híge n'ẹnwu lizọ, izi ọma a znirni anụ bụ nhne etekne, ọkwnata ovu anụ bụ masị nhne etekne. ¹⁵ Tụkwasi n'olu a, a bụ ele akebne aghalaghala megidne Chiokike, a naagba akebne megidne Chiokike nụ o mernu Karaịsi hi n'ẹnwu lizọ, nye o méne o hi n'ẹnwu lizọ, ọ bụru nụ ele nwurnu ẹnwu jéelizo n'ẹnwu. ¹⁶ Kwnornu nụ ọ bụru nụ ele nwurnu ẹnwu jéelizo n'ẹnwu, Karaịsi híge n'ẹnwu lizọ. ¹⁷ Ọ bụru nụ Karaịsi híge n'ẹnwu lizọ, ọkwnata ovu anụ bụ nhne etekne, anụ zị kọriri nụ mmehie anụ. ¹⁸ Kam neegesi nụ ele dnarnụ n'anyarna ẹnwu bụ ele kweru nụ Karaịsi whuru etekne. ¹⁹ Ọ bụru nụ okwokọlam nụ bụdnu ka a zị bụ hne a nwernu ọkwnata ovu nụ Karaịsi, a bụ ele be kwesiri ọ donu obirizi kakwo kpakara ele wu n'owa.

²⁰ N'ezi ọka, Chiokike mernu Karaịsi hi n'ẹnwu lizọ, bụ mkpuru mbom ke ele nwurnu ẹnwu. ²¹ Kpa ẹnwu hiri n'aka badnụ va, kpa masị, olizọ n'ẹnwu hiri n'aka badnụ va. ²² Kwnornu nụ kpakara badnụ nwurnu ẹnwu nụ rime Adam, kpa masị, Chiokike jeeme kpakara badnụ ziri bụdnu nụ rime Karaịsi. ²³ Kovu nye ọbula n'ige ke a, Karaịsi bụ mkpuru mbom, omekwo, kpakara ele kweru nụ Karaịsi nga ọ jaava. ²⁴ Omekwo, okwukwo kpakara nhne jaava, nga Karaịsi lụgburu kpakara rikne, nụ ele nẹchi ẹchi, nụ kpakara iknema, o jeenyewhete Chiokike Nda ẹli-eze a. ²⁵ Kwnornu o jaachi tem ọ bita kpakara ele irno nụ mkpururu ọchi a. ²⁶ Nye irno ipne-aznụ o joolulu bụ ẹnwu. ²⁷ Kwnornu nụ ọkwo n'okwukwo nsọ kwuru, "Chiokike bitaru kpakara nhne nụ mkpururu ọchi a." A magwu nụ Chiokike zá n'esilawuru kpakara nhne ka, nye bitaru kpakara nhne nụ mkpururu Karaịsi. ²⁸ Nga kpakara nhne daziri nụ mkpururu Karaịsi, Karaịsi jaadazị nụ mkpururu nye wam bitaru kpakara nhne nụ mkpururu a, ma Chiokike bụru nye nẹchi kpakara nhne.

²⁹ Ọ bụru nụ ele nwurnu ẹnwu zá neelizo n'ẹnwu, mbnarna kịni bụ nhne ele be nọowu mini kwnornu ele nwurnu ẹnwu jeenwe? Kịni kpayarụ be nọowu be mini kwnornu ele nwurnu ẹnwu? ³⁰ Ndaa nhne mernu a neeze bụdnu ige ọbula? ³¹ M zị m n'onu ẹnwu kpakara ọbochi. Rụmu nda m, m nookwu ka kwnornu nụ m jị m anụ naanya risi, anụ zị nụ rime Karaịsi Jizosi Nyenwe aị. ³² Ọ bụru lele badnụ etekne me nụ anọhia ojo luru

ogwnu nù Efesọsi, ndaa nhne me jeenwehia? Ọ bụru nù ele nwurru ọnwu zá neelizo n'ẹnwu,

“Ngwa ma a ri, nwọ tna,
kwnornu ekile a jọonwu.”

³³ Anù kwé be duwhu anù. “Ele enyi ojo noolulu agwa ọma.” ³⁴ Anya dno anù nù risi, anù mée mmehie. Agwna anù máa Chiokike. M nookwu ka ma iwhnerne tù anù.

Anọ-ẹhni a jeenwe

³⁵ Kọvu agwna anù jaakaa, “Ndaa kpa ele nwurru ọnwu jeelizo? Ndaa anọ-ẹhni be jeenwe?” ³⁶ Jì nye iwhnirniwhno. Nga ì kpasiri mkpuru n'ẹli, o jóofu okwolem ma ọ beru ọsno nwu. ³⁷ Nhne ì kpasiri n'ẹli bụ mkpuru etekne, mkpuru ikpa, mọbu mkpuru berere, ọ búo isisi. ³⁸ Chiokike jeenye mkpuru wam ẹhni ke masiri a. O neenye mkpuru ọbula ẹhni ke a. ³⁹ Kpakara anọ-ẹhni búo otu, badnù nwernu anọ-ẹhni, anọhia nwernu anọ-ẹhni ke berere, ọnwunwernu anọ-ẹhni ke berere, aznù anọ-ẹhni berere. ⁴⁰ Anọ-ẹhni ke oligwe zì, anọ-ẹhni ke ọwa zì masi, ọma mma ke oligwe zì, ọma mma ke ọwa zì masi. ⁴¹ Mma ke ẹhnam zì ichne, ẹnwa nwernu ọma mma ke a, mma ke mbọ zì ichne, mma ke mbọ zì ọdo n'ọdo.

⁴² Kpam masi bụ kpa olizo n'ẹnwu zì, anọ-ẹhni ke be kpasiri n'ẹnwu nwernu rikne ro oro, nga Chiokike gwelizọru a, o jóoro oro. ⁴³ Be kpasiri a n'iwhnerne, Chiokike gwelizo a n'igwugwu, be kpasiri a n'inwe ogwugwu, Chiokike gwelizo a n'iknerna. ⁴⁴ Be kpasiri a anọ-ẹhni etekne, Chiokike gwelizo a n'anọ-ẹhni ke enine. Anọ-ẹhni ke etekne zì, anọ-ẹhni ke enine zì masi. ⁴⁵ Kwnornu be gbarù n'okwukwo nsọ, “Adam badnù mbom bụ badnù ke zì budnu.” Kọvu Adam ke ipne-aznù bụ Enine ke neenye budnu. ⁴⁶ Anọ-ẹhni ke enine bége ọsno, kọvu anọ-ẹhni etekne, omekwo, ke enine sno a. ⁴⁷ Adam ke mbom bụ rìzna ke ọwa, Adam ke ẹbo hi n'oligwe va. ⁴⁸ Lele badnù be jiri rìzna kpù, bụ kpa ele ke rìzna bụ, ele ke oligwe nù lele nye wam hi n'oligwe va. ⁴⁹ Lele kpa a vuru oyiya ke badnù ke rìzna, kpam masi bụ kpa a joovuru ke oligwe lele badnù wam hi n'oligwe va.

⁵⁰ Rumu nda m, ka bụ nhne me nookwu, kwnornu anọ-ẹhni nù ọvnarna jéekhia ẹlize Chiokike. Nhne jọonwu ọnwu jéekhia nhne jọonwu ọnwu. ⁵¹ Le, me kanù anù nhne miri emi, ọ búo kpakara aì jọonwu ẹnwu, kọvu be jaagbanwo kpakara aì, ⁵² n'ige matì, n'otu nsnabi anya, nga okwodu ipne-aznù dnarnù. Kwnornu nù be jọogbu okwodu, ele nwurru ọnwu jeelizo róge oro, be jaagbanwo aì. ⁵³ Kwnornu nù anọ-ẹhni ke joro oro jooworu anọ-ẹhni ke jóoro oro, anọ-ẹhni ke jọonwu ẹnwu jooworu anọ-ẹhni ke jọonwu ẹnwu. ⁵⁴ Nga anọ-ẹhni ke joro oro wokparu anọ-ẹhni ke jóoro oro, anọ-ẹhni ke jọonwu ọnwu woru anọ-ẹhni ke jọonwu ọnwu, nhne be gbarù n'okwukwo nsọ jeemezu, “Be megburu ẹnwu.”

⁵⁵ “Enwu, ndaa hne mmeri ì zì?”

Enwu, ndaa hne nhne ogbugba ì zì?”

⁵⁶ Nhne ogbugba ẹnwu bụ mmehie, iknerna mmehie bụ iwu. ⁵⁷ Kọvu a nọtunu Chiokike mmamma nye neenye aì mmeri hite nù Nyenwe aì Jizọsi Karaìsi.

⁵⁸ Rumu nda m, ele me whurru n'anya, anù gwuzosi rikne, anù kwéko be whome anù, anù gweru kpakara mkpoma anù nọornu ẹrnu Nyenwe aì ige ọbula, hne anù magwù nù ẹrnu anù nù rime Nyenwe aì jóowhu etekne.

16

Ọtu iwai ke
rumu Chiokike

¹ Gbasiri iwai be jootunu rumu Chiokike ke zì nù Judiya, anù mee kpa me kannù ogbako Chiokike ke zì nù Galasia. ² N'ọbochi mbom ke ikwezu, nye ọbula bita iwai ichne lele kpa o nwernu, ọ bitakwata a nkari ma anù zoma ọ tù iwai nga me jaava. ³ Nga me varu m jaagba okwukwo izi nyee ele anù hohiaru, m zizne be gwezne nkesi anù nù Jeruselem. ⁴ Ọ bụru nù ọ bụru ọma, me nù be joosno zne.

Oriasno Pọlu

⁵ Nga me zne zuru Masidonia, m jaavakwnusi anu, kwnornu m jeezne Masidonia. ⁶ Me nu anu jaadazi ige mati mobu tem okirika whe, ma anu yinu m aka m zne hne obula me jeezne. ⁷ M piole m o whnu anu ige mati, kovu m pioru m me nu anu daziri gbu okwnu, o buru nu Chiokike kwe. ⁸ Kovu m jaadazi hna nu Efesosi du obochi Pentikosi. ⁹ Kwnornu nu be gbamannu m okne onuhna ernu izi oma hna, kovu agida ele neemegidne m zi masi.

¹⁰ O buru nu Timoti va, anu kweko ogwnu tu a kpa o zi n'esilawuru anu, kwnornu nu o noornu ernu Nyenwe ai lele me. ¹¹ O za nye ledna a anya, anu yinu a aka ma o lizo izne a n'udno, vakwnusi m. M neele anya va nu rumu nda ai.

¹² Nhne gbasiri nwene ai rukna Apolosi, m riasnornu m a agida ige ma ya nu rumu nda ai va lekasi anu, kovu o jiknene o va kitna. O jaava nga o nweharu oghere.

¹³ Anu sama anya anu, anu gwuzosi rikne n'okwnata ovu, ovu si anu rikne, anu gho ele dikne. ¹⁴ Anu gweru owhnun'anya rnu kpakara ernu anu.

¹⁵ Anu magwu nu ele oro Stefanasi bu ele mbom ghoru ele Karaisi nu Akaya. Be ji kpakara nhne be nwernu noornu ele Chiokike ernu. M naariasno anu, ¹⁶ anu bita ehni anu nu mkpururu ele nu kpa nu nye obula ke ji mkpoma be snornu be noornu ernu. ¹⁷ Ovu soro m n'onu nga Stefanasi nu Fotunatosi nu Akaike varu, be mesirni owu anu ke koru m. ¹⁸ Be vulizoru ovu m nu ovu anu masi. Ele nu kpa kwesiri be hnata be ama.

¹⁹ Ogbako Chiokike ke zi nu Esia neebekwu anu. Akwila nu Prisila nu ogbako Chiokike zi n'oro be ji rewhna Nyenwe ai neebekwu anu k'agida. ²⁰ Kpakara rumu nda ele zi hna neebekwu anu. Anu bekwurita ibne anu lele rumu nda.

²¹ Mawa, Pọlu, ji aka m naagba obekwu ikwu ka.

²² Be vu nye obula ke whnuge Nyenwe ai n'anya onu. Nyenwe ai, vaa.

²³ Oru ke Nyenwe ai Jizosi dazinu anu.

²⁴ Owhnun'anya m nu rime Karaisi Jizosi dazinu kpakara anu.

Ọkwukwo izi
ke Ẹbo
Pọlu gbaznennu
Ele Kọrinti

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Ọkwukwo izi Pọlu gbaznennu ele Kọrinti ke ẹbo bụ ke Pọlu gbarụ nga ọgbako Chiokike ke zị nụ Kọrinti nụ Pọlu zị nụ mkpa. Agwa ele zị nụ rime ọgbako wam bnornu Pọlu nhne, kọvu Pọlu noopio ma ya nụ be mee udno.

Nụ rime nhne mbom Pọlu gbarụ n'ọkwukwo, o nookwu ọka nhne gbasiri ọgbako Chiokike ke zị nụ Kọrinti, nọokowa nụ mkpoma nọoso a n'onu k'agida kwnornu nụ be tūhnasarnu mkpoma. Ọ naariasno ọgbako Chiokike gbalị gweru mkpoma be gweya nhne be jeekesi ele Karaịsi zị nụ Judiya. Nụ ipne-aznụ, Pọlu nọogoru onu a lele omamarna nye izi Karaịsi, megidne agwa ele kwuru ẹhni be omamarna ele izi. Be naakaa nụ Pọlu bụ nye izi aghalaghala.

Nhne zị n'ọkwukwo ka

Ọpanizo (1:1-11)

Pọlu nụ ọgbako Chiokike zị nụ Kọrinti (1:12---7:16)

Nkesi be nyernu ọgbako Chiokike zị nụ Judiya (8:1---9:15)

Pọlu goru onu a lele nye izi (10:1---13:10)

Obekwu ikwu ipne-aznụ (13:11-14)

¹ Mawa Pọlu, nye izi Jizọsi Karaịsi lele kpa ọ masiri Chiokike, nụ nnwọ nda aị Timoti, gbaznenu ọgbako Karaịsi ke zị nụ Kọrinti nụ kpakara ele ke Chiokike zị nụ kpakara Akaya ọkwukwo. ² Oru nụ udno ke Chiokike Nda aị nụ Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi dazinu anụ.

Pọlu nọtunu Chiokike
mmamma

³ Ọznarni zinu Chiokike bụ Nda Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi, Nda ke obirizi, Chiokike ke nkasi ovu, ⁴ nye naakasi aị ovu nụ rime kpakara awnụwhnu aị, ma a nwernu rikne kasi ele berere zị n'awnụwhnu ọbula ovu hite n'okasi ovu a nwehjaru n'aka Chiokike. ⁵ Lele kpa a snornu Karaịsi takọ agida awnụwhnu a, ọ bụ masi kpa Karaịsi naakasi aị ovu k'agida. ⁶ Ọ buru nụ a zị nụ mkpa, ọ bụ ma be snuta ovu anụ, znohia masi anụ. Okasi aị ovu bụ nkasi ovu anụ masi, okasi ovu wam nọornusi ẹrnu rikne neegwehia ndidi nụ rime awnụwhnu wam a nọowhnuzu. ⁷ Olile anya aị nū hne anū zī, zī chīm chīm, kwnornu nū a maam nū kpa anū sno aī ta awnūwhnu anū joosno masi aī nwe nkasi ovu.

⁸ A pioru anū mahia nhne dnakwasiri aī n'Esia, nhne zī ogwnu ke dnakwasiri aī kakwo aī rikne, a nwema olile anya budnu. ⁹ A neeche nū be joogbu aī. Kọvu ka gesiri aī nū a kwesile ọ tūkwasi ẹhni aī mkpoma, kọvu a tūkwasi Chiokike ovu, nye neeme nye nwurnu onwu hi n'enwu lizo. ¹⁰ Ọ dọhiaru aī n'aka enwu tū ogwnu, nọdohia aī kọriri, a kwnataru ovu nū hne ọ zī nū ọ jaazi kọriri nọdohia aī, ¹¹ kpa anū zī neekpenu aī okpukpe. Agida ele badnū jootunu Chiokike mmamma kwnornu nū ruwhnu oma o jeenye aī, ọ jaaza okpukpe agida ele badnū.

Pọlu gbanwornu mmuma a

¹² Ka bụ nhne a ji naanya risi, nhne mkpoma aī naagba akebne, a wuru budnu zī snam, zī masi nsọ ke hi n'aka Chiokike. Ọ bụo kpa akoniche ke badnū pioru, kọvu hite n'oru ke Chiokike, a wuru budnu aī nū rime ọwa, ke kakwo nū hne anū zī. ¹³ A gbala ọkwukwo nhne anū jọogwnuli mọbu jọoghohiali, kọvu nhne anū jọoghohiali. M neele anya nū anū jọoghohiazu a, ¹⁴ lele kpa anū ghohiaru aī mati, ma a kpa nganga kwnornu anū, anū kpa masi nganga kwnornu aī n'ọbochi Nyenwe aī.

¹⁵ Ka bụ olile anya me vu nụ mkpoma nụ mbom kpa me marnu mmuma o va, ma anu nwehia ngozi okpukpu lawuru. ¹⁶ M marnu m mmuma o vakwnusi anu kpa me neezne Masidonia nu nga me jeehi Masidonia hiehna. Anu znernu eyinu m aka m zne Judiya. ¹⁷ Nga me neeme ka, m mernu m a ewheke ewheke sa? M marnu m mmuma kwnornu nhne ano-ehni m pioru, o kaa, "Owe, owe" nu "Oza, oza"?

¹⁸ Kovu kpa Chiokike bu nye ezi oka, izi me znirni anu buo izi "Owe" nu "Oza." ¹⁹ Kwnornu nu Jizosi Karaishi Nnwọ Chiokike nye Saĩlasi nu Timoti nu me gbasaru n'esilawuru anu buo nye "Owe" nu "Oza." Kovu kpakara nhne bu "Owe" hne o zi. ²⁰ Jizosi neeji "Owe" neemezu kpakara mkwna Chiokike kweru. Hite nu rime Jizosi a naakaa, "Amim" neenye Chiokike igwugwu. ²¹ O bu Chiokike nye neeme ai nu anu gwuzosi rikne nu rime Karaishi, Chiokike jiri aka a hohia ai, ²² nye bniasiri aka nyenwe nu risi ai, nye kesiri ai Enine Nso nu rime mkpoma ai neemesi nhne o bitannu ai rikne.

²³ M noosukwu Chiokike nye akebne m, o magwu mkpoma m, nhne mernu me vala Korinti bu m gharu o bigbo anu. ²⁴ A za neeme ehni ai lele nu o bu ai nwe anu, ele naakanu anu nhne anu jeekweru. Tnũnuma, ai nu anu noornuko ernu ma ovu so anu n'onu. Anu gwuzoru kwem n'okwnata mkpoma anu.

2

¹ Ka bu nhne me kpebiri nu mkpoma m, m jaavakwnusi anu berere mee nhne joogbu anu igbugbu. ² O buru me mee nhne gbu anu igbugbu, nyele jeeme ovu so m n'onu? Okwolem nye wam me mernu nhne gbu a igbugbu. ³ Kam kpayaru, me gbannu anu okwukwo nu mbom, o zi nga me varu, ele wam kwesiri o mee ovu so m n'onu mee m nhne gbu m igbugbu. Kwnornu nu m maam nu anu joosno m nwudna. ⁴ M zi m n'awhnuwhnu k'agida kpa me ji igbugbu mkpoma nu agida anya-mini gbanu anu okwukwo, o buo ma o gbu anu igbugbu, kovu o gesi nu m whnũrnu m anu n'anya k'agida.

Ogbarunu nye mmehie

⁵ O buru nu nye obula mernu nhne igbugbu, o mene me kpai, kovu nhne gburu kpakara anu igbugbu mati, me kwu k'agida. ⁶ Awhnuwhnu nye wam taru n'aka agida ele badnu zulem. ⁷ Bikno, anu gbarunu a, kasi a mkpoma, o zi igbugbu a nyigbu a, mee mkpoma dna mba. ⁸ Anu mee a ma o mahia nu anu whnũrnu a n'anya n'ezi. ⁹ Ka bu nhne me kwno gbanu anu okwukwo, ma m mahia m ma anu gwuzosiri rikne, noobno nsni kpakara nhne me kannu anu. ¹⁰ O buru nu anu gbarunu badnu nhne o mernu, m gbarulam masi. M gbarulam, o buru nu o zi nhne obula ke zi nu o gbarunu, ka bu nhne me mennu anu nu ruwhnu Karaishi, ¹¹ ma Ekwensu gharu o megbu ai, kwnornu nu a magwu kpakara aghigho a.

Mkpoma ola mini Polu nu Torasi

¹² Nga me vaduru Torasi o zni izi oma Karaishi, Nyenwe ai gbamannu m onu-mgbo izi oma. ¹³ Kovu nu enine m kwé ozukwa inwe kwnornu nu m whnũna m nnwọ nda m Taĩtosi, m ghasaru m be zne Masidonia.

Omegbu hite nu Karaishi

¹⁴ Kovu Chiokike nwe kpakara mmamma, nye mernu a snornu Karaishi tne eri omeri a. O ji ai mee ele badnu mahia Karaishi, nhne ke nu lele eknarna oma ke noozute penupe obula. ¹⁵ Kwnornu nu a bu nhne eknarna oma Karaishi ke neeznekwusi Chiokike n'esilawuru ele be nooznohia nu ele noowhu owu. ¹⁶ Nu hne ele noowhu owu zi, a bu eknarna enwu, hne ele be nooznohia zi, a bu eknarna budnu. Nyele joornuli ernu ka hna rikne kpa? ¹⁷ A buo ele ji izi oma Chiokike noozu ahia lele agida ele berere, kovu a bu ele ezi, nookwu ezi oka Karaishi nu ruwhnu Chiokike lele ele Chiokike ziyaru.

3

Ele ẹrnu oḡba-njọ-ẹhni
ikne

¹ A naanya risi nọ rime ẹhni aị berere sa? A neeme lele ele berere, noopio ọkwukwo ọ kahia nhne a bu ke a jeenye anu, mọbu ke hi n'aka anu? ² Anu n'iwhuru anu bu ọkwukwo izi aị, be gbaru anu nọ mkpoma aị ke ele badnu magwu, noogwnu masi. ³ Ka neegesi nọ anu bu ọkwukwo izi ke Karaisi ke hi n'aka aị. Be jile nki gba a n'olu rugwu, kovu be ji Enine Chiokike zi budnu gbasị anu n'anọ-ẹhni ke mkpoma.

⁴ Ka bu okne otukwasi ovu aị nọ Chiokike hite nọ Karaisi. ⁵ O buo nọ a nwernu rikne nọ rime aị ke a kwesiri o rnu ẹrnu ka, kovu ozu ozu aị hi n'aka Chiokike va. ⁶ Chiokike mernu aị a buru ele zuru ozu n'ẹrnu oḡba-njọ-ẹhni ikne, o buo ke mkpuru ọkwukwo, kovu ke enine, kwnornu nọ mkpuru ọkwukwo neegweya ẹnwu, kovu enine neenye budnu.

Igwugwu ke oḡba-njọ-ẹhni
ikne

⁷ O buru nọ ẹrnu ke ẹnwu be gbakwasiri n'olu rugwu vuru igwugwu va, ke mernu rumu Izireli nwée rikne legidne Mozizi anya nọ ruwhnu, o bu n'ezi nọ igwugwu a jaagawhe, ⁸ ndaa kpa igwugwu ke ẹrnu Enine jaahna? ⁹ O buru nọ ẹrnu ke noovuya ẹnwu nwernu igwugwu, le kpa ẹrnu ke neegweya ome mma jaahna n'igwugwu karukwo. ¹⁰ N'ezi, nhne ke nwernu igwugwu nwéma igwugwu kwnornu nọ nhne ke kakwo n'igwugwu whuyaru iwhne. ¹¹ O buru nọ nhne ke jaazi ige matị vu igwugwu, le kpa nhne ke jaazi okwnukokwnu jaahna n'igwugwu karukwo.

¹² Kwnornu nọ a nwernu olile anya ke nọ kpa, a nwernu onu rikne nookwu oka. ¹³ A nọ lele Mozizi nye jiri ikpe kpusni ruwhnu a ma ele Izireli gharu o whnu okwukwo ogbu marna marna ke naagawhe agawhe. ¹⁴ Mkpoma be zi koriri n'ochichiri, tem du tna. Ikpe wam be jiri kpusni zi koriri nga be noogwnu oḡba-njọ-ẹhni oknani. Be kpumene ikpe wam, Karaisi kpọi nwernu rikne o kpume a. ¹⁵ Du tna, ige obula be noogwnu Iwu Mozizi, ikpe wam nookpusni mkpoma be. ¹⁶ Kovu ige obula nye obula znekwnusiri Nyenwe aị, be jeegweme ikpe wam. ¹⁷ Nyenwe aị bu Enine, hne obula Enine Nyenwe aị zi, badnu jeenwernu ẹhni a. ¹⁸ Kovu kpakara aị, ji ruwhnu be jile ikpe kpusni neele igwugwu ke Nyenwe aị lele nhne a noowhnu nọ nyno, a naagbanwo hite n'otu igwugwu bna n'igwugwu berere. Enine Nyenwe aị neeme nhne ka.

4

Ekwnu ke zi nọ rime
ite rizza

¹ Kam kpayaru, hne Chiokike nyernu aị ẹrnu ka hite n'obirizi a, a jeekwe inwe gwu aị. ² Tnunuma, a sigbasiri kpakara nhne ke tugwaru otugwa ke tu iwhnerne. A za noogho aghigho mọbu mee ikwu-onu Chiokike aghalaghala. A gwuzo nọ ruwhnu Chiokike nookwu ezi oka, neegesi ele badnu nọ a bu ele ezi oka. ³ O buru nọ be tugwaru izi oma a nookpo okwo a otugwa, o bu n'anya ele noowhu owu. ⁴ Chi ke owa ka mernu mkpoma ele ke kwe ekwe gba ochichiri. O mernu be whnu iwhne ke izi oma noomukwasi be, bu izi oma igwugwu Karaisi, nye bu oyiyi ke Chiokike n'ezi. ⁵ Kwnornu nọ a za nookponu ẹhni aị okwo, kovu a nookpo okwo Jizosi Karaisi bu Nyenwe aị, aị n'iwhuru aị bu ele izi anu kwnornu Karaisi. ⁶ Chiokike wam ke karu, "Iwhne mu n'ochichiri," bu otu Chiokike wam ke mernu iwhne a mukwasi nọ mkpoma aị, ma a muhia igwugwu Chiokike ke a noowhnu nọ ruwhnu Karaisi.

⁷ A nwernu ekwnu ka nọ rime ite rizza, ke neegesi nọ rikne ke kakwo rikne hi nọ Chiokike, o buo nọ rime aị. ⁸ Be naakpakna aị ẹhni n'apna obula, kovu inwe za noogwu aị, a neenwe mkpoma lawuru, kovu inwe za noogwu aị. ⁹ Ele irno naakpakna aị ẹhni, kovu Chiokike ghásala aị etekne. Be mekasi aị ẹhni, kovu a nwuna. ¹⁰ A vu n'ẹhni aị ẹnwu Jizosi ige obula, ma budnu Jizosi whuya iwhne nọ rime aị. ¹¹ Aị ele zi budnu zi n'onu ẹnwu ige

ọbula kwnornu Jizọsi, ma bụdnu a whụya iwhe n'anọ-ẹhni aị ke nọnwu ọnwu. ¹² Kam kpayarụ, ẹnwu nọornu ẹrnu nụ rime aị, kọvu bụdnu zị nụ rime anụ.

¹³ Be gbarụ n'ọkwukwo nsọ, kaa, “M kwuru m ọka kwnornu nụ a kweru m.” A ji otu enine ọkwnata ovu wam kwu ọka kwnornu nụ a kweru ekwe. ¹⁴ A magwụ nụ Chiokike wam ke mernu Jizọsi hi n'ẹnwu lizọ, jeeme a snornu Jizọsi hi n'ẹnwu lizọ masị, mee aị nụ anụ gwuzoru nụ ruwhnu a. ¹⁵ Kpakara nhne ka bụ kwnornu anụ, ma oru ke naabanụ anụ ọba dūnu agida ele badnụ, ma be tūnu Chiokike mmamma k'agida, neenye a igwugwu.

¹⁶ Kam kpayarụ, inwe zá nọogwu aị, ọ bụ n'ezị nụ a naata ẹhni n'anọ-ẹhni aị, kọvu badnụ ke enine aị zị ikne ikne hite n'ọbochi dū n'ọbochi. ¹⁷ Awhnūwhnu matị ka a naata neegweyanụ aị okne igwugwu ke zị ọkwnukokwnu ke kakwo kpakara awhnūwhnu. ¹⁸ A zá neele anya nhne a nọowhnu anya, kọvu nhne a whnū anya. Kwnornu nụ nhne a nọowhnu anya zị ige matị, kọvu nhne a zá nọowhnu anya zị ọkwnukokwnu.

5

Oro aị n'oligwe

¹ A magwụ nū ọ bụru nū ọro-ẹka ke ọwa ka, ke bụ ẹhni aị dnarnu, Chiokike wunnu aị ọro berere n'oligwe ke jaadazigidne, ke be jile aka badnụ wu, ke jaazị tim tòm. ² Kam kpayarụ, a nọosnu idne k'agida, ọ nọogwu aị ma a wuru nū rime ọro aị ke zị n'oligwe, ³ ma a woru a lele iwo, a jọbu ele gba ẹto. ⁴ Hne a zị kọriri n'anọ-ẹhni ka, a zị nọosnu idne nū rime awhnūwhnu, ọ bụo nū a pioru ọ whoga n'anọ-ẹhni ka, kọvu ma be wosi aị anọ-ẹhni ke oligwe, ma Chiokike gbanwo anọ-ẹhni aị ke nọnwu ọnwu nū anọ-ẹhni ke zị ọkwnukokwnu. ⁵ Chiokike n'iwuru a kpuru aị ma a jiknenu ọ gbanwo ka, o nyernu aị Enine a ma ọ bụru nhne neemesi kpakara nhne jaava rikne.

⁶ Kam kpayarụ, mkpoma siri aị rikne ige ọbula. A mahjaru nū nga a zị n'oro aị n'anọ-ẹhni, a zila hne Chiokike zị. ⁷ Kwnornu nū a noowu bụdnu hite n'ọkwnata mkpoma, ọ bụo nū nhne anya nọowhnu. ⁸ Mkpoma siri aị rikne, ọ jaamasị aị a whoga n'anọ-ẹhni ka, wuru hne Nyenwe aị zị. ⁹ Ke kakwo, a pioru o mee nhne jaamasị Chiokike, ma a wu hne Nyenwe aị zị, mọbu a zị n'owa ka. ¹⁰ Kwnornu nū kpakara aị joogwuzo nū ruwhnu ngadna ikpe Karaịsi, ma nye ọbula nahoru ọgwo ẹrnu kpakara nhne a rnurnu nga a zị bụdnu, mọbu nhne oma mọbu nhne bụo oma.

Badnụ nū Chiokike
ziri n'udno

¹¹ Hne a mahjaru ọ tū ogwnu Chiokike, a naariasno ele badnụ be vakwnusi Chiokike. Chiokike mazuru aị, m neele anya nū anụ mazuru aị masị n'echiche anụ. ¹² A zá naaja ẹhni aị n'anya anụ berere, kọvu a neenye anụ oghere ma anụ gweru aị nyaa risi, ma anụ mahja nhne anụ jaasa ele ji nhne be nọowhnu nū ruwhnu badnụ naanya risi kakwo nhne zị nū mkpoma badnụ. ¹³ Anụ neeche nū a bụ ele ẹra naagba? Ọ bụ kwnornu Chiokike. Kọvu ọ bụru nū a bụ ele anya dnornu, ọ bụ kwnornu anụ. ¹⁴ Ọwhnun'anya Karaịsi neeme a mee kpa a neeme. A magwụ nū otu badnụ nwuhianu kpakara badnụ ẹnwu, ka gesiri nū kpakara badnụ snornu a n'ẹnwu. ¹⁵ Ọ nwuhianu kpakara badnụ ẹnwu, ma ele zị bụdnu gharu o wunu ẹhni be bụdnu, kọvu wunu Nyenwe aị nye nwuhianu be ẹnwu, ke hiri n'ẹnwu lizọ masị.

¹⁶ A zá neele badnụ anya nū ruwhnu lele kpa ele berere neele, ọ bụ n'ezị nū ọ bụ kpa a leru Karaịsi nū mbom. Kọvu a zá neeme kpan kịtna. ¹⁷ Ọ bụru nū nye ọbula zị nū rime Karaịsi, ọ bụ nye be kpughariri ikne, nhne ọknani whelem, be gholam nhne ikne. ¹⁸ Kpakara nhne ka hi n'aka Chiokike va, nye hiteru nū Karaịsi mee ma aị nū ya ziri n'udno, nyee masị aị ẹrnu ma a mee ya nū ele badnụ ziri n'udno. ¹⁹ Chiokike hiteru nū Karaịsi neeme ma ya nū kpakara ele badnụ ziri n'udno. Chiokike zá nọogwnu mmehie be megidne be. O nyernu aị ẹrnu a mee ya nū ele badnụ ziri n'udno. ²⁰ A bụ ele naadnasni anya Karaịsi, Chiokike zị nū rime aị naariasno. A ji Karaịsi naariasno anụ, anụ mee ma anụ nū Chiokike ziri n'udno. ²¹ Karaịsi méne mmehie, kọvu Chiokike mernu a o bụru mmehie kwnornu aị, ma a hite nū rime a kehja igwe nū ome mma ke Chiokike.

6

¹ Lele ele be nọ Chiokike sno nọornu ẹnu, a naariasno anọ kwé oru Chiokike anọ nahiaru bọru nhne etekne. ² Ka bọ nhne Chiokike kwuru,
 “M nurnu m anọ n'ige o gesi anọ ruwhnu ọma,
 m yinu m anọ aka n'ọbochi ọznohia.”

Anọ bno nsni, kịta bọ ige ọ nahọru ruwhnu ọma Chiokike, kịta bọ ọbochi ọznohia.
³ A píole badnu ọbula piohia nhne ojo n'ẹnu aị, kpayaru a kwéle ọ bíta nhne jọokpobi badnu ọchi n'ogodo apna.

⁴ Kọvu nọ kpakara nhne a neeme, a neegesi ẹhni aị lele ele ẹnu Chiokike hite n'osnuta mkpọma nọ rime awhnụwhnu, nọ nhne siri rikne, nọ nhne igbugbu, ⁵ ma ọli nhne, ma nọ ọro ikelu, nọ mkpakpọ, nọ ẹnu rikne, ma nọ oka anyarna abali, ma nọ ogwnu wiri, ⁶ ma nọ ọzi richna, ma nọ nhne ọmuma, nọ ndidi, ma nọ ovu ọma, hite n'Enine Nsọ, n'ezi ọka ọwhnun'anya, ⁷ hite n'okwu ezi ọka nọ rikne Chiokike, ya nọ mgwna ogwnu ke ome mma nọ akarikwnunga ma nọ akarita. ⁸ A nwernu ọson'anya agwna ige, agwna ige be ledna aị anya, agwna ige ele badnu kpari aị, agwna ige be znarni aị. Be neeme aị ele aghalaghala, kọvu a bọ ele kwu ezi ọka. ⁹ A bọ ele be máa, kọvu kpakara ele badnu magwu aị. A nọ lele ele nọowu ọnwu, kọvu a zị kọriri bọdnu, awhnụwhnu a naata nwée rikne gbu aị. ¹⁰ A bọ ele mkpọma só n'ọnu, kọvu a nwernu snarnima, ele mboni, kọvu neeme ele berere ele eze. Ọ zá nhne a nwernu, kọvu kpakara nhne bọ ke aị.

¹¹ Anọ ele Kọrinti, a kpumernu mkpọma aị kwunu anọ ezi ọka. ¹² Anọ kpusnirni mkpọma anọ megidne aị, ọ búo aị megidne anọ. ¹³ Anọ menu aị kpa a mennu anọ, m nookwu lele nọ anọ bọ rọmu m, anọ kpume mkpọma anọ.

Ọdo aka nọ nsni
 gbasiri ele kwé ekwe

¹⁴ Anọ nọ ele kwé ekwe knékọta ẹhni anọ n'otu. Kini bọ nhne ome mma nọ aruru-ẹli nwekọru? Ndaa ọzi n'otu ke iwhe n'ọchichiri nwekọru? ¹⁵ Mọbu ndaa nhne Karaisi nọ Ekwensu neekẹkọ? Kini bọ nhne nye Karaisi nọ nye kwé ekwe nwekọru n'otu? ¹⁶ Ndaa okwerikọta ke Ọro Nsọ Chiokike nọ renwu nwernu? Kwnornu nọ a bọ Ọro Nsọ Chiokike ke zị bọdnu, lele kpa Chiokike kwuru,

“M jọosno be wuru, zne izne n'esilawuru be.

M jọobu Chiokike be,
 be jọobu ele ke m.”

¹⁷ Kam kpayaru, “Anọ hi nọ rime be whuya, ziri ichne,
 anọ kpátu nhne zila richna aka,
 m jaanabnanya anọ,” ka bọ nhne Nyenwe aị kwuru.

¹⁸ “M jọoburu Nda anọ,
 anọ jọoburu rọmu m rukna nọ rọmu m rinya.
 Ka bọ nhne Nyenwe aị ke Meli Nhne Dum kwuru.”

7

¹ Ele me whnurnu n'anya, hne a nwernu kpakara mkwna ka, a mee ẹhni aị ma a ziri richna ma n'anọ-ẹhni ma nọ rime enine, whọga nọ kpakara nhne ke neemeru emeru, ma a ziri nsọ kpam kpam noowu bọdnu ke nọotu ogwnu Chiokike.

Ovu ọso n'ọnu Pọlu

² Anọ gweru aị kwnornu nọ ọ zá badnu ọbula a mejọru, mọbu lulu, mọbu megbu n'apna ọbula. ³ Nhne me kwno nookwu ka búo ma ikpe ma anọ, lele kpa me kwuru nọ mbom, anọ zị aị mkpa nọ mkpọma, ma a snornu anọ ziri bọdnu mọbu a snornu anọ nwu ẹnwu. ⁴ M tükwasiri m anọ mkpọma k'agida, m ji m anọ noolu ọnu. Anọ mernu mkpọma neesi m rikne, mkpọma nọoso m n'ọnu nọ rime awhnụwhnu.

⁵ Nga a vaduru Masidonia, a nwée ozukwa inwe n'anọ-ẹhni, be kpaknarnu aị ẹhni n'apna ọbula, ogwnu n'ederezi, ogwnu nọ mkpọma. ⁶ Kọvu Chiokike ke naakasi ele inwe gwuru mkpọma kasiri aị mkpọma nga Taịtosi varu. ⁷ Ọ búo kwnornu nọ Taịtosi varu kpọi,

kọvu nkasi mkpọma anụ nyernu a. Ọ kannụ aị nhne gbasiri obirizi anụ, nụ nhne igbugbu nụ nhne gbasiri m meturu anụ nụ mkpọma. Ka mernu mkpọma sọ m n'ọnu k'agida.

⁸ Ọ bụrubi nụ ọkwukwo izi me gbarụ vuteru anụ nhne igbugbu, m nwée m mkpọma lawuru nụ me gbarụ a. Nụ mbom, o mernu m mkpọma lawuru, nga me whnrnu nụ ọkwukwo me gbarụ vuteru anụ nhne igbugbu ige matị. ⁹ Kịtna, mkpọma nọso m n'ọnu, ọ bụo nụ m vuteru anụ nhne igbugbu, kọvu kwnornu nụ nhne igbugbu anụ mernu anụ tūhnasna mkpọma. Chiokike jiri nhne igbugbu anụ rñu ernalu, ka neegesi nụ ọ zá nhne ojo a mernu anụ. ¹⁰ Kwnornu nụ nhne igbugbu ke Chiokike noodubna badnụ ọ tūhnasna mkpọma dū ọznohia, ka nwée mkpọma lawuru. Kọvu nhne igbugbu ke ọwa noodubna n'ernalu. ¹¹ Anụ le kpa nhne igbugbu ke Chiokike kpaharu anụ jikneru ọ gọru ọnu anụ. Nhne ka kpaharu ovu owe ernalu, o ji anụ anya, o neerne anụ lele bekwnu, o meturu anụ nụ mkpọma, anụ jikneru ọ ta nye mmehie awnwhnu. Anụ gesiri ernalu anụ lele ele ikpe mana. ¹² Ọ bụ n'ezị nụ me gbarụ ọkwukwo izi wam, ọ bụo kwnornu nye mernu nhne ojo mọbu nye o mejoru. Kọvu m gbarụ m ma anụ mahia nụ ruwhnu Chiokike kpa anụ noobnonu aị nsni. ¹³ Ka mernu mkpọma si aị rikne.

Ọ bụo nụ mkpọma siri aị rikne kpọi, Taịtosi mernu mkpọma sọ aị n'ọnu, kpa anụ mernu a ọ nwudna nga ọ vakwnusiri anụ. ¹⁴ M ji m anụ noolu ọnu nụ ruwhnu a. Anụ kpásiła m iwernerne. A nookwunu anụ ezi ọka ige ọbula, kpam masi, a jiri Taịtosi luu ọnu nụ ruwhnu anụ, anụ whnrnu nụ ọ bụ ezi ọka. ¹⁵ Ka mernu ọwhnun'anya o nwernu hne anụ zị si rikne, nga o neechenwanya anụ noobno nsni, kpa anụ jiri ogwnu nụ ọznu biri biri nabnanya a. ¹⁶ Mkpọma nọso m n'ọnu nụ m nwernu rikne tūkwasi anụ mkpọma.

8

Nkesi ke nye Karaịsi

¹ Rumu nda m, a pioru ma anụ mahia nhne Chiokike jiri oru a rñu n'ogbako Chiokike ke zị nụ Masidonia. ² Ọ bụ n'ezị nụ be gawheru agida ọkpagbu, kọvu okne mkpọma ọso n'ọnu mernu be gweya agida nkesi, ọ bụ n'ezị nụ be bụ ele ọwa nyirni. ³ M naagbanu be akebene nụ be nyernu kpa be nwernu rikne, n'ezị, kakwo kpa be nwernu rikne, hite nụ mkpọma be. ⁴ Be riasnosi aị rikne ma be nwernu oghere yisi aka be n'oyinu ele Chiokike ke zị nụ Judiya aka. ⁵ Be mernu nhne a tula anya a, be beru ọsno gweru ernalu be nyega Nyenwe aị, nyee kwno aị hite n'echiche Chiokike. ⁶ Kam kpararu, a riasno Taịtosi nye panizoru ernalu ka, rnrnu a zne nụ ruwhnu mee anụ rñuzu ernalu ọwhnun'anya ka. ⁷ Anụ nwernu kpakara nhne, ọkwnata ovu, nụ ikwu-ọnu, nụ nhne ọmuma, nụ ezi ọka zuru ozu nụ ọwhnun'anya anụ nwernu hne a zị. Anụ buri masi ele zuru ozu nụ oru ke nkesi.

⁸ M zá m neenye anụ iwu. Kọvu m kannụ m anụ kpa ele berere nwernu mkpọma o kesi be nhne, ma m mahia m ezi ọka ke ọwhnun'anya anụ hite nụ nhne anụ jeenye be. ⁹ Anụ magwu oru ke Nyenwe aị Jizosi Karaịsi, ọ bụ n'ezị nụ ọ bụ nye eze, kọvu o mernu ernalu a womboni kwnornu anụ, ma o mee anụ buri ele eze hite n'odna mboni a.

¹⁰ Ka bụ ezni me neezni anụ, ọ jọburu ọma ọ buri nụ anụ rñuzne ernalu anụ panizoru otu awha wheru ewhe. Anụ bụ ele mbom panizoru ernalu wam, ma ele mbom jikneru ọ rñu a. ¹¹ Anụ zne nụ ruwhnu nornu a, rñukwo a masi. Anụ ziri gnarnagnarna nụ ọ rñukwo ernalu wam hite nụ nhne anụ nwernu, lele kpa ọ zị nga anụ marnu mmuma a. ¹² Ọ buri nụ anụ nwernu mkpọma nkesi, Chiokike jaanaru nkesi anụ hite nụ nhne anụ nwernu, ọ bụo hite nụ nhne anụ nwée.

¹³ A zá nookwu ma ele berere nwedna inwe ozukwa inwe, anụ buri ele zị nụ mkpa, kọvu ma nye ọbula hnata n'otu. ¹⁴ Kịtna, agida nhne anụ nwernu anụ jeenye be nụ mkpa be. Ige berere, be jeenwe nhne be jeenye anụ nụ mkpa anụ, ma nye ọbula hnata n'otu. ¹⁵ Lele kpa be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ,

“Nye chikataru agida nwée kakwo

nye wam ke chikataru matị, ke ọ chikataru zunnu a.”

Be zizneru Taịtosi
Korinti

¹⁶ M nọtunu Chiokike mmamma nye yisiri nụ mkpọma Taitosi, nhne gbasiri anụ lele kpa ọ zị nụ mkpọma m. ¹⁷ O kweruru, ọ bụo kwnornu nụ a kannu a, kovu o jiknenu hite nụ mkpọma a ọ va. ¹⁸ A neeziya ya nụ otu nnwọ nda ke nwernu igwugwu nụ kpakara ọgbako Chiokike n'okpo okwo izi oma. ¹⁹ Tụkwasi nụ ka, ọgbako Chiokike hohiaru a ma o snornu aị vuru nkesi ka zne Judiya. Eru ka neenye Nyenwe aị igwugwu, neegesi nụ a nwernu mkpọma o yisi aka n'ernu ka. ²⁰ A neeze eñni aị ọ zị badnu ọbula ma aị ikpe kpa a neeke agida nkesi. ²¹ A naagbalị o mee nhne kwesiri ekwesi, ọ bụo n'anya Chiokike kpọi, kovu ma n'anya ele badnu.

²² A neeziya otu nnwọ nda berere yisinu be, bu nye a kparu iru agida ige, whnu nụ a nwernu rikne kwnata a mkpọma. Nụ olu ka, kịta, o jiknenu o yinu anụ aka, ke kakwo kpa ọ tükwasiri anụ mkpọma. ²³ Nhne gbasiri Taitosi, ọ bu nye me nụ a nọornu ernu, neenyinu anụ aka. Rumu nda ele ya nụ be sno bu ele dnasni anya ọgbako Chiokike, be bu igwugwu Karaịsi. ²⁴ Anụ gesi be owhnun'anya anụ ma kpakara ọgbako Chiokike whnu nhne kpararu a jiri anụ luu onu n'ezi.

9

O yinu ele Karaịsi aka

¹ Ọ zá mkpa nụ me jaagbanu anụ okwukwo gbasiri o yinu ele Chiokike ele zị nụ Judiya aka. ² M maam nụ anụ jiknenu o yinu be aka, m ji m anụ lunu ele zị nụ Masidonia onu. M kanu m be nụ rumu nda aị ele zị nụ Akaya jiknenu o yi aka hite n'awha ke wheru ewhe. Nga be nurnu nụ anụ jiknenu o kesi nhne, mkpọma be kwnalizoru o mee kpam. ³ Kovu m neeziya rumu nda ka, ma onu a jiri anụ luu gharu ọ bu nhne etekne. Lele kpa me kwuru, anụ bita nhne nkesi anụ, ⁴ ọ zị ele Masidonia snornu m va whnu nụ anụ jiknennune, ọ jọobunu aị nhne iwhnerne, ke kakwo iwhnerne jootu anụ k'agida. ⁵ Kam kpararu, me riasno rumu nda ele ka be beru osno va, ma be whnu anụ jaabita nkesi anụ kweru mkwna su me va. Ka jeegesi nụ anụ nyernu hite nụ mkpọma anụ, ọ bụo nụ be kwnagidnenu anụ.

⁶ Anụ chenwanya nụ nye kpasiri mkpuru mati jọghohia mkpuru mati, nye wam ke kpasiri agida mkpuru jọghohia agida mkpuru. ⁷ Nye ọbula nyee lele kpa o kpebiri nụ mkpọma a, ọ bụo nụ mkpọma lawuru kwnornu nụ be karu be nyee. Chiokike whnurnu nye wam jiri mkpọma oma a nyee n'anya. ⁸ Chiokike nwernu rikne o nyee anụ karukwo kpa ọ zị anụ mkpa, ma anụ nwernu nhne kpakara ige, nụ karukwo kpa anụ jeeji o mee nhne buru oma. ⁹ Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, “O neenye ele mboni k'agida, ome mma a jaazi okwnukokwnu.”

¹⁰ Chiokike, nye neenye nye ernu ekwu mkpuru okpukpa nụ wiri ele badnu jeeri, jeeme kpakara mkpuru anụ so oso, minya agida mkpuru hite nụ nkesi anụ nyernu hite nụ mkpọma oma anụ. ¹¹ O jeeme anụ ba agida nụ kpakara nhne, ma anụ buru ele jeekesi ele badnu nhne ige ọbula, ke jeeme ele badnu tunu Chiokike mmamma kwnornu anụ.

¹² Eru oma ka anụ nọornu zá neeme ele Chiokike riji ruwho kpọi, kovu o neeme ele badnu nọtunu Chiokike mmamma k'agida. ¹³ Lele kpa ernu oma ka neegesi nụ anụ bu ele ezi oka, ele badnu jaaznarni Chiokike kwnornu nụ anụ noobno nsni izi oma Karaịsi ke anụ kwuhiaru, anụ neji mkpọma oma neekesi be nụ ele berere nhne. ¹⁴ Be jeeji mkpọma owhnun'anya be kpenu anụ okpukpe kwnornu oru Chiokike ke zị agida hne anụ zị. ¹⁵ Ngwa ma a tunu Chiokike mmamma kwnornu nkesi a ke onu jokowali.

10

Polu goru onu ernu a

¹ Mawa Polu, naariasno anụ, me nye be karu nụ m bu m nye mesi rikne nga me zị nụ ruwhnu anụ, kovu nye nwernu anya rikne hne anụ zila. M ji m ozi wohnernerne nụ mkpọma oma Karaịsi, naariasno anụ, anụ bikno, ² anụ mee m, m buru nye anya rikne hne anụ zị nga me varu, kwnornu nụ m nwernu m rikne nwe anya rikne n'ehni ele

nookwu nū a noowu bụdnu lele kpa ele ọwa noowu. ³ Ọ bụ n'ezị nū a zị n'ọwa, kọvu a zá nọolu ọgwu lele kpa ele ọwa nọolu. ⁴ Kwnornu nū mgwna ọgwu aị bụo ke badnū, kọvu ọ zị rikne nū Chiokike ke naakwnadna hne be wusiri rikne. A naakwnadna kpakara agirigo ⁵ nū kpakara nhne ke noovulizọ ẹhni a olu megidne ọmahia Chiokike, a nọdoru kpakara echiche n'ogwuu mee be bnonu Karaịsi nsni. ⁶ Nga anū ghọru ele bnozuru nsni, a jeejknernu ọ ta kpakara nye ọbula ke zá noobno nsni awhnūwhnu.

⁷ Anū neele kpakara nhne anya n'olu kpọi. Ọ zị nye ọbula n'esilawuru anū ke neeche nū ọ bụ nye Karaịsi? Nye wam che kwno echiche, kwnornu nū a bụ ele Karaịsi lele nye wam. ⁸ Ọ bụrubi nū me gweru rikne Nyenwe aị nyernu aị mee oknomokno k'agida, iwhnerne jọotu m. Nyenwe aị nyernu aị rikne o wulizọ anū olu lele ọro, ọ bụo rikne ọ kwnadna anū akwnadna. ⁹ M píole m o ji ọkwukwo izi me gbannū anū kpasị anū ogwuu. ¹⁰ Otu badnū jaakaa, “Ọkwukwo Pọlu naagba siri rikne, nọotu ogwuu, kọvu, nga aị nū a ziri, o nwée rikne, ikwu-ọnu a bụ nhne etekne.” ¹¹ Nye wam mahia nū ọ zá nhne zị ichne nū nhne a gbarū n'ọkwukwo nga a zị ikere nū nhne a jeeme nga aị nū anū zị.

¹² Kwnornu nū a zá nọogwuu ẹhni aị n'esilawuru ele ji ẹhni be nọotu nhne zị olu k'agida. Ele ji ẹhni be nọotunu n'ẹhni be, neekpe ẹhni be ikpe n'iwu ke be nyernu, bụ ele nwée akoniche. ¹³ Kọvu nū oknomokno aị zá neewhe hne a nwernu rikne, oknomokno aị bụ n'ernu Chiokike nyernu aị, bụ ke dūru nū hne anū zị. ¹⁴ Hne ọ bụ nū ẹrnu aị zị n'esilawuru anū, a gáwhele a. A vuru izi ọma Karaịsi vakwnusi anū. ¹⁵ A zá neeji ẹrnu ele berere rnurnu naanya risi. Ẹrnu kam wheru hne Chiokike nyernu. Kọvu a neele anya nū ọkwunata mkpọma anū jooso oso, ma a nwe rikne rnū agida ẹrnu n'esilawuru anū dū hne Chiokike nyernu aị. ¹⁶ Nga wam, a jeenwe rikne kpọ okwo izi ọma nū mba berere whe anū. Kọvu a jeeji ẹrnu ele berere rnurnu nyaa risi.

¹⁷ Lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru, “Nye ọbula ke jeeme oknomokno, o mee oknomokno nū nhne Nyenwe aị rnurnu.” ¹⁸ Kwnornu nū nye naaja ẹhni a mma bụ nhne etekne, kọvu nye wam Nyenwe aị naaja mma bụ nhne.

11

Pọlu nū ele izi
aghalaghala

¹ Ọ jaamasị m ọ buri nū anū jeenwe rikne nagidne iwhnirniwhno m, bikno, anū gweru m. ² Mkpọma m zị nū hne anū zị lele Chiokike, anū nū lele nyerinya máa nyerukna zị snam me kweru ọ nịsi otu badnū, ke bụ Karaịsi. ³ Kọvu ogwuu nọotu m nū be joolulu mkpọma anū, lele kpa agwọ wam jiri aghigho rnawhu Ivu, mee anū gharū o gweru kpakara mkpọma anū kpenu Karaịsi. ⁴ Kwnornu nū anū jiri ẹso nahọru nye wam ke znirni anū Jizọsi berere bụo Jizọsi ke a znirni anū, nū enine berere nū izi ọma berere ke bụo ke a znirni anū.

⁵ Kọvu ọ bụo nū m zị m matị kakwo ele izi ka anū kaa nū be ka m mma. ⁶ Nyele ma, m máam kpa be kwu ọka sọ n'ọnu, kọvu m magwū m nhne, a mernu ka whuya iwhne hne anū zị ige ọbula ma nū ọnodi ọbula.

⁷ M náge m anū nhne ọbula nga me znirni anū izi ọma Chiokike, m gwednarnū m ẹhni m ẹli ma anū buri ele be gwelizọru olu. Kị ọ bụ nhne ojo me mernu sa? ⁸ M nahiaru m ọgbako Chiokike berere nhne me jiri nọornu ẹrnu n'esilawuru anū. ⁹ Ige me nū anū zị, m kpáknage m anū ẹhni nū iwai nga me zị nū mkpa, rumu nda ele hi nū Masidonia va gweyarū kpakara nhne zị m mkpa. Lele kpa me neeme, m jọobu ivu nyee anū tna mọbu ekile. ¹⁰ Hite n'ezị ọka Karaịsi ke zị nū rime m, ọ zá badnū ọbula ke zị n'Akaya jeenwe rikne kpusni ọnu m, kpa me naanya risi. ¹¹ Ndaa nhne me jiri kwu kpa? Me whnūge anū n'anya sa? Chiokike magwū nū m whnurnu m anū n'anya.

¹² M jaazi kọriri neeme kpa me neeme, ma ele izi ka gharū o nwe oghere be noopio gweru luu ọnu, kaa nū be nū aị neeme otu nhne. ¹³ Be bụ ele izi aghalaghala, be bụo ezi, be ji ẹrnu be naagha ọgha, ma be nū lele ele izi Karaịsi n'ezị. ¹⁴ O jí anū anya, Setani n'iwuru a gbanwornu ẹhni a lele enine izi ke iwhne. ¹⁵ Ọ bụo okne nhne ọ buri nū ele

ẹrnu a gbanwornu ẹhni be ma be nọ lele ele ẹrnu ome mma. Be jeeji aka ẹrnu be kwọ be ogwo ẹrnu.

*Awhn*uwuhnu Pọlu lele
nye izi Karaịsi

¹⁶ M nookwu kwno a berere, ọ zá nye kwu m nye iwhnirniwhno. Ọ bọru nọ ọ bọ nhne me bọ, anọ gweru m kpam, ma m gweru m nhne matị luu ọnu. ¹⁷ Nhne me nookwu kịtna búo nhne Nyenwe aị piору me kwu, ke gbasiri olu ọnu ka, m nookwu lele nye iwhnirniwhno. ¹⁸ Agịda ele badnọ noolu ọnu lele kpa ele badnọ noolu, m jeeme kpam. ¹⁹ Anọ bọ ele ji ovu ọso n'ọnu nagidne ele iwhnirniwhno, ọ bọ n'ezi nọ anọ bọ ele nwernu akoniche. ²⁰ Anọ nagidnernu ele mernu anọ lele ọhi, nahọru anọ nhne, kwnaghari anọ, gwuzote ẹhni a, gbọ anọ aka nọ nti. ²¹ Ka nọotu m iwhnerne nọ a nwée rikne mee anọ kpam.

Kọvu ọ bọru nọ nye ọbula luu ọnu nhne ọbula, m jeeme masị kpam. M nookwu lele nye iwhnirniwhno. ²² Be bọ ele Hiburu? M bọ m masị. Be bọ ele Izireli? M bọ m masị. Be bọ ele hi n'avnurnu Ebereham? M bọ m masị. ²³ Be bọ ele ẹrnu Karaịsi? Ẹra naagba m sa? M bọ m nye ẹrnu Karaịsi kakwo be. M nọornu ẹrnu kakwo be. M lala m ikelu agịda ige kakwo be, be pniarnu m nhne k'agịda kakwo be, agịda ige ọ gwnarnu matị m nwu. ²⁴ Mgba isne ele Ju pniarnu m nri ẹto nọ tolu ọnu mbinibini. ²⁵ Ele Rom liri m isisi mgba ẹto, be turu m akaworugwu otu mgba, ogbo me zị nọ rime a kpuru mgba ẹto, m daziri m nọ rime mini iwhnehnie nọ abali. ²⁶ Kpa me neezne izne ige ọbula, m neeze budnu nọ rime mini, ma n'aka ele buznu, m neeze budnu n'aka ele Ju ma n'aka ele búo ele Ju. Nhne oze budnu nọ rime ẹli-ọhna, ma nọ rime ẹli-ikpa, neeze budnu n'okne abaji, neeze budnu n'aka rumu nda aghalaghala. ²⁷ M nọornu ẹrnu, nọodoli ndoli, ma n'ọka anyarna abali, ma wiri ogwnugwnu nọ akpiri ọkpo bẹkwnu, m dazila m agịda ige nwée wiri o riri, ma nọ iyi ọtutu, m nwée m iwo o kpusni ẹto. ²⁸ Be gweme kpakara nhne ka, nhne naakpa m kpakara ọbochi bọ nhne gbasiri ọgbako Chiokike. ²⁹ Ndaa nye rikne gwuru ke rikne gwulam? Ndaa nye dnabarnu nọ mmehie ke mkpoma lala m mini, neerne m bẹkwnu?

³⁰ Ọ bọru nhne be luu ọnu, m jeeji kpakara nhne neegesi nọ m bọ nye nwée rikne noolu ọnu. ³¹ Chiokike nọ Nda Nyenwe aị Jizosi, nye nwe ọznarni ọkwukokwnu, magwu nọ m nookwu ezi ọka. ³² Nga me zị nọ Damasikosi, nye neechi ẹli, nye zị nọ mkpururu Eze Arẹtasi, bitaru ele neese ọnu-mgbo ẹli-ọhna, be nwudne m. ³³ Kọvu be yisiri m nọ rime nkita garu n'ọnunu zị nọ mkpọ ẹli-ọhna kwuhala m n'ẹli a, ọ bọ kpa me jiri gbawhunahọru a.

12

Qwhnurninya Pọlu

¹ M joolu ọnu, ọ bọ n'ezi nọ ọ zá nhne zị nọ rime a. Kọvu m jookwu ọka gbasiri nhne me whnurnu nọ nhne Nyenwe aị kpumennu m. ² M maam otu nye Karaịsi nri nọ awha ẹno wheru ewhe, nye be gwelizọru zne oligwe k'ẹto. (Ọ bọru nọ ọ bọ n'anọ-ẹhni mọbu ọ búo n'anọ-ẹhni, m máam, Chiokike kpọi ma. ³ Berere, m máam ma ọ bọ n'anọ-ẹhni ma ọ búo n'anọ-ẹhni, Chiokike kpọi ma.) Nhne me magwu bọ nọ ⁴ be gwelizọru badnọ ka zne Paradasị. Ọ nurnu nhne ke be jáagbali n'okwukwo, nhne ọnu badnọ jéenwe rikne kwu. ⁵ M jeeji nyerukna ka nọolu ọnu, m jeeji ẹhni m noolu ọnu, okwolem nhne neegesi nọ m bọ m nye nwée rikne. ⁶ Ọ bọru nọ me luu ọnu m jọobu nye iwhnirniwhno, kwnornu nọ m nookwu ezi ọka. Kọvu m joolu ọnu, ọ jáamasị m badnọ ọbula gweru m kakwo kpa o gweruru m hite nọ nhne ọ whnurnu me mernu nọ ke ọ nurnu me kwuru. ⁷ Lele kpa ọ búo ọma me vulizọ ẹhni m olu kwnornu okne nhne me whnurnu, be nyernu m nhne igbugbu n'ẹhni m. Ọ bọ nye izi ke Setani, ma ọ kpakna m ẹhni ma m gharu m o luu ọnu. ⁸ M rjoru m Nyenwe aị nhne gbasiri a mgba ẹto, ma o gweme a n'ẹhni m. ⁹ Ka bọ nhne ọ saru m, “Oru m zunnem ji, iknernema m zuru ozu nga i nwée rikne.” Kam kpayaru, mkpoma nọoso m n'ọnu me luu ọnu nọ m nwée m rikne, ma rikne Karaịsi whuya iwhne nọ rime m. ¹⁰ Kam kpayaru, m bọ m nye nwée rikne. Ele badnọ naakpasị m iwhnerne, be

ta m awhnụwhnu, be kpagburu m. Kpakara nhne igbugbu me gawheru kwnornu Karaịsi jiri m ruwho. Nga me nwée rikne, iknernema zi m n'ehni.

Ele Kọrinti meturu Pọlu
nụ mkpọma

¹¹ Anụ mernu m mee lele nye iwhnirniwhno. Anụ bụ ele kwesiri o kwu nhne ọma gbasiri m, kwnornu nụ ele izi anụ wam, ke anụ kaa nụ be ka m mma, béle m ọsno. Ọ bụ n'ezi nụ ọ zá nhne me bụ. ¹² Kwnornu n'ezi, nhne neegesi nhne nye izi whụyaru iwhne n'esilawuru anụ. Be bụ ọnu elekema, nụ ọnu ndu-ehni nụ ọnu rikne zi ọdo nụ ọdo me jiri ndidi rnu. ¹³ Ndaa nhne me mernu ọgbako Chiokike ele berere ke me méne hne anụ zi? Ọ bụ nụ m kwéle m ọ bụru nhne ivu rinya hne anụ zi? Anụ gbarunu m nhne ojo ka.

¹⁴ Ka jọobu mgba ọto me jikneru ọ vakwnusi anụ. M jọoburu ivu rinya hne anụ zi. Anụ zi m mkpa, ọ búo nhne anụ nwernu. Ọ búo rụmu naakpabitanu ele murnu be ẹkwnu, kọvu ele nda nụ nne naakpabitanu rụmu be ẹkwnu. ¹⁵ Ọ jaamasị m o nyega anụ nhne me nwernu. Owe! M jeenye iwhuru m nụ risi anụ ma m yisinu m anụ aka. Ka o jeeme anụ bọ whnụ m n'anya, lele kpa me whnurnu anụ n'anya k'agida? ¹⁶ Anụ jeekweru, nụ m búo m ivu rinya nyee anụ. Hne me bụ nye aghigho, m ji m aghigho nwudne anụ. ¹⁷ Ndaa? Ele me ziyannu anụ, m jiri be nahoru anụ nhne sa? ¹⁸ M riasnornu m Taitosi ọ va, ya nụ nye Karaịsi berere, anụ jaakaa nụ Taitosi nahoru anụ nhne? Me nụ ya a jile otu enine mee nhne lele nụ a bụ otu badnu?

¹⁹ Anụ neche nụ a noopio ọ ọru ehni aị nụ hne anụ zi? Ọza! A nookwu ọka nụ ruwhnu Chiokike lele ele Karaịsi, kpakara nhne a neeme bụ ma anụ bụru ele zi kwem lele ele a whnurnu n'anya. ²⁰ Ogwnu ọotu m nụ me vadu n'esilawuru anụ, m jọowhnu nụ anụ zi ichne, ke búo nhne me leru anya a. Anụ jọowhnu masi nụ m zi m ichne, ke búo nhne anụ leru anya a. Ogwnu ọotu m nụ m jọowhnu oknorno nụ okwno-awuwa, mkpọma ẹkwnu nụ okewa, ọnu-ojo, izno, oknomokno nụ mkpakpo. ²¹ Ogwnu ọotu m nụ me va berere nụ Chiokike m jeegwedna m eli nụ ruwhnu anụ, m jaakwa ẹkwna kwnornu agida ele mernu mmehie ke kwéle ọ tughnasna, hite nụ nhne zá richna be mernu, ke bụ ome oyi n'apna tū iwhnerne.

13

Ọdo aka nụ nsni ipne-aznu

¹ Ka jọobu mgba ọto me naava lekasi anụ. “Kpakara nhne be bnornu badnu, jeenweriri ele akebe lawuru mọbu ọto,” lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru. ² Lele kpa me kannu anụ nga me varu ke mgba lawuru, ele mehieru n'ige wheru ewhe, nụ kpakara ele berere, m nookwu a berere kpa me zi ikere, me va kwno, kpakara be jaata awhnụwhnu mmehie be. ³ Hne anụ noopio nhne ke neegesi nụ Karaịsi ji m nookwu ọka, ọ búo nye nwée rikne n'esilawuru anụ kọvu o jeegesi iknernema a hne anụ zi. ⁴ Ọ bụ n'ezi nụ be gburu a n'énwe rikne, kọvu ọ zi budnu hite nụ iknernema Chiokike. A bụ ele nwée rikne nụ rime Karaịsi, kọvu hne anụ zi a joosno a ziri budnu n'iknernema Chiokike.

⁵ Anụ nyosnama ehni anụ lekasi ma anụ zi kọriri budnu n'okwnata mkpọma. Ọ bụ nụ anụ máa Karaịsi Jizosi wu nụ rime anụ? Okwolem ma anụ dnarnu adna. ⁶ M kwere m nụ anụ jaamahia nụ a búo ele dnarnu adna. ⁷ A naariasno Chiokike, anụ mee nhne ojo. Ọ búo ma ele badnu kaa nụ a bụ ele ọma, kọvu ma anụ mee nhne ke kwesiri, ọ bụbedi nụ a nụ lele ele dnarnu adna. ⁸ A jéenwe rikne mee nhne megidne ezi ọka, kọvu dasinu ezi ọka n'ikwnu. ⁹ Mkpọma ọoso aị n'ọnu nga a nwée rikne, kọvu nụ anụ nwernu rikne. A neekpe ma anụ bụru ele zuru ozu. ¹⁰ Kam kpayaru, me naagbanu anụ ọkwukwo ka kpa me zi ikere, ma ọ bụru me va, m jéeme anụ nhne rikne hite n'iknernema Nyenwe aị nyernu m, rikne o wulizo anụ olu lele ọro, ọ búo ọ kwnadna anụ akwnadna.

Obekwu ikwu ipne-aznu

¹¹ N'ipne-aznụ, rụmu nda m, anụ dazikwaru nkari. Anụ gbalị dū ozuzu. Anụ bno nsni nū nhne me nōorio anụ, anụ buru ele nwernu otu mkpoma, anụ wuru n'udno. Chiokike ke ọwhnun'anya nū udno dazigidnenu anụ.

¹² Anụ bekwurita ibne anụ lele rụmu nda. ¹³ Kpakara ele nsọ Chiokike neebekwu anụ. ¹⁴ Oru ke Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi, ọwhnun'anya ke Chiokike, nū owugidne ke Enine Nsọ dazinu kpakara anụ.

Ọkwukwo izi Pọlu
gbaznennu
Ele Galasia
Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Hite n'ọpanizo ọkwukwo izi Pọlu gbaznennu ọgbako Chiokike ke zị nụ Galasia, o mernu be mahia nhne lawuru ke zị mkpa. Ke mbom, bu ma be mahia nụ ọ bu ezi nye izi Karaịsi, ke ẹbo bu nụ izi ọma ọ nọokpo okwo a bu ezi ọka. Ka bu kwnornu nụ agida ele badnu naakaa nụ Pọlu bu nye izi aghalaghala nụ nye nọokpo okwo izi ọma aghalaghala.

Pọlu bu nye izi Karaịsi n'ezi ọka, nye Nyenwe aị nyernu ẹrnu o zni ele buo ele Ju izi ọma. Pọlu kannu Pita nụ ọ bu nye ruwhnu lawuru, kwnornu nụ o kwemana o snornu ele buo ele Ju ele za naabita Iwu Mozizi ri wiri nga ọ whnurnu ele hi nụ Jeruselem va.

Pọlu kwusiri a rikne nụ okwolem hite n'okwnata mkpoma nhne Chiokike jeeji znohia badnu. Ka whuyaru iwhne nụ budnu Ebereham, nye nahjaru mkwna Chiokike hite n'okwnata mkpoma.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Ezi nye izi nụ ezi izi ọma (1:1-10)

Chiokike hohiaru Pọlu lele nye izi Karaịsi (1:11-24)

Pọlu naagbanu izi ọma akebe (2:1-21)

Ọznohia kwolem hite n'okwnata mkpoma (3:1--4:31)

Ele Enine Nso nụ ọwhnun'anya noodu (5:1--6:10)

Ọdo aka nụ nsni ipne-aznu (6:11-18)

¹ Mawa, Pọlu, nye izi Karaịsi ke hige n'aka badnu mọbu nụ rikne ke badnu, kovu hite nụ Jizosi Karaịsi nụ Chiokike Nda, nye mernu Jizosi hi n'enwu lizo, ² nụ kpakara rumu nda ele me nụ be zị naagbaznenu kpakara ọgbako Chiokike ke zị nụ Galasia ọkwukwo.

³ Oru nụ udno ke Chiokike Nda aị nụ ke hi n'aka Nyenwe aị Jizosi Karaịsi dazinu anu. ⁴ Karaịsi gweru budnu a nyee kwnornu mmehie aị ma ọ dọhia aị n'ige ojo ka lele kpa echiche Chiokike Nda aị pioru. ⁵ Ọznarni zinu a ọkwukokwunu. Amim.

Izi ọma berere zila

⁶ Ọ gbagwojiri m anya nụ anu ghasaru nye wam sukwuru anu bna n'oru ke Karaịsi, zne izi ọma berere. ⁷ N'ezi, izi ọma berere zila, kovu agwna ele badnu naakpahie anu anya, noopio ọ gbanwo izi ọma Karaịsi. ⁸ Kovu ọ buru aị mọbu enine izi hi n'oligwe va zni anu izi ọma berere ke buo ke a znirni anu, Chiokike vu a onu okwnukokwunu. ⁹ Lele kpa a kwuru nụ mbom, m nookwu kwno a berere, ọ buru nụ nye obula zni anu izi ọma ke zị ichne nụ ke anu nahjaru, Chiokike vu a onu okwnukokwunu.

¹⁰ Ka o neegesi nụ m noopio ruwhnu ọma ke badnu, buo ke Chiokike? M noopio nhne jaamasị badnu sa? Ọ buru nụ m noopio ruwhnu ọma ke badnu, m jọbu nye izi Karaịsi.

Chiokike sukwuru Pọlu

¹¹ Me kanu anu, rumu nda m, izi ọma me nọokpo okwo a buo nhne hi n'aka badnu. ¹² M nahiage m a n'aka badnu, ọ buo badnu znirni m a, kovu Jizosi Karaịsi kpumernu a nyee m.

¹³ Anu nurnu kpa me wuru budnu nụ mbom n'okpukpe ele Ju, nụ kpa me kpaknarnu ọgbako Chiokike ẹhni k'agida, gbalị ma o whu. ¹⁴ M be m ele Ju ibne m osno ele me nụ be bu ebiri n'okpukpe ele Ju, m ji m kpakara mkpoma yisi n'omen'eli ele nda aị ọknani. ¹⁵ Kovu Chiokike bitaru m ichne hite nụ ruwho nne m, o sukwuru m hite n'oru a. Nga ọ masiri a, ¹⁶ o kpumennu m Nnwọ a, ma m nwernu m rikne zni ele buo ele Ju izi ọma gbasiri a. Ige wam, m znege ma me nụ badnu obula tnu ọtutnu gbasiri a. ¹⁷ M znege m Jeruselem zne ọ whnu ele be m osno buru ele izi, kovu m znernu m Arebia, m lahna Damasikosi.

¹⁸ Nga awha ẹto whemernu, m znernu m Jeruselem zne mahja Pita, me nu a daziri nri nu obochi isne. ¹⁹ M whnuge m nye izi berere okwolem Jemisi nwene Nyenwe a Jizosi. ²⁰ Nhne me gbannu anu n'okwukwo bu ezi oka, Chiokike magwu nu o buo aghalaghala. ²¹ Omekwo, m zne n'eli ke zi nu rime Siriya nu Silisia. ²² O za nye Karaisi ke zi nu ogbako Chiokike ke zi nu Judiya magwu nye me bu ruwhnu nu ruwhnu. ²³ Kovu nu be nurnu otnutnu, "Nye wam ke naakpakna a ẹhni neezni izi oma okwnata mkpoma wam o gbaliri o mee ma o whu nu mbom." ²⁴ Be znarni Chiokike kwnornu m.

2

*Ele izi berere
nabnanyarnu Pọlu*

¹ Nga nri nu awha ẹno whemernu, m lahna m Jeruselem, me nu Banabasi, m kwuru Taijosi zne. ² M znernu m kwnornu nu Chiokike kpumennu m me zne. N'iznuznu ke me nu ele risi gbaru ichne, m kowaru m izi oma me znirni ele buo ele Ju, o zi ẹnu me rnurnu mọbu ke me nọornu kitna bo bu nhne etekne. ³ Taijosi nye me nu a sno, o bu n'ezi nu o bu nye Giriki, be kwnagidnene a o kpa nka. ⁴ Agwna rumu nda aghalaghala gbebnarnu va o nyosna kpa a jiri nwernu ẹhni a nu rime Karaisi Jizosi, be pioru ma a buru ohi iwu ele Ju. ⁵ A nyege be oghere rja rja ma a bitannu anu ezi oka ke izi oma chim chim.

⁶ Agwna ele nu lele be bu ele risi. Nhne obula be bu za m mkpa, kwnornu nu Chiokike le badnu anya nu ruwhnu n'ikpe. O za nhne ele ka tukwasiri nu izi me znirni. ⁷ Kovu be whnurnu nu Chiokike nyernu m izi oma me zni ele buo ele Ju, lele kpa o nyernu Pita ẹnu o zni ele Ju izi oma. ⁸ Chiokike wam ke nọornu ẹnu n'izi oma Pita znirni ele Ju lele nye izi, bu masi nye nọornu ẹnu n'izi oma me znirni ele buo ele Ju lele nye izi. ⁹ Nga Jemisi nu Pita nu Joni, ele nu lele ele risi whnurnu nu Chiokike nyernu m ẹnu ka zi ichne, be gbasiri me nu Banabasi akarikwnunga ke neegesi nu a bu otu. Be kweru a zne zni ele buo ele Ju izi oma, be zne zni ele Ju izi oma. ¹⁰ Nhne be nọorio kpọi bu, a chenwanya ele mboni, ki bu nhne me mernu wara wara.

*Pọlu bigboru Pita
n'Antioku*

¹¹ Nga Pita vaduru Antioku, m bigboru m a nu ruwhnu ohna kwnornu nu o dnahieru. ¹² Su ele Jemisi ziyaru va, Pita nu ele buo ele Ju neeriko wiri. Kovu nga be vaduru, o kwéle o sno be ri wiri, kwnornu nu ogwnu ele be kparu nka turu a. ¹³ Ele Ju ke gwnarnu snornu a kpa ichne ichne kwnornu nu ruwhnu lawuru a, ke kpararu Banabasi sno be nu ruwhnu lawuru be.

¹⁴ Nga me whnurnu nu be mene lele ezi oka ke izi oma, m kanu Pita nu ruwhnu kpakara be, "I bu nye Ju, kovu i noowu budnu lele ele buo ele Ju, o buo lele nye Ju. Ndaa kpa i naakwnagidne ele buo ele Ju be snornu omen'eli ele Ju?"

Oznohia bu hite n'oru

¹⁵ N'ezi, a bu ele Ju hite n'omumu a, a buo ele mmehie lele kpa be nookwu ele buo ele Ju. ¹⁶ Kovu a magwu nu badnu nu Chiokike mernu udno hite n'okwnata mkpoma nu Jizosi Karaisi, o buo n'ome nhne iwu kwuru. A kweru nu Karaisi Jizosi ma a nu Chiokike ziri n'udno hite n'okwnata mkpoma nu Karaisi. O buo n'ome nhne iwu kwuru, kwnornu nu o za nye obula bu nye oma hite n'ome nhne iwu kwuru.

¹⁷ O buru nu nga a noopio ma a nu Karaisi ziri n'udno, a whnu ẹhni a nu a bu ele mmehie lele ele berere, ka o neegesi nu Karaisi naadasị mmehie n'ikwnu? Chiokike kwé. ¹⁸ O buru nu me panizo noowu nhne me kwnadnarnu akwnadna, ka neegesi nu m bu m nye noolulu iwu. ¹⁹ Kwnornu nu hite n'iwu m nwurnu ẹnu hne iwu zi, ma m ziri m budnu nu rime Chiokike. ²⁰ Be gweru m yisinu Karaisi kpogidne a n'olu ogba a, m za m budnu ke m, kovu Karaisi wu nu rime m. Budnu ke me zi n'ano-ẹhni bu ke me zi n'okwnata mkpoma ke Nnwọ Chiokike, nye whnurnu m n'anya gweru budnu a nyee

kwnornu m. ²¹ M zá m neelewhu oru Chiokike anya, kwnornu nù ọ bụru nù ome mma bụ hite n'iwu, ẹnwu Karaịsi nwurnu bụ nhne etekne.

3

Iwu mọbu ọkwnata
mkpọma

¹ Anụ ele Galasia iwhnirniwhno, nyele kpahieru anụ anya? Nụ ruwhnu anụ bụ hne me gesiri anụ nù be kpogburu Jizọsi Karaịsi n'ogba. ² M pioru m ọ mahia otu nhne n'aka anụ. Anụ nahiaru Enine Nsọ hite n'ome nhne iwu kwuru, sọbu hite n'okweru nhne anụ nurnu? ³ Anụ bụ ele iwhnirniwhno kpa? Anụ panizoru n'Enine ke Chiokike, anụ naagbalị o wu bụdnu kịta hite nù rikne ke aka anụ? ⁴ Kpakara awhnụwhnu anụ taru ọ bụ nhne etekne? N'ezi, ọ bụ kwnornu nù nhne etekne? ⁵ Chiokike nyernu anụ Enine a, rnụ ẹnru ndu-ẹhni n'esilawuru anụ. Ọ bụ kwnornu nù anụ mernu nhne iwu kwuru sọbu nù anụ kweru nhne anụ nurnu? ⁶ Lele kpa Ebereham “kweruru Chiokike, Chiokike gwnusinu a nù ọ bụ nye mee mma.” ⁷ Anụ mahia nù kpakara ele nwernu ọkwnata mkpọma bụ rụmu Ebereham. ⁸ Ọkwukwo nsọ kwuru nù hne zị nù ruwhnu nù Chiokike jeeme ma ya nù ele bụo ele Ju ziri n'udno hite n'ọkwnata mkpọma, znirni Ebereham izi ọma, kaa, “Hite nù rime i, m jọgozi kpakara mba ke ọwa.” ⁹ A whnurnu nù Chiokike nọgozi kpakara ele ke jeekweru lele kpa Chiokike gọziri Ebereham, nye kweru nù ya.

¹⁰ Ọvu ọnu zinu kpakara ele neechi nù Chiokike jọgwnu be lele ele ikpe mána kwnornu nù be naabita Iwu. Be gbaru a n'ọkwukwo nsọ, kaa, “Ọvu ọnu zinu kpakara ele zá naabita kpakara nhne be gbaru n'Iwu, neeme masi be.” ¹¹ O dnornu ai anya nù ọ zá nye ya nù Chiokike zị n'udno hite n'Iwu, kwnornu nù ọkwukwo nsọ kwuru, “Nye mee mma jeehi n'ọkwnata mkpọma a ziri bụdnu.” ¹² Kọvu Iwu knóge aka n'ọkwnata mkpọma, lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru, “Nye neeme kpakara nhne ka jaazi bụdnu nù rime be.” ¹³ Karaịsi gbaharu ai hite n'aka ọvu ọnu ke iwu, ọ ghonu ai ọvu ọnu. Ọkwukwo nsọ kwuru, “Be vuru nye ọbula be kpokwnusiri n'olu isisi ọnu.” ¹⁴ Karaịsi mernu ka ma ngozi wam Chiokike kweru Ebereham mkwna bụru ke ele bụo ele Ju hite nù Karaịsi Jizọsi, ma a hite n'ọkwnata mkpọma nahoru mkwna Enine Chiokike.

Iwu nù mkwna

¹⁵ Rụmu nda m, m jeeji nhne anya nọwhnu noogbu esni. Ọ zá nye nwernu rikne o lulu njo-ẹhni badnu lawuru gbaru, mọbu tųkwasi nhne n'olu a. ¹⁶ Kịta, Chiokike kweru Ebereham nù nnwọ a mkwna wam. Ọkwukwo nsọ kwúge agida rụmu, kọvu “nnwọ i,” ke bụ otu badnu, nye bụ Karaịsi. ¹⁷ Nhne me nookwu bụ ka, iwu wam ke be nyernu riwhu awha ẹno nù nri ẹto kpa mkwna Chiokike kweru Ebereham whemernu, nwée rikne lulu mkwna Chiokike kweru mọbu mee a ọ gharu ọ zị ire. ¹⁸ Kwnornu nù ọ bụru nù nhne okehia ka kno aka n'iwu, ọ búma mkwna, kọvu Chiokike kwnornu n'oru a, o nyernu a Ebereham hite nù mkwna.

¹⁹ Kịni bụ nhne be kwno nyee iwu? Be nyernu a kwnornu ọdnahie ke badnu tem du nga Nnwọ wam jaava bụ nye mkwna wam nọtutu aka. Chiokike nyernu iwu hite n'aka ele enine izi, o nyee a nye ibno. ²⁰ Nye ibno zá mkpa hne otu badnu zị, Chiokike bụ otu.

²¹ Ka o neegesi nù iwu megidnenu mkwna Chiokike? Ọza rịa rịa! Kwnornu nù ọ bụru nù be nyernu iwu ke jeenye bụdnu, ome mma jọburu hite n'iwu. ²² Kọvu ọkwukwo nsọ kwuru nù kpakara ọwa bụ ọhi mmehie, ma nhne Chiokike kweru mkwna o nyee hite n'ọkwnata mkpọma nù Jizọsi Karaịsi bụru ke ele kweru ekwe.

²³ Tụtu sụ ọkwnata mkpọma varu, a bụ ele ikelu ke iwu, be gbagidnenu ai ọnuhna du nga be kpumernu ọkwnata mkpọma. ²⁴ Iwu wam bụ nye neelegidne ai anya, kwuru ai vakwnusi Karaịsi, ma ai nù Chiokike ziri n'udno hite n'ọkwnata mkpọma. ²⁵ Kpa ọkwnata mkpọma varu, a zima nù mkpururu nye neelegidne ai anya, ke bụ iwu.

A bụ rụmu Chiokike

²⁶ Kpakara anụ bụ rụmu Chiokike hite n'okwnata mkpoma nụ Karaịsi Jizọsi. ²⁷ Kpakara anụ ele be wụru mini bna nụ Karaịsi jooworu bụdnu ikne Karaịsi lele iwo. ²⁸ Ọ zá nhne zị ichne nụ hne nye Ju nụ nye Giriki zị, mọbu hne ọhi nụ nye bụo ọhi zị, mọbu hne nyerukna nụ nyerinya zị. Kpakara anụ bụ otu nụ rime Karaịsi Jizọsi. ²⁹ Ọ bụru nụ anụ bụ ele Karaịsi, anụ bụ rụmu Ebereham, ele jeekehia mkwna wam Chiokike kweru Ebereham.

4

¹ Nhne me nookwu bụ kọriri ka, nye ọbula ke jeeri mkpe nda a hne ọ bụ watakiri, ọ zá nhne zị ichne hne ya nụ nye ọhi zị, ọ bụ n'ezi nụ ya nwe kpakara nhne. ² Ele berere jaazi neelegidne a anya, neezni a nhne, tem dū ige nda a karū. ³ Kpam masi, nga a bụ rụmu takiri, a bụ ọhi renwu ojo matị matị ke ọwa. ⁴ Kọvu nga ige dūru, Chiokike ziyaru Nnwọ a, nye nyerinya mụrnụ nụ mkpururu Iwu Mozizi, ⁵ ma ọ gbahia ele zị nụ mkpururu iwu, ma a bụru rụmu Chiokike. ⁶ Kwnornu nụ anụ bụ rụmu a, Chiokike ziyaru Enine Nnwọ a nụ rime mkpoma aị, Enine ke naakwna, “Papa, Nda m.” ⁷ Kam kpayarū i buma ọhi, kọvu nnwọ, hne i bụ nnwọ, Chiokike mernu i bụru nye jeeri mkpe a.

Nhne meturu Pọlu
nụ mkpoma

⁸ Nụ mbom, nga anụ máa Chiokike, anụ bụ ọhi nhne bụo chi. ⁹ Kọvu kịtna, anụ magwū Chiokike, mọbu Chiokike magwū anụ. Ndaa kpa anụ jaalahnakwnusi renwu ojo matị matị ke nwée rikne, ọ zá nhne be ji be neeme? Kini kpayarū anụ jọburu kwno ọhi be berere? ¹⁰ Kini kpayarū anụ naabita ọbochi zị ichne, ma enwa, ma ige nụ awha? ¹¹ Ogwu anụ nootu m. Ọ jọbu nụ enu m nụ risi anụ bụ nhne etekne sa?

¹² Rụmu nda m, m naariasno anụ, anụ nụ lele me, m nụ m lele anụ ele bụo ele Ju. Ọ zá nhne ojo ọbula anụ mernu m nga me znirni anụ izi oma nụ mbom. ¹³ Anụ chenwanya ọ bụ ẹhni igbugbu mernu me daziri zni anụ izi oma nụ mbom. ¹⁴ Ọ bụ n'ezi nụ ẹhni igbugbu m bunnu anụ nhne ọrnurna, anụ lédnage m anya mọbu zusa m. Kọvu anụ kwubnanyarnu m lele nụ m bụ m enine izi Chiokike, lele nụ m bụ m Karaịsi Jizọsi n'iwhuru a. ¹⁵ Kini mernu ovu ọso n'onu ke anụ nwernu nụ mbom? M jaagbanu anụ akebe, ọ bụru nụ o kweru o mee, anụ znernu ahnahia mkpuru anya anụ lawuru chita m be. ¹⁶ M ghola nye irno anụ kwnornu nụ m kannu m anụ ezi oka sa?

¹⁷ Kpakara ele neegesi nụ nhne gbasiri anụ neemetu be nụ mkpoma, be zá neeme a kwnornu nhne oma anụ. Nhne be noopio bụ ma be gweme anụ hne a zị, ma anụ menu be kpa be neemenu anụ. ¹⁸ Ọ bụru oma o gweru mkpoma anụ neeme nhne bụru oma ige ọbula, ọ bụo nga me nụ anụ zị kpọi. ¹⁹ Rụmu takiri m, ele rime neeme m kwnornu be lele kpa rime neeme nyerinya noomu nnwọ. M zị m nụ nhne igbugbu ka tem oyiya Karaịsi ziri nụ rime anụ. ²⁰ Ọ kanu m mma ọ bụru nụ me nụ anụ zị kịtna, m znernu m amahia kpa me znernu ọbita onu kwunu anụ oka. Kwnornu nụ mkpoma naala m mini hne anụ zị.

Haga nụ Sera

²¹ Anụ kanu m, anụ ele noopio ọ zị nụ mkpururu iwu, anụ máa nhne iwu wam kwuru? ²² Kwnornu nụ be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa nụ Ebereham nwernu rụmu rukna lawuru, nnwerne ọhi murnu otu, nnwerne ke bụo ọhi murnu ke berere. ²³ Nnwọ ke nnwerne ọhi murnu bụ ke ọ murnu kpa be murnu ele berere. Kọvu nnwọ ke nnwerne ke bụo ọhi murnu bụ nnwọ Chiokike kweru mkwna a.

²⁴ Ka bụ nhne oma atū, ele rinya lawuru ka bụ ogba-njọ-ẹhni lawuru. Otu bụ Haga, ke hi nū rugwu Sajna, nye rụmu a bụ ele ọhi. ²⁵ Haga nū lele rugwu Sajna ke zị nū Arebia, ọ nū kwno lele ẹli Jeruselem tna, ke ya nū kpakara rụmu a bụ ọhi nū mkpururu iwu. ²⁶ Kọvu Jeruselem ke zị n'olu bụo ọhi, ọ bụ nne aị. ²⁷ Kwnornu nū be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa,

“Nwudna, ji nyerinya ke nwée nnwọ,

ji nye muge nnwọ,

gweru okne nkoli siwama lulo, mkpoma so i n'onu,

ji nye rime nnwọ mélele,
kwnornu nụ nyerinya ke be ghasarụ jeenwe agida rụmu,
kakwo nyerinya ke nwernu nzi.”

²⁸ Kịtna, rụmu nda m, lele Aziki, anụ bụ rụmu Chiokike kweru nụ mkwna. ²⁹ N'ige wam, nnwọ wam be mụrnu lele kpa be mụrnu ele berere kpaknarnụ nnwọ wam be mụrnu hite nụ rikne Enine ẹhni. Ọ zị kọriri kpam kịtna.

³⁰ Kọvu kịni bụ nhne ọkwukwo nsọ kwuru? “Chịhala ọhi nyerinya wam nụ nnwọ a, kwnornu nụ nnwọ nnwerne ọhi nụ nnwọ nnwerne ke bụo ọhi jéeri otu mkpe.” ³¹ Ke bụ nụ, rụmu nda m, a bụo rụmu nnwerne ọhi, kọvu a bụ rụmu nnwerne ke bụo ọhi.

5

A nwernu ẹhni aị
nụ rime Karaịsi

¹ Karaịsi mernu a nwernu ẹhni aị. Kam kpayarụ, anụ gwuzosi rikne, anụ kwé anụ bụru kwno ọhi berere.

² Anụ bnote nsni, mawa Pọlu naakanụ anụ, anụ kwé be kpa anụ nka, kwnornu nụ anụ mee kpam, ọ zá mbnarna Karaịsi bnannụ anụ rịa rịa. ³ Me kwu kwno a berere, nye ọbula ke kweru be kpa a nka jaabitariri kpakara iwu. ⁴ Anụ ele noopio be nụ Chiokike ziri n'udno hite n'iwu, anụ kewahalaru ẹhni anụ hne Karaịsi zị. Anụ zịma n'oru Chiokike. ⁵ Kọvu a neele anya nụ aị nụ Chiokike jaazị n'udno hite n'okwnata ovu. Ka bụ nhne a neese hite n'Enine. ⁶ Kwnornu nụ rime Karaịsi Jizọsi, ọ zá nhne zị ichne nụ ọkpa nka nụ ọkpáge nka, kọvu ọkwnata ovu aị ke nọornu ẹrnu n'ọwhnun'anya bụ nhne zị mkpa.

⁷ Anụ neemekwa nkari nụ mbom, nyele kpahieru anụ anya, kaa, anụ bnó nsni nhne ezi ọka nookwu? ⁸ Nhne nụ kpa híge n'aka nye wam sukwuru anụ. ⁹ “Nhne whụ brẹdi matị neeme kpakara brẹdi whụ ọwhu.” ¹⁰ M tükwasiri m Nyenwe aị mkpoma nụ anụ jéekwe anya hie anụ, anụ mee nhne berere. Kọvu nye ọbula ke naakpakna anụ ẹhni jeeri nhne ọ kpasiri, nye ọ masiri a ọ bụru. ¹¹ Rụmu nda m, ọ bụru nụ m zị kọriri m neezni nụ ọkpa nka zị mkpa, kịni kpayarụ be naakpakna m ẹhni? Ọ bụru nụ m zị m nookwu nụ ọkpa nka zị mkpa, izi gbasiri ọgba Karaịsi jọoburu rugwu ọkpobi ọchi. ¹² Ọ jaamasị m ọ bụru nụ ele wam naakpakna anụ ẹhni jọowhoga, mee ẹhni be okiri badnụ.

¹³ Rụmu nda m, Chiokike sukwuru anụ bụru ele nwernu ẹhni be. Kọvu anụ kwékwadia o nwernu ẹhni anụ mee, anụ mee nhne anọ-ẹhni anụ noopio. Kọvu anụ gweru ọwhnun'anya znenu ibne anụ izi. ¹⁴ Kpakara nhne be nyernu n'iwu chikotaru risi n'otu nhne ka, “I jọowhnu nye agbatibi i n'anya, lele ẹhni i.” ¹⁵ Ọ bụru nụ anụ jaazị naatagbu, nọdoka ibne anụ, anya dụ anụ ẹli ọ zị anụ gbukwo ẹhni anụ.

Anụ kweru Enine
nẹechi anụ

¹⁶ Nhne me naakaa bụ ka, anụ wuru bụdnu n'Enine, anụ jéemezu nhne anọ-ẹhni noopio. ¹⁷ Kwnornu nụ nhne anọ-ẹhni noopio neemegidne nhne Enine Chiokike noopio. Nhne Enine Chiokike noopio neemegidne nhne anọ-ẹhni noopio. Be neemegidne ibne be, anụ gharụ o mee nhne anụ noopio. ¹⁸ Kọvu, ọ bụru nụ Enine noodu anụ, anụ zá nụ mkpururu iwu.

¹⁹ Ẹrnu ke anọ-ẹhni whuyaru iwhne, ke bụ, ome ọyi, ọgba ikoro, nhne zịla rịchna, ²⁰ ọkwa rẹnwu nụ amusu, irno, ọlu ọgwnu, ọkpa ichne ichne, okwno-awụwa, ọnuma, aka-nchni, ọbna otu, ²¹ ọwho-anya, okne manya, okne otne eri, nụ nhne nụ kpa. Ka bụ nhne me nọdọ anụ aka nụ nsni kịtna, lele kpa me dọru anụ nụ mbom, kaa nụ ele neeme nhne nụ kpa, jéekhia igwe n'ẹli-eze Chiokike.

²² Kọvu mkpuru ke Enine neegweya bụ ọwhnun'anya, snarnima, udno, ndidi, ovu ọma, ọburu ọma, okwesi ọkwnata mkpoma, ²³ ọzi wọhnerne, badnụ nwukwaru ẹhni a, ọ zá iwu ke megidneru nhne nụ kpa. ²⁴ Ele ke Karaịsi Jizọsi bụ ele gweru anọ-ẹhni be nụ nhne nọogwnu be kpogidne n'olu ọgba. ²⁵ Ọ bụru nụ a zị bụdnu nụ rime Enine, ngwa ma

a zne izne nụ rime Enine. ²⁶ Ngwa ma a gharụ oknomokno, gharụ naakpasu ibne aị ovu owe ẹhni, gharụ enwe ọwho-anya hne ibne aị zị.

6

A vurita ivu ibne aị

¹ Rụmu nda m, ọ bụru nụ badnụ ọbula mee mmehie, anụ ele gwuzosiri rikne nụ rime enine gweru wọhnernerne znikwata a nkari. Anya dụ masị anụ ẹli, ọ zị anụ dnabna n'ọrnurna. ² Anụ vurita ivu ibne anụ. Ọ bụru nụ anụ neeme kpat, anụ jeemezu iwu Karaisi. ³ Ọ bụru nụ badnụ ọbula neechi nụ ọ bụ nhne nga ọ zá nhne ọ bụ, o nooduwu ẹhni a. ⁴ Nye ọbula tule ẹrnu a, ige wam, o jeenwe rikne mee oknomokno n'ẹrnu a. Ọ zá nye ji ẹrnu a tū n'ẹrnu nye berere, ⁵ kwnornu nụ nye ọbula jọornu ẹrnu zinu a.

⁶ Nye ọbula be znirni izi ọma ke Karaisi whnụ nụ ya nụ nye znirni a nhne kehjaru nhne bụru ọma.

⁷ Anụ dúwuh ẹhni anụ. Kwnornu nụ ọ zá nye jọokpoli Chiokike mgbaị. Mkpuru ọbula badnụ kpasiri bụ nhne ọ jọghoru. ⁸ Nye ọbula ke kparụ mkpuru n'anọ-ẹhni a, jeehite n'anọ-ẹhni a ghoru ẹnwu, kovu nye kparụ mkpuru n'Enine, jeehi n'Enine a ghoru budson kwó okwo lele mkpuru.

⁹ Anụ kwéko rikne gwu anụ n'ome nhne bụru ọma, kwnornu nụ ige vawa nga a jọghoru mkpuru, ọ bụru nụ rikne gwúge aị. ¹⁰ Kam kpararụ, lele kpa a nwernu oghere, a ziri neemenu kpakara ele badnụ nhne bụru ọma, ke kakwo, ele zị n'ezinụ-oro ke okwnata mkpoma.

Ọdo aka nụ nsni ipne-aznụ

¹¹ Kịtna, m ji m aka m naagba okwukwo izi. Le kpa mkpuru okwukwo me naagba hna ezi.

¹² Ele neeme oknomokno n'anọ-ẹhni bụ ele naakaa be kpa anụ nka. Ka bụ ma be gharụ ọ kpakna be ẹhni kwnornu ẹnwu n'ogba Karaisi. ¹³ Ọ bụbedi be ele be kparụ nka zá naabita iwu. Be noopio be kpa anụ nka ma be mee oknomokno nụ nhne zị n'anọ-ẹhni anụ. ¹⁴ Chiokike kwéko me mee oknomokno hne ọ búo n'ogba Nyenwe aị Jizosi Karaisi, nye be kwnornu ẹhni a kpogidne ọwa n'ogba hne me zị, kpogidne masị m n'ogba hne ọwa zị. ¹⁵ Kwnornu nụ okpa nka nụ okpáge nka búo nhne. Nhne bụ nhne bụ budson ikne. ¹⁶ Udno nụ obirizi zinu kpakara ele noosno iwu ka nụ budson be, be nụ kpakara ele bụ Izireli ke Chiokike.

¹⁷ Hite kịtna zne ruwhnu, ọ zá nye kpakna m ẹhni berere, kwnornu nụ m vu m n'ẹhni m ẹnya ke neegesi nụ m bụ m nye izi Jizosi.

¹⁸ Rụmu nda m, oru ke Nyenwe aị Jizosi Karaisi dazinu enine anụ. Amim.

Ọkwukwo izi Pọlu
gbaznennu
Ele Efesōsi

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Nụ Ọkwukwo izi Pọlu gbaznennu ele Efesōsi, ọ naakanụ ọgbako Chiokike nhne gbasiri olile anya be nwernu. Risi ikwu-ọnu Pọlu bụ nụ Karaisi nwurnu ẹnwu n'olu ọgba ma ọ znohia aị hite nụ mmehie. Kọvu nụ Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizo, ọ daziri ẹli n'akarikwnunga Chiokike n'oligwe, hne ọ zị nēchi ọwa. Ọ jēchi masị ọwa ke vazne nụ ruwhnu.

Karaisi mernu ele Ju nụ ele bụo ele Ju bụru otu, kwnornu nụ ọ kwnadnarnụ mkpọ irno ke kewarụ be (2:14). Ka neegesi nụ Chiokike jeehite n'Enine a mee mkpọma ele Karaisi bụru otu, mee be ziri n'udno n'esilawuru be, (4:3), ma ele Karaisi bụru otu. Ka bụ nhne zị mkpa n'ọkwukwo izi, ka mernu Pọlu gbarụ a k'agida neegesi nụ ọ bụru ọma ma ele Karaisi ziri n'otu. A nwernu otu Nyenwe aị, ọkwnata mkpọma aị bụ otu, ọwuwu mini aị bụ otu, ke neeme ele Karaisi ghọ otu anọ-ẹhni.

Nhne zị n'ọkwukwo izi ka

Obekwu ikwu (1:1-2)

Karaisi nụ ọgbako a (1:3---3:21)

Budnu ikne hite nụ Karaisi (4:1---6:20)

Ibekwu ipne-aznụ (6:21-24)

Obekwu ikwu

¹ Mawa, Pọlu, nye izi Karaisi Jizōsi hite n'echiche Chiokike, naagbaznenu ele Chiokike ke zị n'Efesōsi ọkwukwo, ele kwnagwụ mkpọma nụ Karaisi Jizōsi.

² Oru nụ udno ke hi n'aka Chiokike Nda aị nụ Nyenwe aị Jizōsi Karaisi dazinu anụ.

Ngōzi ke enine

³ A nọtunu Chiokike nụ Nda Nyenwe aị Jizōsi Karaisi mmamma, nye jiri kpakara ngozi ke oligwe kesi aị n'enine nụ rime Karaisi. ⁴ Chiokike beru ọsno hōrukwo aị ma a bụru ele ke a kwnornu Karaisi, sụ ọ kpuru ọwa, ma a bụru ele zị nsọ, ele nwée ọru nụ ruwhnu a kwnornu ọwhnun'anya a. ⁵ O beru ọsno hōru aị, o kwubnanya aị lele rumu a hite nụ Jizōsi Karaisi lele kpa o jiri masị a. ⁶ Ngwa ma a ja Chiokike kwnornu agida oru a ke o nyernu aị etekne hite nụ Nnwọ a ọ whnurnu n'anya. ⁷ Chiokike gbahiaru aị hite n'ovnarna Karaisi wusiri, nụ ọ gbarụ mmehie aị kwnornu n'oru a zị agida, ⁸ bụ ke o nyernu aị n'okwnamarna, ya nụ akoniche nụ ọghohia a. ⁹ Chiokike mernu a mahia nhne miri emi ke echiche a lele kpa o jiri masị a hite nụ Karaisi. Ọ marnụ mmuma ¹⁰ o mezu echiche a ka nga ige a duru. Ka bụ ma o gwebnanya kpakara nhne zị n'oligwe n'ọwa n'otu nụ mkpururu risi Karaisi.

¹¹ Chiokike hōrukwo aị ma a bụru ele ke a nụ rime Karaisi, hne o beru ọsno kpebi kpakara nhne lele kpa echiche a jiri zị. ¹² Chiokike mernu ka ma a znarni a kwnornu igwugwu a. A bụ ele mbom neele anya Karaisi. ¹³ Anụ bụ masị ele Karaisi nga anụ nurnu ezi ọka wam, ke bụ izi ọma ke ọznohia anụ. Anụ kweru nhne anụ nurnu, Chiokike hñiasiri anụ iri Enine Nso nụ anụ bụ ke a lele kpa o kweru mkwna. ¹⁴ Enine Nso wam zị nụ rime aị, a maam nụ Chiokike jeenyeriri aị kpakara nhne bụru ọma nga Chiokike jaagbahiakwo ele ke a. N'ige wam, a jaaznarni Chiokike kwnornu igwugwu a.

Okpukpe Pọlu

¹⁵ Kam kpayarụ, nga me nurnu nhne gbasiri ọkwnata mkpọma anụ nụ Nyenwe aị Jizōsi, ya nụ ọwhnun'anya anụ nwernu hne rumu Chiokike zị, ¹⁶ m gwépuḡam aka nụ ọ tūnu Chiokike mmamma nụ risi anụ. M zị m neekpenu anụ okpukpe kpakara ige.

¹⁷ M naariasno Chiokike ke Nyenwe aị Jizōsi Karaịsi, Nda ke igwugwu, o mee anụ nwehịa enine akōnische, kpumenu anụ ẹhni a ma anụ mahia a nkari nkari. ¹⁸ M nọorio masị ma Chiokike kpume anya ke ovu anụ, ma anụ ghōhia olile anya o nyernu ele o sukwuru, nụ ẹkwu ngozi zị igwugwu o kweru ele ke a nụ mkwna. ¹⁹ M nọorio masị ma anụ mahia iknerna a ke nwée atụ bụ ke o nyernu aị ele kweru nụ Karaịsi. O bụ okne iknerna ka ²⁰ ke Chiokike jiri mee Karaịsi hi n'ẹnwu lizọ, mee o daziri ẹli n'akarikwnunga Chiokike n'oligwe, ²¹ hne kakwo kpakara ọchichi nụ rikne nụ iknerna nụ ele nwe. Rẹwhna a kakwo kpakara nhne ke nwernu rẹwhna, o bụo n'ige ka kpọi, kọvu n'ige ke jaava. ²² Chiokike bítaru kpakara nhne nụ mkpururu ọchi Karaịsi, mee a o bụru risi kpakara nhne ma ọgbako Chiokike naahia ngozi. ²³ Ọgbako Chiokike bụ ẹhni Karaịsi, Karaịsi jihiaru n'ọgbako Chiokike. Karaịsi bụ nye mezuru kpakara nhne n'apna ọbula.

2

Hite n'ẹnwu bna nụ bụdnu

¹ Nụ mbọm, anụ nụ lele ele nwurnu ọnwu, ele be kewamarnụ hne Chiokike zị kwnornu nụ anụ bnóne nsni, mee nhne ojo. ² N'ige wam anụ wuru bụdnu ojo lele ele zị n'ọwa. Anụ snornu badnụ ojo wam ke nẹchi kpakara rẹnwu ojo n'ọwa. Setani bụ rẹnwu ojo wam ke nọornu ẹnu nụ mkpoma ele zá noobnonu Chiokike nsni kítna. ³ Kpakara aị wuru bụdnu n'esilawuru be n'ige wheru ewhe lele kpa nhne nọogwnu anọ-ẹhni aị. A snornu ele berere mezu nhne echiche ojo aị pioru, kam kpayaru, a bụru ele ke ovu owe ẹhni Chiokike dnakwasiri.

⁴ Kọvu Chiokike bụ nye obirizi k'agida. Owhnun'anya a zị agida hne a zị. ⁵ O bụ n'ezi nụ a bụ ele nwurnu ọnwu nụ rime mmehie, kọvu Chiokike mernu aị nụ Karaịsi ziri bụdnu nga o mernu Karaịsi hi n'ẹnwu lizọ. Chiokike znọhiaru anụ kwnornu nụ oru a. ⁶ Chiokike mernu a snornu Karaịsi hi n'ẹnwu lizọ. O mee aị nụ Karaịsi Jizōsi daziri ẹli nụ hne kakwo n'oligwe. ⁷ Chiokike mernu ka ma kpakara ele badnụ mahia n'ige vazne nụ ruwhnu ẹkwu ke oru a ke nwée atụ ke o jiri ovu oma a gesi aị nụ rime Karaịsi Jizōsi. ⁸ Kwnornu nụ Chiokike jiri oru a znọhia anụ hite n'okwnata mkpoma nụ Karaịsi. O bụo kwnornu nhne ọbula ke anụ mernu. Oznohia anụ bụ nkesi hi n'aka Chiokike. ⁹ O bụo ẹnu oma ọbula anụ rnurnu, o zá nye ji a mee oknomokno. ¹⁰ A bụ ẹnu aka Chiokike. O kpuru aị ma aị nụ Karaịsi Jizōsi ziri n'otu rnụ ẹnu oma Chiokike beru ọsno kwabitanu aị.

A bụ otu nụ Karaịsi

¹¹ Anụ chenwanya nụ mbọm anụ ele bụo ele Ju hite nụ ọmumu anụ. Anụ bụ ele ke ele Ju be kparu nka neeledna anya, nookwu anụ ele be kpáge nka. Okpa nka bụ ke be jiri aka kpa n'anọ-ẹhni. ¹² N'ige wam, be kewamarnụ anụ hne Karaịsi zị, anụ bụo ele Izireli, ke kpayaru, anụ nwée igwe nụ mkwna Chiokike kweru o znọhia Izireli. Anụ wuru bụdnu n'ọwa ka lele ele nwée olile anya, anụ máa Chiokike nụ mbọm. ¹³ Anụ bụ ele be kewamarnụ hne Chiokike zị nụ mbọm, kọvu kítna, Chiokike mernu anụ nụ Karaịsi ziri n'otu, mee masị anụ va nụ ruwhnu a hite n'ovnarna Karaịsi wusiri kwnornu anụ.

¹⁴ Karaịsi mernu udno ziri n'esilawuru ele Ju nụ ele bụo ele Ju nga o mernu ele Ju nụ ele bụo ele Ju otu badnụ. O mernu ka nga o jiri anọ-ẹhni a kwnadna mkpọ irno ke kewamarnụ ele Ju nụ ele bụo ele Ju. ¹⁵ Karaịsi luluru iwu ele Ju hite n'ẹnwu a ma o gweru ele Ju nụ ele bụo Ju ele kweru mee otu badnụ ikne, mee ma udno ziri n'esilawuru be. ¹⁶ Karaịsi mernu ele Ju nụ ele bụo ele Ju nụ Chiokike ziri n'udno hite n'ẹnwu o nwurnu n'olu ọgba, mee be bụru otu badnụ. Ka gwemernu irno n'esilawuru ele Ju nụ ele bụo ele Ju. ¹⁷ Karaịsi varu zni anụ izi oma udno, anụ ele bụo ele Ju nụ aị ele Ju masị. ¹⁸ Hite nụ Karaịsi, kpakara aị nwernu oghere o znekwnusi Chiokike Nda aị hite n'otu Enine.

¹⁹ Kam kpayaru, anụ ele bụo ele Ju buma ele izne, kọvu anụ gholam rumu Chiokike nụ ele ezi-nụ-oro Chiokike. ²⁰ O wukwasiri anụ lele oro n'olu ntụ-ẹli ele izi nụ ele ọwhnurninya, hne Karaịsi Jizōsi n'iwhuru a bụ risi nsukala oro. ²¹ Ya bụ ngalaba jigwu oro n'otu, oro wam noosopiya bụru Oro Nsọ be bítaru nsọ nyee Nyenwe aị. ²² Be wukotaru anụ n'otu nụ rime Karaịsi, ma anụ bụru Oro Nsọ hne Enine Chiokike wu.

3

*P*olu nye ẹrnu
ele b́uọ ele Ju

¹ Kam kpayarụ, mawa Pọlu, m bụ m nye ikelu kwnornu Karaịsi Jizōsi nụ kwnornu risi anụ ele b́uọ ele Ju neekpenu Chiokike. ² N'ezi, anụ nurnu nhne gbasiri kpa Chiokike nyernu m ẹrnu o mee anụ ele b́uọ ele Ju mahia oru a. ³ Chiokike mernu m mahia nhne miri emi ke badnụ máa nụ mbom, lele kpa me gbarụ a n'okwukwo matị nụ mbom.

⁴ Nga anụ gwnurnu ka anụ joowhnu nụ Chiokike mernu m ghohia nhne miri emi gbasiri Karaịsi. ⁵ N'ige wheru ewhe, Chiokike kpumene ele badnụ nhne ka, kovu kitna Enine Chiokike kpumennu a ele izi nụ ele owhnurninya ele o hohiaru. ⁶ Nhne miri emi wam bụ anụ ele b́uọ ele Ju ele kweru nụ ele Ju ele kweru ghoru otu anọ-ehni. Anụ joosno masi ele Ju kehia nhne Chiokike kweru be nụ mkwna hite nụ Karaịsi Jizōsi kwnornu nụ izi oma.

⁷ Chiokike nyernu m ẹrnu ke o zni izi oma ka kwnornu ovu oma a. O mernu ka hite nụ rikne a noornu ẹrnu nụ rime m. ⁸ O bụ n'ezi nụ m kwésile m, kovu Chiokike nyernu m oru a n'esilawuru ele ke a, o zni anụ ele b́uọ ele Ju izi oma ke okne nhne gbasiri Karaịsi ke ele badnụ nwée rikne ghohiali. ⁹ O nyee kwno m ẹrnu o mee kpa ele badnụ jaamahia kpa o jeeme nhne miri emi ka. Chiokike nye keru kpakara nhne kpusnirni nhne miri emi ka n'anya ele badnụ agida ige wheru ewhe. ¹⁰ Echiche a bụ ma kpakara rikne ke neechi echi n'oligwe mahia akoniche Chiokike ke hna ezi hite n'ogbako a.

¹¹ Ka bụ nhne Chiokike vu nụ mkpoma sụ o kpuru owa. Kitna, o mezuru a hite nụ Karaịsi Jizōsi Nyenwe ai. ¹² Ai nụ Karaịsi bụ otu, a kweru nụ ya, kam kpayarụ, a nwernu mkpoma siri rikne o zne nụ ruwhnu Chiokike, ẹnwe ogwnu. ¹³ M naariasno anụ, anụ bikno kwé rikne gwụ anụ kwnornu awhnwhnu me naatanụ anụ, ke jeegweyanụ anụ igwugwu.

*K*araịsi whnurnu ai n'anya

¹⁴ Kam kpayarụ, me gwu mpnerne ochi kpenu Chiokike Nda, ¹⁵ nye jiri kpakara ezinụ-oro ke zi n'oligwe nụ owa rewhna be. ¹⁶ M noorio Chiokike ma o hite n'ekwnu ke ngozi a, nyee anụ iknerna hite n'Enine a ma mkpoma anụ si rikne, ¹⁷ ma Karaịsi hite n'okwnata ovu wuru nụ rime mkpoma anụ, ma anụ gba egwnugwnu, gwuzoru chim chim n'owhnnun'anya a. ¹⁸ M noorio masi ma anụ nụ kpakara ele Chiokike mahia owhnnun'anya Karaịsi nwernu hne a zi, kpa o hna nụ rude, nụ ogologo a, nụ kpa o hna n'olu, nụ omimi a, ¹⁹ ma anụ mahia owhnnun'anya ka ke kakwo nhne badnụ etekne nwernu rikne ghohiali. M noorio ma Chiokike mejihia anụ nụ kpakara nhne Chiokike bụ.

²⁰ A ja Chiokike, nye nwernu rikne o mee kakwo kpa a nwernu rikne rjo mọbu ri hite nụ iknerna a ke noornu ẹrnu nụ rime ai. ²¹ Ngwa ma ai ogbako Chiokike ele o mernu ai nụ Karaịsi Jizōsi buri otu, ja Chiokike hite n'otu ebiri dū n'ebiri berere, owa kwnurnu owa. Amim.

4

A bụ otu nụ rime Karaịsi

¹ Mawa, nye ikelu kwnornu Nyenwe ai, naariasno anụ, anụ wu budnu kwesiri ikwu Chiokike sukwuru anụ. ² Nhne obula anụ neeme, anụ gweru ovu hieru eli nụ ozi wohnernerne nụ ndidi naabnanya ibne anụ kwnornu anụ whnurnu ehni anụ n'anya. ³ Anụ gbalị o bita ozi n'otu ke Enine hite noowu n'udno n'esilawuru anụ. ⁴ Ele Chiokike bụ otu anọ-ehni, a nahiaru otu Enine, lele kpa Chiokike sukwuru anụ n'otu olile anya. ⁵ A nwernu otu Nyenwe ai, okwnata mkpoma ai bụ otu, owuwu mini ai bụ otu. ⁶ A neekpenu otu Chiokike bụ Nda kpakara badnụ, nye neechi kpakara badnụ, o noornu ẹrnu hite nụ kpakara badnụ, nye zi nụ rime kpakara badnụ.

⁷ Karaịsi nyernu nye obula nụ rime ai rikne o rnu ẹrnu lele kpa o kpebiri a. ⁸ Lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ,
“Nga o larụ olu,

o dōru agịda ele irno a n'ōhi, be snornu a n'aznu,
o nyee ele badnu nkesi.”

⁹ Kini bu n'okwukwo nsō kwuru nu o laru n'olu? O bu nu Karaisi beru osno hiedna n'owa ka. ¹⁰ Nye wam hiednarnu n'owa bu masi nye laru hne kakwo n'olu n'oligwe, ma o jihia kpakara nhne. ¹¹ Karaisi bu nye wam, nye nyernu ele badnu rikne o rnu ɛnu, mernu agwna badnu ele izi, ele berere ele owhnurninya, ele berere ele naagaghari nōokpo okwo izi oma, ele berere ele nōoznu atnurnu nu ele neezni nhne. ¹² O mernu ka ma o jiknernu ele Chiokike ma be rnu a ɛnu, ma ogbako Chiokike nooso, gwuzosi rikne, ¹³ tem a du n'ozu n'otu ke okwnata ovu, nu o mahia Nnwō Chiokike, ma a buru ele sozuru nu badnu, ele duru nu nhne otutu ke zuru ozu nu rime Karaisi.

¹⁴ Ige wam a jōobuma rumu takiri. Ele aghigho nu ele nooduwhu ele badnu jéegweru iznizni aghalaghala obula ruwhere noovughari duwhu ai, lele kpa abaka-mini nu ruwhere noovughari ogbo n'olu mini. ¹⁵ Tnūnuma, a gweru owhnun'anya nookwu ezi oka, ma a nooso lele Karaisi Nyenwe ai nu nhne obula. ¹⁶ Karaisi neeknekota ele ke a n'otu, lele kpa ruknani jikotaru kpakara nhne zi n'ehni badnu n'otu. O buru nhne obula zi n'ehni nōornu ɛnu a, kpakara ehni jōoburu nhne gwuzosiri rikne n'owhnun'anya.

Budnu ikne nu rime
Karaisi

¹⁷ Kam kpararu, m ji m rewhna Nyenwe ai nōodo anu aka nu nsni, anu wuma budnu lele ele ma Chiokike, hite n'ori oriri ke nwée mbnarna. ¹⁸ Ele ka nwée rikne o ghohia nhne gbasiri Chiokike. Be kewamarnu be hne Chiokike zi kwnornu nu be ma Chiokike, be bu ele risi rikne. ¹⁹ Iwhnerne o mee nhne buo oma tu be. Be bu ele neeme nhne ojo ke gwnurnu be, ma be neeme nhne so ize n'anya lele kpa o nōogwnusi be rikne.

²⁰ Kovu ki buo nhne anu muhiaru gbasiri Karaisi. ²¹ N'ezi, anu nurnu nhne gbasiri a, be znirni anu ezi oka zi nu Jizosi. ²² Be znirni anu sigbasi budnu oknani wam anu noowu. Badnu oknani wam neeji kpakara nhne nōogwnu anu nooduwhu anu, noolulu masi budnu anu. ²³ Kitna, anu gharu Chiokike ma o gbanwo echiche anu. ²⁴ Anu wuru budnu ikne ke Chiokike nyernu anu, ma anu buru ele ke Chiokike, ele mee mma, ele zi masi nsō n'ezi.

²⁵ Kam kpararu, anu ghama aghalaghala, nye obula kwunu ibne a ezi oka, kwnornu nu a nu lele nhne zi n'otu ehni. ²⁶ O buru nu ovu we anu ehni, anu meko mmehie, anu kweko ovu owe ehni anu daziri tem ehnam dna. ²⁷ Anu nyeko Ekwensu oghere nu budnu anu o rnawhu anu. ²⁸ Nye buznu znuma buznu, o gweru aka a rnu ɛnu kwesiri ma o yinu ele zi nu mkpa aka.

²⁹ Anu kwe oka buo oma hi n'onu anu whuya, kovu anu kwu oka buru oma ke jeeme badnu gwuzosi rikne n'okwnata mkpoma a. Ige obula, anu kwu nhne buru oma nu nsni ele badnu ma be wulizo be olu lele oro. ³⁰ Anu mee Enine Nso Chiokike ovu owe ehni, bu ke Chiokike jiri hnasi anu iri nu anu bu ke a tem du n'ige anu jeenwernukwo ehni anu. ³¹ Anu gweme kpakara mkpoma nlulu, nu onuma, nu ovu owe ehni, ya nu olu ogwnu nu okaja nu irno mkpoma. ³² Kovu anu nwe ovu oma, whnu ibne anu n'anya, naagbarunu ibne anu lele kpa Chiokike gbarunu anu kwnornu Karaisi.

5

¹ Lele rumu Chiokike whurnu n'anya, anu wu budnu lele Chiokike. ² Anu wuru budnu owhnun'anya, lele kpa Karaisi whurnu ai n'anya, gweru budnu a kwanu Chiokike ariohna ke nwernu ɛknarna oma kwnornu ai.

³ Anu kwe be whnu ewhere, mobu nhne zila richna, mobu anya-kwu n'esilawuru anu. Nhne ele ka kwesile ele Chiokike zi nsō. ⁴ Anu kwu oka tu iwhnerne, mobu oka iwhnirniwhno, mobu oka bnana nu nhne, ke kwesile, tnūnuma, anu tunu Chiokike mmamma. ⁵ Kwnornu nu anu magwu nu o za nye naagba ewhere, mobu nye zila richna, mobu nye anya-kwu, ke nu lele okwa renwu, nwernu igwe nu nhne oma ke eli-eze Karaisi nu Chiokike.

⁶ Anụ kwékọ badnụ ọbula gweru ọka etekne rnawhu anụ. Chiokike jaata ele zá noobnonu a nsni awnụwhnu kwnornu nụ nhne nụ kpa. ⁷ Kam kpayarụ, anụ nụ ele nụ kpa mékọ nhne.

⁸ Anụ zị n'ọchichiri nụ mbom, kovu kịta anụ bnarnụ n'iwhne Nyenwe aị, anụ wu budnu kwesiri ele zị n'iwhne. ⁹ Ele zị n'iwhne naami mkpuru ọma ke ovu ọma, ome mma nụ ezi ọka. ¹⁰ Anụ piohia, neeme masi nhne jaakpasu Nyenwe aị ovu oso n'onu. ¹¹ Anụ snó ernalu ọchichiri ke nwernu mkpuru bnáge nụ nhne kekọ nhne, kovu anụ bigbo be, ma nhne ojo be mernu whuya iwhne. ¹² Kwnornu nụ ọ nọtụ iwhnerne o kwu nhne ele zá noobnonu Chiokike nsni neeme nụ mgwugwa. ¹³ Kovu iwhne jeeme kpakara nhne whuya iwhne. ¹⁴ Kwnornu nhne ọbula ke iwhne kpumernu búma nhne zị nụ mgwugwa. Kam kpayarụ, be karụ,

“Tnenya, jị nye neezni anyarna,

jị nye nụ lele nye nwurnu onwu, lizo,
Karaịsi joomukwasi i iwhne a.”

¹⁵ Anya dụ anụ ẹli kpa anụ noowu budnu anụ. Anụ wú budnu lele ele iwhnirniwhno, kovu lele ele nwernu akoniche. ¹⁶ Anụ gweru oghere ọbula anụ nwernu rnu ernalu ọma, kwnornu nụ ele badnụ nornu ernalu ojo k'agida n'ige ka. ¹⁷ Anụ búo ele iwhnirniwhno, tnunuma, anụ yisi ernalu piohia, neeme masi nhne Nyenwe aị pioru. ¹⁸ Anụ nwó manya ke naabna n'anya, ke joolulu budnu anụ. Tnunuma, anụ gharu Enine Chiokike ma o mejihia ovu anụ. ¹⁹ Anụ gweru eri ọma, eri oznarni nụ eri mkpoma oso n'onu kanu ibne anụ ọka, gweru kpakara mkpoma anụ gwnunu Nyenwe aị eri, ²⁰ nọtunu Chiokike bú Nda mmamma ige ọbula kwnornu kpakara nhne nụ rewhna Nyenwe aị Jizosi Karaịsi. ²¹ Ele Chiokike bita ernalu be nụ mkpururu ibne anụ kwnornu nụ anụ nọsobisinu Nyenwe aị Karaịsi.

Nzi nụ nnwerne

²² Ele bú nnwerne anụ bita ernalu anụ nụ mkpururu nzi anụ lele nụ anụ bitaru ernalu anụ nụ mkpururu Nyenwe aị. ²³ Kwnornu nụ nzi bú risi nnwerne lele kpa Karaịsi bú risi ọgbako Chiokike. Ọgbako Chiokike nụ lele anọ-ernalu Karaịsi. Karaịsi bú Nye Oznohia ọgbako a. ²⁴ Lele kpa ọgbako Chiokike zị nụ mkpururu Karaịsi, kpam masi, nnwerne ọbula bita ernalu a nụ mkpururu nzi a nụ kpakara nhne.

²⁵ Ele bú nzi, anụ whnu nnwerne anụ n'anya lele kpa Karaịsi whnurnu ọgbako a n'anya nwu kwnornu a, ²⁶ ma o mee a ọ ziri nsọ, o gweruru ikwu-onu Chiokike nụ mini snu a, mee a, ọ ziri richna. ²⁷ Karaịsi mernu ka ma o chetenu ọgbako wam n'ernalu a, lele nhne zị igwugwu, nwée rune, mọbu ruwhnu doliri odili, mọbu nhne ojo berere, tnunuma, ọgbako ke zị nsọ, ke nwée ọta. ²⁸ Kpam masi, nzi kwesiri ọ whnu nnwerne a n'anya lele kpa ọ whnurnu ernalu a. Nye ọbula ke whnurnu nnwerne a n'anya whnurnu ernalu a n'anya. ²⁹ Ọ zá badnụ ọbula ke snornu ernalu a irno, kovu o nọoznu, neelekwa ernalu a anya nkari. Ọ bú masi kpa Karaịsi neelekwa ọgbako Chiokike, ³⁰ a bú nhne zị n'ernalu Karaịsi. ³¹ Kam kpayarụ, nyerukna jaagharu nda a nụ nne a, takwnusi n'ernalu nnwerne a, be lawuru ghọ otu badnụ. ³² Ka bú nhne miri emi k'agida, kovu m nookwu gbasiri Karaịsi nụ ọgbako Chiokike. ³³ Nyerukna ọbula n'esilawuru anụ, whnu nụ o whnurnu nnwerne a n'anya lele kpa ọ whnurnu ernalu a, nnwerne masi, whnu nụ ọ nọoso nzi a anya.

6

Rumu takiri nụ
ele murnu be

¹ Rumu takiri, anụ noobnonu ele murnu anụ nsni lele kpa Nyenwe aị pioru, kwnornu nụ ọ buru ọma o mee kpam. ² Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ, “Sobisinu nda i nụ nne i.” Ke bú nhne mbom ke Chiokike nyernu n'iwu ke nwernu mkwna. ³ I mee kpam, nhne jaagakwanu i nkari, ma i ziri budnu ogologo n'owa. ⁴ Ele bú nda, anụ mee nhne jaakpasu rumu anụ ovu owe ernalu. Tnunuma, anụ gweru ikwu-onu Chiokike nọoznu, neezni be.

Ele ọhi nụ ele nwe be

⁵ Ele ọhi, anụ noobnonu ele nwe anụ nsni, anụ sọ be anya, nọtụ ọgwu be. Anụ gweru mkpoma anụ neeme a lele anụ neemenu a Karaịsi. ⁶ Anụ bnonu be nsni, ọ bụo ke anya nọowhnu kpọi lele ele neeme nhne naamasị badnụ, kọvu noobnonu be nsni lele ele ọhi Karaịsi, ele neeme nhne Chiokike pioru hite nụ mkpoma anụ. ⁷ Anụ gweru ovu ọma nọornu ọrnụ lele nụ anụ bụ ọhi Nyenwe aị, bụo ke badnụ. ⁸ Kwnornu nụ anụ magwụ nụ Nyenwe aị jọkwu nye ọbula ọgwọ ọrnụ ọma a, ma ọhi mọbu nye bụo ọhi.

⁹ Kpam masị, anụ ele nwe ọhi, anụ mee masị ele ọhi anụ kpam. Anụ kpási be ọgwu, hne anụ mahjaru nụ Nyenwe anụ nụ be zị n'oligwe. Ọ zá neele badnụ anya nụ ruwhnu.

Mgwna ọgwu Chiokike

¹⁰ Ka bụ ọka ipne-aznụ m, anụ gbasị rikne nụ Nyenwe aị nụ okne iknernema ke a. ¹¹ Anụ woru kpakara mgwna ọgwu Chiokike nyernu anụ, ma anụ nwernu rikne o gwuzogidne kpakara nhne ke Ekwensu neeziya. ¹² Kwnornu nụ a zá nọolu ọgwu megidne ele badnụ etekne. Kọvu a nọolu ọgwu megidne kpakara ele ọchichi, megidne kpakara rikne, megidne kpakara ele nwe ọwa ke ọchichiri ka, megidne ele rẹnwu ọjo ke zị n'olu. ¹³ Kam kpayarụ, anụ woru kpakara mgwna ọgwu Chiokike nyernu anụ ma anụ nwernu rikne o gwuzo n'ọbochi ọjo, nga anụ mezuru kpakara nhne, o gwuzoru chīm chīm.

¹⁴ Anụ jiknernu ọ lụ ọgwu, anụ suru ezi ọka n'ikwnu anụ ke nụ lele ajnị. Anụ woru ome mma ke nụ lele mbno nụ mkpoma anụ. ¹⁵ Anụ gweru masị ojiknernu ọ kpọ okwo izi ọma ke udnọ woru n'ọchi lele okoro-ọchi. ¹⁶ Tụkwasi n'olu ka, anụ gweru ọkwnata mkpoma nụ Chiokike ke nụ lele ekpeke anụ jeeji mesni kpakara mkpakwụ bẹkwu ke Ekwensu naagba megidne anụ. ¹⁷ Anụ kpuru ọznohia nụ risi anụ ke nụ lele okpu-ọgwu. Anụ gweru ama-ọgwu ke Enine neenye, ama-ọgwu wam bụ ikwu-ọnu Chiokike. ¹⁸ Anụ neekpe okpukpe lele kpa Enine noodu anụ ige ọbula n'ọnodi ọbula. Anụ neese nse kpa anụ neekpe okpukpe, anụ gwuzosi rikne kpa anụ neekpenu kpakara ele Chiokike okpukpe.

¹⁹ Anụ neekpenu m okpukpe masị ma Chiokike nyee m ikwu-ọnu ke me kwesiri o kwu ige ọbula me kpumernu ọnu m, ma m gweru ọnu rikne mee ele badnụ mahjia nhne miri emi ke izi ọma, ²⁰ ke me bụ nye izi a n'oro ikelu. Anụ kpenu m okpukpe ma m kpọ m okwo izi ọma énwé ọgwu lele kpa me kwesiri.

Obekwu ikwu ipne-aznụ

²¹ Taịkikosi bụ nnwọ nda aị a whnurnu n'anya nye be kwesiri ọ kwnata mkpoma n'ọrnụ Nyenwe aị jaakanụ anụ kpakara nhne gbasiri m, ma anụ mahjia kpa me nụ, nụ nhne me neeme. ²² Ka bụ nhne me kwno neeziyanu anụ ya, ma anụ mahjia kpa a nụ, ma ọ kasi anụ mkpoma.

²³ Udno ke Chiokike Nda aị nụ Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi dazinu ele kweru nụ Karaịsi, o mee anụ whnụ ibne anụ n'anya kpa anụ naakwnata mkpoma nụ Karaịsi. ²⁴ Oru ke Chiokike dazinu kpakara ele whnurnu Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi n'anya n'ezi.

Ọkwukwo izi Pọlu
gbaznenu
Ele Filipai

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Pọlu gbarụ ọkwukwo izi ka nga ọ zị n'ikelu nọtunu ọgbako Chiokike ke zị nụ Filipai mmamma kwnornu nkesi nụ okpukpe be. Ọgbako Chiokike ke zị nụ Filipai bụ ọgbako mbom Pọlu miteru n'eli ele Iropu. Ọ kannu ele Karaisi zị nụ Filipai nụ be kwesiri ọ ta awnwhnu lele kpa Karaisi taru, nụ kpa Pọlu naata awnwhnu ige wam. Ọ buru kpm, ele Filipai gweru a lele ngozi be nahiaru hite n'okwnata mkpoma be nwernu nụ Karaisi.

Agwna ele zị nụ Filipai nookwu nụ ele badnu kwesiri ọ bita Iwu Mozizi, ọ buo kpm, nụ be nwée oznohia. Pọlu kanu be neeze ele nụ lele nkita (3:2-11). Snarnima nụ ovu oso n'onu jihiaru ọkwukwo izi ka, kwnornu nụ Pọlu muhiaru kpa o gweru onodi obula ọ whnuru ehni a mee nhne buru oma. Ovu soru a n'onu k'agida kpa o chenwanyarnu ovu oma ọgbako Chiokike zị nụ Filipai gesiri a. Pọlu kaa nụ ele ke Chiokike kwesiri o wu n'udno, neeche echiche lele kpa Karaisi neeche.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu nụ okpukpe (1:1-11)

Nhne budnu bunu Pọlu (1:12-30)

Nhne atụ ke Karaisi (2:1-18)

Nhne gbasiri Timoti nụ Epafroditusi (2:19-30)

Ele Chiokike nabnanyarnu (3:1---4:9)

Pọlu nọtnu ele Filipai mmamma (4:10-20)

Obekwu ikwu ipne-aznu (4:21-23)

¹ Pọlu nụ Timoti, ele izi Jizosi Karaisi, naagbaznenu kpakara rumu Chiokike ke zị nụ Karaisi Jizosi ele wu nụ Filipai, be nụ ele neelekota be, nụ ele ernalu ọkwukwo. ² Oru nụ udno ke hi n'aka Chiokike Nda aị nụ Nyenwe aị Jizosi Karaisi dazinu anu.

Okpukpe nụ otu mmamma

³ M nọtunu Chiokike mmamma ige obula me chenwanyarnu anu. ⁴ M ji m snarnima neekpenu kpakara anu okpukpe ige obula ⁵ kwnornu nụ me nụ anu bụ ele ernalu n'izi oma hite n'obochi mbom tem du kitna. ⁶ M kwnataru m ovu nụ ka, nụ nye wam ke panizoru ernalu oma nụ rime anu, joruzuru ernalu wam tem du n'obochi Karaisi Jizosi jaava.

⁷ O kwesiri me vuru nhne ka nụ mkpoma gbasiri anu, hne anu zị nụ ovu m, ma m zị m n'ikelu, ma m zị naagbanu izi oma akebne, mabu naakwnagidne a, kpakara anu neekheja igwe n'oru Chiokike nyernu m. ⁸ Chiokike bụ nye akebne m, kpa ọ noogwnu m ọ whnu anu anya hite n'owhnun'anya Karaisi Jizosi.

⁹ Ka bụ okpukpe m, ma owhnun'anya anu n'ehni ibne anu naaba aba, hite nhne omuma nụ oghohia, ¹⁰ ma anu nwernu rikne ọ mahia nhne ke kakwo mma, ma anu ziri snam, nwée otna tem du n'obochi Karaisi jaava. ¹¹ Mkpuru ke ome mma ke hi nụ Jizosi Karaisi va jihia nụ rime anu, ma igwugwu nụ oznarni buru ke Chiokike.

Ikolu Pọlu mernu izi oma

gbasa

¹² Rumu nda m, m pioru ma anu mahia nụ nhne obula ke dnakwasiri m, mernu izi oma gbasia. ¹³ Kpakara ele nse zị n'oro eze nụ kpakara ele berere mahiaru nụ m zị m n'ikelu kwnornu Karaisi. ¹⁴ Ikolu be turu m mernu ele kakwo n'esilawuru rumu nda aị nụ Nyenwe aị nwe onu rikne o kwu ikwu-onu Chiokike n'ovu siri rikne, be nwée ogwnu.

¹⁵ Ọ bụ n'ezị nụ agwna be nookpo okwo izi oma n'owho-anya nụ omegidne, kovu ele berere nookpo okwo izi oma Karaisi kwnornu ovu oma. ¹⁶ Ele ipne-aznu neeme kpm

n'owhnun'anya, kwnornu nụ be magwụ nụ m zị m hna kwnornu izi oma. ¹⁷ Ele ke mbom nọokpo okwo Karaịsi kwnornu nhne be jeerihia nụ rime a, ọ bụo n'ezi oka, ma be mee nhne joogbu m igbugbu kpa me zị n'ikelu. ¹⁸ Kini mee? Ma be kpọru okwo izi oma n'ezi oka mọbu n'aghigo, nhne zị mkpa bụ be nọokpo okwo Karaịsi. Ka bụ risi nhne me kwno noonwudna.

M jaazikoriri noonwudna. ¹⁹ M maam nụ kpa anụ neekpenu m okpukpe, hite n'oyi aka ke Enine Jizosi Karaịsi, kpakara nhne dnakwasiri m jọburu nhne jeeme m whuya n'ikelu. ²⁰ Ka bụ nụ olile anya m siri rikne, nụ iwhnerne jọtutu m n'apna obula, kovu m jeenwe ovu siri rikne ma kịta ma ige obula nụ be jeegwelizọ Karaịsi olu n'ehni m, hite nụ budnu mọbu n'ẹnwu. ²¹ Kwnornu nụ kpa me zị budnu, m bụ m ke Karaịsi, me nwụ, ọ bụ mbnarna. ²² Ọ bụru me ziri budnu n'ano-ehni, ọ jọburu ernalu ke jaamị mkpuru. Ndaa ke me jeegweru? M maam ke ka mma. ²³ Nhne lawuru ka zị nọdoka m, ọ nọogwnu m me la ma me nụ Karaịsi daziri, bụ ke kakwo mma. ²⁴ Kovu ọ zị mkpa me daziri budnu kwnornu anụ. ²⁵ Ka dnornu m anya, m magwụ m nụ m jaadaziri, me nụ anụ jaazigidne, ma anụ so oso, nwe snarnima n'okwnata ovu anụ. ²⁶ Ka bụ me nụ anụ ziri, ovu oso n'onu anụ nụ rime Karaịsi jaazị agida kwnornu m.

²⁷ Nhne nụ nhne obula mene, anụ wu budnu ke kwesiri izi oma Karaịsi. Me va ọ whnụ anụ mọbu m vage m, mọbu m nurnu m nhne gbasiri anụ hne me zị, m jaamahia nụ anụ gwuzosiri rikne n'otu enine, nọolu ogwnu lele otu badnụ kwnornu okwnata ovu ke izi oma. ²⁸ Anụ kwé ele neemegidne anụ kpaị anụ ogwnu n'apna obula. Ka jọbu nhne jeegesi be nụ Chiokike joolulu be, kovu Chiokike jooznohia anụ. ²⁹ Kwnornu nụ Chiokike nyernu anụ oghere, ọ bụo o kweru nụ Karaịsi kpọi, kovu ọ tanụ a awhnwhnu. ³⁰ Me nụ anụ nọolu otu ogwnu. Anụ whnurnu kpa me luru ogwnu wam n'ige wheru ewhe, kịta anụ noonu nụ m zị koriri m naagba ọta.

2

Badnụ ogwedna ehni a eli

¹ Ọ bụru nụ ogba inwe zinu aị nụ Karaịsi, ọ bụru nụ ọsnuta mkpoma hite n'owhnun'anya a, ọ bụru nụ omekorita zị n'Enine Nso, ọ bụru nụ ovu oma obula nụ obirizi, ² anụ mee ma ovu oso n'onu m zu ozu, anụ nwe otu echiche, otu owhnun'anya, anụ ziri n'otu enine nụ echiche. ³ Ọ zá nye obula mee nhne kwnornu nhne o jeenwehia mọbu ovu ojo, kovu hite nụ badnụ ogwedna ehni eli, nye obula kweru nụ nye berere ka a mma. ⁴ Ọ zá nye obula ke lebna anya nụ nhne ke a kpọi, kovu nụ nhne gbasiri ele berere.

⁵ Nye obula nwe ovu ke Karaịsi Jizosi.

⁶ Nye, ọ bụ n'ezi nụ ọ bụ Chiokike

 méne a lele nhne anya rikne nụ ya nụ Chiokike hna.

⁷ Ọ sigbasiri kpakara nhne o nwernu,

 o gweru onodi ke nnwọ izi,
 be mee a lele badnụ etekne.

⁸ Ọ whuya iwhne lele badnụ etekne,

 o gwedna ehni a eli,

o bno nsni dụ n'ẹnwu,

 bụ ẹnwu ke olu ogba.

⁹ Kam kpayarụ, Chiokike jiri gwelizọ a olu kakwo kpakara nhne,
 nyega a rewhna ke kakwo kpakara rewhna,

¹⁰ ke bụ nụ rewhna Jizosi kpakara mpnerne ọchi joogbu,
 nhne ke zị n'oligwe, ma n'owa, ma nụ mkpururu owa,

¹¹ kpakara riro jookwuhia nụ Jizosi Karaịsi bụ Nyenwe aị,
 ma be nyee Chiokike Nda igwugwu.

Noonwu lele mbọ

¹² Kam kpayarụ, ele me whnurnu n'anya, anụ noobno nsni lele kpa anụ neeme, ọ bụo nụ ruwhnu m kpọi, ke kakwo, nga me zila ndundu. Anụ gweru ogwnu nụ ọznu biri biri

rnụhia ọznohia anụ. ¹³ Kwnornu nụ ọ bụ Chiokike nye nọornu ọrnụ nụ rime anụ, nye neeme anụ kweru hite nụ mkpọma anụ, neeme nhne lele kpa echiche a jiri zi.

¹⁴ Kpa anụ neeme kpakara nhne, anụ gweme ọtamu nụ agirigo, ¹⁵ ma anụ bụru ele nwée ọtna, ele zi snam, rụmu Chiokike ele nwée ọru nụ rime ebiri ele ojo ka hiri aghi, hne anụ noonwu lele mbọ n'ọwa. ¹⁶ Anụ jikwaru ikwu-ọnu ke bụdnu ka aka rikne, ma m gweru m anụ mee oknomokno n'ọbochi Karaịsi, ke jeegesi nụ m gbáge m ọso etekne, mọbu ọ dogbu ẹhni m n'ọrnụ búo nhne etekne. ¹⁷ Ọ bụbedi nụ be jọowusi ọvnarna bụdnu m lele ariohna manya n'omezu ariohna, lele kpa ọrnụ ọkwnata ovu anụ bụ ariohna anụ kwannụ Chiokike, ovu nọoso m n'ọnu, m sno m anụ nọonwudna. ¹⁸ Anụ n'iwhuru anụ snornu m nwe ovu ọso n'ọnu nụ ọnwudna.

Nhne gbasiri Timoti

nụ Epafroditusi

¹⁹ M neele anya nụ Nyenwe a jeeke me ziyanu anụ Timoti ige matị, ma ovu sọ m n'ọnu nga me jọonu izi gbasiri anụ. ²⁰ M nwée m nye berere nụ lele ya, nye nhne gbasiri anụ neemetu nụ mkpọma n'ezi. ²¹ Kwnornu nụ nye ọbula neele anya nụ nhne ke a, ọ búo ke Karaịsi Jizọsi. ²² Kọvu anụ magwu nụ Timoti gesiri ẹhni a lele nnwọ nụ nda a, ọ znenu m izi, snornu m rnụ ọrnụ izi ọma. ²³ M neele anya nụ m jeeziya a ige matị kpa nhne jaaganu hna me zi. ²⁴ M kwnataru m Chiokike ovu nụ me n'iwhuru m jaava whnu anụ ige matị.

²⁵ Kọvu m whnurnu m nụ ọ bụru ọma me zihnahie Epafroditusi, nnwọ nda m, nụ nye ọrnụ nụ nye ọgwu ibne m, nye bụ masi nye izi anụ, nye anụ ziyannu m o lebna anya nụ mkpa naakpa m. ²⁶ Ọ nọogwnusi a rikne ọ whnu anụ anya, kwnornu nụ anụ nurnu nụ ọ riaru ẹhni igbugbu. ²⁷ N'ezi, ọ riaru ẹhni igbugbu, ọ gwnarnu matị ọ nwu. Kọvu Chiokike donnu a obirizi, ọ búo ya kpoi, kọvu ma me, ọ zi me nwe nhne igbugbu n'olu nhne igbugbu. ²⁸ Kam kpayarụ, ovu nọoso m n'ọnu k'agida o ziya a. Nga anụ jọowhnu a, ovu jọoso anụ n'ọnu, mkpọma jáala m mini berere. ²⁹ Anụ gweru okne ovu ọso n'ọnu nabnanya a nụ rewhna Nyenwe a j, anụ sọ ele nụ lele ya anya k'agida. ³⁰ Kwnornu nụ ọ gwnarnu matị ọ nwu nụ ọrnụ Karaịsi. O gweruru bụdnu a n'aka a nọornu ọrnụ kpa anụ nwée rikne rnụ.

3

Ezi ome mma

¹ N'ipne-aznu, rụmu nda m, anụ nwudna ọnwudna nụ Nyenwe a j. Ọ zá noogbu m igbugbu ọ gbanu anụ otu nhne ka berere, ka bụ ma ọ bunu anụ ọma.

² Anụ neezeru ẹhni anụ kwnornu rụmu nkita, ele aruru-eli wam, ele noogbuja anọ-ẹhni. ³ Kwnornu nụ a j ele be kparu nka n'ezi, bụ ele neekpenu Chiokike hite n'Enine a, ele ji Karaịsi Jizọsi naanya risi, ele zá nọtukwasi anọ-ẹhni mkpọma.

⁴ Ọ bụ n'ezi nụ m nwernu m nhne nụ lele ka me ji nọtukwasi mkpọma. Ọ bụru nụ badnu ọbula nwernu nhne o jiri tükwasi mkpọma n'anọ-ẹhni, m nwernu m karukwo. ⁵ Be kparu m nka nga me gbaru n'ọbochi ọsato, nye Izireli, nye avnurnu Benjamini, m bụ m nye Hiburu n'ezi. Nụ nhne gbasiri iwu, m bụ m nye Farisi, ⁶ nye nwernu bekwu nụ mkpọma, naakpakna ọgbako Chiokike ẹhni. Nụ nhne gbasiri ome mma ke hi n'iwu, m nwée m ọtna.

⁷ Kọvu kpakara nhne ke bnannu m iru, bụ nhne me gwnurnu nụ nhne etekne kwnornu Karaịsi. ⁸ Owe! M gwnurnu m kpakara nhne lele nhne etekne ma m mahia m nhne ke kakwo bụ ọ mahia Karaịsi Jizọsi Nyenwe m, nye me kwnornu nụ a whu mwhu kpakara nhne. M gwnurnu m be lele nhne bnána nụ nhne ma m rihia m Karaịsi nụ iru, ⁹ ma me nụ ya bụru otu, hne me nwée ome mma ke aka m ke hiri n'iwu, kọvu ome mma ke hiri n'ọkwnata ovu nụ Karaịsi, ka bụ ome mma ke hi n'aka Chiokike hite n'ọkwnata ovu. ¹⁰ M pioru m ọ mahia Karaịsi nụ iknernema olizọ n'ẹnwu a, ma m kehia m igwe n'awhnuwhnu a, nụ lele ya n'ẹnwu a, ¹¹ ọ bụru nụ o jeeke omume, ma m dụ m n'olizọ n'ẹnwu ke ele nwurnu ọnwu.

Ogbazne nū ruwhnu

¹² Ka zá neegesi nū m nwehiala m kpakara nhne ka, mōbu nū m dūla m ozu ozu. Kōvu m naagbalī ma m nwudne m nhne wam, ke bụ nhne Karaịsi kwno nwudne m. ¹³ Rūmu nda aī, m zá m nōogwnu ẹhni m nū m ji m a n'aka. Kōvu ka bụ nhne me neeme, m neechezu kpakara nhne ke zī m n'aznū, nōodosni aka m nū nhne ke zī m nū ruwhnu. ¹⁴ M naagbalī neezne nū ruwhnu, ma m gbahia m nhne n'eso, ke bụ nhne Chiokike kwno sukwu m zne oligwe kwnornu Karaịsi Jizōsi.

¹⁵ Kam kpayarū, kpakara aī ele sozuru lele ele Karaịsi nwernu mkpōma ka. O bụru nū nye obula n'esilawuru anū rī nhne zī ichne, Chiokike jeeme a o dno anū anya nkari nkari.

¹⁶ Ngwa ma a yisi ẹhni jikwaru kpakara nhne a nwernu nkari.

¹⁷ Rūmu nda m, anū snornu ele sno nhne atū m, anū hnata ele noowu būdnu lele kpa a znirni anū ama. ¹⁸ Lele kpa me kannū anū agida ige, kpa me ji anya-mini ẹkwna naakanū anū kītna, agida ele badnū noowu būdnu lele ele irno ke ogba Karaịsi. ¹⁹ Okwukwo būdnu be bụ mwhu, chi be bụ rụwho be, nhne iwhnerne bụ igwugwu be. Kpakara mkpōma be tūkwasiri nū nhne zī n'owa. ²⁰ Kōvu a bụ rūmu oligwe. A zī neese Nye Oznohia aī ke jeehi n'oligwe va, nye bụ Karaịsi Jizōsi. ²¹ O jeegweru iknerna wam o jiri megbu kpakara nhne, bīta be nū mkpururu ochi a, gbanwo anō-ẹhni aī ka ke nwée rikne, mee a o nū lele ke a n'igwugwu.

4

¹ Rūmu nda m, anū bụ ele me whnurnu n'anya, ele o nōogwnu m o whnū anya, anū bụ ovu oso n'onu m nū ogwo ẹrnu m. Anū gwuzosi rikne nū Nyenwe aī, ele me whnurnu n'anya.

Ezni

² M naariasno Udia nū Sintike, be ziri n'udno, kwnornu nū anū ele ke Nyenwe aī. ³ M naariasno masī ī, nye ẹrnu ibne m, yinu ele rinya ka aka ma be ziri n'udno. Kwnornu nū be sno m dogbu ẹhni be n'ẹrnu okpo okwo izi oma, be nū Kīlementi nū ele ẹrnu ibne m ele berere, ele be gbarū rẹwhna be n'okwukwo ke būdnu.

⁴ Anū nwūdna onwudna nū Nyenwe aī ige obula. M kwu kwno a berere, anū nwūdna onwudna. ⁵ Anū mee ma kpakara ele badnū mahia ovu oma anū. Nyenwe aī zī ndundu.

⁶ Mkpōma lá anū mini kwnornu nhne obula, kōvu anū gweru okpukpe nū otu mmamma chete kpakara nhne naakpa anū nū ruwhnu Chiokike. ⁷ Udno Chiokike ke kakwo kpakara oghohia chekwata ovu anū nū echiche anū nū rime Karaịsi Jizōsi.

⁸ N'ipne-aznū, rūmu nda aī, anū naari oriri nhne bụ ezi oka, nhne obula bụ nhne nwernu igwugwu, nhne obula ke bụru oma, nhne obula ke zī richna, nhne obula ke be whnurnu n'anya, nhne obula ke nwernu otnutnu oma, o bụru nhne obula ke ka mma, ke kwesiri oznarni. ⁹ Kpakara nhne anū muhiaru, ke anū nahiaru nū ke anū nurnu n'onu m, mōbu ke anū whnurnu nū rime m, anū neeme be. Chiokike ke udno jaadazinu anū.

Polu tūnu ele Filipaj mmamma

¹⁰ M nōonwudna onwudna nū Nyenwe aī kwnornu nū anū gwnaknenu ẹrnu anū ke gbasiri m. Nhne gbasiri m neemetu anū nū mkpōma, kōvu anū nwée oghere o gesi a. ¹¹ M zá m nookwu ka kwnornu nū mkpa naakpa m, kōvu nū m maam kpa o daziri nū rụwho ojiji n'onodi obula me whnurnu ẹhni m. ¹² M magwu m kpa o zī nū mkpa, m magwu m kpa o zī nū ige me nwejiri nhne. M muhiaru m nhne tugwaru otugwa ke rụwho ojiji n'onodi obula, mōbu agwnu wiri mōbu nū rụwho jiri eji, o nwernu agida nhne mōbu lele nye nhne kogwu. ¹³ M jeemeli kpakara nhne hite nye wam ke neeme m gbasī rikne.

¹⁴ O bụru oma nū anū snornu m kehia igwe n'awhnuwhnu m. ¹⁵ N'ezi, okwolem anū ele Filipaj bụ ele yinnu m aka nga me panizoru neezni izi oma. Nga me hi nū Masidonia nōowhuya, o zá ogbako Chiokike obula ke snornu m nū nhne gbasiri okesi nū onahoru nhne, okwolem anū. ¹⁶ O būbedi nga me zī nū Tesalonika, anū gweyanū m nkesi ige obula me zī nū mkpa. ¹⁷ Ka zá neegesi nū m noopio nkesi, kōvu m noopio nhne jeeme anū

nwehia nhne buru oma. ¹⁸ M nahiaru m kpakara nhne anu ziyaru, tukwasi kwno n'olu a. Anu gweyannu m kpakara nhne ke zi m mkpa, ke me nahiaru m n'aka Epafroditusi. Kpakara be bu nhne nwernu eknarna oma, arionna ke noso Chiokike ovu n'onu ke o nahoru. ¹⁹ Chiokike m jeenye anu kpakara nhne ke zi anu mkpa, hite n'agida ekwnu a ke zi igwugwu nu Karaisi Jizosi.

²⁰ Chiokike Nda ai nwe igwugwu du okwnukokwnu. Amim.

Obekwu ipne-aznu

²¹ Anu bekwu kpakara ele ke Chiokike ke zi nu Karaisi Jizosi. Rumu nda ele me nu be zi neebekwu anu. ²² Kpakara ele Chiokike zi nsu neebekwu anu, ke kakwo ele zi n'ezinuro Siza.

²³ Oru ke Nyenwe ai Jizosi Karaisi dazinu enine anu. Amim.

Ọkwukwo izi Pọlu
gbaznenu

Ele Kọlosi

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Kọlosi bụ ẹli-ọhna ke zị mkpa nù rime Esia Matị. Pọlu nye gbarụ ọkwukwo izi ka znélele Kọlosi, kọvu ọ nurnu nù ele Karaịsi zị pji gwuzosiri rikne n'okwnata ovu be (1:3-7; 2:6,7). Be nurnu izi ọma hite n'ọnu otu nye be kwu Epafarasị nye wu pji (1:7; 4:12,13), kọvu ya nù Pọlu zị nù ikelu (Failemoni 23) n'ige Pọlu gbarụ ọkwukwo izi ka (1:14; 4:3,10,18).

Agida ele zị nù ọgbako Chiokike ke zị nù Kọlosi bụo ele Ju (1:27), ke kpayarụ agida okpukpe zị ichne ichne nù omen'ẹli noopio o megbu be. Pọlu pioru be mahia nù Karaịsi zị n'oligwe nẹchi kpakara rikne ke zị n'owa (3:1). Ka neegesi nù be jeekpenu Karaịsi kpoi.

Karaịsi bụ oyiyi ke Chiokike, nye be whnú anya.

Karaịsi bụ nye risi kpakara nhne Chiokike keru.

Ọ masiri Chiokike o mee kpakara nhne wuru nù rime Karaịsi.

Ọ mernu ka ma ya nù kpakara nhne ziri n'udno (1:15,19,20a).

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu (1:1,2)

Ọtu mmamma (1:3-14)

Badnù nù ẹrnu Karaịsi (1:15---2:19)

Budnu ikne nù rime Karaịsi (2:20---4:6)

Obekwu ikwu ipne-aznù (4:7-18)

¹ Mawa, Pọlu, nye izi Karaịsi Jizọsi lele kpa echiche Chiokike jiri zị, nù nnwọ nda aị Timoti, ² naagbaznenu rụmu Nda aị ele zị nsọ, ele kwesiri okwnata mkpoma nù Karaịsi, ele ke zị nù Kọlosi ọkwukwo. Oru nù udno ke Chiokike Nda aị dazinu anụ.

Pọlu turu mmamma

³ A nọtunu Chiokike mmamma, Nda Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi, neekpenu anụ okpukpe ige ọbula. ⁴ Kwnornu nù a nurnu nhne gbasiri okwnata mkpoma anụ nù Karaịsi Jizọsi nù ọwhnun'anya anụ nwernu hne kpakara ele nsọ Chiokike zị. ⁵ Olile anya ke be bitannu anụ n'oligwe neenye anụ okwnata mkpoma nù ọwhnun'anya ka. Anụ nurnu nhne gbasiri olile anya ka n'ezi ọka ke izi ọma, ⁶ bụ izi ọma ke vakwnusiri anụ. Izi ọma ka naamiya mkpuru, nooso masi nù kpakara ọwa, lele kpa o neeme n'esilawuru anụ hite n'ọbochi anụ nurnu a, ghohia masi oru Chiokike n'ezi. ⁷ Anụ nurnu izi ọma ka n'ọnu Epafarasị nye izi ibne aị a whnurnu n'anya, nye bụ nye ẹrnu Karaịsi nye kwesiri okwnata mkpoma n'onodi aị. ⁸ Ọ kannu aị nhne gbasiri ọwhnun'anya anụ ke Enine Chiokike nyernu anụ.

⁹ Kam kpayarụ, hite n'ọbochi a nurnu nhne gbasiri anụ, a zị neekpenu anụ okpukpe, nọorio Chiokike ma anụ mahia echiche a nkarị nkarị hite nù kpakara akoniche nù ọghohia ke Enine Chiokike neenye. ¹⁰ A nọorio ma anụ wuru budnu ke jeegweyanu Nyenwe aị igwugwu, neeme nhne jaamasị Nyenwe aị n'apna ọbula, naami mkpuru ọma zị ọdo n'odo. Ka jeeme anụ nooso, naamahia Chiokike nkarị nkarị. ¹¹ Anụ buri ele gbasiri rikne hite nù kpakara rikne nù iknernema ke zị igwugwu Nyenwe aị ma anụ nwehia ọsnuta mkpoma nù ndidi. Anụ gweru ovu ọso n'ọnu ¹² nọtunu Nda aị mmamma, nye mernu anụ nwernu igwe n'esilawuru rụmu Chiokike zị nsọ n'ẹli-eze ke iwhne. ¹³ Kwnornu nù Chiokike dọhiaru aị n'aka nye wam nẹchi nù rime ọchichiri, kwubnanya aị n'ẹli-eze ke Nnwọ a, nye ọ whnurnu n'anya. ¹⁴ O nyernu aị ọgbahia ke bụ ọgbaru mmehie.

Karaịsi kakwo kpakara
nhne

¹⁵ Karaịsi bụ oyiya ke Chiokike, nye be whnụ anya. Karaịsi bụ nye risi kpakara nhne Chiokike keru. ¹⁶ Chiokike keru kpakara nhne hite n'aka a, kpakara nhne ke zị n'oligwe nụ ọwa, nhne anya nọowhnu nụ nhne anya zá nọowhnu, be bụ ele dazị nụ ngadna eze, mọbu ele nwernu rikne nụ ele nęechi ęchi nụ ele nwernu iknernema. Chiokike keru kpakara nhne hite n'aka a, ma kpakara nhne nyee a igwugwu. ¹⁷ Ọ zị tụtụ nhne ọbula, kpakara nhne jikọtaru n'otu nụ rime a. ¹⁸ Ya bụ risi ęhni a, ke bụ ọgbako Chiokike. Ya bụ ọpanizo nụ mkpuru mbom ke ele hiri n'ęnwu lizọ, ma ọ bụru nye risi kpakara nhne. ¹⁹ Kwnornu nụ ọ masiri Chiokike o mee ma kpakara nhne ọ bụ, wuru nụ rime Karaịsi. ²⁰ O mernu ka ma ya nụ kpakara nhne ziri n'udno, ma nhne ke zị n'ọwa ma nhne ke zị n'oligwe, ma ya nụ be mee udno hite n'ọvnarna a ke ọ wusaru n'olu ọgba.

²¹ Nụ mbom, anụ bụ ele zị ikere hne Chiokike zị nụ ele irno n'ovu anụ kwnornu n'ęnu ojo anụ. ²² Kọvu kịtna, o mernu anụ nụ ya ziri n'udno hite n'ęnwu Karaịsi nwurnu n'anọ-ęhni, ma o gweru anụ chete nụ ruwhnu a, ele zị nsọ, nwée ọru mọbu nhne be bnornu be, ²³ ọ bụru nụ anụ gwuzosi rikne n'okwnata ovu, ele gwuzo kwem, anụ kwé nhne ọbula gweme anụ n'olile anya izi ọma ke anụ kweru. Ka bụ izi ọma ke anụ nurnu, be kporu okwo a nụ kpakara mkpururu oligwe, ke me Pọlu bụ nye izi a.

Ęnu Pọlu

²⁴ M nọonwudna ọnwudna kịtna kwnornu awhnụwhnu me taru nụ risi anụ, m ji m anọ-ęhni m mezu nhne ke gwnarnu gbasiri awhnụwhnu Karaịsi taru, kwnornu ęhni a, ke bụ ọgbako Chiokike. ²⁵ M ghọru m nye izi ọgbako Chiokike hite n'ęnu Chiokike nyernu m me zni anụ ikwu-ọnu Chiokike n'ozuzu oke a. ²⁶ Ikwu-ọnu Chiokike ka bụ nhne ke tugwaru otugwa agida ige nụ agida ebiri, kịtna, o kpumennu a ele nsọ a. ²⁷ Ọ masiri Chiokike o mee ele ke a mahia nhne tugwaru otugwa ke bụ nụ ękwnu ke zị igwugwu bụ ke ele búo ele Ju. ękwnu ka bụ Karaịsi nụ rime anụ, bụ olile anya nụ anụ jeekehia igwe n'ebube a.

²⁸ A nọokpo okwo gbasiri Karaịsi, nọodo ele badnu aka nụ nsni, neezni nye ọbula hite n'akoniche Chiokike nyernu ai, ma a gweru nye ọbula chete nụ ruwhnu Chiokike nụ ozu oke kwnornu Karaịsi. ²⁹ Kam kpararu, m ji m kpakara rikne Karaịsi nyernu m ke nọornusi ęnu rikne, m nọodogbu ęhni m n'ęnu ka.

2

¹ M pioru m anụ mahia kpa me nọodogbu ęhni m n'ęnu kwnornu anụ nụ ele zị nụ Laodisia, nụ kpakara ele whnụlele m anya. ² Ka bụ ma be kwnagidne be n'ovu, ziri masi n'otu n'owhnnun'anya, ma be nwehia kpakara ękwnu ke ọghohia ke zuru ozu, ka jeeme be mahia nhne tugwaru otugwa ke Chiokike, ke bụ Karaịsi. ³ Kpakara nhne ke tugwaru otugwa zị nụ rime a, ke bụ akoniche nụ nhne omuma. ⁴ M naakanu anụ ka, anụ kwé nye ọbula duwhu anụ hite n'ikwu-ọnu ke nọoso n'onu. ⁵ Ọ bụ n'ezi nụ me nụ anụ zila n'anọ-ęhni, kọvu me nụ anụ zị nụ enine. Ọ nọoso m kpa me nọowhnu nụ anụ noowu budnu lele kpa o kwesiri, noogwuzo kwem n'okwnata ovu ke zị nụ Karaịsi.

Karaịsi neegweya budnu n'ezi

⁶ Lele kpa anụ nahiaru Karaịsi Jizosi lele Nyenwe ai, anụ dazigidne noowu budnu nụ rime a. ⁷ Anụ gba ęgnugwnu nụ rime a, anụ wulizọ ęhni anụ lele ọro kpa ọ bụ ntụ-ęli ọro, gbasị rikne n'okwnata ovu lele kpa be znirni anụ, ọtu mmamma jihia ovu anụ.

⁸ Anụ kwé badnu ọbula duwhu anụ hite nụ ikwu-ọnu etekne nụ aghigho ikwu-ọnu bnána nụ nhne, ke knosiri aka n'omen'ęli ke ele badnu nụ renwu ojo matị matị ke ọwa ka, búo ke Karaịsi.

⁹ Kwnornu nụ kpakara nhne Chiokike bụ wu nụ rime Karaịsi n'anọ-ęhni a. ¹⁰ Chiokike mernu anụ sozu nụ badnu nụ rime Karaịsi, nye bụ risi kpakara ele nwernu rikne nụ ele ọchichi. ¹¹ Be kparu anụ nka nụ rime a, ke bụ ogweme mmehie anụ, ọ búo nka ke be jiri aka ele badnu kpa, kọvu nka ke Karaịsi n'iwhuru a kparu. ¹² Hne be likọtaru anụ nụ ya

n'owuwu-mini, be gwelizokota anu hite n'okwnata oву anu n'iknernema Chiokike, nye mernu Karaṣi hi n'enwu lizo.

¹³ Anu bu ele nwurnu onwu nu rime mmehie, anu bu ele buo ele Ju be kpala nka. Kovu Chiokike mernu anu snornu Karaṣi ziri budnu, kpa o gbarunu ai kpakara mmehie ai. ¹⁴ O dokaru kpakara okwukwo be gbaru nu kpakara iwu ke megidnenu ai, o gweme be, kpoḡidne be n'ogba Jizosi. ¹⁵ Chiokike nahoru kpakara ele ochichi nu ele nwernu rikne iknernema, kpaṣi be iwhnerne nu ruwhnu ohna, neegesi nu o megburu be hite n'ogba Jizosi.

¹⁶ Kam kpayaru, anu kwé nye obula gweru nhne anu neeri mọbu nhne anu nonwo, mọbu nu anu za naabita mmemem okpukpe, mọbu enwa ikne, mọbu Obochi Ozukwa Inwe, kpe anu ikpe. ¹⁷ Kpakara nhne ka bu enine nhne ke jaava, kovu risi nhne bu Karaṣi. ¹⁸ Anu kwé nye obula ke o naamaso o gwedna ehni a eli nu okpenu ele enine izi mee anu buru ele kwésile, o bu n'ezi nu nye wam ka nu o whnurnu owhnurninya gbasiri be, oву ke badnu a mernu a o buru nye nganga n'etekne. ¹⁹ Nye wam bu nye gwemernu ehni a nu Karaṣi, nye bu risi ehni, nye mernu kpakara ruknani nu rekpu ochi nu aka knekota n'otu. Kpa o nooznu kpakara ehni, o nooso lele kpa Chiokike neeme a nooso.

²⁰ Anu snornu Karaṣi nwu enwu, o mernu anu nwernu ehni anu whoga nu rikne renwu ojo matṣ matṣ ke owa ka. Kini mernu anu noowu budnu lele nu anu bu ke owa, naabita iwu be? ²¹ Bu ke karu, "Anu kpa ka aka, anu ratu a riro, anu kpa kijari aka." ²² Kpakara iwu ka gbasiri nhne ke joowhu kpa ele badnu jiri be rnu enu mọbu rikwo be, iwu ele ka kno aka nu nhne ele badnu nyernu n'iwu nu iznizni be. ²³ Kpakara iznizni nu kpa nu lele nhne nwernu akoniche, ke bu okpenu Chiokike lele kpa badnu karu be kpenu a, ogwedna ehni be n'eli, nu ome ano-ehni nhne rikne, kovu be nwée rikne bnosni echiche ojo ke oву.

3

Owu budnu zi nsọ

¹ Hne o bu nu anu nu Karaṣi hiri n'enwu lizo n'otu, anu bita oву anu nu nhne zi n'olu, hne Karaṣi dazi n'eli n'akarikwnunga Chiokike. ² Anu neeche echiche nu nhne zi n'olu, o buo nu nhne zi n'owa. ³ Kwnornu nu anu nwurnu onwu, budnu anu nu Karaṣi bu nhne tugwaru otugwa nu rime Chiokike. ⁴ Nga Karaṣi nye bu budnu anu joowhuya iwhne, anu joosno a whuya iwhne, kehja igwe n'igwugwu a.

⁵ Anu mee ma kpakara nhne ke bu nhne owa nwu enwu, kpakara ome oyi, ozi richna, egwnurnu nhne ojo, echiche ojo nu anya-kwu, ke nu lele okwa renwu. ⁶ Kam kpayaru, oву owe ehni Chiokike naadnakwasṣi kpakara ele za noobno nsni. ⁷ Ka bu kpa anu wuru budnu nga anu bu ele ke owa. ⁸ Kovu kitna, anu gweme kpakara nhne ka nu rime anu, oву owe ehni, onuma, irno oву, okaja, nu ikwu-onu zila richna nu mgbele-onu anu. ⁹ O za nye obula ghanu ibne a aghalaghala, hne anu gwemernu badnu oknani wam nu kpakara enu ojo a. ¹⁰ Anu worulem badnu ikne lele iwo. Chiokike neeme anu ziri ikne ma anu mṣhia nhne gbasiri nye kpuru anu. ¹¹ O za nhne zi ichne nu hne nye Giriki mọbu nye Ju zi, nye be kparu nka nu nye be kpage nka, nye izne, nye nu lele anohia,* ohi mọbu nye buo ohi, kovu Karaṣi bu kpakara nhne, nye zi masi nu rime kpakara badnu.

¹² Kam kpayaru, lele kpa ele Chiokike hohiaru, ele nsọ a, ele o whnurnu n'anya, anu woru obirizi, oву oma, ogwedna ehni anu eli, ozi wohnernerne nu osnuta oву lele iwo. ¹³ Anu naagidne ibne anu, gbarunu ibne anu nhne obula be mehieru anu. Anu gbarunu ibne anu lele kpa Chiokike n'iwuhuru a gbarunnu anu. ¹⁴ Tukwasi n'olu kpakara nhne ka owhnun'anya, bu nhne ke neeknegidne kpakara be n'otu n'apna ke zuru ozu.

¹⁵ Anu kweru ma udno ke Karaṣi neechi oву anu, lele ele bu otu badnu, ele Chiokike sukwuru bna n'udno. Anu notu mmamma. ¹⁶ Anu kweru ma ikwu-onu Karaṣi gweru ekwnu a wuru nu rime anu, kpa anu ji akoniche neezni ibne anu nhne, neezni be ezni. Anu noogwnu eri oma, eri oznarni, nu eri mkpoma oso n'onu, gweru oву anu notunu

* 3:11 nye nu lele anohia okwukwo ke mbom kwuru: nye Sikitia

Chiokike mmamma. ¹⁷ Nhne ọbula anụ neeme, ọ bụ n'ikwu-ọnu mọbu nhne aka neeme, anụ mee kpakara nhne nụ rẹwhna Nyenwe aị Jizọsi, nọotunu Chiokike Nda mmamma hite nụ a.

Ezi-nụ-oro nye Karaịsi

¹⁸ Ele bụ nnwerne, anụ bīta ẹhni anụ nụ mkpururu nzi anụ, kpa o kwesiri ele noosno Nyenwe aị.

¹⁹ Ele bụ nzi, anụ whnụ nnwerne anụ n'anya, anụ mée be nhne rikne.

²⁰ Ele bụ rụmu, anụ noobnonu ele mụrnu anụ nsni nụ kpakara nhne, ka bụ nhne Nyenwe aị noopio.

²¹ Ele nda, anụ mékọ rụmu anụ ovu owe ẹhni, ọ zị inwe gwụ be.

²² Ele ọhi, anụ noobnonu ele nwe anụ n'ọwa nsni nụ kpakara nhne, anụ neeme be, ọ bụo nga be neele anụ anya ma anụ bụru ele ọma be, kọvu ma nga be zá neele anụ anya. Anụ gweru ovu anụ nọoso be anya n'ezi, nọotu ogwnu Nyenwe aị. ²³ Nhne ọbula anụ neeme, anụ gweru kpakara ovu anụ mee be lele ele nọornunu Nyenwe aị ẹrnu, ọ bụo lele ele nọornunu ele badnụ ẹrnu. ²⁴ Anụ magwụ nụ anụ jeekehia mkpe n'aka Nyenwe aị lele ọgwo ẹrnu, hne ọ bụ Karaịsi bụ nye anụ nọornunu ẹrnu. ²⁵ Nye ọbula ke nọornu ẹrnu ojo jaanahia ọgwo ẹrnu ojo n'aka Chiokike. Chiokike zá neele badnụ anya nụ ruwhnu.

4

¹ Ele nwe ele ọhi, anụ mee ọhi anụ nhne bụru ọma nụ nhne kwesiri, kwnornu nụ anụ nwernu Nyenwe anụ ke zị n'oligwe.

Agida ezni

² Anụ gwéme aka n'okpe okpukpe, neese nse, nọotu mmamma. ³ Anụ kpenu aị okpukpe masi, ma Chiokike gbamanụ aị ọnuhna o zni izi ọma, ma a kpọ okwo nhne tugwaru otugwa ke Karaịsi. Ka bụ nhne mernu me zị n'ikelu. ⁴ Anụ kpe okpukpe ma m kpọ m okwo izi ọma ka kpa ele badnụ jọoghohia a, ka bụ ẹrnu me kwesiri ọ rnu. ⁵ Anụ gweru akọ kpa agwa ọma n'esilawuru ele bụo ele Karaịsi. Anụ gweru oghere ọbula anụ nwernu mee nhne. ⁶ Anụ mee ma ọtnurita ọtnutnu anụ bụru nhne nwernu ovu ọma, ke nọoso n'ọnu lele arua, ma anụ mahia nhne anụ jaasa nye ọbula.

Obekwu ikwu ipne-aznụ

⁷ Taiikikosi, nnwọ nda a whnurnu n'anya nụ nye ẹrnu Nyenwe aị ke kwesiri ọkwnata ovu, nye izi ibne aị, jaakanụ anụ kpakara nhne gbasiri m. ⁸ M neeziyanu anụ ya ma anụ mahia kpa a zị, ma o mee ovu si anụ rikne. ⁹ Ya nụ Ọnesimosi sno naava, nye bụ nnwọ nda a whnurnu n'anya kwesiri ọkwnata ovu, nye bụ masi otu nụ rime anụ. Be jaakanụ anụ kpakara nhne ke neeme hna.

¹⁰ Arişitakosi, nye me nụ a zị n'ikelu neebekwu anụ, ma Makị, nnwọ nwene Banabasi. Anụ nurnu nhne gbasiri a, anụ nabnanya a nga ọ varu. ¹¹ Jizọsi, nye be kwu Jositosi neebekwu anụ. Ka kwolem ele Ju ibne m me nụ be sno nọornu ẹrnu ẹli-eze Chiokike, be neeme ovu si m rikne.

¹² Epafarasi, nye bụ otu nụ rime anụ nụ nye izi Karaịsi Jizọsi neebekwu anụ. Ọ zị naagba ọtna n'okpukpe nụ risi anụ, naariasno Chiokike ma anụ gwuzosi rikne n'ome nhne bụ echiche a, bụru masi ele sozuru nụ badnụ. ¹³ M naagbanu a akebe nụ ọ nọornusi ẹrnu rikne kwnornu anụ nụ ele zị nụ Laodisia nụ Hirapolisi. ¹⁴ Enyi aị Lukwu wọdibia a whnurnu n'anya, nụ Demasi neebekwu anụ. ¹⁵ Anụ bekwunu m rụmu nda ele zị nụ Laodisia, nụ Nimfa, ma ọgbako Chiokike zị n'oro a.

¹⁶ Kpa anụ gwnurnu ọkwukwo izi ka, anụ whnụ nụ be gwnurnu a n'ọgbako Chiokike ke zị nụ Laodisia. Anụ gwnu masi ọkwukwo izi me gbannu ele Laodisia.

¹⁷ Anụ kanu Akiposi, "Whnụ nụ i nrụkworu ẹrnu i naahiaru n'aka Nyenwe aị."

¹⁸ Mawa, Pọlu, ji aka m gba obekwu ikwu ka. Anụ chenwanya nụ m zị m n'ikelu. Oru Chiokike dazinu anụ.

Okwukwo izi
ke Mbom
Polu gbaznenu
Ele Teshalonika

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Polu panizoru ogbako Chiokike ke zi nu Teshalonika (2:13,14) nga o noornu ernu o ji nooznu ehni a. Nu rime eli-ohna ka zi mkpa nu rime Girisi bu hne agida ele naakwa renwu ghoru ele Karaisi (1:9). Be bu ele kwesiri okwnata mkpoma, ke mernu izi oma Nyenwe ai gbasaru nu kpakara eli wam (1:8). Eleghi anya okwukwo izi ka joburu okwukwo izi mbom Polu gbari, mobu okwukwo mbom be gbari nu Tesitamenti Ikne.

Nga agida ele badnu lizoru megidne Polu, o gbazne Atensi. Omekwo, o zizne Timoti zne lekwa kpa ele Karaisi nooso (3:6-10). Nga Timoti hiehnarnu, o nyernu Polu otnutnu buru oma gbasiri ele Karaisi zi nu Teshalonika.

Kpa be zi neese ovuva Nyenwe ai, agwna be zima noornu ernu. Mkpoma naala ele berere mini kwnornu nu agwna be nwurnu, kovu Nyenwe ai yavage. Polu gbalu o mee ma be mahia nhne jeeme nga Nyenwe ai jaava (4:13-15), nu kpa be kwesiri o wu budnu be (5:1-11).

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu (1:1-3)

Nhne atu ke okwnata mkpoma ele Teshalonika (1:4---3:13)

Budnu ke nooso Chiokike ovu n'onu (4:1-12)

Nhne be jeele anya a nga Nyenwe ai jaava (4:13---5:11)

Ezni ipne-aznu nu obekwu ikwu (5:12-28)

¹ Mawa, Polu nu Sailasi nu Timoti naagba okwukwo gbaznenu ogbako Chiokike ke zi nu Teshalonika nu rehna ke Chiokike Nda nu Nyenwe ai Jizosi Karaisi.

Udno nu oru dazinu anu. ² A nootunu Chiokike mmamma nu risi kpakara anu ige obula, neekpenu anu okpukpe. ³ A neechenwanya ernu anu ige obula nu okwnata ovu anu nu ruwhnu Chiokike Nda ai, nu ernu owhnun'anya anu, nu osuta mkpoma anu ke hi nu olile anya anu nwernu nu Jizosi Karaisi.

Nhne atu ke okwnata ovu

⁴ Ele me whnurnu n'anya, Chiokike whnurnu anu n'anya, ka kpararu o jiri horu anu buru ele ke a. ⁵ Kwnornu nu izi oma a znirni anu vage n'ikwu-onu etekne, kovu o ji iknernema nu okwnagidne ke Enine Nso mee anu mahia ezi oka. Anu magwu kpa a wuru budnu ai n'esilawuru anu. ⁶ Anu ghoru ele muhiaru nhne hite n'ole ai nu Nyenwe ai anya. O bu n'ezini nu anu taru agida awhnuwhnu, kovu anu jiri ovu oso n'onu nabnanya izi a znirni anu hite n'Enine Nso. ⁷ Kam kpararu, anu jiri buru ele be ji gbu atu n'esilawuru ele kweru ekwe nu kpakara Masidonia nu Akaya. ⁸ Ikwu-onu Chiokike hiri n'onu anu gazu kpakara ohna, o buo nu Masidonia nu Akaya kpoi. Okwnata ovu anu nu Chiokike zuru kpakara owa, o za nhne berere a jookwu gbasiri a. ⁹ Be nookwu nu anu nabnanyarnu ai nkari, nu kpa anu sigbasiri o kwanu renwu neekpenu Chiokike ke zi budnu nu ezi oka. ¹⁰ Anu zi neese Nnwọ a ke hi n'oligwe, nye o mernu o hi n'ewu lizo, Jizosi nye dhiaru ai n'ovu owe ehni Chiokike ke naava.

2

Ernu Polu nu Teshalonika

¹ Rumu nda ai, anu magwu nu ige ai nu anu dazikotaru n'otu buo nhne etekne. ² O bu n'ezini nu a taru awhnuwhnu nu nhne iwhnerne nu Filipai kpa anu magwu, kovu Chiokike yinu ai aka o zini izi oma a megidne okne okpagbu. ³ Nhne a noorio anu buo hite nu nhne

ojo mọbu echiche ojo, a zá noopio ọ ghonu anụ aghigho. ⁴ Tnụnuma, a nookwu ọka lele ele Chiokike kwnataru ovu yisi izi oma n'aka aị. A zá noopio o mee nhne jaamasị ele badnu, kovu a neeme nhne joooso Chiokike ovu n'onu, nye magwu nhne zi n'ovu aị. ⁵ Anụ magwu nụ a jile ikwu-onu ke jeeme badnu tne eri, a kpúsnine ruwhnu aị n'aghigho, ma a rigbu ele badnu, Chiokike bu nye akebne aị. ⁶ A zá noopio ele badnu znarni aị, mọbu anụwa mọbu ele berere.

Ọ bu n'ezi nụ a bu ele izi Karaịsi, kovu a kwéle ọ buru ivu rinya nyee anụ. ⁷ Kovu a nụ lele nyerinya neechi nnwọ rema n'esilawuru anụ, nye anya duru eli, ji wohnernerne nooznu rumu a. ⁸ Ọwhnun'anya a nwernu hne anụ zi kpayaru, ọ masiri aị anụ snornu aị kehia igwe, ọ buo n'izi oma Chiokike kpoi, kovu ọ buru nụ o kwe omume, nụ budnu aị masi kwnornu nụ anụ zi aị mkpa. ⁹ Rumu nda m, m magwu m nụ anụ jeechenwanya, kpa a jiri aka aị lawuru rnu ernal ihnehnie nụ abali, ma a gharu ọ buru ivu rinya hne anụ zi kpa a nookpo okwo izi oma Chiokike n'esilawuru anụ.

¹⁰ Chiokike bu nye akebne aị ma anụwa masi, kpa a wuru budnu zi nsọ, nụ ome mma ke nwée ọru n'esilawuru anụ ele kweru ekwe. ¹¹ Anụ magwu nụ a mesnornu anụ lele kpa nda neemesno rumu a. ¹² A zi naakwnagidne anụ, noosnuta anụ ovu ma anụ noowu budnu lele kpa ele Chiokike sukwuru, ma anụ bna n'eli-eze a nụ igwugwu a.

¹³ Kam kpayaru, a nootunu Chiokike mmamma ige obula kwnornu nụ anụ nahoru ikwu-onu Chiokike ke anụ nurnu n'onu aị. Anụ gwerule a lele nụ ọ bu ikwu-onu ke badnu, kovu ọ bu ikwu-onu Chiokike ke noornu ernal nụ rime anụ ele kweru ekwe. ¹⁴ Anụ buru ele sno ochi ogbako Chiokike ke zi nụ Judiya, ele ke Karaịsi Jizosi. Anụ taru awhnwhnu n'aka ele eli anụ lele kpa ogbako Chiokike taru awhnwhnu n'aka ele Ju. ¹⁵ Ka bu ele gburu Nyenwe aị Jizosi nụ ele owhnurninya, chihala aị. Be mejoru Chiokike mee masi ele badnu nhne rikne. ¹⁶ Ka bu ma a gharu o kwunu ele buo ele Ju ikwu-onu Chiokike, ma Chiokike znohia be. Be zi nootukwasi mmehie nụ risi be, tem ovu owe ehni Chiokike dnakwasị be.

Ọ noogwnu Polu
o zne Teshalonika

¹⁷ Kovu rumu nda aị, nga a whogaru hne anụ zi ige mati n'anọ-ehni, ọ buo nụ echiche, ọ noogwnusi aị rikne ọ whnu anụ anya. ¹⁸ Ọ masiri aị ọ vakwnusi anụ, agida ige, mawa Polu pioru ọ va, kovu Ekwensu bnosnirni aị. ¹⁹ Anụ bu olile anya nụ igwugwu nụ ovu oso n'onu a nwernu nga Nyenwe aị Jizosi jaava, ²⁰ N'ezi, anụ bu igwugwu nụ ovu oso n'onu aị.

3

¹ Kpa a nwée rikne naagidne a berere, a kpebi ọ daziri nụ Atensi n'iwhuru aị. ² Kam kpayaru, a ziyaru Timoti nnwọ nda aị nụ nye sno aị noornu ernal Chiokike naagbasa izi oma Karaịsi, ma ọ kwnagidne anụ, mee masi ma okwnata ovu anụ si rikne. ³ Anụ kwé nhne ornurna mee nye obula whoga n'onodi a. Anụ magwu nhne ornurna joodonu nye Karaịsi obula. ⁴ Nga aị nụ anụ zi, a kannu anụ nụ be jaakpakna aị ehni. Anụ whnurnu nụ ka mezuru. ⁵ Kam kpayaru, kpa me nwée rikne gwuzoli nụ mkpoma m nụ nhne gbasiri anụ, m ziya Timoti ma m mahia m kpa anụ nụ n'okwnata ovu. Ovu laru m mini ma nye ornurna wam ọ kwnamana anụ n'okwnata ovu, ma ernal aị nụ risi anụ buru nhne etekne.

*Izi nkasi ovu Timoti
gweyaru*

⁶ Nga Timoti hi hne anụ zi hiehna, gweyannu aị otnutnu oma gbasiri okwnata ovu nụ owhnun'anya anụ, ọ kannu aị nụ anụ neechenwanya nhne buru oma gbasiri aị ige obula, nụ ọ noogwnu anụ ọ whnu aị anya lele kpa ọ noogwnu masi aị ọ whnu anụ anya. ⁷ Kam kpayaru, rumu nda aị, a nwernu okasi ovu nụ rime awhnwhnu aị kwnornu okwnata ovu anụ. ⁸ N'ezi ọka, a nwernu budnu ikne kwnornu nụ anụ gwuzo kwem nụ rime Nyenwe aị. ⁹ A jéenwe rikne tunu Chiokike mmamma kpa o kwesiri kwnornu nụ ovu oso n'onu a

nwernu nū ruwhnu Chiokike nū risi anū. ¹⁰ A zī neekpe okpukpe iwhnehnē nū abalī ma a nwe rikne whnū anū anya ma a nyee anū nhne ke zī anū mkpa n'okwnata ovu.

¹¹ Kītna, a neekpe Chiokike Nda aī n'iwihuru a nū Nyenwe aī Jizōsi gbamanū aī apna ma a vakwnusi anū. ¹² Nyenwe aī mee ma owhnun'anya anū ba aba k'agīda nū risi nye oḅula, lele kpa owhnun'anya aī zī nū risi anū. ¹³ Chiokike gba anū inwe ma anū zīri snam, zīri masī nsō nū ruwhnu Chiokike Nda aī nga Nyenwe aī Jizōsi nū ele nsō a jaava.

4

Budnu ke jōoso Chiokike
ovu n'ōnu

¹ Ke ipne-aznū, rumu nda aī, a riasno anū wuru budnu ke jōoso Chiokike ovu n'ōnu, lele kpa a noowu. Bikno, anū neeme kpm neezne nū ruwhnu kwnornu Nyenwe aī Jizōsi.

² Anū magwū nhne a znirni anū bū hite nū rēwhna Nyenwe aī Jizōsi.

³ Ka bū nhne Nyenwe aī noopio ma o bīta anū nsō, ma anū whōga nū nhne oḅula ke zīla rīchna lele ome oyi, ⁴ ma nye oḅula mūhia kpa o jeejikwaru ehnī a* nū apna ke zī nsō nū igwugwu, ⁵ o būo ome nhne tū iwhnerne ke noogwnu be lele kpa ele maa Chiokike neeme. ⁶ O zá nye mejō nwene a nū nhne nū kpa mōbu ghogbu a. Nyenwe aī jaata kpakara ele neeme nhne ojo ka awhnūwhnu lele kpa a kannū anū, dō masī anū aka nū nsnī. ⁷ Anū magwū nū Chiokike sūkwulē aī ma a buru ele zīla rīchna, kōvu ma a wuru budnu zī nsō. ⁸ Kam kpayarū, nye oḅula ke juru odo aka nū nsnī ka jūla badnū, kōvu Chiokike nye nyernu anū Enine Nsō a.

⁹ Nū nhne gbasīri owhnun'anya ke rumu nda, o zīla mkpa a gbanū anū okwukwo, kwnornu nū anū magwū nū Chiokike znirni anū whnū ibne anū n'anya. ¹⁰ N'ezi, anū whnūru kpakara rumu nda ele zī nū Masidonia n'anya. A naariasno anū neemeko kpm neezne nū ruwhnu.

¹¹ Anū gbalī noowu budnu zī wōhnerne, neeme nhne ke gbasīri anū, anū rnūsi ernali rikne lele kpa a znirni anū, ¹² ma ele būo ele ke Chiokike nōoso anū anya, anū gharū o dnakwarū n'ehni nye oḅula.

Nyenwe aī vawa

¹³ Rumu nda aī, o būo oma anū zīri nū oma ama nū nhne gbasīri ele nwūru onwu, ma o gharū gbu anū igbugbu lele ele nwēe olile anya. ¹⁴ A kweru nū Jizōsi nwūru onwu, hi masī n'enwu lizō, kpm masī, a kweru nū Chiokike jeeme ele nwūru onwu nū rime Jizōsi joosno a va. ¹⁵ Lele kpa ikwu-ōnu Nyenwe aī kwuru, nū aī ele zī budnu, tem dū ige Nyenwe aī jaava, jēnwe rikne beru ele nwūru onwu osno. ¹⁶ Kwnornu nū Nyenwe aī n'iwihuru a jeegweru okne nkōli hi n'oligwe hiedna, nū nkōli nye risi enine izi, nū odidna okwodu Chiokike. Ele nwūru nū rime Karaisi jeebe osō lizō. ¹⁷ Omekwo, be jeegwelizō aī ele zī budnu neese a nū be nū rime erumeru znekwnusi Nyenwe aī n'olu. Aī nū Nyenwe aī jaazī kpm okwnukokwnu. ¹⁸ Kam kpayarū, anū gweru ikwu-ōnu ka naakasitaru ibne anū mkpōma.

5

Jikneru kwnornu obochi
Nyenwe aī

¹ Kītna, rumu nda aī, o zīla mkpa o gbanū anū okwukwo gbasīri ige nū obochi nga nhne ele ka jeeme, ² kwnornu nū anū magwū nkari nkari nū obochi Nyenwe aī jaava lele nye buznu n'abalī. ³ Nga ele badnū neeche "Udno nū eli-oji-iyi," aghom jaavakwnusi be n'ibiri, lele kpa rime neeme nnwerne zī rime, be jēnwe rikne gbanahōru a.

⁴ Kōvu anū zīla nū rime ochichiri rumu nda aī, ke jeeme obochi wam vakwnusi anū n'ibiri lele nye buznu. ⁵ Hne anū bū rumu ke iwhne nū rumu ke obochi, a wū budnu ke abalī mōbu ke ochichiri. ⁶ Kam kpayarū, a nū lele ele berere, ele neezni anyarna, kōvu

* 4:4 kpa o jeejikwaru ehnī a mōbu, kpa ya nū nnwerne a joowu

a bu ele tnegwu etne nu ele anya duru eli. ⁷ Kwnornu nu ele anyarna neezni anyarna n'abali, ele manya, manya noogbu be n'abali. ⁸ Kpa a bu rumu ke iwhne, a buru ele anya duru eli, ele wogwu okwnata ovu nu owhnun'anya lele mbno mkpoma, a gweru olile anya oznohia kpuru nu risi lele okpu-ogwnu. ⁹ Kwnornu Chiokike sukwule ai ma a ta awnwhnu ke ovu owe ehni a, kovu ma a nwehia oznohia hite Nyenwe ai Jizosi Karaishi. ¹⁰ Jizosi Karaishi nwurru enwu nu risi ai, ma a snornu a ziri budnu, a tne etne mobu a zi n'anyarna. ¹¹ Kam kpayaru, anu naakasi ibne anu ovu, noowu ibne anu lele oro lele kpa anu neeme n'ezi.

Ezni ipne-aznu ke Polu

¹² Kitna rumu nda ai, a naariasno anu, anu sobisinu kpakara ele noornu ernu n'esilawuru anu, bu ele nooznu anu nu rime Nyenwe ai. ¹³ Anu nyee be igwugwu ke agida, anu whnu be n'anya kwnornu ernu be. Anu wuru n'udno n'esilawuru ehni anu. ¹⁴ Rumu nda ai, anu gbalu do ele ime mgwu aka nu nsni, anu kwnagidne ele notu iwhnerne, anu yinu ele nwée rikne aka, anu gweru enwerne ovu mesno kpakara badnu nhne. ¹⁵ O za nye ji nhne ojo kwuhnata nhne ojo. Kovu anu gbalu ma anu nwe mkpoma oma n'ehni ibne anu ma kpakara ele badnu ige obula.

¹⁶ Anu nwudna ige obula. ¹⁷ Anu kpe okpukpe ige obula. ¹⁸ Anu notu mmamma n'onodi obula, kwnornu nu ka bu nhne Chiokike noopio n'aka anu nu rime Karaishi Jizosi.

¹⁹ Anu mesni bekwunu ke Enine Nso. ²⁰ Anu ledna izi owhnurninya anya. ²¹ Anu tule kpakara nhne, anu nwukwaru nhne ke buru oma aka rikne, ²² kovu zeru kpakara nhne ke buo oma.

²³ Chiokike ke udno n'iwhuru a jaabita anu nsu n'apna ke zuru ozu. Chiokike bita enine anu, nu mkpuru ovu nu anu-ehni anu n'apna nwée oru tem du ige Nyenwe ai Jizosi Karaishi jaava. ²⁴ Nye wam sukwuru anu bu nye kwesiri okwnata ovu, o jeeme nhne ka.

²⁵ Rumu nda ai, anu bikno, kpenu ai okpukpe. ²⁶ Anu bekwutaru ehni anu lele ele sno Karaishi. ²⁷ M ji m rewhna Nyenwe ai naakaa anu gwnu okwukwo izi ka nu nsni kpakara rumu nda.

²⁸ Oru ke Nyenwe ai Jizosi Karaishi dazigidnenu anu.

Okwukwo izi
ke Ebo
Polu gbaznenu
Ele Teshalonika

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Polu panizoru notunu Chiokike mmamma kwnornu okwnata mkpoma nu owhnun'anya ele Teshalonika ke nooso oso ige obula (1:3). O bu n'ezi nu be naagawhe agida mmekpehni, Polu naakanu be nu Chiokike notule okwnata mkpoma be nwernu nu hne o zi, o za naata be awnwhnu (1:4,5).

Be whuru okwukwo izi ke otu badnu karu nu Polu gbaru, ke nookwu nu Nyenwe ai walem (2:2). Kovu Polu nododo be aka nu nsni be kweko nye obula duwhu be, kwnornu nu Nyenwe ai jaava tem "nye ojo wam" whuya iwhe (2:3).

Polu jiri okpukpe mesni okwukwo izi ka (3:16).

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu (1:1,2)

Otu mmamma nu okpukpe (1:3-12)

Nyenwe ai yaavage (2:1-12)

Buru nye be kwesiri okwnata mkpoma (2:13-17)

Kpe okpukpe, rnu masi ernu (3:1-15)

Okpukpe ipne-aznu (3:16-18)

¹ Mawa, Polu, nu Sailasi nu Timoti naagba okwukwo gbaznenu ogbako Chiokike ke zi nu Teshalonika, anu ele Chiokike Nda ai nu Nyenwe ai Jizosi Karaisi. ² Oru nu udno ke hi n'aka Chiokike Nda ai nu Nyenwe ai Jizosi Karaisi dazigidnenu anu.

Otu mmamma nu okpukpe

³ A kwesiri notunu Chiokike mmamma nu risi anu ige obula, ke kakwo kwnornu nu okwnata ovu anu nooso oso kpakara obochi lele kpa owhnun'anya anu nooso masi oso n'ehni ibne anu. ⁴ A ji anu noolu onu n'esilawuru ogbako Chiokike kwnornu nu okwnata ovu anu gwuzo kwem nu ruwhnu okpakna ehni nu nhne ornuna anu naagawhe.

⁵ Ka neegesi nu ikpe Chiokike zi snam, ke kpayar, be jogwnusi anu nu ele kwesiri o bna eli-eze Chiokike ke anu kwno naata awnwhnu. ⁶ Chiokike bu nye zi snam. O jaakpakna ele naakpakna anu ehni. ⁷ O jeeme anu ele be naakpakna ehni zukwaru inwe, ma aila masi. Ka jobu nga Nyenwe ai Jizosi jaava hite n'oligwe, ya nu ele enine izi a zi rikne nu lele bekwnu noowu va-a-a. ⁸ O jaata kpakara ele ma Chiokike awnwhnu nu ele za noobno nsni izi oma gbasiri Nyenwe ai Jizosi. ⁹ O jaata be awnwhnu okwnukokwnu, chima be nu ruwhnu Nyenwe ai nu igwugwu ke iknerna a. ¹⁰ N'obochi o jaava, ele ke a zi nsu nu kpakara ele kweru nu ya jeenye a igwugwu, jaa a mma. Anu joosno ele kweru ekwe kwnornu nu anu kweru izi oma a znirni anu.

¹¹ Ka bu nhne a vu n'ovu neekpeni anu okpukpe ige obula, ma Chiokike ai gwnusi anu ele kwesiri osukwu ikwu a, hite n'iknerna a mee kpakara nhne oma anu vu n'echiche mezu nu kpakara nhne anu neeme buru nhne hi n'okwnata ovu. ¹² Ka bu ma be znarni rehna Nyenwe ai Jizosi kwnornu nu anu, ma anu kwnornu ya, hite n'oru Chiokike ai nu Nyenwe ai Jizosi Karaisi.

2

Badnu wam
ke noolulu Iwu

¹ Nhne gbasiri ovuwa ke Nyenwe ai Jizosi Karaisi nu kpa a jeeznkwnusi a, a naariasno anu rumu nda ai, ² mkpoma lak o anu mini, ogwnu tuko anu kwnornu agwna izi

oḥnurninya, mọbu izi berere, mọbu okwukwo izi be naakaa nọ a gbarụ, ke naakaa n'ọbochi Nyenwe aị jeehiehna whelem. ³ Anụ kwé nye obula duwhu anụ n'apna obula, kwnornu nọ obochi Nyenwe aị jeehiehna jáava tem okne olulu wam nọ nye wam noolulu iwu va. Nye wam bụ nye Chiokike jaata awhnụwhnu okwnukokwnu, ⁴ O joovulizo ẹhni a olu megidne kpakara chi ele badnụ neekpenu. O joogwuzote ẹhni a n'Ọro Nsọ Chiokike kaa nọ o bụ Chiokike.

⁵ Anụ chenwanya nọ m kannu m anụ nhne ka nga me nọ anụ zi. ⁶ Anụ magwu nhne noobnosni a ma o gharu o whuya iwhne kitna, kovu be jeegesi nye ojo wam n'ige kwesiri. ⁷ Kwnornu nọ rikne nye wam noolulu iwu nornu ẹnu nọ mgwugwa kitna, kovu nye wam ke noobnosni a jaazi koriri noobnosni a tem be gweme a n'apna. ⁸ Ige wam be jookpume nye wam noolulu iwu, nye Nyenwe aị Jizosi jeeji inwe ke onu a gbu nọ hite n'onwu va-a-a ke ovuva a. ⁹ Nga nye wam noolulu iwu jaava, Ekwensu jeegesi ẹnu ndu-ẹhni o kpahie anya zi odo n'odo nọ nhne elekema nọ ẹnu tu n'anya, ¹⁰ nọ kpakara ẹnu ojo o jeeji nooduwhu ele nonwu onwu. Be whu etekne kwnornu nọ be kwéle o kweru ezi oka ma Chiokike znohia be. ¹¹ Kam kpayaru, Chiokike ziznenu be rikne o mee nhne buo oma ma be kweru aghalaghala, ¹² ka bụ ma kpakara ele kwéle o kweru ezi oka, ele whnurnu aruru-eli n'anya buru ele ikpe Chiokike marnu.

Gwuzosi rikne

¹³ Kovu a notunu Chiokike mmamma ige obula kwnornu anụ rumu nda aị, ele Nyenwe aị whnurnu n'anya. Hite n'opanizo, Chiokike hohiaru anụ ma o znohia anụ hite n'enu Enine Nsọ ke neeme anụ ziri nsọ, kwnornu nọ anụ kweruru ezi oka. ¹⁴ Kam kpayaru, o sukwuru anụ hite n'izi oma aị, ma anụ kehia igwe n'igwugwu Nyenwe aị Jizosi Karaịsi. ¹⁵ Rumu nda aị, anụ gwuzoru kwem, anụ jikwasi nhne a znirni anụ rikne, hite n'ikwu-onu mọbu okwukwo izi a gbaru.

¹⁶ Kitna, Nyenwe aị Jizosi Karaịsi n'iwhuru a nọ Chiokike Nda aị, nye whnurnu aị n'anya, hite n'oru o nyernu aị nọ olile anya buru oma, mee a gwuzosi rikne, ¹⁷ gba anụ inwe, mee anụ gbasị rikne nọ kpakara ẹnu oma nọ ikwu-onu.

3

Anụ kpenu aị okpukpe

¹ Ke ipne-aznu, rumu nda aị, anụ kpenu aị okpukpe ma izi Nyenwe aị gbasia k'agida, nwernu masi igwugwu a lele kpa o zi n'esilawuru anụ. ² Kpe masi ma Chiokike dohia aị n'aka ele ojo nọ ele aruru-eli, kwnornu nọ o buo kpakara badnụ nwernu okwnata ovu. ³ Kovu Chiokike bụ nye kwesiri okwnata ovu, o jeenye anụ rikne, kpusni anụ hite n'aka nye ojo wam. ⁴ A tukwasiri Nyenwe aị mkpoma nọ anụ zi koriri neeme neezne nọ ruwhnu kpakara nhne a nyernu anụ n'iwu. ⁵ Nyenwe aị duru mkpoma anụ du n'ohnun'anya Chiokike nọ osnuta mkpoma ke zi nọ rime Karaịsi.

O do aka nọ nsni
gbasiri ime mgwu

⁶ Rumu nda aị, a ji rewhna Nyenwe aị Jizosi Karaịsi neenye anụ iwu, anụ zero nnwo nda obula ke bụ nye ime-mgwu, nye za noowu budnu lele kpa nhne a znirni anụ. ⁷ Kwnornu nọ anụ magwu kpa anụ kwesiri o snornu nhne atu aị. A buo ele ime-mgwu nga aị nọ anụ zi. ⁸ A rige wiri nye obula ke a kwula ogwo. Tnunuma, a dogburu ẹhni aị n'enu iwhnehnie nọ abali, nornu ẹnu ma a gharu o buru ivu rinya nyee anụ. ⁹ Ka buo nọ a nwée rikne nahoru anụ nhne, kovu ma a buru ele anụ joomuhia nhne n'aka be. ¹⁰ Nga aị nọ anụ zi, a znirni anụ nhne ka, “O buru nọ nye obula jornu ẹnu, o ri wiri.”

¹¹ A nonu nọ agwna ele badnụ dazi etekne, be mee nhne obula, ele nookwu oka gbasila be. ¹² A ji rewhna Nyenwe aị Jizosi Karaịsi neenye be iwu, be gbasị rikne, rnuhia nhne be jeeri. ¹³ Rikne gwu anụ rumu nda aị n'ome nhne buru oma.

¹⁴ Nye ọbula ke zá naabíta nhne a gbarụ n'ọkwukwo izi ka, anụ hnata nye wam ama. Anụ nụ nye wam mékọ nhne ọbula, ma iwhnerne tų a. ¹⁵ Kọvu anụ méé be ele irno anụ, anụ zni be ezni lele rụmu nda.

Obekwu ikwu ipne-aznụ

¹⁶ Kítna, Nyenwe aị ke udno n'iwhuru a nyee anụ udno ige ọbula n'apna ọbula. Nyenwe aị dazigidnenu kpakara anụ.

¹⁷ Mawa, Pọlu, ji aka m gba obekwu ikwu ipne-aznụ ka. Ka bụ nhne neegesi nụ mawa gbarụ obekwu ikwu ipne-aznụ ke me gbarụ.

¹⁸ Oru Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi dazigidnenu kpakara anụ.

Ọkwukwo izi
ke Mbom
Pọlu gbaznenu
Timoti

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Timoti snornu Pọlu zne izne, rnu masi ẹnu izi oma Karaịsi. Timoti nu Pọlu nwernu otu ọkwnata mkpoma, kam kpayarụ, Timoti nu lele nnwọ ke Pọlu murnu (1:2). Timoti bu nye ẹnu ke Pọlu kwnataru mkpoma k'agida.

Ọ bu n'ezi nu Pọlu gbaznenu Timoti ọkwukwo izi ka, kọvu o kwuru agida nhne ke gbasiri kpakara ọgbako Chiokike. Pọlu kahjaru kpa be jeeji nohoru ele risi ọgbako Chiokike. Ọ kaa nu ele Karaịsi kwesiri neekpenu ibne be okpukpe. A nwernu otu Chiokike nu Karaịsi Jizosi, nye nwernu rikne o kwuru aị znekwnusi Chiokike.

Nhne zi n'ọkwukwo izi ka

Obekwu ikwu (1:1,2)

Budnu ọgbako Chiokike (1:3---3:13)

Nhne tugwaru otugwa ke okpukpe aị (3:14-16)

Pọlu znirni Timoti ezni (4:1---6:21)

¹ Mawa, Pọlu, nye izi Karaịsi Jizosi lele kpa Chiokike Nye Ọznohia aị nyernu n'iwu nu ke Jizosi Karaịsi nye bu olile anya aị.

² M naagbaznenu Timoti nnwọ m n'ezi n'ọkwnata ovu ọkwukwo.

Chiokike Nda aị, nu Nyenwe aị Jizosi Karaịsi nyee i oru, obirizi nu udno.

Anu zeru iznizni
aghalaghala

³ Lele kpa me kannu i nga me neezne Masidonia, daziri n'Efesosi ma i bnosni ele zni iwu aghalaghala ma be kwusi o zni nhne nu kpm. ⁴ Be twhuma ige o zni ọnutnu ruwhere nu osnusno omumu kwó okwo. Kpakara nhne ka, tnuma be jeeme ẹnu Chiokike ke hi n'ọkwnata ovu neezne nu ruwhnu, be noovuya okewa. ⁵ Ka bu ma i zni ele badnu be whurita n'anya hite nu mkpoma zi snam nu ovu buru oma nu ezi ọkwnata ovu. ⁶ Agwna ele badnu kpawhulem, snornu ikwu-onu etekne. ⁷ Be noopio ọ buru ele zni iwu, kọvu be máa nhne be nookwu, ọ bu n'ezi be nookwusi a rikne.

⁸ A magwu nu iwu buru oma, ọ buru badnu mekwa a nkari. ⁹ A magwu nu be kwnoge ele mee mma bita iwu, kọvu ele noolulu iwu nu ele risi rikne, ma ele máa Chiokike, nu ele mmehie, ele zila richna, ele tu ogwnu Chiokike, ma ele noogbu badnu, ele noogbu nne nu nda be, ¹⁰ ele neeme oyi, nu omekorita nyerukna nu ibne a, nu omekorita nyerinya nu ibne a, ele neerne ohi, ele aghalaghala, ele kwu ezi oka n'ikpe, nu kpakara nhne obula ke neemegidne iznizni ka zi snam. ¹¹ Iznizni ka bu izi oma wam ke zi igwugwu ke hi n'aka Chiokike nye nwe ngozi. Chiokike nyernu m izi oma ka n'aka me bita.

Oru Nyenwe aị
nyernu Pọlu

¹² M notunu Karaịsi Jizosi Nyenwe aị mmamma nye nyernu m rikne, nye gwnusiri m nye kwesiri ọkwnata ovu, mee m buru nye noornu a ẹnu. ¹³ Ọ bu n'ezi nu m bu m nye nookwulu a nu mbom nu nye kpakarnu ele ke a ehni, nu nye mee nhne rikne, kọvu ọ donu m obirizi kwnornu nu m mernu m kpakara nhne ka nu oma ama nu okwe ekwe. ¹⁴ Nyenwe aị wukwasiri m oru a zi agida nu ọkwnata ovu nu owhnun'anya a ke zi nu rime Karaịsi Jizosi.

¹⁵ Ka bu ikwu-onu ke kwesiri ọkwnata ovu, ke nye obula kwesiri o kweru, Karaịsi Jizosi varu n'owa ọ znohia ele mmehie, me bu nye risi ele mmehie. ¹⁶ Ka bu nhne kpahjaru Chiokike jiri donu m obirizi, me nye risi ele mmehie ma Karaịsi Jizosi gesi osnuta ovu a zi ogologo ma m buru m nhne atụ nyee ele jeekweru nu ya ma be nwehia budnu kwó okwo.

¹⁷ Kịtna, eze ke zị ọkwnukokwnu, nye nwú ọnwu, nye be whnú anya, nye ya nụ nsnunu a bụ Chiokike, ya nụ nsnunu a nwe igwugwu nụ ọson'anya tim tòm. Amịm.

¹⁸ Timoti nnwọ m, m neenye i iwu ka lele kpa ọwhnurninya be whnurnu gbasiri i n'ige wheru ewhe, snornu nhne be kwuru gbasiri i, ma i nwernu rikne lụ ọgwu ọma lele nye Karaịsi. ¹⁹ Jikwasi ọkwnata ovu i rikne nụ ovu zị snam. Agwna ele badnụ ghasarụ be, ke kpahiaru ọgbo ọkwnata ovu be kpuru. ²⁰ N'esilawuru be bụ Haịmenousi nụ Alẹkizanda ele me sigbasiri n'aka Setani ma be mụhia gharụ o kwulu Chiokike.

2

Kpa be kpe okpukpe

¹ Ke mbom, m naakaa, anụ kpe okpukpe nụ risi kpakara ele badnụ, nọorio aririo, nootunu Chiokike mmamma. ² Anụ kpenu ele eze nụ kpakara ele zị n'ọchichi okpukpe, ma a wuru bụdnudno nụ bụdnuburu ọma, nootu ogwnu Chiokike. ³ Ka bụ nhne bụru ọma, ke nọoso Chiokike Nye Ọznohia aị mkpoma n'onu, ⁴ kwnornu nụ Chiokike noopio ma ọ znohia kpakara ele badnụ, ma be mahia ezi ọka.

⁵ Otu Chiokike zị, otu nye ibno zị n'esilawuru Chiokike nụ badnụ. Nye ibno wam bụ Karaịsi Jizosi, ⁶ nye gweru ẹhni a nyega ma ọ bụru nhne ọgbahia ke kpakara badnụ. Chiokike gesiri aị ka n'ige kwesiri. ⁷ Ka bụ nhne mernu Chiokike hohiaru m ma m bụru nye nọokpo okwo nụ nye izi. Ka bụ ezi ọka, ọ bụo aghalaghala, Chiokike hohiaru m ma m bụru m nye zni nhne ke ezi ọka ọkwnata ovu ke ele bụo ele Ju.

⁸ M noopio nụ rime ọgbako ọbula ele rukna chilizo aka lawuru zị nsọ n'okpukpe ẹnwe ovu owe ẹhni nụ agigo.

⁹ M noopio ele rinya masi yiri eyi lele kpa o kwesiri, ke bụru ọma n'anya. Ele rinya kpá risi gburu okne onu, mọbu turu golu mọbu palị, mọbu woru iwo gburu okne onu, ¹⁰ kovu rnụ ẹrnu ọma, bụ ke kwesiri ele rinya ele ka nụ be neekpenu Chiokike.

¹¹ Ele rinya kwesiri ọ daziri bii, mụhia nhne hite n'orube risi. ¹² M kwéle m nyerinya zni nhne mọbu ziri nụ risi nyerukna, o kwesiri ọ daziri bii. ¹³ Kwnornu nụ Chiokike beru ọsno kpụ Adam, omekwo, ọ kpụ Ivu. ¹⁴ Setani dúhiele Adam, kovu o duhieru nyerinya wam, ọ ghọ nye mmehie. ¹⁵ Kovu Chiokike jọznohia ele rinya hite n'omumu nnwọ* ọ bụru nụ be jeenwe ọkwnata ovu, nụ ọwhnun'anya, nụ ọzi nsọ nụ anya udno.

3

Ele risi ọgbako Chiokike

¹ Ka bụ ikwu-onu ke kwesiri be kwnata ovu. Ọ bụru nụ nye ọbula ke pioru ọ bụru nye risi ọgbako Chiokike, o noopio nhne bụru ọma. ² Kịtna, nye risi ọgbako Chiokike jọoburu nye nwée ọtna, nye nwernu otu nnwerne, nye anya udno, nye mkpoma duru ẹli, nye be nọosonu anya, nye nookwubna ele izne, nye nwernu rikne o zni nhne, ³ nye nwó okne manya, nye méé nhne rikne, enwerne badnụ, nye zá nookno ọka, nye whnúge iwai n'anya.

⁴ Nye risi ọgbako Chiokike jọoburiri nye nwernu rikne chikwa ezi-nu-oro a nkari, rumu a jọoburu ele noobnonu a nsni, nọoso a anya. ⁵ (Ọ bụru nụ nye ọbula nwée rikne chikwa ọro a nkari, ndaa kpa o jeenwe rikne legidne ọgbako Chiokike anya?) ⁶ Ọ jọoburu nye varụ ikne n'ọgbako Chiokike, ọ zị o mee oknomokno, dnabna n'otu ikpe omuma wam lele Ekwensu. ⁷ Ọ jọoburu nye nwernu rẹwhna ọma n'ederezi, ọ zị ọ dnabna nụ nhne iwhnerne nụ mbịta Ekwensu.

⁸ Ele dikneni masi jọoburu ele be nọosonu anya, ele ezi ọka, ele nwó okne manya, ele zá noopio iru zile ezi. ⁹ Be jeeji mkpoma bụru ọma jidnesi ezi ọka ke Chiokike nyernu aị rikne gbasiri ọkwnata ovu. ¹⁰ Be jeebe ọsno kpa be iru, ọ bụru nụ ọ zá nhne ke megidnenu be, be bụru dikneni ọgbako Chiokike.

* 2:15 hite n'omumu nnwọ mọbu nụ omumu nnwọ

¹¹ Ele nnwerne be masị ịọburu ele nwernu ọson'anya, ele zá nookwu ọka etekne, ịọvu ele ovu ọma, ele be kwesiri ọ tụtkwasi ovu nụ kpakara nhne.

¹² Nye dikneni ịọburiri nye nwernu otu nnwerne, nye nẹchikwa rụmu a nụ ezi-nụ-oro a nkari. ¹³ Ele nọrnu ẹrnu be nkari jeenwehịa ovulizọ n'olu bụru ọma, be joogwuzosi rikne n'ọkwnata ovu ke zị nụ rime Karaịsi Jizọsi.

*Nhne tugwaru otugwa
ke okpukpe ai*

¹⁴ M naagbanụ ị ọkwukwo ka, ọ bụ n'ezi nụ m neele anya nụ m jaava wara wara. ¹⁵ Ịọvu ọ bụru me gbu ọkwnu, m naagba ma ị mahia kpa ele badnụ jaabita ẹhni be nụ ezi-nụ-oro Chiokike ke bụ ọgbako Chiokike ke zị bụdnu, ke bụ nsnusnu oro nụ ntụ-ẹli ezi ọka. ¹⁶ A zá neesigha ọka, nhne tugwaru otugwa ke okpenu Chiokike zị agida,

Jizọsi whuyaru iwhne n'anọ-ẹhni,

Enine Nsọ gbarụ akebne a,

ele enine izi whnuru a,

be kporu okwo a n'esilawuru kpakara mba,

ele badnụ kweru a n'owa,

Chiokike kwuru a la n'oligwe n'igwugwu.

4

Pọlu znirni Timoti ezni

¹ Enine Nsọ kwuru kpa o dnornu anya nụ ige ipne-aznụ nụ ele badnụ ịọowhoga n'ọkwnata ovu snornu enine ke nooduwhu nụ nhne ele renwu ojo neezni. ² Ka bụ iznizni ke ele ruwhnu lawuru neezni n'aghalaghala, ele jiri rugwe bẹkwnu da akoniche be. ³ Be kwéle ele badnụ lụ nnwerne mọbu gbọ nzi, be kanụ ele badnụ be rí agwna wiri, ke Chiokike keru ma ele kweru ekwe gweru ọtu mmamma ri, bụ ele mahiaru ezi ọka. ⁴ Kwnornu nụ kpakara nhne Chiokike keru bụru ọma, ọ zá ke badnụ jéeri, ọ bụru nụ o gweru a, tų mmamma. ⁵ Be ji ikwu-ọnu nụ okpukpe Chiokike bita wiri nsọ.

⁶ Ọ bụru nụ ị kanụ rụmu nda kpakara nhne ka, ị ịọburu nye izi Karaịsi Jizọsi ọma, nye be jiri ezi ọka ke ọkwnata ovu nụ iznizni ọma ke i snornu znụ. ⁷ Ọ zá nhne i ji ọtnutnu ruwhere etekne nụ ọka ele nnwerne okno badnụ mee, znuhia ẹhni ị ma ị bụru nye nọotu ogwnu Chiokike. ⁸ Kwnornu nụ ọznuznu ke anọ-ẹhni nwernu iru matị, ịọvu ọmahia Chiokike bnarnụ iru nụ kpakara nhne, o vugwu mkwna ke bụdnu ka nụ bụdnu ke jaava.

⁹ Ka bụ ikwu-ọnu ke be kwesiri ọ tụtkwasi ovu, ke badnụ kwesiri o kweru. ¹⁰ Ka bụ risi nhne a kwno nọdoli n'ẹrnu, naagba ọtna, nụ olile anya ai zị nụ Chiokike ke zị bụdnu, Nye Ọznohia ke kpakara badnụ, ke kakwo ke ele kweru ekwe.

¹¹ Zni kpakara nhne ka, nyee iwu ma ele badnụ mee nhne i neezni. ¹² I kwé nye ọbula ledna ị anya kwnornu nụ ị bụ nnwọ ikoro. Ịọvu bụru nhne atụ ke ele kweru ekwe, ma n'ikwu-ọnu, nụ bụdnu, nụ ọwhnun'anya, nụ ọkwnata ovu, nụ ọzi snam. ¹³ Tem m va, gweru ẹhni ị yisi nụ ọgwnu nhne be gbarụ n'ọkwukwo nsọ nụ rime ọgbako Chiokike, nọokpo okwo, neezni nhne. ¹⁴ I léwhu nkesi i anya, ke be nyernu hite n'izi ọwhnurninya wam nga ele okno badnụ tụtkwasi ị aka nụ risi.

¹⁵ Anya dụ ị ẹli gbasiri kpakara nhne ka, gweru ẹhni ị yisi neeme be ma kpakara ele badnụ whnụ nụ i nooso oso. ¹⁶ Ledu anya nụ bụdnu ị nụ kpakara nhne i neezni. Gbalị neeme kpakara nhne ka, kwnornu nụ i mee kpam, i ịọznohia ẹhni ị ma ele nọonu nhne i neezni.

5

Kpa a jeemesno ele badnụ

¹ I bígbo nye okno badnụ rikne rikne, ịọvu kwunu a ọka lele nụ ọ bụ nda ị. Mesno rụmu ikoro lele rụmu nwene. ² Mesno ele rinya okno badnụ lele nụ be bụ nne i, gweru ọzi rịchna sọ rụmu oknornokno anya lele rụmu nwene i rinya.

³ Lekota ele rinya nzi be nwurru ele zi nu mkpa anya nkari. ⁴ Kovu o buru nu nyerinya nzi a nwurru nwernu rumu mabu rumu rumu a, rumu be beru osno mubia kpa be kpenu Chiokike, hite n'olekasi ele murru be anya, lele kpa ele murru be jiri lekasi be. Ka bu nhne noso Chiokike ovu n'onu. ⁵ Nyerinya nzi a nwurru ke nwée badnu obula neelekwasi Chiokike anya, neekpe okpukpe iwhnehnie nu abali ma Chiokike yisinu a aka. ⁶ Kovu nyerinya nzi a nwurru ke noowu budnu ke noso a n'onu nwurru onwu kpa o zi budnu. ⁷ Kanu be mee kpakara nhne ka, ma be mee nhne buru oma. ⁸ O buru nu nye obula nwée rikne legidne ele oro a, ke kakwo ele ezi-nu-oro a, nye wam gonahorulam okwnata ovu, nye maa Chiokike ka nye wam mma.

⁹ Nyerinya ke nzi a nwurru ke gbaru nri awha isunu, be gwnusi a n'esilawuru ele nzi be nwurru, nye kwesiri nzi a kwnata a ovu,* ¹⁰ nye be jiri ernu oma a mahia, nye nooznu rumu a nkari, neelekota ele izne nkari, snornu ele nsu snu ochi be, nye neeyinu ele zi nu mkpa aka, noornu agida ernu oma.

¹¹ Kovu i gbasi rewhna oknornokno nye nzi a nwurru n'okwukwo. Kwnornu nu nga ano-ehni kpalizoru be, be jeenwe rikne gwuzonu Karaisi, be pio o gboru nzi berere. ¹² Be buru ele ikpe marnu, kwnornu nu be luluru mkwna be kweru nu mbom. ¹³ Tukwasi n'olu ka, be buru ele nwée nhne be mee, be neezne n'oro n'oro noozno izno, nookwu nhne gbasila be, nookwu nhne be kwésile o kwu. ¹⁴ Kam kpayaru, m neeznikwa ele oknornokno ele nzi be nwurru, be gboru nzi berere, mubia rumu, legidne oro be anya o zi be nyee nye irno wam oghere o kaja be nu ogbako Chiokike. ¹⁵ Agwna ele rinya wam snornulem Setani.

¹⁶ O buru nu nyerinya obula nwernu nnwerne nzi a nwurru n'oro a, o yinu be aka, o kwé ogbako Chiokike vuru ivu nye wam, kovu ma ogbako Chiokike lebna anya n'oyinu ele rinya nzi be nwurru ele zi nu mkpa aka.

¹⁷ Ele okno badnu, ele neelegidne ogbako Chiokike anya kwesiri be sonu be anya okpukpu lawuru, ke kakwo ele nookpo okwo izi oma, neezni nhne. ¹⁸ Kwnornu nu okwukwo nsu kwuru kpa, "I knésni onu ehni ke noozosna ikpa," nu "Nye ernu kwesiri ogwo ernu a." ¹⁹ I kwéko nhne obula be bnornu nye okno badnu, okwolem ma be nwernu ele akebbe lawuru mabu eto. ²⁰ Bigbo nye okno badnu obula mernu mmehie nu ruwhnu ohna, ma ele berere mubia nhne.

²¹ M noogwuzo nu ruwhnu Chiokike nu Karaisi Jizosi nu ele enine izi Chiokike hohiaru neenye i iwu ka, bita kpakara nhne ka me nyernu i, i lé badnu anya nu ruwhnu kpa i neeme be.

²² I méé wara wara notukwasi ele badnu aka, i snó ele berere nu mmehie be. Kovu bita ehni i nsu.

²³ I nwoma mini kpoi, kovu nwó manya matí kwnornu nu ruwho i nu ehni igbugbu i naaria ige obula.

²⁴ Mmehie agwna ele badnu kpumernu, beru be osno neezne n'ikpe, kovu mmehie agwna ele berere sno be n'aznu. ²⁵ Kpam masi, ernu oma whuyaru iwhne, o buru nu be whoge iwhne, be nwée rikne kpusni be.

6

¹ Nye obula ke bu ohi whnu nu o noso nye nwe a anya lele kpa o kwesiri, ma be gharu o kaja rewhna Chiokike nu iznizni a. ² Ele ohi ke ele nwe be kweru nu Chiokike ledna be anya, kwnornu nu be bu rumu nda. Tnnuma, be rnunu be ernu ka mma kwnornu nu ele neerihia mbnarna n'ernu be bu ele kweru ekwe, ele be whurru n'anya. Ka bu nhne i kwesiri neezni, ma be neeme masi be.

Owhnu iwai n'anya

³ O buru nu nye obula neezni iznizni aghalaghala, ke kwéle nu n'iznizni ke notu ogwnu Chiokike nu iznizni ke zi snam ke Nyenwe ai Jizosi Karaisi, ⁴ nye wam bu nye oknomokno. Kovu o maa nhne obula. Echiche a buo oma, ka noodubna nu okno oka,

* 5:9 mabu nye nwernu otu nzi

nụ ọwho-anya, ọlu ọgwunu, ọka ojo, anya ojo, ⁵ ọdogbuta zị n'esilawuru ele ovu ojo, ele tuwhuru ezi ọka. Be neeche nụ okpenu Chiokike bụ apna be jeeji neenwehịa iru ke be.

⁶ Kọvu okpenu Chiokike nụ ruwho ojiji bnarnụ mbnarna k'agida. ⁷ Kwnornu nụ ọ zá nhne a vuru va n'ọwa, a nwée masị rikne vuru nhne ọbula whọga nụ rime a. ⁸ Kọvu ọ buru nụ a nwernu wiri oriri nụ iwo o kpusni ẹto aị, ka kwesiri o ji aị ruwho. ⁹ Ele noopio ọ buru ele eze naadnabna nụ rime ọrnurna nụ mbita, nụ agida nhne iwhnirniwhno ke naakpakna be ẹhni, ke noodubna ele badnụ nụ mwu. ¹⁰ Kwnornu nụ ọwhnun'anya iwai bụ mgbaregwugwnu kpakara nhne ojo zị ọdo nụ ọdo. Agwna ele noopio iwai k'agida kpawhuru n'ọkwnata ovu, gweru agida nhne igbugbu mekasi ẹhni be ẹhni.

Lụ ọgwunu ọma
ke ọkwnata ovu

¹¹ Kọvu, jị badnụ ke Chiokike, gbanahoru kpakara nhne ka. Tnụnuma, snornu ome mma, ọtu ọgwunu Chiokike, ọkwnata ovu, ọwhnun'anya, ndidi nụ ọzi wọhnerne. ¹² Lụ ọgwunu ọma ke ọkwnata ovu. Jikwasi bụdnụ kwó okwo aka ke Chiokike nyernu i nga i kwuhjara ọkwnata ovu i nkari nụ ruwhnu agida ele akebne. ¹³ Nụ ruwhnu Chiokike nye neenye kpakara nhne bụdnụ, nụ Karaisi Jizosi, nye gbarụ akebne ọma nụ ruwhnu Pọtiosi Paileti, m neenye i iwu, ¹⁴ bita nhne ka ma i gharu o nwe ntupo nụ ọtna tem Nyenwe aị Jizosi Karaisi va, ¹⁵ nye Chiokike jeegweya n'ige ke a, nye nwe ngozi, nye neechi kpọi, Eze kakwo ele eze, nụ Nyenwe kakwo ele nwe. ¹⁶ Chiokike ke zị bụdnụ ọkwnukokwnu, nye wu n'iwhne ke ọ zá nye nwernu rikne vadu ndundu, nye ọ zá nye whnuleru anya, mọbu whnuli a anya, ọson'anya nụ rikne buru ke a tim tọm. Amim.

¹⁷ Dọ ele eze ke ọwa ka aka nụ nsni be bụo ele oknomokno, be tükwasi ẹkwnu be ovu, ke jáazi tim tọm, kọvu be tükwasi Chiokike ovu nye naasama aka a neenye aị kpakara nhne buru ọma ke a neeri. ¹⁸ Dọ be aka nụ nsni, be mee nhne buru ọma, be buru ele baru aba n'ome nhne buru ọma, ele ovu ọma ke neekesi ele badnụ nhne be nwernu. ¹⁹ Be mee kpam, be nọtutu ntụ-eli buru ọma ke zị kwem n'ige naava, ma be nwehịa bụdnụ ke bụ ezi.

²⁰ Timoti, legidne nhne be yisiri i n'aka anya nkari. Whọga nụ nhne ọbula ke neegweya ikwu-ọnu ke neemegidne ogwnu Chiokike nụ ọka iwhnirniwhno ke nụ lele nụ o nwernu akoniche, kọvu o nwée. ²¹ Agwna ele badnụ snornu a kpawhu n'ọkwnata ovu.

Oru Chiokike dazinu anụ.

Ọkwukwo izi
ke Ẹbo
Pọlu gbaznennu
Timoti

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Nu Ọkwukwo izi ke Ẹbo ka ke Pọlu gbaznennu Timoti, bu ke o gbaru lele ọkwukwo izi nda naagbanu nnwo o whuru n'anya (1:2,3), Pọlu pioru ma Timoti buru nye ogwu oma ke Karaisi, o nwe ndidi nga o naata awnwhnu lele nye Karaisi (2:1,3). Pọlu gbadiyaru nne Timoti nu nne nne a, ele nwenu okwnata mkpoma nu Karaisi. Pọlu karu Timoti chenwanya nu ya Pọlu tukwasiri a aka a lawuru nu risi, ke negesi nu Enine Chiokike noodu a nu eru a.

Agwina ele kweru nu Nyenwe a dnabarnu nu mbita nye irno, kovu Pọlu doru Timoti aka nu nsni o gbanahoru kpakara onurna ke nooduwhu rumu ikoro (2:20-26; 3:1-9). O kanu Timoti o ziri kwem neezni izi oma, o bu n'ezi nu agida ele badnu jekweru (4:2).

Pọlu magwu nu ige mati o jonwu enwu kwnornu okwnata ovu a, kovu o nwenu ogwo eru (4:6-8). O buru nu a sno Karaisi nwu enwu, a joosno a ziri budnu, o buru nu a nwe ndidi, a joosno a chi lele eze (2:11,12a).

Nhne zi n'okwukwo ka

Obekwu ikwu nu okpukpe o kpenu Timoti (1:1,2)

Iwhnerne Nyenwe a tiko i (1:3-18)

Buru nye ogwu oma Karaisi (2:1-26)

Kpa ele badnu joowu budnu be n'ige ipne-aznu (3:1-9)

Buru nye be kwesiri okwnata mkpoma (3:10---4:8)

Ezni ke aka Pọlu nu obekwu ikwu ipne-aznu (4:9-22)

¹ Mawa, Pọlu, nye izi Karaisi Jizosi hite n'echiche Chiokike, o ziyaru m me zni ele badnu gbasiri mkwna budnu ke zi nu Karaisi Jizosi.

² M naagbaznenu Timoti nnwo m me whuru n'anya okwukwo.

Oru, obirizi nu udno ke hi n'aka Chiokike Nda a nu Nyenwe a nu Jizosi Karaisi dazinu i.

Iwhnerne Nyenwe a tiko i

³ M notunu Chiokike mmamma, nye me neekpenu hite n'ovu zi snam lele kpa ele nda m kpenu a, neekpe okpukpe iwhnehnne nu abali, neechenwanya i n'okpukpe m. ⁴ Me chenwanya anya-mini ekwna i, o nogwu m o whuru i anya ma ovu so m n'onu. ⁵ M neechenwanya okwnata ovu i n'ezi, ke beru osno ziri nu rime nne nne i, Lọisi, nu nne i Unisi, m kweru m nu o zi masi kpam nu rime i. ⁶ Kam kpararu, gwakne bekwnu ke nkesi Chiokike, ke o nyernu i nga me tukwasiri i aka m nu risi. ⁷ Kwnornu nu Chiokike nyege a enine ke ogwu, kovu enine ke iknerna nu owhnun'anya nu anya udno.

⁸ Bikno, iwhnerne okpo okwo nhne gbasiri Nyenwe a tiko i, mabu iwhnerne me nye ikelu a. Kovu snornu m ta awnwhnu n'izi oma hite n'iknerna Chiokike nyernu i.

⁹ Chiokike zohiaru a, sukwu a ma a wuru budnu zi nsu. Ka buo hite nu nhne obula ke a mernu, kovu o bu mmuma a hite n'oru a. Ka bu oru ke o nyernu a nu Karaisi Jizosi su owa panizoru. ¹⁰ Kitna, o mernu ka whuru iwhne nga Nye Oznohia a Karaisi Jizosi whuru iwhne, nye megburu enwu gweyanu a budnu ke kwokwo, ke noonwu n'iwhne ke izi oma. ¹¹ Me jiri buru nye nokpo okwo izi oma ka, nu nye izi nu nye zni nhne. ¹² Kam kpararu, me naata awnwhnu nu rime ikelu. Kovu iwhnerne za notu m, kwnornu nu m magwu m nye me kweru nu ya, m magwu m masi nu o nwenu rikne o bita nhne me yisiri a n'aka* du obochi wam.

* 1:12 nhne me yisiri a n'aka mabu nhne Chiokike yisiri n'aka m

¹³ Hite n'òkwnata ovu nù ọwhnùn'anya Karaịsi Jizọsi, b́ita kpakara nhne ì nùrnun n'ònu m, ma be b́uru nhne atụ ke iznizni zì snam. ¹⁴ Enine Nsọ yinu i aka b́ita nhne ọma wam be yisiri ì n'aka.

¹⁵ Ì magwù nù kpakara ele zì nù Esia ghasarù m, ma Figelusi nù Hamogenisi.

¹⁶ Nyenwe aì dónu ezi-nù-oro Onesiforosi obirizi kwnornu nù o mesiri m ovu rikne, ijigba be t́uru m zá nọotu a iwhnerne. ¹⁷ Nga ọ zì nù Rom, o piosiri m rikne tem o piohía m. ¹⁸ Nyenwe aì dónu a obirizi n'òbochi ikpe. Ì magwù nkari nkari kpa o yinu m aka n'apna zì ọdo n'ọdo n'Efesọsi.

2

Nye ogwnu ọma ke Jizọsi

¹ Timoti nnwọ m, gbasì rikne n'oru ke Karaịsi Jizọsi. ² Kpakara nhne ì nùrnun me kwuru nù ruwhnu agída ele akebne, zni ele kwesiri be kwnata be ovu, ele jeenwe rikne zni masì ele berere. ³ Nwe ọkasi ovu n'awhñwhnu lele nye ọgwnu ọma ke Karaịsi Jizọsi. ⁴ Ọ zá nye ọbula ke b́u nye ọgwnu ke neeme nhne nye b́uo nye ọgwnu neeme, ma o mee nhne jọosno nye risi a ovu n'ònu. ⁵ Kpam masì, ọ zá nye naagba ẹso ke jeenwe rikne kpuru okpu mmeri ọ b́uru nù ọ gbáge ẹso lele kpa iwu ẹso kwuru. ⁶ Nye ẹrnu ẹkwnu ke nọornu ẹrnu nkari kwesiri o beru ọso ri mkpuru mbom ke hi n'ẹkwnu a whýya. ⁷ Tule nhne me nookwu, Nyenwe aì jeenye i oghohia nù kpakara nhne.

⁸ Chenwanya nù ka b́u izi ọma m, Jizọsi Karaịsi nye hiri n'avnurnu Devidi, hiri n'ẹnwu lizọ. ⁹ Kwnornu nù izi ọma ka, m naata awhñwhnu d́u kpa be t́uru m ijigba lele nye noolulu iwu, kọvu be t́uge ikwu-ọnu Chiokike ijigba. ¹⁰ Ka b́u nhne mernu me neenwe nkasi ovu kwnornu ele wam Chiokike hòhiaru, ma be nwehía ọznohia ke zì nù Jizọsi Karaịsi nù igwugwu kwó okwo.

¹¹ Ka b́u ikwu-ọnu ke kwesiri ọkwnata ovu,
Ọ b́uru nù a snornu a nwù,
a joosno a zìri b́udnu.

¹² Ọ b́uru nù a nwe ndidi,
a joosno a chí lele eze.

Ọ b́uru nù a gónahoru a,
ọ jọogonahoru aì.

¹³ Ọ b́uru nù a nwée ọkwnata ovu,
o jeekwesi kọriri ọkwnata ovu,
kwnornu nù ọ jọogonahoru ẹhni a.

Nye ẹrnu ke Chiokike
naakweru

¹⁴ Chenwanyanù be kpakara nhne ka. Dọ be aka nù nsni nù ruwhnu Chiokike gbasìri ọdogbuta n'ikwu-ọnu, ọ zá mbnarna ọbula zì a, o noolulu ele noobno nsni. ¹⁵ Gbalì gweru ẹhni i gesi nù ruwhnu Chiokike lele nye ẹrnu Chiokike nakweru, nye iwhnerne zá nọotu, nye nwernu rikne zni ikwu-ọnu ke ezi ọka nkari. ¹⁶ Zeru ọka iwhnirniwhno nù ọka etekne, kwnornu nù ele nookwu a neegweme ẹhni be hne Chiokike zì. ¹⁷ Iznizni be naagbasa lele bẹkwnu ọkochi, * ke Haijmenousi nù Filetusi zì n'esilawuru ele neezni a. ¹⁸ Ka b́u ele kpawhuru n'ezi ọka. Be nookwu nù olizọ n'ẹnwu ele nwurnu ọnwu whelem, be naakwnadna ọkwnata ovu agwna ele badnu. ¹⁹ Kpa ọ zì, ntù-ẹli Chiokike gwuzo kwem, ke nwernu akara ka, “Chiokike magwù ele ke a,” nù “Nye ọbula ke noosukwu rẹwhna Nyenwe aì, hi nù nhne ojo whýya.”

²⁰ N'oro hna okpotokpo, ọ b́uo agbugba wiri golu nù agbugba wiri siliva b́u nhne zì a kpọi, kọvu okiko isisi nù rìzna, agwna be ji nọornu ẹrnu zì mkpa, agwna be ji nọornu ẹrnu zìla okne mkpa. ²¹ Kọvu ọ b́uru nù badnu ọbula snusnama ẹhni a nkari, be jeeji a nọornu ẹrnu zì mkpa, ke zì nsọ, be jiknernu a, Nyenwe a jeeji nọornu ẹrnu ọma ọbula.

* 2:17 mọbu lele mbam mbam

²² Gbanahọru kpakara nhne ojo ke nọogwnu ele ikoro. Gbasnornu ome mma, nụ ọkwnata ovu, nụ ọwhnun'anya nụ udno, jị nụ kpakara ele neekpenu Nyenwe aị nụ mkpọma zị rịchna. ²³ I kwú ọka ọbula ke iwhnirniwhno nụ agirigo nwée risi, kwnornu nụ be noovuya okno ọka. ²⁴ Nye izi Nyenwe aị jọburu nye nookno ọka, tñnuma, ọ jọburiri nye neegesi nye ọbula ovu ọma, nye nwernu rikne zni nhne, nye nwernu ndidi. ²⁵ O jeegweru wọhnerne neezni ele neemegidne a nhne, neele anya nụ Chiokike jeeme be tñhnasna, o dubna be n'ezi ọka, ²⁶ ma be mahia nhne, gbanahọru mbịta Ekwensu sninu be, kpa o gidnenu be ma be mee nhne o pioru be mee.

3

Ọbochi ipne-aznụ

¹ Kọvu hnata ka ama, ige tị ogwnu k'agida vawa n'ọbochi ipne-aznụ. ² Ele badnụ jọburu ele whnurnu ẹhni be n'anya, ele whnurnu iwai n'anya, ele oknomokno, ele nganga, ele noolulu ele badnụ, ele zá noobnonu ele murnu be nsni, ele nwée ovu ọtu mmamma, ele zá nsọ, ³ ele nwée ọwhnun'anya, ele zá naagbarunu ele badnụ nhne be mernu be, ele nookwulu, ele nwée rikne jikwaru ẹhni be, ele nụ lele anọhia, ele nhne buru ọma zá naamasị, ⁴ ele neere ele badnụ, ele risi rikne, ele nọowhu nụ nganga, ele whnurnu nhne sọ n'onu n'anya karu ọ whnụ Chiokike n'anya, ⁵ ele nwernu ọdi ogwnu Chiokike kọvu be gọnahoru rikne a. Jị nụ be nwéko nhne ọbula.

⁶ Be bụ ele jị aghigho nooduwhu ezi-nụ-oro, duwhu ele rinya nwée rikne, ele rinya mmehie noovughari lele ele nwornu manya nụ ẹgwurnu nhne ojo. ⁷ Ele rinya nụ kpa zị nọomu nhne, kọvu be nwée rikne mụhia ezi ọka. ⁸ Lele kpa Janisi nụ Jambirisi gwuzogidnenu Mozizi, ele ka neemegidne ezi ọka, ele mkpọma be nwurnu onwu, ele ọkwnata ovu be bụ nhne etekne. ⁹ Kọvu be jéenwe rikne zne nụ ruwhnu, lele kpa iwhnirniwhno ele wam whuyaru iwhne, ọ bụ masị kpa iwhnirniwhno ele ka jọowhuya iwhne.

Pọlu znirni Timoti ezi ipne-aznụ

¹⁰ Kịtna, Timoti, i magwụ kpakara nhne me znirni nụ kpa me wuru bụdnụ m. I magwụ nhne me neeme nụ nhne me kweru nụ ya, nkasi ovu m, nụ ọwhnun'anya m, nụ ndidi, ¹¹ nụ kpa me nagidnenu ọkpagbu, nụ awhnụwhnu. I magwụ kpakara nhne me whnurnu n'Antjoku, nụ Aịkoniom, nụ Lisitira, kpa me nagidnenu ọkpagbu. Kọvu Nyenwe aị dọhiaru m nụ rime kpakara be. ¹² Me kanu i ezi ọka, nye ọbula ke joowu bụdnụ ke nọotu ogwnu Chiokike nụ rime Karaịsi Jizọsi jaata awhnụwhnu. ¹³ Kọvu ele ojo nụ ele ka nụ be bụ nhne be bula, jaazi nọojokari bujo, nooduwhu ele badnụ, be nooduwhu masị be. ¹⁴ Kọvu dazigidne nụ nhne me znirni i nụ nhne i kweru, hne i magwụ nye i mụhiaru nhne n'aka a. ¹⁵ Hite n'ige i bụ nnwọ matị, i magwụ nhne ọkwukwo nsọ kwuru, ke nwernu rikne mee i i buru nye nwernu akoniche. Ka joodubna i n'oznohia hite n'okwnata ovu ke zị nụ Karaịsi Jizọsi. ¹⁶ Kpakara nhne be gbaru n'okwukwo nsọ hi n'echiche Chiokike whuya, be buru ọma n'ogweru zni nhne, bigbo, dọ aka nụ nsni nụ ọznuznu ke ome mma, ¹⁷ ma badnụ ke Chiokike buru nye zuru ozu, nye be jiknenu nọornu kpakara ẹrnu ọma.

4

¹ M gwuzo m nụ ruwhnu Chiokike nụ Karaịsi Jizọsi nye jeekpe ele zị bụdnụ nụ ele nwurnu onwu ikpe nga ọ jaava lele eze, neenye i iwu ka. ² Kpọ okwo izi ọma, ziri gnarnagnarna n'ige kwesiri nụ ige kwésige, bna mbna, bigbo, kwnalizo mkpọma, gweru agida ndidi nụ anya duru ẹli neezni nhne. ³ Kwnornu nụ ige jaava nga ele badnụ jéekweru iznizni buru ọma. Tñnuma, be jaachikota ele neezni nhne, ele jeezni be nhne ke nsni nọoko be ẹko noopio. ⁴ Be jéekwe o bno nsni n'ezi ọka, kọvu snornu ọtnutnu ruwhere. ⁵ Kọvu buru nye anya duru ẹli ige ọbula, naagidne awhnụwhnu, rnụ ẹrnu nye nọokpo okwo izi ọma, rnụ kpakara ẹrnu ke kwesiri nye izi Chiokike.

⁶ Kịtna, ige be j̄owusi b̄udnu m lele arīohna manya d̄ulam, ige me j̄onwu ̄enwu valem. ⁷ M l̄ukwolem ̄ogwnu ̄oma wam, m gbazulem ̄eso wam, m b̄itala m ̄okwnata ovu wam. ⁸ Kịtna, Nyenwe āi b̄itannu m okpu-eze ke ome mma, ke nye ikpe ziri ezi jeenye m n'̄obochi wam, o j̄eenye me n̄u nsn̄unu m, k̄ovu o jeenye kpakara ele noopio ̄ whn̄u a anya nga ̄ j̄owhuya iwhe.

Iznuznu P̄olu n̄u Timoti

⁹ Me wara wara va. ¹⁰ Demas̄i whn̄urnu nhne ̄owa n'anya, ̄ ghasa m zne T̄esalonika. Kireškensi znernu Galasia, Taj̄tosi zne Dalimatia. ¹¹ Me n̄u Lukwu kp̄oi z̄i. Nga ī jaava kwuru Mak̄i va, kwnornu n̄u o jeenyinu m aka n'̄ernu me n̄ornu. ¹² M zizn̄ernu m Taj̄kikosi Efes̄osi. ¹³ Nga ī jaava chiyanu m iwo me ch̄isaru n'̄oro Kap̄osi n̄u Torasi, n̄u ̄okwukwo, ke kakwo mkpa ̄okwukwo.

¹⁴ Al̄ekizanda nye ̄ernu rugwe mernu m nhne ojo k'agida. Nyenwe āi j̄ookwu a ̄ogwo ̄ernu a. ¹⁵ Anya d̄u ̄eli hne ̄o z̄i, kwnornu n̄u ̄o b̄u nye neemegidne izi āi.

¹⁶ Nga me gwuzo n'ikpe n'̄oziri n̄ogoru ̄onu m, ̄ z̄a nye ̄obula ke sno m, kpakara ele badn̄u gbanah̄oru m. Chiokike bikno, gwn̄uko nhne ka megidne be. ¹⁷ K̄ovu Nyenwe āi dagw̄unu m, nyee mas̄i m rikne, me jiri kp̄o okwo izi ̄oma n̄u nsn̄i kpakara ele b̄uo ele Ju. Be d̄ohiaru m n'̄onu odum. ¹⁸ Nyenwe āi j̄odohia m n̄u kpakara nhne ojo, duru m n'udno bna n'̄ochichi ̄eli-eze oligwe. Ya nwe igwugwu ̄okwnukokwnu. Amim.

Obekwu ipne-azn̄u ke P̄olu

¹⁹ Bekwu Prisila n̄u Akw̄ila n̄u ezi-n̄u-oro Onesiforosi. ²⁰ Eras̄itosi daziri n̄u Korinti, Tirofimos̄i naar̄ia ̄ehni igbugbu, m ghasa a n̄u Milet̄osi. ²¹ Gbal̄i va s̄u okirika d̄u. Ebulusi neebekwu i, ma Pudesi, Lainosi, n̄u Kalaudia n̄u kpakara r̄umu nda.

²² Nyenwe āi dazinu i. Oru Chiokike dazinu an̄u.

Okwukwo izi
Pọlu gbaznennu
Tajitosi

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Pọlu kwuru nhne gbasiri Tajitosi nọ hne zị ichne ichne nọ rime okwukwo izi o gbarụ. O karu nọ ya nọ Tajitosi sno rnu ernali izi oma nọ Esia Matị nọ Girisi (2 Korinti 2; Galasia 2:3). Pọlu kannu a, o hohia ele risi nọ ele jeelekota ogbako Chiokike anya nọ Kiriti.

Pọlu kannu Tajitosi o whnu ele risi nọ ele neelekota ogbako Chiokike bu ele, ele badnu nookwu oka oma (1:5-9). Kpakara ele sno Nyenwe aị jobu ele bitaru ehni be snam, ele za neesigha oka (1:10-2:9).

Pọlu kwuru oka gbasiri ele zị ichne ichne nọ rime ogbako Chiokike ke zị nọ Kiriti. O karu nọ a nwenu rikne o wu budnu ikne kwnornu nọ Chiokike ziyaru Jizosi Karaịsi, Chiokike znohiaru aị, snuma aị hite nọ rikne Enine Nso, mee aị a panizo budnu ikne ke nwenu olile anya budnu kwó okwo. Chiokike znohiaru aị kwnornu nọ o bu nye obirizi, o buo kwnornu nhne oma obula a mernu.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu nọ okpukpe Pọlu kpenu Tajitosi (1:1-4)

Ezni ele risi ogbako Chiokike (1:5-16)

Ezni ke Ogbako Chiokike (2:1---3:11)

Ezni ke o znirni Tajitosi nọ obekwu ikwu ipne-aznu (3:12-15)

¹ Mawa, Pọlu nye izi ke Chiokike nọ nye izi Jizosi Karaịsi. Ernu m bu o mee ele Chiokike hohiaru nwe okwnata ovu, ma be mahia ezi oka ke noodubna n'otu ogwnu Chiokike, ² ma be nwehia olile anya budnu kwó okwo, hne Chiokike za naagha aghalaghala, bu ke o kweru mkwna su owa panizoru. ³ O mernu ikwu-onu a whuya iwhne n'ige ke a hite nọ ogbasa izi oma, bu ke o yisiri n'aka m lele nhne Chiokike Nye Oznohia aị nyernu n'iwu. ⁴ M naagbanu i Tajitosi nnwo m n'ezi n'okwnata ovu ke a kwekotaru okwukwo.

Oru, nọ udno ke hi n'aka Chiokike Nda aị nọ Jizosi Karaịsi, Nye Oznohia aị.

Ernu Tajitosi nọ rime

Kiriti

⁵ Nhne mernu me gharuru i nọ Kiriti bu ma i bikwata nhne ke kwesiri obikwa, hohia ele okno badnu nọ rime eli-ohna obula, lele kpa me kannu i. ⁶ Nye okno badnu kwesiri o bu nye nwée otna, nye lu otu nnwerne, nye nwenu rumu be tukwasiri mkpoma, nye kpahie agwa, ele mee risi rikne. ⁷ Kwnornu nọ nye risi jobu nye nwée otna lele nye izi Chiokike, nye mee n'iche ovu a, we ovu ehni wara wara, nye za nonwo manya gbu ogbu, nye mee nhne rikne, nye nwée owho-anya. ⁸ O jobu nye neelekota ele izne, nye whnurnu nhne oma n'anya, nye za neemewhe nhne ike, nye zị snam, ziri nso, nye neejikwaru ehni a. ⁹ O jikwaru oka wam ke kwesiri okwnata ovu rikne lele kpa be znirni a, ma o mesi ele berere ovu rikne hite n'iznizni a zị snam, gesi masi ele neemegidne a nhne ojo be.

¹⁰ Agida ele kwé ekwe nooduwhu ele berere hite nọ ikwu-onu etekne, ke kakwo ele knesnigwu omen'eli ele Ju aka rikne. ¹¹ Be kwesiri o mee be kpusni onu be, ele noolulu agwna ezi-nu-oro, ele neezni nhne be kwésile o zni, kwnornu iwai. ¹² Otu nye owhnurninya be, nye Kiriti, karu kpa, "Ele Kiriti bu ele aghalaghala, ele ovu ojo lele anohia, ele ime-mgwu, nọ ele okne nkoli." ¹³ Nhne o kwuru bu ezi oka, ka kpararu bigbosi be rikne, ma be gwuzosi rikne n'okwnata ovu, ¹⁴ ma be gharu iznizni aghalaghala ele Ju nọ iwu ele badnu ke hi n'aka ele whogaru n'ezi oka. ¹⁵ Kpakara nhne zị richna n'anya ele zị richna, kovu nye ruru oru nọ nye kwé ekwe, o za nhne zị richna, kwnornu nọ akoniche be nọ echiche be ruru oru. ¹⁶ Be karu nọ be magwu Chiokike, kovu ernali be neegesi nọ be noganahoru a. Ele so ize, ele risi rikne, ele nwée rikne mee nhne oma obula.

2

Iznizni zị snam

¹ Gbalị zni iznizni zị snam. ² Ele okno badnụ nwernu anya udno, ele nwernu ọso n'anya, ele zá neemewhe nhne ike, ele zị kwem n'okwnata ovu be, nụ ọwhnun'anya nụ ndidi. ³ Ele okno badnụ ele rinya masị wuru budnu lele ele zị nsọ, ele zá noobno ele berere nhne, ele zá nnonwo manya gbu ogbu, ele neezni nhne buru ọma, ⁴ ma be zni ele nnwerne ikne anya udno, whnụ nzi be nụ rụmu be n'anya. ⁵ Be kwesiri ọ buru ele zá neemewhe nhne ike, ele zị rịchna, ele rinya neelegidne ọro be anya nkari, ele noobnonu nzi be nsni, ma ele badnụ gharu ọ kaja ikwu-ọnu Chiokike.

⁶ Kpam masị, neezni rụmu ikoro ma be buru ele zá neemewhe nhne ike. ⁷ Nụ kpakara nhne i neeme, gesi ẹhni i nye ọma atụ n'ernu ọma. Nụ nhne i neezni gwuzosi rikne nụ rime a, nye anya duru ẹli. ⁸ Ikwu-ọnu buru ọma ma nye ọbula ke neemegidne i tu iwhnerne hne be nwée nhne ojo be jeeji nookwugidne ai.

⁹ Zni ele ọhi be bnonu ele nwe be nsni nụ kpakara nhne, neeme nhne jọso be n'ọnu, be sá ọka nga be nookwunu be ọka. ¹⁰ Be znú nhne ele nwe be, kọvu be gesi nụ be jootukwasi be mkpoma, neegesi nhne ọma ke zị nụ iznizni Chiokike Nye Ọznohia ai nụ kpakara nhne.

¹¹ Oru Chiokike ke neegweya ọznohia whuyaru iwhne hne kpakara ele badnụ zị, ¹² neezni ai a sigbasi nhne nọogwnu anọ-ẹhni ai n'owa, nụ budnu ke zá nọtutu ogwnu Chiokike, a wuru budnu ele zá neemewhe nhne ike, ome mma, nọtutu ogwnu Chiokike nụ rime ọwa ka. ¹³ A nwernu olile anya zị ngozi, bu ọ whuya iwhne igwugwu ke Chiokike hna ezi nụ Nye Ọznohia ai Jizosi Karaịsi. ¹⁴ Ọ bu nye gweru ẹhni a nyee n'onodi ai ma ọ gbahia ai nụ rime nhne ojo, bitannu ẹhni a ele ke a, ele zị rịchna, ele ovu neerne bekwnu n'ernu ọma. ¹⁵ Zni kpakara nhne ka, naakwnagidne, bna mbna nụ kpakara rikne i nwernu. I kwé badnụ ọbula ledna i anya.

3

Budnu nye Karaịsi

¹ Chenwanyanụ ele badnụ be bita ẹhni be nụ mkpururu ele risi nụ ele neechi ẹchi, noobno nsni, jikneru ọ rnu ernalu ọma, ² be kwúko ọka ojo megidne badnụ ọbula, be buru ele udno, ele agwa ọma, ele ovu hieru ẹli hne kpakara ele badnụ zị.

³ N'ige mbom, a bu ele iwhnirniwhno, ele zá noobno nsni, ele be duwhuru, noosno agida nhne ojo zị ọdo nụ ọdo ke nọogwnu ai, a wuru budnu ojo, kwno awuwa, be snornu ai irno, aila sno masị be irno. ⁴ Kọvu nga ovu ọma nụ ọwhnun'anya Chiokike Nye Ọznohia ai whuyaru iwhne, ⁵ ọ znohia ai, ọ buo kwnornu ernalu ọma a rnurnu, kọvu kwnornu obirizi a. Hite n'osnusnu ke ọmu berere, Enine Nso nyernu ai budnu ikne. ⁶ Chiokike wukwasiri ai Enine Nso k'agida hite nụ Jizosi Karaịsi Nye Ọznohia ai. ⁷ Hne o gwnurnu ai lele ele mee mma hite n'oru, a buru ele neekehia olile anya budnu kwó okwo. ⁸ Ka bu ọka kwesiri okwnata ovu. M naakaa, ji kwusi a rikne ma ele kweru nụ Chiokike buru ele anya duru ẹli, neeme nhne buru ọma. Kpakara nhne ka buru ọma naabna iru hne ele badnụ zị.

⁹ Kọvu zeru ajiji iwhnirniwhno, nụ ogwnu rewhna ẹbnurnu, oknorno, ọlu ogwnu kwnornu iwu, be bnána iru, be bu nhne etekne. ¹⁰ Dọ nye ọbula ke neegweya okewa aka nụ nsni mgba lawuru, i mekwo, gharu a. ¹¹ I magwu nụ badnụ ki bu nye aghorome, nye mmehie, ọ bu nye naama ẹhni a ikpe.

Ezni ipne-aznu

¹² Nga me jeeziya Atemasi nụ Taikikosi, hna anu zị, gbalị vakwnusi m nụ Nikopolisi, kwnornu nụ m jaadazi pji n'ige okirika. ¹³ Gbalị yisinu Zenasi nye ogwnu iwu nụ Apolosi aka n'izne be, whnụ nụ be nwehiaru nhne ọbula be pioru. ¹⁴ Ele ke ai muhia kpa be jeeji ige be rnu ernalu ọma, rnuhia nhne zị mkpa, be wúko badnụ bnána nụ nhne. ¹⁵ Kpakara ele me nụ be zị neebekwu i. Bekwu kpakara ele whnurnu ai n'anya nụ rime okwnata ovu. Oru Chiokike dazinu kpakara anu.

Ọkwukwo izi
Pọlu gbaznennu

Filemōni

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Filemōni bụ otu nye zị mkpa n'ogbako Chiokike ke zị nụ Kọlosi, nye nwe ọhi ke rẹwhna a bụ Onesimosi. Ọhi ka hiri n'oro nye nwe a gbawhu. Kpa ọ kpawhuru, ya nụ Pọlu nye zị n'ikelu whnataru. Hite n'aka Pọlu, Onesimosi ghọ nye Karaịsi. Pọlu gbaznennu Filemōni ọkwukwo izi ka naariasno a, ọ kwubnahnarnu ọhi a, nye Pọlu neezihnahienu a. Pọlu naariasno a, ọ naabnarnu a lele nnwọ nda nụ rime Karaịsi, ọ bụo lele ọhi.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Ọpanizo (1-3)

Ọwhnun'anya Filemōni nụ okwnata ovu a (4-7)

Ọriasno nụ risi Onesimosi (8-22)

Okwukwo (23-25)

¹ Mawa, Pọlu, nye ikelu kwnornu Karaịsi Jizọsi, nụ nwene aị rukna Timoti, naagbaznenu enyi aị nụ nye ẹrnu ibne aị, Filemōni, ọkwukwo izi. ² A naagbaznenu masinu nwene aị rinya Afia nụ nye ọgwu ibne aị Akiposi nụ ogbako ke zị n'oro i. ³ Oru nụ udno ke Chiokike Nda aị nụ Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi dazinu anu.

Pọlu nọtunu Chiokike
mmamma

⁴ M nọtunu Chiokike mmamma ige ọbula me neechenwanya i n'okpukpe m, ⁵ kwnornu nụ m nọonu nhne gbasiri ọwhnun'anya i hne kpakara rumu Chiokike zị nụ okwnata ovu i nụ Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi. ⁶ M neekpe ma okwnata ovu i nọornusi ẹrnu rikne n'esilawuru rumu nda ma i mahia kpakara nhne oma ke a nwernu a ji nọornu ẹrnu nụ rime Karaịsi. ⁷ Ọwhnun'anya i nyernu m mkpoma oso n'onu k'agida su nwene m rukna, bụ ke mernu ovu ele nsọ ziri budnu ikne, gbata kwno m inwe.

Pọlu riasnornu
nụ risi Onesimosi

⁸ M nwernu m anya rikne nụ rime Karaịsi ọ kanu i mee nhne ke kwesiri. ⁹ Kọvu ọwhnun'anya mernu me riasno i, lele okpa badnu me bụ, Pọlu nye okno badnu, kọvu kitna, nye ikelu kwnornu Jizọsi Karaịsi. ¹⁰ M nọorio i kwnornu Onesimosi nnwọ m rukna nụ rime Karaịsi, nye ghoru nnwọ m kpa me zị n'ikelu. ¹¹ Nụ mbom, ọ bnáge nụ nhne ọbula nyee i, kọvu kitna ọ bnarnu iru nyee i, ma mawa masi.

¹² M neeziyanu i ya hite n'ovu m, lele nye zị m okne mkpa. ¹³ O znernu amasi m ọ bita a hna me zị ma o yinu m aka n'onodi i kpa me zị n'ikelu kwnornu izi oma. ¹⁴ Kọvu m jeeme nhne ovu i kwéle, kpa nhne oma ọbula i jeeme jeehi n'ovu i whuya, ọ bụo nhne be kwnagidnenu i mee. ¹⁵ Ọ jọbu nụ Onesimosi whogaru ige matị, ma i kwubnanya a n'ehni i okwnukokwunu. ¹⁶ Ọ buma lele ọhi, o kakwo ọhi, kọvu lele nnwọ nda be whnurnu n'anya. Ọ zị m mkpa k'ezi, kọvu ọ zị i mkpa kakwo lele badnu nụ lele nnwọ nda nụ rime Nyenwe aị.

¹⁷ Ọ buru nụ i kwuru m nye ẹrnu ibne i, kwubnanya a lele kpa i jeegweru m. ¹⁸ Ọ buru nụ o nwernu nhne ojo ọbula mọbu ọgwọ ke o ji i, gwnusi a nụ risi m. ¹⁹ Mawa Pọlu, ji aka m naagba nhne ka, m jọkwu i be. I magwu nụ ji n'iwhuru i jigwu m ọgwọ budnu i. ²⁰ Bikno, nwene m rukna, menu m nhne ka kwnornu nụ Nyenwe aị, mee ovu sọ m n'onu lele nwene rukna nụ Karaịsi. ²¹ M tukwasiri m mkpoma nụ i jọbno nsni kpa me naagba ọkwukwo ka nụ i jeeme kakwo nhne me nọorio i.

²² Kpam masi, bitanu m otu onu oro, kwnornu m neele anya nụ Chiokike jaaza kpakara okpukpe anu mee m hiehnakwnusi anu berere.

Obekwu ikwu ipne-aznụ

²³ Epafarasi nye me nụ a zi n'ikelu kwnornu Karaṣi Jizosi neebekwu i, ²⁴ ma ele ọnu ibne m Maki, Arisitakosi, Demasi nụ Lukwu. ²⁵ Oru ke Nyenwe aṣ Jizosi Karaṣi dazinu enine anụ.

Ọkwukwo izi
Ele Hiburu
Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Ọkwukwo izi Ele Hiburu **bụ** ke be gbaznennu ele Karaịsi ele be neemegidne, ele zị nụ ogwnu nụ be jaaghasa ọkwnata mkpoma nụ Karaịsi. Nye gbarụ ọkwukwo ka naakanụ be nụ Jizọsi Karaịsi bụ ezi oyiya Chiokike n'iwhuru a. O neegesi nhne ka, ke mbom, Jizọsi bụ Nnwọ Chiokike ke zị ọkwnukokwnu, nye mụhiaru obno nsni hite n'awhnuwhnu ọ gawheru. Lele Nnwọ Chiokike, Jizọsi kakwo kpakara ele ọwhnurninya ke Tẹsitamenti Ọknani, ma ele enine izi, ma Mozizi n'iwhuru a. Ke ẹbo, Chiokike karu nụ Jizọsi bụ nye arịohna, nye ọbula ke kweru nụ ya, jeenwehia ọznohia nụ mmehie.

Nye gbarụ ọkwukwo izi ka kwuru ọka gbasiri ele dikne ke ọkwnata ovu, ele gwuzoru kwem dū n'enu. Be lekwasiri Jizọsi anya, nū ruwhnu awhnuwhnu nū ọkpagbu be kpagburu be. O jiri ọdo aka nū nsni nū ezni mesni ọkwukwo izi a.

Nhne zị n'ọkwukwo izi ka

Karaịsi bụ oyiya Chiokike zuru ozu (1:1-3)

Karaịsi kakwo ele enine izi (1:4---2:18)

Karaịsi kakwo Mozizi nū Josua (3:1---4:13)

Karaịsi bụ nye risi arịohna kakwo (4:14---7:28)

Ọgba-njọ-ehni Karaịsi kakwo (8:1---9:22)

Arịohna Karaịsi kakwo (9:23---10:39)

Ọkwnata mkpoma bụ risi nhne (11:1---12:29)

Mee nhne jọso Chiokike n'onu (13:1-17)

Okpukpe nū ọka ipne-aznū (13:18-25)

Nnwọ a kakwo
 ele ọwhnurninya

¹ N'ige wheru ewhe, Chiokike kwunnu ele nda aị ọknani ọka agida ige hite n'onu ele ọwhnurninya n'apna zị ichne ichne. ² Kọvu kịtna, n'ọbochi ipne-aznū ka, o kwunnu aị ọka hite n'onu Nnwọ a Jizọsi, bụ nye ọ hōhiaru ma ọ bụru nye jeeri kpakara mkpe, nye o hiri n'aka a kpū ọwa. ³ O nwernu igwugwu Nda a. Nnwọ wam bụ nhne Nda a bụ. O ji ikwu-onu a ke nwernu iknernema jigidne kpakara nhne. O jiri aka a snusnama mmehie ọwa. Nga o mekworu ka, ọ daziri ẹli n'akarikwnunga Chiokike n'oligwe, nye kakwo kpakara nhne n'olu.

Nnwọ Chiokike kakwo
 ele enine izi

⁴ Nnwọ wam kakwo ele enine izi lele kpa rēwhna a “Nnwọ,” ke Chiokike nyernu a kakwo rēwhna be.

⁵ Kwnornu nū ọ zá enine izi ọbula ke Chiokike kannu,
 “Ji bụ Nnwọ m.

M ghọlam Nda i tna.”

Mọbu, ọ zị masi enine izi ke Chiokike kannu,

“M jọburunu i Nda,

i jọburu Nnwọ m.”

⁶ Nga Chiokike neeziya Nnwọ a nū rime ọwa, ọ kaa,
 “Kpakara ele enine izi Chiokike kpōnu a risi ẹli.”

⁷ Ka bụ nhne Chiokike kwuru gbasiri ele enine izi,
 “Chiokike mernu ele enine izi a lele ruwhere,
 ele izi a lele bēkwnu neerne erne.”

⁸ Kọvu nhne gbasiri Nnwọ wam, Chiokike karu,
 “Chiokike, ngadna eze i jaazi tim tōm,

Mkpara ẹli-eze i bu ikpe zi snam.

⁹ I whnurnu nhne oma n'anya, sno nhne ojo irno,
kam kpayaru, Chiokike, bu Chiokike i teru i mono ovu oso n'onu,
bita i nu hne kakwo kpakara ele ibne i.”

¹⁰ O kaa,

“Ji Jihova, i turu ntụ-ẹli owa hite nu mbom.
I ji aka i lawuru kpụ oligwe.

¹¹ Kpakara be joowhu, kovu i jaazi okwnukokwnu.
Be jaaka buka lele iwo.

¹² I jaapiakota be lele iwo olu,
be jaagbanwo be lele ikpe,
kovu i zi kpa i zi nu mbom,
onu ogwnugwnu awha i jeebi ebi.”

¹³ O za enine izi obula ke Chiokike kannu,
“Daziri ẹli n'akarikwnunga m
tem du nga me jaabita ele irno i
lele nhne i jootukwasi ochi i lawuru.”

¹⁴ Ele enine izi, kpakara be buo ele o ziyaru o yinu ele jeekehia oznohia aka sa?

2

Okne oznohia wam

¹ Kam kpayaru, a jigidne ezi oka wam a nurnu aka rikne, o zi be vume ai lele kpa mini noovume ogbo. ² O buru nu ikwu-onu ele enine izi kwuru gwuzosiri rikne, kpakara mmehie nu risi rikne nahiaru ogwo ernu awnwhnu kwesiri be, ³ ndaa kpa a jaagbanahoru, o buru nu a lewhuru okne oznohia hna kpa anya? O bu ke Nyenwe ai n'iwuhuru a beru osno zni, ele nurnu a kannu ai nu o bu ezi oka. ⁴ Chiokike gbannu be akebne hite nu ernu elekema zi ichne ichne ke rikne, nu ernu ndu-ehni, nu ernu rikne zi ichne ichne. O gba masiri akebne nga o nyernu ele badnu nkesi ke Enine Nso lele kpa o masiri a.

Jizosi nu lele rumu nne a

⁵ Berere kwno, Chiokike bitage ele enine izi ele jaachi owa ke jaava, bu owa ke a nookwu oka a. ⁶ Kovu be kwuru n'otu hnenum n'okwukwo nso,
“Kini bu nhne badnu etekne bu, ke i naari oriri gbasiri a,
nu nnwo ke badnu ke i neelekota a?

⁷ I mernu a o hietu ẹli mati karu ele enine izi.
I jiri igwugwu nu oson'anya kpusi a nu risi lele okpu-eze.

⁸ I mernu a nye risi kpakara nhne.”

Ka neegesi nu o za nhne o sigbasiri o bita nu mkpururu ochi a. Kovu kitna, a whunge nu kpakara nhne ka zi nu mkpururu ochi a. ⁹ Kovu a whnurnu Jizosi, nye o mernu hietu ẹli mati karu ele enine izi. O jiri igwugwu nu oson'anya kpusi a nu risi lele okpu-eze kwnornu nu o nwurnu enwu. Hite n'oru Chiokike, o raturu enwu riro kwnornu kpakara badnu.

¹⁰ Chiokike nwe kpakara nhne, ya ke masiri kpakara nhne hite n'iknema a. O mernu nhne kwesiri nga o mernu Jizosi zu ozu hite n'awnwhnu, ma o znohia agida rumu Chiokike, mee be snornu a kehia igwe n'igwugwu a. ¹¹ Kwnornu nu nye bitaru be nso nu ele be bitaru nso bu otu oro. Kam kpayaru, o sukwu be rumu nda a za nootu a iwhnerne.

¹² O karu,

“M jookwupiya rewhna i n'esilawuru rumu nda m,
m jaaznarni i n'esilawuru ogbako Chiokike.”

¹³ Berere kwno,
“M jootukwasi a ovu,”
o kwu kwno,

“Le me nụ rụmu Chiokike nyernu m.”

¹⁴ Lele rụmu o sukuru vugwu anọ-ehni nụ ọvna, Jizọsi ghoru badnu ke vugwu anọ-ehni nụ ọvna ke nwernu rikne nwu, ma hite n'enu a, o megbu nye wam bu Ekwensu ke nwernu rikne enwu, ¹⁵ ma o dọhia ele zi n'ohi kpakara budnu be n'ogwu enwu. ¹⁶ Kwnornu n'ezị, Jizọsi vage o yinu ele enine izi aka, kovu rụmu avnurnu Ebereham. ¹⁷ Kam kparu, o zi mkpa Jizọsi nụ lele rụmu nda a nụ apna obula, ma o buru nye risi arjohna ke nwernu mkpoma obirizi kwesiri okwnata ovu nụ ruwhnu Chiokike, o buru masi nye mernu badnu nụ Chiokike ziri n'udno hite nụ ogbaru mmehie. ¹⁸ Kwnornu nụ o taru awnwhnu nga be rnaru a ornuna, o nwernu rikne yisinu ele be naarna ornuna aka.

3

Jizọsi kakwo Mozizi

¹ Kam kparu, rụmu nda m, ele zi nsọ, ele vu osukwu ikwu oligwe, anu ri oriri nhne gbasiri Jizọsi, nye izi, nụ nye risi arjohna ke okwnata ovu ai. ² O bu nye kwesiri okwnata ovu nye nye hohiaru a, lele kpa Mozizi buri nye be tukwasiri ovu nụ kpakara enu a n'oro Chiokike. ³ Jizọsi kwesiri o nwe igwugwu ke kakwo igwugwu Mozizi lele kpa nye wuru oro nwernu igwugwu karu oro o wuru. ⁴ Kwnornu nụ kpakara oro nwernu nye wuru a, kovu Chiokike wuru kpakara nhne. ⁵ Mozizi, lele nnwo izi be kwesiri o tukwasi ovu nụ kpakara oro a, gbaru akebe nhne be jookwu nụ ruwhnu. ⁶ Kovu Karaisi kwesiri okwnata ovu lele nnwo n'oro Nda a. A bu oro a, o buru a bita mkpoma siri rikne ai, gwuzosi masi rikne nụ nhne a neele anya a.

Ozukwa inwe ke rụmu

Chiokike

⁷ Lele kpa Enine Nso karu,
 “Tna, o buru nụ anu nurnu nkoli a,
⁸ anu mee ovu anu si rikne,
 lele kpa ele Izireli mernu nga be gwuzogidnenu Chiokike,
 ige ornuna n'eli-ikpa.
⁹ Nga ele nda anu oknani kparu m iru, kpahia m,
 be whurnu enu m nri awha eno.
¹⁰ Ovu weru m ehni kwnornu ebiri kam,
 m kaa, ‘Mkpoma be noowhu apna,
 be kwege o bita iwu m.’
¹¹ Kam kparu, m ji m ovu owe ehni du risi, kaa,
 ‘Be jabna hne me jeenye be ozukwa inwe.’ ”
¹² Rumu nda m, anya du anu eli, o za nye obula n'esilawuru anu ke jeenwe ovu mmehie ke kwe ekwe ke jeeme a o whoga nū hne Chiokike ke zi budnu zi. ¹³ Kovu anu kwnagidne ibne anu hnebuکو obochi be kwuru “Tna.” O za nye kwe aghigho ke mmehie mee ovu a si rikne megidne Chiokike. ¹⁴ Kwnornu nū o buru a jidne okwnata mkpoma a nwernu nū mbom du okwukwo, ai nū Karaisi jeekeko nhne. ¹⁵ Lele kpa be gbaru n'okwukwo nsọ,
 “Tna, o bu nū anu nurnu nkoli a,
 anu meko ovu anu si rikne
 lele kpa ele Izireli mernu nga be gwuzogidnenu Chiokike.”

¹⁶ Ndaa ele nurnu nkoli Chiokike mee risi rikne? O buo ele Mozizi hiri n'eli Ijipiti duhia sa? ¹⁷ Ndaa ele Chiokike wesanu ovu ehni nri awha eno? O buo ele mehieru, bu ele iznu be dnaru n'eli-ikpa? ¹⁸ Ndaa ele Chiokike duru risi nū be jabna nū hne o jeenye be ozukwa inwe? O buo ele bnoge nsni? ¹⁹ A whurnu nū be bnage hne o jeenye be ozukwa inwe kwnornu nū okwe ekwe be.

4

¹ Chiokike kweru aì mkwna ọ bna n'ozukwa inwe a, mkwna wam noogwuzo kwem, anụ ngwa ma a tų ogwnu, ọ zì otu nyenum n'esilawuru anụ ba adna nụ ọ bna nụ rime a.

² Kwnornu nụ be znirni aì izi ọma lele kpa be znirni be. Kọvu izi be znirni be bnágene be nụ nhne, kwnornu nụ ele nurnu a jíle ọkwnata ovu naahọru a. ³ Kítna aì ele kweru bnarnụ n'ozukwa inwe a lele kpa Chiokike kwuru,

“M jí m ovu owe ẹhni dų risi,

be jáabna hne me jeenye be ozukwa inwe.”

O kwuru ka, ọ bụ n'ezi nụ ẹrnu wam kwolem kpa ọ tųru ntų-ẹli ọwa. ⁴ O kwuru ọka gbasiri ọbochi ke ẹsau n'otu hnanum, “Chiokike zukwaru inwe n'ọbochi ke ẹsau nụ kpakara ẹrnu a.” ⁵ Nụ hnam kwno, ọ kaa, “Be jáabna n'ozukwa inwe m.”

⁶ A whnurnu nụ ozukwa inwe zínu ele ke Chiokike. Kọvu, ele nurnu izi ọma wam nụ mbọm bnáge n'ozukwa inwe wam kwnornu n'ókwe ekwe be. ⁷ Chiokike bítaru ọbochi berere ele badnụ jí naabna n'ozukwa inwe a, kwu a “Tna.” Nga agída awha whemernu, o hi n'ọnu Devidi kwu lele kpa o kwuru nụ mbọm,

“Tna, ọ bųru nụ anụ nurnu nkọli a,

anụ méé ovu anụ si rikne.”

⁸ Kwnornu nụ ọ bųru nụ Josua duru be bna n'ozukwa inwe, Chiokike bó kwule ọka gbasiri ọbochi ozukwa inwe berere. ⁹ Ka neegesi nụ ozukwa inwe berere zínu rumu Chiokike lele kpa Chiokike zukwaru inwe kpa o kekworu ọwa n'ọbochi ke ẹsau. ¹⁰ Nye ọbula ke bnarnụ n'ozukwa inwe ke Chiokike, noozukwa inwe nụ kpakara ẹrnu a lele kpa Chiokike zukwaru inwe n'ẹrnu a. ¹¹ A yisi ẹhni ma a bnazne n'ozukwa inwe a, ọ zì nye ọbula ba adna kwnornu nụ ókwe ekwe lele kpa rumu Izireli dnarnụ.

¹² Ikwu-ọnu Chiokike zì bųdnu nọrnusi ẹrnu rikne. Ọ zì bųko kakwo ama-ogwnu ruwhnu lawuru. Ọ nọdubna, neekewa mkpuru ovu nụ enine, ma ọkpukpu nụ ọmio. Ọ nọotupiya echiche ovu nụ agwa ke badnụ. ¹³ Ọ zá nhne be keru eke ke tugwaru otugwa n'anya Chiokike, kpakara nhne gbe anya n'anya nye wam a jaasa ajiji gbasiri ẹhni aì.

Jizọsi bų nye risi ariọhna

¹⁴ Hne a nwernu nye risi ariọhna hna ezi kpa, nye beru ọsno zne nụ ruwhnu Chiokike n'oligwe, Jizọsi Karaìsi Nnwọ Chiokike, a jidnesi okwuhia ke ọtukwasi ovu aì aka rikne.

¹⁵ Kwnornu nụ a nwée nye risi ariọhna ke nhne gbasiri aì zá neemetų n'ovu, kọvu a nwernu nye risi ariọhna nye be kparų iru n'apna ọbula lele aì, kọvu o méne mmehie.

¹⁶ Ngwa ma a gweru ovu siri rikne vadu ngadna oru ke Chiokike ma a nahia obirizi nụ oru jeeyinu aì aka n'ige mkpa.

5

¹ Nye risi ariọhna ọbula bų nye be hohiaru n'esilawuru ele badnụ, be bít a ichne ma ọ dnasni anya badnụ nụ ruwhnu Chiokike, naakwanų be ariọhna nụ nkesi kwnornu mmehie. ² O nwernu rikne gweru ovu ọma mesno ele nwée rikne nụ ele máa nhne n'apna ọbula, kwnornu nụ ya n'iwuhuru a zá rikne. ³ Kam kparų, ọ naakwa ariọhna kwnornu mmehie ke a, nụ ke ele berere. ⁴ Ọ zá nye gweru igwugwu o chni ẹhni a nye risi ariọhna, kọvu nye Chiokike sukwuru lele kpa o sukwuru Eroni. ⁵ Kpam masi, Karaìsi nyége ẹhni a igwugwu ke nye risi ariọhna. Kọvu Chiokike kwuru nhne gbasiri a,

“Jì bų Nnwọ m,

M gholam Nda i tna.”

⁶ Chiokike kwu kwno nụ hne berere,

“Ì bų nye ariọhna ọkwnukokwnu,

n'ahiri ke Məkizedeki.”

⁷ Nga Karaìsi zì bųdnu n'ọwa, o jí okne ẹkwna nụ anya-mini rịo ariọriọ a n'okpukpe nyee Chiokike, bų nye nwernu rikne ọ dohia a n'ẹnwu. Ọ nurnu okpukpe a, kwnornu nụ o gwednarnụ ẹhni a ẹli. ⁸ Ọ bų n'ezi nụ Jizọsi bų Nnwọ Chiokike, kọvu, ọ mųhiaru obno nsni hite n'awhnuwhnu ọ tarų. ⁹ Nga be mernu a ọ ziri snam, ọ ghoru nye risi ọznohia

ọkwonukokwunu ke kpakara ele joobno nsni. ¹⁰ Chiokike mernu a ọ bụru nye risi ariohna n'ahiri Mèkizedeki.

Odnahala aznụ

¹¹ A nwernu agida nhne a jookwu gbasiri Karaịsi nye risi ariohna n'ahiri Mèkizedeki, kọvu a jóokwu a kwnornu nụ anụ jéenwe rikne ghọhia be. ¹² Kịtna, anụ kwesiri ọ bụru ele jeezni nhne, kọvu ọ zị kọriri mkpa be neezni anụ nhne mbom ke ikwu-ọnu Chiokike. Ọ bụru nụ mini-remā bụ nhne anụ zị kọriri noonwo, ọ búo wiri siri rikne. ¹³ Kwnornu nụ nye ọbula ke noonwo mini-remā bụ watakiri, o nwée rikne mahia nhne oma nụ nhne búo oma. ¹⁴ Wiri siri rikne bụ ke ele soru oso, bụ ele be znurnu ọ mahia nhne zị ichne nụ hne nhne oma nụ nhne ojo zị.

6

¹ Ngwa ma a zne ruwhnu, a sigbasi iznizni mbom ke Karaịsi zne nụ ozu ozu, a zoma ọ tu ntụ-eli ọtuhnasna nụ mmehie berere hite n'ome nhne ke neegweya ẹnwu, kweru nụ Chiokike. ² Ka bụ iznizni ke ọwu mini nụ ke ọbniakwasi aka nụ risi, nụ ke ohi n'ẹnwu lizọ, nụ ke ikpe zị ọkwonukokwunu. ³ Chiokike kwe, a jeeme nhne ka. ⁴ Ọ bụ nhne kwé omume nụ ele mahiaru iwhne ke Chiokike dnahnala, jeehiehna, bụ ele raturu nkesi oligwe riro, bụ ele kehjaru igwe nụ rime Enine Nso. ⁵ Ele ka bụ ke raturu nhne oma ke ikwu-ọnu Chiokike riro ya nụ iknernema ke ọwa ke jaava, ⁶ be hi nụ ya dnahnala. Ọ bụ nhne jéekwe omume o kwuhnaya be, ọ nụ lele be ọokpogidne Nnwọ Chiokike n'olu ọgba berere, naakpasị a iwhnerne nụ ruwhnu ọhna.

⁷ Eli ke nwornu mini ke noozokwasi a, naamipiya mkpuru ke bnannu ele ẹkwu iru, ọ nahia ngozi Chiokike. ⁸ Kọvu eli ke nooru igwnu nụ akikara bnáge iru ọbula. Be jọovu a ọnu, n'ipne-aznụ, bẹkwunu jeerne a.

⁹ Kọvu ele me whnurnu n'anya, ọ bụ n'ezi a nookwu kpa, a tųwasiri ovu nụ nhne kakwo mma gbasiri anụ, bụ ngozi ke ọznohia nụ mmehie. ¹⁰ Chiokike zá neeme nhne ojo. O jéechezu ẹnwu anụ ya nụ ọwhnun'anya anụ gesiri rẹwhna a, zị kọriri neegesi hne ele ke Chiokike zị. ¹¹ A noopio ma nye ọbula mee kọriri kpam dụ okwukwo, ma olile anya anụ ziri kwem. ¹² A píole anụ bụru ele ime-mgwụ, kọvu anụ nụ lele ele kweru ekwe nwe masi ndidi tem dụ ọ nahia mkwna Chiokike kweru.

Mkwna Chiokike zị kwem

¹³ Nga Chiokike kweru Ebereham mkwna, o jiri ẹhni a dụ risi kwnornu nụ ọ zá nye berere kakwo a. ¹⁴ Ọ kaa, “N'ezi ọka, m jọgozi i, nyee i ọbuba masi.” ¹⁵ Ebereham jiri ogologo nkasi ovu nwehia mkwna wam Chiokike kweru a.

¹⁶ Ele badnụ neeji nye kakwo be dụ risi, neemesi ọka be rikne, kam bụru mbimambi ọka nụ ọdogbuta. ¹⁷ Chiokike, ma o gesi ele jeekehia mkwna, nụ ọ jáagbanwo mkwna wam, jiri rẹwhna a dụ risi. ¹⁸ Chiokike nyernu aị mkwna a nụ ọ dụ risi a, nhne lawuru ka gbánwo agbanwo kwnornu nụ Chiokike jáagha aghalaghala, aị ele gbaznenu jigidne olile anya ke zị nụ ruwhnu aị aka ọ zị inwe gwụ aị. ¹⁹ A nwernu olile anya ka lele nkno ke mkpuru ovu, ke zị jii nụ kwem, ke dubnarnu aị n'aznụ ikpe obnosni nụ rime hne zị nsọ, ²⁰ hne Jizosi beru aị ọsno bnazne, bụru nye risi ariohna ọkwonukokwunu n'ahiri Mèkizedeki.

7

Mèkizedeki, nye ariohna

¹ Mèkizedeki ka bụ eze Salẹm, nye ariohna ke Chiokike ke Kakwo Nhne Dum Olu. O zuteru Ebereham nga o hiri ọgwunu ke o gburu ele eze neehiehna, ọ gozi Ebereham. ² Ebereham nyee a otu nga nri nga kpakara nhne o gweyaru. Rẹwhna a ke mbom bụ “Eze Ome Mma,” ke ẹbo bụ “Eze Salẹm,” ke bụ “Eze Udno.” ³ Ọ zá ọtnutnu gbaka gbasiri nda a mọbu nne a, mọbu avnurnu a, ọmumu a, mọbu ẹnwu a, lele Nnwọ Chiokike, ọ bụ nye ariohna ọkwonukokwunu.

⁴ Le nye kwu ka, ke nda aị Ebereham nyegarụ a otu nga nri nga kpakara nhne ọ luhiaru n'ogwnu. ⁵ N'ezi ọka, iwu karu rumu Livai ele ariohna nahoru rumu nda be otu

nga nū nri nga. Ọ bụ n'ezị nū be bụ rụmu Ebereham. ⁶ Kọvu Mèkizedeki híge nū avnūrnū Livai, kọvu ọ nahọru Ebereham otu nga nū nri nga, gozi masị nye wam nahịaru mkwna Chiokike. ⁷ N'ezị, nye wam ke goziri kakwo nye wam ọ goziri. ⁸ Hna, badnū etekne ke joonwu ọnwu nanarnū otu nga nū nri nga. Kọvu hne berere, Mèkizedeki nye be gbarū akebne nū ọ jaazị tem nanarnū otu nga nū nri nga. ⁹ A jaakaa nū nga Ebereham kwūru otu nga nū nri nga, nū Livai nye nanahọru otu nga nū nri nga kwūru ke a masị nū rime Ebereham, ¹⁰ kwnornu nū Livai zị nū rụwho Ebereham nda a nga Mèkizedeki zuteru Ebereham.

Jizọsi bụ nye ariohna
lele Mèkizedeki

¹¹ Be nyernu ele Izireli iwu hite n'ele ariohna Livai. Ọ bụru nū iwu ke mernu rụmu Livai bụru ele ariohna mernu badnū zu ozu, ọ zá mkpa nū nye ariohna berere jaava n'ahiri Mèkizedeki, búo n'ahiri Erọni. ¹² Kwnornu nū kpa be gbanwornu ele ariohna, kpam masị bụ kpa be jiri gbanwo iwu kam. ¹³ Nye a nookwu ọka bụ Nyenwe aị, nye hiri n'avnūrnū berere, ọ zá nye ọbula ke hiri n'avnūrnū kam bụ nye ọkwa ariohna. ¹⁴ A magwū nū Nyenwe aị hiri nū avnūrnū Juda whūya, bụ ele Mozizi kwúge nhne ọkwa ariohna gbasiri be.

¹⁵ Ka dnornu aị anya nkari nkari, kwnornu nū nye ariohna berere whūyaru lele Mèkizedeki. ¹⁶ Ọ búo nye ariohna hite n'iwu ke osnusno ọmumu ke badnū, kọvu ọ bụ nye ariohna hite nū iknernema bụdnū ke kwó okwo. ¹⁷ Kwnornu nū ọkwukwo nsọ karū kpa,

“Ị bụ nye ariohna ọkwnukokwnu,
n'ahiri Mèkizedeki.”

¹⁸ Be sigbasiri iwu ọknani kwnornu nū ọ zá rikne, ọ bnáge iru ọbula, ¹⁹ kwnornu nū ọ zá nhne ke iwu mernu ozu ozu. Kọvu a nwernu olile anya ke ka mma ke a jeeji vadu Chiokike ndundu. ²⁰ Chiokike dūru risi gbasiri a, ele berere bụru ele ariohna hne be dúge risi. ²¹ Jizọsi bụ nye ariohna Chiokike dūnnu risi, kwu masị nhne gbasiri a,

“Jihova dūru risi,
ọ jáalahna aznū,

‘Ị bụ nye ariohna ọkwnukokwnu.’ ”

²² Kwnornu ọdu risi ka, Jizọsi bụ mbimambi ke ọgba-njọ-ẹhni ke kakwo mma.

²³ Ele ariohna wam zị agida kwnornu nū be nwūrnū ọnwu ke mernu be nwée rikne dazigidne lele ele ariohna. ²⁴ Kọvu Jizọsi zị bụdnū ọkwnukokwnu, ẹrnū ke nye ariohna a zá naagbanwo agbanwo. ²⁵ Kam kpayarū, o nwernu rikne ọ znọhia kpam kpam bụ ele hiri n'aka a vakwnusi Chiokike, kwnornu nū ọ zị bụdnū ọkwnukokwnu nọorionu be aririọ nū ruwhnu Chiokike.

²⁶ A nwernu nye risi ariohna nū kpa, nye zị nsọ, nwée ntūbo, nye mmehie zịla nū rime, nye zị ichne hne ele badnū ele mmehie zị, nye be gwelizọru olu kakwo kpakara oligwe. ²⁷ Jizọsi nūna lele ele risi ariohna ele berere, ọ zá naakwa ariohna kpakara ọbochi kwnornu mmehie ke a nū ke ele Izireli. Kọvu ọ kwarnū otu ariohna kpọi ke zuru ọhna nga o gweru ẹhni a kwa ariohna. ²⁸ Kwnornu nū iwu mernu ele badnū ele zúge ozu ele risi ariohna, kọvu ikwu-ọnu wam Chiokike jiri dū risi ke sno iwu wam n'aznū mernu Nnwọ wam nye zuru ozu ọkwnukokwnu.

8

Jizọsi bụ nye risi
ọgba-njọ-ẹhni ikne

¹ Ka bụ risi kpakara nhne a nookwu, a nwernu nye risi ariohna nū kpa, nye dazị n'akarikwnunga ngadna eze Chiokike n'oligwe. ² Nye ariohna nū kpa zị nọornu ẹrnū nye ariohna nū Hne Kakwo Nsọ n'oligwe, bụ ezi Ọro-Èka Nsọ ke Nyenwe aị wuru, ọ búla badnū. ³ Nye risi ariohna ọbula jaakwa ariohna nū nkesi nū ruwhnu Chiokike, ọ zị mkpa nū nye ka jeenweriri nhne o jeeji kwa ariohna. ⁴ Ọ bụru nū ọ zị n'ọwa, ọ jọbu nye ariohna

rija rja, kwnornu nù agida ele ariohna zì ele naakwa ariohna lele kpa Iwu Mozizi kwuru.
⁵ Be neezne izi n'Ọro Nsọ ke nhne atù lele ke zì n'oligwe. Lele kpa Chiokike kannù Mozizi nga o noowu Ọro-Èka Nsọ, “Whnù nù i mernu kpakara nhne lele kpa be gesiri ì be n'olu rugwu.” ⁶ Kọvu ẹrnu ọkwa ariohna ke Jizọsi kakpa ke ele rnurnu ẹrnu nù mkpururu iwu ọknani. Ọgba-njọ-ẹhni ke ọ gbarù n'esilawuru Chiokike nù ele badnù kakwo mma, kwnornu nù o gwuzogwu n'olu mkwna ke kakwo mma.

⁷ Ọ bụru nù ọgba-njọ-ẹhni ke mbọm zuru ozu, mkpa ke ẹbo be znéne akpa ai. ⁸ Kọvu Chiokike whnurnu nù ele badnù zúge ozu, ọ kaa,

“Ọbochi wawa, bụ nhne Jihova kwuru,
 nga me nù ọro Izireli nù ọro Juda,
 jaagba njọ-ẹhni ikne.

⁹ Ọ jọnu lele njọ-ẹhni,
 me nù ele nda be gbarù,

n'ọbochi me jiri be n'aka m
 dọhia be n'ẹli Ijipiti,
 be kwnátala ovu nù njọ-ẹhni wam me nù be gbarù,
 m lemernu m be anya,
 bụ nhne Jihova kwuru.

¹⁰ Kítna, ka bụ njọ-ẹhni me nù ele Izireli jaagba
 nù ọbochi ke jaava, bụ nhne Jihova kwuru.

M jeeyisi iwu m nù rime echiche be,
 m jaagbakwasì be n'olu mkpọma be,
 m jọoburu Chiokike be,
 be jọoburu ele ke m.

¹¹ Ọ zá nye n'esilawuru be ke jeezni ibne a,
 mọbu kanù nwene a, ‘Mahja Jihova,’
 kwnornu nù kpakara be jaamahia m,
 hite nù nye zì matì dù nye ezi.

¹² M jaagbarunu be ọgahie be,
 m jéechenwanya mmehie be berere.”

¹³ Hne o nookwu ọka ọgba-njọ-ẹhni ikne, Chiokike mernu ma ke mbọm ziri ọknani, nhne ọbula mernu ọknani jọodoka ọdoka, whume masi.

9

Okpenu Chiokike n'owa

¹ Ọgba-njọ-ẹhni ke mbọm ke Chiokike nù rụmu Izireli gbarù nwernu iwu osnusno okpukpe n'ọro nsọ ke ọwa.

² Be wuru ọro okpukpe ke mbọm ke bụ hne zì nsọ. Nù rime ọnu ọro ke mbọm, nhne zì nù rime a bụ nhne be bita tọnji nù ikpechi nù brẹdi ariohna Chiokike. ³ N'aznù ikpe obnosni ke ẹbo bụ hne be kwu Hne Kakwo Nsọ. ⁴ Nhne zì nù rime a bụ ojo golu ke isensi, nù Igbe Ọgba-Njọ-Èhni be wọru golu. Nù rime igbe wam, nhne zì a bụ otu ite golu mana, nù mkpara Erọni ke warù ọkwukwo nù mbadamba akaworugwu lawuru ke be gbakwasiri iwu wam n'olu be. ⁵ N'olu igbe, ele enine izi be wuru ọwu zì igwugwu be kwu Cherubim gbasarù akankwu be kpusnirni ikpechi oru. A jéenwe rikne kọwa kpa be kítna.

⁶ Nga be bita kworu kpakara nhne, ele ariohna naabna nù hne zì nsọ kpakara ọbochi nọornu ẹrnu be. ⁷ Kọvu okwolem nye risi ariohna naabna nù Hne Kakwo Nsọ n'aznù ikpe obnosni wam otu mgba n'awha. O jeeji ọvnarna ke o jeeji kpusni mmehie ke a nù mmehie ele Izireli mernu nù ọma ama. ⁸ Enine Nsọ neegesi kpa Ọro-Èka Nsọ ke mbọm nù omen'ẹli a gwuzo kọriri, apna be jeeji naabna nù rime Hne Kakwo Nsọ mesnirni emesni. ⁹ Ka bụ nhne neegesi n'ige ka, nù nkesi nù ariohna be jiri kwanù Chiokike ariohna jéenwe rikne mee ele neegweya nkesi ariohna zu ozu. ¹⁰ Ka bụ wiri nù manya nù mmemem ke

osnusna, kpakara omen'eli ele ka bu nhne anya noowhnu joogwuzo tem du ige Chiokike jaagbanwo be.

Ovnarna Karaishi

¹¹ Kovu Karaishi varu lele nye risi ariohna nhne ke ka mma ke zi hna, Oro-Eka Nso ke o noonu eru nu rime a kakpa, zu masi ozu. O buo ke be jiri aka wu, o buo ke be keru eke n'owa ka. ¹² Nga Karaishi bnazneru nu rime Hne Kakwo Nso, o bnarnu otu mgba kpoi. O jile ovnarna owu mibu ke nnwo ehni kwa ariohna, kovu o ji ovnarna ke a gbahia kpakara ai okwnukokwnu. ¹³ Ovnarna owu nu ehni nu nnwo ehni nu retnu ke be wekwasi ele zila richna mernu be ziri richna n'olu ehni. ¹⁴ O ko buru ovnarna Karaishi, nye hiri n'Enine Nso okwnukokwnu gweru ehni a kwa ariohna nwée oru nu ruwhnu Chiokike, josnusnama akoniche ai whoga n'ernu ojo ke jaakpaya enwu, ma a kpenu Chiokike ke zi budnu.

¹⁵ Kam kpararu, Karaishi jiri buru nye agbata ke oga-njo-ehni ikne, ma ele Chiokike sukuru nwehia mkwna o kehia nhne kwó okwo. Kwnornu nu o nwurru enwu ma o zi kpa o gbahia be nu rime awhnuwhnu ke mmehie be mernu nu mkpururu oga-njo-ehni ke mbom.

¹⁶ Hne iwu oke mkpe zi, be jeegesiri nu nye wam gbaru a nwurru onwu. ¹⁷ Kwnornu nu iwu oke mkpe bu nhne etekne hne nye gbaru a zi budnu, kovu o jaabna n'ernu nga nye gbaru a nwurru enwu. ¹⁸ Ka bu nhne kpararu nu oga-njo-ehni ke mbom jiri owusi ovnarna gwuzosiri rikne. ¹⁹ Kwnornu nu nga Mozizi kannu ele Izireli kpakara nhne iwu wam kwuru, o gweru ovnarna nnwo ehni gwagidne a mini, gweru hisopu nu wuulu ihie whesi n'okwukwo iwu wam nu kpakara ele badnu. ²⁰ O kaa, "Anu bno nsni, ka bu ovnarna oga-njo-ehni ke anu nu Chiokike gbaru, anu bita a." ²¹ Kpam masi, o whesiri Oro-Eka Nso ovnarna nu kpakara agbugba nu nhne be ji zne izi. ²² N'ezi oka, o gwnarnu mati ovnarna mee kpakara nhne ziri snam n'iwu, kwnornu nu hne be wusage ovnarna, ogbaru mmehie zila.

Aríohna Karaishi

noovume mmehie

²³ Kam kpararu, Oro-Eka Nso ke owa ka nu kpakara nhne zi nu rime a, bu oyiyi nhne zi n'oligwe, bu nhne be jeeji ovnarna noosnu, kovu nhne ke oligwe n'iwuru a pioru ariohna ke kakwo mma karu ovnarna anohia. ²⁴ Kwnornu nu Karaishi bnáge nhne zi nso be jiri aka wu, ke bu oyiyi ke okwnamarna nhne. Kovu o bnazneru oligwe hne o gwuzo nu ruwhnu Chiokike nu risi ai. ²⁵ Nye risi ariohna ele Ju naabna Hne Kakwo Nso otu mgba n'awha gweru ovnarna anohia. Kovu Karaishi znége o ji ehni a kwa ariohna agida ige. ²⁶ O buru kpam, Karaishi zneru ata awhnuwhnu agida ige hite n'opanizo okike owa. Kovu o whuyaru otu mgba kpoi kwnornu ai n'okwukwo ige ka, gweru ehni a kwa ariohna ma o vume mmehie. ²⁷ Ka bu ezi oka, badnu jonwuriri otu mgba, omekwo, ikpe Chiokike sno a. ²⁸ Kpam masi, be jiri Karaishi kwa ariohna otu mgba o vume mmehie agida ele badnu, o jaava ke mgba lawuru znohia ele neele anya a hne mmehie zila a.

10

Karishi kwaru ariohna

zuru ohna otu mgba

¹ Iwu wam bu enine nhne oma ke jaava, o buo nhne wam, kam kpararu, o nwée rikne hite nu ariohna ke be naakwa ige obula mee ele naava o kpo risi eli zu ozu. ² O buru nu ele neekpenu Chiokike zi richna nu rime ovu, ikpe mmehie ba mana be. Kpakara okwa ariohna zneru okwome. ³ Kovu kpakara ariohna wam bu nhne ke neechenwanyanu be mmehie be hite n'awha du n'awha. ⁴ Kwnornu nu ovnarna ehni nu owu nwée rikne vume mmehie.

⁵ Kam kpararu nga Karaishi varu n'owa, o karu,
"Aríohna nu nkesi ruwhnu oma masige i,
kovu i bitannu m ano-ehni o bonu i nsni.

⁶ Ovu za nooso i n'onu

kwnornu ariohna okporne bekwnu mōbu ariohna mmehie.

⁷ M kaa, 'Chiokike, le, m valēm

o mee nhne i pioru me mee,

lele kpa be gbarū nhne gbasiri m n'okwukwo nsō.' ”

⁸ Ke mbom, o karū, i pōle ariohna nū nkesi ruwhnu oma, mōbu ariohna okporne bekwnu mōbu ariohna mmehie, o bụ n'ezi nū iwu wam karū be mee kpam. ⁹ O kaa, “Chiokike, le, m valēm o mee nhne i pioru me mee.” O gwemernu nhne ke mbom ma o zị kpa o gwuzote nhne ke ẹbo. ¹⁰ Kwnornu nū Jizōsi Karaishi mernu nhne Chiokike pioru o mee, o snusnamarnu mmehie aị hite n'ariohna ke o jiri ẹhni a kwa otu mgba ke zuru ohna. ¹¹ Nye okwa ariohna obula noogwuzo kpakara obochi nōornu ẹrnu a, naakwa otu ariohna agida ige. Kōvu kpakara ariohna ka nwée rikne noovume mmehie. ¹² Kōvu nga nye ariohna ka kwarū ariohna ke zị okwnukokwnu kwnornu mmehie, o daziri ẹli n'akarikwnunga Chiokike. ¹³ Hite n'ige wam, o zị neese ige Chiokike jaabita ele irno a lele nhne ogbakwasi ochi a. ¹⁴ Hite nū otu ariohna, o mernu ele zị snam hite nū mmehie zu ozu okwnukokwnu.

¹⁵ Enine Nsō naagbanū aị akebe ka hite nū nhne o kwuru nū mbom,

¹⁶ “Ka bụ njo-ẹhni ke me nū be jaagba,

n'obochi ke jaava, bụ nhne Jihova kwuru,

m jeeyisi iwu m nū rime ovu be,

m jaagbakwasị be n'echiche be.”

¹⁷ O kaa kwno berere,

“M jeechenwanya aruru-ẹli be,

nū mmehie be berere.”

¹⁸ Kịtna, o gbarunnu be kpakara mmehie be, ariohna berere zá kwnornu mmehie.

¹⁹ Kam kpararū, rumu nda m, a nwernu ovu siri rikne o bnazne nū Hne Kakwo Nsō hite n'ovnarna Jizōsi. ²⁰ O gbamannū aị apna ikne ke zị budnu hite n'ikpe obnosni wam ke bụ anọ-ẹhni a. ²¹ A nwernu nye risi ariohna ke kakwo, nye neelegidne oro Chiokike anya.

²² Ngwa ma a gweru mkpoma zị richna nū ezi okwnata ovu, nū ovu ikpe mana vakwnusi Chiokike, ya nū ẹhni be jiri mini zị richna snusnama. ²³ Ngwa ma a knetasi olile anya ke okwnata ovu aị aka rikne, kwnornu nū nye kweru aị mkwna jaabita mkwna o kweru. ²⁴ A gbalị mee nhne joovulizo owhnun'anya n'ovu ibne aị hite n'ornu ẹrnu oma. ²⁵ A ghasa ogbako rumu nda n'otu lele kpa agwna ele badnū neeme. Kōvu a kwnagidne ibne aị ke kakwo kpa obochi wam naava ndundu.

²⁶ O buri nū a jaazi koriri neeme mmehie hne a nurnu ezi oka wam, o zá ariohna berere be jaakwa kwnornu aị. ²⁷ Kōvu nhne ke gwnarnū bụ olile anya ke tū ogwnu ke ikpe, ya nū ke okne bekwnu ke jeerne ele neemegidne Chiokike. ²⁸ Nye obula ke dnarnū Iwu Mozizi nwurnu ẹnwu hne badnū lawuru mōbu ẹto gbagidnenu a akebe, be donnu a obirizi. ²⁹ Anū le kpa ikpe wam jaazi rikne bụ awnūwhnu nye wam jaata bụ nye lednarnū Nnwō Chiokike anya, nye kpoge ovnarna ogba-njo-ẹhni ke Chiokike nhne, ke snusnamarnu mmehie a, nye lednarnū Enine Nsō ke oru anya. ³⁰ Kwnornu nū a magwū nye karū, “Mawa nwe mmegwnahia, m jeemegwnarnū.” Jihova kwuru berere, “Jihova jeekpe ele ke a ikpe.” ³¹ O bụ nhne tū ogwnu o dnabna n'aka Chiokike ke zị budnu.

³² Anū chenwanya obochi ele ke wheru ewhe kpa anū snurnu ovu kpa iwhne Karaishi mukwasiri anū nū rime kpakara awnūwhnu. ³³ Agwna ige anū buri ele be kpasiri iwhnerne n'ohna, ige berere anū dasiri ele berere be neemegbu emegbu n'ikwnu. ³⁴ Anū donnu ele zị n'ikelu obirizi. Nga be nahoru anū nhne anū nwernu, ovu sōru anū n'ōnu kwnornu nū anū magwū nū anū nwernu ekwnu ke jaazi okwnukokwnu n'oligwe.

³⁵ Anū túwhu ovu osi rikne anū, o jeenwe ogwo ẹrnu zị agida. ³⁶ Anū snuta ovu ma anū nwernu rikne mee nhne Chiokike pioru, nahia masi nhne o kweru nū mkwna.

³⁷ Kwnornu,

“Ige mati,

nye wam jaava bụ nye jaava, o jóogbu okwnu.

³⁸ Kọvu, nye mee mma ke m jeehi n'ọkwnata ovu ziri bụdnu, ọ bụru nụ nye ọbula lahna aznụ, nhne gbasiri a jọoso m ovu n'ọnu.”

³⁹ Kọvu a bụo ele naalahna aznụ, whu etekne, a bụ ele kweru dū n'ọznohia mkpuru ovu.

11

Ele dikne ke ọkwnata ovu

¹ Ọkwnata ovu bụ ọdnabnenu nụ nhne a neele anya, nụ ọtukwasi ovu nụ nhne ke a whnụge anya zị. ² Hite n'ọkwnata ovu, ele gbaka nahiaru ruwhnu ọma n'aka Chiokike.

³ Hite n'ọkwnata ovu, a ghọhiaru nụ Chiokike jiri ikwu-ọnu a ke ọwa, ke kpayarū, nhne a nọowhnu anya hi nụ nhne a whnụge anya whuya.

⁴ Ebeli jiri ọkwnata ovu kwanū Chiokike ariohna ke ka ariohna Keni nwene a mma. Hite n'ọkwnata n'ovu a, Chiokike gbarū akebe nū ọ bụ nye mee mma kwnornu nū Chiokike nahoru nkesi a. Hite n'ọkwnata n'ovu a, ọ zị kọriri nookwu ọka ọ bụ n'ezi nū ọ nwurnu ọnu.

⁵ Hite n'ọkwnata ovu, Inoku nwuna ọnu, kọvu Chiokike kwururu a nū bụdnu, be whnuna a, kwnornu nū Chiokike kwururu a. Kọvu sū Chiokike kwururu a, be gbarū akebe a nū o mernu nhne sọru Chiokike ovu n'ọnu. ⁶ Hne ọkwnata ovu zila, be nwée rikne mee nhne jọoso Chiokike ovu n'ọnu. Kwnornu nū nye jaavakwnusi Chiokike jeekweriri nū Chiokike zị, nū ọ bụ nye nọkwu ele noopiosi a rikne ọgwo ọnu.

⁷ Hite n'ọkwnata ovu, Noa tūru ọgbo nga Chiokike dọru a aka nū nsnị nhne ke zị nū ruwhnu, ọ whnuna anya, ọ tū ọgbo o jiri znohia ele ọro a. Ọ marnū ọwa ikpe, kehia ome mma hite n'ọkwnata ovu.

⁸ Hite n'ọkwnata ovu, Ebereham bnornu nsnị nga Chiokike sukwuru a zne ẹli ke o jeekehia nū mkwna, ọ whoga neezne hne ọ máa. ⁹ Hite n'ọkwnata ovu, o wuru n'ẹli Chiokike kweru a mkwna lele nye izne. O wuru n'oro-eka, ya nū Aziki nū Jekọpu, ele ya nū be kehjaru otu mkwna wam. ¹⁰ Kwnornu nū Ebereham neele anya ẹli ke nwernu ntụ-ẹli, ke Chiokike bụ nye nka nū nye wuru a.

¹¹ Hite n'ọkwnata ovu, Sera nahiaru rikne ọ tū rime nga o wheru ige, ọ bụ n'ezi nū o nwée nnwọ* kwnornu o karū nū ọ bụ nye kwesiri ọkwnata ovu bụ nye kweru mkwna.

¹² Hite n'otu badnū ka, Ebereham, ọ bụ n'ezi ọ nū lele nye nwurnu ọnu, hne avnurnu a hna lele mbọ ke oligwe nū lele rızna ke zị nū ngeri osimini hna ke nwée ọnu ọgwnugwnu.

¹³ Kpakara ele ka nwurnu nū rime ọkwnata ovu. Be nahijage nhne Chiokike kweru mkwna, kọvu be whnurnu be hite nū hne zị ikere, gweru be, kwuhia nū be bụ ele izne nū ele neewhe ewhe n'ọwa. ¹⁴ Nga ele badnū nookwu kpa, ka neegesi nū be neele anya ẹli ke aka be. ¹⁵ N'ezi ọka, ọ bụru nū be naari ọriri gbasiri ẹli ke be hiri whuya, be znernu alahna aznū. ¹⁶ Kıtna, be neele anya ẹli ke ka mma, ẹli ke oligwe. Kam kpayarū, iwhnerne zá neeme Chiokike ma be sukwu a Chiokike be, kwnornu nū ọ bıtannu be otu ẹli.

¹⁷ Hite n'ọkwnata ovu, Ebereham gweru Aziki kwa ariohna nga Chiokike kparū a iru. Nye wam nahiaru mkwna wam jiri otu nnwọ kpọi o nwernu kwa ariohna. ¹⁸ Ọ bụ n'ezi nū Chiokike karū, “Hite nū Aziki, i jeenwe agida rumu.” ¹⁹ Ebereham kweru nū Chiokike nwernu rikne mee Aziki hi n'ẹnwu lizọ, n'ezi ọka, ọ nahoru nnwọ a lele nye hi n'ẹnwu lizọ.

²⁰ Hite n'ọkwnata ovu, Aziki gọziri Jekọpu nū Iso, nookwu ọka gbasiri ngozi ke zị nū ruwhnu. ²¹ Hite n'ọkwnata ovu, Jekọpu gọziri rumu Josefu lawuru nga ọ nọonwu ẹnwu. Ọ dnabnenu nū mkpara a kpọ risi ẹli nyee Chiokike.

²² Hite n'ọkwnata ovu, Josefu nga ọ nọonwu ẹnwu kwuru nhne gbasiri okwnehala ke rumu Izireli n'ẹli Ijipiti, nyee be iwu gbasiri ọkpukpu a.

* 11:11 mọbu hite n'ọkwnata ovu, Ebereham ghọru nda, ọ bụ n'ezi o mernu okno badnū, Sera n'iwhuru a nwée nnwọ

²³ Hite n'òkwnata ovu, ele m̀urnu Mozizi tugwaru a ẹnwa ẹto kwnornu ǹ ọ b̀ ǹwọ z̀ ichne, ogwnu iwu eze t̀la be.

²⁴ Hite n'òkwnata ovu, Mozizi, nga o sopiyaru ǹ badǹ, kwéle be sukwu a ǹwọ adna Fero. ²⁵ O snornu r̀mu Chiokike ta awǹwhnu kaǹ a mma kakwo o nwe ovu ọso n'ònu ke mmehie ige mat̀. ²⁶ O gwǹrnu nhne iwhnerne ke Karàsi nhne z̀ okne ọnu ah̀a kakwo kpakara ẹkwnu ke Ijipiti, kwnornu ǹ o neele anya ọgwo ẹnru ke z̀ ǹ ruwhnu. ²⁷ Hite n'òkwnata ovu, ọ sigbasiri ẹli Ijipiti, ọ t̀la ogwnu ovu owe ẹnni ke eze, kwnornu ǹ o gwuzoru kwem lele nye whǹrnu Chiokike wam be whǹ any, any.

²⁸ Hite n'òkwnata ovu, o miteru Iriri Ọgawhe ǹ ọvna be wesar̀ ma enine izi ẹnru wam ke gburu kpakara ǹwọ mbom be m̀urnu ghar̀ o gbu ǹwọ mbom ele Izireli. ²⁹ Hite n'òkwnata ovu, r̀mu Izireli wheru Osimini Ihie lele ẹli etekne, nga ele Ijipiti pioru ma be whe, mini riri be.

³⁰ Hite n'òkwnata ovu, oghiri mkpọ Jeriko dnarǹ, nga ele Izireli gbar̀ a gburugburu ọbochi ẹsau.

³¹ Hite n'òkwnata ovu, nwerinya ewhere Rehab̀ z̀ri b̀dnu, be gb̀kotala ya ǹ ele irno Chiokike, kwnornu ǹ o tugwaru ele znernu o nyokah̀a ẹli wam.

³² Ndaa nhne me jookwu, kwnornu ǹ ige z̀la me jookwu nhne gbasiri Gidiõni, ǹ Barak̀, ǹ Samsini, ǹ Jẹfita, ǹ Devidi ǹ Sameli, ǹ kpakara ele ọwhnurninya. ³³ Ele hiri n'òkwnata ovu lugbu ẹli-eze, rǹ ẹnru oma, nah̀a mkwna, kpusni ọnu odum, ³⁴ kpachni b̀kwnu noonwu onwu, gbanahoru ama-ogwnu, be nwée rikne, kovu be ghoru ele dikne, ele dikne n'ogwnu, chihala ele ogwnu ẹli berere. ³⁵ Ele rinya naharu ele ke be hiri n'ẹnwu lizo. Be tar̀ ele berere awǹwhnu, kovu be kwéle be dõhia be, ma be lizo n'ẹnwu ke ka mma. ³⁶ Be mernu ele berere nhne r̀mu, pni a be hna, owe, be knerǹ ele berere eriri, yisi be n'ikelu.

³⁷ Be t̀ru be akaworugwu, be kwobiri be ẹbo, be jiri ama-ogwnu gbu be, be woru akpukpo owu ǹ atǹrnu gbaghari, be ghọ ele mboni, be kpakna be ẹnni, megidne be.

³⁸ Ele ọwa kwésile ele ka. Be gaghari lele ele nwée ọro n'eli-ikpa ǹ rugwu mat̀, be wuru ǹ rime mkpewu ǹ ọnu ẹli.

³⁹ Kpakara ele ka nwernu ọnutnu oma kwnornu n'òkwnata ovu be, kovu be nah̀age mkwna wam. ⁴⁰ Chiokike bitannu à nhne ka mma. Chiokike mernu ma à ǹ be zukota, ma a b̀ru ele zuru ozu n'otu.

12

Chiokike naapni a r̀mu a nhne

¹ Kam kpayar̀, hne a nwernu agida ele akebe gbar̀ à gburugburu, a tuwhu kpakara nhne ke noobnosni à ǹ mmehie ke naatakwnusi n'ẹnni à, ma a gweru okasi mkpoma gba ẹso ke z̀ à ǹ ruwhnu. ² A neelegidne Jizosi any, nye t̀ru nt̀-eli ǹ nye mekwakworu okwnata ovu à. Nye kwnornu ovu ọso n'ònu ke z̀ a ǹ ruwhnu li nhne igbugbu ke ọgba, gweme iwhnerne, ọ daziri ẹli kitna n'akarikwnunga ngadna eze Chiokike. ³ Aǹ tule nhne gbasiri nye wam ke liri nhne igbugbu ke ọgba ǹ omegidne ke ele mmehie, rikne bọ gwu aǹ, aǹ dna n'apna. ⁴ Ǹ rime ogwnu aǹ ọolu megidne mmehie, aǹ yooluge ogwnu d̀ n'owusa ọvna aǹ n'ẹnwu. ⁵ Aǹ chezuru ikwu-ọnu okasi ovu wam ke Chiokike nookwu aǹ lele r̀mu,

“Nnwo m, i ledna ọdo aka ǹ nsni ke Jihova any,
ovu lakwadia aǹ mini nga o bigboru aǹ.

⁶ Kwnornu ǹ Jihova naata ele ọ whǹrnu n'anya awǹwhnu,
naapni nye obula o kwuru ǹwọ a nhne.”

⁷ Aǹ nabnarǹ awǹwhnu aǹ naata lele ọdo aka ǹ nsni ke nda ọodo r̀mu a. Aǹ whnulele ǹwọ ke nda a zá ọodo aka ǹ nsni sa? ⁸ Ọ b̀ru ǹ Chiokike zá ọodo aǹ aka ǹ nsni lele ele berere, aǹ búo r̀mu a, kovu aǹ bú r̀mu ọyi. ⁹ Nda à k'owa ọodo à aka ǹ nsni, a noobnonu be nsni. A kwesiri o bnonu Nda à ke enine à nsni karukwo ma

a ziri bụdnu. ¹⁰ Nda aị k'owa naapnia aị nhne ige matị n'ovu ọso n'onu be, kovu Chiokike naapnia aị nhne kwnornu mbnarna ke aị, ma a snornu a kehia ọzi nsọ a. ¹¹ Ọ zá ọdo aka nụ nsni ọbula ke nọso ọso n'ige wam, kovu ọ zị igbugbu. Omekwo, ọ mipiya ezi mkpuru ke ome mma nụ udno nụ rime ele gawheru nụ rime a.

¹² Kam kpayaru, anụ mee aka ke dnarnu adna lizo nụ mkpnerne ọchi ke nwée rikne gwuzoru kwem. ¹³ Anụ zne izne n'apna ke snirni asni ọ zị ele nwée ọchi ba dna n'apna, tnunuma, be gwọ be.

Ọ dọ aka nụ nsni

¹⁴ Gbalị ma jị nụ kpakara ele badnụ ziri n'udno, ziri masi nsọ, kwnornu nụ ọ zá nye jọowhnu Chiokike anya sụ ọ zila nsọ. ¹⁵ Anụ whnụ nụ ọ zá nye dnahalaru n'oru ke Chiokike. Ọ zị nye nụ lele egwugwu luga nlulu n'esilawuru anụ ke joovuyan anụ mkpa, hite nụ a mejọ agida badnụ. ¹⁶ Anụ whnụ nụ ọ zá nye neeme ọyi mọbu nye zá nọsonu Chiokike anya lele Iso, nye kwnornu otu mgba wiri re ọnodi ọpnarna a. ¹⁷ Anụ mahjaru, omekwo, o pioru ọ nahoru ngozi nda a, oghere zila kwnornu nụ o nwée rikne gbanwo nhne o mernu, ọ bu n'ezi nụ o jiri anya-mini ekwina piosi ngozi wam rikne.

¹⁸ Anụ vāduge nụ rugwu ke anụ jeemetu aka, lele rugwu Saina ke neerne bękwu, nụ ọchichiri, okne ogwunu nụ okne ruwhere, ¹⁹ nụ ọdidna ke ọkwodu nụ ọdidna nkoli ke ele nurnu a, riasno nkoli wam kwuma berere. ²⁰ Kwnornu nụ be gwuzolige iwu wam ke karu, “Ọ bụbedi anohia vadu rugwu wam metu a aka, be gweru ara tugbu a.” ²¹ Nhne Mozizi whnurnu zị okne ogwunu, ọ kaa, “Ogwunu turu m, ẹhni nọoznu m biri biri.”

²² Kovu anụ vaduru rugwu Zayoni, bu Jerusalem ke oligwe, eli-ohna ke Chiokike ke zị bụdnu, nụ ele enine izi, ọ zá nye nọogwnuli onu, ele neetne eri ọnwudna. ²³ Anụ vadulem ọgbako Chiokike ke rumu be beru ọsno mu, ele be gbaru ọwhna be n'oligwe, vakwnusi masi Chiokike, nye neekpe kpakara ele badnụ ikpe, nụ enine ke ele ome mma zuru ozu. ²⁴ Anụ vakwnusiri Jizosi, nye ibno ke ọgba-njọ-ẹhni ikne, nụ ọvnarna ke owhesa, ke nookwu nhne ke ka mma kakwo ọvnarna Ebeli.

²⁵ Anya du anụ eli, anụ whnụ nụ anụ ghárula ọ nurnu nhne nye wam nookwu. Ọ buru nụ ikpe marnu ele wam bnóne nsni nhne nye wam zị nọodo be aka nụ nsni n'owa kwuru, ndaa kpa a jaagbanahoru, ọ buru nụ a bnóne nsni nhne nye wam zị n'oligwe nọodo aị aka nụ nsni nookwu? ²⁶ Nkoli a mernu ọwa znu biri biri n'ige wam, kovu kitna, o kweru mkwna kaa, “Berere kwno, m jeeme ọ búo ọwa kpọi znu biri biri, kovu oligwe masi.” ²⁷ “Berere kwno” neegesi nụ o jeegweme kpakara nhne nọoznu biri biri bu nhne be keru eke, ma nhne ke zá nọoznu biri biri gwuzosi rikne.

²⁸ Hne a nanahoru eli-eze ke zá nọoznu biri biri, a tunu Chiokike mmamma, kwnakwu a kpa ọ joso a n'onu, nụ ogwunu nụ ọso anya. ²⁹ Kwnornu nụ Chiokike bu bękwu neerne erne.

13

Kpa be wu bụdnu
jaamasị Chiokike

¹ Anụ nọowhnu ẹhni anụ n'anya lele rumu nda. ² Anụ chézu elekota ele izne, kwnornu nụ agwna badnụ lekotar enine izi hne be máa. ³ Anụ chenwanya ele zị n'ikelu lele nụ anụ nụ be zị n'ikelu. Anụ chenwanya ele naata awhnwhnu lele nụ anụ nụ be sno naata awhnwhnu.

⁴ Anụ sobisinu olulu nzi nụ nnwerne. Anụ méru ọkpata nzi nụ nnwerne kwnornu nụ Chiokike jeekpe ele neeme ọyi nụ ele ewhere ikpe. ⁵ Anụ kwé ọwhnun'anya iwai nęechi mkpoma anụ, nhne anụ nwernu ji anụ rụwho, kwnornu nụ Chiokike karu,

“M jághasa anụ rịa rịa,
m jáasa anụ aka rịa rịa.”

⁶ Kam kpayaru, a ji ovu siri rikne kaa,
“Jihova bu nye neenyinu m aka,
ogwunu zá nọtụ m nhne badnụ jeeme m.”

⁷ Anụ chenwanya ele risi anụ wheru ewhe, ele kwunnu anụ ikwu-ọnu Chiokike, kpa be wuru bụdnu be, kpa be nwurnu ẹnwu, anụ snornu ọkwnata ovu be. ⁸ Jizọsi Karaịsi zị kpa ọ zị, ekile, tna, dụ ọkwnukokwnu.

⁹ Anụ kwékwadia iznizni ikne ọbula zị ichne ichne kwnapụ anụ n'apna. Ọ ka mma mkpoma aị gwuzosi rikne n'oru Chiokike, ọ bụo nụ omen'ẹli wiri zị ichne ichne ke zá naabnanụ ele neeri a mbnarna ọbula. ¹⁰ A nwernu ojo ke ele naakwa ariohna n'Ọro-Èka Nso nwée rikne ri nhne zị nụ olu a.

¹¹ Kwnornu nụ nye risi ariohna neegwebna ọvnarna anọhia be gburu lele ariohna mmehie nụ rime Hne Kakwo Nso, kọvu be nọokporne ọkpna anọhia wam bẹkwnu n'aznụ ẹli-ọhna. ¹² Kam kpayarụ, Jizọsi tarụ awhnụwhnu n'aznụ ẹli-ọhna ma o gweru ọvnarna a bita ele badnụ nso. ¹³ Ngwa ma a znekwnusi a n'aznụ ẹli-ọhna vuru masị iwernerne a. ¹⁴ Kwnornu nụ a nwée ẹli-ọhna ke jaadazigidne hna, kọvu a neele anya ẹli ke naava nụ ruwhnu.

¹⁵ Ngwa ma a znarni Chiokike ige ọbula, ma ọ bụru ariohna hite nụ Jizọsi, ka bụ nhne nkesi ke hi aị n'ovu, hite n'ọnu nookwuhia nụ ọ bụ Nyenwe aị. ¹⁶ Anụ chenwanya, neeme nhne ọma ya nụ neekesi ele badnụ nhne anụ nwernu, kam bụ ariohna ke nọoso Chiokike ovu n'ọnu. ¹⁷ Anụ bno nsni, anụ bita ẹhni anụ nụ mkpururu ele risi anụ, kwnornu nụ be neelegidne anụ anya lele ele jaasa ajiji nụ ruwhnu Chiokike, ma be rnụ ẹrnu be n'ovu ọma, ọ bụo nụ ovu owe ẹhni, ke zá bnanụ anụ mbnarna ọbula.

Obekwu ikwu ipne-aznụ

¹⁸ Anụ kpenu aị okpukpe. A magwụ nụ ovu aị zị rịchna kwnornu nụ a pioru o mee nhne bụru ọma ige ọbula. ¹⁹ M naariasno anụ kpenu m okpukpe ma m vakwnusi m anụ wara wara.

²⁰ Kịtna, Chiokike udno nye mernu Nyenwe aị Jizọsi hi n'ẹnwu lizo, nye bụ Okne Nye Znụ Atnurnu wam, hite n'ọvnarna ọgba-njo-ẹhni kwó okwo, ²¹ nyee anụ kpakara nhne bụru ọma o mee echiche a. O gweru masị aị mee nhne masiri a, hite nụ Jizọsi Karaịsi nye nwe igwugwu ọkwnukokwnu. Amim.

²² Rụmu nda m, anụ bno nsni n'ikwu-ọnu ezni ke me kwuru, kwnornu nụ ọkwukwo me gbarụ zá ogologo.

²³ Anụ mahia nụ nnwọ nda aị Timoti whuyalam n'ikelu. Ọ bụru ọ va ngwa ngwa, me nụ a joosno va lekasi anụ.

²⁴ Anụ bekwu kpakara ele risi anụ nụ kpakara rụmu Chiokike. Ele Itali neebekwu anụ.

²⁵ Oru Chiokike dazinu kpakara anụ.

Ọkwukwo izi

Jemisi

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Ọkwukwo izi Jemisi jiharuru n'agida ezni o nyernu kpakara rumu Chiokike gbasaru nu "rime kpakara ọwa." Jemisi ji agida nhne anya n'ọbochi neezni nhne ke enine, neegesi kpa nye Karaisi kwesiri o ji akoniche wu budnu n'ọwa. Jemisi kwuru ọka gbasiri ọba eze, ọwa, ọrnurna, agwa ọma, okewa, ọkwnata mkpoma, riro, akoniche, okno ọka, oknomokno, ọzi wohnernerne, okpe ele berere ikpe, nganga, ndidi nu okpukpe.

Ọkwukwo izi ka nookwu mkpa o zi nu badnu nwernu ọkwnata mkpoma nu nhne ọbula o neeme, lele kpa o kwesiri nye neekpenu Chiokike.

Nhne zi n'ọkwukwo izi ka

Ọpanizo (1:1)

Ọkwnata mkpoma nu akoniche (1:2-8)

Ọdna ọwa nu eze (1:9-11)

Ọrnurna (1:12-18)

Ọnurnu nu omume (1:19-27)

Ọdo aka nu nsni gbasiri okewa (2:1-13)

Ọkwnata mkpoma nu ọrnuru (2:14-26)

Nye Karaisi nu riro a (3:1-18)

Nye Karaisi nu ọwa (4:1--5:6)

Ezni zi ọdo nu ọdo (5:7-20)

¹ Mawa, Jemisi, nye izi ke Chiokike nu ke Nyenwe aji Jizosi Karaisi, neebekwu kpakara ele ke Chiokike, ke bu avnurnu nri nu ẹbo ele Chiokike zi nu rime kpakara ọwa.

Ọkwnata ovu n'ige ọrnurna

² Rumu nda m, o buru nhne snarnima ige ọbula anu dnabnarnu nu nhne ọrnurna zi ọdo n'odo. ³ Kwnornu nu o bu ọkpa ọkwnata ovu iru jeegweya ndidi. ⁴ Ndidi rnuzu ọrnuru a, ma anu buru ele zuru ozu, o za nhne kogwu. ⁵ O buru nu o zi nye nwee akoniche, nye wam rio n'aka Chiokike, nye neenye kpakara badnu hite nu mkpoma ọma a, o za naakpasi iwernerne. O jeenye a. ⁶ Nye wam jeeji ọkwnata ovu ọnorio, o nweko mkpoma lawuru. Nye nwernu mkpoma lawuru nu lele abaka-mini osimini, nga ruwhere neewhe, o ọnotulizo a olu. ⁷ Nye ki cheko nu o jeenwehia nhne ọbula n'aka Nyenwe aji. ⁸ O bu nye mkpoma lawuru, o gwuzole kwem nu kpakara apna a.

Ọdna ọwa nu eze

⁹ Nnwọ nda ke bu nye mboni nwudna nga Chiokike gwelizoru a olu. ¹⁰ Nnwọ nda ke bu nye kwu nwudna nga Chiokike gwednarnu a eli. Kwnornu nu nye kwu jaagawhe lele igwugwere ohia. ¹¹ Nga ennam wasiri n'orne bekwnu a, o chnagbu achara, igwugwere a dnahnala, mma a kwome masi. Kpam masi, nye eze jaagawhe nu kpakara ọrnuru a.

Ọrnurna

¹² Ngozi jaazinu nye wam ovu a siri rikne nu ige ọrnurna, kwnornu nu o megbu ọrnurna, o jeenwehia budnu kwó okwo ke Chiokike kweru ele whnurnu a n'anya mkwna. ¹³ Nga be naarna anu ọrnurna, nye wam kákwadia, "Chiokike naarna m ọrnurna," kwnornu nu o za nye nwernu rikne rna Chiokike ọrnurna, Chiokike rna badnu ọrnurna. ¹⁴ Kọvu be naarna badnu ọrnurna nga nhne ojo ke mkpoma ọoto a, ma o duwhu a. ¹⁵ Nga nhne ojo ke mkpoma wam turu rime, o muhia mmehie, mmehie masi sopiya, o muhia enwu.

¹⁶ Rumu nda m me whnurnu n'anya, anu kwé be duwhu anu. ¹⁷ Kpakara nkesi ọma nu nhne buru ọma neehi n'oligwe naava, n'aka Nda ke keru iwhe, nye za naagbanwo lele

kpa enine naagbanwo. ¹⁸ Chiokike pioru o gweru ikwu-ọnu ke ezi ọka a mụhia aị, ma a bụru mkpuru mbom ke kpakara nhne o keru eke.

Ọnurnu nụ omume

¹⁹ Rụmu nda m me whnurnu n'anya, anụ mahia ka, kpakara badnụ ziri gnarnagnarna n'ọnurnu, kovu o bụo n'okwu ọka. O wé masị ẹhni wara wara. ²⁰ Nye ovu owe ẹhni nwée rikne mee nhne jaamasị Chiokike. ²¹ Kwnornu nụ ka, anụ gweme kpakara rune nụ kpakara agwa ojo ke jipiharu mkpoma anụ. Anụ gweru ẹhni anụ bita nụ mkpururu Chiokike, nahoru ọka wam ke nwernu rikne o znohia mkpuru mkpoma anụ.

²² Anụ bụru ele neeme nhne ọka wam kwuru, anụ bụko ele nonu onu kpọi, needuwhu ẹhni anụ. ²³ Nye obula ke nonu ikwu-ọnu wam kpọi, kovu o zá neeme eme, nụ lele badnụ ke neelekiri ruwhnu a nụ nyno, whnụ ruwhnu a kpa o nụ, ²⁴ o lekirikwo ẹhni a, ngangam, o whoga, chezume okpa badnụ o bụ. ²⁵ Kovu nye obula ke neelegidne anya n'iwu wam zuru ozu ke neeme badnụ nwernu ẹhni a, ke naadazigidne nụ rime a, o bụo nye nonu onu nechezu masị, kovu nye neeme nhne iwu wam kwuru, Chiokike jogozo nye wam n'ernu a.

²⁶ O bụru nụ nye obula bụ nye neekpenu Chiokike, kovu o knésige riro a eriri, o nooghonu mkpoma a aghigho, okpenu Chiokike a bụ nhne etekne. ²⁷ Okpenu Chiokike ke zị snam, ke be méruła emeru nụ ruwhnu Chiokike bụ Nda aị, bụ ka, o chenwanya rụmu nwée nda nụ nne, nụ ele rinya nzi be nwurnu nụ mmekpehni be, nụ badnụ o bita ẹhni a richna hite nụ nhne ojo k'owa ka.

2

Ole badnụ anya nụ ruwhnu

¹ Rụmu nda m, lele ele kweru nụ Nyenwe aị Jizosi Karaisi, nyenwe igwugwu, anụ léko badnụ anya nụ ruwhnu hite nụ ya naakpa ike. ² O bụru nụ nye kwu ke gbagwụ ari mkpaka golu, woru iwo marnu mma va n'ogbako anụ, nye mboni ke wogwu nkukara iwo va masị, ³ o bụru nụ anụ sobisinu nye wam wogwu iwo marnu mma, kanu a, “Daziri nụ ngadna ka,” kovu kanu womboni wam, “Gwuzoru hna, mọbu daziri n'eli etekne n'ochi m,” ⁴ anụ kpala ike, bụru masị ele ikpe oriri ojo marnu?

⁵ Anụ bnote nsni, rụmu nda m me whnurnu n'anya, Chiokike horulam ele mboni ke owa ka, mee be bụru ele kwu n'okwnata ovu be, be bụru masị ele o jeenye eli-eze wam o kweru ele whnurnu a n'anya mkwna. ⁶ Kovu anụ lednarnu womboni anya. O bụo ele kwu wam neemegbu anụ? O bụo be nonpurnu anụ zne oro ikpe? ⁷ O bụo ele kwu noolulu rewhna oma nye wam nwe anụ?

⁸ O bụru anụ bita iwu Eze aị ke oligwe ke be gbaru n'okwukwo nsọ, “Whnụ nye agbatibi i n'anya lele ẹhni i,” anụ mekwaru nkari. ⁹ Kovu o bụru nụ anụ le badnụ anya nụ ruwhnu, anụ mehielem. Iwu jeegesi nụ anụ dnarnu iwu. ¹⁰ Nye obula ke jaabita kpakara iwu, kovu dna otu kpọi, o dnanam kpakara iwu wam. ¹¹ Kwnornu nụ nye wam karu, “I méko oyi,” kamasiri, “I gbuko badnụ.” O bụru nụ i méne oyi, kovu i gburu badnụ, i bụ nye dnarnu iwu. ¹² Anụ kwu, mee masị lele ele Chiokike jeeji iwu ke neeme badnụ nwernu ẹhni a kpe ikpe. ¹³ Kwnornu nụ nye nwée mkpoma obirizi, Chiokike jodonu a obirizi nga o jeekpe a ikpe. Obirizi nonwudna n'ikpe omuma.

Okwnata ovu nwée ẹrnu
bụ nhne etekne

¹⁴ Rụmu nda m, ndaa mbnarna obnarnu o bụru nụ nye obula kaa, “M nwernu m okwnata ovu,” kovu ẹrnu a gésile a? Okwnata ovu kpọi o joznohia a? ¹⁵ O bụru nụ rụmu nne rukna mọbu rụmu nne rinya nwée iwo, mọbu wiri oriri, ¹⁶ mbnarna kini bụ nhne o bnarnu, o bụru nụ otu badnụ n'esilawuru anụ kanu a, “Lekwaru anya, o nyee i iwo i joowo, chi i iyi, nụ wiri i jeeji riji ruwho,” kovu o nyéne a nhne ke zị anọ-ẹhni mkpa. ¹⁷ O bụ masị kpa okwnata ovu ke nwée ẹrnu bụ nhne nwurnu onwu.

¹⁸ Kọvu otu nyenum jaakaa, “Otu badnụ nwernu ọkwnata ovu, nye berere nwernu ẹrnu ọma.” Gesi m ọkwnata ovu i ke nwée ẹrnu, m jeegesi i ẹrnu ọma m hite nụ ọkwnata ovu m. ¹⁹ I kweru nụ otu Chiokike, ọ bụru ọma. Ele ẹrnuwụ ojo kwe masiri, be naama rururu tū ogwu. ²⁰ Jị nye iwhnirniwhno! I pioru ọ mahia nụ ọkwnata ovu ke nwée ẹrnu bụ nhne etekne? ²¹ Gweru Ebereham nda aị nụ nhne atụ. Be gwnụsiri a nụ nye mee mma hite n'ẹrnu ọma a, nga o jiri Aziki nnwọ a rukna kwa ariohna n'olu ojo ariohna. ²² I whnurnu nụ ọkwnata ovu a nụ ẹrnu a rnukotaruru ẹrnu. Ọkwnata ovu a zuru ozu hite n'ẹrnu ọma a. ²³ Nhne be gbarụ n'ọkwukwo nsọ mezuru ke kwuru, “Ebereham kweruru Chiokike, Chiokike gwnụsinu a nụ ọ bụ nye mee mma.” Be sukwu a enyi ke Chiokike. ²⁴ Anụ whnurnu nụ be gwnurnu badnụ nụ nye mee mma hite n'ẹrnu ọma a, ọ bụo hite nụ ọkwnata ovu kpọi.

²⁵ Kpam masi, gweru Rehabu nwerinya ewhere nụ nhne atụ. Be gwnurnu a nụ nye mee mma hite n'ẹrnu ọma, nga o kwubnanyarnu ele varu ọ dna ndidna hi n'ẹli Izireli, zihala be n'apna berere. ²⁶ Lele kpa anọ-ẹhni bụ nhne nwurnu ọnwu hne enine zila, kpam masi, ọkwnata ovu bụ nhne nwurnu ọnwu hne ẹrnu zila.

3

Ledu riro i anya

¹ Rumu nda m, kpakara anụ biko ele zni nhne. Kwnornu nụ anụ magwu nụ ele zni nhne jeenwe agida ikpe kakwo ele berere. ² Kpakara aị naadnahie n'agida nhne. Nye zá naadnahie nụ ikwu-ọnu bụ nye zuru ozu, nwe masiri rikne ọ chikota kpakara ẹhni a. ³ A neekne ọnu iyinya eriri ma be mee nhne a pioru be mee, zne masi hne a pioru be zne. ⁴ A gweru ọgbo mini lele nhne atụ, ọ bụ n'ezi nụ o zi okpotokpo, okne ruwhere noovughari a, kovu nụ nye risi ọgbo ji amarna matị nọtughari ọgbo penupe ọbula nye risi ọgbo pioru. ⁵ Kpam masi, riro bụ nhne matị zi n'ẹhni aị, ọ nọtuu ọka k'agida. Le kpa igbogo hna ezi bụ ke bekwu matị mernu o nwuzo bekwu. ⁶ Riro bụ bekwu. O jihiaru nụ agida nhne ojo n'esilawuru nhne zi aị n'ẹhni. Riro bụ nhne neemeru badnụ, nọomusi budnu bekwu hite nụ bekwu ẹli ẹrnu.

⁷ Badnụ nwernu rikne znu, znu masilam kpakara nhne be keru eke, mọbu anohia ke zi ogwu zi ichne ichne, nụ ọnu ọbula, mọbu aznu zi nụ mini, nhne ọbula nọopnu ọnu. ⁸ Kovu nụ ọ zá nye nwernu rikne znu riro. Ọ bụ nhne ojo ke zá naadazi bidim. Nhne gbu badnụ zi nụ rime a. ⁹ A ji riro naaznarni Nyenwe aị nụ Nda aị Chiokike. A ji masi a nọvu badnụ ọnu bụ nye be kpuru n'oyiyi ke Chiokike. ¹⁰ Ọtu mmamma nụ ovu ọnu neehi nụ otu ọnu wam nọowhuya. Rumu nda m, o bụo ọma ọ zi kpam. ¹¹ Be tuhia mini so n'ọnu nụ mini lu nlulu n'otu ọmi? ¹² Rumu nda m, isisi figi o nwernu rikne minya mkpuru isisi olivu? Mọbu isisi vaini o nwernu rikne minya mkpuru isisi figi? Mini arua, o nwernu rikne gbahia mini so n'ọnu?

Akọniche zi ichne ichne

¹³ Ọ bụru nụ o nwernu nye zi n'esilawuru anụ ke nwernu akoniche nụ ọghohia, o gesi a hite nụ budnu a, hite masi nụ agwa ọma nụ ogwedna ẹhni a ẹli ke hi n'akoniche. ¹⁴ Kovu ọ bụru nụ mkpoma anụ jihiaru nụ okwno-awuwa, nụ ovu nlulu, nụ aka-nchni, anụ kpá nganga. Anụ mee ezi ọka ghọ aghalaghala. ¹⁵ Akoniche ke nụ kpam híge n'oligwe va, ọ bụ ke ọwa. Enine Chiokike zila nụ rime a. Ọ bụ nhne ke ẹrnuwụ ojo neezni. ¹⁶ Hne okwno-awuwa nụ okewa zi, ọgba aghara ghara jaaziri. ¹⁷ Kovu akoniche ke hi n'oligwe va, beru ọsno ziri richna, omekwo, o nwe udno, o nwernu mkpoma ọma, naadnakota n'otu, o nwernu obirizi nụ ẹrnu ọma, o nwée aghigho, ọ kwu ezi ọka. ¹⁸ Ele neeme udno naakpa mkpuru udno. Be jọghohia mkpuru ke imerne ọma.

4

Enyi ke ọwa

¹ O bu kini noovuya olu ogwnu nu odogbuta n'esilawuru anu? Be hi nu nhne ojo ke noogwnu mkpoma anu, ke noolu ogwnu nu rime anu. ² Anu pioru nhne, kovu anu nwéhiala a, anu jikneru o gbu badnu. Anu piosi nhne rikne, anu nwée rikne nwehia be, anu jikneru noogbuta, noolu ogwnu. Anu nwée nhne anu pioga kwnornu nu anu ríola n'aka Chiokike. ³ Anu noorio, kovu anu zá nanahia kwnornu n'oriri ojo ke mkpoma anu, ma anu gweru a mee kpa o jiri masi anu.

⁴ Anu ele kwé be tukwasi anu ovu! Anu máa nu nye obula ke whnurnu nhne owa n'anya k'agida nye wam bu nye irno ke Chiokike? Nye obula ke pioru o bu enyi ke owa neeme ehni a nye irno ke Chiokike. ⁵ Anu chéko nu nhne be gbaru n'okwukwo nsó bu etekne, "Chiokike neelegidne Enine Nso a o yisiri nu rime anu anya k'agida." ⁶ Kovu Chiokike neenye ai oru k'agida. Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsó, "Chiokike noogwuzogidne ele oknomokno, kovu o neenye rumu mboni oru."

⁷ Anu bita ehni anu nu mkpururu Chiokike. Anu nyigidne Ekwensu, o jaagbawhu hne anu zi. ⁸ Anu kpayabetu Chiokike ndundu, o jaakpayabetu anu ndundu. Anu kwnosnama aka anu, anu ele aruru-eli. Anu snusnama mkpoma anu, anu ele mkpoma lawuru. ⁹ O gbu anu igbugbu, anu ru owa, anu gba mkpe! Rumu anu ghó ekwina. Snarnima anu ghó o gbaru ruwhnu. ¹⁰ Anu gwedna ehni anu nu ruwhnu Chiokike, o jeegwelizo anu olu.

Anu kpéko ibne anu ikpe

¹¹ Rumu nda m, anu kaja ibne anu. Nye obula ke naakaja nnwo nda a, mọbu neekpe a ikpe, o naakaja iwu, neekpe masi iwu ikpe. O buru nu i bu nye neekpe iwu ikpe, ngam, i buo nye naabita iwu, kovu nye ikpe iwu. ¹² Chiokike kpoi bu nye neenye iwu nu nye ikpe. Ya nu nsunu a nwernu rikne znohia ai mọbu gbumeke ai. I bu nyele ke neekpe badnu ibne i ikpe?

Anu lúu onu nhne ekile jobu

¹³ Anu bnote nsni, anu ele naakaa, "Tna mọbu ekile, a jeezne mba ka mọbu mba kiyari daziri pii otu awha, gba mgbama ahia, kpa agida iwai." ¹⁴ Anu máa nhne jeeme ekile. Ndaa nhne budnu anu bu? Budnu anu nu lele iknorno-mini ke whuyaru, dazi ige mati, omekwo, o whume n'anya. ¹⁵ Ka bu nhne anu znernu okwu, "O buru o masi Nyenwe ai, a jazi budnu mee ka mọbu mee kiyari." ¹⁶ Kovu kitna, anu noolu onu, neeme oknomokno. Kpakara o luu onu ka buo oma. ¹⁷ Nye mahiaru nhne buru oma o mee a, o méne a, o bunnu a mmehie.

5

Be doru ele eze aka nu nsni

¹ Anu bnote nsni, anu ele eze. Anu kwna ekwina, si okokoba kwnornu nu nhne igbugbu ke jaadnakwasi anu. ² Ekwnu anu roru oro, akika takwolem iwo anu. ³ Kpakara golu nu siliva anu tulamajari, ajari a jobu nhne akebne megidne anu. O jeerne ano-ehni anu lele bekwnu, anu ele kpabitaru ekwnu n'obochi ipne-aznu ka. ⁴ Anu bno nsni, anu kwila ele anu gnornu ernu n'ekwu anu ogwo ernu be. Ogwo ernu be naakwna, nhne o nookpokwu anu dulam nsni Nyenwe ai Chiokike ke Meli Nhne Dum. ⁵ Anu wuru budnu oriri nu onwunwo n'owa, anu mee lele kpa o masiri anu. Kitna, ehni anu ke gbaru oto jiknernunem, neese ikpe naava ava. ⁶ Ele aka be zi richna bu ele anu marnu ikpe, anu gbu be. Be menne anu risi rikne.

Osnuta mkpoma nu mmekpehni

⁷ Rumu nda m, anu knata mkpoma tem Nyenwe ai va. Nye ernu ekwu ji naaknata mkpoma nu mkpuru zi okne onu ahia ke ekwu a mii, tem mini ozuzo mbom nu ke ipne-aznu zo. ⁸ Anuwa masi, anu knata mkpoma, dazisi rikne, kwnornu nu ovuva ke Nyenwe ai zi ndundu. ⁹ Rumu nda m, anu nwema mkpoma ojo n'ehni ibne anu, ma Chiokike

gharụ o kpe anụ ikpe. Nye ikpe gwuzogwu n'ọnu-mgbo jiknenu ọ va. ¹⁰ Rụmu nda m, anụ chenwanya nhne ele ọwhnurninya kwuru nụ rẹwhna Nyenwe aị. Anụ gweru be lele nhne atụ nụ ọknata mkpoma nụ rime mmekpẹhni. ¹¹ Anụ maam nụ a nookwu ele wam ele ọwa ọma kwnornu nụ be knataru mkpoma. Anụ nurnu ọknata mkpoma Jobu, anụ maam nụ Nyenwe aị dọnnu a obirizi n'ipne-aznụ, kwnornu nụ Nyenwe aị bụ nye obirizi nụ nye imerne ọma.

¹² Rụmu nda m, anụ jí oligwe mọbu ọwa mọbu nhne berere dụ risi. Ọka anụ bụru owe, owe, mọbu ọza, ọza, ọ zị Chiokike kpe anụ ikpe.

Okpukpe be kperu

n'ọkwnata ovu

¹³ Ọ zị nye ọbula n'esilawuru anụ ke zị nụ mmekpẹhni? O kpe okpukpe. Ọ zị nye ovu nọoso n'ọnu? Ọ gwnụ eri ọznarni. ¹⁴ Ọ zị nye ọbula ke naaria ẹhni igbugbu? O sukwu ele okno badnụ ọgbako Chiokike, be kpenu a okpukpe, te a mọno olivu nụ rẹwhna Nyenwe aị. ¹⁵ Okpukpe be jiri ọkwnata mkpoma kpe jọogwo nye nriria wam. Nyenwe aị jeeme ẹhni si a rikne. Ọ bụru nụ o mehieru, Chiokike jaagbarunu a. ¹⁶ Kam kpayaru, anụ kwuhianu ibne anụ mmehie anụ, anụ kpenu ibne anụ okpukpe ma be gwọ anụ ẹhni igbugbu anụ. Okpukpe nye mee ọma nọornusi ẹrnu rikne. ¹⁷ Ẹlaija bụ badnụ etekne lele aịwa. O kpesiri okpukpe rikne ma mini gharu o zo, mini zóle dụ awha ẹto nụ ẹnwa isunu. ¹⁸ O kpe kwno okpukpe, oligwe gweya mini ozuzo, ẹli minya mkpuru. ¹⁹ Rụmu nda m, ọ bụru nụ otu badnụ n'esilawuru anụ kpahalaru n'apna ezi ọka, nye berere kwuhnahie a, ²⁰ anụ mahia nụ nye mernu nye ojo tughnasna n'apna ojo a, znọhiaru mkpoma a n'ẹnwu. Nye wam kpusnirni agida mmehie.

Ọkwukwo izi
ke Mbom
Pita
gbaru

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Ọkwukwo izi ke Mbom Pita gbaru bu ke Pita gbaznennu ele Karaisi naata awhnwuhnu kwnornu be neekpenu Nyenwe aj. Pita kannu be nu agida ele ke Karaisi nqowhnusni anya n'aka ele Rom ele kwege nu Jizosi Karaisi. Be jaazi koriri naata awhnwuhnu ke kakwo. Kovu, Pita naakanu be nu be nwe ndidi kwnornu nu kpakara ele sno Nyenwe aj jaata awhnwuhnu kwnornu okwnata ovu be. O kaa nu ka jeeme okwnata ovu be si rikne, ke jeenye Nyenwe aj igwugwu n'obochi Jizosi jaava.

Kovu kwnornu nhne Chiokike mernu hite n'ome Karaisi hi n'enwu lizo, kpakara ele Karaisi nwernu olile anya. Lele kpa Karaisi beru osno ta awhnwuhnu, omekwo, be nyee a igwugwu, o bu masi kpa nye Karaisi obula jeenwe igwugwu nga Jizosi jaava.

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu nu okpukpe (1:1,2)

Risi olile anya aj (1:3-12)

Owu budnu zi nsọ lele ele ke Chiokike (1:13---2:17)

Nhne atu awhnwuhnu Karaisi (2:18-25)

Awnwuhnu nye Karaisi (3:1---4:19)

Ezni ele risi ogbako Chiokike (5:1-11)

Obekwu ikwu ipne-aznu (5:12-14)

¹ Mawa, Pita, nye izi Jizosi Karaisi, naagbaznenu ele Chiokike hohiaru ke gbasaru kpakara eli Pontosi, Galasia, Kapadosia, Esia nu Bitinia okwukwo izi ka. ² Chiokike Nda mahiaru anu, gweru aka a horu anu, bita anu nsọ hite n'Enine Nso, ma anu noobnonu Jizosi Karaisi nsni, ma onarna a snusnama anu.

Oru nu udno banu anu aba.

Olile anya ke zi budnu

³ Ozarni zinu Chiokike nu Nda Nyenwe aj Jizosi Karaisi, nye hiri nu obirizi a mphia aj nu budnu ikne. O mernu Jizosi Karaisi hi n'enwu lizo, ke nyernu aj okwnata ovu zi budnu.

⁴ A bna n'okehia mkpe ke za noolulu olulu, nu ke be merula emeru, nu ke za nobo obo, ke Chiokike bitannu anu n'oligwe. ⁵ Chiokike jeeji iknernema a bita anu tem anu nahia oznohia, kwnornu nu anu tukwasiri a ovu. O jeeme ka whuya iwhe n'ige ipne-aznu.

⁶ Anu nonwudna onwudna kitna kwnornu ka, o bu n'ezi nu anu naata awhnwuhnu zi odo n'odo n'ige mati ka. ⁷ Kpakara onurna ka varu ma be tule okwnata ovu anu ma anu zi snam lele kpa be neeji bekwnu naagba golu ke noolu olulu. O bu kpa be neeji bekwnu notule okwnata ovu anu, ma anu nwehia oznarni nu igwugwu n'obochi be jookpume Jizosi Karaisi. ⁸ Nye anu whurnu n'anya, o bu n'ezi nu anu jile anya anu lawuru whnu a, anu kweru nu ya, o bu n'ezi nu anu jile anya anu lawuru whnu a kitna. Kam kpayaru anu nwernu snarnima k'agida ke onu jokowali. ⁹ Anu nahiaru nhne anu kwnataru ovu ke bu oznohia ke mkpuru ovu anu.

¹⁰ Ka bu oznohia wam ele ohnurninya piosiri rikne, nyosna nhne gbasiri a, be whurnu ohnurninya gbasiri nkesi wam Chiokike jeenye anu. ¹¹ Be piuru o mahia ige wam nu kpa o joburu bu nhne Enine Karaisi ke zi nu rime be kwuru, nhne gbasiri awhnwuhnu Karaisi jaata nu igwugwu ke joosno a. ¹² Chiokike kpumennu ele ohnurninya ka nu ernu be buo ke be, kovu ke jaabnanu anu iru, bu ke be kwuru hite n'onu ele znirni anu izi oma, hite nu rikne ke Enine Nso ke hiri n'oligwe va. Ka bu nhne ke ele enine izi piuru o lebna anya nu rime a.

Anụ ziri nsọ

¹³ Kam kpayarụ, anụ suru ajinị n'ovu anụ, anya dū anụ ẹli, anụ neele oru ke Jizọsi Karaisi jeenye anụ anya nga be kpumernu a. ¹⁴ Lele rụmu ke noobnonu Chiokike nsni, anụ lánna nụ rime nhne ojo ke nọogwnu anụ nū mbom nga anụ zị lele ele máa nhne. ¹⁵ Tnụnuma, lele kpa nye wam sukwuru anụ zị nsọ, anụ ziri nsọ nū kpakara nhne anụ neeme. ¹⁶ Kwnornu nū be gbarụ a n'okwukwo nsọ, kaa, "Anụ ziri nsọ, lele kpa me zị nsọ."

¹⁷ O bụru nū anụ noosukwu Nda ke zá neele badnụ anya n'ikpe, bụ nye neekpe badnụ obula lele kpa ernalu be jiri zị, anụ ziri budnu lele ele izne nọtutu ogwnu n'owa ka. ¹⁸ Anụ magwụ nū o búo golu mọbu siliva ke noolulu olulu bụ nhne be jiri gbahia anụ hite n'aka nhne ojo ke anụ nahiaru n'aka ele nda anụ oknani, ¹⁹ kovu o bụ onarna Karaisi ke zị okne onu ahia, lele nnwọ atnurnu ke nwée oru mọbu ntupo. ²⁰ Chiokike hohiaru a tutu sụ o turu ntụ-eli owa. Kovu o mernu a o whuya iwhe n'obochi ipne-aznụ ka kwnornu anụ. ²¹ Anụ kweru nū Chiokike hite nū ya, nye o mernu ma o hi n'enuw lizo, nyee a igwugwu, ma olile anya anụ nū okwnata ovu ziri nū Chiokike.

²² Hne anụ bitaru ẹhni anụ snam hite n'obno nsni n'ezi oka, nọowhnu ele kweru ekwe n'anya, anụ gweru owhnun'anya ke hi n'ovu anụ whuya whnụ ibne anụ n'anya. ²³ Be murnu anụ berere, o búo hite nū mkpuru ke nooro oro, kovu hite nū mkpuru ke zá nooro oro, ke bụ ikwu-onu Chiokike ke zị okwnukokwnu. ²⁴ Okwukwo nsọ kwuru, "Kpakara badnụ nū lele achara,

igwugwu badnụ nū lele okoko achara,
achara chanwụ, okoko a dnahala,
²⁵ kovu ikwu-onu ke Nyenwe aị jaazi okwnukokwnu."
Ka bụ ikwu-onu ke izi oma wam be znirni anụ.

2

¹ Kam kpayarụ, anụ gweme kpakara nhne ojo n'ehni anụ, irno, nū kpakara aghigho, nū ruwhnu lawuru, nū okwno-awuwa nū okaja. ² Lele rụmu be murnu ikne, akpiri ke mini-remma ke zị snam ke enine, ke bụ ikwu-onu Chiokike nọokpo anụ bekwnu, ma anụ nwọ a, sopiya nū badnụ dū oznohia. ³ Kĩtna, anụ raturu a riro whnụ nū Nyenwe aị bụru oma.

Akaworugwu zị budnu

⁴ Anụ vakwnusi Nyenwe aị lele rugwu ke zị budnu ke ele badnụ juru, kovu ke Chiokike hohiaru, zị okne onu ahia n'anya a. ⁵ Anụwa masi, lele akaworugwu ke zị budnu, be jiri anụ wu Oro Nsọ ke enine, ma anụ bụru ele okwa ariohna zị nsọ, ele jaakwa ariohna enine ke Chiokike jaanarnu hite nū Jizọsi Karaisi. ⁶ Be gbarụ a n'okwukwo nsọ, kaa,

"Le, m bitaru m nū rime Zayoni,
akaworugwu nsukala oro me hohiaru ke zị okne onu ahia,
nye obula ke tukwasiri a ovu,
iwhnerne jootu a."

⁷ Nū hne anụ ele kweru ekwe zị, akaworugwu ka zị okne onu, kovu hne ele kwé ekwe zị, be gbarụ a n'okwukwo nsọ, kaa,
"Akaworugwu ke ele noowu oro juru,
kiyam gholam risi nsukala oro."

⁸ Be gba kwno,
"Akaworugwu ke jeeme badnụ kpobi ochi,
nū rugwu ke jeeme be dna."

Be dnarnu kwnornu nū be kwége ikwu-onu Chiokike, lele kpa echiche Chiokike zinu be.

⁹ Kovu anụ bụ ele Chiokike jiri aka a hohia, ele ariohna ke eze, mbam ke zị nsọ, ele ke Chiokike, ma anụ gesi oznarni nye wam sukwuru anụ hite nū rime ochichiri bna nū rime iwhe a zị igwugwu. ¹⁰ Nū mbom anụ búo ele ke Chiokike, kovu kĩtna, anụ bụ ele ke a, ele nwée obirizi nū mbom, kovu kĩtna, Chiokike donnu anụ obirizi.

¹¹ Ele me whn̄rnu n'anya, m naariasno an̄, lele ele izne n̄ ele neewhe ewhe n'owa ka, an̄ nyée nhne ojo ke n̄ogwnu an̄, ke n̄olu masi ogwnu megidne mkpuru ovu an̄ oghere. ¹² An̄ wu b̄dnu ke b̄ru oma n'esilawuru ele máa Chiokike, o b̄ n'ezi n̄ be noobno an̄ nhne ojo, k̄vu be whn̄ ̄rnu oma an̄, ma be znarni Chiokike n'obochi o jeelekasi ai.

B̄ta ̄hni an̄ n̄ mkpururu
ele ōchichi

¹³ Kwnornu n̄ Nyenwe ai, an̄ b̄ta ̄hni an̄ n̄ mkpururu ōchichi ke badn̄, m̄bu eze, lele nye risi, ¹⁴ m̄bu ele ōchi ̄li ele o ziyaru o ta ele ojo awhn̄whnu, n̄ o znarni nye neeme nhne oma. ¹⁵ Ka b̄ nhne Chiokike noopio, ma an̄ hite n'̄rnu oma an̄ kpusni onu ele iwhnirniwhno. ¹⁶ An̄ wu b̄dnu lele ele nwernu ̄hni be. An̄ jí onodi wam kpusni nhne ojo, k̄vu an̄ ziri b̄dnu lele ele izi Chiokike. ¹⁷ An̄ so kpakara badn̄ anya, an̄ whn̄ r̄mu Nda n'anya, an̄ t̄ ogwnu Chiokike, an̄ s̄bisinu eze.

Awhn̄whnu Karāsi

¹⁸ Ele ōhi, an̄ gweru oso anya b̄ta ̄hni an̄ n̄ mkpururu ele nwe an̄. An̄ ménu nye ovu oma n̄ nye udno kp̄i, ma nye aka rikne masi. ¹⁹ Kwnornu n̄ Chiokike j̄ogozí an̄ o b̄ru n̄ an̄ tar̄ awhn̄whnu hne o zá nhne ojo an̄ mernu, k̄vu kwnornu n̄ an̄ t̄ru ogwnu Chiokike. ²⁰ Ndaa igwugwu ke an̄ jeenwe, o b̄ru n̄ an̄ tar̄ awhn̄whnu kwnornu n̄ nhne ojo an̄ mernu? K̄vu an̄ gwuzogidne n'awhn̄whnu hne an̄ mernu nhne oma, Chiokike j̄ogozí an̄.

²¹ O b̄ nhne be sukwuru an̄, Karāsi tar̄ awhn̄whnu n̄ risi an̄, ghasan̄ an̄ nhne at̄, ma an̄ snornu r̄nu ōchi a.

²² “O zá mmehie o mernu,
o zá aghigho be piohiaru n'onu a.”

²³ Nga be mernu a nhne iwhnerne, o mégnarnuge, nga o tar̄ awhn̄whnu, o kpála rikne, k̄vu o gweru ̄hni a yisi n'aka nye wam neekpe ikpe b̄ru oma. ²⁴ Ya n'iwhuru a jiri ̄hni a vuru kpakara mmehie ai n'olu ōgba, ma a b̄ru ele nw̄rnu onwu ghasa mmehie, ziri b̄dnu ele mee mma. O jiri ̄nya a gw̄ kpakara ̄hni igbugbu ai. ²⁵ An̄ n̄ lele at̄rnu ke whuru apna, k̄vu ke hiehnarnu hne Nye Oznuznu n̄ Nye Risi mkpuru ovu an̄ zi.

3

Ele nzi n̄ nnwerne

¹ Kpam masi, an̄ ele b̄ nnwerne, an̄ b̄ta ̄hni an̄ n̄ mkpururu nzi an̄. O b̄rubedi n̄ be b̄ ele kwéle ikwu-onu Chiokike, be jeenwe rikne hiri n̄ agwa oma an̄ kweru hne an̄ kwéle ōka, ² kpa be j̄owhnu an̄ noowu b̄dnu b̄ru oma ke zi masi snam n'oso n'anya. ³ An̄ kwé mma an̄ b̄ru nhne ke anya n̄owhnu kp̄i, o b̄u kpa an̄ kpar̄ risi an̄, m̄bu golu an̄ t̄ n'̄hni, m̄bu iwo marn̄ mma an̄ wogwu. ⁴ K̄vu mma an̄ b̄ru agwa oma wam tugwaru otugwa ke zi n̄ rime ovu, ke b̄ nhne ̄yi ke zá nooro oro, ke b̄ ozi w̄hnernerne n̄ enine ke udno, ke zi okne onu ahia n'anya Chiokike. ⁵ O b̄ kpa ele rinya gbaka zi ns̄ ele t̄kwasiri Chiokike ovu mernu ̄hni be mma, be b̄taru ̄hni be n̄ mkpururu nzi be. ⁶ Sera n̄ kpam, o bnonnu Ebereham nsni, noosukwu a, “Nyenwe m.” An̄ b̄ r̄mu a rinya, o b̄ru n̄ an̄ jeeme nhne oma ghar̄ o t̄ ogwnu nhne ōbula.

⁷ Kpam masi, an̄ ele b̄ nzi, an̄ jiri oso anya n̄ ak̄, an̄ n̄ nnwerne an̄ wuru, hne an̄ magw̄ n̄ be b̄ ele nwée rikne. An̄ n̄ be jeekehia nkesi b̄dnu kwó okwo Chiokike neekesi an̄ n'etekne. An̄ mee kpam, o zi nhne ōbula bnosni okpukpe an̄.

Awhn̄whnu kwnornu
ome nhne b̄ru oma

⁸ N'ipne-aznu, kpakara an̄ nwe otu ovu, an̄ donu ibne an̄ obirizi, an̄ whn̄ ibne an̄ n'anya lele r̄mu nda, an̄ nwe obirizi n'̄hni ibne an̄, an̄ b̄ru ele be gwednarn̄ ̄li.

⁹ Anụ jí nhne ojo kwụhnata nhne ojo, anụ gógwna ngugo, kovu anụ nọgozi ogozi, kpa Chiokike sukwuru anụ ma anụ kehia ngozi masi. ¹⁰ Kwnornu nụ okwukwo nsọ kwuru, “Nye obula ke whnurnu budnu n'anya, ke noopio obochi oma, o bita onu a ma o gharu o kwu oka ojo, bita masi mgbele-onu a n'aghalaghala. ¹¹ O gharu nhne ojo, mee nhne buru oma, pio udno, gbasno a. ¹² Kwnornu nụ anya lawuru Nyenwe aị zị n'ehni ele mee mma, nsni a nonu okpukpe be, kovu ruwhnu Nyenwe aị neemegidne ele neeme nhne ojo.”

¹³ Nyele jeemejo anụ, o buru nụ anụ gwuzosi rikne nụ nhne oma? ¹⁴ O buru nụ anụ ta awnụwhnu kwnornu nụ anụ mernu nhne oma, ovu so anụ n'onu, ogwnu tū anụ kwnornu be, ovu lakkwadia anụ mini.

¹⁵ Anụ sobisinu Karaịsi lele Nyenwe aị nụ rime ovu anụ. Anụ jiknenu o sa ajiji nye obula jaasikwa anụ nhne gbasiri olile anya wam zị n'ovu anụ hite n'oso anya nụ ovu zị wohnernerne. ¹⁶ Anụ bita ovu anụ snam, ma ele nookwu nhne ojo kwnornu agwa oma anụ kweru nụ Karaịsi, iwhnerne jootu be nụ nhne ojo be nookwu. ¹⁷ O ka mma, o buru nụ o bu echiche Chiokike nụ anụ taru awnụwhnu kwnornu nụ anụ mernu nhne oma karu kwnornu nụ anụ mernu nhne ojo. ¹⁸ Karaịsi nwurnu otu mgbá kwnornu mmehie aị, nye ikpe mana nwurnu kwnornu ele ikpe marnu. Karaịsi mernu ka ma o duru anụ du hne Chiokike zị. O nwurnu enwu n'anọ-ehni, kovu o zị budnu n'Enine, ¹⁹ nụ rime enine zị budnu,* o znenu zni ele enine ke zị n'oro ikelu izi oma. ²⁰ Ka bu ele zá noobno nsni, kpa Chiokike ji nkasi ovu neese nga Noa nootu ogbo ke be jiri znohia badnu ele nụ ele, badnu esato kpoi hite nụ mini. ²¹ Ka neegesi nụ owu mini znohiaru anụ, ke bu nọorio Chiokike ovu zị snam hite n'olizo n'enwu ke Jizosi Karaịsi. O buo osnuma rune ke ehni. ²² Karaịsi bu nye laru oligwe daziri eli n'akarikwnunga Chiokike, hne kpakara ele enine izi nụ ochi risi nụ rikne zị nụ mkpururu a.

4

Owunu Chiokike budnu

¹ Kpam masi, Karaịsi taru awnụwhnu n'anọ-ehni a, anụ jiknenu o mee kpam masi, kwnornu nye taru awnụwhnu n'anọ-ehni a zima neeme mmehie. ² Kam kpayaru, o zá noowu budnu a n'owa ka lele kpa agwnurnu nhne ojo ke badnu, kovu lele echiche Chiokike. ³ Kwnornu nụ ige anụ tuwhuru n'ige wheru ewhe noowu budnu lele ele máa Chiokike zulem. Ige wam anụ noowu budnu ke zila richna, agwnurnu nhne ojo, onwo manya, okne otne eri, nụ okwa renwu. ⁴ Kitna, o jiri be anya nụ anụ zá noosno be neeme nhne ojo berere, ke kpayaru be nonu anụ onu. ⁵ Kovu be jaasa ajiji gbasiri ehni be nụ ruwhnu nye wam jeekpe ele zị budnu nụ ele nwurnu onwu ikpe. ⁶ Kam kpayaru, be jiri zni ele nwurnu onwu izi oma nga be zị, ma be kpe ikpe be hite nụ nhne be mernu nga be zị budnu lele badnu, ma be ziri budnu n'enine lele Chiokike.

⁷ Mbimambi kpakara nhne zị ndundu. Anụ nwe anya udno, anya du anụ eli, anụ neekpe okpukpe. ⁸ Ke kakwo, anụ nwe owhnun'anya zị omimi n'esilawuru anụ, kwnornu nụ owhnun'anya nookpusni agida mmehie. ⁹ Anụ jí ntamu nabnanya ibne anụ. ¹⁰ Nye obula gweru nkesi o naharu n'aka Chiokike znenu ibne a izi, gweru okwesi okwnata ovu neekesi oru Chiokike zị odo n'odo. ¹¹ Nye neezni izi oma, o zni a lele nụ o bu ikwu-onu ke hi n'onu Chiokike whuya. Nye neezne izi, o mee a lele Chiokike nyernu a iknerna, ma be znarni Chiokike nụ rime kpakara nhne hite nụ Jizosi Karaịsi, nye nwe igwugwu nụ rikne tim tom. Amim.

Awnụwhnu lele nye Karaịsi

* 3:19 hite nụ Enine Nso

¹² Ele me whnurnu n'anya, o gbagwoji anu anya kwnornu ornurna zi igbugbu ke naarna anu lele nu o bu nhne ikne neeme anu. ¹³ Kovu anu nwudna, kwnornu nu anu sno Karaisi takọ awnwhnu, ma anu nwe ovu oso n'onu zi agida nga be jookpume igwugwu a. ¹⁴ O buru nu be mernu anu nhne iwhnerne kwnornu nu rewhna Karaisi, ovu so anu n'onu, ka neegesi nu Enine igwugwu, ke bu Enine Chiokike wu nu rime anu. ¹⁵ O za nye ta awnwhnu n'esilawuru anu lele nye gburu badnu, mobu nye buznu, mobu nye mernu nhne ojo berere, mobu nye neebna anya nu nhne gbasila a. ¹⁶ Kovu, o buru nu nye obula ta awnwhnu lele nye Karaisi, iwhnerne tuko nye wam, kovu o nyee Chiokike onarni kwnornu nu be nookwu a nye Karaisi. ¹⁷ Ige valem nga be jaapanizo ikpe n'ezi-nu-oro Chiokike. O buru be panizo ikpe nu hne a zi, ndaa kpa o jaazinu ele kwéle izi oma Chiokike?

¹⁸ O buru nu o jaara ehni o zohia ele mee mma,
ndaa hne ele ma Chiokike nu ele mmehie jaazi?

¹⁹ Kam kpayaru, nye obula ke naata awnwhnu lele kpa echiche Chiokike jiri zi, gweru ovu oma yisi ehni a kpa kpa n'aka Nye Okike nye kwesiri okwnata ovu. Nye wam zne nu ruwhnu neeme nhne oma.

5

Ele okno badnu nu
ele ikoro

¹ M naariasno ele okno badnu zi n'esilawuru anu hne me bu masi nye okno badnu, m whnurnu m awnwhnu Karaisi taru, m jeekehia masi igwugwu a nga be jookpume a. ² Anu zu aturnu Chiokike ke zi nu mkpururu anu, neelegidne be anya nu kpakara ovu anu kpa Chiokike pioru a, o buo nu mkpa kpagwu anu, kovu kwnornu nu o bu nhne kwesiri omume. Anu rnu ernu anu, o buo kwnornu iru anu jeenwehia, kovu nu o nhne zi n'ovu anu n'omume. ³ Anu mee be lele nu be bu nhne ke aka anu, kovu anu buru nhne atu be joosno. ⁴ Nga Nye Risi Onuznu Aturnu varu, anu jaanahia okpu-eze zi igwugwu ke jaazi noonwu va-a-a tem.

⁵ Kpa masi, rumu ikoro, anu bita ehni anu nu mkpururu ele okno badnu. Kpakara anu woru ozi wohnernerne n'ovu lele iwo, neeznenu ibne anu izi. Kwnornu nu okwukwo nso kwuru,

“Chiokike noogwuzogidne ele oknomokno,
kovu o neenye ele zi wohnernerne n'ovu oru.”

⁶ Kam kpayaru, anu gwedna ehni anu nu mkpururu aka dikne ke Chiokike, o joovulizo anu olu n'ige ke a. ⁷ Anu vukwnusi a kpakara mkpa anu, kwnornu nu nhne gbasiri anu neemetu a n'ovu.

⁸ Anya du anu eli, anu neese nse, nye irno anu bu Ekwensu, naagbaghari lele odum noogbo ogbugbo noopio nye o jeeri. ⁹ Anu ziri kwem nu okwnata ovu anu, anu gwuzogidne a, kwnornu nu rumu Nda anu nu kpakara owa naagawhe otu awnwhnu wam.

¹⁰ Nga anu taru awnwhnu ige mati, Chiokike ke oru nye sukwuru anu bna n'igwugwu a kwó okwo nu Karaisi, joogwuzote anu, nyee anu rikne, gba anu inwe.

¹¹ Kpakara rikne ochichi bu ke a okwnukokwnu. Amim.

Obekwu ipne-aznu

¹² Saikasi nwene ai rukna ke kwesiri okwnata ovu yinnu m aka gba okwukwo izi mati ka, m naariasno anu naagba akebe nu ka bu ezi oru Chiokike n'olu hne anu gwuzo.

¹³ Ogbako Chiokike ke zi nu Babiloni,* ke be hohiakoru anu nu ya neebekwu anu, ma Makí nnwo m. ¹⁴ Anu gweru ohnun'anya Karaisi neebekwu ibne anu.

Udno dazinu kpakara anu ele zi nu rime Karaisi.

* 5:13 Ka bu Rom

Ọkwukwo izi
ke Ẹbo
Pita
gbarụ

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Nye gbarụ ọkwukwo ka mernu ele noobno a nsnị mahia nū nye Karaịsi ọbula kwesiri o wu bụdnu ke nọtụ ogwnu Chiokike (1:3). Be kwesiri o jikwasi ezi ọka be nyernu be rikne (1:12).

Ọ dọru be aka nū nsnị gbasiri ele ọwhnurninya aghalaghala, nū ele ọjọ ka bnanam ọgbako Chiokike nooduwhu ele kweru n'ezi ọka. N'anya Chiokike, otu ọbochi nū lele otu pokwu awha, otu pokwu awha nū lele otu ọbochi. Chiokike zá noogbu ọkwnu nū ọbita mkwna a lele kpa ele badnū neeche. Kọvu Chiokike nwernu ndidi k'agida kwnornu nū ọ māsila a nū otu nye mmehie ọbula joowhu etekne.

Nhne zị n'ọkwukwo izi ka

Obekwu ikwu nū okpukpe (1:1,2)

Kpa ele sno Nyenwe aị kwesiri o wu bụdnu be (1:3-15)

Igwugwu Karaịsi (1:16-21)

Ele ọwhnurninya aghalaghala (2:1-22)

Nyenwe aị jaavarịri berere (3:1-18)

¹ Mawa, Saịmoni Pita, nye izi nū nye dazịsni anya Jizọsi Karaịsi, naagbaznenu anū ọkwukwo izi ka, anū ele hiteru n'ome mma Chiokike nū Nye Ọznohia aị Jizọsi Karaịsi kehia ọkwnata ovu zị okne ọnu ahia lele ke aị.

² Oru nū udno banū anū aba kpa anū neezne nū ruwhnu naamahia Chiokike nū Jizọsi Nyenwe aị.

Osukwu ikwu Chiokike

³ Chiokike jiri iknernema a nyee aị kpakara nhne a pioru a jeeji wuru bụdnu nọtụ ogwnu Chiokike, kpa a zị neezne nū ruwhnu naamahia nye wam sukwuru aị bna n'igwugwu a nū ọma mma a. ⁴ Hite n'igwugwu a nū ọma mma a, o nyernu aị agida mkwna zị okne ọnu ahia, ma hite nū nhne ele ka, anū kehia igwe n'oyiyi ke Chiokike, ma anū gbanahọru nhne ọjọ ke ọwa ka noovuya a.

⁵ Kwnornu nū otu nhne ka, anū gbalị nọtukwasi n'olu ọkwnata mkpoma anū, ọma mma, n'olu ọma mma, anū tükwasi ọmahia nhne, ⁶ n'olu ọmahia nhne, anū tükwasi badnū knernū ẹhni a, n'olu badnū knernū ẹhni a, anū tükwasi ọsnuta ovu, n'olu ọsnuta ovu, anū tükwasi ọtu ogwnu Chiokike. ⁷ N'olu ọtu ogwnu Chiokike, anū tükwasi ọwhnun'anya rụmu nda, n'olu ọwhnun'anya rụmu nda, anū tükwasi ọwhnun'anya. ⁸ Kwnornu nū ọ bụru nū anū nwernu kpakara nhne ka k'agida, be jeeme anū bụru ele nọornu ẹrnu ọma, naamị mkpuru dū ọmahia Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi. ⁹ Kọvu nye nwée nhne ka kpuru isni, ọ whnū nhne zị ikere, o chezume nū be snusnamarnu a nū mmehie ọknani a.

¹⁰ Kam kpayarū, rụmu nda m, anū ziri gnarnagnarna n'ome ikwu Chiokike sukwuru anū, hohia anū bụru nhne gwuzosiri rikne. Ọ bụru anū mee kpa, anū jáadna rịa rịa. ¹¹ Kpa, be jeenye anū rikne anū jeeji bna nū rime ẹli-eze ke zị ọkwnukokwnu ke Nyenwe aị nū Nye Ọznohia aị Jizọsi Karaịsi.

¹² Kam kpayarū, me chenwanyannū anū kpakara nhne ka ige ọbula, ọ bụ n'ezi nū anū magwū be, anū gwuzosi rikne n'ezi ọka wam anū nahjaru. ¹³ M che m nū o kwesiri ekwesi o chenwanyanū anū be kpa me zị kọriri bụdnu. ¹⁴ M magwū m nū ige matị m joowopu anọ-ẹhni ka, lele kpa Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi kannū m. ¹⁵ M jaagbalị rikne m, whnū nū nga me nwurnu nū anū jaazị neechenwanya be.

Igwugwu Karaịsi

¹⁶ Ọ búo ọtutnu ruwhere be jiri akoniche tnu, nga a mernu anu mahia ovuva Nyenwe ai Jizosi Karaịsi, anya ai lawuru whnuru dudugna a. ¹⁷ Ọ nahiaru ọson'anya nu igwugwu n'aka Chiokike Nda, nga akpiri Chiokike jiri okne igwugwu dna, kaa, "Ka bu Nnwọ m me whnuru n'anya, nye nhne a masiri m." ¹⁸ A nuru akpiri ka hi n'oligwe dna, nga ai nu ya zi n'olu rugwu wam zi nsọ.

¹⁹ Be mernu ikwu-onu ele owhnurninya wam gwuzosi rikne k'agida, anu bno nsni nhne be gbaru, kwnornu nu ikwu-onu be nu lele tonji noonwu nu hne gbaru ochichiri. Ọ jaazi koriri noonwu tem du n'obochi Jizosi jaava, iwhne a joonwu nu rime mkpoma anu. ²⁰ Ke kakwo kpakara nhne, anu mahia nu o za nhne owhnurninya obula be gbaru n'okwukwo nsọ ke badnu nwernu rikne kowa risi a hite nu nhne zi n'echiche a. ²¹ Kwnornu nu o za owhnurninya obula be jiri echiche badnu vu, kovu ele badnu kwuru ikwu-onu Chiokike kpa Enine Nso noodu be kwu.

2

Ele zni nhne aghalaghala

¹ Ele owhnurninya aghalaghala whuyaru iwhne n'esilawuru ele Izireli, lele kpa ele zni nhne aghalaghala jowhuya iwhne n'esilawuru anu. Ele ka jeeji aghigho gwebnanya iznizni ogha zi odo n'odo ke noovuya enwu, be gonahoru Nyenwe be bu nye gbahiaru be, ele neegweya oia n'iyi zi ngwa ngwa nu risi be. ² Agida ele badnu joosno apna ome oyi be. Kwnornu nu nhne be neeme, ele badnu jookwulu apna ezi oka. ³ Ele zni nhne ka jeeji owho-anya kwu nhne be chehjaru nu mkpoma be, gweru anu zu ahia. Ele ikpe omuma be neese be, oia n'iyi be za neere anyarna.

⁴ Chiokike sigbasila ele enine izi ele mernu mmehie, kovu tubna be nu rime bekwnu renwu, hne be turu be ijigba nu rime ochichiri neese obochi ikpe. ⁵ Chiokike sigbasila owa oknani, kovu dohia Noa, nye mernu be badnu esato, nye neezni izi oma ome mma, nga o gweyaru mgba-mini eli n'owa ele ma Chiokike. ⁶ Ọ marnu eli Sodom nu Gomora ikpe, gweru bekwnu rne be lele retnu, mee be buru nhne atụ nyee ele joowu budnu ma Chiokike. ⁷ Ọ dohiaru Lotu nye mee mma, nye budnu zila richna ke ele noolulu iwu eli wam mekparu ehni. ⁸ Nye mee mma wam wuru n'esilawuru be, whnu, nu masi oka ojo ke gburu a igbugbu nu mkpoma. ⁹ Ọ buru kpam, Nyenwe ai magwu kpa o jodohia ele mee mma nu rime ornurna, nu kpa o jaabita ele ojo nu rime awhnuwhnu du n'obochi ikpe, ¹⁰ ke kakwo, ele noosno nhne ruru oru ke an-ehni be, neeledna ele neechi echi anya.

Be neezni nhne aghalaghala n'anya rikne, ele oknomokno, ele za notu ogwnu nu okaja ele oligwe. ¹¹ Ọ bubedi ele enine izi ele gbasiri rikne nu ele nwernu iknernema karu ele zni nhne aghalaghala ka, nwee rikne gweru kpari bno ele oligwe nhne nu ruwhnu Nyenwe ai. ¹² Kovu ele badnu ka nookwulu nhne be ghohiage, be nu lele anohia nsni inyo, nhne be keru eke neeme kpa o masiri be, be jonwudne be, gbu be lele anohia, be la n'iyi.

¹³ Be jaanahia ogwo ernu nhne ojo be mernu, o noso be o mee nhne ojo n'iwhnehnie. Be bu nhne iwhnerne n'esilawuru anu. Nhne zi nu mkpoma be bu nhne ojo kpa be sno anu neeri wiri nonwo. ¹⁴ Ome oyi jiri be n'anya, inwe za noogwu be nu mmehie, be nooduwhu mkpoma za rikne, ele mkpoma be jihiaru n'owho-anya nu ernu ojo, ele be vuru onu. ¹⁵ Be ghahieru apna, gharu apna ziri ezi, snornu apna Balam nnwo Boso, nye whnuru ogwo ernu nhne ojo n'anya. ¹⁶ Kovu iyinya a bigboru a nu mmehie a, anohia kwu oka, kwuru oka n'ibiri n'nkoli ke badnu, chima era nye owhnurninya wam.

¹⁷ Ele badnu ka nu lele omi nwee mini, lele erumeru ruwhere mini noovughari, be bitannu be okne ochichiri okwnukokwnu. ¹⁸ Kwnornu nu onu be nookwu okne oka mpako iwhnirniwhno, be naarnabnahna nu rime mmehie ele naagbanahoru budnu ojo. ¹⁹ Be neekwe be mkwna o nwernu ehni be, kovu be n'iwhuru be bu ohi agwa ojo noovuya enwu. Kwnornu nu nhne obula ke megburu badnu, nye wam bu ohi a. ²⁰ Ọ buru nu be gbanahoru nhne noolulu ke owa nga be mahiaru Nyenwe ai nu Nye Onohia ai Jizosi

Karaịsi, be knegidne kwno be nụ rime a, o nwegidne be, ọnodi be n'ipne-aznụ jọjobuju karu nụ ọpanizo. ²¹ Ọ ka mma nụ be máa apna ome mma karu nụ be mahiaru a, be dnasninu iwu nsọ wam be nyernu be aznụ. ²² Nhne mernu be gesiri nụ elulu wam bu ezi ọka, “Nkita nwarnu rugburu gburu laha nụ nhne ọ nwarnu,” nụ “Ezni be hniarnu ẹhni lahnarnu nụ rime ọroto.”

3

Ọbochi Nyenwe aị

¹ Ele me whnurnu n'anya, ka bu ọkwukwo izi ke ẹbo me naagbanu anu, m naakpali echiche oma nụ rime anu. ² Anu chenwanya ikwu-onu ele ọwhnurninya zi nsọ kwuru, ya nụ iwu Nyenwe aị nụ Nye Ọznohia aị nyernu anu hite n'aka ele izi a.

³ Anu mahia nụ mbom nụ ele ọkwa emo jaava n'ọbochi ipne-aznụ, neezne izne n'anọ-ẹhni be. ⁴ Be jaakaa, “Ndaa omezu mkwna ọvuva a? Hite nga ele nda aị nwurnu ẹnwu, kpakara nhne zi koriri kpa ọ zi hite nụ okike ọwa.” ⁵ Be ma ama lewhuru anya n'ige wheru ewhe nụ Chiokike kwuru ọka, oligwe nụ ọwa ziri. O hiri nụ rime mini kehia ọwa hite nụ mini. ⁶ Ọ bu masi hite nụ mini, ke okne mgba-mini ẹli, be jiri lulu ọwa ọknani. ⁷ Kọvu oligwe nụ ọwa ke zi kịtna bu ke ọ bitaru hite n'ikwu-onu Chiokike wam, o jeeji bẹkwnu lulu. Ọ bitaru be kwnornu ọbochi o jeekpe ele máa Chiokike ikpe, lulu be.

⁸ Kọvu ele me whnurnu n'anya, anu chézu otu nhne ka, otu ọbochi nụ hne Nyenwe aị zi nụ lele otu pokwu awha, otu pokwu awha nụ lele otu ọbochi. ⁹ Nyenwe aị zá naakpa ndnarna n'omezu mkwna a, lele kpa ele badnu neeché, kọvu o nwernu ogologo ọsnuta ovu hne anu zi, kwnornu nụ o píole nye ọbula whu etekne, kọvu ma kpakara badnu hi nụ mmehie be whuya.

¹⁰ Kọvu ọbochi Nyenwe aị jaava, ọ joonu lele nye buznu, ele badnu jáazi neele anya a. Oligwe jeeji okne mkpakpo gawhe, kpakara nhne zi n'olu jeeji okne bẹkwnu gbaza. Ọwa nụ kpakara ẹnru be rnurnu nụ rime a jowho iwhe.

¹¹ Kpa a mahiaru nụ kpakara nhne jaagbaza, ndaa kpa a kwesiri o wu budnu? A kwesiri o wu budnu zi nsọ, ya nụ ọ tu ogwnu Chiokike. ¹² Kpa anu neele anya ọvuva ọbochi Chiokike,* anu mee ma ọ va ngwa ngwa, oligwe jaagba bẹkwnu, kpakara nhne zi n'olu jeeji okne okpe bẹkwnu gbaza. ¹³ Kọvu a neele anya oligwe ikne nụ ọwa ikne, lele kpa o kweru mkwna, ọro ome mma.

¹⁴ Kam kpayaru, ele me whnurnu n'anya, hne anu neele anya nhne ka, anu gbalị ma anu ziri snam, ele nwée ọtna ọtna, anu nụ Chiokike ziri n'udno. ¹⁵ Anu vuru nụ mkpoma nụ ogologo ọsnuta ovu Chiokike bu ọznohia anu, lele kpa nnwọ nda aị Pọlu, nye a whnurnu n'anya gbannu anu n'ọkwukwo hite n'akoniche Chiokike nyernu a. ¹⁶ Ka bu nhne o nookwu nụ kpakara ọkwukwo izi a, nga ọ naagba nhne gbasiri nhne ka, o nookwu agida nhne siri rikne n'oghohia, ke ele máa nhne nụ ele ovu be zá kwem nọokowahie, lele kpa be neeme nụ nhne berere zi n'ọkwukwo nsọ, ka bu ma be la n'iyi.

¹⁷ Kọvu anu, ele me whnurnu n'anya, anu magwu nhne ka, anya du anu ẹli, ma nhne ojo ke ele noolulu iwu ẹli neezni gharu o duhie anu, mee anu dnahnalà n'ogwuzosi rikne anu. ¹⁸ Kọvu anu ziri nooso oso nụ oru nụ nhne omuma ke Nyenwe aị nụ Nye Ọznohia aị Jizosi Karaịsi. Kpakara igwugwu zinu a, kịtna, du ọkwnukokwnu. Amim.

* 3:12 Mọbu ọbochi Nyenwe aị jeekpe ọwa nụ oligwe ikpe

Ọkwukwo izi
ke Mbòm
Jóni
gbarụ

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Jóni mernu ma ele Karaịsi mahia nù ọ bụru a kwuhia mmehie aị, Chiokike jaagbarunu aị, vume mmehie aị.

Nhne neegesi nù ele Karaịsi nwernu ọkwnata mkpoma bụ ọwhnun'anya be nwernu n'ehni badnù ibne be (3:11-24). Chiokike bụ ọwhnun'anya n'iwhuru a, ele ke a kwesiri ọ nù lele ya masị (4:1-21). Nhne neegesi nù a nwernu omegbu mmehie bụ ọwhnun'anya a nwernu n'ehni ele berere, a kweru nù Jizọsi bụ Nnwọ Chiokike, nù ọ bụ Karaịsi wam n'ezi, nù ẹnwu a kwnornu aị bụ ezi ọka (5:1-12).

Nhne zị n'ọkwukwo izi ka

Ikwu-ọnu ke neenye bụdnu (1:1-4)

Chiokike bụ iwhne aị, Karaịsi bụ nhne atụ aị (1:5---2:6)

Iwu ikne (2:7-17)

Ele irno Karaịsi nù ele ke Chiokike (2:18---3:10)

Ọwhnun'anya Chiokike nù ọwhnun'anya aị (3:11---4:21)

Omegbu ọwa (5:1-21)

Ikwu-ọnu ke neenye bụdnu

¹ Ikwu-ọnu Chiokike wam ke panizoru nù mbòm, bụ ke a nurnu, ke anya aị whnurnu, ke a leru anya, bụ ke a kpaturu aka masị, bụ nhne a nọkpo okwo a, bụ ikwu-ọnu ke neenye bụdnu. ² Bụdnu wam whuyaru iwhne, a whnurnu a, gba masị akebne a, a kpọ ọkwo bụdnu kwó okwo ke zị n'aka Nda, omekwo dū aị. ³ A nọkpo okwo nhne a whnurnu, nurnu masị, ma anụ snornu aị mekọ nhne. Omekorita aị bụ ke aị nù Chiokike nù Nnwọ a Jizọsi Karaịsi. ⁴ A gbarụ nhne ka n'ọkwukwo ma ovu ọso n'ọnu aị zu ozu.

Chiokike bụ iwhne

⁵ Ka bụ izi a nurnu n'ọnu a bụ masị ke a znirni anụ. Chiokike bụ iwhne, o zá ọchichiri zị nù rime a rịa rịa. ⁶ Ọ bụru nù a kaa nù aị nù ya neemekọ nhne, kọvu a neezne izne n'ọchichiri, a bụ ele aghalaghala, ezi ọka zịla aị n'ọnu. ⁷ Kọvu, ọ bụru nù a zne izne n'iwhne, lele kpa o neezne izne n'iwhne, a neenwe mekorita n'esilawuru aị, ọvnarna Jizọsi Nnwọ a, nọosnusnama kpakara mmehie aị.

⁸ Ọ bụru nù a kaa nù a nwée mmehie, a nooduhie ehni aị, ezi ọka zịla aị n'ọnu. ⁹ Kọvu, a kwuhia mmehie aị, Chiokike bụ nye kwesiri ọkwnata ovu nù nye mee mma, ọ jaagbarunu aị mmehie aị, ọ snumakwo kpakara aruru-ẹli aị. ¹⁰ Kọvu, a kaa nù a méne mmehie, a neeme a nye aghalaghala, ikwu-ọnu a zịla nù rime aị rịa rịa.

2

¹ Rumu takiri m, m naagbanu anụ ọkwukwo ma anụ gharu o mee mmehie. Kọvu, ọ bụru nù nye ọbula mehieru, a nwernu nye nookwunu aị ọnu nù ruwhnu Nda aị, rẹwhna a bụ Jizọsi Karaịsi, nye mee mma. ² Jizọsi bụ nye ji ọvnarna a naawahaji-ẹli kwnornu mmehie aị, ọ bụo mmehie ke aị kpọi, kọvu mmehie kpakara ele badnù.

³ Ka bụ nhne neegesi nù a magwu nye ọ bụ, ọ bụru nù a bita kpakara nhne o nyernu n'iwu. ⁴ Ọ bụru nù a kaa nù a magwu nye ọ bụ, kọvu a zá naabita iwu a, a bụ ele aghalaghala, ezi ọka zịla aị n'ọnu. ⁵ Ka bụ nhne neegesi nù a magwu Chiokike, ọ bụru nù a bita iwu a, ọwhnun'anya Chiokike zuru ozu n'ovu aị. ⁶ Nye ọbula ke kaa nù ọ zị nù rime a, joowu bụdnu lele kpa Jizọsi wuru.

Iwu ikne

⁷ Ele me whnurnu n'anya, m zá m naagbanu anu okwukwo iwu ikne, kovu iwu oknani. Iwu oknani ka bu ke anu nurnu hite nu opanizo. ⁸ Kovu m naagbanu anu iwu ikne, ezi oka wam zi nu rime Jizosi, nu rime anu, kwnornu nu ochichiri naagawhe, ezi iwhne wam noomukwasi ai.

⁹ Nye obula ke kaa nu o zi n'iwhne, kovu, sno nwene a irno, zi koriri n'ochichiri. ¹⁰ Nye obula ke whnurnu nwene a n'anya zi n'iwhne wam, o zá nhne jeeme a o kpobi ochi. ¹¹ Nye obula ke snornu nwene a irno zi n'ochichiri, neezne izne n'ochichiri, o máa hne o neezne kwnornu nu ochichiri mernu a okpu isni.

¹² Rumu takiri m, m naagbanu anu okwukwo,

kwnornu nu Chiokike gbarunu anu mmehie kwnornu rewhna Karaísi.

¹³ Ele nda, m naagbanu anu okwukwo,

kwnornu nu anu magwu Karaísi, nye zi hite n'opanizo.

M naagbanu anu okwukwo, rumu ikoro,

kwnornu nu anu megburu nye ojo wam.

Rumu takiri m, m naagbanu anu okwukwo,

kwnornu nu anu magwu Nda wam.

¹⁴ Ele nda, m naagbanu anu okwukwo,

kwnornu nu anu magwu Karaísi, nye zi hite n'opanizo.

M naagbanu anu okwukwo, rumu ikoro,

kwnornu nu anu gbasiri rikne,

ikwu-onu Chiokike zi nu rime anu,

kwnornu nu anu megbulem nye ojo wam.

*Anu whnu nhne owa
n'anya*

¹⁵ Anu whnu owa n'anya, mabu nhne zi n'owa. O buru nu nye obula whnu owa n'anya, owhnun'anya ke Nda zila nu rime a. ¹⁶ Kpakara nhne zi n'owa bu egwnurnu nhne ojo ke badnu, nu egwnurnu nhne ojo ke anya, nu oknomokno ke mkpoma ke badnu. Nhne ka hige n'aka Nda ai va, o hi n'owa va. ¹⁷ Owa nu kpakara egwnurnu nhne ojo ke zi nu rime a jaagawhe, kovu nye obula ke neeme echiche Chiokike jaazi budnu okwnukokwnu.

Nye neemegidne Karaísi

¹⁸ Rumu takiri m, ka bu ige ipne-aznu, anu nurnu nu nye wam neemegidne Karaísi wawa, me kanu anu, agida ele neemegidne Karaísi valem. Ka neegesi nu ige wam zi ndundu. ¹⁹ Be hiri nu hne a zi whoga, kwnornu nu be nu ai zila n'otu n'ezi. O buru nu ai nu be zi n'otu, be znernu adazigidnenu ai. Owhoga be neegesi nu ai nu be zila n'otu.

²⁰ Kovu, Nye Nso wam teru anu mono, ka neegesi nu kpakara anu mahiaru ezi oka. ²¹ M zá m naagbanu anu okwukwo ka kwnornu nu anu máa ezi oka, kovu kwnornu nu anu mahiaru ezi oka. Aghalaghala zila n'ezi oka. ²² Nyele bu nye aghalaghala? O bu nye wam ke gonahoru nu Jizosi bu Karaísi. Nye wam bu nye neemegidne Karaísi. O gonahoru Nda nu Nnwọ a. ²³ Nye obula ke gonahoru Nnwọ máa nye Nda wam bu, nye obula ke magwu Nnwọ magwu Nda wam masi.

²⁴ Anu ledu anya nu nhne anu nurnu hite nu mbom dazigidnenu nu rime anu. O buru kpm, anu jaadazigidne nu rime Nnwọ nu rime Nda. ²⁵ Budnu kwó okwo bu nhne o kweru ai nu mkwna.

²⁶ M naagba ka n'okwukwo kwnornu ele piuru o duwhu anu. ²⁷ Kovu Karaísi teru anu mono Enine Nso. O kwésile nye obula zni anu nhne, mono o teru anu zi nu rime anu neezni anu kpakara nhne lele kpa otute mono wam zi ire, ma anu dazigidne nu rime Karaísi.

²⁸ Kitna, rumu takiri m, anu dazigidne nu rime a, ma nga o jowhuya iwhne, ovu si ai rikne o gwuzoru nu ruwhnu a, iwhnerne jotu ai.

²⁹ Anu magwu nu Karaísi bu nye mee mma, nye obula ke neeme mma bu nnwọ Chiokike.

3

Rumu Chiokike

¹ Le, kpa Chiokike jiri whnú aị n'anya, o sukwu aị rumu a. Ka bụ nhne a bụ n'ezi. Kam kpayaru, ele zị n'owa máa ele a bụ, lele kpa be máa nye ọ bụ. ² Ele me whnurnu n'anya, a bụ rumu Chiokike kịtna, nhne a jọobu whóge iwhne kịtna. Kọvu a magwu nga ọ jaava, a jọonu lele kpa ọ nụ, kwnornu nụ a jọowhnu a kpa ọ nụ. ³ Nye ọbula ke nwernu olile anya ka neeme ẹhni a ziri snam, lele kpa ọ zị snam.

⁴ Nye ọbula ke neeme mmehie, noolulu iwu, kwnornu nụ mmehie bụ olulu iwu. ⁵ Kọvu anụ magwu nụ ọ whuyaru iwhne ma o gweme kpakara mmehie aị. Ya n'iwhuru a nwée mmehie. ⁶ Nye ọbula ke zị bụdnu nụ rime Karaịsi, zá neemezne mmehie. Nye neeme mmehie máa nye Karaịsi bụ, nye wam whnúlele a anya.

⁷ Rumu takiri, anụ kwé nye ọbula duwhu anụ. Nye ọbula ke neeme nhne bụru ọma bụ nye mee mma, lele kpa Karaịsi bụ nye mee mma. ⁸ Nye ọbula ke neemezne mmehie bụ nye Ekwensu, kwnornu nụ Ekwensu bụ nye neeme mmehie hite n'ọpanizo. Kam kpayaru Nnwọ Chiokike jiri whuya iwhne, ma o lulu kpakara ẹrnu ke Ekwensu. ⁹ Nye ọbula ke Chiokike murnu zá neemezne mmehie, kwnornu nụ mkpuru Chiokike zị nụ rime a, o jéenwe rikne mee mmehie, kwnornu nụ Chiokike bụ Nda a. ¹⁰ Ka bụ nhne rumu Chiokike jiri ziri ichne nụ hne rumu Ekwensu zị. Nye ọbula ke zá neeme nhne bụru ọma bụo nnwọ Chiokike, ma nye ọbula ke whnúge nwene a n'anya.

Anụ whnú ibne anụ n'anya

¹¹ Ka bụ izi anụ nurnu hite n'ọpanizo, anụ whnurita ibne anụ n'anya. ¹² Ọ zá nye nụ lele Keni, nye Ekwensu nẹchi o gbu nwene a. Kini kpayaru o jiri gbu a? Kwnornu nụ ẹrnu a bụo ọma, kọvu ẹrnu nwene a bụru ọma. ¹³ Rumu nda m, ọ gbagwoji anụ anya, ọ bụru nụ ele zị n'owa snornu anụ irno. ¹⁴ A magwu nụ a hiri n'ẹnwu bna nụ bụdnu, kwnornu nụ a whnurnu rumu nda aị n'anya. Nye ọbula ke zá nọowhnu n'anya bụ nye nwurnu ọnwu. ¹⁵ Nye ọbula ke snornu nwene a irno bụ nye noogbu badnụ. Anụ magwu nye ọbula ke noogbu badnụ nwée bụdnu kwó okwo nụ rime a.

¹⁶ Ka bụ nhne neegesi ọwhnun'anya, Jizọsi Karaịsi gweru bụdnu a nyee kwnornu aị. A kwesiri o nyee bụdnu aị kwnornu rumu nwene aị masị. ¹⁷ Ọ bụru nụ nye ọbula nwernu ẹkwnu k'owa ka, whnú nwene a zị nụ mkpa, ọ dọla obirizi, nye wam nwée ọwhnun'anya Chiokike nụ rime a. ¹⁸ Rumu takiri m, a whnú n'anya n'ọnu etekne mọbu n'ikwu-ọnu kpọi, kọvu n'ẹrnu n'ezi ọka.

¹⁹ Ka bụ nhne neegesi nụ a magwu ezi ọka, ke neeme mkpoma aị si rikne nụ ruwhnu Chiokike, ²⁰ ọ bụbedi ovu aị naama aị ikpe, Chiokike kakwo ovu aị, ọ magwu kpakara nhne. ²¹ Ele me whnurnu n'anya, ọ bụru nụ ovu aị mána ikpe, ovu jeesi aị rikne o gwuzo nụ ruwhnu a. ²² A jaanahoru a nhne ọbula a nọorio a, kwnornu nụ a naabita iwu a neeme masị nhne nọoso a ovu n'ọnu. ²³ Ka bụ nhne o nyernu n'iwu, a kweru nụ rẹwhna Nnwọ a Jizọsi Karaịsi, a whnurita ibne aị n'anya lele kpa o nyernu aị n'iwu. ²⁴ Ele naabita iwu a zị bụdnu nụ rime a, ya nụ rime be. Enine Nsọ wam o nyernu aị bụ nhne neegesi nụ ọ zị nụ rime aị.

4

Anụ tule kpakara enine

¹ Ele me whnurnu n'anya, anụ kwéko kpakara enine, anụ tule kpakara enine ma be hi n'aka Chiokike, kwnornu nụ agida ele ọwhnurninya aghalaghala bnarnu nụ rime ọwa. ² Ka bụ nhne anụ jeeji mahia Enine Chiokike, enine ọbula ke kwuhjaru nụ Jizọsi Karaịsi varu n'anọ-ẹhni hi nụ Chiokike va. ³ Kọvu enine ọbula ke kwéle nụ Jizọsi hiri nụ Chiokike va, enine ka híge nụ Chiokike. Ka bụ enine nye neemegidne Karaịsi, nye anụ nurnu ọ jaava, ọ zị n'owa kịtna.

⁴ Rumu takiri m, anụ bụ rumu Chiokike, anụ megbulem ele irno wam, kwnornu nụ nye wam zị nụ rime anụ kakwo nye wam ke zị n'owa. ⁵ Ele ka hi n'owa, be nookwu hite

nụ nhne be magwụ n'ọwa, ele zị n'ọwa noobnonu be nsni. ⁶ A hi hne Chiokike zị va, nye ọbula ke magwụ Chiokike nọonu nhne a nookwu. Kọvu nye ke máa Chiokike zá nọonu nhne a nookwu. Ka bụ nhne a jiri mahija enine ezi ọka nụ enine aghalaghala.

Chiokike bụ ọwhnun'anya

⁷ Ele me whnuru n'anya, a whnurita ibne aị n'anya, kwnornu nụ ọwhnun'anya hi nụ Chiokike va. Nye ọbula ke nọowhnu n'anya bụ nye Chiokike muru, nye wam magwụ Chiokike. ⁸ Nye ọbula ke whnụ n'anya máa Chiokike, kwnornu nụ Chiokike bụ ọwhnun'anya. ⁹ Chiokike gesiri aị ọwhnun'anya n'esilawuru aị, kpa o ziyaru Nnwọ ọ muru kpọi n'ọwa, ma a nwernu budnu hite nụ rime a. ¹⁰ Ka bụ ọwhnun'anya, ọ bụo nụ a whnuru Chiokike n'anya, kọvu ọ whnuru aị n'anya ziya Nnwọ ma ọ buru nhne ariohna be jeeji gbarụ mmehie aị. ¹¹ Ele me whnuru n'anya, lele kpa Chiokike whnuru aị n'anya, a kwesiri ọ whnurita ibne aị n'anya. ¹² Ọ zá nye ọbula ke whnuru Chiokike anya, kọvu ọ buru nụ a whnurita ibne aị n'anya, Chiokike wu nụ rime aị, ọwhnun'anya a zuru ozu nụ rime aị.

¹³ A magwụ nụ a wu nụ rime Chiokike, nụ Chiokike wumakọ nụ rime aị, kwnornu nụ o nyernu aị Enine a. ¹⁴ A whnuru, gba akebne nụ Nda ziyaru Nnwọ a ma ọ buru Nye Ọznohia ke ọwa. ¹⁵ Nye ọbula ke kweru nụ Jizọsi bụ Nnwọ Chiokike, Chiokike wu nụ rime nye wam, nye wam masị wu nụ rime Chiokike. ¹⁶ Kam kpayarụ, a magwụ, kweru masị nụ ọwhnun'anya Chiokike bụ n'ezi.

Chiokike bụ ọwhnun'anya. Nye ọbula ke nọowhnu n'anya wu nụ rime Chiokike, Chiokike wu masị nụ rime a. ¹⁷ Chiokike mernu ọwhnun'anya a zu ozu n'esilawuru aị, ma a nwernu mkpoma siri rikne n'ọbochi ikpe, kwnornu nụ a nụ lele ya n'ọwa ka. ¹⁸ Ogwnu zila n'ọwhnun'anya. Ọwhnun'anya ke zuru ozu neechihala ogwnu, kwnornu nụ ogwnu nụ awhnwhnu nookno aka. Nye ọbula ke nọotu ogwnu zuge ozu n'ọwhnun'anya.

¹⁹ A nọowhnu n'anya kwnornu nụ Chiokike beru ọsno whnụ aị n'anya. ²⁰ Nye ọbula ke karu nụ ọ whnuru Chiokike n'anya, kọvu sno nwene a irno bụ nye aghalaghala. Nye ọbula ke whnuge nwene a n'anya, bụ nye ọ nọowhnu anya, nwée rikne whnụ Chiokike nye ọ zá nọowhnu anya n'anya. ²¹ Ka bụ nhne o nyernu n'iwu, nye ọbula ke whnuru Chiokike n'anya, jowhnuriri nwene a n'anya.

5

Okwnata ovu nụ Nnwọ Chiokike

¹ Nye ọbula ke kweru nụ Jizọsi bụ Karaịsi hi nụ Chiokike va. Nye ọbula ke whnuru Nda n'anya whnuru Nnwọ a n'anya masị. ² Ka bụ nhne neegesi nụ a whnuru rumu Chiokike n'anya, ọ bụ ọ whnụ Chiokike n'anya, neeme nhne o nyernu n'iwu. ³ Ka bụ nhne neegesi nụ a whnuru Chiokike n'anya, ọ buru a bita nhne o nyernu n'iwu, iwu Chiokike zila rinya. ⁴ Kwnornu nụ nye ọbula ke bụ nnwọ Chiokike neemegbu ọwa. Okwnata ovu aị nụ Chiokike bụ nhne neemegbu ọwa. ⁵ Ndaa nye neemegbu ọwa? Ọ bụ nye wam ke kweru nụ Jizọsi bụ Nnwọ Chiokike.

⁶ Jizọsi Karaịsi bụ nye wam jiri ọvnarna nụ mini va. Ọ bụo mini kpọi, kọvu ọ varu hite n'ọvnarna nụ mini. Enine Nsọ naagba akebne a, a magwụ nụ akebne a bụ ezi ọka.

⁷ Kwnornu nụ nhne akebne ẹto zị, ⁸ Enine, mini nụ ọvnarna.* Nhne ẹto ka kwerekotaruru otu nhne. ⁹ Ọ buru a kweru nụ nhne badnu kwuru, nhne Chiokike kwuru kakwo, kwnornu nụ ọ bụ akebne Chiokike gbarụ gbasiri Nnwọ a. ¹⁰ Nye ọbula ke kweru nụ Nnwọ Chiokike nwernu nhne akebne ka nụ mkpoma a. Nye ọbula ke kwéle nụ Chiokike neeme a nye aghalaghala, kwnornu nụ o kwéle n'akebne Chiokike gbarụ gbasiri Nnwọ a. ¹¹ Ka bụ akebne wam, Chiokike nyernu aị budnu kwó okwo, budnu wam zị nụ rime Nnwọ a. ¹² Ka

* 5:8 Agwna okwukwo ke be gbarụ kpa agida awaha whemernu kwu kwno, n'oligwe Nda, Ikwu-onu nụ Enine Nsọ. Nhne ẹto ka nookwu otu onu. ⁸ Nhne akebne ẹto zị n'ọwa, Enine, mini nụ ọvnarna.

neegesi nù nye ọbula ke nwernu Nnwọ Chiokike nwernu bụdnu kwó okwo, nye ọbula ke nwée Nnwọ Chiokike nwée bụdnu.

Ọka ipne-aznụ

¹³ M naagbanụ anụ ele kweru nù rẹwhna Nnwọ Chiokike, ma anụ mahia nù anụ nwernu bụdnu kwó okwo. ¹⁴ Ka bụ nhne neemesi aị ovu rikne ọ vakwnusi Chiokike. A magwụ nù a rịo nhne ọbula lele kpa echiche ovu a jiri zị, ọ jọonu aị. ¹⁵ Ọ bụru nù a magwụ nù ọ nọonu nhne a nọorio a, ovu siri aị rikne nù a jeenwehịa nhne nọorio a.

¹⁶ Ọ bụru nù nye ọbula whnurnu nwene a mernu mmehie ke zá noodubna n'ẹnwu, o kpe okpukpe ma Chiokike nyee a bụdnu. M nookwu nhne gbasiri ele neeme mmehie ke zá noodubna n'ẹnwu. Mmehie ke noodubna n'ẹnwu zị. M zá naakaa badnụ kpe okpukpe gbasiri a. ¹⁷ Kpakara nhne bụo ọma bụ mmehie, kọvu agwna mmehie zá noodubna n'ẹnwu.

¹⁸ A magwụ nù nye ọbula Chiokike murnu zá neemezne mmehie. Nnwọ Chiokike naabita nye ọbula ke Chiokike murnu, nye ojo wam nwée rikne mekasi a nhne.

¹⁹ A magwụ nù a bụ rụmu Chiokike, kọvu kpakara ọwa zị nù mkpururu nye ojo wam.

²⁰ A magwụ nù Jizọsi Karaịsi Nnwọ Chiokike varụ, ma a mahia nye wam bụ ezi ọka. A zị masị nù rime nye wam ke bụ ezi ọka, Jizọsi Karaịsi Nnwọ a. Ya n'iwhuru a bụ Chiokike n'ezi nù bụdnu kwó okwo.

²¹ Rụmu takiri m, anụ gweme ẹhni anụ n'ọkwa rẹnwu.

Ọkwukwo izi
ke Ẹbo
Jóni
gbarụ

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Nga Jóni gbarụ Ọkwukwo izi Jóni ke ẹbo, ọ ghọlam nye okno badnụ. O gweznenu a “Nyerinya ọma nụ rụmu a,” ke bụ ọgbako Chiokike. Ọkwukwo izi matị ka nookwu ọka gbasiri ọwhnun'anya n'ẹhni ibne be, nọodo be aka nụ nsni gbasiri ele neezni nhne aghalaghala.

Nhne zị n'ọkwukwo izi ka

Ọpanizo (1-3)

Ezi ọka nụ Ọwhnun'anya (4-11)

Okwukwo (12-13)

Obekwu ikwu nụ okpukpe

¹ Mawa, Jóni, nye okno badnụ, naagbaznenu nwerinya Chiokike hōhiaru nụ rụmu a ọkwukwo, ele me whnurnu n'anya n'ezi, ọ búo me nụ nsnunu m, kọvu kpakara ele magwụ ezi ọka. ² Kwnornu nụ ezi ọka ke zị nụ rime aị, ke jaazigidne aị tim tọm.

³ Oru nụ obirizi nụ udno ke hi n'aka Chiokike Nda nụ Jizọsi Karaịsi Nnwọ Nda aị va, jaadazinu aị nụ ezi ọka nụ ọwhnun'anya.

Ezi ọka nụ ọwhnun'anya

⁴ O neenye m ovu ọso n'ọnu kpa me nọwhnu rụmu ị neezne izne n'ezi ọka lele kpa Nda aị nyernu aị n'iwu. ⁵ Kịtna, nwerinya ọma, m zá m naagbanụ ị iwu ikne, kọvu ọ bụ kọriri ke a ji hite nụ mbọm. M naariasno ma a whnurita ẹhni aị n'anya. ⁶ Ka bụ ọwhnun'anya wam, a zne izne noobno nsni nụ nhne Chiokike nyernu n'iwu. Lele kpa anụ nurnu n'ọpanizo, iwu a bụ ma anụ zne izne n'ọwhnun'anya.

⁷ Agida ele nooduwhu ele badnụ, ele zá neekweru nụ Jizọsi Karaịsi varụ n'anọ-ẹhni, bnarnu nụ rime ọwa. Nye nụ kpam bụ nye nooduwhu nụ nye neemegidne Karaịsi. ⁸ Anụ ledu anya, ọ zị anụ tuwhu nhne anụ dọgburu ẹhni anụ n'ernu, kọvu ma anụ nwehia ọgwo ẹrnu zuru ozu. ⁹ Nye ọbula ke neezne nụ ruwhnu gharụ nhne Karaịsi znirni máa Chiokike. Kọvu nye ọbula ke zị neeme iznizni a magwụ Nda nụ Nnwọ a. ¹⁰ Nye ọbula ke vakwnusiri anụ ke gwéyala iznizni ka, anụ kwúbana ọro anụ, mọbu kanu a, “Ị valẹ.”

¹¹ Nye ọbula ke kannu a, “Ị valẹ” jeekehia igwe n'ernu ojo a.

¹² M nwernu m agida nhne me jaagbanu anu, kovu m jeeme kpam n'okwukwo nụ nki. Tnụnuma, m neele anya nụ m jaava me nụ anu kwu ọka ruwhnu nụ ruwhnu, kpam, ovu ọso n'ọnu aị joozu ozu.

¹³ Rụmu nwene i rinya kam Chiokike hōhiaru neebekwu i.

Okwukwo izi
ke Eto
Jóni
gbarụ

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Nga Jóni gbarụ Okwukwo izi Jóni ke eto, o gholam nye okno badnụ. O gweznenu nye risi ogbako Chiokike, nye rewhna a bụ Gayosi. Okwukwo izi ka, naaznarni Gayosi kwnornu ernalu oma a hne rumu Chiokike berere zi, nodo masi a aka nu nsni gbasiri otu nyerukna be kwu Diotirifesi.

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Okpanizo (1-4)

Gayosi kwesiri okwnata ovu (5-8)

Diotirifesi mekwala nkari (9-10)

Demetirisi mekwaru nkari (11-12)

Okwukwo (13-15)

¹ Mawa, nye okno badnụ, naagbaznenu Gayosi enyi m me whnrnu n'anya nu ezi oka.

² Enyi m me whnrnu n'anya, okpukpe m bu ma ehni i si rikne, ma kpakara nhne i neeme gakwanu i nkari lele kpa mkpuru ovu i naagakwa nkari. ³ O nyernu m mkpoma oso n'onu k'agida nga agwna rumu nda varu kanu m nhne gbasiri okwnata ovu i n'ezi oka nu kpa i neezne izne n'ezi oka wam. ⁴ O za nhne noso m ovu n'onu kakwo nga me nrnu nu rumu m neezne izne n'ezi oka.

Gayosi kwesiri

okwnata ovu

⁵ Ezi enyi m me whnrnu n'anya, i kwesiri okwnata ovu nu kpakara nhne i neemenu rumu nda, o bu n'ezi nu be bu ele izne n'ehni i. ⁶ Be kannu ogbako Chiokike owhnun'anya i, o joburu oma ma i zihala be kpa o kwesiri n'anya Chiokike. ⁷ Be kwnornu rewhna Karaisi whoga zni izi oma, be kwéle o nahoru oyi aka hite n'aka ele kwé ekwe. ⁸ A kwesiri o nabnanya ele ka nkari ma ai nu be snornu rnukota ernu ezi oka n'otu.

Diotirifesi mekwala nkari

⁹ M gbaznenu m ogbako Chiokike okwukwo, kovu Diotirifesi nye noopio o buru nye risi kwéle obno nsni nu nhne me nookwu. ¹⁰ Nga me varu, m jeeme ele badnu mahia nhne o neeme, kpakara nhne o nookwu gbasiri ai nu kpakara aghalaghala a. Tukwasi n'olu nhne ka, o kwéle o nabnanya rumu nda ai. Ele pioru o kwubnanya rumu nda ai, o kwéle be, kovu o chihala be n'ogbako Chiokike.

Demetirisi mekwaru nkari

¹¹ Enyi m me whnrnu n'anya, i sno nhne buo oma, kovu snornu nhne buru oma. Nye obula ke neeme nhne buru oma hi hne Chiokike zi va. Nye neeme nhne ojo whnuge Chiokike anya ria ria. ¹² Kpakara ele badnu nookwu Demetirisi oka oma hite n'ezi oka. Aila masi nookwu a oka oma, anu magwu nu akebe ai bu ezi.

Obekwu ikwu ipne-aznu

¹³ M nwernu m agida nhne me kwesiri o gbanu i n'okwukwo, kovu m jejei mkpisi okwukwo nu nki naagba a. ¹⁴ M neele anya nu m jaava whnu i anya ige mati, me nu ji kwu oka ruwhnu nu ruwhnu.

¹⁵ M neekpe ma Chiokike nyee i udno. Kpakara ele enyi i neebekwu i. Bekwu kpakara ele enyi ai n'otu n'otu.

Ọkwukwo izi

Judu gbarụ

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Judu gbarụ Ọkwukwo izi Judu, nọdo ele badnụ aka nụ nsị gbasiri ele neezni nhne aghalaghala, ele karụ nụ be bụ ele kweru ekwe. Lele 2 Pita, Judu, n'ọkwukwo matị ka, naakwnagidne nye nọgwnu a, ọ naakaa be gba ọtna kwnornu ọkwnata mkpoma ke Chiokike nyernu ele ke a otu mgba be bita.

Nhne zị n'ọkwukwo izi ka

Ọpanizo (1-2)

Ele neezni nhne aghalaghala (3-16)

Ezni ọ bita ọkwnata mkpoma (17-23)

Ọjija zinu Chiokike (24-25)

¹ Mawa, Judu, nye izi ke Jizosi Karaịsi, nye bụ kwno nwene rukna Jemisi, naagbaznenu kpakara ele Chiokike sukwuru ọkwukwo, ele wu nụ rime ọwhnun'anya Chiokike Nda, ele Jizosi bitaru. ² Obirizi nụ udno nụ ọwhnun'anya banụ anụ ọba.

Ele neezni nhne aghalaghala

³ Ele me whnurnu n'anya, m neeyisi rikne naagbanụ anụ ọkwukwo gbasiri ọznohia ke a nwernu igwe nụ rime a, ọ zị mkpa me gbanụ anụ ma anụ yisi ẹhni naagba ọtna kwnornu nụ ọkwnata oву ke Chiokike nyernu ele ke a otu mgba be bita. ⁴ Kwnornu nụ agwna ele zá nọtu ogwnu Chiokike ribnanyarnu hne a máa n'esilawuru aị, ele naagbanwo izi oma ke oru Chiokike, ma be nwe oghere rnụ ẹrnu ojo be, be gónahoru Jizosi Karaịsi Nyenwe aị nụ eze aị. Ọkwukwo nsọ kwuru nhne gbasiri be agida ige wheru ewhe nụ be jaanahia omuma ikpe.

⁵ M neechenwanyanụ anụ nhne ka, ọ bụ n'ezi nụ anụ magwụ kpakara nhne ka, nụ Nyenwe aị dọhiaru ele Izireli n'eli Ijipiti, kovu omekwo, gbu kpakara ele kwé ekwe. ⁶ Anụ chenwanya ele enine izi ele bitala onodi be nụ mbom, kovu gharu onodi be, Chiokike turu be ijigba tim tom nụ ochichiri, bita be dụ n'okne ọbochi ikpe wam ọ jaama be ikpe. ⁷ Lele kpa Sodom nụ Gómora nụ kpakara eli gbarụ be gburugburu, ele wu nụ rime be ruru aruru-eli ke ome oyi nụ nhne zila richna, be taru be awnwhnu bekwnu noonwu tim tom, ma be buru nhne odo aka nụ nsị nyee kpakara ele badnụ.

⁸ Kpam masi, ele nọoro mboro ojo ka mehieru megidne anọ-ehni be, be ledna ochi risi Chiokike anya, ele kajarụ ele wu n'oligwe. ⁹ Ọ bụbedi nye risi ele enine izi Maikeli, nga ya nụ Ekwensu nọdogbuta iznu Mozizi, nwée rikne kwu oka ojo megidne Ekwensu, kovu ọ karu, “Nyenwe aị bigbo i.” ¹⁰ Kovu ele ka naakaja nhne be máa, be nụ lele rumu anohia ojo, neeme nhne nọgwnu be, kpakara nhne ka jodoka be.

¹¹ Awnwhnu jaazinu be. Be snornu apna Keni. Be kwnornu iwai dnabna nụ mmehie Balam, be bụ ele risi rikne lele Kora, be joowhu etekne lele kpa Kora whuru.

¹² Ele ka nụ lele rune nụ iriri omekorita anụ, iwhnerne zá nọtụ be o mee nhne ojo. Be nọoznu ẹhni be kpọi. Be nụ lele erumeru oligwe ruwhere neewhesa, be nwée rikne gweya mini ozuzo. Be nụ lele isisi mfla mkpuru, ọ bụbedi n'okochi, isisi be vnurnu hite nụ ẹgwnugwnu a, ke nwurnu onwu n'ezi. ¹³ Be nụ lele okne abaka-mini ke osimini, be nụ ẹrnu iwhnerne be nọogbo okoto. Be nụ lele mbọ ghieru apna, ele Chiokike bitannu oghere n'okne ochichiri ọkwnukokwnu. ¹⁴ Ọ bụ Inoku, nye esau hite n'Adam, nye kwuru n'agida ige wheru ewhe, “Le, Nyenwe aị jaava, ya nụ agida ele nsọ a be jógwnuli onu, ¹⁵ o jeekpe kpakara ele badnụ ikpe, ọ jaama kpakara ele máa Chiokike ikpe, kwnornu kpakara aruru-eli be ruru, nụ kpakara oka ele mmehie ka máa Chiokike kwuru kwugidne a.” ¹⁶ Ka

bụ ele zị naatakpo ntakpo, noobno ele berere nhne, be noosno nhne ojo ke nọogwnu mkpoma be, be noovugnadna ẹhni be, naaznarni ele badnu ma be nwehia nhne be pioru.

Odo aka nu nsni nu ezni

¹⁷ Ele me whnuru n'anya, anu chenwanya nhne ele izi Nyenwe aji Jizosi Karaisi kwuru.

¹⁸ Be kannu anu, "N'ige ipne-aznu, ele jomu anu rumu jaava, ele noosno nhne ojo ke nọogwnu mkpoma ma Chiokike be." ¹⁹ Ka bu ele neegweya okewa, ele ano-ehni netchi, ele nwée Enine Chiokike.

²⁰ Kovu anu, ele me whnuru n'anya, anu wulizo ehni anu lele oro hite nu ntuli okwnata ovu anu ke zi nsọ. Anu kpe okpukpe nu rikne Enine Nso. ²¹ Anu bita ehni anu n'owhnun'anya ke Chiokike, kpa anu noosno, neele anya obirizi ke Nyenwe aji Jizosi Karaisi jeenye anu nu budnu kwó okwo.

²² Anu donu ele nwernu mkpoma lawuru obirizi. ²³ Anu znohia ele berere, dokia be lele ele hi nu rime bekwnu. Anu gweru ogwnu donu ele berere obirizi. Kovu anu sno o bubedi iwo ke mmehie be gburu hite n'ernu ano-ehni irno.

Ojija zinu Chiokike

²⁴ Chiokike bu nye ke nwernu rikne o bita anu ma anu gharu o dna, mee ma anu gwuzoru nwée oru, nu mkpoma oso n'onu nu ruwhnu a zi igwugwu. ²⁵ Ya bu Chiokike kpoi, Nye Oznohia aji, hite nu Jizosi Karaisi Nyenwe aji, kpakara igwugwu, nu dudugna, nu rikne nu ochi risi zinu a, hite nu mbom du kitna, okwnukokwnu. Amim.

Okpume Chiokike kpumennu

Joni

Nhne gbasiri okwukwo ka

Okwukwo ka neegesi nhne Joni whnurnu gbasiri izi Chiokike nu nhne Jizosi Karaishi mernu (1:2). Izi ka waru ngalaba eto. (1) Rikne ojo noornu ernu n'owa, nye Karaishi jaata awhnuwhnu, nwu masi. (2) Jizosi bu Nyenwe ai, o jeemegbu kpakara ele badnu nu kpakara rikne ke neemegidne Chiokike. (3) Chiokike nwernu ogwo ernu ke o bitannu kpakara ele ke a, ele kwesiri be kwnata be mkpoma, ele dazigidnenu n'okwnata ovu be, ke kakwo ele nwurnu n'ernu Nyenwe ai.

Ka bu izi ke nwernu olile anya nyee ele Karaishi, ele taru awhnuwhnu, nwu kwnornu okwnata mkpoma be nu Karaishi. Okwukwo izi ka nookwu nu o bu n'ezi nu ochichi aka rikne ele Rom zi naakpa rikne, kovu Nnwot Atnurnu Chiokike nwe omegbu n'ipne-aznu. Ka mernu be buru ele kwesiri okwnata ovu du n'enwu.

Nhne zi n'okwukwo ka

Ohnurninya Joni (1:1-8)

Nyenwe ai zi budnu (1:9-20)

Okwukwo izi ogbako Chiokike esau (2:1---3:22)

Okpukpe n'oligwe (4:1-11)

Okwukwo ke nwernu akara esau (5:1---6:17)

Okpukpe nu ruwhnu ngadna eze Chiokike (7:1-17)

Okwodu esau (8:1---11:19)

Agwo nu anohia lawuru wam (12:1---13:18)

Ikpe Chiokike nu ochekwa a (14:1---15:8)

Okiko ovu owe ehni Chiokike (16:1-21)

Be megburu ele irno Chiokike (17:1---20:10)

Ikpe ipne-aznu (20:11-15)

Oligwe ikne nu owa ikne (21:1-8)

Jerusalem ikne (21:9---22:6)

Karaishi jaava wara wara (22:7-21)

¹ Okpume Jizosi Karaishi, ke Chiokike nyernu a, ma o gesi ele izi a nhne jeeme n'ige matj ke vazne, o zizne enine izi a o gesi nye izi a Joni. ² Joni gbaru akebe ikwu-onu Chiokike nu akebe Jizosi Karaishi, o kwuru kpakara nhne o whnurnu. ³ Nye owa oma bu nye noogwnu kpakara ikwu-onu ke okwukwo ohnurninya ka, nu ele nurnu be, bita masi be, kwnornu nu ige zi ndundu.

Obekwu ikwu

⁴ Mawa, Joni naagbaznenu ogbako Chiokike esau ke zi n'Esia okwukwo.

Oru nu udno ke Chiokike nye zi, nye zi nu mbom, nu nye ke jaava dazinu anu, hite n'aka enine esau ke zi nu ruwhnu ngadna eze a, ⁵ ma n'aka Jizosi Karaishi, nye akebe kwesiri be kwnata a mkpoma, nye mbom ke hi n'enwu lizo, nye ke netchi ele eze k'owa.

Nye whnurnu ai n'anya, gweru onarna a snusnama kpakara mmehie ai, ⁶ o mee ai a buru mbam ele okwa arjohna Chiokike a, nu Nda a, igwugwu nu rikne zinu a hite kitna du n'ige kwó okwo. Amim.

⁷ Le, o vawa nu rime erumeru oligwe,

kpakara anya jowhnu a,

ma ele duru a ara,

kpakara ele zi n'owa jaagbanu a mkpe.

Owe! Amim.

⁸ “Mawa bụ Alifa nụ Omega,” bụ nhne Nyenwe aị kwuru. “Mawa bụ Opanizo nụ Okwukwo, nye zị, nye zị nụ mbom, nụ nye jaava, Nye Meli Nhne Dum.”

Nye nụ lele

Nnwọ ke Badnụ

⁹ Mawa bụ Jōni, nye bụ nnwọ nda anụ, nye sno anụ nụ rime awnụwhnu, a bụ ele ẹlize a, a naagidne awnụwhnu. Be kwuznenu m nụ rime ẹli ọhia esilawuru osimini ke Patimosi, kwnornu nụ m kpọru m okwo ikwu-ọnu Chiokike nụ nhne Jizosi gbarụ ama a.

¹⁰ M zị m nụ rime Enine n'ọbochi Nyenwe aị, m nurnu m okne nkoli n'aznụ m ke dnarnụ lele okwodu. ¹¹ Nkoli ka kaa, “Gbasị nhne ị whnurnu n'okwukwo, ziznenu a ọgbako Chiokike ẹsau ka, ziznenu Efesosi, nụ Sımaina, ziznenu Pegamosi, nụ Taitira, ziznenu Sadesi, nụ Filadefia, zizne masinu Laodisia.”

¹² M tūhnasna ma m whnurnu m nye nookwunu m ọka. M whnurnu m nhne be tūkwasi tōnji ẹsau be wuru golu. ¹³ N'esilawuru nhne be tūkwasi tōnji ẹsau wam gwuzo otu nye nụ lele Nnwọ ke Badnụ. O wogwu iwo awura duru a ẹli ọchi, o ji ajnị sụ nụ mkpoma a. ¹⁴ Risi a nụ rukeri-ize a noonwu va-a-a lele wulu, naachna va-a-a lele mkpuru-mini, anya a nụ lele riro bẹkwu. ¹⁵ Ọchi a lawuru nụ lele ọla be gbarụ bẹkwu nụ rime ite bẹkwu, nkoli a naadna lele agida mini. ¹⁶ O ji mbọ ẹsau n'akarikwnunga a, ama-ogwnu nwernu ruwhnu lawuru tuga bụko neehi n'ọnu a nọowhuya, ruwhnu a noonwu lele ẹnam n'esilawuru iwnehnie.

¹⁷ Nga me whnurnu a, m dna n'ẹli n'ọchi a lele nye nwurnu ọnu. Kọvu ọ tūkwasiri m akarikwnunga a, kaa, “Ogwnu tūko ị, mawa bụ Nye Mbom nụ Nye Ipne-aznụ. ¹⁸ M zị m bụdnụ. M nwurnu m ẹnwu, kọvu le, m zị m bụdnụ tim tōm. M ji m snambị ẹnwu nụ ẹli renwu.

¹⁹ “Gbasị nhne ị whnurnu n'okwu-kwo, nhne zị kitna, nụ nhne jeeme nụ ruwhnu. ²⁰ Ka bụ nhne miri emi ke mbọ ẹsau wam ị whnurnu n'akarikwnunga m, nụ nhne be tūkwasi tōnji ẹsau wam be wuru golu. Mbọ ẹsau wam bụ enine izi ọgbako Chiokike ẹsau, nhne be tūkwasi tōnji ẹsau wam ị whnurnu bụ ọgbako ẹsau.”

2

Izi ele Efesosi

¹ Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zị n'Efesosi okwukwo: Hite n'ọnu nye wam ji mbọ ẹsau wam n'akarikwnunga a, nye neezne izne n'esilawuru nhne be tūkwasi tōnji ẹsau wam. ² M magwụ m nhne anụ neeme. Anụ nọdogbu ẹhni anụ n'ernu nụ ọsuta mkpoma anụ. Anụ kwéle o kwubnanya ele aruru-ẹli, anụ kparụ ele kwuru ẹhni be ele izi iru, kọvu be bụo, anụ whnụ nụ be bụ ele aghalaghala. ³ Anụ jiri ọsuta mkpoma nagidne awnụwhnu anụ taru kwnornu rẹwhna m, anụ kwéle rikne gwụ anụ.

⁴ Kọvu m nwernu m otu nhne megidne anụ, anụ zıma n'ọwhnun'anya lele kpa anụ neeme nụ mbom. ⁵ Anụ chenwanya hne anụ dnarnụ. Anụ hi nụ mmehie anụ tūhnasna, rnụ ẹrnu mbom anụ rnurnu. Ọ buru nụ anụ jọtuhnasna hite nụ mmehie anụ, m jaavakwnusi anụ wara wara, gweme nhne be tūkwasi tōnji anụ nụ hne ọ zị, okwolem ma anụ tūhnasnarnu. ⁶ Kọvu anụ nwernu otu nhne buru ọma, anụ sno ẹrnu ele Nikolata irno lele kpa me snornu a irno.

⁷ Nye nwernu nsnị, ọ nurnu nhne Enine Nsọ naakanụ kpakara ọgbako Chiokike. Nye megburu, m jeenye a rikne o ri mkpuru isisi ke bụdnụ ke zị n'ọbna Chiokike.

Izi ele Sımaina

⁸ Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zị nụ Sımaina okwukwo: Hite n'ọnu nye wam bụ Nye Mbom nụ Nye Ipne-aznụ, nye nwurnu, ziri kwno bụdnụ. ⁹ M magwụ m awnụwhnu anụ naata. M magwụ m nụ anụ bụ ele mboni, kọvu anụ bụ ele nwernu ẹkwu k'agida. M magwụ m ọka ojo ele ka nụ be bụ ele Ju nookwugidne anụ, kọvu be bụo, be bụ ele ọro ọgbako Setani. ¹⁰ Ogwnu tūko anụ kwnornu awnụwhnu anụ jaata.

Le Setani jeeyisi agwna anụ n'ikelu ma be kpa anụ iru. Anụ jeenwe ọkpagbu nri ọbochi. Anụ buru ele kwesiri ọkwnata mkpoma dū n'ẹnwu, m jeenye anụ okpu-eze ke bụ bụdnu.

¹¹ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nso naakanu kpakara ọgbako Chiokike. Nye megburu, ẹnwu ke ẹbo jooḡbu a.

Izi ele Pegamosi

¹² Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zi nū Pegamosi ọkwukwo:

Hite n'onu nye wam nwernu ama-ogwnu ke nwernu ruwhnu lawuru zi buko. ¹³ M magwu m hne anu wu bu hne ngadna Setani zi. Anu jidnesiri rewhna m rikne, anu tuwhule okwnata mkpoma anu nu hne me zi, ọ bubi nga be gburu Antipasi nye akebe m nye kwesiri okwnata mkpoma n'esilawuru anu hne Setani wu. ¹⁴ Kovu m nwernu m nhne ele nu ele megidne anu. Agwna ele noosno iznizni Balam nye znirni Balaki kpa o jeeme rumu Izireli mmehie hite n'ori nhne be jiri kwanu renwu arjohna nu hite n'ome oyi. ¹⁵ Agwna ele noosno iznizni ele Nikolata zi masi n'esilawuru anu. ¹⁶ Anu hi nu mmehie tuhna, ọ buo kpa, m jaavakwnusi anu wara wara, gweru ama-ogwnu hi n'onu m whuya lusi ele ka ogwnu.

¹⁷ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nso naakanu kpakara ọgbako Chiokike. Nye megburu, m jeenye a agwna mana ke tugwaru otugwa. M jeenye masi a otu akaworugwu abochna ke be gbakwasiri rewhna ikne n'olu a, ọ za nye berere marnu a, okwolem nye wam nahiaru a.

Izi ele Taitira

¹⁸ Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zi nū Taitira ọkwukwo: Ka bu nhne Nnwọ Chiokike kwuru, nye wam anya a lawuru nu lele bekwnu, nye ochi a lawuru noonwu lele ọla chnarnu achna. ¹⁹ M magwu m nhne anu neeme. M magwu m owhnun'anya anu, nu okwnata mkpoma anu, nu izi anu, nu osnuta mkpoma anu. M magwu m masi nu ẹnu anu kitna kakwo ke mbom.

²⁰ Kovu m nwernu otu nhne megidne anu. Anu gharuru nwerinya wam bu Jezibeli n'esilawuru anu. Nwerinya ka kwuru ẹhni a nye owhnurninya Chiokike, neezni ele izi m kpa be mee oyi, nu o ri nhne be jiri kwa renwu, nooduhie ele badnu. ²¹ M nyernu m a ige ma ọ tuhna nu mmehie ome oyi, o kwéle. ²² Le, m jootubna n'okpata ya nu ele oyi a, be jaata awhnuwhnu k'agida, okwolem ma be tuhna narnu hite nu nhne ojo be muiaru n'aka a. ²³ M joogbu rumu a, ma kpakara ọgbako Chiokike mahia nu mawa bu nye wam noonvosna mkpoma nu echiche ke rumu badnu. M jookwuhnasi nye obula lele kpa ẹnu a jiri ziri. ²⁴ Kovu agwna anu gwnarnu nu Taitira, ele snoge iznizni ojo ka, ele ma nhne be nookwu nhne tugwaru otugwa ke Setani, m jeenye anu ivu rana berere. ²⁵ Kovu anu jidnesi rikne nhne anu ji tem m va.

²⁶ Nye megburu, bita ikwu-onu m du okwukwo, m jeenye a rikne hne kpakara mba zi.

²⁷ O jeeji mkpara rugwe neechi be,
o jeeliwa be lele kpa be liwa itechi,

²⁸ lele kpa me nahiaru iknerna n'aka Nda m. M jeenye a mbo osisi. ²⁹ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nso naakanu kpakara ọgbako Chiokike.

3

Izi ele Sadisi

¹ Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zi Sadisi ọkwukwo: Ka bu nhne nye wam ji enine esau Chiokike n'aka a, nu mbo esau. M magwu m nhne anu neeme. M magwu m nu anu nwernu rewhna nu anu zi budo, kovu anu nwurnu onwu. ² Anu tnenya, jikwasi nhne ke gwnarnu matị ọ nwu rikne, kwnornu nu m whunge m ẹnu anu ke zuru ozu nu ruwhnu Chiokike m. ³ Anu chenwanya nhne anu nahiaru, ke anu nurnu, anu mee be. Anu hi nu mmehie anu tuhna. Ọ buru nu anu jétnenya, m jaavakwnusi anu lele nye buznu, anu jaamahia ige me jaava.

⁴ Kọvu anụ nwernu badnụ ele nụ ele nụ Sadisi ele mérula awura be. Be joowo awura abọchna snornu m zne izne kwnornu nụ be kwesiri. ⁵ Nye megburu kpa, be joowote a awura abọchna, m jóokwnome rẹwhna a n'ọkwukwo ke bụdnu. M jookwuhia rẹwhna a nụ ruwhnu Nda m ya nụ ruwhnu ele enine izi a. ⁶ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nsọ naakanụ kpakara ọgbako Chiokike.

Izi ele Filadefia

⁷ Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zị nụ Filadefia ọkwukwo: Ka bụ nhne nye wam zị nsọ nụ nye ezi ọka kwuru, nye jigwu snambị Devidi, nye ọ bụru nụ ọ gbama ọnuhna, ọ zá nye nwernu rikne ọ gbasni a, nye gbasni ọnuhna, ọ zá nye nwernu rikne ọ gbama a. ⁸ M magwụ m nhne anụ neeme. Le, m gbamannụ m anụ ọnuhna ke ọ zá nye nwernu rikne gbasni, kwnornu nụ anụ nwernu iknernema matị, kọvu anụ bítaru ikwu-ọnu m, anụ gónahorula rẹwhna m. ⁹ Anụ jọowhnu nhne me jeeme ele ọro ọgbako Setani, ele ka nụ be bụ ele Ju, kọvu be búo, be bụ ele aghalaghala, m jeeme be va dna n'ẹli n'ọchi anụ, be jaamahia nụ m whnurnu m anụ n'anya. ¹⁰ Kwnornu nụ anụ bítaru ikwu-ọnu m, snuta ovu, m jaabita masi anụ n'ige ọrnurna ke jaadnakwasị kpakara ọwa, ọ rna ele wu n'ọwa ọrnurna.

¹¹ Le, m vawa wara wara, anụ jidnesi nhne anụ ji rikne, ọ zị nye berere nahoru anụ okpu-eze anụ. ¹² Nye megburu, m jeeme a nsnusnu Oro Nsọ Chiokike m. O jéehi nụ rime a whoga berere. M jaagbakwasị rẹwhna Chiokike m n'olu a, ya nụ rẹwhna ọhna ikne Chiokike m, ke bụ Jeruselem ikne, ke hi n'oligwe n'aka Chiokike m hiedna. M jaagbakwasị a rẹwhna ikne m n'olu a. ¹³ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nsọ naakanụ kpakara ọgbako Chiokike.

Izi ele Laodisia

¹⁴ Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zị nụ Laodisia ọkwukwo: Ka bụ nhne Amim kwuru, nye akebne kwesiri be kwnata a mkpoma nụ nye ezi ọka, nye neechi kpakara nhne Chiokike keru. ¹⁵ M magwụ m nhne anụ neeme. Anụ kpéle bẹkwnu, anụ jíla iyi. Ọ jọburu oma nụ anụ kperu bẹkwnu mọbu nụ anụ jiri iyi. ¹⁶ Kọvu kwnornu nụ anụ zị marna marna, anụ kpéle bẹkwnu, anụ jíla iyi, m jọogbohala anụ n'ọnu m. ¹⁷ Anụ kwuru, “M barụ m eze, m nwernu m ẹkwnu, ọ zá nhne naara m,” kọvu nụ anụ máa nụ anụ bụ ele nọowhnuji anya, nụ ele be kwesiri ọ donu obirizi, ele mboni, ele isni nụ ele gba ẹto. ¹⁸ Me zni anụ ezni, anụ zunahoru m golu be snurnu, ma anụ nwernu ẹkwnu, nụ awura abọchna, ma anụ kpusni ẹto anụ gbagwụ, tna ẹgwnumisi n'anya anụ ma anụ whnurnu ọsno. ¹⁹ M neebigbo kpakara ele me whnurnu n'anya, naapnia masi be nhne. Anụ gbalị tūhnasna, hi nụ mmehie whuya. ²⁰ Le, m gwuzogwu m n'ọnuhna, nooznu aka. Nye ọbula ke nurnu nkoli m, gbama ọnuhna, m jaabnazne n'oro a, snornu a ri wiri, ya snornu m masi ri wiri.

²¹ Nye megburu, m jeenye a rikne o snornu m daziri ẹli nụ ngadna eze m, lele kpa me megburu, m snornu Nda m daziri ẹli nụ ngadna eze a. ²² Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nsọ naakanụ kpakara ọgbako Chiokike.

4

Ngadna eze ke zị n'oligwe

¹ Nga nhne ka mekworu, m whnurnu m, le, otu ọnuhna gbamarnụ n'oligwe. Nkoli wam me nurnu nụ mbom ke dnarnu lele ọkwodu karu, “Vaa hna, m jeegesi i nhne jeemeriri nụ ruwhnu.” ² Ngangam, m zị m n'Enine, m whnurnu m nụ rime oligwe otu ngadna eze nụ nye dazị n'olu a. ³ Nye wam dazị nụ ngadna eze wam, ruwhnu a noogbu marna marna lele akaworugwu jasipa nụ sadisi, eke nụ egwurugwu hnirni ngadna eze wam gburugburu ke naachna lele emiradi. ⁴ Nri ngadna eze lawuru nụ ẹno berere gbarụ ngadna eze wam gburugburu, ele okno badnụ nri lawuru nụ ẹno dazị n'olu ngadna eze berere wam woru awura abọchna, kpuru okpu-eze golu nụ risi be. ⁵ Amuma nụ egbe oligwe nụ ọdidna hi nụ ngadna eze wam naadna. Tọnji ẹsau zị nụ ruwhnu ngadna eze wam noonwu bẹkwnu,

ke bụ enine ọsaw wam Chiokike. ⁶ Osimini nụ lele nyno nọowhnu ọsno zị nụ ruwhnu ngadna eze wam.

N'esilawuru ngadna eze wam ya nụ gburugburu a bụ nhne ọno zị bụdnu bụ anya anya ruwhnu nụ aznụ zị. ⁷ Nhne ke mbom nụ lele odum, ke ọbo nụ lele nnwọ ehni, ke ọto nwernu ruwhnu lele ruwhnu badnụ, ke ọno nụ lele igno neewhe ewhe. ⁸ Nhne zị bụdnu ọno wam, ke ọbula nwernu aka-nkwu isunu, kpakara ẹhni be bụ anya anya. Be kpúsni ọnu be iwhnehnne nụ abali, be nọogwnu eri naakaa,

“Nsọ, nsọ, nsọ

bụ Nyenwe aị Chiokike ke Meli Nhne Dum,
Nye zị nụ mbom, nye zị kịtna, nye jaava.”

⁹ Kpa nhne wam zị bụdnu zị neenye a igwugwu nụ ọson'anya, nọtunu nye wam dazigwu nụ ngadna eze wam mmamma, nye zị bụdnu ọkwukokwnu, ¹⁰ ele okno badnụ nri lawuru nụ ọno wam dna n'ẹli nụ ruwhnu nye wam dazigwu nụ ngadna eze, kpọ risi ẹli nụ ruwhnu nye wam zị bụdnu ọkwukokwnu. Be tūbita okpu-eze be nụ ruwhnu ngadna eze wam, kaa,

¹¹ “I bụ nye kwesiri, Nyenwe aị Chiokike,

ọ nahoru igwugwu nụ ọson'anya, nụ iknerna,
kwnornu nụ ọ bụ jịwa keru kpakara nhne hite nụ echiche i,
jị nyernu be bụdnu.”

5

Ọkwukwo nụ Nnwọ Atnuru wam

¹ M whnuru m otu ọkwukwo n'akarikwunga nye wam dazị nụ ngadna eze wam, be gbarụ a nhne ruwhnu nụ aznụ, be kasiri a akara ọsaw. ² M whnuru m otu enine izi nwernu rikne ji okno nkoli neesi okokoba, naakaa, “Ndaa nye kwesiri ọ gbaji akara ọsaw wam nụ o kpume ọkwukwo wam?” ³ Kọvu ọ zá nye be whnuru n'oligwe nụ ọwa mọbu nụ mkpururu ọwa, bụ nye kwesiri o kpume ọkwukwo wam mọbu lebna anya nụ rime a. ⁴ M kwna ẹkwna k'agida kwnornu nụ ọ zá nye be whnuru kwesiri o kpume ọkwukwo wam mọbu lebna anya nụ rime a. ⁵ Otu nụ rime ele okno badnụ wam kanu m, “I kwnama ẹkwna, le, Odum ke ẹbnuru Juda, * Mgbaregwugwu Devidi, † o megbulem, o nwernu rikne o kpume ọkwukwo wam, nụ ọ tọma akara ọsaw wam.”

⁶ Ige wam m whnuru m otu Nnwọ Atnuru gwuzo n'esilawuru ngadna eze wam, ma nụ esilawuru nhne ọno wam zị bụdnu ya nụ ele okno badnụ wam, lele nụ be gburu a ogbu. O nwernu mfu ọsaw, nụ anya ọsaw ke bụ enine ọsaw wam Chiokike, ke o zihalaru nụ rime kpakara ọwa. ⁷ Nnwọ Atnuru wam zne nahoru nye wam dazị nụ ngadna eze wam ọkwukwo n'akarikwunga a. ⁸ Nga ọ nahoruru a ọkwukwo wam, nhne ọno wam zị bụdnu nụ ele okno badnụ nri lawuru nụ ọno wam dna n'ẹli nụ ruwhnu Nnwọ Atnuru wam, kpakara be ji ọbo be n'aka, ya nụ obele golu ke isensi jihiaru, ke bụ okpukpe ele nsọ. ⁹ Be gwnu eri ikne,

“I kwesiri ọ nahoru ọkwukwo wam,

nụ ọ tọma akara a,
kwnornu nụ be gburu i,

i gweru ọvnarna i gbahia ele ke Chiokike

hite nụ kpakara ẹbnuru, nụ ikwu-ọnu, hite nụ mba nụ ele badnụ.

¹⁰ I mernu be buru mbam ele ọkwa ariohna, ke jeekpenu Chiokike,
be jọobu ele eze neechi ọwa.”

¹¹ M le anya, m nuru m nkoli agida enine izi gbarụ ngadna eze wam gburugburu, nụ nhne ọno wam zị bụdnu nụ ele okno badnụ, pokwu nụ pokwu nụ pokwu ndasi, nụ pokwu ndasi nụ ndasi. ¹² Be nọogwnu eri nụ okno nkoli, naakaa,
“Nnwọ Atnuru wam be gburu kwesiri

* 5:5 Odum ke ẹbnuru Juda Jenesisi 49:9 † 5:5 Mgbaregwugwu Devidi Azaya 11:1, 10

ọ nahọru rikne, nụ ẹkwunu nụ akoniche, nụ iknerna
nụ ọson'anya nụ igwugwu, nụ ọznarni.”

¹³ M nurnu m hne kpakara nhne zị budnu zị n'oligwe, n'owa, nụ mkpururu ọwa, kpakara nhne zị budnu ke zị n'okno osimini nụ kpakara nhne zị nụ rime be, naakaa, “Ọznarni nụ ọson'anya nụ igwugwu nụ rikne zinu

nye wam dazị nụ ngadna eze, ya nụ Nnwọ Atnurnu wam tim ọtom.”

¹⁴ Nhne ẹno wam zị budnu, kaa, “Amim.” Ele okno badnu wam dna n'eli, kponu Chiokike nụ Nnwọ Atnurnu risi eli.

6

Akara ẹsau wam

¹ M whnurnu m nga Nnwọ Atnurnu wam ọtomarnu akara ke mbom. Otu nhne zị budnu ẹno wam ji nkoli dnarnu lele egbe oligwe kaa, “Vaa.” ² M le anya, le otu iyinya richna, nye gbagwu a ji otu mgbata, be nyee a okpu-eze, ọ whoga ọolugbu, neemegbu.

³ Nnwọ Atnurnu wam ọtoma akara ke ẹbo, m nurnu m nhne ẹno wam zị budnu ke ẹbo, naakaa, “Vaa.” ⁴ Le, iyinya berere naachna ihie ihie, be nyernu nye gbagwu a rikne o gweme udno n'owa, mee ele badnu noogbu ibne be, be nyernu a ama-ogwnu hna ezi.

⁵ Nga Nnwọ Atnurnu wam ọtomarnu akara ke ẹto, m nurnu m hne nhne ẹno wam zị budnu ẹto karu, “Vaa.” M le anya whnu iyinya neeji riji, nye gbagwu a ji nhne be ọtutu nhne n'aka a. ⁶ M nurnu m nkoli n'esilawuru nhne ẹno wam zị budnu, naakaa, “Otu ntutu ikpa wheti bu ogwo ẹnu otu ọbochi, ntutu ikpa balị ẹto ogwo ẹnu otu ọbochi. Kọvu anu lulu mono olivu nụ manya vaịni.”

⁷ Nnwọ Atnurnu wam ọtoma akara k'eno, m nurnu m nkoli nhne zị budnu k'eno karu, “Vaa.” ⁸ M le anya, otu iyinya ogbu-nu-orio, rewhna nye dazị n'olu a bu Ẹnwu, Ẹli Rẹnwu sno a n'aznu. Be nyernu a rikne hne otu nga nụ nga ẹno ke ọwa zị, ma o gweru ama-ogwnu nụ okwnunyo gbu be, ma nriria ojo nụ ojo anohia ke ọwa.

⁹ Nnwọ Atnurnu wam ọtomarnu akara ke isne, m whnurnu m mkpuru ovu kpakara ele be gburu kwnornu ikwu-onu Chiokike nụ ama be gbaru nụ mkpururu ojo ariohna. ¹⁰ Be ji okne nkoli neesi okokoba, naakaa, “Nyenwe ai zị nsọ, i bu ezi, du ngele, hne i jeekpe ele zị n'owa ikpe, megwnahia ọvnarna ai?” ¹¹ Be nyernu nye ọbula nụ rime be iwo awura abochna, be kanu be, be zukwaru inwe ige matị, tem onu ogwnugwnu ele izi ibne be nụ rumu nda be, ele be joogbu zute.

¹² Nnwọ Atnurnu wam ọtomarnu akara ke isunu, okne eli otne enye dnarnu, ẹnam ji riji lele ikpe mkpe, ẹnwa chna ihie ihie lele ọvnarna. ¹³ Mbọ hi n'oligwe naadna n'owa lele ike isisi be kwu figi chna achna naadna nga ruwhere neewhe. ¹⁴ Be piakota oligwe lele okwukwo, rugwu nụ eli ohia esilawuru whoga n'onodi be.

¹⁵ Ele eze ke ọwa nụ ele dikne, ele neechi ele ogwnu ele baru eze, ele dimkpa, nye ọbula, ma ohi ma nye nwernu ẹhni a, tugwa nụ rime ogba nụ iketa rugwu. ¹⁶ Be kanu rugwu kwu nụ rugwu matị, “Dnagidne ai, kpusni ai n'anya nye wam dazị nụ ngadna eze, ya nụ ovu owe ẹhni Nnwọ Atnurnu wam. ¹⁷ Kwnornu nụ okne ọbochi ovu owe ẹhni be valẹm. Nyele joogwuzoli?”

7

Be karu 144,000 ele badnu akara

¹ Nga nhne ka whemernu, m whnurnu m enine izi ẹno gwuzo nụ ngeri ẹno ke ọwa, knernu ruwhere k'owa n'aka, ma ruwhere gharu o whe n'owa, ma n'osimini mọbu n'olu isisi ọbula. ² M whnurnu m enine izi berere hi n'obosi ẹnam ọowhuya, o ji akara Chiokike ke zị budnu n'aka a, o ji okne nkoli naakanu ele enine izi ẹno wam Chiokike nyernu rikne o lulu ọwa nụ osimini, ³ kaa, “Anu lulu ọwa, mọbu osimini, mọbu isisi, tem a ka ele izi Chiokike akara n'egedege ruwhnu be.” ⁴ M nurnu m onu ogwnugwnu ele be karu akara n'egedege ruwhnu be, be bu otu riwhu nụ nri ẹno nụ pokwu ẹno, hite nụ

kpakara ẹbnurnu Izireli. ⁵ Be bụ hite nụ ẹbnurnu Juda, nri nụ pokwu lawuru, ẹbnurnu Rubeni, nri nụ pokwu lawuru, ẹbnurnu Gadi, nri nụ pokwu lawuru, ⁶ hite nụ ẹbnurnu Asa, nri nụ pokwu lawuru, ẹbnurnu Nafitali, nri nụ pokwu lawuru, ẹbnurnu Manase, nri nụ pokwu lawuru, ⁷ hite nụ ẹbnurnu Simioni, nri nụ pokwu lawuru, ẹbnurnu Livai, nri nụ pokwu lawuru, ẹbnurnu Isaka, nri nụ pokwu lawuru, ⁸ hite nụ ẹbnurnu Zebuloni, nri nụ pokwu lawuru, ẹbnurnu Josefu, nri nụ pokwu lawuru, ẹbnurnu Benjamini, nri nụ pokwu lawuru.

Igbudu ele badu wam

⁹ Nga nhne ka mekworu, m le anya whnu igbudu badu o za nye nwernu rikne gwnu onu. Be hi nụ kpakara mba nụ ẹbnurnu, nụ eli, nụ ikwu-onu va, be gwuzoru nụ ruwhnu ngadna eze nụ nụ ruwhnu Nnwọ Atnurnu wam, be wo awura abochna, be ji masi igwugwu bukwa n'aka be. ¹⁰ Be ji okne nkoli naakaa,

“Oznohia aị hi n'aka Chiokike,
nye dazi nụ ngadna eze,
ya nụ Nnwọ Atnurnu.”

¹¹ Kpakara ele enine izi gwuzo gba ngadna eze wam gburugburu nụ ele okno badu wam nụ nhne eno wam zi budnu, dna kpute ruwhnu n'eli nụ ruwhnu ngadna eze wam, kponu Chiokike risi eli. ¹² Be kaa,

“Amim! Ngozi nụ igwugwu
nụ akoniche, nụ otu mmamma nụ oson'anya
nụ rikne nụ iknerna
zinu Chiokike du okwnukokwnu.

Amim.”

¹³ Otu nye okno badu sikwa m, “Ele ka wogwu iwo awura abochna be bu ele ke ele? Ndaa hne be hi va?”

¹⁴ M sa a, “Nda-ai-kwu, m maam, ji magwu.”

O kanu m, “Ele ka bu ele hiri n'okne mmekpehni wam whuya, be snurnu iwo be, mee be ziri richna nụ rime onarna Nnwọ Atnurnu wam. ¹⁵ Kam kpayaru, be jiri gwuzoru nụ ruwhnu ngadna eze Chiokike, be jeekpenu a iwhnehnne nụ abali nụ rime Oro Nso a. Nye wam dazi nụ ngadna eze jaagbasa oro-eka a, be wuru nụ rime a.

¹⁶ Wiri jdogwu be berere,
akpiri jokpo be bekwnu berere,
ehnam jomu kwno be berere,
whuruwhuru ehni jeeme kwno be berere.

¹⁷ Kwnornu nụ Nnwọ Atnurnu nye ke zi n'esilawuru ngadna eze wam jobu nye noznu be lele atnurnu.

O joodu be zne nụ risi mini ke budnu,
Chiokike jookwnosnama anya-mini ekwna n'anya be.”

8

Akara ke esau

¹ Nga Nnwọ Atnurnu wam kpumernu akara ke esau, oligwe dnarnu bii du ichichi awa.

² M whnurnu m enine izi esau ele gwuzo nụ ruwhnu Chiokike, be nyernu be okwodu esau.

³ Enine izi berere ke jigwu nhne isensi golu varu gwuzoru nụ ruwhnu ojo ariohna, be nyernu a agida isensi, o gweru a yikota nụ okpukpe ele nsọ Chiokike, gweru a kwa ariohna n'olu ojo ariohna golu ke zi nụ ruwhnu ngadna eze wam. ⁴ Runwurnu isensi wam nụ okpukpe ele nsọ Chiokike lizo nụ ruwhnu Chiokike hite n'aka enine izi wam.

⁵ Enine izi wam gweru nhne isensi wam gharu bekwnu n'oyo ariohna, ghasa a nụ rime owa. Agida egbe oligwe nụ odidna nụ amuma nụ eli otne enye dnarnu.

Okwodu esau wam

⁶ Enine izi ẹsaw wam ji ọkwodu ẹsaw jiknenu ọ gbụ be.

⁷ Enine izi ke mbom gbụ ọkwodu a, mkpuru mini nụ bẹkwu gwaru ọvna n'owa, otu-ibewa nū nga ẹto ke ọwa rne bẹkwu, otu-ibewa nū nga ẹto ke isisi nū kpakara achara bụdnu rnenu bẹkwu.

⁸ Enine izi ke ẹbo gbụ ọkwodu a, be tūbna nhne nū lele rugwu okpotokpo neerne bẹkwu nū rime osimini, otu-ibewa nū nga ẹto ke osimini ghọ ọvna. ⁹ Otu-ibewa nū nga ẹto ke nhne zị bụdnu nū rime osimini nwuma, otu-ibewa nū nga ẹto ke ọgbo mini kpu.

¹⁰ Enine izi ke ẹto gbụ ọkwodu a. Otu okne mbọ hi n'oligwe dna, noonwu lele tōnji dnakwasị otu-ibewa nū nga ẹto mini, ma nū risi mini. ¹¹ Rẹwhna mbọ wam bụ Nlulu. Otu-ibewa nū nga ẹto mini noolu nlulu, agida ele badnu nwuru kwnornu nū be nworu mini wam.

¹² Enine izi ke ẹno gbụ ọkwodu a. Be lulu otu-ibewa nū nga ẹto ẹnam, nū otu-ibewa nū nga ẹto ẹnwa, nū otu-ibewa nū nga ẹto mbọ, ke kpayaru otu-ibewa nū nga ẹto iwhne be zima noonwu, otu-ibewa nū nga ẹto ke ọbochi nwée iwhne ya nū otu-ibewa nū nga ẹto ke abali.

¹³ M leru m anya, m nuru m otu igno neewhe n'esilawuru oligwe, gweru okne nkoli neesi okokoba, "Awhnuwhnu! Awhnuwhnu! Awhnuwhnu zinu kpakara ele wu n'owa nga be jonu odidna ọkwodu ke ele enine izi ẹto ke gwnanu jogbu."

9

¹ Enine izi ke isne gbụ ọkwodu a. M whuru m otu mbọ hiri n'oligwe dna n'owa, be nyee a snambi onuhna olulu awnuwhnu. ² Mbọ wam tuma onuhna olulu awnuwhnu, runwuru hi nū rime a whuya nū lele runwuru hi n'okne ite bẹkwu, iwhne ẹnam nū ruwhere gbaru ọchichiri kwnornu runwuru hi n'olulu awnuwhnu wam whuya. ³ Igwurube hi nū runwuru wam whuya n'olu ọwa, be nyenu be rikne lele akpi ke ọwa. ⁴ Be kanu be, be lulu achara mọbu isisi, mọbu achara bụdnu berere, kovu be gba nye obula ke nwée akara Chiokike n'egedege ruwhnu a. ⁵ Igwurube wam nwée rikne o gbu be, kovu be ta be awnuwhnu ẹnwa isne. Nhne igbugbu be nū lele nye akpi gbaru. ⁶ N'ẹnwa isne ka, ele badnu ka joopio ẹnwu joogbu be, kovu be jowhnu ẹnwu, ẹnwu jogwunu be, kovu ẹnwu jaagba eso.

⁷ Igwurube wam nū lele iyinya jiknenu o zne ogwunu, be kpu nhne nū lele okpu-eze golu nū risi be, ruwhnu be nū lele ruwhnu badnu. ⁸ Rukeru-ize risi be nū lele rukeri-ize nyerinya, ize be nū lele ize odum. ⁹ Mbno mkpoma be nū lele mbno rugwe, odidna akankwu be naadna lele ogbo-eli agida iyinya nodopnu neezne ogwunu. ¹⁰ Odu be nū lele akpi, be nwenu nhne ogbugba n'odu be, nwe masiri rikne n'odu o kpakna ele badnu ẹni ẹnwa isne. ¹¹ Be nwenu eze nechi be, nye bu enine izi olulu awnuwhnu. Nye rẹwhna a n'onu Hiburu bu Abadoni, n'onu Giriki, Apoloni, ke bu nye noolulu nhne.

¹² Nhne awnuwhnu ke mbom kwolem, nhne awnuwhnu lawuru berere vawa.

¹³ Enine izi ke isunu gbụ ọkwodu a, m nuru m otu nkoli hi n'ahio nū ngeri ẹno ke ojo ariohna golu wam bu ke gwuzo nū ruwhnu Chiokike whuya. ¹⁴ Nkoli wam kanu enine izi ke isunu wam ke gburu ọkwodu, "Sigbasi enine izi ẹno wam ke be knenu eriri n'okne Osimini Uferetisi." ¹⁵ Be sigbasi enine izi ẹno wam, ke be jiknenu n'otnu-ige ka n'obochi ka, nū ẹnwa ka, n'awha ka o gbu otu-ibewa nū nga ẹto ke kpakara ele badnu. ¹⁶ M nuru m onu ogwnugwunu ele ogwunu gba iyinya bu riwhu pokwu ndasi lawuru.

¹⁷ Nū rime ohnurninya wam, m whuru m iyinya nū ele naagba be, be nwenu mbno mkpoma naachna ihie ihie lele bẹkwu, lele jasinti, nū rugwu bẹkwu, risi iyinya wam nū lele risi odum, bẹkwu nū runwuru nū rugwu bẹkwu nehi n'onu be noowhuya. ¹⁸ Bẹkwu nū runwuru nū rugwu bẹkwu ke hi n'onu iyinya wam noowhuya gburu otu-ibewa nū nga ẹto ke ele badnu. ¹⁹ Kwnornu nū iknema be hi n'onu be ya nū odu be. Odu be nū lele agwo, ke be ji risi be neemeru ele badnu ẹni.

²⁰ Ele badnu gwnanu ke nhne igbugbu ka gbule, kwéle o sigbasi nhne aka be turu, be kwéle o sigbasi o kpenu rumu renwu ojo, nū renwu golu nū ke siliva, nū ola nū

akaworugwu nū ke isisi, ke zá nṳowhnu ọsno, zá nṳonu nhne, zá neezne izne. ²¹ Ele badnū wam tūhnasana hite nū ogbu badnū be, nū amusu be neeri, nū ome ọyi be, mṳbu nū buznu be nooznu.

10

Enine izi nū
 ọkwukwo matị

¹ Omekwo, m whnṳrnu m enine izi berere ke nwernu rikne hi n'oligwe hiedna. O wogwu erumeru oligwe, eke nū egwurugwu zị n'olu risi a, ruwhnu a noonwu lele ẹhnam, ọchị a lawṳru nū lele nsnṳnu ọro bẹkwnu. ² O ji otu ọkwukwo matị be kpumernu okpume n'aka a. Ọ bīta ọchikwunga a n'osimini, ọchirita a n'olu ẹli. ³ O ji okne nkọli si lūlo lele hne odum neebigbo, nga o sikworu okokoba, egbe oligwe ẹsau wam gba n'ọsisa. ⁴ Nga egbe oligwe ẹsau wam gbakworu, m pioru m ọ gba n'ọkwukwo, m nṳrnu m otu nkọli hiri n'oligwe naakanū m, “Kpusnime nhne egbe oligwe ẹsau wam kwuru, i gbá be n'ọkwukwo.”

⁵ Enine izi wam me whnṳrnu gwuzo n'osimini nū n'olu ẹli, gwelizọ akarikwnunga a olu. ⁶ O gweru nye wam zị ọkwukokwnu dū risi, bṳ nye keru oligwe nū kpakara nhne zị nū rime a, nū ọwa nū kpakara nhne zị nū rime a, nū osimini nū kpakara nhne zị nū rime a. Enine izi wam karū, “Ige kwolem. ⁷ Kṳvu nga enine izi ke ẹsau jṳogbu ọkwodu a, nhne tugwaru otugwa ke Chiokike jeemezu, lele kpa o kwuru hite n'ọnu ele izi a, bṳ ele ọwhnurninya.”

⁸ Nkọli wam me nṳrnu hi n'oligwe nookwunu m ọka, kwukwnonu m ọka berere, ọ kaa, “Zne, gweru ọkwukwo matị wam be kpumernu okpume ke zị n'aka enine izi wam gwuzo n'osimini n'olu ẹli.”

⁹ M znekwnusi enine izi wam, kanū a o nyee m ọkwukwo matị wam. Ọ kaa, “Gweru a, ri a, o joolu nlulu nū ruwho i, kṳvu ọ jṳoso n'ọnu i lele mṳno ebeka.” ¹⁰ M gweru ọkwukwo wam n'aka a, ri a, ọ nū lele mṳno ebeka n'ọnu m, kṳvu kpa me rikworu a, o mernu ruwho m lu nlulu. ¹¹ Ọ kanū m, “I jṳokpo okwo ikwu-ọnu Chiokike ka berere nū ruwhnu agịda ele badnū, nū mba zị ọdo n'ọdo, n'ikwu-ọnu zị ọdo n'ọdo, ma nū ruwhnu ele eze.”

11

Ele akebne lawṳru

¹ Be nyernu m otu isisi lele nhne be ji nṳotu nhne, be kanū m, “Lizọ, tṳ Ọro Nsọ Chiokike, nū ojo ariọhna, gwnū ele nṳokpo risi ẹli nū rime a. ² Kṳvu i tṳ n'ederezi, kwnornu nū be nyernu a ele bṳo ele Ju, ele jṳozodna ẹli-ọhna nsọ wam nri ẹnwa ẹno nū ẹnwa lawṳru. ³ M jeezizne ele akebne m lawṳru, be joowo iwo mkpe zni izi ọma otu pokwu ọbochi nū riwhu ọbochi lawṳru nū nri isunu.” ⁴ Ka bṳ isisi olivu lawṳru wam nū nhne be bīta tṳnji lawṳru wam gwuzo nū ruwhnu Nyenwe ọwa. ⁵ Nye irno ọbula ke pioru ọ kpakna be ẹhni, bẹkwnu hi n'ọnu be jeernegbu be. Nye ọbula ke kpaknarnū be ẹhni jṳonwuriri kpam. ⁶ Ele ka nwernu rikne o knesni oligwe, ke mernu mini ozuzo zóle kpakara ige be nṳokpo okwo ikwu-ọnu Chiokike, be nwernu rikne o mee kpakara mini ghọ ọvnarna, nū rikne o mee ele zị n'ọwa rịa ẹhni igbugbu ọbula lele kpa be pioru.

⁷ Nga be gbasakworu ikwu-ọnu Chiokike, anọhia wam hi nū olulu awhnṳwhnu, lṳsi be ọgwnu, megbu be, gbu be. ⁸ Iznu be joovubi n'esilawṳru apna okne ẹli-ọhna wam be nookwu n'elulu Sodom nū Ijipiti, hne be kpogburu Nyenwe be n'olu ọgba. ⁹ Kpakara ele badnū, nū ẹbnurnu, nū ikwu-ọnu, nū mba zị ọdo n'ọdo, jeelekiri iznu be ọbochi ẹto n'ichichi, be jéekwe be li be. ¹⁰ Kpakara ele zị n'ọwa jṳonwudna, mkpoma sọ be n'ọnu kwnornu nū be nwṳrnu, be neeziznenu ibne be nkesi kwnornu ele ọwhnurninya lawṳru ka nwṳrnu ọnwu bṳ ele mernu ele zị n'ọwa ta awhnṳwhnu k'agịda. ¹¹ Nga ọbochi ẹto n'ichichi whemernu, enine bṳdnu hiri nū Chiokike bnazne nū rime be, be gwuzoru, okne ogwnu tṳru kpakara ele whnṳrnu be. ¹² Ele ọwhnurninya lawṳru wam nṳrnu otu nkọli

hiri n'oligwe noosukwu be, "Anụ va n'olu hna." Be lizo, la n'olu n'erumeru oligwe, kpa ele irno be neelekiri be.

¹³ N'ige wam, okne ẹli otne enye dnarnu n'owa, ke mernu otu nga nu nri nga ẹli-ohna wam lulu, ẹli otne enye wam gburu pokwu badnu ẹsau, ogwnu turu ele ke gwnarnu, be znarni Chiokike ke oligwe.

¹⁴ Nhne awnụwhnu ke ẹbo whemernu, kovu le, nhne awnụwhnu ke ẹto vawa wara wara.

Okwodu ke ẹsau

¹⁵ Enine izi ke ẹsau gbụ okwodu a, agida nkoli dnarnu n'oligwe, naakaa, "Eli-eze k'owa ka gholam eli-eze ke Nyenwe ai nu ke Karaisi, o jaachi hite n'ige kwó okwo du n'ige kwó okwo."

¹⁶ Nri ele okno badnu lawuru wam nu eno ele dazi nu ngadna eze be nu ruwhnu Chiokike, dna kpu ruwhnu n'eli, kponu Chiokike risi eli. ¹⁷ Be kaa, "A notunu i mmamma, Nyenwe ai Chiokike ke Meli Nhne Dum, nye zi, nye zi nu mbom, kwnornu nu i ji okne iknerna i nechi.

¹⁸ Ovu neewe ele zi n'owa ehni, kwnornu nu onuma i valem, ige i jeekpe ele nwurnu onwu ikpe valem, nu ige i jookwu ele izi i, ele owhnurninya i ogwo ernu nu kpakara ele ke i, nu ele notu ogwnu i ma nye kwu nu nye mati, nu ige o lulu ele luluru owa."

¹⁹ Be gbamarnu Oro Nso Chiokike n'oligwe, be whnurnu Igbe Ogba-Njo-Ehni Chiokike nu rime a, agida amuma, nu odidna, nu egbe oligwe, nu eli otne enye, nu okne mkpuru mini dnarnu.

12

Nwerinya wam nu

okne agwo wam

¹ Otu okne nhne ndu-ehni mernu n'oligwe. Otu nwerinya wogwu iwo ehnem, nye enwa zi nu mkpururu ochi a, o kpu okpu-eze nwernu nri nu mbo lawuru nu risi. ² Nwerinya wam zi rime, rime omumu nnwo neeme a, o kwna ekwna kpa o noomu nnwo. ³ Nhne ndu-ehni berere whuya kwno n'oligwe, otu agwo okpotokpo ihie ke nwernu risi ẹsau nu nri mfu, kpu okpu-eze ẹsau nu risi ẹsau a. ⁴ O ji odnu a doru otu-ibewa nga ẹto mbo ke oligwe dodna be n'owa, o zne gwuzoru nu ruwhnu nwerinya wam noomu nnwo ma o ri nnwo wam wara wara o mularu a. ⁵ Nwerinya wam mularu nnwo rukna, nye jeeji mkpara rugwe nechi kpakara mba, kovu be kwumernu nnwo wam, kwuznenu a Chiokike nu ngadna eze a. ⁶ Nwerinya wam gbawhu, gbabna nu rime eli-ikpa, hne Chiokike bitannu a, ma be lekasi a anya pokwu obochi nu riwhu obochi lawuru nu nri isunu.

⁷ Ogwnu dna n'oligwe, Maikeli nu ele enine izi a lu ogwnu megidne agwo wam, agwo wam nu ele enine izi a lu ogwnu megidne be. ⁸ Kovu Maikeli nu ele enine izi a megburu agwo wam, oghere zimana agwo wam nu ele enine izi a n'oligwe berere. ⁹ Be chidna agwo okpotokpo wam, ke bu agwo oknani wam bu Ekwensu mabu Setani n'owa, nye nooduwhu kpakara ele zi n'owa. Be chidnarnu ya nu kpakara ele izi a.

¹⁰ Ige wam, m nurnu m otu okne nkoli n'oligwe, kaa, "Oznohia valem, nu rikne nu eli-eze Chiokike ai, nu iknerna Karaisi a, kwnornu nu be chidnarnu nye noobno rumu nda ai nhne, bu nye noobno be nhne nu ruwhnu Chiokike iwhnehnue nu abali.

¹¹ Be jiri onarna Nnwọ Atunnu wam nu akebe be gbaru

megbu a,
be whnụna bụdnu be n'anya
du n'ẹnwu.

¹² Kam kpayarụ, oligwe nwụdnahoru,
ovu ọso anụ n'ọnu ele wu nụ rime a.
Kọvu awnụwhnu zinu ọwa nụ osimini,
kwnornu nụ Ekwensu vakwnusilem anụ,
onuma jiri a mkpọma,
kwnornu nụ ọ magwụ nụ ige a zị ichichi.”

¹³ Nga agwọ wam whnurnu nụ be chidnarnu a n'ọwa, o bete ọ chị nwerinya wam ọso bụ nye murnu nnwọ rukna wam. ¹⁴ Be nyee nwerinya wam aka-nkwu lawuru ke okne igno ma o wheru iwhe zne hne o wu n'eli-ikpa, hne be jeelekasi a anya awha ọto nụ ẹnwa isunu hne agwọ wam bọ ọ whnuna a. ¹⁵ Agwọ wam gbuhia agida onu-mini a gbasno nwerinya wam, ma o vuru nwerinya wam. ¹⁶ Kọvu eli yinnu nwerinya wam aka, kpumernu onu a, nwokwo mini agwọ wam gbuhiaru n'onu a. ¹⁷ Agwọ wam we ovu ẹnhi k'agida megidne nwerinya wam, o zne nọolusi agwna rumu nwerinya wam ke gwnarnu ogwnu, bụ ele bitaru nhne Chiokike nyernu n'iwu, nụ ele kwesiri okwnata ovu n'ezi oka Jizosi gesiri. ¹⁸ Agwọ wam gwuzoru n'olu rizza ke osimini.

13

Anohia lawuru

¹ M whnurnu m otu anohia hi nụ rime osimini nọowhuya, o nwernu nri mfu nụ risi ọsau, o kpu okpu-eze n'olu mfu a, be gbakwasiri n'olu kpakara risi a rẹwhna ojo nookwulu Chiokike. ² Anohia me whnurnu nụ lele agwnu, ọchi a lawuru nụ lele anohia bea, onu a nụ lele onu odum. Agwọ wam nyee anohia wam rikne a, ngadna eze a nụ okne iknernema. ³ Ọ nụ lele nụ be gburu otu risi anohia wam, kọvu nhne omernu ẹnhi wam ke nwernu rikne o vuya ẹnwu gwọru, ọ tū kpakara ọwa n'anya, be gbasnornu anohia wam. ⁴ Be kponu agwọ wam risi eli ke nyernu anohia wam iknernema a, be kpọ masinu anohia wam risi eli, naakaa, “Nyele nụ lele anohia ka? Nyele nwernu rikne ọ lusi a ogwnu?”

⁵ Be nyernu anohia wam rikne o ji nookwu agida nhne zị ogwnu nụ oka ojo nookwulu Chiokike, o nwernu rikne nri ẹnwa ẹno nụ ẹnwa lawuru. ⁶ Anohia wam kpume onu a nookwulu Chiokike, nụ rẹwhna a, nụ Oro Nso a, nụ kpakara ele wu n'oligwe. ⁷ Be nyernu a rikne ọ lusi ele nsọ ogwnu nụ o megbu be, be nyee kwno a rikne megidne kpakara avnurnu nụ ele badnu nụ ikwu-onu nụ mba. ⁸ Kpakara ele wu n'ọwa jookponu a risi eli, ele be gbala rẹwhna be nụ rime okwukwo bụdnu ke Nnwọ Atnurnu nye be gburu hite n'okike ọwa.

⁹ Nye nwernu nsni, ọ nurnu.

¹⁰ Nye obula be jododu n'ogwnu
be jododu a n'ogwnu.

Nye obula be jeeji ama-ogwnu gbu,
be jeeji ama-ogwnu gbu a.

Ele nsọ jeenwe okwnata ovu nụ ndidi.

¹¹ M whnụ anohia berere hi n'eli nọowhuya. O nwernu mfu lawuru lele mfu nnwọ atnurnu, o nookwu oka lele agwọ. ¹² O ji rikne anohia mbom wam nụ ruwhnu a. O mernu kpakara ọwa nụ ele zị nụ rime a kponu anohia mbom wam risi eli, nye be gwọru nhne omernu ẹnhi wam ke noovuya ẹnwu. ¹³ Anohia ke ọbo ka rnụ ẹnri rikne, o mernu bekwnu hi n'oligwe dna n'ọwa n'anya ele badnu. ¹⁴ O duhie kpakara ele wu n'ọwa kwnornu ẹnri ndu-ẹnri ka ke be nyernu a rikne ọ rnụ nụ ruwhnu anohia ke mbom. Ọ kanu ele zị n'ọwa be kpu igbudu anohia wam ke be jiri ama-ogwnu mernu ẹnri, kọvu ọ zị bụdnu. ¹⁵ Be nyernu anohia ke ọbo wam rikne o nwesi inwe bụdnu nụ rime igbudu anohia mbom wam, ke kpayarụ igbudu wam nookwu oka, kaa be noogbu kpakara ele kwéle ọ kponu igbudu wam risi eli. ¹⁶ O mee kpakara ele badnu ma nye matị ma nye

kwu, nye baru eze nu nye mboni, ohi nu nye buo ohi, be narnu akara nu akarikwnunga be mabu n'egedege ruwhnu be. ¹⁷ O za nye nwernu rikne zu nhne mabu re nhne, okwolem nye nwernu akara anohia wam ke bu rewhna anohia wam, mabu ogwnugwnu rewhna a.

¹⁸ Nye obula nwehia akoniche, nye obula ke nwernu ogwnugwnu risi, o mahia ogwnugwnu anohia wam, kwnornu nu o bu ogwnugwnu badnu, ogwnugwnu a bu riwhu isunu nu nri isunu nu isunu [666].

14

Nnwọ Atnurnu nu ele ke a

¹ M leru m anya, whnu Nnwọ Atnurnu gwuzo n'olu rugwu Zayoni, ya nu otu riwhu nu nri eno nu pokwu eno ele badnu, be vu rewhna a nu rewhna Nda a n'egedege ruwhnu be. ² M nurnu m otu nkoli hi n'oligwe dna lele agida mini, nu okne nkoli egbe oligwe, m nurnu m ele naagba obo ji obo be naagba. ³ Be gwnu eri ikne nu ruwhnu ngadna eze wam, ma nu ruwhnu nhne eno wam zi budnu, nu ele okno badnu wam. O za nye nwernu rikne sno be gwnu eri wam, okwolem otu riwhu nu nri eno nu pokwu eno wam ele be gbaharu n'owa. ⁴ Ka bu ele merula ehni be n'ehni nyerinya kwnornu nu be bitaru ehni be snam. Be joosno Nnwọ Atnurnu wam penupe obula o neezne, be gbaharu be n'esilawuru ele badnu lele mkpuru mbom be kesiri Chiokike nu Nnwọ Atnurnu a. ⁵ O za aghalaghala be whnurnu n'onu be, be zi snam.

Ele enine izi eto

⁶ M whnurnu m enine izi berere neewhe n'oligwe, nookpo okwo izi oma ke zi okwnukokwnu n'owa, ma kpakara ele mba, nu avnurnu nu ikwu-onu nu ele badnu nurnu a. ⁷ O ji okne nkoli naakaa, "Anu tu ogwnu Chiokike, anu znarni ebube a, kwnornu nu ige valem o jeekpe kpakara badnu ikpe, anu kponu nye keru oligwe, nu owa, nu osimini, nu kpakara risi mini risi eli."

⁸ Enine izi ke ebo snornu ke mbom kaa, "O dnanam, Babiloni dnanam, okne mba ke mernu kpakara eli nwọ manya okne ome oyi a."

⁹ Enine izi ke eto snornu be gweru okne nkoli kaa, "Nye obula ke kponnu anohia wam nu igbudu a risi eli, nahoru masi akara a n'egedege ruwhnu a, mabu n'aka a, ¹⁰ o jono manya okne ovu owe ehni Chiokike, ke o wusaru nu rikne, ke be gwala agwa nu rime okiko onuma a, be jeeji bekwnu nu rugwu bekwnu ta a awhnuwhnu nu ruwhnu ele enine izi nsọ nu ruwhnu Nnwọ Atnurnu wam. ¹¹ Runwurnu awhnuwhnu be zi naala olu okwnukokwnu, be za noozukwa inwe iwhnehnue nu abali, bu ele wam kponnu anohia wam nu igbudu a risi eli, nu nye obula ke naharu akara rewhna a." ¹² Ele nsọ jeenwe ndidi, ele naabita nhne Chiokike nyernu n'iwu nu ele kwnataru Jizosi mkpoma.

¹³ Nga wam m nurnu m nkoli hiri n'oligwe kaa, "Gba n'okwukwo, owa oma zinu ele nwurnu nu rime Chiokike hite nu kitna."

Enine Nso kaa, "Owe, be joozukwa inwe n'ernu be, kwnornu nu ernu be joosno be n'aznu."

Ogwe nhne n'ekwu ke owa

¹⁴ M le anya, whnu, otu erumeru abochna, otu nye nu lele Nnwọ ke Badnu dazi n'olu erumeru wam, o kpu okpu-eze golu nu risi a, o ji ama ekwu zi buko n'aka a. ¹⁵ Enine izi berere hi nu rime Oro Nso whuya, gweru okne nkoli kanu nye wam dazi n'erumeru, "Gweru ama i, gweru nhne n'ekwu, kwnornu nu ige o gwe nhne n'ekwu k'owa valem, mkpuru k'owa chnanam." ¹⁶ Nye wam dazi n'erumeru gweru ama a yisi nu rime owa, gweru nhne ekwu k'owa.

¹⁷ M whnurnu m enine izi berere hi n'Oro Nso n'oligwe, o ji masi ama zi buko. ¹⁸ Enine izi berere ke nwernu rikne megidne bekwnu, hi n'oyo ariohna whuya. O gweru okne nkoli kanu enine izi wam ji ama zi buko, "Gweru ama i ghohia mkpuru vaini ke ekwu, kwnornu nu vaini ke owa chnanam." ¹⁹ Enine izi wam yisi ama a, ghohia mkpuru vaini, tubna be nu rime hne be jozosna manya okne ovu owe ehni Chiokike. ²⁰ Be zosna manya vaini

wam n'aznụ ẹli-ọhna, ọvna a gbahia nụ hne be nọzosna manya wam dụ nhne nụ lele riwhu maịli lawuru, dụ oknesni ọnu iyinya n'olu.

15

Nhne awnụwhnu ẹsau

¹ M whnụ nhne berere n'oligwe, okne nhne ndu-ẹhni. Enine izi ẹsau vu nhne awnụwhnu ẹsau ke ipne-aznụ, okne ovu owe ẹhni Chiokike ke ipne-aznụ zị nụ rime be. ² M whnụ kwno nhne nụ lele osimini nyno be gwaru bẹkwu, nụ ele wam megburu anọhia wam nụ igbudu a nụ ọnu ọgwugwu rẹwhna a, hne be gwuzo nụ ngeri osimini nyno wam, be ji ọbo Chiokike nyernu be. ³ Be nọgwu eri Mozizi nye izi Chiokike nụ eri Nnwọ Atnurnu wam,

“Ernu i tu n'anya, zị masị rikne!

Nyenwe aị Chiokike ke Meli Nhne Dum,
Kpakara apna i sniri asị buru ezi ọka,
Eze zị ọkwnukokwnu.

⁴ Nyele jọtutu ogwu i, Nyenwe aị?

Nyele jọkwuhia igwugwu ke rẹwhna i?

Kwnornu nụ jị nụ nsununu i zị nsọ,
kpakara mba jaava kpọ risi ẹli nụ ruwhnu i,
kwnornu nụ ikpe buru ọma i zuru kpakara ọwa.”

⁵ Nga ka mekworu, m whnụ Ọro Nsọ Chiokike n'oligwe gbamarnu bu Ọro-Ẹka ruwhnu Chiokike. ⁶ Enine izi ẹsau wam vu nhne awnụwhnu ẹsau hi nụ rime Ọro Nsọ wam whuya, be wogwu iwo noonwu onwu, be ji ajnị mkpoma golu kne nụ mkpoma be. ⁷ Otu nhne zị budnu wam nyega enine izi ẹsau wam obele ẹsau okne ovu owe ẹhni Chiokike jihiaru nụ rime be, bu nye zị budnu ọkwnukokwnu. ⁸ Runwururu jihia Ọro Nsọ wam hite n'igwugwu nụ iknernema Chiokike, ọ zá nye nwernu rikne ọ bna Ọro Nsọ wam tem awnụwhnu ẹsau wam enine izi ẹsau wam vuyaru kwome.

16

Obele ẹsau ovu owe ẹhni

Chiokike

¹ Ige wam, m nurnu m otu okne nkoli hi n'Ọro Nsọ wam naakanu enine izi ẹsau wam, “Anu zne wusa obele ẹsau ovu owe ẹhni Chiokike n'owa.” ² Enine izi ke mbom zne wusa obele a n'owa, esuso ẹhni tu ogwu noogbu igbugbu se kpakara ele vu akara anọhia wam n'ẹhni, nụ kpakara ele kponnu igbudu wam risi n'ẹli.

³ Enine izi ke ẹbo zne wusa obele a n'osimini, ọ ghọ ọvna nụ lele ọvna nye nwurnu ọnu, kpakara nhne zị budnu nụ rime osimini nwukwo.

⁴ Enine izi ke ẹto zne wusa obele a nụ mini nụ kpakara risi mini, be ghọ ọvna. ⁵ M nurnu m nga enine izi ke neelegidne mini karu,
“Ji bu nye mee mma n'ikpe

jị bu nye zị, nye zị nụ mbom, Nye zị Nsọ,
kwnornu nụ i kperu ikpe nụ kpa.

⁶ Be wusaru ọvna ele nsọ i nụ ele ọwhnurninya i,
i nyee be ọvna be nwọ lele mini,
kwnornu nụ be kwesiri a.”

⁷ M nurnu m otu nkoli hi n'ọjo ariohna naakaa,
“Owe! Nyenwe aị Chiokike ke Meli Nhne Dum,
ikpe i buru ọma, bu masị ezi ọka.”

⁸ Enine izi ke ẹno zne wusa obele a n'ẹhnam, o neerne ele badnu lele bẹkwu. ⁹ Okne okpe bẹkwu rne ele badnu, be kosna rẹwhna Chiokike nye nwernu rikne nụ hne awnụwhnu ka zị. Kọvu be kwéle ọ tuhna nụ mmehie be znarni Chiokike.

¹⁰ Enine izi ke isne zne wusa obele a n'olu ngadna eze anọhia wam. Okne ọchichiri gbasni ẹli-eze anọhia wam, ele badnu naatabi riro be kwnornu nhne igbugbu. ¹¹ Be kosna

Chiokike ke oligwe kwnornu nhne igbugbu be nū nhne mernu ẹhni be. Kọvu be kwéle ọ tūhnasna nū apna ojo be.

¹² Enine izi ke isunu zne wusa obele a n'okne Osimini Uferetisi, mini a takwo, kpa mini a takworu, apna ele eze hi n'obosi ẹhnam whuya. * ¹³ M whnū rẹnwu ẹto zila richna lele rẹdekpo, hi n'onu agwo wam, nū onu anohia wam, nū onu nye owhnurninya aghalaghala wam noowhuya. ¹⁴ Be bu rẹnwu ojo noornu ẹrnu ndu-ẹhni. Rẹnwu ẹto ka znekwnusi ele eze owa, chikota be n'otu kwnornu ogwnu okne obochi Chiokike ke Meli Nhne Dum.

¹⁵ Le, m jaava lele nye buznu, ngozi zinu nye obula neese nse, bikwata iwo a, o zi kpa o gbarū ẹto zneghari, iwhnerne tū a n'ohna.

¹⁶ Rẹnwu ojo wam chikota kpakara eze nū hne ele Hiburu nookwu Amagidoni.

¹⁷ Enine izi ke esau zne wusa obele a nū ruwhere. Otu okne nkoli hi nū ngadna eze zi n'Oro Nso wam, kaa, “Be menem a.” ¹⁸ Agida amuma oligwe, nū odidna, nū egbe oligwe nū okne eli otne enye dnarnū, eli otne enye nū kpam zigelele hite nga Chiokike kpuru badnū. Eli otne enye ka kakwo ibne a. ¹⁹ Eli-ohna kwu wam kewamarnū nga ẹto, eli-ohna kpakara mba luluru. Chiokike chenwanya Babiloni, mee a o nwọ manya hi n'ikiko okne ovu owe ẹhni a. ²⁰ Kpakara eli ohia esilawuru nū rugwu gbawhu, whume. ²¹ Okne mkpuru mini neenyi rinya † naadnakwasị ele badnū hite n'oligwe. Ele badnū noovu Chiokike onu kwnornu mkpuru mini wam, nū kwnornu awhnūwhnu wam zi ogwnu ke agida.

17

Nwerinya nū anohia

¹ Otu nū rime ele enine izi esau wam vu obele esau vakwnusi m kaa, “Vaa, me gesi i awhnūwhnu okne nye ewhere wam ke dazi n'olu agida mini, ² nye ele eze ke owa snornu mee oyi, ele zi n'owa nwornu manya ewhere a.”

³ Enine izi wam vuru m n'Enine zne nū rime eli-ikpa, hne me whnurnu otu nwerinya dazi n'olu anohia naachna ihie ihie. Anohia wam nwernu agida rẹwhna ojo nookwulu Chiokike be gbakwasiri a, o nwernu risi esau, nū nri mfu. ⁴ Nwerinya wam wogwu iwo odno odno nū ihie ihie, o jiri nhne eyi golu nū rugwu okne onu ahia nū palị mee ẹhni a mma, o ji ikiko golu n'aka a, nhne ruru ọru nū nhne zila richna ke ome oyi a jihiaru nū rime a. ⁵ Be gbakwasiri a otu rẹwhna n'egedege ruwhnu,

Nhne miri emi,
okne Babiloni,
nne kpakara ele ewhere
nū nhne ruru ọru ke owa.

⁶ Ovnarna ele nsọ nū ele be gburu kwnornu Jizosi noogbu a lele manya.

O gbarū m anya aghari nga me whnurnu a. ⁷ Enine izi wam kanū m, “Ndaa kpa o jiri naagba i anya ghari? M jaakanū i nhne tugwaru otugwa gbasiri nwerinya ka nū anohia ke vu a, bu anohia ke nwernu risi esau nū nri mfu. ⁸ Anohia ke i whnurnu zi budnu nū mbom, kovu o nwurnu, o jeehi n'olulu awhnūwhnu whuya zne n'ẹnwu a. Kpakara ele wu n'owa ele be gbala rẹwhna be n'okwukwo ke budnu hite n'okike owa, o jootu be n'anya nga be whnurnu anohia wam zi budnu nū mbom, kovu o nwurnu, o jaazi kwno budnu.

⁹ “A kwesiri o nwe ovu ke nwernu akoniche, risi esau wam bu rugwu matị esau ke nwerinya wam dazi n'olu a. Be bu masi ele eze esau, ¹⁰ isne dnanam, otu neechi koriri, otu ya vage. Nga o varu, o jaadazi ige matị. ¹¹ Anohia wam zi budnu nū mbom, ke nwurnu, bu eze ke esato, nye zi n'esilawuru eze esau wam, jaala n'iyi.

¹² “Nri mfu wam i whnurnu bu masi nri eze ele ya vage echi, kovu be jeenye be rikne otu otnu-ige lele eze snornu anohia wam chi. ¹³ Be nwernu otu mkpoma, be jeenye anohia wam iknernema nū rikne be. ¹⁴ Ele ka joolusi Nnwọ Aturnu wam ogwnu, kovu

* 16:12 Nga apna wam whuyaru, ele irno be whnurnu oghere bnanya lusi be ogwnu. † 16:21 Mkpuru mini wam neenyi nū nhne otutu 50 kg.

Nnwọ Atnurru wam jeemegbu be, kwnornu nọ ọ bụ Nyenwe ke kakwo ele nwe nọ Eze kakwo ele eze. Ele sno a bụ ele o sukwuru, ele ọ hōhiaru nọ ele kwesiri ọkwnata ovu.”

¹⁵ Ọ kanu m, “Mini ke i whnuru hne nwerinya ewhere wam dazi, bụ ele badu, nọ agida ele badu, nọ mba nọ ikwu-onu zi odo n'odo. ¹⁶ Anohia wam nọ nri mfu wam i whnuru joosno nwerinya ewhere wam irno, be jaanahoru a kpakara nhne o nwernu, gbata a eto, be jeeri ano-ehni a, kporne a nọ bekwu. ¹⁷ Kwnornu nọ Chiokike yisiri a nọ mkpoma be, ma be mee echiche a, be jeekwerikota o nyee anohia wam eli-eze be, ọ jaachi be tem Chiokike mezu ikwu-onu a. ¹⁸ Nwerinya wam i whnuru bụ okne eli-ohna wam ke nechi kpakara ele eze ke owa.”

18

Odudna Babiloni

¹ Nga nhne ka mekworu, m whnuru m enine izi berere hi n'oligwe neehidna, o nwernu okne iknerna, ogbu marna marna ruwhnu a neenye iwhne n'owa. ² O gweru okne nkoli siwama, kaa,

“Ọ dnanam, okne Babiloni dnanam,
 ọ gholam hne rumu renwu ojo wu,
 oro ikelu kpakara renwu zila richna,
 kpakara onunu ojo ke be ri eri zi nọ rime a.

³ Kwnornu nọ kpakara mba
 nwornu manya okne ome oyi a,
 ele eze ke owa snornu a mee oyi,
 ele nozu ahia ke owa baru eze hite nọ okne ewhere a.”

⁴ M nọ kwno okne nkoli hi n'oligwe kaa,
 “Ele ke m, anu hi n'esilawuru a whuya,
 ọ zi anu snornu a kehia igwe nọ mmehie a,
 ọ zi anu snornu a ta awhnuwhnu.

⁵ Kwnornu nọ mmehie a gwuzo du oligwe,
 Chiokike chenwanyalam kpakara mmehie a.

⁶ Anu mesno a lele kpa o mernu anu,
 anu mesno a mgbalawuru kpa o mernu,
 okiko ọ gbajiri, anu gbajite a mgbalawuru ma ọ nwornu.

⁷ Anu ta a awhnuwhnu nọ anya-mini
 lele kpa o nyernu ehni a igwugwu nọ egwnurnu ojo a,
 kwnornu nọ ọ karu nọ mkpoma a,

‘M bụ m eze nyerinya, m bula m nnwerne nwée nzi,
 m jaagba mkpe.’

⁸ Kam kpararu, n'otu obochi, ọ jowhnuji anya,
 enwu, mkpe, nọ oknuno,
 bekwu jeernegbu a,
 kwnornu nọ Nyenwe a Chiokike ke neekpe a ikpe bụ dikne.

⁹ “Nga ele eze ke owa ele snornu a mee oyi, n'egwnurnu ojo a, jowhnu runwurnu bekwu a, be jaakwana ekwana, gbanu a mkpe. ¹⁰ Be joogwuzo nọ hne zi ikere kwnornu ogwu awhnuwhnu a, kaa,

‘Chei, chei, okne eli-ohna,
 Babiloni, bụ dikne,

Chiokike taru i awhnuwhnu n'otu otu-ige.’

¹¹ “Ele nozu ahia ke owa jaakwanu a ekwana, gbanu a mkpe, kwnornu nọ ọ za nye nozu kwno mgwana ahia be berere. ¹² Be bụ ele nozu ahia golu, siliva, rugwu okne onu ahia, pali, iwo marnu mma, iwo naachna odno odno, siliki nọ iwo naachna ihie ihie, isisi obula, nhne obula be jiri ize eni kpu, nhne obula be jiri isisi zi okne onu ahia pni, ọla,

rugwe, rugwu mabulu, ¹³ nụ sinamoni, nụ nhne nwernu ẹknarna, isensi, maa, franki-
isensi, nụ manya, nụ mọno olivu, nụ ikpa nụ wheti, nụ anọhia, nụ atnurnu, nụ iyinya, nụ
ogbo-eli iyinya nọdopnu, nụ ohi, ma mkpuru ovu badnu masi.

¹⁴ “Be kaa, ‘Nhne i pioru whnunahoru i, kpakara ẹkwnu i nụ ebube i whuru etekne, i
jéenwe kwno be berere.’ ¹⁵ Ele nọozu ahia, ele baru eze kwnornu nụ be neere nhne ka,
joogwuzo nụ hne zi ikere, ogwnu nọtụ be kwnornu awnụwhnu a, be naakwna ẹkwna,
gba masi mkpe. ¹⁶ Be jeesiwama okokoba, kaa,

‘Chei, chei, eli-ohna kwu,

ke jiri iwo marnu mma odno odno nụ ihie ihie,
nụ golu noogbu marna marna, nụ akaworugwu okne onu ahia nụ palị mee ẹhni a mma.

¹⁷ Agida ẹkwnu hna kpa whuru etekne n'otu otu-ige.’

“Kpakara ele nọokwo ogbo mini nụ ele ji ogbo mini neezne, nụ ele ẹnu mini, nụ
kpakara ele nhne be jiri wuru budnu hi nụ mini whuya, joogwuzo nụ hne zi ikere. ¹⁸ Nga
be jowhnu runwurnu bekwnu a, be jaakaa, ‘O zi eli ke nụ lele okne eli-ohna ka?’ ¹⁹ Be
jowukwasi retnu nụ risi be, kwna ẹkwna, gba mkpe, kaa,

‘Chei, chei, okne eli-ohna,

hne kpakara ele nwernu ogbo mini

baru eze hite n'ekwnu a,

n'otu otu-ige hne o kọ tubiri etekne.

²⁰ Ovu so i n'onu, su oligwe,

ele nsọ nụ ele izi nụ ele owhnurninya snornu anu nwudna,

Chiokike kperu a ikpe kwnornu nhne o mernu anu.’ ”

²¹ Otu enine izi gbasiri rikne gweru otu akaworugwu hna lele okne rugwu ogwe wiri
tubna nụ rime osimini, kaa,

“O bu kpa be jeeji nhne rikne

kwnadna okne eli-ohna Babiloni,

o za nye jowhnu a berere.

²² Be jonu kwno eri, mọbu obo, opi,

mọbu okwodu nụ rime i berere,

nye obula ke nwernu nka ẹnu

jaazi nụ rime i berere,

o za nye jonu odidna ogwe wiri

nụ rime i berere.

²³ Tonji joonwuma

nụ rime i berere,

akpiri nye nọolu nnwerne ikne nụ nye nọogbo nzi ikne,

jaazima nụ rime i berere,

kwnornu nụ ele nọozu ahia i bu ele dikne ke owa,

i jiri amusu i duwhu kpakara mba.

²⁴ Be pioharu nụ rime a onnarna ele owhnurninya nụ onnarna ele nsọ,

nụ kpakara ele be gburu ogbu nụ rime owa.”

19

¹ Nga nhne ele ka whemernu, m nurnu m nhne nụ lele okne nkoli igbudu badnu
n'oligwe, naakaa,

“Aleluya,

oznohia, nụ igwugwu nụ rikne bu ke Chiokike ai,

² kwnornu nụ ikpe a buru oma nụ ezi oka,

o marnu nwerinya okne ewhere wam ikpe

nye jiri ome oyi a meru owa,

o megwnahalam onnarna ele nsọ a n'aka a.”

³ Berere kwno be siwama, kaa,

“Aleluya,

runwurnu bẹkwnu a naala olu dọ ọkwnukokwnu.”

⁴ Ele okno badnụ nri lawuru nụ ẹno nụ nhne ẹno wam zị bụdnu wam dna n'ẹli kpọ risi ẹli nụ ruwhnu Chiokike nye dazị nụ ngadna eze. Be kaa, “Amim, Aleluya.”

Olulu nnwerne
ke Nnwọ Atnurnu

⁵ Otu nkọli hiri nụ ngadna eze wam whuya kaa,
“Znarni Chiokike aị,
anụ ele izi a,
anụ ele nọtụ ogwnu a,
ma nye matị ma nye kwu.”

⁶ M nurnu m nhne nụ lele nkọli igbudu badnụ lele ọdidna agida mini, lele okne egbe oligwe, naakaa,
“Aleluya,

Nyenwe aị Chiokike ke Meli Nhne Dum nẹchi.

⁷ Ngwa ma a nwudna, ovu sọ aị n'ọnu,
a nyee a igwugwu,

kwnornu nụ olulu nnwerne ke Nnwọ Atnurnu wam valẹm,
nnwerne a jiknurnunem ẹhni a.

⁸ Be nyernu nnwerne a iwo abọchna, zị richna, noonwu onwu va-a-a, o woru.”
(Iwo abọchna wam bụ ome mma ke ele nsọ.)

⁹ Enine izi wam kanu m, “Gba n'okwukwo, 'Ngozi zinu nye ọbula be sukwuru va n'iriri ọlulu nnwerne Nnwọ Atnurnu wam.’ ” Ọ kaa kwno, “Ikwu-ọnu ka bụ ezi ọka Chiokike.”

¹⁰ M dna n'ẹli n'ọchi enine izi wam ma m kpọnu m a risi ẹli, kọvu ọ kanu m, “I mée kpam, m bụ m nye izi ibne i nụ ke rumu nda i ele berere bụ ele ji akebne Jizọsi. Kpọnu Chiokike risi ẹli. Kwnornu nụ akebne Jizọsi gbarụ bụ enine ọwhnurninya.”*

Nye naagba

iyinya abọchna

¹¹ M whnurnu m oligwe kpumernu nụ otu iyinya abọchna, rẹwhna nye zị n'olu a bụ Nye Ọkwnata Ovu nụ Nye Ezi Ọka. O ji ikpe bụru ọma neekpe ikpe, nọolu ọgwu. ¹² Anya a lawuru nụ lele riro bẹkwnu, o kpu agida okpu-eze nụ risi a. O nwernu rẹwhna be gbakwasiri a ke ọ zá nye magwu, okwolem ya magwu nhne ọ bụ. ¹³ Iwo o wogwu bụ ke be tururu n'ọvnarna, be noosukwu a Ikwu-Ọnu Chiokike. ¹⁴ Ele ọgwu ke oligwe sno a n'aznụ n'olu iyinya abọchna woru iwo abọchna marnu mma. ¹⁵ Ama-ọgwu zị bụko hi n'ọnu a nọwhuya, ke o ji neemegbu kpakara mba. “O jeeji mkpara rugwe nẹchi be.”† Ọ nọzosna manya ke okne ovu owe ẹhni Chiokike ke Meli Nhne Dum. ¹⁶ Be gbakwasiri n'olu iwo a ma nụ ọchi a rẹwhna,

“EZE KAKWO ELE EZE NỤ
NYENWE KAKWO ELE NWE.”

¹⁷ M whnụ otu enine izi gwuzo n'ẹhnam, o ji okne nkọli si okokoba, kanu kpakara ọnunụ oligwe, “Anụ va gbakọ n'okne iriri Chiokike. ¹⁸ Anụ va ri anọ-ẹhni ele eze, nụ ke ele risi ọgwu, nụ ke ele dikne, nụ ke iyinya nụ ke ele gba be, nụ anọ-ẹhni kpakara ele badnụ, ma ọhi nụ ke ele búo ọhi, nye kwu nụ nye matị.”

¹⁹ M whnụ anọhia wam nụ ele eze ke ọwa nụ ele ọgwu be gbakọru n'otu ma be lusi nye wam dazị n'olu iyinya ọgwu ya nụ ele ọgwu a. ²⁰ Kọvu be nwudnurnu anọhia wam ya nụ nye ọwhnurninya aghalaghala wam nye rnurnu ẹnu ndu-ẹhni wam nụ ruwhnu a, nye ji ẹnu ndu-ẹhni wam rnawhu ele nwernu akara anọhia wam nụ ele kpọnu igbudu anọhia wam risi ẹli. Anọhia wam nụ nye ọwhnurninya aghalaghala wam, be túbna be nụ bụdnu nụ rime olulu bẹkwnu ji rugwu bẹkwnu neerne. ²¹ Be ji ama-ọgwu neehi n'ọnu

* 19:10 ke neeyinu ele badnụ aka kpọ okwo ikwu-ọnu Chiokike. † 19:15 Eri Ọma 2:9

nye wam dazị n'olu iyinya wam gbu kpakara ele ọgwu be, ọnunu oligwe rijiri ruwho hite n'anọ-ehni be.

20

Otu pokwu awha

¹ M whnụ otu enine izi hi n'oligwe neehiedna, o ji snambị ọnuhna olulu awhnụwhnu, ji masị ijigba hna okpotokpo n'aka a. ² Ọ nwudne agwọ wam, bụ agwọ gbaka wam, nye bụ Ekwensu, nụ Setani kne a eriri otu pokwu awha. ³ Ọ túbna a nụ rime olulu awhnụwhnu, kasnị a akara, ma ọ gharụ o duwhu kpakara mba berere tem otu pokwu awha wheme. Omekwo, be jootoma a eriri ige matị.

⁴ M whnụ agịda ngadna eze, be nyee ele dazị n'olu be rikne be jeeji kpe ikpe. M whnụ mkpuru ovu ele be gburu kwnornu akebe be gbannụ Jizọsi nụ ikwu-ọnu Chiokike, ele kpọla risi ẹli nyee anọhia wam, mọbu igbudu a, mọbu nahọru akara a n'egedege ruwhnu be, mọbu n'aka be. Be ziri bụdnu snornu Karaịsi nēchi otu pokwu awha. ⁵ (Ele berere ke nwurnu ọnwu lizọla n'ẹnwu tem otu pokwu awha wheme.) Ka bụ olizọ n'ẹnwu ke mbom. ⁶ Chiokike jọgozi ele ke a, ele jeekehia igwe n'olizọ n'ẹnwu ke mbom. Ẹnwu ke gba lawuru jēnwe rikne n'ehni be. Be jọbu ele ọkwa ariohna Chiokike nụ ke Karaịsi, be joosno a chị otu pokwu awha.

O megburu Setani

⁷ Nga otu pokwu awha whemernu, be jootoma Setani, ọ whuya n'ikelu a. ⁸ Ọ jọowhoga duwhu agịda mba ke gbasarụ nụ nkala ẹno ke ọwa, Gọgi, nụ Magọgi, chikota be zne ọgwu. Ọnu ọgwugwu be hna lele rizna zị nụ ngeri osimini. ⁹ Be gbasara kpakara ọwa, gahnata gburugburu hne ele nsọ zị, nụ ẹli-ohna wam Chiokike whnurnu n'anya, kovu bẹkwu hiri n'oligwe dna rnegbu kpakara be. ¹⁰ Be túbna Ekwensu wam, nye duwhuru be nụ rime olulu bẹkwu be ji rugwu bẹkwu neerne hne anọhia wam nụ nye ọwhnurninya aghalaghala wam zị. Be jaata be awhnụwhnu iwhnehnē nụ abalị hna ọkwukokwu.

Ikpe ipne-aznụ

¹¹ M whnụ otu ngadna eze abọchna okpotokpo, nụ nye dazị n'olu a, ọwa nụ oligwe gbawhuru nụ ruwhnu a, be whnuna be berere. ¹² M whnụ ele nwurnu ọnwu, ele kwu nụ ele matị, gwuzo nụ ruwhnu ngadna eze wam. Be kpume agịda ọkwukwo, be kpume kwno ọkwukwo berere, ke bụ ọkwukwo ke bụdnu. Chiokike kpe ele nwurnu ọnwu ikpe hite nụ nhne be gbarụ n'ọkwukwo wam lele kpa ẹnu be jiri ziri. ¹³ Osimini gwehia ele nwurnu nụ rime a, ẹnwu nụ ẹli renwu gwehia ele zị nụ rime be, be kpe nye ọbula ikpe lele kpa ẹnu ọ nrurnu jiri ziri. ¹⁴ Be túbna ẹnwu nụ ẹli renwu nụ rime olulu bẹkwu. Olulu bẹkwu ka bụ ẹnwu ke mgba lawuru. ¹⁵ Nye ọbula ke be gbála rẹwhna a nụ rime ọkwukwo ke bụdnu, be túbna nụ rime olulu bẹkwu.

21

Oligwe ikne nụ ọwa ikne

¹ Omekwo, m whnụ oligwe ikne nụ ọwa ikne, kwnornu nụ oligwe ke mbom nụ ọwa ke mbom gawheru, osimini zima masị. ² M whnụ ẹli-ohna nsọ wam, Jeruselem ikne, hi n'oligwe hne Chiokike zị neehiedna, be jiknernu a lele nnwerne ikne naalakwnusi nzi a. ³ M nurnu m okne nkoli hi nụ ngadna eze wam nookwu ọka, kaa, “Le, Ọro Nsọ Chiokike zị n'esilawuru rumu badnụ, Chiokike jaadazinu be, be jọbu ele ke a, ọ jọbu Chiokike be, dazigidnenu be. ⁴ O jookwnosnama kpakara anya-mini n'anya be, ẹnwu jáazima, mọbu ọgba mkpe, mọbu ọkwna ẹkwna, nhne igbugbu jáazima, kwnornu nụ nhne ọknani gawhelem.”

⁵ Nye wam dazị nụ ngadna eze wam, kaa, “Le, m neeme kpakara nhne buru nhne ikne.” Ọ kanu m, “Gba nhne ka n'ọkwukwo, kwnornu nụ ikwu-ọnu ka bụ ezi ọka ke kwesiri ọkwunata ovu.”

⁶ O kanu m, “Be menem a. Mawa bu Alifa nu Omega, Opanizo nu Okwukwo. Nye obula akpiri nookpo bekwnu, m jeenye a mini ke hi nu risi mini ke budnu n'etekne. ⁷ Nye megburu, jeekehia kpakara nhne ka, m joburu Chiokike a, o joburu nnwo m. ⁸ Kovu ele ogwnu nu ele kwe ekwe, nu ele ruru oru, ele noogbu badnu, nu ele neeme oyi, nu ele amusu, nu ele naakwa renwu, nu kpakara ele aghalaghala jeekehia igwe nu rime olulu bekwnu ji rugwu bekwnu neerne. Ka bu enwu ke mgba lawuru.”

Jerusalem ikne

⁹ Otu n'esilawuru ele enine izi esau wam vu obele awnwhnu ipne-aznu wam vakwnusi m, kaa, “Vaa, m jeegesi i nnwerne be nolu ikne, bu nnwerne Nnw Atnuru wam.” ¹⁰ O vuru m n'Enine zne n'olu okne rugwu zi n'olu, gesi m eli-ohna nsu wam, bu Jerusalem hi n'oligwe hne Chiokike zi neehiedna. ¹¹ O vu igwugwu Chiokike, noonwu lele akaworugwu zi okne onu ahia, lele jasipa, ziri snam lele nyo. ¹² O nwernu mkpo be turu a hna n'olu, o nwernu nri nu onuhna lawuru, nu nri enine izi lawuru neese onuhna. Be gbasiri rewhna nri nu avnuru lawuru rumu Izireli n'onuhna a. ¹³ Onuhna eto zi n'obosi ehnam, n'olu olu onuhna eto, n'eli eli onuhna eto, n'odidna ehnam, onuhna eto. ¹⁴ Mkpo eli wam nwernu nteli n'olu nri nu akaworugwu lawuru, hne be gbakwasiri rewhna ele izi nri nu ebo ke Nnw Atnuru wam.

¹⁵ Nye wam naakanu m oka ji otu nhne golu be neji notu nhne, notu ike eli-ohna wam, kpakara onuhna a, nu ehni mkpo a. ¹⁶ Eli-ohna wam hna n'otu. Ogologo a nu rude a hna n'otu. O gweru nhne be tu nhne tu eli-ohna wam, o tuhia otu pokwu nu riwhu maili eno, ogologo a, nu rude a, nu olu a, hna n'otu. ¹⁷ O tu ehni mkpo wam, tuhia riwhu rula lawuru, lele kpa otutu ke badnu jiri zi, ke enine izi ji notu. ¹⁸ Ehni mkpo wam bu jasipa, eli-ohna wam bu golu zi snam, lele nyo. ¹⁹ Be ji agida akaworugwu zi okne onu ahia mee nteli mkpo eli-ohna wam mma. Nteli ke mbom bu jasipa, ke ebo bu safia, ke eto bu kasidoni, ke eno bu emiradi, ²⁰ ke isne bu sadonisi, ke isunu bu kanelia, ke esau bu kirisoliti, ke esato bu berili, ke tolu bu topasi, ke nri bu kirisopasisi, ke nri nu otu bu jasinti, ke nri nu ebo bu ametisi. ²¹ Nri nu onuhna lawuru wam bu palu nri nu ebo, otu onuhna otu palu. Ogodo apna eli-ohna wam bu golu zi snam noowhnu osno lele nyo.

²² M whnu m Oro Nso n'eli-ohna wam, kwnornu nu Nyenwe a Chiokike ke Meli Nhne Dum nu Nnw Atnuru wam bu Oro Nso a. ²³ Mkpa ehnam mobu enwa za naakpa a, be za nomu nu rime a, kwnornu nu igwugwu Chiokike nomu nu rime a, Nnw Atnuru wam bu iwhne a. ²⁴ Ele mba ke owa jeezne izne n'iwhne a, ele eze ke owa jeegweya igwugwu be nu rime a. ²⁵ Be jagbasni onuhna eli wam, o jeegberu anya kwnornu nu ochichiri zila nu rime a. ²⁶ Be jeegwebnanya nhne igwugwu nu onson'anya kpakara mba nu rime a. ²⁷ Nhne obula ke zila richna jabna nu rime a rira rira, mobu nye obula ke neeme nhne ruru oru, mobu nye aghalaghala, okwolem ele be gbaru rewhna be nu rime okwukwo ke budnu ke Nnw Atnuru wam.

22

Mini ke budnu

¹ Enine izi wam gesi m osimini ke budnu noonwu lele nyo, hi nu ngadna eze Chiokike nu ke Nnw Atnuru wam naagbahia. ² Naagbawhe n'esilawuru ogodo apna eli-ohna wam, nu ngeri lawuru mini wam isisi ke budnu zi, ke naami nri nu mgba mkpuru lawuru n'awha ke bu otu mgba n'enwa. Okwukwo isisi wam bu nhne be ji noogwo ehni igbugbu ele kpakara mba. ³ Ovu onu zima rira rira. Ngadna eze Chiokike nu ke Nnw Atnuru wam jaazi n'eli-ohna wam, ele izi a jeeznenu a izi. ⁴ Be jowhnu ruwhnu a, rewhna a jaazi n'egedege ruwhnu be. ⁵ Abali jazima berere, be jomu tonji, ehnam jomu, kwnornu nu Nyenwe a Chiokike jeenye be iwhne, be jechi lele eze tim tom. ⁶ Enine izi wam kanu m, “Ikwu-onu ka bu ezi oka ke kwesiri okwnata ovu. Nyenwe a Chiokike ke enine ele owhnurninya ziyaru enine izi a gesi ele izi a kpakara nhne jeemeriri n'ige mati vazne nu ruwhnu.”

Jizọsi vawa

⁷“Le, m vawa wara wara, ngozi jaazinu ele jaabita ikwu-onu owhnurninya ke okwukwo ka.”

⁸Mawa, Joni, nurnu, whnu masi kpakara nhne ka. Nga me nurnu, whnu kwo masi, m dna n'eli n'ochi enine izi nye gesiri m kpakara nhne ka ma m kponu m a risi eli. ⁹Kovu o kannu m, “I mee kpam, m bu m nye izi ibne i, nu ke rumu nda i ele owhnurninya, nu kpakara ele jaabita ikwu-onu okwukwo ka. Kponu Chiokike risi eli.”

¹⁰O kanu m, “I tuga ikwu-onu ke okwukwo owhnurninya ka, kwnornu nu ige zi ndundu. ¹¹Nye ojo mernu nhne ojo a zne ruwhnu, nye zila richna, o zila richna a zne ruwhnu, nye mee mma, mernu mma a zne ruwhnu, nye zi nsọ, ziri nsọ a zne ruwhnu.”

¹²“Le, m vawa wara wara, ogwo ernu m zi m n'aka, m jeenye nye obula lele kpa ernu a jiri ziri. ¹³Mawa bu Alifa nu Omega, Nye Mbom nu Nye Ipne-aznu, Opanizo nu Okwukwo.

¹⁴“Ngozi jaazinu ele snurnu iwo awura be, be nwernu rikne o ri mkpuru isisi ke budnu wam, be jeehi n'ogodo onuhna bnazne nu rime eli-ohna wam. ¹⁵Kovu rumu nkita, nu ele amusu, nu ele neeme oyi, nu ele noogbu badnu, nu ele naakwa renwu, nu ele whnurnu aghalaghala n'anya neeme be jaazi n'ederezi.

¹⁶“Mawa Jizosi, ziyaru enine izi m o gba akebne kpakara nhne ka nu rime kpakara ogbako Chiokike. Mawa bu Mgbaregnugwnu nu Nnwọ Devidi, Mbọ osisi marnu mma.”

¹⁷Enine Nso nu nnwerne ikne karu, “Vaa.” Nye obula ke nurnu, kaa, “Vaa.” Nye obula akpiri nokpo bekwnu, vaa, nye o masiri gweru mini ke budnu n'etekne nwornu.

¹⁸M nodo nye obula ke nurnu ikwu-onu ke okwukwo owhnurninya ka aka nu nsni, nye obula ke tukwasiri nhne n'olu a, Chiokike jotukwasinu a nhne nu kpakara awhnuwhnu be gbaru n'okwukwo ka. ¹⁹Nye obula ke gwemernu nhne n'ikwu-onu ke okwukwo owhnurninya ka, Chiokike jeegweme igwe a n'isisi ke budnu nu eli-ohna nsọ, ke bu nhne be gbaru n'okwukwo ka.

²⁰Nye gbaru akebne kpakara nhne ka karu, “Owe, m vawa wara wara.” Amim. Vaa, Nyenwe a Jizosi.

²¹Oru ke Nyenwe a Jizosi dazinu kpakara anu. Amim.